

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

ဥပဒေ

အတွဲ ၁

THE BURMA CODE

VOLUME I

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအမိန့်အရ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိသည်။

Published under the Authority of the Government of the
Union of Burma.

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေ။

နိဒါန်း။

၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ထိပြင်ဆင်ထားသော မြန်မာပြည်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် တရားဥပဒေများကိုစုပေါင်း၍ ၁၉၄၄ ခုနှစ် တွင်ယခင်အကြိမ် ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့ပါသည်။ ထိုနောက်ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးဆိုက်ရောက်သဖြင့်၊ ဗြိတိသျှဘုရင်ခံသည်၊ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်အုပ်ချုပ်မှုအက် ဥပဒေအရ တရားဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့်အာဏာကိုသုံးစွဲလျက်၊ လွတ်လပ်သောပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တည်ဆောက်ခြင်းမရှိမီကြားကာလ၌ အက်ဥပဒေပေါင်း ၂၁၅ ကိုပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကို တိုင်းပြည်ပြုလွှတ် တော်က အတည်ပြုလိုက်သည့်အခါ၊ ယခင်လက်ရှိ တရားဥပဒေများသည်၊ အခြေခံဥပဒေနှင့်မညီ မညွတ်မဖြစ်သည်အထိ၎င်း၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အကျိုးသက်ရောက်စေရမည် ဟု နိုင်ငံတော်သမ္မတ က အမိန့်ထုတ်၍ပြဋ္ဌာန်းသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (တရား ဥပဒေများ သင့်တင့်ဆီလျော်အောင်ပြုပြင်ချက်) အမိန့်ကိုလေးစားထောက်ထား၍၎င်း ဆက်လက်၍ အာဏာတည်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက်ပါဗီမန်က ၁၉၅၄ ခုနှစ်ကုန်အထိ နောက်ထပ်အက်ဥပဒေ ၄၆၇ ကိုပြဋ္ဌာန်းပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍၊ မြန်မာပြည်တရားဥပဒေများကို စုပေါင်း၍ယခင်အကြိမ် ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိပြီးသည်နောက် အက်ဥပဒေစုစုပေါင်း ၆၈၂ ရပ်ကိုပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီဖြစ်ရာ၊ ထိုဥပဒေများအနက် ၃၉၇ မှာပြင်ဆင်ချက်အက် ဥပဒေများဖြစ်ကြပါသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသည်၊ အများပြည်သူတို့နှင့် ဥပဒေပညာသည်ရှေ့နေရှေ့ရပ်တို့၏ အကျိုးကိုလိုလားသည်ဖြစ်၍၊ ထိုများလှသောဥပဒေသစ်များကိုပါ ထည့်သွင်းကာ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားဥပဒေများကိုပေါင်းစု၍ အသစ်တဖန်ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိရန်တာဝန်ကို ဥပဒေပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီသို့ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။

ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကော်မတီတို့သည်၊ အက်ဥပဒေများကိုအမျိုးအစားခွဲရာ၌၊ တတ်နိုင်သ၍၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (တရားဥပဒေများသင့်တင့်ဆီလျော်အောင် ပြုပြင်ချက်) အမိန့်တွင်ပါရှိသည့် အစီအစဉ်ကိုလိုက်နာခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လိုအပ်သဖြင့်အနည်းငယ် မပြောင်းလဲ ခြင်းကို၎င်း၊ ဥပဒေအမျိုးအစားသစ်များအတွက် ခေါင်းစဉ်သစ်များ ထည့်သွင်းခြင်းကို၎င်း ပြုလုပ်ခဲ့ပါ သည်။ ယခုအကြိမ်ပုံနှိပ်ရာ၌၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏တရားဥပဒေများကို ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ပြုပြင်၍ပုံနှိပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စာအုပ်အတွဲပေါင်း တဆယ်သုံးတွဲရှိပါသည်။ အတော် အတန်ကြာမြင့်စွာ အာဏာတည်ဦးမည်ဖြစ်သော ဥပဒေများမှအပ၊ အခြားအခိုက်အတန့် အားဖြင့် ခေတ္တပြဋ္ဌာန်းသည့် အက်ဥပဒေများကိုချန်လှပ်ထားပါသည်။ ပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေများကိုတသီး တခြားပုံနှိပ်ခြင်းမပြုဘဲ၊ ထိုဥပဒေများ၌ပါရှိသော ပြင်ဆင်ချက်များကို မူရင်းအက်ဥပဒေ များတွင်ထည့် သွင်း၍ပုံနှိပ်ပါသည်။

၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (တရားဥပဒေများသင့်တင့် ဆီလျော်အောင်ပြုပြင် ချက်) အမိန့်အရပြုပြင်ပြောင်းလဲချက်များကိုဆိုင်ရာအက်ဥပဒေများတွင်ထည့်သွင်းပုံနှိပ်ပါသည်။ ထို အမိန့်တွင်ပါရှိသည့်အရေးကြီးသောပြောင်းလဲပြင်ဆင်ချက်များကို အောက်ခြေမှတ်ချက်တွင်ရည်ညွှန်း ဖော်ပြပါသည်။ အခြားပြင်ဆင်ချက်များကိုမည်သည့်အက်ဥပဒေအရပြင်ကြောင်းအပြည့်အစုံအောက် မှတ်ချက်၌ရှင်းလင်းဖော်ပြပါသည်။

အက်ဥပဒေများတွင် ပါရှိသောပုဒ်မအသီးသီး၏အကြောင်းအရာအတိုချုပ်ကို ဘေးဘက်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြပါသည်။ ရှည်လျားသောအက်ဥပဒေများတွင် သိလိုရာအချက်ရှာလွယ်စေခြင်းငှါ၊ အက်ဥပဒေရှေ့ပိုင်းပုဒ်မများ၏အစီအစဉ်ကို မာတိကာပြုလုပ်၍ထည့်သွင်းပုံနှိပ်ပါသည်။

အက်ဥပဒေအသီးသီးစတင်အာဏာတည်သည့်နေ့ကို ကိုဥပဒေအမည်စာခေါင်းအောက်တွင် လက်သည်းကွင်း၍ထည့်သွင်း၍ဖော်ပြပါသည်။

အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ပေါ်ပေါက်သည့်အရေးကိစ္စအတွက် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သောအက်ဥပဒေအချို့ မှာ၊ သက်ဆိုင်ရာကိစ္စပြီးမြောက်သည်နောက်၊ အသုံးမဝင်တော့ပြီဖြစ်၍၊ ထည့်သွင်းပုံနှိပ်ခြင်းမပြုပါ။ ထိုအက်ဥပဒေများကိုပယ်ဖျက်ရန်အတွက် သီးခြားအရေးယူမည်ဖြစ်ပါသည်။

အတွဲအသီးသီးတွင် ပါရှိသောအက်ဥပဒေများ၏ အစီအစဉ်ကိုစာအုပ်အရှေ့စိုင်း၌ဖော်ပြပါ သည်။ ထိုအတွဲနှင့် သက်ဆိုင်သောမာတိကာကို နောက်ပိုင်းတွင် ထည့်သွင်းထားပါသည်။ အတွဲအား လုံးနှင့်သက်ဆိုင်သောမာတိကာကိုတသီးတခြားပုံနှိပ်ပါမည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားဥပဒေများကို ယခုအကြိမ်စုပေါင်း၍ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခြင်းသည်၊ အများပြည်သူထို့အတွက်ကျေးဇူးဖြစ်ထွန်းလိမ့်မည်ဟု၊ ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကော်မတီက ယုံကြည်မြှောက် လှံပါကြောင်း။

စံညွှန်း၊

အတွင်းရေးမှူး၊ ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကော်မတီ၊
တရားရေးဝန်ကြီးဌာန။

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၉၅၅ ခု၊ ဩဂုတ် လ ၁၆ ရက်။
(၁၃၁၇ ခု၊ ဒုတိယဝါဆို လဆုတ် ၁၃ ရက်။)

အတွဲ ၁ ၏ နိဒါန်း။

ဤအတွဲပါဥပဒေများကို၊ အပိုင်း ၁ (အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ)၊ အပိုင်း ၂ (အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ) နှင့် အပိုင်း ၃ (ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ)၊ က (အုပ်ချုပ်မှု)၊ ခ (ဥပဒေပြုမှု)၊ ဂ (တရား စီရင်ရေး)၊ ဃ (ရဲအမှုထမ်းဆိုင်ရာ) နှင့် င (အကျဉ်းဌာနဆိုင်ရာ) ဟူသောခေါင်းစဉ်များဖြင့်အမျိုး အစားခွဲခြားထားပါသည်။

ဤအတွဲပါအက်ဥပဒေများကို ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ထိပြင်ဆင်ထားသည့် အတိုင်းပုံနှိပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စံညွှန်း၊

အတွင်းရေးမှူး၊ ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကော်မတီ၊
တရားရေးဝန်ကြီးဌာန။

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၉၅၅ ခု၊ ဩဂုတ် လ ၁၆ ရက်။
(၁၃၁၇ ခု၊ ဒုတိယဝါဆို လဆုတ် ၁၃ ရက်။)

TABLE OF CONTENTS.

အက်ဥပဒေများ၏အစီအစဉ်။

PART I.—GENERAL.

အပိုင်း ၁။—အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ။

	PAGE
	စာမျက်နှာ
1. The Burma General Clauses Act	1
2. The Burma Laws Act	9
3. The Burma Laws (Adaptation) Act, 1940	10
4. The Burma Indemnity and Validating Act, 1945	10
5. The Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948	12
6. မြန်မာဘာသာပြန် ဥပဒေနှင့် ဥပဒေဝေါဟာရ အက်ဥပဒေ	၁၄
7. သက်တမ်းကျန်ဆုံးမည့်တရားဥပဒေများဆက်လက်၍ အာဏာတည်စေမှု အက်ဥပဒေ	၁၇
8. စုံစမ်းရေးကော်မတီများအက်ဥပဒေ	၁၈
9. ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ကင်းလွတ်ချမ်းသာခွင့်နှင့် တည်မြဲရေးအက်ဥပဒေ	၂၀

PART II.—INTERNATIONAL.

အပိုင်း ၂။—အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ။

1. The Foreigners Act	23
2. The Registration of Foreigners Act	27
3. The Burma Passport Act	29
4. The Burma Extradition Act	30
5. The Foreign Relations Act	37
6. The Foreign Recruiting Act	38
7. The Present War Termination (Definition) Act, 1946	39
8. The Burma Immigration (Emergency Provisions) Act	39
9. The Transfer of Immoveable Property (Restriction) Act	44
10. ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် (ရွေးချယ်ရေး) အက်ဥပဒေ	၄၆
11. ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှုအက်ဥပဒေ	၅၀
12. ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများမှတ်ပုံတင်ရေး အက်ဥပဒေ	၆၁
13. ကမ္ဘာ့ဥကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ (အခွင့်အရေးများနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်များ) အက်ဥပဒေ	၆၄

PART III.—CONSTITUTION.

အပိုင်း ၃။—ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ။

A. EXECUTIVE.

က။ အုပ်ချုပ်မှု။

1. The Pensions Act	70
2. ဆွေတော်မျိုးတော်၊ သက်ကြီးကရုဏာတော်ကြွေး အက်ဥပဒေ	၇၂
3. The Public Accountants Default Act	75

PART I—GENERAL.
အပိုင်း ၁—အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ။
THE BURMA GENERAL CLAUSES ACT.

CONTENTS.

PRELIMINARY.

Sections.

1. Application of Act.

GENERAL DEFINITIONS.

2. Definitions.
3. Extent of Acts.

GENERAL RULES OF CONSTRUCTION.

4. Coming into operation of enactments.
5. Effect of repeal.
- 5-A. Effect of repeal of amending enactment.
6. Revival of repealed enactments.
7. Construction of references to repealed enactments.
8. Commencement and termination of time.
9. Computation of time.
10. Measurement of distances.
11. Duty to be taken *pro rata* in enactments.
12. Gender and number.

POWERS AND FUNCTIONARIES.

13. Powers conferred on President to be exercisable by Government in his name.
14. Powers conferred to be exercisable from time to time.
- 14-A. Power to make appointments.
15. Power to appoint to include power to appoint *ex-officio*.
16. Power to appoint to include power to suspend or dismiss.
17. Substitution of functionaries.
18. Successors.
19. Official chiefs and subordinates.

PROVISIONS AS TO ORDERS, RULES, ETC., MADE UNDER ENACTMENTS.

20. Construction of orders, etc., issued under enactments.
21. Power to make to include power to add to, amend, vary or rescind orders, rules or bye-laws.
22. Making of rules or bye-laws and issuing of orders between passing and commencement of enactment.
23. Provisions applicable to making of rules or bye-laws after previous publication.
24. Continuation of orders, etc., issued under enactments repealed and re-enacted.

Sections.

MISCELLANEOUS.

25. Recovery of fines.
26. Provision as to offences punishable under two or more enactments.
27. Meaning of service by post.
28. Citation of enactments.

THE BURMA GENERAL CLAUSES ACT.

[BURMA ACT I, 1898.] (26th February, 1898.)

PRELIMINARY.

Application
of Act.

1. The provisions of this Act relating to Acts, except as otherwise expressly provided, shall extend to all Acts, Regulations and Ordinances forming part of the law of the Union of Burma, whenever and by whatever authority they were passed or made [* * * * *]¹.

GENERAL DEFINITIONS.

Definitions.

"Abet."

2. In all Acts, unless there is anything repugnant in the subject or context,—
(1) "abet", with its grammatical variations and cognate expressions, shall have the same meaning as in the Penal Code :

"Act."

(2) "act", used with reference to an offence or a civil wrong, shall include a series of acts, and words which refer to acts done extend also to illegal omissions :

"Affidavit."

(3) "affidavit" shall include affirmation and declaration in the case of persons by law allowed to affirm or declare instead of swearing :

"Attorney-
General."

⁴(3-A) "Attorney-General" shall include the acting Attorney-General :

"Barrister."

(4) "barrister" shall mean a barrister of England or Ireland, or a member of the Faculty of Advocates in Scotland :

²(5) * * * * *

²(6) * * * * *

"Burma."

²(7) "Burma" includes all territories which were immediately before the commencement of the Government of Burma Act, 1935, comprised in India, being territories lying to the east of Bengal, the State of Manipur and Assam and any tribal territories connected with Assam

(8) * * * * *

"Chapter."

(9) "chapter" shall mean a chapter of the Act in which the word occurs :

"Chief
Justice of the
Union"

(10) "Chief Justice of the Union" shall include the acting Chief Justice of the Union :

(11) * * * * *

"Collector."

(12) "Collector" shall mean the chief officer in charge of the revenue administration of a district :

²(13) * * * * *

¹ The words "other than Acts of Parliament, and the General Clauses Act, 1897, shall cease to form part of the law of Burma" were omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

² Clauses (5), (6) and (13) were deleted and clause (7) was substituted by the same Order.

³ Inserted by Act XI, 1950.

⁴ Inserted by Act LV, 1953.

- (14) "commencement", used with reference to an Act, shall mean the day on which the Act comes into force : "Commencement."
- (15) "Commissioner" shall mean the chief officer in charge of the revenue administration of a division : "Commissioner."
- (16) "Consular officer" shall include consul-general, consul, vice-consul, consular agent, pro-consul, and any person for the time being authorized to perform the duties of consul-general, consul, vice-consul, or consular agent : "Consular officer."
- (17) "Deputy Commissioner" shall mean the chief officer in charge of the general administration of a district : "Deputy Commissioner."
- (18) "District Court" shall mean a principal civil Court of original jurisdiction, but shall not include the High Court : "District Court."
- (19) "District Judge" shall mean the Judge of a District Court : "District Judge."
- (20) "document" shall include any matter written, expressed, or described upon any substance by means of letters, figures, or marks, or by more than one of those means, which is intended to be used, or which may be used, for the purpose of recording that matter : "Document."
- (21) "enactment" shall include all Acts, Regulations and Ordinances forming part of the law of the Union of Burma, whenever and by whatever authority they were passed or made, and shall also include any provision contained in any such enactment as aforesaid : "Enactment."
- (22) "father", in the case of any one whose personal law permits adoption, shall include an adoptive father : "Father."
- (23) "financial year" shall mean the year commencing on the first day of October¹ : "Financial year."
- (24) "Gazette" shall mean the official Gazette for the Union of Burma : "Gazette."
- (25) a thing shall be deemed to be done in "good faith" where it is in fact done honestly, whether it is done negligently or not : "Good faith."
- (26) "Government" or "the Government" shall mean the person authorized by or under the Constitution of the Union of Burma to exercise the executive authority of Burma : "Government."
- (27) * * * * *
- (28) * * * * *
- (29) "immoveable property" shall include land, benefits to arise out of land and things attached to the earth, or permanently fastened to anything attached to the earth : "Immoveable property."
- (30) "imprisonment" shall mean imprisonment of either description as defined in the Penal Code : "Imprisonment."
- ²(31) * * * * *
- (32) * * * * *
- (33) * * * * *
- (34) "local authority" shall mean a municipal committee, body of port commissioners or other authority legally entitled to, or entrusted by the Government with, the control or management of a municipal or local fund : "Local Authority."
- (35) * * * * *
- (36) "magistrate" shall include every person exercising all or any of the powers of a Magistrate under the Code of Criminal Procedure : "Magistrate."
- (37) "master", used with reference to a ship, shall mean any person (except a pilot or harbour-master) having for the time being control or charge of the ship : "Master (of a ship)."

¹ Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948

² Deleted by the same Order.

"Month."	(38) "month" shall mean a month reckoned according to the British calendar :
"Moveable property."	(39) "moveable property" shall mean property of every description, except immoveable property :
"Notification."	(40) "notification" shall mean a notification in the Gazette :
"Oath."	(41) "oath" shall include affirmation and declaration in the case of persons by law allowed to affirm or declare instead of swearing :
"Offence."	(42) "offence" shall mean any act or omission made punishable by any law for the time being in force :
"Office of profit."	¹ (42-A) "office of profit" shall not be deemed to include an office which is a part-time office remunerated by travelling allowance or daily allowance only or both :
"Part."	(43) "part" shall mean a part of the Act in which the word occurs :
"Person."	(44) "person" shall include any company or association or body of individuals, whether incorporated or not :
	(45) * * * * *
	(46) * * * * *
	(47) * * * * *
"Public nuisance."	(48) "public nuisance" shall mean a public nuisance as defined in the Penal Code :
"Rangoon Town."	(49) "Rangoon Town" or "Rangoon" shall mean the Rangoon Town District as for the time being defined for purposes of revenue and general administration :
"Registered."	(50) "registered", used with reference to a document, shall mean registered under the law for the time being in force in the Union of Burma for the registration of documents :
	(51) * * * * *
"Rule."	(52) "rule" shall mean a rule made in exercise of a power conferred by any enactment, and shall include a regulation made as a rule under any enactment :
"Schedule."	(53) "schedule" shall mean a schedule to the Act in which the word occurs :
	² (54) * * * * *
"Section."	(55) "section" shall mean a section of the Act in which the word occurs :
	(56) * * * * *
"Ship."	(57) "ship" shall include every description of vessel used in navigation not exclusively propelled by oars :
"Sign."	(58) "sign", with its grammatical variations and cognate expressions, shall, with reference to a person who is unable to write his name, include "mark", with its grammatical variations and cognate expressions :
"Son."	(59) "son", in the case of any one whose personal law permits adoption, shall include an adopted son :
"Sub-section."	(60) "sub-section" shall mean a sub-section of the section in which the word occurs :
"Swear."	(61) "swear", with its grammatical variations and cognate expressions, shall include affirming and declaring in the case of persons by law allowed to affirm or declare instead of swearing :

¹ Inserted by Act XLIV, 1951.

² Deleted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

¹(61-A) "the Union of Burma" shall comprise the whole of Burma including— "Union of Burma."

- (i) all the territories that were governed by His Britannic Majesty through the Governor of Burma before the coming into operation of the Constitution, and
- (ii) the Karenni States :

¹(61-B) "unit" means—

"Unit."

- (i) any State forming a constituent unit of the Union of Burma ;
 - (ii) all the territories of the Union of Burma not forming part of any State :
- (62) "vessel" shall include any ship or boat or any other description of vessel used in navigation : "Vessel."
- (63) "will" shall include a codicil and every writing making a voluntary posthumous disposition of property : "Will."
- (64) expressions referring to "writing" shall be construed as including references to printing, lithography, photography, and other modes of representing or reproducing words in a visible form : and "Writing."
- (65) "year" shall mean a year reckoned according to the British calendar. "Year."

²3. Subject to the provisions of the Constitution, every Act, unless the contrary is expressed therein, shall extend to the whole of the Union of Burma and shall apply to all persons in the territory to which it extends : Extent of Acts.

Provided that this section shall not of itself operate to extend any existing law to any area in which it is not already in force.

²4. (1) Every Act shall be promulgated by the President of the Union by publication under his direction in the Gazette. Every Act shall come into operation on the date of such promulgation unless the contrary intention is expressed. Coming into operation of enactments

(2) Unless the contrary is expressed, an Act shall be construed as coming into operation immediately on the expiration of the day preceding its commencement.

5. Where any Act repeals any enactment, then unless a different intention appears, the repeal shall not— Effect of repeal.

- (a) revive anything not in force or existing at the time at which the repeal takes effect ; or
- (b) affect the previous operation of any enactment so repealed or anything duly done or suffered thereunder ; or
- (c) affect any right, privilege, obligation, or liability acquired, accrued, or incurred under any enactment so repealed ; or
- (d) affect any penalty, forfeiture, or punishment incurred in respect of any offence committed against any enactment so repealed ; or
- (e) affect any investigation, legal proceeding, or remedy in respect of any such right, privilege, obligation, liability, penalty, forfeiture, or punishment as aforesaid ;

and any such investigation, legal proceeding, or remedy may be instituted, continued, or enforced, and any such penalty, forfeiture, or punishment may be imposed as if the repealing Act had not been passed.

¹ Inserted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948

² Substituted by the same Order.

Effect of
repeal of
amending
enactment

¹5-A. Where any Act, Regulation or Ordinance repeals any enactment by which the text of any other enactment was amended by the express omission, insertion or substitution of any matter then, unless a different intention appears, the repeal shall not affect the continuance of any such amendment made by the enactment so repealed and in operation at the time of such repeal.

Revival of
repealed
enactments.

6. In any Act it shall be necessary, for the purpose of reviving, either wholly or partially, any enactment wholly or partially repealed, expressly to state that purpose.

Construction
of references
to repealed
enactments.

7. Where any Act repeals and re-enacts, with or without modification, any provision of a former enactment, then references in any other enactment or in any instrument to the provision so repealed shall, unless a different intention appears, be construed as references to the provision so re-enacted.

Commence-
ment and
termination
of time.

8. In any Act it shall be sufficient, for the purpose of excluding the first in a series of days or any other period of time, to use the word "from", and for the purpose of including the last in a series of days or any other period of time, to use the word "to".

Computation
of time.

9. Where by any Act any act or proceeding is directed or allowed to be done, or taken in any Court or office on a certain day or within a prescribed period, then, if the Court or office is closed on that day or the last day of the prescribed period the act or proceeding shall be considered as done or taken in due time if it is done or taken on the next day afterwards on which the Court or office is open :

Provided that nothing in this section shall apply to any act or proceeding to which the Limitation Act applies.

Measure-
ment of
distances.

10. In the measurement of any distance for the purpose of any Act, that distance shall, unless a different intention appears, be measured in a straight line on a horizontal plane.

Duty to be
taken *pro*
rata in en-
actments.

11. Where, by any enactment, any duty of customs or excise or in the nature thereof is leviable on any given quantity by weight, measure, or value of any goods or merchandise, then a like duty is leviable according to the same rate on any greater or less quantity.

Gender and
number.

12. In all Acts, unless there is anything repugnant in the subject or context,—

- (1) words importing the masculine gender shall be taken to include females ; and
- (2) words in the singular shall include the plural, and *vice versa*.

POWERS AND FUNCTIONARIES.

Powers
conferred on
President to
be exercis-
able by
Government
in his name.
Powers con-
ferred to be
exercisable
from time to
time.

²13. Where, by an Act of the Parliament or any existing law as defined in section 222 of the Constitution, any power is conferred, or any duty imposed, on the President of the Union, then that power shall be exercisable, or that duty shall be performable, in his name by the Government.

14. Where, by any Act, any power is conferred or any duty imposed then that power may be exercised and that duty shall be performed from time to time as occasion requires.

¹ Inserted by Act II, 1945.

² Inserted by Act XI, 1950.

14-A. References in any Act to the making of appointments by the President of the Union to any civil service of or civil post under the Government shall be construed as references to the making of those appointments by the President of the Union or by some person directed by him to make appointments of that class.

Power to make appointments.

15. Where, by any Act, a power to appoint any person to fill any office or execute any function is conferred, then, unless it is otherwise expressly provided, any such appointment may be made either by name or by virtue of office and either temporarily or permanently.

Power to appoint to include power to appoint *ex-officio*.

16. Where, by any Act, a power to make any appointment is conferred, then, unless a different intention appears, the authority having power to make the appointment shall also have power to suspend or dismiss any person appointed by it in exercise of that power.

Power to appoint to include power to suspend or dismiss.

17. In any Act it shall be sufficient, for the purpose of indicating the application of a law to every person or number of persons for the time being executing the functions of an office, to mention the official title of the officer at present executing the functions, or that of the officer by whom the functions are commonly executed.

Substitution of functionaries.

18. In any Act it shall be sufficient, for the purpose of indicating the relation of a law to the successors of any functionaries or of corporations having perpetual succession, to express its relation to the functionaries or corporations.

Successors.

19. In any Act it shall be sufficient, for the purpose of expressing that a law relative to the chief or superior of an office shall apply to the deputies or subordinates lawfully performing the duties of that office in the place of their superior, to prescribe the duty of the superior.

Official chiefs and subordinates.

PROVISIONS AS TO ORDERS, RULES, ETC., MADE UNDER ENACTMENTS.

20. Where by any Act a power to issue any notification, order, scheme, rule, form or bye-law is conferred, the expressions used in the notification, order, scheme, rule, form or bye-law shall, unless there is anything repugnant in the subject or context, have the same respective meanings as in the Act conferring the power.

Construction of orders, etc., issued under enactments.

21. Where by any Act a power to issue notifications, orders, rules, or bye-laws is conferred, then that power includes a power, exercisable in the like manner and subject to the like sanction and conditions (if any), to add to, amend, vary or rescind any notifications, orders, rules, or bye-laws so issued.

Power to make to include power to add to, amend, vary or rescind orders, rules, or bye-laws.

22. Where, by any Act which is not to come into force immediately on the passing thereof, a power is conferred to make rules or bye-laws, or to issue orders with respect to the application of the Act or with respect to the establishment of any Court or office or the appointment of any Judge or officer thereunder, or with respect to the person by whom, or the time when, or the place where, or the manner in which, or the fees for which, anything is to be done under the Act, then that power may be exercised at any time after the passing of the Act, but rules, bye-laws, or orders so made or issued shall not take effect till the commencement of the Act.

Making of rules or bye-laws and issuing of orders between passing and commencement of enactment.

Provisions applicable to making of rules or bye-laws after previous publication.

23. Where by any Act a power to make rules or bye-laws is expressed to be given subject to the condition of the rules or bye-laws being made after previous publication, then the following provisions shall apply, namely—

- (1) the authority having power to make the rules or bye-laws shall, before making them, publish a draft of the proposed rules or bye-laws for the information of persons likely to be affected thereby ;
- (2) the publication shall be made in such manner as that authority deems to be sufficient, or, if the condition with respect to previous publication so requires, in such manner as the President of the Union prescribes ;
- (3) there shall be published with the draft a notice specifying a date on or after which the draft will be taken into consideration ;
- (4) the authority having power to make the rules or bye-laws, and, where the rules or bye-laws are to be made with the sanction, approval, or concurrence of another authority, that authority also, shall consider any objection or suggestion which may be received by the authority having power to make the rules or bye-laws from any person with respect to the draft before the date so specified ;
- (5) the publication in the Gazette of a rule or bye-law purporting to have been made in exercise of a power to make rules or bye-laws after previous publication shall be conclusive proof that the rule or bye-law has been duly made.

Continuation of orders, etc., issued under enactments repealed and re-enacted.

24. Where any enactment is repealed and re-enacted by an enactment, with or without modification, then, unless it is otherwise expressly provided, any appointment, notification, order, scheme, rule, form or bye-law made or issued under the repealed enactment shall, so far as it is not inconsistent with the provisions re-enacted, continue in force, and be deemed to have been made or issued under the provisions so re-enacted, unless and until it is superseded by any appointment, notification, order, scheme, rule, form or bye-law made or issued under the provisions so re-enacted.

MISCELLANEOUS.

Recovery of fines.

25. Sections 63 to 70 of the Penal Code and the provisions of the Code of Criminal Procedure in relation to the issue and the execution of warrants for the levy of fines shall apply to all fines imposed under any Act, rule, or bye-law, unless the Act, rule, or bye-law contains an express provision to the contrary.

Provision as to offences punishable under two or more enactments.

26. Where an act or omission constitutes an offence under two or more enactments, then the offender shall be liable to be prosecuted and punished under either or any of those enactments, but shall not be liable to be punished twice for the same offence.

Meaning of service by post.

27. Where any Act authorizes or requires any document to be served by post, whether the expression "serve" or either of the expressions "give" or "send" or any other expression is used, then, unless a different intention appears, the service shall be deemed to be effected by properly addressing, pre-paying, and posting by registered post a letter containing the document, and, unless the contrary is proved, to have been effected at the time at which the letter would be delivered in the ordinary course of post.

Citation of enactments.

28. (1) In any Act, and in any rule, bye law, instrument, or document made under, or with reference to, any Act, any enactment may be cited by reference to the title conferred thereon [by the Burma Laws (Adaptation) Act, 1940] or by the

Legislative authority and any provision in an enactment may be cited by reference to the section or sub-section of the enactment in which the provision is contained.

(2) A description or citation of a portion of any enactment shall, unless a different intention appears, be construed as including the word, section or other part mentioned or referred to as forming the beginning and as forming the end of the portion comprised in the description or citation.

THE BURMA LAWS ACT.

[INDIA ACT XIII, 1898.] (4th November, 1898.)

1—4.

5. The President of the Union may, for administrative including revenue purposes,—

- (a) divide Upper Burma into divisions and each of those divisions into districts, and vary the limits of those divisions and districts, and
- (b) divide each of those districts into sub-divisions, each of those sub-divisions into townships and each of those townships into circles, and vary the limits of these sub-divisions, townships and circles.

Division of Upper Burma into divisions, districts, subdivisions, townships, and circles

6. For the purpose of facilitating the application of any enactment for the time being in force in any part of Upper Burma, any Court may construe the enactment with such alterations, not affecting the substance, as may be necessary or proper to adapt it to the matter before the Court.

Construction of enactments in force in Upper Burma.

7—12.

13. (1) Where in any suit or other proceeding in the Union of Burma it is necessary for the Court to decide any question regarding succession, inheritance marriage or caste, or any religious usage or institution,—

Law to be administered in certain cases.

- (a) the Buddhist law in cases where the parties are Buddhists,
- (b) the Muhammadan law in cases where the parties are Muhammadans and
- (c) the Hindu law in cases where the parties are Hindus,

shall form the rule of decision, except in so far as such law has by enactment been altered or abolished, or is opposed to any custom having the force of law.

(2)

(3) In cases not provided for by sub-section (1), or by any other enactment for the time being in force, the decision shall be according to justice, equity and good conscience.

14. (1) The President of the Union may, by notification in the Gazette, transfer any portion of Upper Burma to Lower Burma or any portion of Lower Burma to Upper Burma, with effect from a date to be specified in the notification, and on and with effect from that date, the portion so transferred shall form part of Lower Burma or Upper Burma, as the case may be.

Transfers of territory between Upper and Lower Burma.

(2)

THE BURMA LAWS (ADAPTATION) ACT, 1940.

[BURMA ACT XXVII, 1940.] (2nd November, 1940.)

An Act to re-state the existing laws with amendments not affecting the substance.

1. The enactments set out in the Schedule¹ shall be amended in the manner specified therein.

2. The enactments mentioned in the Schedule shall be known by the titles printed in italics in the Schedule, and such titles shall be substituted for references to such enactments in other enactments; and all provisions which state the short-title by which an enactment may be called shall be omitted.

3. The dates on which the enactments came into force shall be stated under their titles; and clauses which merely state the date of an enactment or that it comes into force at once shall be omitted.

4. The long-titles of the enactments shall be omitted.

THE BURMA INDEMNITY AND VALIDATING ACT, 1945.

[BURMA ACT XVIII, 1945.] (3rd October, 1945.)

WHEREAS it is necessary to indemnify servants of the Government and other persons in respect of acts and things ordered or done or purporting to have been ordered or done in the reasonable belief that such acts and things were necessary for the execution of their duty or for the purpose of prosecuting the war or maintaining or restoring order or for enforcing discipline or ensuring public safety or maintaining supplies and services essential to the life of the community or for the defence of the Union of Burma or otherwise in the public interest;

AND WHEREAS it is also necessary to validate certain proclamations, orders, rules, regulations and legislative acts made or issued, and sentences, judgments and orders passed, given or made, by or under the authority of servants of the Government and other persons exercising or purporting to exercise authority in the Union of Burma under the above circumstances:

* * * It is hereby enacted as follows:—

1. This Act may be called the Burma Indemnity and Validating Act, 1945.

2. In this Act—

(a) "act", used with reference to an offence or a civil wrong, shall include a series of acts, and words which refer to acts done extend also to omissions;

¹ The Schedule to this Act is not reprinted because it is purely in the nature of a Repealing and Amending Act. The necessary amendments have been made in their appropriate places.

² Published in Home Department Notification No. 132, dated the 3rd October, 1945.

- (b) "war period" means in relation to any area the period commencing from the eighth day of December, 1941, and continuing until such date as the President of the Union may, by notification, declare to be the end of the war period for the purposes of this Act in relation to that area.

3. (1) No suit, prosecution or other legal proceeding whatsoever, whether civil or criminal, shall be instituted or maintained in any Court for or on account of or in respect of any act or thing done during the war period whether within or without the Union of Burma if done in good faith and done or purporting to be done in the execution of his duty or for the purpose of prosecuting the war or maintaining or restoring order or enforcing discipline or ensuring public safety or maintaining supplies and services essential to the life of the community or for the defence of the Union of Burma or otherwise in the public interest, by a person holding office under or employed in the service of the Government in any capacity, whether naval, military, air force or civil, or by any other person acting under the authority of a person so holding office or so employed.

Bar to legal proceedings against persons acting in good faith.

(2) Where it is alleged that any act done during the war period whether within or without the Union of Burma and done or purporting to be done in the circumstances specified in sub-section (1) by a person acting for any of the purposes and in any of the capacities therein described was not done in good faith, no suit, prosecution or other legal proceeding shall be maintained in any Court for or on account of or in respect of the act complained of unless instituted with the previous sanction of the President of the Union.

(3) For the purposes of this section a certificate issued by or under the authority of the President of the Union or the Supreme Allied Commander, South-East Asia, or the General Officer Commanding in the Union of Burma that any act or thing was done under the authority of a person so holding office or so employed as aforesaid or was done in the execution of a duty shall be sufficient evidence of such authority or duty and of such act or thing having been done thereunder or in execution thereof, and any such act or thing done by or under the authority of a person so holding office or so employed as aforesaid shall be deemed to have been done in good faith unless and until the contrary is proved.

4. (1) Any sentence passed, judgment given, or order made during the war period by any British or Allied Military Court or by any other British or Allied tribunal (other than a Court Martial constituted in pursuance of any statute) established or convened by the authority administering any area in the Union of Burma for the administration of justice therein, including any order made in reference to any such sentence, judgment or order by the confirming or reviewing authority, shall be deemed to be and always to have been valid and to be and always to have been within the jurisdiction of the Court or Tribunal.

Validation of judgments, sentences and orders.

(2) Every person confined or otherwise punished howsoever under and by virtue of any sentence passed by any such Court or Tribunal acting in a judicial capacity shall be deemed to have been lawfully so confined or punished and shall continue liable to confinement or punishment until the expiration or execution of the said sentence or until he is released by the President of the Union or otherwise by the exercise of His Britannic Majesty's prerogative.

(3) Where at the date of the coming into operation of this Act any such sentence, judgment or order as is mentioned in sub-section (1) is still subject to confirmation or review the powers exercisable by the confirming or reviewing

¹ The 1st day of February 1947 has been declared to be the end of the war period for the purposes of this Act in relation to the whole of the Union of Burma. *Vide* Judicial Department Notification No. 49, dated 5th February 1947.

authority may be exercised by such person as may be designated by the President of the Union in this behalf and such person shall be deemed to be the confirming or reviewing authority within the meaning of sub-section (1).

Validation
of legislative
acts.

5. All laws, proclamations, orders, rules, regulations and legislative acts whatsoever made or issued during the war period by or with the assent of any British or Allied Military authority shall be deemed to be and always to have been valid and of full effect until such military authority shall have been superseded in the relevant area by the lawfully constituted legislative authority of the Union of Burma, notwithstanding that any such law, proclamation, order, rule, regulation or legislative act may have repealed or amended or have been inconsistent with any law previously in force in such area.

Savings.

6. Nothing in this Act shall be deemed to affect—

- (a) the institution or prosecution of proceedings by or on behalf of the Government ; or
- (b) the institution or prosecution of proceedings in respect of rights under, or alleged breaches of contract, if such proceedings are instituted within one year from the termination of the war period or the date when the cause of action arose, whichever may be the later ; or
- (c) the institution of any proceedings that may lie against the Government for the purpose of recovering compensation for war damage.

THE UNION OF BURMA (ADAPTATION OF LAWS) ORDER, 1948.

(4th January, 1948.)

WHEREAS by sub-section (2) of section 226 of the Constitution the President of the Union may, by Order, provide that as from such date as may be specified in the Order, any existing law shall, until repealed or amended by the Union Parliament or other competent authority, have effect subject to such adaptations and modifications as appear to him to be necessary or expedient with due regard to the provisions of the Constitution :

Now, therefore, in the exercise of the powers conferred on him as aforesaid and of all other powers enabling him in that behalf, it is hereby ordered by the President as follows :—

1. This Order may be called the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

2. (1) This Order shall be deemed to have come into force on the date on which the Constitution of the Union of Burma shall come into operation.

(2) The provisions of this Order shall have effect in the whole of the Union of Burma inclusive of the areas formerly included in Schedule II to the Government of Burma Act, 1935, provided that as respects such areas the provisions of this Order relating to any existing law are appropriate to the form in which such law is applicable in those areas.

3. In this Order,—

“existing law” shall have the same meaning as is assigned to it in section 222 of the Constitution.

¹ In clauses (a) and (c) of section 6, the words “the Crown or” were omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

4. The enactments mentioned in the Schedule¹ to this Order shall, until repealed or amended by the Union Parliament or other competent authority, have effect subject to the adaptations and modifications directed by the Schedule to be made therein or, when so directed, shall cease to have effect.

5. Whenever an expression mentioned in the first column of the Table hereunder printed occurs in any existing law ther, unless the expression is under the last preceding paragraph expressly directed to be otherwise adapted or modified or to stand unmodified or to be omitted, there shall be substituted therefor the expressions set opposite to it in the second column of the said Table :—

Table of General Adaptations.

British Burma or Burma	...	The Union of Burma.
Crown	...	Government.
² [* * *	...	* * *
High Court of Judicature at Rangoon	...	High Court.
His Majesty or His Majesty's	...	His Britannic Majesty or His Britannic Majesty's respectively.
British India or India	...	India or Pakistan.
Legislature or Legislature of Burma or Burma Legislature	...	Union Parliament.

5-A. Whenever the word "Governor" or the expression "Governor of Burma" occurs in any existing law relating to any matter enumerated in List I of the Third Schedule to the Constitution, there shall be substituted therefor the expression "President of the Union" and whenever such word or expression occurs in any existing law relating to any matter enumerated in List II of the said Schedule, there shall be substituted therefor the expression "Head of the State".

6. Where this Order requires that in any existing law or portion of any such existing law certain words shall be substituted for certain other words or that certain words shall be omitted, the substitution or omission, as the case may be, shall, unless the contrary intention appears, be made wherever the words referred to occur in that law or such portion.

7. Where this Order requires the substitution in any enactment of a plural noun for a singular noun or *vice versa*, or of a masculine noun for a neuter noun or *vice versa*, or of a noun or adjective beginning with a consonant for a noun or adjective beginning with a vowel or *vice versa*, there shall also be made in any verb, pronoun or article in the sentence in question such consequential amendment as the rules of grammar may require.

8. The provisions of this Order which adapt or modify any enactment so as to alter the manner in which, the authority by which, or the law in accordance with which, any powers are exercisable, shall not render invalid any notification, order, commitment, attachment, bye-law, rule or regulation duly made or issued, or anything done before the commencement of this Order : and any such notification, order, commitment, attachment, bye-law, rule, regulation or thing may be

¹ The Schedule to this Order is not reproduced, but the necessary amendments have been made in their appropriate places.

² Deleted by Judicial I Branch Notification No. 254, dated 17th November 1949.

³ Inserted by *ibid*.

revoked, varied or undone in the like manner, to the like extent and in the like circumstances as if it had been made, issued or done after the commencement of this Order by the competent authority and under and in accordance with the provisions then applicable to such a case.

9. Nothing in this Order shall affect the previous operation of, or anything duly done or suffered under, any existing law, or any right, privilege, obligation or liability already acquired, accrued or incurred under any such law or any penalty or punishment incurred in respect of any offence already committed against any such law.

10. References in any law in force in Burma to that law or any other law or to any section or portion thereof shall, except in so far as the contrary intention appears, be construed—

- (a) as respects any period before the coming into operation of the Constitution, as references to that law, section or portion as in force in all places in Burma to which it extended :
- (b) as respects any period after the coming into operation of the Constitution, as references to that law, section or portion as in force in Burma.

မြန်မာဘာသာပြန်ဥပဒေနှင့် ဥပဒေဝေါဟာရအက်ဥပဒေ။^၁

[၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၇။] (၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက်။)

လက်ရှိဥပဒေများကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုခြင်း၊ အချို့သော ဥပဒေဝေါဟာရများအတွက် အဓိပ္ပါယ်တူညီသော မြန်မာဘာသာ ဝေါဟာရများ ထားရှိခြင်းနှင့် ဥပဒေ ပုံစံများကို၎င်း၊ ထုံးနည်းများကို၎င်း၊ မြန်မာဘာသာဖြင့် ထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းတို့ကို ဥပဒေကိစ္စများအလို့ငှါ ခြွင်းရန်လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်၊

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေ အဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်—

အမည်။

၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာဘာသာပြန် ဥပဒေနှင့် ဥပဒေဝေါဟာရ အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

အဓိပ္ပါယ်
ဖော်ပြချက်။

၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေ၌ပါရှိသည့်—

“ကော်မီတီ” ဆိုသည်မှာ မြန်မာဘာသာပြန် ဥပဒေနှင့် ဥပဒေဝေါဟာရ အကြံပေး ကော်မီတီအဖွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။

“မြန်မာဘာသာပြန်ဥပဒေဆိုင်ရာအမိန့်” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် အမိန့်ကိုဆိုလိုသည်။

“ဥပဒေ ဝေါဟာရဆိုင်ရာ အမိန့်” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် အမိန့်ကိုဆိုလိုသည်။

“ဝန်ကြီး” ဆိုသည်မှာ၊ တရားဌာနဝန်ကြီးကို ဆိုလိုသည်။

^၁ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၄၇၂ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

“ ဥပဒေစာလွှာ ” ဆိုသည်မှာ၊ တည့်ဆဲဥပဒေ တခုခုအရသော်၎င်း၊ တည့်ဆဲဥပဒေ တခုခုဖြင့်အပ်နှံထားသည့်အာဏာအရ သော်၎င်း၊ ထုတ်ပြန်ကျဉ်းစာထားသည့် အမိန့်၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေ၊ စီမံကိန်း၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းကမ်းဥပဒေ၊ ဝရမ်း၊ လိုင်စင်၊ လက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအလားတူ စာတမ်းတခုခုကို ဆိုလိုသည်။

“ ဝေဟာရ ” ဆိုသည်မှာ၊ စကားရပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် စကားရပ်စုတခုခုကို ဆိုလိုသည်။

၃။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေဖြင့်လွှဲအပ်ထားသည့် အလုပ်ဝတ်တရားများကို ဆောင်ရွက်ပြီးမြောက်စေရန် မြန်မာဘာသာပြန်ဥပဒေ ဝေ ဟာရအကြံပေး ကော်မီတီဟု ခေါ်တွင်သည့် ကော်မီတီတခုကို ဖွဲ့စည်းရမည်။

မြန်မာဘာသာ
ပြန်ဥပဒေ ဝေ
ဟာရအကြံပေး
ကော်မီတီ။

(၂) ဤကော်မီတီတွင်အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်ရမည်—

- (က) နိုင်ငံတော်သမ္မတက အကြောင်းအားလျော်စွာ ခန့်သည့် လွှတ်တော်ချုပ် တရားဝန်ကြီးတဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးတဦး၊
- (ခ) နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၊
- (ဂ) နိုင်ငံတော်သမ္မတက အကြောင်းအားလျော်စွာ ခန့်သည့် အမှုလိုက်နေသည့် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေတဦး၊
- (ဃ) နိုင်ငံတော်သမ္မတက အကြောင်းအားလျော်စွာ ခန့်သည့် အမှုလိုက်နေသည့် ရှေ့နေတဦး၊
- (င) နိုင်ငံတော်သမ္မတက အခါကာလအားလျော်စွာ ခန့်သည့် အခြားပုဂ္ဂိုလ် တဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်များ။

(၃) ဤပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂)၊ အပိုဒ် (က) (ခ) (ဂ) နှင့် (ဃ) ထိုတွင် ရည်ညွှန်း ထားသည့် ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင် အသီးသီးသည်၊ စောစောကပင်ကွယ်လွန်ခြင်း၊ ရာထူးမှနှုတ်ထွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှတ်တော်ချုပ် တရားဝန်ကြီးအဖြစ်မှသော်၎င်း၊ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီး အဖြစ်မှ သော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ် အဖြစ်မှသော်၎င်း၊ အမှုလိုက်နေသော တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ အဖြစ်မှသော်၎င်း၊ ရှေ့နေအဖြစ်မှသော်၎င်း ရပ်စဲခြင်းမရှိလျှင်၊ ရွေးချယ်ခန့်ထားသည့်နေ့မှ ရာထူးတွင် ငါးနှစ် ထမ်းဆောင်ရွက်ရမည်။ သို့ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်သက်တမ်းစေ့၍ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှရပ်စဲသော်၊ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်သပ်မံ ခန့်ခြင်းကို ခံနိုင်စေရမည်။

(၄) ဤပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) အပိုဒ် (င) တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင် အသီးသီးသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက သဘောနှစ်ခြိုက်သည့်ကာလအတွင်း ရာထူးတွင် ဆောင်ရွက် ရမည်။

(၅) ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်နေသည့် လွှတ်တော်ချုပ် တရားဝန်ကြီးသည်၊ သို့တည်း မဟုတ်လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးသည်၊ ကော်မီတီ၏သဘာပတိဖြစ်ရမည်။

(၆) နိုင်ငံတော်သမ္မတက ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင်တဦးကိုဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့ဝင်များကိုဖြစ်စေ၊ ကော်မီတီ၏အတွင်းရေးမှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးများအဖြစ်ခန့်ထားနိုင်သည်။

(၇) ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတွင်းရေးမှူး၊ သို့တည်းမဟုတ် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး များအား ဝန်ကြီးက အခါကာလအားလျော်စွာ ညွှန်ကြားသည့် လစာစရိတ်များကိုပေးနိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အတွင်းရေးမှူး၊ သို့တည်းမဟုတ်တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူးရာထူး၌ဆောင်ရွက်နေသည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုဆောင်ရွက်နေသူတွင်ပါလီမန်ဆိုင်ရာ

လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏။ သို့တည်းမဟုတ် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်၏အမတ်အဖြစ်ဖြင့် အရွေးခံရန် သော်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အမတ်အဖြစ်ဖြင့် တည်နေရန်သော်၎င်း၊ အရည်အချင်းပျက်ယွင်းခြင်း မရှိစေရ။

(ဂ) ကော်မီတီအစည်းအဝေး ထမြောက်စေရန်၊ အနည်းဆုံး အဖွဲ့ဝင်လေးဦးတက် ရောက်ရမည်။ ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့ဝင်များ၏နေရာ လစ်လပ်လျက်ရှိသော်လည်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အာဏာအပြည့်အစုံ ရှိစေရမည်။

မြန်မာ ဘာသာ ပြန်ဥပဒေ အမိန့်။

၄။ ။ (၁) ဤပုဒ်မရှိ ပုဒ်မခွဲ (၂) နှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ဝန်ကြီးသည် မိမိသင်္ချာ သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုထားသည့် လက်ရှိဥပဒေသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေ စာလွှာသည်၊ အမိန့်စတင်အာဏာတည်သည်နေ့မှစ၍၊ မူလစာမူနှင့်အလားတူ အာဏာတည်ရမည်ဟု အမိန့်ဖြင့်ကျေညာနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(၂) မြန်မာဘာသာပြန် ဥပဒေဆိုင်ရာ အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အကျိုးသက်ရောက်ရမည်—

- (က) ကော်မီတီသည် ထိုအမိန့်ကိုရေးဆွဲ၍ ဝန်ကြီးထံတင်ပြရမည်။
- (ခ) အဆိုပါမူကို စဉ်းစားပြီးလျှင်၊ ဝန်ကြီးသည် ထိုအမိန့်အတိုင်း ဖြစ်စေ၊ မိမိသင်္ချာသည်ဟု ထင်မြင်သည့်ပြင်ဆင်ချက်များပြု၍ဖြစ်စေ၊ မိမိသဘော အတိုင်းအမိန့်ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၅။ ။ (၁) ဤပုဒ်မရှိ ပုဒ်မခွဲ (၂) နှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ဝန်ကြီးသည် မိမိသင်္ချာ သည်ဟုထင်မြင်လျှင်၊ သီးခြားဖော်ပြထားသည့် ဝေါဟာရနှင့်ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားသည့် မြန်မာဘာသာ ဝေါဟာရသည် အဓိပ္ပါယ်တူညီသည်ဟု အမိန့်ဖြင့်ကျေညာခွင့်ရှိသည်။

(၂) ဥပဒေ ဝေါဟာရဆိုင်ရာ အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါပြဋ္ဌာန်း ချက်များသည် အကျိုးသက်ရောက်ရမည်—

- (က) ကော်မီတီသည် ထိုအမိန့်ကို ရေးဆွဲ၍ ဝန်ကြီးထံတင်ပြရမည်။
- (ခ) ထိုအဆိုပါမူကိုစဉ်းစားပြီးလျှင် ဝန်ကြီးသည် ထိုအမိန့်အတိုင်းဖြစ်စေ၊ မိမိ သင်္ချာသည်ဟုထင်မြင်သည့် ပြင်ဆင်ချက်များပြု၍ဖြစ်စေ မိမိသဘော အတိုင်း အမိန့်ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(၃) သီးခြားဖော်ပြထားသည့် ဝေါဟာရနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားသည့် မြန်မာဘာသာ ဝေါဟာရသည်၊ အဓိပ္ပါယ်တူညီစေရမည်ဟု ဥပဒေဝေါဟာရဆိုင်ရာ အမိန့်ကိုထုတ်ပြန်သည့်အခါ အဆိုပါဝေါဟာရများသည်—

- (က) စီရင်ချက်တွင်၊ ဒီကရီတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်တွင်ဖြစ်စေ၊
- (ခ) ထိုအမိန့် အာဏာတည်သည့် နေ့မှစ၍ မြန်မာဘာသာဖြင့် အတည်ပြုသော အက်ဥပဒေတွင်ဖြစ်စေ၊
- (ဂ) ထိုအမိန့်အာဏာ တည်သည့်နေ့မှစ၍ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးဆွဲအပ်သော ဥပဒေ စာလွှာတွင်ဖြစ်စေ၊
- (ဃ) ထိုအမိန့်အာဏာ တည်သည့်နေ့မှစ၍ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးဆွဲထားသည့် ဥပဒေနှင့်အညီ အကျိုးသက်ရောက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးသက် ရောက်စေရန် ကြံရွယ်သော စာလွှာတွင်ဖြစ်စေ၊

(င) ထိုအမိန့် အာဏာ တည်သည်နေ့မှစ၍ မြန်မာဘာသာဖြင့်ရေးဆွဲထားသည့် ဥပဒေနှင့်ဆိုင်သောစစ်ဆေးစီရင်သည့်အမှု၌သော်၎င်း၊ အမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သော်၎င်း၊ အသုံးပြုသည် စာတမ်းတွင်ဖြစ်စေ

ပါရှိသည့်အခါတိုင်း ဆန့်ကျင်သောရည်ရွယ်ချက် မရှိခဲ့သော်၊အဆိုပါ ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားသည့် ဝေါဟာရများနှင့် အဓိပ္ပါယ်တူသည့်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားသည့် ဝေါဟာရများကဲ့သို့ပင် အလားတူ အကျိုးသက်ရောက်ရမည်။

၆။ ။မြန်မာဘာသာပြန် ဥပဒေဆိုင်ရာအမိန့်နှင့် ဥပဒေဝေါဟာရ ဆိုင်ရာအမိန့်များကို ထုတ်ပြန်ပြီးသည်နောက်၊ လျင်မြန်နိုင်သမျှလျင်မြန်စွာ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်အသီးသီးသို့ တင်ပြရမည်။

၇။ ။ဝန်ကြီးသည် အခါကာလအားလျော်စွာ ကော်မတီနှင့်ညှိနှိုင်းဘိုင်ပင်ပြီးနောက်၊ ဥပဒေနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စာလွှာများနှင့် စာတမ်းများ၏ ပုံစံများကို၎င်း၊ ထုံးနည်းများကို၎င်း၊ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးဆွဲ၍ထုတ်ပြန်ကျေညာရန် မိမိကသင်လျော်သည်ဟု ထင်မြင်သောအစီအစဉ် များကိုပြုနိုင်သည်။

သက်တမ်း ကုန်ဆုံးမည် တရားဥပဒေများဆက်လက်၍ အာဏာ တည်စေမှု အက်ဥပဒေ။^၁

[၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃၂။] (၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၃ ရက်။)

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဘုရင်ခံမင်းကြီးက၊ ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်အုပ်ချုပ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၉၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ၊ မိမိအားအပ်နှင်းထားသည့် အာဏာကို သုံးစွဲလျက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော တည်ဆဲအက်ဥပဒေများသည်၊ ယာယီမျှသာ အာဏာတည်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် တကြောင်း၊

အဆိုပါအက်ဥပဒေများနှင့်တကွ၊ ထိုအက်ဥပဒေများကိုပြင်ဆင်သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိခိုက်သည့်အက်ဥပဒေများကိုဆက်လက်၍အာဏာတည်စေရန်၊ ပြဋ္ဌာန်းသင်သည်လည်း ဘကြောင်း၊

ထိုအကြောင်းများကြောင့်၊ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။ဤအက်ဥပဒေကို၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည် တရားဥပဒေများဆက်လက်၍အာဏာတည်စေမှု အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

၂။ ။မြန်မာနိုင်ငံတော် ဘုရင်ခံမင်းကြီးက၊ ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်အုပ်ချုပ်မှုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၉၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ၊ မိမိအားအပ်နှင်းထားသည့်အာဏာကို သုံးစွဲလျက် ပြဋ္ဌာန်းထားသောအက်ဥပဒေအားလုံးသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၆၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ၊ သင်တင်ဆီလျော်အောင် ပြုပြင်ထားသည့်အတိုင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်က၊ ထိုအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၁ (၁) အရပြဋ္ဌာန်းသော အက်ဥပဒေများဖြင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်အတိုင်း၊ ထိုအခြေခံဥပဒေနှင့် မညီမညွတ်မဖြစ်သည်အထိ၎င်း၊ ထိုအခြေခံ

^၁ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၅၂၉ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

ဥပဒေနှင့်မဆန့်ကျင်လျှင်၎င်း၊ ထိုအက်ဥပဒေများကိုဖြစ်စေ၊ အက်ဥပဒေတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ပါလီမန်ကသော်၎င်း၊ အခွင့်အာဏာရှိသော အခြားအာဏာပိုင်ကသော်၎င်း၊ မရုပ်သိမ်းသေးသမျှ၊ သို့တည်းမဟုတ် မပြင်သေးသမျှဆက်လက်၍ အာဏာတည်စေရမည်။

၃။ ။ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဘုရင်ခံမင်းကြီးက၊ ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်စီရင်အုပ်ချုပ်မှုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၉ ရှိပုဒ်မခွဲ (၁) အရ၊ အပ်နှင်းထားသည့်အာဏာကိုသုံးစွဲလျက်၊ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အက်ဥပဒေတစ်ခုခုကိုပါလီမန်ကသော်၎င်း၊ အခွင့်အာဏာရှိသော အခြားအာဏာပိုင်ကသော်၎င်း၊ ပြည်နယ်တစ်ခုခုနှင့်လမ်းတကျ သက်ဆိုင်စေခြင်းမပြုသေးချင်း၊ ထိုအက်ဥပဒေတစ်ခုခုကိုယခုအက်ဥပဒေကြောင့် အလိုအလျောက်သို့ပြည်နယ်နှင့် သက်ဆိုင်စေခြင်းမရှိရ။

စုံစမ်းရေးကော်မီတီများ အက်ဥပဒေ။

[၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄။] (၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်။)

အောက်ပါအတိုင်းအက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက် (၁၃၁၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၈ ရက်) နေ့မှစ၍ အာဏာတည်စေရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တဝှန်းလုံးနှင့်သက်ဆိုင်ရမည်။

၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေတွင် “စုံစမ်းရေးကော်မီတီ” ဆိုရာ၌၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရကသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်အစိုးရကသော်၎င်း၊ အထူးကိစ္စတရပ်ရပ်ကို စုံစမ်းရေးအတွက်ခန့်ထားသောအထူးကော်မီတီ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကော်မီရှင်အဖွဲ့လည်း ပါဝင်သည် ဘုမှတ်ယူရမည်။

၃။ ။ စုံစမ်းရေးကော်မီတီတစ်ခုခုကို ဖွဲ့စည်းရာ၌၊ ၎င်းကော်မီတီတွင် ပါဝင်ထမ်းရွက်ရန် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စရပ်များကို အတိအလင်း ဖော်ပြလျက်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတကခန့်ထားရမည်။ ယင်းသို့ခန့်ထားသည့် အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အမိန့်ပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာရမည်။

သို့သော်လည်း၊ ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင် တဦးတယောက်သည်၊ မကျန်းမမာ၍သော်၎င်း၊ အခြားအကြောင်းတရားကြောင့်သော်၎င်း၊ တာဝန်ဝတ်တရားများကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် တော်စွမ်းလျှင်၊ ၎င်း၏နေရာ၌ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တဦးကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက၊ မည်သည့်အခါမဆို ခန့်ထားနိုင်သည်။

၄။ ။ ကော်မီတီ၏အခွင့်အာဏာများကို ဆောင်ရွက်အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့်အခါတိုင်း၊ ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင်ဦးရေ သုံးပုံနှစ်ပုံအောက်မနည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းရှိစေရမည်။ အကြောင်းကိစ္စတရပ်ရပ်ကို ဆုံးဖြတ်ရန်အတွက် အခွင့်အရေးအပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် စုံစမ်းရေးကော်မီတီဖြစ်လျှင်၊ ၎င်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဖွဲ့ဝင်များသဘောကွဲလွဲခြင်းရှိလျှင်၊ များစွာသဘောနှင့်အညီဆုံးဖြတ်ရမည်။ ဆုံးဖြတ်ရန်မဲဆန္ဒယူရာ၌ ဆန္ဒမဲညီမျှနေသောအခါသာဘာသာရှိသည်၊ အနိုင်ပေးဆန္ဒမဲကိုပေးနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၅။ ။စုံစမ်းရေးကော်မတီတီသည်၊ သင်သည်ထင်မြင်သည်အရာနှင့်နေရာများတွင် ရုံးအိုင်ရန်အာဏာရှိသည်။ ကော်မတီ၏စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကို တရားရာဇဝတ်ကြောင်း စစ်ကြောဆင်ဆိုစီရင်သည့်အမှုဟုမှတ်ယူရမည်။

၆။ ။စုံစမ်းရေးကော်မတီတီသည်၊ သက်သေများကိုနှုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ စာဖြင့်သော်၎င်း သက်သေခံရန်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ ဟုတ်မန်သည့်အတိုင်းထွက်ဆိုရန်သက်သေတိုင်းတာဝန်ရှိသည်။ မူသားသက်သေခံလျှင်ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၉၃ အရပြစ်မှုကျူးသွန်ရာမြောက်သည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းသက်သေတို့သည်၊ သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂ တွင်ပါရှိသောအခွင့်များကိုရရှိသည်။

၇။ ။စုံစမ်းရေးကော်မတီတီသည်၊ သက်သေခံအက်ဥပဒေတွင် ပါရှိသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလိုက်နာရန်တာဝန်ခံရရှိ။ သို့သော်လည်း၊ ၎င်းအက်ဥပဒေ၏အခြေခံသဘောများကိုလိုက်နာနိုင်သရွေ့လိုက်နာရမည်။

၈။ ။သက်သေထွက်ချက်ကို သဘာပတိညွှန်ကြားသည်အတိုင်း၊ အကျဉ်းချုံး၍ရေးမှတ်စေပြီးလျှင်၊ ၎င်းမှတ်တမ်းများကို သဘာပတိကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားရမည်။ သက်သေခံအဖြစ်လက်ခံသည့်စာချုပ်စာတမ်းများကိုအမှုတွဲတွင်ထည့်သွင်းထားရမည်။ သို့သော်လည်း၊စုံစမ်းရေးကော်မတီတီသည်၊ မူလစာချုပ်စာတမ်းတခုခုအစား ၎င်းစာချုပ်၏မိတ္တူကို တင်သွင်းခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၉။ ။စုံစမ်းရေးကော်မတီတီသည်၊ ကိစ္စတရပ်ရပ်ကိုစုံစမ်းရန်အလိုရှိ၍၊ အခြားသောအာဏာများအပြင်၊ အောက်ပါကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအရ၊ တရားရုံးများအား အပ်နှင်းထားသည့်အာဏာများလည်းရရှိစေရမည်။

- (က) ဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများနှင့် စာချုပ် စာတမ်းစသည်များကို ဖွင့်လှစ်သုတ်ဖော်စေခြင်းနှင့် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း။
- (ခ) သက်သေများကို လာရောက်စေရန် အတင်းအကြပ် ဆင်ခေါ်ယူခြင်း၊ သက်သေစရိတ်တင်သွင်းရန်ဆင်ဆိုနိုင်ခြင်း။
- (ဂ) စာချုပ်စာတမ်းများကို လာရောက်တပ်ပြစေရန် အတင်းအကြပ်ပြုလုပ်ခြင်း၊ လိုအပ်သည့် အခွန်တော်တဆိပ်ခေါင်းမပါမရှိသည့် စာချုပ်စာတမ်းများကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ၊တံဆိပ်ခေါင်းခွန်နှင့်ဒဏ်ပေးဆောင်ရန်ဆင်ဆိုနိုင်ခြင်း။
- (ဃ) သက်သေများကို ကျမ်းသစ္စာဖြင့်စစ်ဆေးခြင်း။
- (င) ရက်ချိန်းများပေးခြင်း။
- (စ) စာနှင့်ရေးသား၍ဝေးပို့သော ကျမ်းကျိန်ထွက်ဆိုချက်များကို လက်ခံခြင်း။
- (ဆ) ဓလေ့မရောက်နိုင်သော သက်သေများကို၊ ကော်မီရှင်ထုတ်၍ စစ်ဆေးခြင်း။
- (ဇ) နေရာဌာနများကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း။

ထိုမှတပါးလည်း၊ အရေးမပါအရာရောက်သည့်အကြောင်းအရာများကို သိရှိသည်ဟု ထင်မြင်သဘောရှိသောသူများကို၊ စုံစမ်းရေးကော်မတီတီသည်၊ မိမိအလိုအလျောက် ဆင်ဆိုခေါ်ယူ၍ စစ်ဆေးနိုင်သည်။

၁၀။ ။သက်သေများကို အတင်းအကြပ်ဆင်ဆိုခေါ်ယူရန် ကိစ္စအလိုရှိ၍၊ စုံစမ်းရေးကော်မတီ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာပိုင်နိမိတ်များမှာ၊ ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်များဖြစ်ရမည်။

၁၁။ ။စုံစမ်းရေးကော်မတီတီသည်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၇၅၊ ၁၇၉ နှင့် ၂၂၀ တို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်နှင့်အကျိုးဝင်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။ ထိုမှတပါးလည်း၊

စုံစမ်းရေးကော်မီတီသည်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၇၆၊ ၄၈၀၊ ၄၈၁၊ ၄၈၂ နှင့် ၄၈၄ အရ၊ အခွင့်အရေးအပ်နှင်းခြင်းခံရသော တရားမရူးတော်၏အခွင့်အာဏာများကိုရရှိ၍ တာဝန်ဝတ် တရားများကိုလည်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၂။ ။သက်သေအဖြစ်လာရောက်ရန်ဆင်ခေါ်ခြင်းခံရသူမှတစ်ပါး၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတွင် အခြားအကြောင်းကိုစွဲအတွက် ဆင်ဆိုခြင်းခံရသူသည်၊ ခြေနေ့ရှေ့ရင်ဖြင့်သော်၎င်း၊ စာရေးသား၍ အခွင့်အရေးလွှဲအပ်သူအားဖြင့်သော်၎င်း တက်ရောက်ခွင့်ရှိသည်။

၁၃။ ။စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုဆုံးခမ်းတိုင်ရောက်သည်အခါ၊ စုံစမ်းရေးကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ် ချက်များနှင့် ထောက်ခံချက်များကို စာဖြင့်ရေးသား၍၊ အစီရင်ခံစာ ဆိုင်ရာသိတင်သွင်းရန် သဘာ ပတိကဆောင်ရွက်ရမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာကို စုံစမ်းရေးကော်မီတီအဖွဲ့ဝင်တိုင်း လက်မှတ်ရေးထိုးစေ ရမည်။ သို့သော်လည်း၊ သဘောကွဲလွဲသည့်ကော်မီတီအဖွဲ့ဝင်တဦးတယောက်သည်၊ မိမိ၏သဘော ကွဲလွဲမှုများကို တသီးတခြားရေးသားဖော်ပြနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၄။ ။ဤအက်ဥပဒေပါ မြဉ္ဇာန်းချက်များနှင့်အညီ၊ ရိုးဖြောင့်သော စေတနာဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်ရန် ဆင်ဆိုသည့်အချက်တရပ်ရပ်အတွက်၊ စုံစမ်းရေးကော်မီတီအဖွဲ့ဝင် ပုဂ္ဂိုလ်မည်သူ့ကိုမျှ တရားမကြောင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြားနည်းဖြင့်သော် ၎င်း တရားစွဲဆိုခြင်းမရှိစေရ။

၁၅။ ။စုံစမ်းရေးကော်မီတီသို့ဖြစ်စေ၊ ၎င်းကော်မီတီခန္ဓာတွင်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်သော်၎င်း၊ နှုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တဦးတယောက်သောသူက တင်ပြထွက်ဆိုသည်သက်သေခံချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ထို သူအားနိုင်ငံတော်သမတ၏ ကြိုတင်အခွင့်အမိန့်မရမရှိဘဲ၊ မည်သည်ရာဇဝတ်ရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည်တရားမရူးတွင်မျှ တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုရ။

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ကင်းလွတ်ချမ်းသာခွင့်နှင့်တည်မြဲရေး အက်ဥပဒေ။

[၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၅၄။] (၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်။)

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ကင်းလွတ်ချမ်းသာခွင့်နှင့် တည်မြဲရေး အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်အာဏာ တည်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

၂။ ။ဤအက်ဥပဒေတွင်—

- (က) “စစ်သေနာပတိချုပ်”ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ လက်နက်ကိုင် တပ်ပေါင်းစုံစစ်သေနာပတိချုပ်ကိုဆိုလိုသည်။
- (ခ) “ စစ်ဥပဒေ ခေတ္တထုတ်ပြန်ကျေညာမှု အက်ဥပဒေ ” ဆိုသည်မှာ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်၌ စစ်ဥပဒေ ခေတ္တထုတ်ပြန်ကျေညာမှု အက်ဥပဒေ (၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃၁) ကိုဆိုလိုသည်။

(ဂ) ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကိုဖြစ်စေ၊ တရားမပြစ်မှုကိုဖြစ်စေ ရည်ညွှန်း၍ အသုံးပြုသည်အခါ၊
 “အပြစ်အမှု” ဆိုသည်စကားရပ်တွင်၊ ဆက်ကာဆက်ကာပြုသည်အပြစ်အမှု
 များလည်းပါဝင်သည်။ ထို့ပြင်ပြုသည်အပြစ်အမှုများကို ရည်ညွှန်းသည့်စကား
 ရပ်သည်ပျက်ကွက်မှုများကိုလည်း ရည်ညွှန်းသည်။

(ဃ) “သောင်းကျန်းမှုကာလအပိုင်းအခြား” ဆိုသည်မှာ၊ အရပ်ဒေသတခုနှင့်
 စပ်လျဉ်း၍၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့မှ ဤအက်ဥပဒေ
 ကိစ္စအလို့ငှါ၊ နိုင်ငံတော်သမတကအမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့်၊ ထိုအရပ်ဒေသ
 အတွက် သောင်းကျန်းမှုကာလ အပိုင်းအခြား တုန်ဆုံးသည်နေ့ဟု သတ်မှတ်
 သည့်နေ့အထိ ကာလအပိုင်းအခြားကိုဆိုလိုသည်။

၃။ ။(၁) စစ်ဥပဒေ ခေတ္တထုတ်ပြန်ကျေညာမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ အရထုတ်ပြန်
 သည့်ကျေညာချက် တည်ဆဲတွင်၊ စစ်သေနာပတိချုပ်က ခန့်အပ်ဖွဲ့စည်းထားသည့် တရားရုံးများ၊
 အာဏာပိုင်များနှင့် ခုံအဖွဲ့များကချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်စီရင်ချက်၊ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းတို့သည်၊ ထိုကျေညာ
 ချက်ရပ်စသော်လည်း တည်မြဲချက်ရှိစေရမည်။

(၂) ပုဒ်မခွဲ(၁)တွင် ဖော်ပြခဲ့သောတရားရုံးများ၊ အာဏာပိုင်များ၊ သို့တည်းမဟုတ်
 ခုံအဖွဲ့များ၏ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်အရ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အခြားပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ခံရသူတိုင်းသည်
 စစ်ဥပဒေ ခေတ္တထုတ်ပြန်ကျေညာမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ အရ ထုတ်ပြန်သည့်ကျေညာချက်ရပ်စ
 သော်လည်း အဆိုပါထောင်ဒဏ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ်အခြားပြစ်ဒဏ်ကို၊ ထိုပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်အရ
 ဆက်လက်၍ခံရမည်။

(၃) စစ်ဥပဒေ ခေတ္တထုတ်ပြန်ကျေညာမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ အရ ထုတ်ပြန်သည့်
 ကျေညာချက်တည်ဆဲတွင်၊ မူလ ရာဇဝတ်တရားရုံးများနှင့် ခုံအဖွဲ့များ၏ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်များကို
 ကြည့်ရှုပြင်ဆင်ရာ၊ စစ်သေနာပတိချုပ်က ခန့်အပ်ထားသောတရားရုံးများတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
 အာဏာပိုင်များထဲတွင်၊ ထိုကျေညာချက်ရပ်စသည်အခါ၌မပြီးမပြတ်ဖြစ်နေသော ကြည့်ရှုပြင်ဆင်မှု
 များကို၎င်း၊ ထိုကျေညာချက်တည်ဆဲတွင် စစ်ဥပဒေ ခေတ္တထုတ်ပြန်ကျေညာမှု အက်ဥပဒေ အရ
 ခန့်အပ်ထားသော မူလရာဇဝတ်ရုံးများနှင့် ခုံအဖွဲ့များကချမှတ်ပြီးပြီသောအမိန့်၊ စီရင်ချက်၊
 သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပေါ်မည့် ကြည့်ရှုပြင်ဆင်မှုများကို၎င်း၊
 ထိုကျေညာချက်ရပ်စသော်လည်း တည်မြဲချက်ရှိသကဲ့သို့၊ အပြီးတိုင်အောင်ဆက်လက်၍ ကြည့်ရှု
 ပြင်ဆင်ရန် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးများနှင့် အာဏာပိုင်များ၌အာဏာရှိရမည်။

၄။ ။(၁) ရေတပ်သားအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကုန်းတပ်သားအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လေတပ်
 သားအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာမှုထမ်းရာထမ်းအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏၊
 သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်တခုခု၏အမှုကို ထမ်းရွက်သူက
 သော်၎င်း၊ ယင်းသို့အမှုထမ်းရွက်သူ၏အခွင့်အာဏာအရ အခြားဆောင်ရွက်သူ တဦးတယောက်
 ကသော်၎င်း ဖြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြင်ပ၌ဖြစ်စေ
 သောင်းကျန်းမှု ကာလအပိုင်းအခြားအတွင်း—

- (က) မိမိ၏တာဝန်ဝတ်တရားများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌သော်၎င်း၊
- (ခ) သောင်းကျန်းမှုကို နှိမ်နင်းရန်အတွက်သော်၎င်း၊
- (ဂ) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး တည်မြဲစေရန်အတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်လည်ရရှိရန်
 အတွက်စောင့်ရှောက်၎င်း၊
- (ဃ) စည်းကမ်းသေဝပ်မှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်သော်၎င်း၊
- (င) ပြည်သူ့လုံခြုံမှု ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်သော်၎င်း၊

- (စ) တိုင်းသူပြည်သားတို့ နေထိုင်စားသောက်ဝတ်ဆင်ရေးအတွက် အထူးလိုအပ်သော အရာဝတ္ထုများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများကို စီမံထားရှိရန် အတွက် သော်ငြား၊
- (ဆ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ကာကွယ်ရေးအတွက်သော်ငြား၊
- (ဇ) အခြားနည်းပြည်သူ့အကျိုးဖြစ်ထွန်းရန်အတွက်သော်ငြား

သဘောရိုးဖြင့်အပြုအမူတခုခုကိုပြုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုသည်သဘောဖြင့်ဆောင်ရွက်လျှင်၊ ထိုအပြုအမူအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအပြုအမူကိုအကြောင်းပြု၍၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအပြုအမူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သည့်တရားရုံးတွင်မျှ တရားမကြောင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အမှုအခင်း စွဲဆိုခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ်လက်ခံစစ်ဆေးခြင်းကိုမပြုရ။

(၂) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြင်ပ၌ဖြစ်စေ၊ သောင်းကျန်းမှုကာလအပိုင်းအခြားအတွင်း ပုန်မခွဲ(၁) တွင် ဖော်ပြထားသည်တစ်သား၊ သို့တည်းမဟုတ် မူထမ်းရာထမ်းအဖြစ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်သူတဦးတယောက်က၊ ထိုပုန်မခွဲတွင်သီးခြားဖော်ပြထားသည့်အခြေအနေများအရ၊ ထိုပုန်မခွဲတွင်ဖော်ပြထားသည့် အကြောင်းတခုခုအတွက် ပြုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုသည်သဘောဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် အပြုအမူတခုခုကို သဘောရိုးဖြင့်ပြုခဲ့သည်မဟုတ်ကြောင်းဖြင့်စွပ်စွဲလျှင်၊ ထိုအပြုအမူအတွက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအပြုအမူကို အကြောင်းပြု၍၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအပြုအမူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အခွင့်အမိန့်ကိုကြိုတင်မရရှိဘဲ တရားမကြောင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့်ဖြစ်စေ စွဲဆိုသည့်အမှုအခင်းကို မည်သည့်တရားရုံးတွင်မျှ လက်ခံစစ်ဆေးခြင်းမပြုရ။

(၃) ဆိုခဲ့သည့်အမှုထမ်းရွက်သူ ပြုသောအပြုအမူတခုခုကို ဆိုခဲ့သည့်အကြောင်းတခုခုအတွက်ဆောင်ရွက်ရာ၌ ပြုခဲ့သည်ဟူ၍သော်ငြား၊ အခြားသူတဦးတယောက်ပြုသော အပြုအမူတခုခုကိုဆိုခဲ့သည့် အမှုထမ်းရွက်သူ၏အခွင့်အာဏာအရဆိုခဲ့သည့် အကြောင်းတခုခုအတွက်ပြုခဲ့သည်ဟူ၍သော်ငြား ဖော်ပြပါရှိသော နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အခွင့်အမိန့်အရ ထုတ်ပေးသည့်လက်မှတ်သည်၊ ဤပုန်မခွဲအလိုရှိ၊ ထိုလက်မှတ်တွင်ပါရှိသည်အတိုင်း အပြီးပြတ်တည်သော သက်သေခံဆင်ရှားချက်ဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင်ယင်းသို့ပြုခဲ့သည့် အပြုအမူတခုခုကိုသဘောရိုးဖြင့် ပြုခဲ့သည်မဟုတ်ဘုထင်ရှားမပြနိုင်လျှင် ယင်းသို့မပြသမျှကာလပတ်လုံး ထိုအပြုအမူကိုသဘောရိုးဖြင့်ပြုခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၅။ ။ဤအက်ဥပဒေပါ မည်သည့်အချက်ကမျှ—

- (က) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရကဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအစိုးရ၏ကိုယ်စားဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်အစိုးရကဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ကိုယ်စားဖြစ်စေ၊ တရားမကြောင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အမှုအခင်းစွဲဆိုခြင်းကိုသော်ငြား၊
- (ခ) ပဋိညာဉ်အရ အခွင့်အရေးများနှင့်ဖြစ်စေ၊ ပဋိညာဉ် ပျက်ကွက်မှုများနှင့်ဖြစ်စေစပ်လျဉ်းသည့်အမှုများကို၊ သောင်းကျန်းမှုကာလအပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးသည့်နေ့နှင့် အချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာ ပေါ်ဝေါက်သည့် နေ့များအနက် နောက်ကျရာနေ့မှတစ်နှစ်အတွင်း တရားမကြောင်းဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့်အမှုအခင်းစွဲဆိုခြင်းကိုသော်ငြား

ထိခိုက်သည်ဟုမှတ်ယူရ။

၆။ ။၁၉၅၀ မြည်နှစ်၊ ကင်းလွတ်ချမ်းသာခွင့်နှင့် တည်မြဲရေးအက်ဥပဒေ (၁၉၅၀ မြည်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃) ကို၊ ဤအက်ဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

PART II—INTERNATIONAL.

အပိုင်း ၂—အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ။

THE FOREIGNERS ACT.

[INDIA ACT III, 1864.] (12th February, 1864.)

WHEREAS it is expedient to make provision to enable the President of the Union to prevent the subjects of Foreign States from residing or sojourning in the Union of Burma, or from passing through or travelling therein, without the consent of the President of the Union; it is enacted as follows:—

Preamble.

¹ 1. In this Act, unless the context otherwise requires, the word "foreigner" shall denote a person who is not a citizen of the Union.

Interpretation.
"Foreigner."

2. If a question shall arise whether any person alleged to be a foreigner and to be subject to the provisions of this Act is a foreigner or not, or is or is not subject to the provisions of this Act, the onus of proving that such person is not a foreigner, or is not subject to the provisions of this Act, shall lie upon such person.

Proof of being a foreigner.

² 3. The President of the Union may, by writing—

(a) order any foreigner to remove himself from the Union of Burma, or to remove himself therefrom by a particular route to be specified in the order, or

President may order any foreigner to remove himself, or to be deported.

(b) order that any foreigner be deported forthwith from the Union of Burma.

3-A. (1) Whenever the District Magistrate considers that the President of the Union should be moved to issue an order under section 3 in respect of any foreigner who is within the limits of the jurisdiction of such Magistrate, he may report the case to the President of the Union and at the same time issue a warrant for the apprehension of such foreigner.

Foreigner may be apprehended and detained pending order of removal or deportation.

(2) Any officer issuing a warrant under sub-section (1) may, in his discretion, direct by endorsement on the warrant that if such foreigner executes a bond with or without sureties for his attendance at a specified place and time, the person to whom the warrant is directed shall take such security and release such foreigner from custody.

(3) Any person executing a warrant under sub-section (1) may search for and apprehend the foreigner named in such warrant; and, subject to any direction issued under sub-section (2), shall forthwith cause such foreigner when apprehended to be produced before the officer issuing the warrant.

(4) When a foreigner for whose apprehension a warrant has been issued under sub-section (1) is produced or appears before the officer issuing such warrant, such officer may direct him to be detained in custody pending the orders of the President of the Union, or may release him on his executing a bond with or without sureties to appear at a specified place and time and thereafter if and when required until such orders are obtained.

¹ This section was first amended by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948, and subsequently substituted by Act XLII, 1948.

² Substituted by Act VIII, 1953.

(5) Any officer who has in accordance with the provisions of sub section (4), ordered a foreigner to be detained or released on his executing a bond shall forthwith report the fact to the President of the Union. On the receipt of a report under this sub-section the President of the Union shall without delay either direct that the foreigner be discharged or make an order for the removal¹ [or deportation] of such foreigner in accordance with the provisions of section 3.

Foreigner refusing to remove, or returning without license after removal, may be apprehended and detained.

4. (1) If any foreigner ordered to remove himself from the Union of Burma, or ordered to remove himself therefrom by a particular route, shall neglect or refuse so to do, or if any foreigner, having removed himself from the Union of Burma in consequence of an order issued under any of the provisions of this Act, or having been removed from the Union of Burma under any of the said provisions, shall wilfully return thereto without a license in writing granted by the President of the Union, such foreigner may be apprehended and detained in safe custody⁴ [by an order in writing of the District Magistrate], until he shall be discharged therefrom by order of the President of the Union upon such terms and conditions as the President of the Union shall deem sufficient for the peace and security of the Union of Burma² [* * * *].

³(2) Any foreigner who has been ordered to be deported under section 3 (b) may be apprehended without warrant by any police-officer not below the rank of Sub-Inspector and brought before the District Magistrate who shall, by an order in writing, cause the said foreigner to be detained in safe custody pending the completion of arrangements for his removal out of the Union of Burma.

³(3) Any foreigner apprehended and detained under the provisions of sub-section (1) may be admitted to bail by the District Magistrate.

President may order all the provisions of this Act to be in force in the Union of Burma or in any part thereof.

⁴5. Whenever the President of the Union shall consider it necessary to take further precautions in respect of foreigners residing or travelling in the Union of Burma or any part thereof, it shall be lawful for the President of the Union by a notification to order that the provisions of this and the subsequent sections up to and including section 22 of this Act shall be in force in the Union of Burma, or in such part thereof as shall be specified in such notification, for such period as shall be therein declared; and thereupon, and for such period, the provisions of this and the subsequent sections up to and including section 22 shall have full force and effect in the Union of Burma or such part thereof as shall have been so specified. The President of the Union may, from time to time, by a notification, cancel or alter any former notification which may still be in force, or may extend the period declared therein.

Every foreigner to report his arrival in the Union of Burma in certain cases.

6. Every foreigner on arriving in any part of the Union of Burma in which all the provisions of this Act are for the time being in force under an order issued as provided in the last preceding section from any port or place not within the Union of Burma, or from any port or place within the Union of Burma where all the provisions of this Act are not in force, shall forthwith report himself to the District Magistrate, or to such other officer as shall be appointed to receive such reports by the President of the Union.

¹ Added by Act VIII, 1953

² Omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948

³ Inserted by Act VIII, 1953.

⁴ Substituted by *ibid.*

7. The report shall be in writing, and shall be signed by the person reporting himself, and shall specify his name or names, the nation to which he belongs, the place from which he shall have come, the place or places of his destination, the object of his pursuit, and the date of his arrival. The report shall be recorded by the officer to whom it is made.

What to be stated in the report.

8. The provisions of the last two preceding sections shall not extend to any person being the master or commander of a vessel or employed therein, but if any such person shall be in any part of the Union of Burma in which all the provisions of this Act are for the time being in force, after he shall have ceased to be actually employed in a vessel, he shall forthwith report himself in manner aforesaid.

Foreigners, being masters of vessels or employed therein, to report themselves when they cease to be so employed.

9. If any foreigner shall neglect to report himself as required by this Act, he may be dealt with in the manner hereinafter provided in respect of foreigners travelling without a license.

Foreigners neglecting to report themselves, may be dealt with in like manner as foreigners travelling without a license.

10. No foreigner shall travel in or pass through any part of the Union of Burma in which all the provisions of this Act are for the time being in force without a license.

No foreigner to travel in the Union of Burma without a license.

11.

12. Every such license shall state the name of the person to whom the license is granted, the nation to which he belongs, the district or districts through which he is authorized to pass or the limits within which he is authorized to travel, and the period (if any) during which the license is intended to have effect.

What to be stated in license.

13. The license may be granted subject to such conditions as the President of the Union may direct or as the officer granting the license may deem necessary and may be revoked at any time by the President of the Union or such officer.

License may be granted subject to conditions and may be revoked.

14. If any foreigner travel in or attempt to pass through any part of the Union of Burma without such license as aforesaid, or beyond the districts or limits mentioned therein, or after such license shall have been revoked, or shall violate any of the conditions therein specified, he may be apprehended without warrant by any officer exercising any of the powers of a Magistrate,¹ [* * *] or by any police-officer.

Foreigner travelling without or contrary to the conditions of license may be apprehended

¹ Omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

Procedure upon apprehension. Magistrate to report to the President.

15. ¹ [* * * *] Whenever any person shall be apprehended by or taken before the District Magistrate, such Magistrate shall immediately report the case to the President of the Union and shall cause the person brought before him to be discharged or pending the orders of the President of the Union to be detained.

Persons apprehended may be admitted to bail.

16. Any person apprehended or detained under the provisions of this Act may be admitted to bail by the District Magistrate, or by any officer authorized to grant licenses, and shall be put to as little inconvenience as possible during his detention in custody.

Removal of persons apprehended

17. The President of the Union may order any person apprehended or detained under the provisions of this Act to remove himself from any part of the Union of Burma in which all the provisions of this Act are for the time being in force, by sea or by such route as the President of the Union may direct ; or the President of the Union may cause him to be removed from any such part of the Union of Burma by such route and in such manner as to the President of the Union shall seem fit.

President may prohibit persons not being citizens of the Union from travelling or passing through any part of the Union of Burma without a license.

18. The President of the Union may by order prohibit any person or any class of persons ² [not being citizens of the Union] from travelling in or passing through any part of the Union of Burma in which all the provisions of this Act may, for the time being, be in force, and from passing from any part thereof to another without a license to be granted by such officer or officers as shall be specified in the order ; and, if any person so prohibited shall wilfully disobey such order, he may be apprehended without warrant by any of the officers specified in section 14 of this Act, and carried before the District Magistrate, and dealt with under the provisions of section 17 in the same manner as if he were a foreigner : and the President of the Union may order such person to be detained in safe custody or under the surveillance of the police so long as it may be deemed necessary for the peace and security of the Union of Burma or any part thereof.

19

*

*

*

*

*

Certain officers may board vessels to ascertain whether foreigners are on board.

20. It shall be lawful for the Commissioner of Police, or for the District Magistrate, or for any officer appointed to receive reports as mentioned in the sixth section of this Act, or for any police-officer under the authority of such Commissioner or Magistrate, to enter any vessel in any port or place within the Union of Burma in which all the provisions of this Act may, for the time being, be in force, in order to ascertain whether any foreigner is on board to report his arrival under the said section 6 of this Act is on board of such vessel ; and it shall be lawful for such Commissioner of Police, Magistrate or other officer as aforesaid to adopt such means as may be reasonably necessary for that purpose ; and the master or commander of such vessels shall also, before any of the passengers are allowed to disembark, if he shall be required so to do by such Commissioner of Police, Magistrate, or other officer as aforesaid, deliver to him a list in writing of the passengers on board, specifying the ports or places at which they embarked, and the ports or places of their disembarkation, or intended disembarkation, and answer to the best of his knowledge all such questions touching the passengers on board the said vessel, or touching those who may have disembarked

Master of vessel to furnish list of passengers, and to give information respecting them.

¹ Omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

² Substituted by the same Order.

in any part of the Union of Burma, as shall be put to him by the Commissioner of Police, Magistrate, or other officer as aforesaid. If any foreigner on board such vessel in any part of the Union of Burma shall refuse to give an account of his objects of pursuit in the Union of Burma, or if his account thereof shall not be satisfactory, the officer may refuse to allow him to disembark, or he may be dealt with in the same manner as a foreigner travelling in the Union of Burma without a license.

Foreigner refusing to give account of himself not to be allowed to disembark.

21. If the master or commander of a vessel shall wilfully give a false answer to any question which by section 20 of this Act he is bound to answer, or shall make any false report, he shall be held to have committed the offence specified in section 177 of the Penal Code.

Penalty for false answer or report.

22. If the master or commander of any vessel shall wilfully neglect or refuse to comply with the requisitions of this Act, he shall, on conviction before the District Magistrate, be liable to a fine not exceeding two thousand rupees.

Penalty for neglect by master of vessel to comply with requisitions of Act.

23. Whoever intentionally obstructs any officer in the exercise of any of the powers vested in him by this Act shall be held to have committed the offence specified in section 186 of the Penal Code.

Penalty for obstructing officers.

24 * * * *

25. The President of the Union may exempt any person, or any class of persons, either wholly or partially, or temporarily or otherwise, from all or any of the provisions of this Act contained in any of the sections subsequent to section 5, and may at any time revoke any such exemption.

Persons may be exempted from provisions of this Act.

26. No suit, prosecution or other legal proceedings shall lie against any person for anything which is in good faith done or intended to be done under this Act.

Bar to legal proceedings.

THE REGISTRATION OF FOREIGNERS ACT.

[BURMA ACT VII, 1940.] (28th March, 1940.)

1. This Act shall come into force on the 28th March, 1940.

2. In this Act—

Commencement.
Definitions.

(a) "Foreigner" means a foreigner as defined in the Foreigners Act: provided that the following shall not be deemed to be foreigners for the purposes of this Act—

- (i) a person duly appointed by a foreign Government to exercise diplomatic functions; or
- (ii) a consul or a vice-consul;

² * * * *

¹ Inserted by Act VIII, 1953.

² Sub clauses (iii) and (iv) were omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

- (b) "prescribed" means prescribed by rules made under this Act ;
 (c) "vessel" includes all sea craft, river craft and aircraft.

Power to
make rules:

3. The President of the Union may by notification make rules¹ with respect to foreigners for any or all of the following purposes, that is to say—

- (a) for requiring any foreigner entering, or being present in, the Union of Burma to report his presence to a prescribed authority within such time and in such manner and with such particulars as may be prescribed ;
- (b) for requiring any foreigner moving from one place to another place in the Union of Burma to report, on arrival at such other place, his presence to a prescribed authority within such time and in such manner and with such particulars as may be prescribed ;
- (c) for requiring any foreigner who is about to leave the Union of Burma to report the date of his intended departure and such other particulars as may be prescribed to such authority and within such period before departure as may be prescribed ;
- (d) for requiring any foreigner entering, being present in, or departing from, the Union of Burma to produce, on demand by a prescribed authority, such proof of his identity as may be prescribed ;
- (e) for requiring any person having the management of any hotel, boarding-house, or any other premises of like nature—
 - (i) to record particulars of any person residing therein, and
 - (ii) in the case of foreigners, to report such particulars to such authority as may be prescribed, in accordance with prescribed conditions ;
- (f) for requiring any person in charge of any vessel or other conveyance to furnish to a prescribed authority such information as may be prescribed regarding any person entering, or intending to depart from, the Union of Burma in such vessel or other conveyance, and to furnish to such authority such assistance as may be necessary or prescribed for giving effect to this Act ; and
- (g) generally for carrying out the purposes of this Act.

Burden of
proof:

4. If any question arises with reference to this Act or any rule made thereunder whether any person is or is not a foreigner, or is or is not a foreigner of a particular class or description, the onus of proving that such person is not a foreigner or is not a foreigner of such particular class or description, as the case may be, shall, notwithstanding anything contained in the Evidence Act, lie upon such person.

Penalties:

² 5. (1) Any person who contravenes, or attempts to contravene, or fails to comply with, any provision of this Act or of any rule made thereunder shall be punished with imprisonment for a term which may extend to three years, or with fine, or with both.

(2) A foreigner convicted under sub-section (1) may, in addition to the punishment prescribed in the said sub-section, be deported by an order of the President, or of such authority as may be appointed by him in that behalf.

¹ For rules under section 3 of this Act see *Burma Gazette*, 1948, Part I, p. 1583.

² Substituted by Act XXVII, 1952.

¹(3) Any foreigner who has been ordered to be deported under sub-section (2) may be apprehended without warrant by any police officer not below the rank of Sub-Inspector and brought before the District Magistrate who shall, by an order in writing, cause the said foreigner to be detained in safe custody pending the completion of arrangements for his removal out of the Union of Burma.

¹(4) Any foreigner apprehended and detained under the provisions of sub-section (3) may be admitted to bail by the District Magistrate.

¹(5) Every order of deportation made under sub-section (2) shall remain in force until it is revoked by the President of the Union.

¹(6) If any foreigner against whom an order of deportation has been issued fails to comply with the order in any respect, or having left the Union of Burma re-enters the Union of Burma without the permission in writing of the President of the Union while the order is still in force, he shall be liable to imprisonment for a term which shall not be less than three years or to fine or to both and shall in addition to such penalty be liable to be deported again from the Union of Burma in pursuance of the order.

6. The President of the Union may, by order,² declare that any or all of the provisions of the rules made under this Act shall not apply, or shall apply only with such modifications or subject to such conditions as may be specified in the said order, to or in relation to any individual foreigner or any class or description of foreigners.

Power to exempt from application of Act.

7. No suit, prosecution or other legal proceeding shall lie against any person for anything which is in good faith done or intended to be done under this Act.

Protection to persons acting under this Act.

8. The provisions of this Act shall be in addition to, and not in derogation of, the provisions of the Foreigners Act and any other law for the time being in force.

Application of other laws not barred.

³9. The President of the Union may, by notification, extend this Act to any area within the Union of Burma, in which it is not already in force.

Extent.

THE BURMA PASSPORT ACT.

[INDIA ACT XXXIV, 1920.] (9th September, 1920.)

1 * * * *

2. In this Act, unless there is anything repugnant in the subject or context,— Definitions

“entry” means entry by water, land or air ;

“passport” means a passport for the time being in force issued or renewed by the prescribed authority and satisfying the conditions prescribed relating to the class of passports to which it belongs ; and

“prescribed” means prescribed by rules made under this Act

¹ Inserted by Act I, 1953.

² For exemptions under section 6, see *Burma Gazette*, 1948, Part I, p. 1596.

³ Inserted by Act XLV, 1950.

Power to
make rules.

3. (1) The President of the Union may make rules¹ requiring that persons entering the Union of Burma shall be in possession of passports, and for all matters ancillary or incidental to that purpose.

(2) Without prejudice to the generality of the foregoing power such rules may—

(a) prohibit the entry into the Union of Burma or any part thereof of any person who has not in his possession a passport issued to him ;

(b) prescribe the authorities by whom passports must have been issued or renewed, and the conditions with which they must comply, for the purposes of this Act ; and

(c) provide for the exemption, either absolutely or on any condition, of any person or class of persons from any provision of such rules.

(3) Rules made under this section may provide that any contravention thereof or of any order issued under the authority of any such rule shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months, or with fine or with both.

(4) All rules made under this section shall be published in the Gazette, and shall thereupon have effect as if enacted in this Act.

Power of
arrest.

4. (1) Any officer of police, not below the rank of a sub-inspector, and any officer of the Customs Department empowered by a general or special order of the President of the Union in this behalf may arrest without warrant any person who has contravened or against whom a reasonable suspicion exists that he has contravened any rule or order made under section 3.

(2) Every officer making an arrest under this section shall, without unnecessary delay, take or send the person arrested before a Magistrate having jurisdiction in the case or to the officer in charge of the nearest police-station, and the provisions of section 61 of the Code of Criminal Procedure shall, so far as may be, apply in the case of any such arrest.

Power of
removal.

5. The President of the Union may, by general or special order, direct the removal of any person from the Union of Burma who, in contravention of any rule made under section 3 prohibiting entry into the Union of Burma without a passport, has entered therein, and thereupon any officer of Government shall have all reasonable powers necessary to enforce such direction.

THE BURMA EXTRADITION ACT.

CONTENTS.

CHAPTER I

PRELIMINARY.

Sections.

1

2. Definitions.

CHAPTER II.

SURRENDER OF FUGITIVE CRIMINALS IN CASE OF FOREIGN STATES.

3. (1) Requisition for surrender.

(2) Summons or warrant for arrest.

¹ For such rules, see *Burma Gazette*, 1948 Part I, p. 169.

- (3) Inquiry by Magistrate.
- (4) Committal.
- (5) Bail.
- (6) Magistrate's report.
- (7) Reference to High Court if President thinks necessary.
- (8) Warrant for surrender.
- (9) Lawfulness of custody and re-taking under warrant for surrender.
- (10) Discharge of fugitive criminals committed to prison after two months.
- 4. (1) Power to Magistrate to issue warrant of arrest in certain cases.
- (2) Issue of warrant to be reported forthwith.
- (3) Person arrested not to be detained unless order received.
- (4) Bail.
- 5. (1) Power of President to refuse to issue order under section 3 when crime of political character.
- (2) Power of President to discharge any person in custody at any time.
- 6. * * * * *

CHAPTER III.

SURRENDER OF FUGITIVE CRIMINALS IN CASE OF STATES OTHER THAN FOREIGN STATES AND INDIA OR PAKISTAN.

- 7—10 * * * * *
- 11. (1) Surrender of person accused of, or undergoing sentence for, offence in the Union of Burma.
- (2) Suspension of sentence on surrender.
- 12. Application of Act to convicted persons.
- 13. Abetment and attempt.
- 14—16. * * * * *
- 17. (1) Receipt in evidence of exhibits, depositions and other documents.
- (2) Authentication of the same.
- (3) Definition of "warrant."
- 18. Chapter not to derogate from treaties.

CHAPTER IV.

- 19. * * * * *

CHAPTER V.

OFFENCES COMMITTED AT SEA.

- 20. Requisition for surrender in case of offence committed at sea.

CHAPTER VI.

EXECUTION OF COMMISSIONS ISSUED BY CRIMINAL COURTS OUTSIDE THE UNION OF BURMA.

- 21. Execution of Commissions issued by Criminal Courts in Foreign States.

CHAPTER VII.

SUPPLEMENTAL.

22. Power to make rules.

23. Detention of persons arrested under section 54, clause *seventhly*, Code of Criminal Procedure.

THE FIRST SCHEDULE.—EXTRADITION OFFENCES.

THE BURMA EXTRADITION ACT.

[INDIA ACT XV, 1903.] (1st June, 1904.)

CHAPTER I.

PRELIMINARY.

1

* * * * *

Definitions

2. In this Act, unless there is anything repugnant in the subject or context,—

¹ (a) "extradition offence" means any such offence as is described in the schedule :

¹ (b) "Foreign State" means a State notified as such by the President of the Union :

¹ (c) "fugitive criminal" means any person accused or convicted of an extradition offence committed within the jurisdiction of any Foreign State who is in or suspected of being in some part of the Union of Burma whether or not the offence committed by such person is triable by any Court within the Union :

¹ (d) "High Court" means the High Court as defined by the Code of Criminal Procedure for the time being in force :

¹ (e) "rules" include prescribed forms.

CHAPTER II.

SURRENDER OF FUGITIVE CRIMINALS IN CASE OF FOREIGN STATES.

Requisition
for sur-
render.

3. (1) Where a requisition is made to the President of the Union by the Government of any Foreign State for the surrender of a fugitive criminal of that State, who is in or who is suspected of being in the Union of Burma, the President of the Union may, if he thinks fit, issue an order to any Magistrate who would have had jurisdiction to inquire into the crime if it had been an offence committed within the local limits of his jurisdiction, directing him to inquire into the case.

¹ Clauses (a), (c) and (g) were omitted and clauses (b), (d) and (f) were re-lettered as clauses (a), (b) and (e) ; clause (b) as re-lettered was substituted and clause (c) inserted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

(2) The Magistrate so directed shall issue a summons or warrant for the arrest of the fugitive criminal according as the case appears to be one in which a summons or warrant would ordinarily issue.

Summons or
warrant for
arrest.

(3) When such criminal appears or is brought before the Magistrate, the Magistrate shall inquire into the case in the same manner and have the same jurisdiction and powers, as nearly as may be, as if the case were one triable by the Court of Session or High Court, and shall take such evidence as may be produced in support of the requisition and on behalf of the fugitive criminal, including any evidence to show that the crime of which such criminal is accused or alleged to have been convicted is an offence of a political character or is not an extradition offence.

Inquiry by
Magistrate.

(4) If the Magistrate is of opinion that a *prima facie* case is made out in support of the requisition, he may commit the fugitive criminal to prison to await the orders of the President of the Union.

Committal.

(5) If the Magistrate is of opinion that a *prima facie* case is not made out in support of the requisition, or if the case is one which is bailable under the provisions of the Code of Criminal Procedure, the Magistrate may release the fugitive criminal on bail.

Bail.

(6) The Magistrate shall report the result of his inquiry to the President of the Union and shall forward, together with such report, any written statement which the fugitive criminal may desire to submit for the consideration of the President of the Union.

Magistrate's
report.

(7) If the President of the Union is of opinion that such report or written statement raises an important question of law, he may make an order referring such question of law to the High Court, and the fugitive criminal shall not be surrendered until such question has been decided.

Reference to
High Court
if President
thinks
necessary.

(8) If, upon receipt of such report and statement or upon the decision of any such question, the President of the Union is of opinion that the fugitive criminal ought to be surrendered, he may issue a warrant for the custody and removal of such criminal and for his delivery at a place and to a person to be named in the warrant.

Warrant for
surrender.

(9) It shall be lawful for any person to whom a warrant is directed in pursuance of sub-section (8), to receive, hold in custody and convey the person mentioned in the warrant, to the place named in the warrant, and, if such person escapes out of any custody to which he may be delivered in pursuance of such warrant, he may be re-taken as a person accused of an offence against the law of the Union of Burma may be re-taken upon an escape.

Lawfulness
of custody
and re-
taking under
warrant for
surrender.

(10) If such a warrant as is prescribed by sub-section (8) is not issued and executed in the case of any fugitive criminal, who has been committed to prison under sub-section (4), within two months after such committal, the High Court may, upon application made to it on behalf of such fugitive criminal and upon proof that reasonable notice of the intention to make such application has been given to the President of the Union, order such criminal to be discharged unless sufficient cause is shown to the contrary.

Discharge
of fugitive
criminal
committed
to prison
after two
months.

4. (1) Where it appears to any Magistrate of the first class or any Magistrate specially empowered by the President of the Union in this behalf that a person within the local limits of his jurisdiction is a fugitive criminal of a Foreign State, he may, if he thinks fit, issue a warrant for the arrest of such person, on such information or complaint and on such evidence as would, in his opinion, justify the issue of a warrant if the crime of which he is accused or has been convicted had been committed within the local limits of his jurisdiction.

Power to
Magistrate
to issue
warrant of
arrest in
certain
cases.

Issue of
warrant to
be reported
forthwith.

(2) The Magistrate shall forthwith report the issue of a warrant under this section to the President of the Union.

Person
arrested not
to be
detained
unless order
received.

(3) A person arrested on a warrant issued under this section shall not be detained more than two months unless within that period the Magistrate receives an order made with reference to such person under section 3, sub-section (1).

Bail.

(4) In the case of a person arrested or detained under this section the provisions of the Code of Criminal Procedure relating to bail shall apply in the same manner as if such person were accused of committing in the Union of Burma the crime of which he is accused or has been convicted.

Power of
President to
refuse to
issue order
under
section 3
when crime
of political
character.

5. (1) If the President of the Union is of opinion that the crime of which any fugitive criminal of a Foreign State is accused or alleged to have been convicted is of a political character, he may, if he thinks fit, refuse to issue any order under section 3, sub-section (1).

Power of
President
to discharge
any person
in custody
at any time.

(2) The President of the Union may also at any time stay any proceedings taken under this Chapter and direct any warrant issued under this Chapter to be cancelled and the person for whose arrest such warrant has been issued to be discharged.

16.

CHAPTER III.

SURRENDER OF FUGITIVE CRIMINALS IN CASE OF STATES OTHER THAN FOREIGN STATES AND INDIA OR PAKISTAN.

¹ 7-10.

* * * *

Surrender
of person
accused of,
or under-
going
sentence
for, offence
in the Union
of Burma.

11. (1) A person accused of an offence committed in the Union of Burma, not being the offence for which his surrender is asked, or undergoing sentence under any conviction in the Union of Burma, shall not be surrendered in compliance with a [requisition made by or on behalf of a Foreign State,] except on the condition that such person be re-surrendered to the President of the Union on the termination of his trial for the offence for which his surrender has been asked :

Provided that no such condition shall be deemed to prevent or postpone the execution of a sentence of death lawfully passed.

Suspension
of sentence

(2) On the surrender of a person undergoing sentence under a conviction in the Union of Burma, his sentence shall be deemed to be suspended until the date

¹ Omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order 1948.

² Substituted by the same Order.

of his re-surrender, when it shall revive and have effect for the portion thereof which was unexpired at the time of his surrender.

on sur-
render.

12. The provisions of this Act² with reference to accused persons shall, with any necessary modifications, apply to the case of a person who, having been convicted of an offence in the territories of any Foreign State, has escaped into or is in the Union of Burma before his sentence has expired.

Application
of Act
to convicted
persons.

13. Every person who is accused or convicted of abetting or attempting to commit any offence shall be deemed, for the purposes of this Act, ² to be accused or convicted of having committed such offence, and shall be liable to be arrested and surrendered accordingly.

Abetment
and attempt.

¹ 14—16

* * * *

17 (1) In any proceedings under this Act,² exhibits and depositions (whether received or taken in the presence of the person against whom they are used or not and copies thereof, and official certificates of facts and judicial documents stating facts, may, if duly authenticated, be received as evidence.

Receipt in
evidence of
exhibits,
depositions
and other
documents.
Authentica-
tion of the
same.

(2) Warrants, depositions or statements on oath which purport to have been issued, received or taken by any Court of Justice outside the Union of Burma, or copies thereof, and certificates of, or judicial documents stating the fact of, conviction before any such Court, shall be deemed duly authenticated,—

- (a) if the warrant purports to be signed by a Judge, Magistrate, or officer of the State where the same was issued or acting in or for such State :
- (b) if the depositions or statements or copies thereof purport to be certified under the hand of a Judge, Magistrate or officer of the State where the same were taken, or acting in or for such State, to be the original depositions or statements or to be true copies thereof, as the case may require :
- (c) if the certificate of, or judicial document stating the fact of, a conviction purports to be certified by a Judge, Magistrate or officer of the State where the conviction took place or acting in or for such State :
- (d) if the warrants, depositions, statements, copies, certificates and judicial documents, as the case may be, are authenticated by the oath of some witness or by the official seal of a minister of the State where the same were respectively issued, taken or given.

(3) For the purposes of this section, "warrant" includes [a requisition and any other judicial document requiring] the arrest of any person accused or convicted of an offence.

Definition of
"warrant".

18. Nothing in this Chapter shall derogate from the provisions of any treaty for the extradition of offenders, and the procedure provided by any such treaty shall be followed in any case to which it applies, and the provisions of this Act shall be modified accordingly.

Chapter not
to derogate
from treaties.

CHAPTER IV.

¹ 19

* * * *

¹ Omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

² Substituted by the same Order.

CHAPTER V.

OFFENCES COMMITTED AT SEA.

Requisition
for surrender
in case of
offence com-
mitted at sea.

20. Where the Government of any State outside the Union of Burma makes a requisition for the surrender of a person accused of an offence committed on board any vessel on the high seas which comes into any port of the Union of Burma, the President of the Union and any Magistrate having jurisdiction in such port and authorized by the President of the Union in this behalf may exercise the powers conferred by this Act.

CHAPTER VI.

EXECUTION OF COMMISSIONS ISSUED BY CRIMINAL COURTS OUTSIDE THE UNION OF BURMA.

Execution of
commissions
issued by
Criminal
Courts
in Foreign
States.

21. The testimony of any witness may be obtained in relation to any criminal matter pending in any Court or tribunal in ¹ [any Foreign State] in like manner as it may be obtained in any civil matter under the provisions of the Code of Civil Procedure with respect to commissions, and the provisions of that Code relating thereto shall be construed as if the term "suit" included a criminal proceeding :

¹ Provided that this section shall not apply when the evidence is required in respect of an offence of a political character.

CHAPTER VII.

SUPPLEMENTAL.

Power to
make rules.

22. (1) The President of the Union may make rules to carry out the purposes of this Act.

(2) In particular and without prejudice to the generality of the foregoing power, such rules may provide for—

- (a) the removal of prisoners accused or in custody under this Act and their control and maintenance until such time as they are handed over to the persons named in the warrant as are entitled to receive them ;
- (b) the seizure and disposition of any property which is the subject of, or required for proof of, any alleged offence to which this Act applies ;
- (c) the pursuit and arrest in the Union of Burma by officers of the Government or other persons authorized in this behalf of persons accused of offences committed elsewhere ; and
- (d) the procedure and practice to be observed in extradition proceedings.

(3) Rules made under this section shall be published in the Gazette and shall thereupon have effect as if enacted by this Act.

Detention of
persons
arrested un-
der section
54, clause
seventhly.
Code of
Criminal
Procedure.

23. Notwithstanding anything in the Code of Criminal Procedure, any person arrested without an order from a Magistrate and without a warrant, in pursuance of the provisions of section 54, clause *seventhly*, of the said Code, may, under the orders of a Magistrate within the local limits of whose jurisdiction such arrest was made, be detained in the same manner and subject to the same restrictions as a person arrested on a warrant issued by such Magistrate under section 4 ².

¹ Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948,

² Substituted for the figure "10" by the same Order.

THE FIRST SCHEDULE.

EXTRADITION OFFENCES.

[See section 2, clause (b), and Chapter III (Surrender of Fugitive Criminals in case of States other than Foreign States and India or Pakistan).]

[The sections referred to are the sections of the Penal Code.]

Frauds upon creditors (section 206).
 Resistance to arrest (section 224).
 Offences relating to coin and stamps (sections 230 to 263A).
 Culpable homicide (sections 299 to 304).
 Attempt to murder (section 307).
 Thagi (sections 310, 311).
 Causing miscarriage, and abandonment of child (sections 312 to 317).
 Causing hurt (sections 323 to 333).
 Wrongful confinement (sections 347, 348).
 Kidnapping and slavery (sections 360 to 373).
 Rape and unnatural offences (sections 375 to 377).
 Theft, extortion, robbery, etc. (sections 378 to 414).
 Cheating (sections 415 to 420).
 Fraudulent deeds, etc. (sections 421 to 424).
 Mischief (sections 425 to 440).
 Lurking house-trespass (sections 443, 444).
 Forgery, using forged documents, etc. (sections 463 to 477A).

1.

*

*

*

*

Piracy by the law of nations.

Sinking or destroying a vessel at sea, or attempting or conspiring to do so.

Assault on board a ship on the high seas with intent to destroy life or to do grievous bodily harm.

Revolt or conspiracy to revolt by two or more persons on board a ship on the high seas against the authority of the master.

Any offence against any section of the Penal Code or against any other law which may, from time to time, be specified by the President of the Union by notification in the Gazette either generally for all States or specially for any one or more States.

THE FOREIGN RELATIONS ACT.

[INDIA ACT XII, 1932.] (8th April, 1932.)

WHEREAS it is expedient to provide against the publication of statements likely to prejudice the maintenance of friendly relations between the Government and the Governments of certain foreign States ; it is hereby enacted as follows :—

1.

¹ Omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

Power of President to prosecute in certain cases of defamation.

2. Where an offence falling under Chapter XXI of the Penal Code is committed against a Ruler of a State ¹ [adjoining Burma] or against the consort or son or principal Minister of such Ruler, the President of the Union may make, or authorize any person to make, a complaint in writing of such offence, and, notwithstanding anything contained in section 198 of the Code of Criminal Procedure, any Court competent in other respects to take cognizance of such offence may take cognizance thereof on such complaint.

Power to forfeit certain publications or to detain them in the course of transmission through post.

3. The provisions of sections 99A to 99G of the Code of Criminal Procedure, and of sections 27B to 27D of the Burma Post Office Act, shall apply in the case of any book, newspaper or other document containing matter which is defamatory of a Ruler of a State ¹ [adjoining Burma] or of the consort or son or principal Minister of such Ruler and tends to prejudice the maintenance of friendly relations between the Government and the Government of such State, in like manner as they apply in the case of a book, newspaper or document containing seditious matter within the meaning of those sections.

Proof of status of persons defamed.

4. Where, in any trial of an offence upon a complaint under section 2, or in any proceeding before the High Court arising out of section 3, there is a question whether any person is a Ruler of any State, or is the consort or son or principal Minister of such Ruler, a certificate of the President of the Union that such person is such Ruler, consort, son or principal Minister shall be conclusive proof of that fact.

THE FOREIGN RECRUITING ACT.

[INDIA ACT IV, 1874.] (24th February, 1874.)

1 * * * *

"Foreign State" defined.

2. In this Act—

"Foreign State" includes any person or persons exercising or assuming to exercise the powers of Government in or over any country, colony, province or people beyond the limits of the Union of Burma.

Power to prohibit or permit recruiting.

3. If any person is, within the limits of the Union of Burma, obtaining or attempting to obtain recruits for the service of any Foreign State in any capacity, the President of the Union may either prohibit such person from so doing, or permit him to do so subject to any conditions which the President of the Union thinks fit to impose.

Power to impose conditions.

4. The President of the Union may, from time to time, by general order notified in the Gazette, either prohibit recruiting for the service of any Foreign State, or impose upon such recruiting any conditions which he thinks fit.

Power to rescind or vary orders.

5. The President of the Union may rescind or vary any order made under this Act in such manner as he thinks fit.

¹ Substituted for the words "outside India and Burma but adjoining India or Burma" by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

6. Whoever, in violation of the prohibition of the President of the Union, or of any condition subject to which permission to recruit may have been accorded-- Offences.

(a) induces or attempts to induce any person to accept or agree to accept or to proceed to any place with a view to obtaining any commission or employment in the service of any Foreign State, or

(b) knowingly aids in the engagement of any person so induced, by forwarding or conveying him or by advancing money or in any other way whatever,

shall be liable to imprisonment for a term which may extend to seven years, or to fine to such amount as the Court thinks fit, or to both.

7. Any offence against this Act may be inquired into and tried, as well in any district in which the person accused may be found, as in any district in which it might be inquired into and tried under the provisions of the Code of Criminal Procedure. Place of trial.

THE PRESENT WAR TERMINATION (DEFINITION) ACT, 1946 *

[BURMA ACT XII, 1946.] (25th April, 1946.)

1. (1) This Act may be called the Present War Termination (Definition) Act, 1946.

(2) It shall extend to the whole of the Union of Burma.

(3) It shall come into force at once.

2. The President of the Union may declare what day is to be treated as the date of the termination of the present war, and the present war shall be treated as being terminated on the date so declared for the purposes of any provision in any Act, Proclamation, or Regulation for the time being in force in the Union of Burma, and, except where the context otherwise requires, of any provision in any contract or instrument referring, expressly or impliedly, to the present war.

THE BURMA IMMIGRATION (EMERGENCY PROVISIONS) ACT. ²

[BURMA ACT XXXI, 1947.] (13th June, 1947.)

1. (1) This Act may be called the Burma Immigration (Emergency Short title, Provisions) Act, 1947.

(2) It shall come into force at once.

³ 2. (1) In this Act unless there is anything repugnant in the subject or context-- Definitions.

(a) "carrier" includes the owner or charterer of a conveyance, the agent of such owner or charterer and also the person in charge of the conveyance ;

* Published in Judicial Department Notification No. 233, dated 25th April 1946. (*Burma Gazette*, 1946, Part I, page 295.)

¹ The first day of February 1947 has been declared to be the date of the termination of the present war by Judicial Department Notification No. 48, dated 5th February 1947. (*Burma Gazette*, 1947, Part I, page 74.)

² Published in Judicial Department Notification No. 214, dated 13th June 1947. (*Burma Gazette*, 1947, Part I, page 364.)

³ Substituted by Act LIII, 1950.

- (b) "Controller" means the Controller of Immigration ;
- (c) "conveyance" means anything used for transport from one place to another ;
- (d) "crew" means a person employed on or engaged in the working of a conveyance ;
- (e) "foreigner" means a person who is not a citizen of the Union of Burma ;
- (f) "immigration official" means any official of the Immigration Department, who is not below the rank of a Sub-Inspector of Immigration ;
- (g) "immigration permit" includes a certificate or pass or any other document, issued to a foreigner under this Act or the rules made thereunder, for entry into or stay in the Union of Burma ;
- (h) "passenger" means any person who travels in any conveyance other than members of the crew ;
- (i) "prescribed" means prescribed by the President of the Union or by rules made by the President of the Union.

Delegation of powers.

(2) The President of the Union may authorize any officer to exercise any or all of the powers of the Controller under this Act or rules made thereunder.

(3) The Controller may delegate any of his powers under this Act or the rules made thereunder to any immigration official.

Prohibition of entry without immigration permit, or duly *visaed* passport.

¹ 3. (1) No foreigner shall enter the Union of Burma without an immigration permit issued by the Controller or by any officer authorized to issue such permits or a valid passport duly *visaed* by or on behalf of the President of the Union.

² (2) No citizen of the Union of Burma shall enter the Union without a valid Union of Burma Passport, or a certificate in lieu thereof, issued by competent authority :

Provided that this section shall not apply to a person, who, in proceeding from one place in the Union of Burma to another place in the Union of Burma, traverses in the course of that journey any extra-territorial waters.

Conditions for immigration permits and passport *visas*

³ 4. (1) Permits and passport *visas* * * * shall be subject to such conditions as may be prescribed and also to such conditions as may be set out in the permit or *visa* * * *.

(2) All such conditions shall be deemed to be conditions for allowing the holder of such permit or *visa* to enter or remain in the Union of Burma, and a breach of any of these conditions shall render the holder liable to deportation from the Union of Burma if the President of the Union so directs.

Administration of oath.

⁴ 4A. Where an affidavit is required for the purpose of issuing an immigration permit or passport *visa*, * * * the Controller or such other officer as may be authorized in this behalf by the President of the Union may administer the oath to the deponent.

Supply of information by the carrier.

⁵ 5. (1) The carrier landing or embarking passengers at any seaport or airport in the Union of Burma shall furnish to such person and in such manner as the President of the Union may prescribe a return giving such particulars in

¹ Section 3 was re-numbered as sub-section (1) of section 3 and sub-section 1 as re-numbered was amended by Act LIII, 1950.

² Inserted by *ibid*.

³ Amended by Act LIII, 1950.

⁴ Inserted by Act XL, 1948, and amended by Act LIII, 1950.

respect of such passengers as may be required for the time being by order of the President of the Union and such passengers shall furnish the carrier with all the information required by him for the purpose of the return.

¹ (2) The carrier arriving in any seaport or airport in the Union of Burma shall furnish the Controller with a—

- (a) schedule of expected arrivals and departures of conveyances for each week ;
- (b) list of crew on arrival and departure ;
- (c) list of crew who are signed on or off.

¹ (3) The President of the Union may by order exempt from the provisions of this section any class of passengers or voyages, or any conveyance, or seaports and airports ; and any such order may be withdrawn at any time at his discretion.

² 6. (1) No foreigner shall enter or leave the Union of Burma by any means except at such seaports, airports or land stations prescribed by the President of the Union.

Prohibition of entry except through prescribed ports and land stations.

(2) It shall be the duty of the carrier who brings in a conveyance to any seaport or airport or land station in the Union of Burma to stop the conveyance at such place as may be specified by an immigration official and not to remove the conveyance until clearance is granted by the immigration official.

(3) For examination of any conveyance on any official holidays or between 17 00 hours and 7 00 hours on other days, the carrier shall be liable to pay an overtime fee fixed according to the rates that may be prescribed.

³ 7. (1) Any foreigner who enters the Union of Burma, or who after entry remains in the Union of Burma, in contravention of the provisions of this Act or the rules made thereunder may, in lieu of or in addition to any punishment to which he may be subject under any other section of this Act be detained in such manner as the President of the Union may direct, and whilst so detained shall be deemed to be in legal custody and shall be liable to be deported by an order of the President of the Union or of such authority as may be appointed by him in that behalf.

Detention of illegal entrants.

⁴ (2) The carrier who is responsible for the illegal entry of any foreigner against whom any order of deportation is subsequently issued under sub-section 1) shall remove such foreigner from the Union of Burma.

8. The President of the Union may exempt any person or classes of persons from any or all of the provisions of the Act with or without conditions.

Exemptions.

⁵ 9. Nothing in this Act shall apply to any duly accredited head of a foreign diplomatic mission or members of his household, or to members of his official staff and their families, or to any consular representative in the Union of Burma and his family.

Exemption of persons in diplomatic service.

¹ Existing sub-section (2) was re-numbered as sub-section (3), and new sub-section (2) inserted by Act LIII, 1950.

² Section 6 was re-numbered as sub-section (1) of section 6 and amended and sub-sections (2) and (3) were inserted by Act LIII, 1950.

³ Substituted by Act XVI, 1948, and re-numbered as sub-section (1) of section 7 and amended by Act XII, 1949 and subsequently amended by Act LIII, 1950.

⁴ Inserted by Act XII, 1949, and subsequently substituted by Act LIII, 1950.

⁵ Substituted by Act LIII, 1950

Arrest without warrant.

¹ 10. Any immigration official or any police officer may enter any place or conveyance and arrest without warrant any person whom he may reasonably suspect of contravening or having contravened or being about to contravene any of the provisions of this Act.

Fees.

² 11. Fees may be charged for the issue of immigration permits or passport visas * * * at such rates as may be prescribed.

Detention of illegal entrants.

12. Any foreigner who has been brought into the Union of Burma and who is not entitled to enter the Union of Burma under the provisions of this Act or the rules made thereunder shall be detained by the carrier, who shall, if required at any time by any immigration official above the rank of Sub-Inspector of Immigration remove him from the Union of Burma. Such detention shall be deemed to be legal custody.

Offences and penalties.

³ 13. (1) Whoever enters or attempts to enter the Union of Burma or whoever after legal entry remains or attempts to remain in the Union of Burma in contravention of any of the provisions of this Act or the rules made thereunder or any of the conditions set out in any permit or visas * * * shall be liable on summary conviction to imprisonment for a term not exceeding one year or to fine or to both.

² (2) Whoever being the carrier knowingly brings or attempts to bring into the Union of Burma any person not authorized to enter the Union of Burma shall be liable to imprisonment for a term not exceeding three months or to a fine not exceeding Rs. 200 for every such person brought or attempted to be brought into the Union of Burma, or to both.

² (3) The carrier who omits to make the return required of him under section 5 of this Act or who makes a false return or who fails to carry out any duty laid upon him by this Act, shall be liable to imprisonment not exceeding three months or to a fine not exceeding Rs. 200, or to both.

² (4) Any passenger refusing to give any information required by the carrier under section 5 of this Act, or who gives false information for the purpose, shall be liable on conviction to imprisonment for a term not exceeding three months or to a fine not exceeding Rs. 200, or to both.

⁶ (5) Whoever assists or attempts to assist any person to enter the Union of Burma illegally or knowing that a foreigner is remaining in the Union of Burma in contravention of any of the provisions of this Act or the rules made thereunder wilfully assists or attempts to assist him to remain in the Union of Burma shall be liable on conviction to imprisonment for a term not exceeding six months or to fine or to both.

⁶ (6) Whoever wilfully suppresses information or gives false information to prevent the apprehension of any foreigner who has contravened any of the provisions of this Act or the rules made thereunder shall be liable on conviction to imprisonment for a term not exceeding six months or to fine or to both.

⁶ (7) Whoever—

(a) uses or has in his possession any forged immigration permit or any immigration permit which bears any illegal obliteration, tampering or alteration in respect of any material particulars, or

¹ Substituted by Act XVI, 1948, and subsequently amended by Act LIII, 1950.

² Amended by Act LIII, 1950.

³ Substituted by Act XVI, 1948, and again by Act LIII, 1950.

⁴ Substituted by Act XVI, 1948, and again by Act XL, 1948, and subsequently amended by Act LIII, 1950.

⁵ Inserted by Act XVI, 1948, and subsequently substituted by Act LIII, 1950.

⁶ Inserted by Act LIII, 1950.

(b) impersonates or falsely represents himself to be, or not to be, a person to whom an immigration permit has been issued, or with intent to obtain an immigration permit makes any false statements, shall be punished with imprisonment which may extend to twelve months or with fine or with both.

¹ 13A. If any question arises with reference to this Act or rules made thereunder whether a foreigner enters or remains in the Union of Burma legally, the onus of proving that he enters or remains in the Union of Burma legally shall, notwithstanding anything contained in the Evidence Act, be upon such foreigner. Burden of proof

¹ 13B. If any question arises with reference to this Act or rules made thereunder whether a person is or is not a foreigner, or is or is not a foreigner of a particular class, the onus of proving that such a person is not a foreigner or is not a foreigner of such particular class, as the case may be, shall, notwithstanding anything contained in the Evidence Act, be upon such person.

² 14. (1) No magistrate other than a first class magistrate or a subdivisional Trial Court. magistrate shall try cases under this Act.

(2) The magistrate trying the case may direct any portion of the fine levied under section 13 to be paid to any person who has contributed in any way to the arrest and conviction.

³ 15. (1) Every order of deportation made under this Act shall remain in force until it is revoked by the President of the Union or by such authority as the President of the Union may appoint in that behalf. Duration of order of removal or deportation and punishment for breach of order.

(2) If any foreigner against whom an order of deportation has been issued fails to comply with the order in any respect, or having left the Union of Burma re-enters the Union of Burma without the permission in writing of the President of the Union or of such authority as the President of the Union may appoint in that behalf while the order is in force, he shall be liable to imprisonment for a term which may extend two years or to fine or to both and shall, in addition to such penalty, be liable to be deported again from the Union of Burma in pursuance of the order.

(3) When security has been taken in pursuance of any of the provisions of this Act or rules made thereunder the bond shall be deemed to be a bond taken under the Criminal Procedure Code by the District Magistrate having jurisdiction in the area in respect of which the said security has been taken and the provisions of section 514 of the said Code shall apply accordingly.

16. (1) The President of the Union may make rules⁴ to carry out the purposes of this Act. Rule-making power.

⁵ (2) In particular and without prejudice to the generality of the foregoing powers, such rules may provide for—

(a) the authorities by whom passports may be *visaed* * * * on behalf of the President of the Union under section 3 ;

¹ Inserted by Act LIII, 1950.

² Section 14 was amended by Act XII, 1949, and subsequently re-numbered as sub-section (1) of section 14, and sub-section (2) inserted by Act LIII, 1950.

³ Section 15 was re-numbered as section 16 and new section 15 was inserted by Act LIII, 1950.

⁴ For Burma Immigration (Detention) Rules, 1951, See *Burma Gazette*, 1952, Part I, page 450.

⁵ Amended by Act LIII, 1950.

- (b) the conditions to which immigration permits and passport *visas* * * * shall be subject ;
- (c) the particulars required in respect of passengers and crew under section 5 ;
- (d) fees under section 11 ;
- (e) the conditions under which and the authority by whom bail may be granted ;
- (f) persons who shall be permitted to practise as writers of applications for immigration permits or passport *visas* and regulating the conduct of business of persons so practising ; and
- (g) such other matters as may be deemed necessary for the purpose of giving effect to the provisions of the Act.

¹ (3) The President of the Union may direct that a breach of any rule made under sub-sections (1) and (2) shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months, or with fine which may extend to Rs. 200, or with both.

THE TRANSFER OF IMMOVEABLE PROPERTY (RESTRICTION) ACT ²

[BURMA ACT LXXXVI, 1947.] (30th December, 1947.)

WHEREAS it is expedient to restrict the transfer of immoveable property to foreigners ;

• It is hereby enacted as follows :—

Short title. 1. This Act may be cited as the Transfer of Immoveable Property (Restriction) Act, 1947.

Definitions. 2. In this Act, unless there is something repugnant in the subject or context,—

³ (a) “foreigner” means any person who is not a citizen of the Union and includes any company or association or body of individuals whether incorporated in the Union of Burma or not whose central management and control are not vested in the hands of the citizens of the Union or whose major interests or shares are not held by the citizens of the Union ;

(b) “immoveable property” shall have the meanings assigned to it in the Registration Act ;

(c) “lease”, “sale”, “gift” and “mortgage” shall have the meanings assigned to them in the Transfer of Property Act.

Prohibition
of transfer of
immoveable
property to
foreigners.

³ 3. Notwithstanding anything contained in any other law for the time being in force, no person shall transfer any immoveable property by way of sale, gift, mortgage, or otherwise, or grant a lease for a term exceeding one year of any immoveable property, in favour of a foreigner or any person on his behalf, and no foreigner shall acquire any immoveable property by way of purchase, gift, mortgage or otherwise or accept any lease of immoveable property for a term exceeding one year :

Provided that this section shall not apply to any transfer or lease of immoveable property to a foreign Government for the use of its diplomatic

¹ Inserted by Act XVI, 1948.

² Published in Judicial Department Notification No. 542, dated 30th December 1947.—*Burma Gazette*, 1948 Part I, page 30.

³ Substituted by Act XVII, 1952

mission accredited to the President of the Union of Burma if the Minister for Foreign Affairs certifies that such transfer or lease should be exempted from the provisions of this Act :

Provided further that any transaction, whereby an estate consisting of immoveable property held jointly either by co-owners or co-heirs is divided and each one or more of such co-owners or co-heirs is or are allotted his or their shares to be held thereafter in severalty or where immoveable property devolves on the death of the holder to his heir or heirs shall not be deemed to be a transfer of immoveable property for the purposes of this Act.

4. Notwithstanding the provisions of section 3, the President of the Union may exempt from the operation of this Act the transfer of any immoveable property or of a lease of immoveable property for a term exceeding one year * * * * . Power of exemption.

¹ 5. (1) Whoever contravenes the provisions of section 3 shall be punishable— Penalty for illegal transactions.

(a) in the case of a lease, with a fine not exceeding twice the rent agreed upon for the entire period of the lease ;

(b) in the case of any other transfer, with a fine not exceeding twice the market value of such property.

(2) In addition to the penalty imposed under sub-section (1) the immoveable property or any portion thereof in respect of which the transfer or lease is made contrary to the provisions of section 3 shall be liable to confiscation in the manner provided in section 6.

¹ 6. Upon conviction in a prosecution under sub-section (1) of section 5 the President of the Union—

(i) may, by an order in writing, declare that the transfer or lease of the immoveable property or any portion thereof contrary to the provisions of section 3 shall be void ;

(ii) may, in addition to the declaration under clause (i), order in writing that the immoveable property or any portion thereof in respect of which a transfer or lease is made contrary to the provisions of section 3 shall be confiscated and upon such declaration being made the immoveable property or any portion thereof which forms the subject-matter of the said transfer or lease shall vest in the State.

² 7. No Court shall take cognizance of an offence under sub-section (1) of section 5 except upon complaint in writing made by, or with the sanction of the President of the Union, and no Court inferior to that of a Sessions Judge or of a Magistrate of the first class specially empowered under section 30 of the Code of Criminal Procedure shall try such offence. Sanction for prosecution and Trial Court.

² 8. (1) The President of the Union may, by notification, make rules for the purpose of carrying out the provisions of this Act. Power to make rules.

(2) In particular and without prejudice to the generality of the foregoing power, such rules may prescribe—

(a) the authority by whom possession is to be taken on behalf of the State of the immoveable property ordered to be confiscated under section 6 ;

(b) the procedure for taking possession of such immoveable property ;

(c) for such other matters as are incidental to the effective taking possession of such immoveable property.

¹ Substituted by Act XVII, 1952,

² Inserted by *ibid.*

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် (ရွေးချယ်ရေး) အက်ဥပဒေ။ *

[၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၆။] (၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက်။)

ဗုဒ္ဓည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ (ဃ) အရ၊ အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသူတို့သည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ရွေးချယ်ခြင်း အလို့ငှါ၊ ပြဋ္ဌာန်းရန်လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံသားအဖြစ် (ရွေးချယ်ရေး) အက်ဥပဒေဟု ခေါ်ရမည်။

၂။ ။ရှေ့နောက် စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထောက်ထားရန် မလိုလျှင်ဤအက်ဥပဒေ၌ပါရှိသည်—

- (က) “အရာရှိ” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေ အလို့ငှါ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ခန့်ထားသောနိုင်ငံသားအဖြစ် ရွေးချယ်ရေးအရာရှိကိုဆိုလိုသည်။
- (ခ) “ဝန်ကြီး” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေ အလို့ငှါ နိုင်ငံတော်သမ္မတက တာဝန်လွှဲအပ်သော ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့ငှါ ဝန်ကြီးကိုဆိုလိုသည်။
- (ဂ) “အရေးပိုင်” ဆိုသော စကားရပ်တွင် ရန်ကုန်မြို့အတွက် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၊ ပြည်နယ်များအတွက် ရယ်ဆီဒင်းခေါ်အရေးပိုင်၊ သို့တည်း မဟုတ်ရယ်ဆီဒင်းမရှိသောပြည်နယ်အတွက် လက်ထောက်ရယ်ဆီဒင်းခေါ် ဝန်ထောက်တို့ပါဝင်စေရမည်။

၃။ ။မည်သူမဆို အောက်ပါအရည်အချင်းများနှင့်ပြည့်စုံလျှင်၊ မိမိနေထိုင်သည့်ခရိုင်ခိုင်ရာ အရာရှိထံတွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားလက်မှတ်ရလိုကြောင်းလျှောက်ထားနိုင်သည်။—

- (က) မွေးဖွားစဉ်က မြတ်သောတရားမင်းမြတ်၏ အာဏာပိုင်နက်တွင် ပါဝင်သော နယ်မြေတခု၌ မွေးဖွားသူဖြစ်ခြင်း၊
- (ခ) ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှအထက် အခြားမသော ဆယ်နှစ်အတွင်း၊ ရှစ်နှစ် အောက်မဟုတ်သော ကာလအတွက် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ အာဏာပိုင်နက်အတွင်း၌ နေထိုင်ခဲ့ဘူးသူဖြစ်ခြင်း၊
- (ဂ) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသူဖြစ်ခြင်း၊
- (ဃ) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ လုံခြုံမှုကိုသော်၎င်း၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကိုသော်၎င်း၊ အကျိုးစီးပွားကိုသော်၎င်း၊ ပျက်ပြားနစ်နာအောင်မပြုလုပ်ခဲ့ဘူးသူဖြစ်ခြင်း၊
- (င) ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြထားသည်အတိုင်း အရည်အချင်းချို့လပ်မှုမဟုတ်ခြင်း။

* မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၇ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၄၇၉ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

၁ ၁၉၅၄ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၇ အရ၊ အစား ထည့်သွင်းသည်။

၄။ ။လျှောက်ထားသူသည် အောက်ပါ အချက်များပါဝင်သည့် ကျမ်းကျိန်လွှာကို လျှောက်လွှာနှင့်ပူးတွဲ၍ လျှောက်ထားရမည်—

- (က) မွေးဖွားရာအရပ်၊ ထို့ပြင် မွေးဖွားသောနေ့ရက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့ သောမှန်းခြေနေ့ရက်၊
- (ခ) ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မတိုင်မီ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ အာဏာပိုင် နက်အတွင်း၌ နေထိုင်ခဲ့သည့်ကာလအပိုင်းအခြား၊
- ° (ဂ) မိမိသည် အကျင့်စာရိတ္တကောင်း၍၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏လုံခြုံမှုကိုသော် ၎င်း၊ ငြိမ်ဝပ် ပိပြားရေးကိုသော်၎င်း၊ အကျိုးစီးပွားကိုသော်၎င်း၊ ဖျက်ပြား နှစ်နာအောင် မပြုလုပ်ခဲ့ဘူးကြောင်းနှင့် ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အရည်အချင်းချို့တဲ့သူလည်းမဟုတ်ကြောင်း၊
- ° (ဃ) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ အာဏာပိုင်နက်အတွင်း၌ ထာဝစဉ်နေထိုင်ရန် ကြံရွယ်ချက်ရှိကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိရုံသေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင်
- ¹ (င) လျှောက်ထားစဉ်က အသက်ရှင်လျက်လည်းရှိ၍၊ အရွယ်မရောက်သေးသည့် လည်းဖြစ်သော (လျှောက်ထားသူ၏) သားသမီးအသီးသီး၏ အမည်၊ ကျား၊ မ၊ ဘာဝ၊ မွေးဖွားရာ အရပ်၊ မွေးဖွားသော နေ့ရက်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုကဲ့သို့သော မှန်းခြေနေ့ရက်။

၅။ ။(၁) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား လက်မှတ်ရလိုကြောင်းလျှောက်ထားသော အခါ၊ အရာရှိသည်လျှောက်ထားသူနေထိုင်သည့် ဒေသဆိုင်ရာအရေးပိုင်ထံသို့ ယင်းသို့လျှောက်ထား ကြောင်း အကြောင်းကြားစာပို့ရမည်။ထို့ပြင် အကြောင်းကြားစာ၏မိတ္တူကိုအရေးပိုင်ရုံးတွင် ထင် ရှားသည်နေရာတခုခု၌ ကပ်ထားရမည်။

(၂) အရာရှိသည် အရေးပိုင်ထံသို့ အကြောင်းကြားစာပို့ပြီးသည့်နောက် ရက်သတ္တ လေးပတ်မကုန်သေးမီ ထိုလျှောက်လွှာကို ကြားနာစစ်ဆေးခြင်းမပြုရ။

(၃) လျှောက်လွှာကို ကြားနာစစ်ဆေးပြီး မပြုသေးမီ၊ မည်သည့်အခါတွင်မဆို၊ အရေးပိုင်သည် ကန့်ကွက်သည်အကြောင်းပြချက်များ ဖော်ပြပါရှိသည် ကန့်ကွက်လွှာကို အရာရှိထံသို့ တင်နိုင်သည်။

လျှောက်ထားသူ၌ လိုအပ်သည့် အရည်အချင်းပြည့်စုံစွာမရှိကြောင်းသိသော၊ သို့တည်းမ ဟုတ် သက်သေအထောက်အထားရှိသောသူသည်မိမိသိသူမျှကို၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်သေ အ ထောက်အထားကိုအရေးပိုင်အားတိုင်ကြားတင်ပြနိုင်သည်။

၆။ ။(၁) တရားမကျင့်ထူးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃၂ ရှိပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလိုက်နာပြီးလျှင်၊ အရာရှိသည် လျှောက်ထားသူအား လုံလောက်သော အကြောင်းကြောင်ကိုယ်တိုင် မလာမရောက် ခြင်းကို ရေးမှတ်၍ခွင့်ပြုထားသည် မဟုတ်လျှင်၊ လျှောက်ထားသူသည်လက်မှတ်ရလိုကြောင်းလျှောက်

° ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၇ အရပြင်ဆင်သည်။
 ¹ အထက်ပါဥပဒေအရ ရှိရင်း(ဃ)ကို (င) အဖြစ်ပြန်လည်အမှတ်စဉ်သည်။

လွှာကို ကြားနာစစ်ဆေးသည်အခါ၊ အရာရှိထံသို့ကိုယ်တိုင် လာရောက်စစ်ဆေးခံရမည်။ ယင်းသို့ ကြားနာစစ်ဆေးသည်အခါ၊ လျှောက်ထားသူသည်၊ * [ပုဒ်မ ၃ အရ] ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား အဖြစ်ရွေးချယ်နိုင်ရန် အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသူဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် မိမိပြလိုသောသက်သေ ကျိုးပြရမည်။

(၂) ယင်းသို့ကြားနာစစ်ဆေးသည်အခါ၊ လျှောက်ထားသူ၏လိုအပ်သည့်အရည်အချင်း နှင့်ပြည့်စုံစွာမရှိကြောင်းထင်ရှားအောင် အရေးပိုင်၌ မိမိပြလိုသောသက်သေကို ပြနိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(၃) ကြားနာစစ်ဆေးရာတွင် အရာရှိသည်၊ တရားမကျင့်ထူးဥပဒေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားဥပဒေကို သိုက်နာရန် တာဝန်မရှိသော်လည်း၊ တရားမျှတစွာ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၇။ ။ (၁) လျှောက်ထားသူ၌ လိုအပ်သည့်အရည်အချင်းပြည့်စုံစွာမရှိကြောင်း ထင်ရှား သည်ဟု အရာရှိကဆုံးဖြတ်လျှင်၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်၏တာဝန်ခံ မိတ္တူတစောင်ကို ကြားနာစစ်ဆေး သည့် အမှုတွဲနှင့်တပါတည်း ဝန်ကြီးထံသို့ ချက်ခြင်းပေးပို့ရမည်။

(၂) လျှောက်ထားသူ၌ လိုအပ်သည့် အရည်အချင်းပြည့်စုံစွာမရှိဟု အရာရှိကဆုံး ဖြတ်လျှင်၊ လျှောက်ထားသူသည် တရားလွှတ်တော် အယူခံဘက်ဆိုင်ရာသို့ အမိန့်ချမှတ်သည့် ရက်မှ၊ ရက် ၆၀ အတွင်းအယူခံဝင်နိုင်သည်။

၇-က။ ။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ရွေးချယ်ရေး (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ ထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်း မပြုမီက နိုင်ငံသားလက်မှတ်ရရှိပြီးဖြစ်သူများ သည်၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်မှုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ ပါပြဋ္ဌာန်းချက် များကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေဘဲ၊ ပုဒ်မ ၃၊ အပိုဒ် (ဂ) နှင့် (ဃ) တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသောအရည်အချင်းများ နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဟု ဖော်ထုတ်ယူရမည်။

သို့ရာတွင် ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ်ရွေးချယ်ရေး (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းမပြုမီက ပုဒ်မ ၇ အရ၊ အရာရှိက ဝန်ကြီးထံပေးပို့ထားသည့်အမှုများ အနက်၊ ပုဒ်မ ၃၊ အပိုဒ် (ဂ) နှင့် (ဃ) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြားနာစစ်ဆေးသင့်သည် ဟု ဝန်ကြီးကသဘောတရားရှိသော အမှုများကို သက်ဆိုင်ရာအရာရှိထံသို့ ဆက်လက်ကြားနာစစ်ဆေးစေ ရန် ပြန်ပို့နိုင်သည်။

ဂ။ ။ (၁) ဝန်ကြီးသည် ပုဒ်မ ၇ အရ၊ အရာရှိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရသောအခါ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်မှန်သည်ဟု ယူဆလျှင်၊ သက်မှတ်ထားသည့်ပုံစံဖြင့် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကိုထုတ်ပေးရ ပေ။ ထိုလက်မှတ်ကိုဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်အရာရှိထံသို့ပို့မည်။

(၂) ဝန်ကြီးသည် အရာရှိ၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှန်ဟုယူဆလျှင်၊ ထိုအမှုကိုတရားလွှတ် တော် အယူခံဘက်ဆိုင်ရာသို့ လွှဲအပ်နိုင်သည်။ တရားမကျင့်ထူးအမိန့် ၄၁ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ထိုကဲ့သို့ဝန်ကြီးကယွဲ့အင်သည်ကိစ္စများနှင့်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၇ (၂) အရ၊ အယူခံမှုများနှင့်၎င်း သက်ဆိုင် စေရမည်။

(၃) ပုဒ်မ ဂ (၂) အရလွှဲအပ်သဖြင့် တရားလွှတ်တော်က အရာရှိ၏ဆုံးဖြတ်ချက် ကိုအတည်ပြုသောအခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၇ (၂) အရ အယူခံဝင်သဖြင့်တရားလွှတ်တော်က ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်သောအခါ၊ ဝန်ကြီးသည် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးရမည်။ ထို့ပြင် ထိုလက်မှတ်ကို ဆုံးဖြတ်သည့် အရာရှိထံသို့ပို့ရမည်။

* ၁၉၅၄ ခုနှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၇ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။
၂ အထက်ပါဥပဒေအရ ထည့်သွင်းသည်။

(၄) လက်မှတ်ကို ရရှိသောအခါ၊ အရာရှိသည် လျှောက်သူအားသတ်မှတ်သည့်နေ့တွင် မိမိထံသို့ လာစေရန်၎င်း၊ နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ကြောင်း ° [နှင့်ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိရိသေကြောင်း] ကျင်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာဆို၍ လက်မှတ်ရေးထိုးစေရန်၎င်း၊ လျှောက်ထားသူအားဆင်ဆိုရမည်။ လျှောက်ထားသူသည် အရာရှိထံသို့လာ၍ အဆိုပါကျမ်းသစ္စာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာကိုဆို၍ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသောအခါ၊ ထိုသို့သစ္စာဆို၍ လက်မှတ်ရေးထိုးသောနေ့စွဲကို အရာရှိက လက်မှတ်ပေါ်တွင် ရေးပြီးလျှင် လျှောက်သူအားပေးရမည်။

(၅) နိုင်ငံသားလက်မှတ် လျှောက်ထားသူသည်၊ တဆက်တည်းဖြစ်သော အထက် ပုဒ်မခွဲအရ၊ သစ္စာဆိုခြင်း၊ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းတို့ကိုမပြုသမျှ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသော နိုင်ငံသားလက်မှတ်သည် အကျိုးမသက်ရောက်စေရ။

° (၆) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ရွေးချယ်ရေး (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ ထုတ်ပြန် ကျေညာခြင်းမပြုမီက ထုတ်ပေးပြီးဖြစ်သော နိုင်ငံသား လက်မှတ်များသည်၊ ၎င်းတွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိ ရှိသေပါမည်ဟူသော ကျေညာချက်မပါရှိသဖြင့် ပျက်ပြယ်သည်ဟုမမှတ်ယူရ။

၉။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ တင်သွင်းရန်လိုအပ်သည့် လျှောက်လွှာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျမ်းကျိန်လွှာတွင်၊ တဦးတယောက်သောသူသည် မဟုတ်မမှန်ကြောင်းသိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ယုံကြည်လျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ မြက်ဟမြောဆိုသည် အချက်တခုခုပါရှိလျှင်၊ ထိုသူသည် ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉၃ အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟုယူဆရမည်။

၁၀။ ။ နိုင်ငံတော်သမတထံမှ ကြိုတင်ရရှိသောခွင့်ပြုချက်မရှိလျှင်၊ မည်သည့်အရာရှိကမျှ၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်တရားရုံးကမျှ ဤအက်ဥပဒေအာဏာ စတင်တည်သည့် နေ့မှစ၍ တနှစ်ကုန်လွန် ပြီးသည်နောက် တင်သွင်းသောလျှောက်လွှာကိုလက်မခံရ။

၁၁။ ။ (၁) နိုင်ငံတော် သမတသည်၊ ဤအက်ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်စေခြင်းအလို့ငှါ၊ အခါကာလအားလျော်စွာ နည်းဥပဒေများ ကျင့်သုံးနိုင်သည်။

(၂) အထူးအားဖြင့် အထက်ကဖော်ပြခဲ့သော အာဏာများ၏ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ အဆိုပါနည်းဥပဒေများဖြင့် အောက်ပါ ကိစ္စများအတွက် ပြဋ္ဌာန်း၍ စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်နိုင်သည်—

- (က) စုစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံကိုယ်စား တက်ရောက် ပြောဆိုချေပခြင်း။
- (ခ) လက်မှတ် ထုတ်ပေးရန်ပြုသော မှုခင်းကိစ္စများတွင် လျှောက်ထားသူက ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်အမျိုးမျိုးကိုသတ်မှတ်ခြင်း။
- (ဂ) ဤအက်ဥပဒေအရ လိုက်နာ သုံးစွဲရမည့် ပုံစံများ (နိုင်ငံသားလက်မှတ် ပုံစံလည်းပါဝင်သည်) ။
- (ဃ) နိုင်ငံခြားသားအဖြစ် စွန့်လွှတ်ကြောင်း ° [နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိရိသေကြောင်း] သစ္စာဆိုချက်ပုံစံ။

° ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၂၇ အရထည့်သွင်းသည်။
¹ ဤအက်ဥပဒေအရ နည်းဥပဒေများကို၊ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၆၆၉ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေ။

[၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၆၆။] (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်။)

၁။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှုအက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် တဝှန်းလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ရမည်။ ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့ (၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလမြည့်ကျော် ၉ ရက်နေ့) မှစ၍၊ အာဏာတည်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

၂။ ။ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထောက်ထားရန် မလိုလျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေ၌ ပါရှိသည့်—

“ နိုင်ငံသားလက်မှတ် ” ဆိုသည်မှာ၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ရွှေ့ချယ်ရေး အက်ဥပဒေအရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေအရ ပေးအပ်သော လက်မှတ်ကိုဆိုလိုသည်။

“ နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ် ” ဆိုသည်မှာ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ ပေးအပ်သည့်နိုင်ငံသားပြုမှု အခွင့်အရေးပေးသော လက်မှတ်ကိုဆိုလိုသည်။

“ သားသမီး ” ဆိုသောစကား၌ တရားဥပဒေအရ၊ မွေးစားသော သားသမီးလည်း ပါဝင်သည်။

“ အခြေခံဥပဒေ ” ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေကိုဆိုလိုသည်။

“ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏ ကောင်စီဝန်ခံ ” ဆိုသောစကား၌ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ မှတ်ပုံ တင်ရန် နိုင်ငံတော်သမ္မတက ခန့်ထားသော ရုံးလည်းပါဝင်သည်။

“ အရည်အချင်းချို့တဲ့သူ ” ဆိုသည်မှာ အရွယ်မရောက်သေးသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် သူရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝမ်းတွင်းရူးကိုဆိုလိုသည်။

“ အသ ” ဆိုသည်မှာ တရားဥပဒေအရ၊ တရားဝင်သော ကလေး၏အဘကိုဆိုလိုသည်။

“ ဝန်ကြီး ” ဆိုသည်မှာ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဤအက်ဥပဒေအလို့ငှါ တာဝန်လွှဲအပ် သော ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးကို ဆိုလိုသည်။

“ မိဘ ” ဆိုသော စကား၌၊ အရွယ်မရောက်သေးသော ကလေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ထိုကလေးကိုမွေးစားသော မိဘ တပါးပါးနှင့် [တရားမဝင် သောကလေး] ၏ အမိလည်း ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုမွေးစားသောမိဘ တပါးပါးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအမိသည်၊ ထိုကလေးကို တရားဥပဒေအရ အုပ်ထိန်းနေသူ ဖြစ်ရမည်။

“ ပြည်ထောင်စု ” ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံကိုဆိုလိုသည်။

၃။ ။(၁) အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အလိုငှါ၊ “ မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းသားတမျိုးမျိုး ” ဆိုသည်မှာ ကချင်၊ ကရင်၊ ကရင်နီ၊ ချင်း၊ မြန်မာ၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရှမ်းလူမျိုးကို၎င်း၊ ၁၀၂၃ ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၀၅ ခုနှစ်) မတိုင်မီကာလမှစ၍၊ ပြည်ထောင်စုတွင် ပါဝင်သောနယ်မြေ တခုခု၌ မိမိတို့၏ပင်ရင်းကိုင်းပြည်အဖြစ်ဖြင့် အခြေစိုက်နေထိုင်ခဲ့သော မျိုးနွယ်စုများကို လည်းကောင်း ဆိုလိုသည်။

(၂) အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ နှင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ရွေးချယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ တို့အလို့ငှါ၊ “ မြတ်သူ့ဘုရင်မင်းမြတ်၏အာဏာပြန့်နှံ့ရာနယ်မြေ ” ဆိုသည်မှာ၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် လွတ်လပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၂) တွင် ဖော်ပြထားသည့်နယ်မြေများကိုဆိုလိုသည်။

၄။ ။ (၁) အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) အရပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်သောသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ဃ) အရ နိုင်ငံသားအဖြစ် ရွေးချယ်ခွင့် ရရှိ၍၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ရွေးချယ်ရေး အက်ဥပဒေအရ၊ နိုင်ငံသား လက်မှတ်ကို ရရှိသောသူသည်၊ [သို့တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေအရ နိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်ကို ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကိုဖြစ်စေ ရရှိသောသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေအရ အခြား နည်းဖြင့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားအဖြစ်ကိုပေးအပ်ခြင်းခံရသူသည်] ဤအက်ဥပဒေပြဌာန်းချက်များ အရ နိုင်ငံသားအဖြစ်ကို မဆုံးရှုံးလျှင်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် တည်နေသည်ဟုမှတ်ယူ ရမည်။

(၂) ပြည်ထောင်စုတွင် ပါဝင်သော နယ်မြေတခုခုတွင် အနည်းဆုံး ဘိုးဘွား အားလုံး လက်ထက်မှစ၍ မိမိတို့၏ ပင်ရင်းတိုင်းပြည်အဖြစ်ဖြင့် မျိုးဆက်မပြတ် ထာဝစဉ်အခြေစိုက်နေထိုင်လာမ သည်ပြင် မိမိ၏မိဘနှစ်ပါးနှင့်တကွ မိမိကိုယ်တိုင် ထိုနယ်မြေတခုခုတွင်မွေးဖွားသူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူအား မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၅။ ✓ ။ အခြေခံဥပဒေ စတင် အာဏာတည်ပြီးမှ၊ မွေးဖွားသည် အောက်၌ ဖော်ပြသော သူများသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားများဖြစ်ရမည်။

(က) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားဖြစ်သည့် မိဘတပါးပါးမှ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားသောသူ၊

သို့ရာတွင် [ထိုသူ၏ အဘသည် နိုင်ငံခြားတခုခု၏ နိုင်ငံသားဖြစ်ခဲ့သော်]၊ ထိုသူသည် အရွယ်ရောက်ပြီး နောက်တနှစ် အတွင်းတွင် နိုင်ငံခြားသား အဖြစ်ကို စွန့်လွှတ် ကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ် တည်မြဲတည်စေရန် ရွေးချယ်ကြောင်း ကျေညာခြင်းပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုတနှစ်ကုန်ဆုံးသောအခါ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ သားအဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

(ခ) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားဖြစ်သော အဘမှ ပြည်ထောင်စုပြင်ပတွင် မွေးဖွားသောသူ၊ သို့ရာတွင် ဤအက်ဥပဒေအရ သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း သတ်မှတ်သည့်ကာလ အတွင်းတွင်၊ ပြည်ထောင်စု၏ သက်ဆိုင်ရာ ကောင်စစ်ဝန်ရုံးတွင် မွေးဖွား ကြောင်းကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းခံရသူ ဖြစ်ရမည်။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားလည်းဖြစ်၍၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရ အမှုကိုထမ်းနေဆဲ ဖြစ်သော မိဘတပါးပါးမှ၊ ပြည်ထောင်စုပြင်ပတွင် မွေးဖွားသောသူ၊

သို့ရာတွင် ထိုသူ၏မိဘတပါးသည် နိုင်ငံခြားသားဖြစ်ခဲ့သော်၊ ထိုသူသည် အရွယ်ရောက် ပြီးနောက် တနှစ်အတွင်းတွင် နိုင်ငံခြားသား အဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်တည်မြဲတည်စေရန် ရွေးချယ်ကြောင်း ကျေညာခြင်း

° ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၃ အရ ထည့်သွင်းသည်။
¹ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

မပြုလျှင်၊ ထိုသူသည်ထိုတနှစ်ကုန်ဆုံးသောအခါ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

ရှင်းလင်းချက် (၁)။ ။ပြည်ထောင်စုတွင်မှတ်ပုံတင်ထားသောသင်္ဘောသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေယာဉ်ပျံသည် မည်သည့်နေရာ၌ ရှိနေစေကာမူ၊ ထိုသင်္ဘော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုလေယာဉ်ပျံတို့ အပေါ်တွင် မွေးဖွားလျှင် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ရှင်းလင်းချက် (၂)။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံမှတစ်ပါး အခြားအရပ်ဒေသတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသော သင်္ဘောသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေယာဉ်ပျံသည် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံပိုင်နက်တွင်ရှိနေစေကာမူ၊ ထိုသင်္ဘောပေါ်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုလေယာဉ်ပျံပေါ်တွင် မွေးဖွားလျှင်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတွင် မွေးဖွားသည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

ရှင်းလင်းချက် (၃)။ ။တရားဝင်သော အိမ်ထောင်ပြုခြင်းမရှိသည့် မိဘမှမွေးဖွားသောသူ သည် နောင်အခါတွင် ထိုမိဘတို့တရားဝင်သော အိမ်ထောင်ခြင်းကို ပြုသောအခါ၊ ဤပုဒ်မအလို၌၊ တရားဝင်သော အိမ်ထောင်ခြင်းကိုပြုသည့် မိဘမှမွေးဖွားသောသားသမီး၏ အခွင့်အရေးအားလုံးကို ရရှိရမည်။

၆။ ။(၁) ဝန်ကြီးသည် မိမိသင်ချော်သည် ထင်မြင်သည့် ကိစ္စများတွင် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသား ဟုတ်မဟုတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဦးစွာဖြစ်ခြင်းခံရသောသူ တဦးဦးအားသော်၎င်း၊ ထိုသူ၏အခွင့် အရေးများကိုဆက်ခံသူအားသော်၎င်း၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကိုမိမိ၏သဘောအတိုင်း ပေးအပ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ထိုသူအားလက်မှတ်ပေးခြင်းသည် ဦးစွာဖြစ်နေသည်ကို ကင်းရှင်းစေလိုသောကြောင့် ပေးအပ် ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထိုလက်မှတ်ပေါ်တွင် ရေးသားဖော်ပြရမည်။

(၂) ထိုကဲ့သို့ထုတ်ပေးသောလက်မှတ်သည်၊ ထိုသူနိုင်ငံသားဖြစ်ကြောင်းအပြီးသတ်သက်သေ ခံဖြစ်စေရမည်။ ထို့ပြင် လက်မှတ်ပေးအပ်ခြင်းခံရသောသူသည်၊ လက်မှတ်တွင် ထိုကိစ္စအလို၌၊ ဖော်ပြ ထားသောနေ့မှစ၍၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်သားဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ သို့ရာတွင် ထိုလက်မှတ်ကို အကြောင်းပြု၍၊ ထိုလက်မှတ်၌ ဖော်ပြထားသော နေ့မတိုင်မီက ထိုသူသည် နိုင်ငံသားမဖြစ်ဟုဝန်ခံရာ မရောက်စေရ။

၇။ ။(၁) နိုင်ငံခြားသားတဦးသည် နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ကို အောက်ပါအကြောင်းများ ကို ဖော်ပြလျှောက်ထားနိုင်သည်။ ။ဝန်ကြီးက ထိုသို့ဖော်ပြသောအကြောင်းများကို ကျေနပ်လက်ခံလျှင်၊ ထိုလျှောက်ထားသူအား၊ နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ကို ပေးအပ်နိုင်သည်။

- (က) မိမိသည် အသက် ၁၈ နှစ် ပြည့်ပြီးဖြစ်ကြောင်း။
- (ခ) မလျှောက်ယူမီက မိမိသည် ငါးနှစ်အောက်မနည်း အဆက်မပြတ် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်းတွင် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏ အာဏာအောက်၌ နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း။
- (ဂ) မိမိသည်၊ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်၍၊ မြန်မာစကား၊ ရှမ်းစကား၊ ကရင်စကား၊ ကချင်စကား၊ ချင်းစကားတမျိုးမျိုးကို ပြောတတ်ကြောင်း။ ထို့ပြင်
- (ဃ) မိမိအား နိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်ပေးအပ်လျှင်၊ မိမိသည် ပြည်ထောင်စုတွင် နေထိုင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၌သော်၎င်း၊ ပြည်နယ်တခုခု၏ အစိုးရ၌သော်၎င်း၊ အမှုထမ်းရန်၊ ဆက်လက်အမှုထမ်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုတွင် တည်ထောင်ထားသောဘာသာ၊ သာသနာရေး၊ လူဒါနိုးရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းတခုခုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်ကြံရွယ်ကြောင်း။

သို့ရာတွင် ထိုသူသည်၊ နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ရလိုကြောင်းမလျှောက်ထားမီ တနှစ်ထက်
မနည်း၊ ငါးနှစ်ထက်မများ ကြိုတင်၍၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသော
နည်းဥပဒေများ၌ ပါရှိသည့်ပုံစံအတိုင်း၊ နိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်တောင်းယူရန်
ကြံရွယ်ကြောင်းကို စာဖြင့်အကြောင်းကြားပြီးဖြစ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက် (၁)။ ။ဤပုဒ်မအလိုငှါ၊ အဆက်မပြတ်နေထိုင်သည့် ငါးနှစ်ကိုရေတွက်ရာ
တွင်၊ ပြည်ထောင်စုပြင်ပ၌ နေထိုင်စေကာမူ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အမှုထမ်းအဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်လျှင်၊
ထိုသို့နေထိုင်သောကာလကို ထည့်သွင်းရေတွက်ခွင့်ရှိသည်။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအမှုထမ်းအဖြစ်ဖြင့်
နေထိုင်ခြင်းမပြုလျှင်၊ ခြောက်လအထိသာ ထည့်သွင်းရေတွက်ခွင့်ရှိသည်။

ရှင်းလင်းချက် (၂)။ ။ဤပုဒ်မအလိုငှါ၊ ပြည်ထောင်စုတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသောသင်္ဘော
ပေါ်၌၊ သင်္ဘောသားအဖြစ်ဖြင့်၊ ပြည်ထောင်စု ပြင်ပတွင် အမှုထမ်းနေစေကာမူ၊ ထိုသူသည်၊ ပြည်
ထောင်စုအတွင်း၌ နေထိုင်နေသည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

(၂) နိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်ရနိုင်ရန် အရည်အချင်းရှိ၍၊ ထိုလက်မှတ်ကိုရရန်လျှောက်ထား
သောသူသည်၊ လျှောက်ထားသည့် နေ့မှစ၍၊ လက်မှတ်ဝေးအပ်သည့်နေ့အထိ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ
အတွင်းတွင် အဆက်မပြတ်နေထိုင်ရမည်။

သို့ရာတွင်၊ ဝန်ကြီးက လုံလောက်သည် အကြောင်းများရှိသည်ဟု ယူဆလျှင်၊ ဤပုဒ်မခံ၏
ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာခြင်းမှ ခွင့်လွှတ်နိုင်သည်။

(၃) ထိုနိုင်ငံခြားသားအား၊ နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ကိုပေးအပ်ခြင်းသည်၊ ဝန်ကြီး၏သဘော
အတိုင်းဖြစ်စေရမည်။ ဝန်ကြီးသည် အကြောင်းပြချ်ဖြစ်စေ၊ မပြဘဲဖြစ်စေ၊ အများ ပြည်သူအတွက်
ကောင်းကျိုးဖြစ်စေမည်ဟုထင်လျှင်၊ လက်မှတ်ကို ပေးအပ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ငြင်းဆိုနိုင်သည်။
ဝန်ကြီး၏အဆုံးအဖြတ်ကို အယူခံခွင့်မရှိစေရ။

(၄) လျှောက်ထားသူသည်၊ ကျမ်းသစ္စာဆို၍သော်ငှား၊ ကတိသစ္စာဆို၍သော်ငှား၊ နိုင်ငံ
ခြားသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ကြောင်း [နှင့်ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကိုစောင်သိ
ရိသေကြောင်း]^၁ ကျေညာခြင်းမပြုသမျှကာလပတ်လုံး၊ နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်သည်အတည်မဖြစ်စေရ။

^၁၀။ ။မြန်မာပြည်သား ပြုမှုအက်ဥပဒေ (The Burma Naturalization Act) ပုဒ်မ ၅
အရ၊ ထုတ်ပေးခဲ့သော မြန်မာပြည်သားပြုမှုလက်မှတ်ရသူနှင့် ထိုလက်မှတ်၌ အမည်ပါဝင်သူသည်၊
အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသူဖြစ်၍၊ အရည်အချင်းချို့တဲ့သူမဟုတ်လျှင်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့
မတိုင်မီဖြစ်စေ၊ အရွယ်ရောက်ပြီး တနှစ်အတွင်းဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်မည်ဖြစ်
ကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင်သိရိသေမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့်
ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ရွေးချယ်ကြောင်း ကျေညာလျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ ပြည်ထောင်
စုနိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ရလိုကြောင်းလျှောက်ထားနိုင်သည်။

ခွင်းချက်။ ။ဤပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ
သားဖြစ်မှု (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းမပြုမီ၊ မူလပုဒ်မ ၀ အရ၊ လက်မှတ်ရသူ
နှင့်သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။ သို့ရာတွင် ထိုသူ၏သားသမီးများနှင့်သက်ဆိုင်ရမည်။

^၁ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၂၃ အရထည့်သွင်းသည်။

^၂ အထက်ပါဥပဒေအရအစားထည့်သွင်းသည်။

၉။ ။(၁) ဝန်ကြီးသည်နိုင်ငံခြားသားတဦးအားပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ကို၊ [သို့တည်းမဟုတ်နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို] ပေးအပ်ရာ၌၊ ထိုလက်မှတ်ပါ နေ့မတိုင်မီက မွေးဖွားသည့် လည်းဖြစ်၍၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားမဟုတ် သေးသည်လည်း ဖြစ်သော ထိုလျှောက်ထားသူ၏အရွယ် မရောက်သေးသည့် ကလေးများသည်၊ (က) ထိုသူတဦးတည်း၏ တရားဥပဒေအရ၊ အုပ်ထိန်းခြင်း ခံရသူများဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် (ခ) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသား တဦးဦး၏ တရားဥပဒေအရ အုပ်ထိန်းခြင်းကို ခံရသူများဖြစ်လျှင်၊ ထိုကလေးများ၏ အမည်များကို လက်မှတ်ထည့်သွင်းနိုင်သည်။

(၂) လက်မှတ်တွင် အမည်ပါဝင်သော အရွယ်မရောက် သေးသည့် ကလေးများသည် လက်မှတ်ပါနေရက်မှအစပြု၍၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ရသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ သို့ရာတွင်၊ ထိုသို့အမည်ပါဝင်သောကလေးတယောက်သည်၊ အရွယ်ရောက်သည်မှ တနှစ်အတွင်း၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားအဖြစ်ကိုစွန့်လွှတ်ကြောင်း ကျေညာနိုင်သည်။ ထိုသို့ကျေညာသည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ ထိုသူသည် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

(၃) အရွယ်မရောက်မီက ဤပုဒ်မအရ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ရရှိလာသောသူ သည်၊ အရွယ်ရောက်ပြီးသည်နောက်၊ ထိုသူ၏ နိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ဝန်ကြီးကရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ ထိုသို့ ရုပ်သိမ်းသောအခါ၊ နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊ [သို့တည်းမဟုတ်နိုင်ငံသားလက်မှတ်] ပေးအပ်ခြင်းခံ ရသူ၏ နိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ရုပ်သိမ်းရာတွင် ထိုသူ၏ နာအပ်သော အကြောင်းတရပ်ရပ်ကြောင့်ဖြစ်ရမည်။

၁၀။ ။အိမ်ထောင်ရှိသောမိန်းမသည်၊ အိမ်ထောင်မရှိဘဲသက်သို့၊ နိုင်ငံသားအဖြစ်ရယူခြင်း၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းတို့ကို၊ ဤအက်ဥပဒေနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ ပြုနိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ အိမ်ထောင်ပြုခါမှစ၍မည်သည့် မိန်းမမျှ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ရရှိခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း မဖြစ်စေရ။

၁၁။ ။(၁) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားနှင့် အိမ်ထောင်ပြုသောမိန်းမသည်၊ တနှစ်ကြာမြင့် အောင်ပြည်ထောင်စုတွင် အဆက်မပြတ်နေထိုင်ပြီးနောက်၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ် ရလိုကြောင်း ဝန်ကြီး ထံလျှောက်ထားနိုင်သည်။

(၂) ဝန်ကြီးသည် ထိုလျှောက်ထားသည့် အောက်ပါ အရည်အချင်းများနှင့်ပြည့်စုံကြောင်း ကျေနပ်လက်ခံလျှင်၊ ထိုလျှောက်ထားသူအား နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို ပေးအပ်နိုင်သည်။

- (က) လျှောက်ထားသူသည် အရည်အချင်းချို့တဲ့သူမဟုတ်ခြင်း။
- (ခ) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားနှင့် အိမ်ထောင်ပြုသူဖြစ်ခြင်း။
- (ဂ) လျှောက်လွှာ တင်သွင်းသောနေ့မှ အသက် အခြားမဲသောဘနှစ်မျှသောကာလ အတွင်း ပြည်ထောင်စုတွင် နေထိုင်ခဲ့သူဖြစ်ခြင်း။
- (ဃ) နိုင်ငံသား လက်မှတ်ကိုရရှိလျှင်၊ လျှောက်ထားသူသည် မိမိ၏ အခြားနိုင်ငံခြား သားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်မည်ဟု ဝန်ခံကတိ ထားရှိခြင်း။
- °(င) လျှောက်ထားသူသည်၊ အများပြည်သူ၏ အကျိုးထိခိုက်အောင် အကူအညီပေးမှု ပျက်ပြားသူမဟုတ်ခြင်း။

(၃) လျှောက်ထားသူသည် ကျမ်းသစ္စာဆို၍ သော်လည်းကောင်း၊ ကတိသစ္စာဆို၍ သော် လည်းကောင်း နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ကြောင်း [နှင့်ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူး သစ္စာတော်ကို စောင်သိရိသေကြောင်း] ကျေညာခြင်း ပြုသမျှကာလပတ်လုံးနိုင်ငံသား လက်မှတ် သည် အတည်မဖြစ်စေရ။

၁၉၅၄ ခုနှစ် အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃ အရထည့်သွင်းသည်။

(၄) ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူနှင့်ထိုသူ၏လင်ကလျောက်ထားလျှင်၊ နိုင်ငံသားအဖြစ်ကိုပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် နေ့မှတိုင်မီက မွေးဖွား၍၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားမဖြစ်သေးသောအရွယ် မရောက်သေးသည်ကလေးကို၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားအဖြစ်ဖြင့်ဝန်ကြီးကမှတ်ပုံတင်ရမည်။

၁၂။ ။ (၁) နိုင်ငံသားဖြစ်သောမိဘတပါးပါးမှ၊ ပြည်ထောင်စု ပြင်ပတွင် မွေးဖွားသောကလေးသည်၊ နိုင်ငံသားမဖြစ်သေးလျှင်၊ အရွယ်မရောက်သေး သည်လည်းဖြစ်၍၊ ထိုမိဘ၏အအုပ်အထိန်းကိုခံယူနေသူလည်းဖြစ်လျှင်၊ ထို့ပြင် ထိုကလေး၏ ထိုမိဘသည်၊ ပြည်ထောင်စုသို့ပြန်လာ၍၊ ထာဝစဉ်နေထိုင်လျက် လျှောက်ထားသောအခါ၊ ထိုကလေးသည်နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကိုရခွင့်ရှိရမည်။ [အရွယ်မရောက်သေးသည်ကလေး၏မိဘသည်၊ ထိုကလေးအတွက် လျှောက်လွှာမတင်သွင်းမီသေဆုံးလျှင်၊ ထိုကလေးကို အုပ်ထိန်းသူက၊ ဤပုဒ်မခွဲအရ၊ လျှောက်လွှာတင်သွင်းနိုင်သည်။] ၂

သို့ရာတွင် ထိုကလေးသည်၊ အရွယ်ရောက်ပြီးနောက် တနှစ်အတွင်းတွင်နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ် တည်မြဲစေရန် ရွေးချယ်ကြောင်းကျေညာခြင်းမပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် ထိုတနှစ်ကုန်ဆုံးသောအခါ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁) ၌ရည်ညွှန်းထားသောကလေးသည်အရွယ်ရောက်သူဖြစ်လျှင်၊ ဝန်ကြီးသည် အောက်ပါ အချက်များနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု ယူဆပါက၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို ထိုသူအား ပေးအပ်နိုင်သည်။ (က) အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းခြင်း။ (ခ) ပြည်ထောင်စုတွင် ထာဝစဉ်နေထိုင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၌ဖြစ်စေ၊ ပြည်နယ်အစိုးရ၌ဖြစ်စေ၊ အမှုထမ်းရန်၊ ဆက်လက်အမှုထမ်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုတွင် တည်ထောင်ထားသောဘာသာ၊ သာသနာရေး၊ ကုသိုလ်ရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်ကြံရွယ်ခြင်း။

(၃) ပြည်ထောင်စုအတွင်းတွင် ပြည်ထောင်စု၏ အာဏာအောက်၌ ထာဝစဉ်နေထိုင်သည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားမဟုတ်သောမိဘနှစ်ပါးမှ ပြည်ထောင်စုအတွင်းတွင် မွေးဖွားသူသည်၊ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသူဖြစ်၍၊ အရည်အချင်းချို့တဲ့သူမဟုတ်လျှင်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှတိုင် မိဖြစ်စေ၊ အရွယ်ရောက်ပြီးတနှစ်အတွင်းဖြစ်စေ နိုင်ငံသားလက်မှတ် ရလိုကြောင်း လျှောက်ထားနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူသည် ထိုအခါကပြည်ထောင်စုတွင် ထာဝစဉ်နေသူဖြစ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ လျှောက်ထားရမည့် အချိန်အခါ၌ မိဘနှစ်ဦးလုံးသော်၎င်း၊ တဦးဦးသော်၎င်း နိုင်ငံသားလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ်နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ကို ရယူပြီးဖြစ်လျှင်လည်း ထိုသူသည်နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို လျှောက်ထားနိုင်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၂(၄) လျှောက်ထားသူသည် ကျမ်းသစ္စာဆို၍သော်၎င်း၊ ကတိသစ္စာဆို၍သော်၎င်း၊ နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကိုစွန့်လွှတ်ကြောင်း [နှင့်ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူးသစ္စာဘော်ကို စောင့်သိရှိသေကြောင်း] ၃ ကျေညာခြင်း မပြုသမျှကာလပတ် လုံးပုဒ်မခွဲ (၂) အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (၃) အရ၊ ပေးအပ်သည့် နိုင်ငံသားလက်မှတ်သည်အတည်မဖြစ်စေရ။

၁၂-က။ ။ (၁) အခြေခံဥပဒေ စတင်အာဏာတော်မီက ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတွင် ပါဝင်လတ္တံ့သော အာဏာပိုင်နက်အတွင်း မွေးဖွားသူ၏၊ မိဘတပါးပါးမှာ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၊ အပိုဒ် (ခ) အရ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမိဘမှာ၊ အခြေခံဥပဒေ

၁ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃ အရအစားထည့်သွင်းသည်။

၂ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၃ အရထည့်သွင်းသည်။

၃ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃ အရထည့်သွင်းသည်။

စတင်အာဏာတည်သည့်နေ့တွင် အသက်ရှင်နေသည်ဖြစ်ပါက၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၊ အပိုင်း (ခ) အရသော်၎င်း၊ အပိုင်း (ဂ) အရသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ရယူခွင့်ရှိလျှင်၊ ထိုသူသည်၊ အရည်အချင်းချို့ငဲ့သူမဟုတ်လျှင်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မတိုင်မီ ဖြစ်စေ၊ အရွယ်ရောက်ပြီးတနှစ်အတွင်းဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ်ရယူကြောင်းလျှောက်ထားနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူသည် ပြည်ထောင်စုတွင် ထာဝစဉ်နေသူဖြစ်ရမည်။

(၂) လျှောက်ထားသူသည်၊ ကျမ်းသစ္စာဆို၍သော်၎င်း၊ ကတိသစ္စာဆို၍သော်၎င်း၊ နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကိုစောင့်သိရိသေကြောင်း ကျေညာခြင်းမပြုသမျှ ကာလပတ်လုံး ပုဒ်မ ၁၁ (၁) အရ၊ ပေးအပ်သည့်နိုင်ငံသားလက်မှတ်သည် အတည်မဖြစ်စေရ။

° ၁၂-ခ။ ။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းမပြုမီက၊ ထုတ်ပေးပြီးဖြစ်သော နိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိရိသေပါမည်ဟူသော ကျေညာချက်မပါသောကြောင့် ထိုလက်မှတ်သည် ပျက်မြယ်သည်ဟု မမှတ်ယူရ။

၁၃။ ။ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များတွင်၊ ကာလအပိုင်းအခြားဆက်လျက်ဖြစ်စေ၊ မဆက်သွယ်ဖြစ်စေ၊ စုစုပေါင်း သုံးနှစ်ထက်မနည်း၊ သစ္စာရှိစွာ အမှုထမ်းခဲ့သောသူသည်၊ အမှုထမ်းနေစဉ်သော်၎င်း၊ အမှုထမ်းရပ်စဲပြီးနောက် ခြောက်လအတွင်း၌သော်၎င်း၊ နိုင်ငံသားပြုစေလိုကြောင်းလျှောက်ထားလျှင်၊ ထို့ပြင် အောက်ပါ ခြွင်းချက်များမှတစ်ပါး၊ ဤအက်ဥပဒေရှိအခြားပြဋ္ဌာန်းချက်အားလုံးကို အပြည့်အစုံလိုက်နာလျှင်၊ ထိုသူအား နိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်ကိုပေးအပ်နိုင်သည်။

- (၁) ကြရည်ရွယ်ခြင်းကို တင်ကြိုအကြောင်းကြားရန်မလို။
- (၂) ပြည်ထောင်စုအတွင်းတွင်နေထိုင်ခဲ့ရန် မလို။

၁၄။ ။ အရည်အချင်း ချို့ငဲ့သူမဟုတ်သော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားသည်၊ နိုင်ငံခြား၏ နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ကိုရလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ဆောင်ပြုခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ မိမိအလိုအတိုင်းပြုမှုသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ နည်းလမ်းတကျ ပြုမှုသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြား၏ နိုင်ငံသားပြုခြင်းကိုခံရလျှင်၊ ထိုသူသည် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မအရ မိဘတပါးပါးက၊ သို့တည်းမဟုတ် မိဘနှစ်ပါးစလုံးက ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို ဆုံးရှုံးသောအကြောင်းကြောင့် သားသမီးများပါ မိမိတို့၏ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို မဆုံးရှုံးစေရ။

° ၁၄-က။ ။ (၁) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားဖြစ်လျက်၊ နိုင်ငံခြားတခုခု၏ တရားဥပဒေကြောင့် ထိုနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားအဖြစ်ကိုလည်းရရှိသူသည်—

- (က) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မတိုင်မီဖြစ်စေ၊
- (ခ) အရွယ်ရောက်ပြီးတနှစ်အတွင်းဖြစ်စေ၊
- (ဂ) နိုင်ငံခြားအစိုးရက ထိုတရားဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းသည့်နေ့မှတနှစ်အတွင်းဖြစ်စေ

ဤသုံးရပ်အနက်မိမိအတွက် အချိန်အများဆုံး ရသည့်ကာလအတွင်း၊ ထိုနိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို၊

° ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃ အရထည့်သွင်းသည်။

သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံခြား၏ တရားဥပဒေနှင့်အညီ စွန့်လွှတ်ပြီးကြောင်း ဝန်ကြီးထံသို့ အစီရင်ခံစာတင်သွင်းခြင်း မရှိလျှင်၊ ထိုကာလကုန်သုံးသည့် အခါ၌၊ ထိုသူသည်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသား အဖြစ်မှရပ်စဲသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

သို့ရာတွင်တဦးတယောက်သောသူသည်၊ လုံလောက်သောအကြောင်းကြောင့် အချိန်စီအစီရင်ခံစာတင်သွင်းနိုင်ဘု ဝန်ကြီးကထင်မြင်လျှင်၊ ဝန်ကြီးသည်၊ ထိုသူအတွက် သင့်လျော်သော အချိန်တိုး၍ပေးနိုင်သည်။

(၂) အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၊ အပိုဒ် (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) တခုခုအရသော်၎င်း၊ ဤအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂) နှင့် ပုဒ်မ ၅ (ခ) တခုခုအရသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်သည်ဟု အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံရသူသည်၊ နိုင်ငံခြားသံရုံးတွင် နိုင်ငံခြားသားအနေနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံခြားအစိုးရထံမှ နိုင်ငံခြားသားအနေနှင့် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ရယူခြင်း မရှိလျှင်၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ထိုသူနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။

(၃) ပုဒ်မခွဲ (၂) ၌ ရည်ညွှန်းသောသူသည်၊ အရည်အချင်း ချို့တဲ့သူလည်း မဟုတ်မူ၍ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့ဆိုက်ရောက်ပြီးသည်နောက် နိုင်ငံခြားသံရုံးတွင် နိုင်ငံခြားသားအနေနှင့်မှတ်ပုံတင်သွင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံခြားအစိုးရထံမှ နိုင်ငံခြားသားအနေနှင့် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ရယူခြင်းကိုပြုလျှင်၊ ယင်းသို့ပြုသည်နှင့်တပြိုင်နက် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား အဖြစ်မှရပ်စဲပြီဟုမှတ်ယူရမည်။

° ၁၄-ခ။ ။ ပုဒ်မ ၁၄ အရသော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၁၄-က အရသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ရပ်စဲခြင်းခံရသူသည်—

- (က) ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၊ အပိုဒ် (က)၊ သို့တည်းမဟုတ်အပိုဒ် (ခ)၊ သို့တည်းမဟုတ်အပိုဒ် (ဂ)၊ သို့တည်းမဟုတ်ဤအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (ခ) ပါအရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံလျှင်၊ ထို့ပြင်
- (ခ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ထာဝစဉ် ပြန်လည်နေထိုင်ပါမည်၊ နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံခြား၏ တရားဥပဒေနှင့် အညီစွန့်လွှတ်ပါမည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိရုံသေပါမည်ဟူ၍ ခံဝန်ချက် ပေးလျှင်—

ဝန်ကြီးကမိမိသဘောအတိုင်း၊ ထိုသူအားပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ်ကိုပြန်လည်ရယူစေရန် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ ဝန်ကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ အပြီးအပြတ် အတည်ဖြစ်စေရမည်။

၁၅။ ။ မည်သည့်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားမျှ ပြည်ထောင်စုတွင် နေထိုင်လျက်ရှိစဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုပါဝင်နေသော စစ်မက်ကာလအတွင်းတွင် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ခွင့်မရရှိစေရ။

၁၆။ ။ အခြေခံ ဥပဒေအာဏာ စတင် ထည်သည့်နေ့တွင် ထိုအခြေခံ ဥပဒေကြောင့်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသား ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် လွှတ်လှံရေးအထိ ဥပဒေပုဒ်မ (၂) အရ၊ ဗြိတိသျှနိုင်ငံသားအဖြစ်ကို နောက်မှရွေးချယ်သောကြောင့် ဗြိတိသျှနိုင်ငံသားဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူခြင်းခံရသောသူသည် ပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံသားအဖြစ်မှရပ်စဲရမည်။

° ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃ ထရုတ်သွင်းသည်

၁၇။ ။အခြေခံ ဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်သူက ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် လွတ်လပ်ရေးအက်ဥပဒေ၏ ပဌမ ဇယားအပိုဒ် ၂ နှင့် ၃ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ အရ၊ မြတ်သူ့နိုင်ငံသားအဖြစ်လည်းတည်ရှိသောသူသည်၊ အရည်အချင်းချို့သူမဟုတ်လျှင်၊ ထိုသူသည် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ကြောင်းကျေညာနိုင်သည်။ ထိုသို့ကျေညာသည် နှင်တပြိုင်နက်၊ ထိုသူသည်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ်မှရပ်စဲရမည်။

* ၁၈။ ။ဝန်ကြီးကပေးအပ်သည့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို မဟုတ်မမှန် ဖော်ပြခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊လွှဲပြောင်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အရေးပါသော အကြောင်းများကို ဖုံးကွယ်ထားခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရရှိခဲ့သည့်ဘုသော်၎င်း၊ ထိုလက်မှတ်ရရှိသောသူသည်၊ ပြည်ထောင်စုကို အကြည်အညိုမဲ့ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သစ္စာမဲ့ကြောင်း ကိုယ်အမူအရာဖြစ်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်အမူအရာဖြစ်ဖြစ်စေပြသည်ဘုသော်၎င်း၊ ဝန်ကြီးကယူဆလျှင် ပုဒ်မ ၂၀ ရှိ ပုဒ်မခွဲ (၁) နှင့် အညီ ထိုလက်မှတ်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၁၉။ ။ပုဒ်မ ၁၈ အရ၊ ရရှိသောအာဏာများကို မထိခိုက်စေဘဲ၊ အောက်ပါကိစ္စတရပ် ရပ်ဖြစ်ပေါ်လာလျှင်၊ ဝန်ကြီးသည် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်ကို၊^၂ [သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို] ရုပ်သိမ်းနိုင်မည်။

(က) နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊^၂ [သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်] ပေးအပ်ခြင်းခံရသူသည်၊ ပြည်ထောင်စု ပါဝင်နေသော စစ်မက်ကာလအတွင်းတွင်၊ ရန်သူနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရန်သူနိုင်ငံ၏နိုင်ငံသားနှင့်ဖြစ်စေ၊ တရားဥပဒေနှင့် မညီသော ကုန်သွယ်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့သော စစ်မက်ကာလအတွင်းတွင် ရန်သူကို အကူ အညီ ပေးရာရောက်အောင် ဆောင်ရွက်နေသည်ဟု ထိုသူကိုယ်တိုင်သိရှိသော လုပ်ငန်းတခုခု၌ပါဝင်ခြင်း၊ ဆက်ဆံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊^၂ [သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်] ပေးအပ်ခြင်းခံရသူသည် လက်မှတ်ပေးအပ်သည့်နေ့မှစ၍ ငါးနှစ်အတွင်းတွင် ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ယွင်းသော ပြစ်မှုတခုခုကြောင့် ပြည်ထောင်စုရှိ တရားရုံးတခုခုက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်၍ [၁၂ လအောက်မနည်းသည့် ထောင်ဒဏ်သော်၎င်း၊ ကျပ်ငွေ ၁,၀၀၀ အောက်မနည်းသည့် ငွေဒဏ်သော်၎င်း၊]^၃ အပြစ်ပေးခံရခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) နိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်၊^၂ [သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်] ပေးအပ်ခြင်းခံရသူသည်၊ လက်မှတ်ပေးအပ်သည့်နေ့မှစ၍၊ ပြည်ထောင်စုပြင်ပတွင်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၌သော်၎င်း၊ အသင်းဝင်အဖြစ်ဖြင့် ပြည်ထောင်စုပါဝင်သော ပြည်ထောင်စုအချင်းချင်း အဖွဲ့တခုခု၌သော်၎င်း၊ အမှုထမ်းလျက်မဟုတ်ဘဲ၊ မိမိအလိုအလျောက် ပြည်ထောင်စုပြင်ပ၌ အနည်းဆုံး ငါးနှစ်အဆက်မပြတ်နေထိုင်ရာတွင်၊ တနှစ်ကြာနေထိုင်ပြီးနောက် ပြည်ထောင်စု၏သက်ဆိုင်ရာ ကောင်စစ်ဝန်ရုံး၌ နှစ်စဉ်မှတ်ပုံတင်ရန်ပျက်ကွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်

^၁ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၃ အရအစားထည့်သွင်းသည်။
^၂ အထက်ပါဥပဒေအရ ထည့်သွင်းသည်။
^၃ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃ အရအစားထည့်သွင်းသည်။

- °(ဃ) နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားသက်မှတ် ပေးအပ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်ကာလအတွင်း၊ နိုင်ငံခြားသား အဖြစ် စွန့်လွှတ်ရန်ပျက်ကွက်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
- °(င) နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ် ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်အခါ၌၊ ထိုသူသည်၊ အမျိုးသမီး၊ အကျိုးထိခိုက်အောင် အကျင့်စာဖတ်မှု ပျက်ပြားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
- °(စ) နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ် ပေးအပ်ခြင်းခံရသူ အား ဆက်လက်၍ ထိုလက်မှတ်ပေးအပ်ထားလျှင်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ လုံခြုံမှုကိုသော်၎င်း၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကိုသော်၎င်း၊ အကျိုးစီးပွားကိုသော်၎င်း ပျက်ပြားနှစ်နာစေမည်ဖြစ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
- °(ဆ) နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ် ပေးအပ်ခြင်းခံရသူ သည်၊ ထိုနိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသား လက်မှတ်ပေးအပ်သည် နေ့ကစ၍ မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားအဖြစ် မှ ရပ်စဲခြင်း။

^၂ ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ပေးအပ်သည်နေ့မှစ၍ သုံးနှစ်ကျော်လွန်ပြီးနောက်၊ အပိုဒ် (င) ပါကိစ္စကြောင့် အရေးယူခြင်းမရှိစေရ။

သို့ရာတွင် နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ပေးအပ်သည်နေ့မှစ၍ ငါးနှစ် ကျော်လွန်ပြီးနောက်၊ အပိုဒ် (စ) ပါကိစ္စကြောင့် အရေးယူခြင်းမရှိစေရ။

^၂ ၁၀။ ။ (၁) ဝန်ကြီးသည်၊ နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို ဖြစ်စေ၊ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရန်အမိန့်မချဒီ၊ မိမိသင်ချော့သည်ထင်မြင်ပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည်အတိုင်း၊ စုစမ်းစစ်ဆေးစေခြင်းအလို့ငှာ၊ ထိုကိစ္စကို လွှဲအပ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင်ပုဒ်မ ၁၈၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၁၉၊ အပိုဒ် (က)၊ (ဂ)၊ (စ) နှင့် (ဆ) တခုခုနှင့်သက်ဆိုင်သောကိစ္စတွင် ဝန်ကြီးသည်၊ ထိုလက်မှတ်ရှိသူထံမှ နံပါတ်စာ ပေးအပ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုလက်မှတ် ရသူ၏နောက်ဆုံးသိရှိသောနေရပ်သို့ နံပါတ်စာပေးပို့ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုကိစ္စကို စုစမ်းစစ်ဆေးစေခြင်း အလို့ငှာ၊ လွှဲအပ်ပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ခွင့်ကို ထိုသူအားပေးရမည်။ ထို့ပြင်ထိုသူကနံပါတ်စာနှင့်အညီ စုစမ်းစစ်ဆေးစေရန်အခွင့်အရေးကိုတောင်းဆိုလျှင်၊ ထိုကိစ္စကိုစုစမ်းစစ်ဆေးစေရန် ဝန်ကြီးကလွှဲအပ်ရမည်။

(၂) ဤပုဒ်မအရ၊ စုစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကို၊ ထိုသူနေထိုင်ရာခရိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စုအတွင်း၊ ထိုသူနေထိုင်ရာ ခရိုင်နှင့်သက်ဆိုင်သောတရားမ ခရိုင်တရားသူကြီးက ဆောင်ရွက်ရမည်။ ရန်ကုန်ခရိုင်တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်တရားမရုံး တရားသူကြီးချုပ်က ဆောင်ရွက်ရမည်။ စုစမ်းစစ်ဆေးရာတွင်လိုက်နာရမည်ဖြစ်သောကျင့်ထုံးသည်၊ တရားမမှုလမှုအတွက် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေတွင် သက်မှတ်ထားသည့်အတိုင်းဖြစ်ရမည်။

(၃) တရားမခရိုင်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံးတရားသူကြီးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သည်အမှုသည်က တရားလွှတ်တော် အယူခံတက်ဆိုင်ရာသို့၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း အယူခံဝင်နိုင်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး

^၁ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၃ အရထည်သွင်းသည်။

^၂ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၃ အရထည်သွင်းသည်။

^၃ အထက်ပါဥပဒေအရ အစားထည်သွင်းသည်။

အမိန့် ၄၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ထိုအယူခံမှုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်စေရမည်။ တရားလွှတ်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ်အတည်ဖြစ်ရမည်။

(၄) ဆုံးဖြတ်ချက်၏ မိတ္တူမှန်ကို ဆိုင်ရာတရားရုံးအသီးသီးက ဝန်ကြီးထံသို့ပေးပို့ရမည်။

၂၁။ ။ ဝန်ကြီးက ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်ကို၊^၁ [သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို] ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသောအခါ၊^၂ ချုပ်သိမ်းခြင်းသည်၊ ဝန်ကြီးက ညွှန်ကြားသည်နေ့မှစ၍ အတည်ဖြစ်စေရမည်။ ထိုအခါ ထိုလက်မှတ်ကို ဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်သော လက်မှတ်အဖြစ်ဖြင့် ပြန်၍ အပ်နှံစေရမည်။ ထိုလက်မှတ်ကို အကြောင်းယူ၍ မရှိဘဲ၊ ပြန်၍ အပ်နှံရန် ငြင်းပယ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြန်၍ အပ်နှံရန် ဖျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ခြောက်လထက်မများသော ထောင်ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေဒဏ်ထိုက်သင့်စေရမည်။

၂၁-က။ ။ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသည်အခါ၊ ယခင်ထိုလက်မှတ်ရရှိသူသည်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသား အဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်ဖြစ်။ ထိုသူသည် ထိုလက်မှတ်ပေးအပ်စဉ်က၊ ထိုသူအားစိုးပိုင်သည်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားဖြစ်သည်ဟု ခုတ်ယူရမည်။

၂၂။ ။ မည်သူမဆို ဤအက်ဥပဒေ၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ၊ အရေးပါသော အကြောင်းတခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မမှန်ကြောင်းကို သိလျက် ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက် ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်မမှန်ဖော်ပြထွက်ဆိုလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရေးပါသော အကြောင်းတခုခုကို ဖုံးကွယ်ထားလျှင်၊ ထိုသူကို နှစ်ထက်မများသော ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်စေရမည်အပြင် ငွေဒဏ်လည်း ထိုက်သင့်စေနိုင်သည်။

၂၃။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ဤအက်ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်စေရန် ၎င်း၊ အထူးသဖြင့် အောက်ပါကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်း၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေများ^၃ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

- (က) နိုင်ငံသားလက်မှတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ် ပုံစံနှင့်မှတ်ပုံစံခြင်း၊ ထိုလက်မှတ်များအတွက် လျှောက်လွှာပုံစံ။
- (ခ) နိုင်ငံခြားသားအဖြစ် စွန့်လွှတ်သောပုံစံ၊ နိုင်ငံသားပြုမှု လက်မှတ်ကို၊^၁ [သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို] ပေးအပ်ပြီးနောက်၊ နိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ရမည်ကာလ အပိုင်းအခြား၊ ကျမ်းသစ္စာကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာကို ဆိုရမည်ကိစ္စ။
- (ဂ) နိုင်ငံသားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေညာချက်ပြုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေအရ၊ ပြုလုပ်ပေးအပ်ရမည့် နိုင်ငံသားလက်မှတ်ကို ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံသားပြုမှုလက်မှတ်ကို ဖြစ်စေ၊ ပေးအပ်ခြင်း၊ ထို့ပြင် ကျမ်းသစ္စာ၊ ကတိသစ္စာတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ အခကြေးငွေစည်းကြပ်ကန့်သတ်ခြင်း။

^၁ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၃ အရထည့်သွင်းသည်။

^၂ ဤအက်ဥပဒေအရ စည်းမျဉ်းဥပဒေများကို မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၄၃၉ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများမှတ်ပုံတင်ရေး အက်ဥပဒေ။

[၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၁။] (၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်။)

အောက်ပါအတိုင်းအက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများ မှတ်ပုံတင်ရေးအက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည်၊ နိုင်ငံတော်သမတက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကြော်ငြာ၍ သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်၌ အာဏာဘည်ရမည့်ပြင်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ပါဝင်သော အရပ်ဒေသများကိုပိုင်းခြားပြီး၊ နေ့ရက်များကို ခွဲခြား၍သတ်မှတ်နိုင်သည်။^၁

၂။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူအားလုံးကို မှတ်ပုံတင်ထားသော မှတ်ပုံတင်စာရင်းတခုထားရှိ၍၊ ထိုမှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် ဇယား၌သီးခြားဖော်ပြထားသော ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သည့်နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ထိုသူများနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများကို ရေးမှတ်ထားရမည်။

(၂) အဆိုပါမှတ်ပုံတင်စာရင်းကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်းဟုခေါ်ရမည်။ ထိုစာရင်းကို ဤမှနောင်အဘို့တွင် မှတ်ပုံတင်စာရင်းဟုရည်ညွှန်းသည်။

၃။ ။(၁) နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ မှတ်ပုံတင်စာရင်းကို ထားရှိရန်အလို့ငှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းလုံးအတွက် မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်တဦး ခန့်ထားနိုင်သည်။

(၂) နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ဤအက်ဥပဒေအရ တာဝန်ဝတ်တရားများကို ဆောင်ရွက်ရန်၊ ဒေသအသီးသီးအတွက် မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၊ လက်ထောက်မှတ်ပုံတင်အရာရှိနှင့် အခြားရာထမ်းမှုထမ်းများ ခန့်ထားနိုင်သည်။

(၃) [မှတ်ပုံတင်အရာရှိချုပ်၊ မှတ်ပုံတင်အရာရှိ၊ လက်ထောက်မှတ်ပုံတင် အရာရှိနှင့် အခြားရာထမ်းမှုထမ်းများ၏] 'တာဝန်ဝတ်တရားများ၊ အာဏာများနှင့်လုပ်ငန်း ဆောင်တာများသည်၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သည့်နည်းဥပဒေများအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်းဖြစ်ရမည်။

^၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ရန်ကုန်ခရိုင်အတွင်း အာဏာတည်သည်။ ။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း ၁၉၅၂ ခု၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၉၀ တွင်ကြည့်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ မန္တလေး၊ စစ်တွေ၊ မော်လမြိုင်၊ ပုသိမ်၊ မြစ်ကြီးနား၊ ဗန်းမော်နှင့် လာရှိုးမြို့များတွင်အာဏာတည်သည်။ ။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၁၉ တွင်ကြည့်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ နမ်းဆန်၊ သီပေါ၊ ကျိုင်းတုံ၊ ကလေး၊ နမ်းခမ်းဆယ့်ဒီပဲနယ်၊ တနူးမြို့နယ်၊ ပူတာအိုမြို့နယ်၊ လောက်ခေါင်း၊ ဆခုန်၊ ဆင်လွန်ကဘားဆယ့်ဒီပဲနယ်နှင့် လွိုင်ကော်၊ ဘောသဲ၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတော၊ မော်လိုက်၊ သထုံ၊ မြိတ်၊ ထားဝယ်၊ ပလော၊ တနင်္သာရီ၊ ဘုတ်ပြင်၊ ဝီတိုရိယအူ၊ ရသေ့တောင်မြို့နယ်များတွင် အာဏာတည်သည်။ ။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၉၇ တွင်ကြည့်။

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ကိုးကန့်နယ်(ကွင်းလုံ)၊ ရေဖြူမြို့နယ်၊ လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ်နှင့်ဖါးအံမြို့နယ်များတွင်အာဏာတည်သည်။ ။မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၆၉ တွင်ကြည့်။

^၂ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၈ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

၄။ ။(၁) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်းနေထိုင်သူတိုင်းသည်၊ မှတ်ပုံတင်ရန်အတွက် ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သည့် နည်းဥပဒေများအရ ဖြစ်စေ တောင်းဆိုသည့်အကြောင်းအရာများကိုပေးရမည်။

(၂) မှတ်ပုံတင်အရာရှိသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ထောက်မှတ်ပုံတင် အရာရှိသည်၊ မှတ်ပုံတင်ထားသူတိုင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အကြောင်းအရာများ ပါရှိသောမည်သူဖြစ် ကြောင်းသက်သေခံသည့်ကပ်ပြားတချပ်ကို၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သည့်နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ ထုတ်ပေးရမည်။ ထိုကပ်ပြားကို ဤမှနောင်အဘို့တွင် သက်သေခံကပ်ပြားဟု ရည်ညွှန်းသည်။

၅။ ။(၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အကျိုး သက်ရောက်စေခြင်းငှါ၊ နည်းဥပဒေများ ဝ ကိုအမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့်ပြုလုပ်နိုင်သည်။

(၂) အထူးသဖြင့်၊ ထို့ပြင် အသက်ဆုံးသည် အခွင်အာဏာ၏ ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ၊ ထိုနည်းဥပဒေများသည် အောက်ပါကိစ္စများကို ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

- (က) စာရင်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ စုဆောင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေးအပ်ခြင်း။
- (ခ) စာရင်းပုံစံ။
- (ဂ) သက်သေခံကပ်ပြားပုံစံ။
- (ဃ) သက်သေခံကပ်ပြားများကိုစစ်ဆေးရန်တင်ပြခြင်း။
- (င) ပျောက်ဆုံးသွားသော၊ သို့တည်းမဟုတ်ပျက်စီးသွားသော သက်သေခံကပ် ပြားများအစား သက်သေခံ ကပ်ပြားအသစ်များကို အခကြေးငွေယူ၍ထုတ် ပေးခြင်း။
- (စ) သက်သေခံကပ်ပြားများပြန်အပ်ခြင်း။
- (ဆ) မှတ်ပုံတင်စာရင်းမှထုတ်ပယ်သင်သူများကိုထုတ်ပယ်ခြင်း။

(၃) နည်းဥပဒေများတွင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံရှိ အရပ်ဒေသအမျိုးမျိုးအတွက် ကွဲပြားခြားနားသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များပါရှိနိုင်သည်။

၆။ ။(၁) မည်သူမဆို—

- (က) ဤအက်ဥပဒေ ကိစ္စများအလို့ငှါ၊ အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို ဖော်ပြရာ၌ သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အရမ်းမဲ့ဖြစ်စေ အရေးကြီးသောအချက်၌ မဟုတ်မမှန် သော အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို ဖော်ပြလျှင်သော်၎င်း၊

(ခ) လိမ်လည်ရန်အကြံအစည်နှင့်—

- (၁) မိမိသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူ တဦးတယောက်သည်၊ သက်သေ ခံကပ်ပြားတွင် ဖော်ပြ ထားသူဖြစ်သည်ဟု မဟုတ်မမှန်ဖော်ပြလျှင် သော်၎င်း၊
- (၂) ဤအက်ဥပဒေနှင့်အညီ ပြုလုပ်သည့် နည်းဥပဒေများအရ၊ မိမိကိုယ်တိုင် ထိန်းသိမ်းထားရန် တာဝန်ရှိသော သက်သေခံကပ်ပြားကို အခြားသူ တဦးတယောက်အား လက်ရှိထားခွင့်ပြုလျှင်သော်၎င်း၊

၁ ဤအက်ဥပဒေအရ နည်းဥပဒေများကို၊ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၁၂ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

(၃) သက်သေခံကပ်ပြားနှင့် အထင်မှားစေလောက်အောင် ဆင်တူရိုးမှား ပြုလုပ်ထားသော စာရွက်စာတမ်းတခုခုကို လက်ရှိထားလျှင်သော်၎င်း

ထိုသူသည်ဤအက်ဥပဒေအရပြစ်မှုကျူးလွန်သည်။

(၂) မည်သူမဆို ဤအက်ဥပဒေအရ၊ နည်းလမ်းတကျဆင်ဆိုသည်အတိုင်း လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ ပြုလုပ်သည်နည်းဥပဒေ တခုခုကိုကျူးလွန်လျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် နည်းဥပဒေအတိုင်းလိုက်နာရန်ပျက်ကွက်လျှင်ဖြစ်စေ ထိုသူသည်ဤအက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်။

(၃) ဤအက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတိုင်းကို ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ နှစ်နှစ် ထက်မပိုသော အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေငါးရာထက်မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ငွေဒဏ် နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ရမည်။

သို့သော် ရာဇဝတ်ကျင်ထုံးဥပဒေတွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အကျဉ်းစစ်ဆေး၍ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ၊ ခြောက်လထိ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်မဲ့ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေနှစ်ရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ငွေဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ရမည်။

၇။ ။ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍၊ မည်သူ့ကိုမဆို၊ သို့တည်း မဟုတ်မည်သူလူမျိုးအစားကိုမဆို၊ [ဤအက်ဥပဒေပါ ဖြဋ္ဌာန်းချက်အားလုံးနှင့်ဖြစ်စေ၊ တခုခုနှင့်ဖြစ် စေ] သက်ဆိုင်ခြင်းမှသော်၎င်း၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သည် နည်းဥပဒေတခုနှင့်၊ သို့တည်း မဟုတ် နည်းဥပဒေအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမှသော်၎င်း ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

ဇယား။

မှတ်ပုံတင် စာရင်းတွင် ရေးသွင်းရမည် အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်ကိစ္စများ—

၁။ အမည်။

၂။ ယောက်ျား၊ သို့တည်းမဟုတ် ပိန်းမ။

၃။ အသက်နှင့်မွေးဖွားသည်နေ့ရက်။

၄။ မွေးဖွားရာတိုင်းပြည်။

၅။ နိုင်ငံသား။

၆။ အလုပ်အကိုင်၊ အရောင်းအဝယ်။

၇။ နေရပ်။

၈။ အိမ်ထောင်ရှိလျှင်၊ လင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မယားအမည်။

၉။ ရေတပ်၊ အရေရေတပ်၊ ကုန်းတပ်၊ အရကုန်းတပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် လေတပ်၊ အရလေတပ်တွင် တပ်သားတဦးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နယ်ပယ် စောင်စစ်တပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အကူတပ်များတွင် တပ်သားတဦးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မြို့ပြကာကွယ်ရေးအဖွဲ့များ၊ သို့တည်းမဟုတ် အရအဖွဲ့များ တွင် အဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်ကြောင်း။

^၁ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၄၈ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

ကမ္ဘာ့ ကုလ သမဂ္ဂအဖွဲ့ (အခွင့်အရေးများနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်များ) အက်ဥပဒေ။

[၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၅၉] (၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်။)

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏အခွင့်အရေးများနှင့်ကင်းလွတ်ခွင့်များဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို အကျိုးသက်ရောက်စေသည့်လည်းတကြောင်း၊ အလားတူအခွင့်အရေးများနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်များကို အခြားအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအား၎င်း၊ ထိုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အရာရှိများအား၎င်း ခံစားစေနိုင်အောင်ပြုသင့်သည်လည်းတကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများကြောင့်၊

အောက်ပါအတိုင်းအက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အမည်တို့။

၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ (အခွင့်အရေးများနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်များ) အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အား၎င်း၊ ထိုအဖွဲ့၏ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အရာရှိများအား၎င်း၊ အချို့သော အခွင့်အရေးများနှင့်ကင်းလွတ်ခွင့်များအပ်နှံခြင်း၊ အခြားအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအား၎င်း၊ ထိုအဖွဲ့အစည်းများ၏ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အရာရှိများအား၎င်း၊ အချို့သော အခွင့်အရေးများနှင့်ကင်းလွတ်ခွင့်များအပ်နှံခြင်း၊

၂။ ။ (၁) အခြားတရားဥပဒေတွင် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲချက် မည်သို့ပင် ပါရှိစေကာမူ ဤအက်ဥပဒေပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားသည့် ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့၌ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ ညီလာခံက အတည်ပြုသော အခွင့်အရေးများနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်များ ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတဝှန်းလုံးတွင် တရားဥပဒေကဲ့သို့ အာဏာတည်ရမည်။

(၂) ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသည့်အဆိုပါ သဘောတူစာချုပ်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် ပြင်ဆင်ချက်များကို နည်းလမ်းတကျပြုလုပ်၍ အတည်ပြုသည့်သို့သော် ထိုပြင်ဆင်ချက်များနှင့်အညီ၊ ထိုဇယားကို နိုင်ငံတော် သမ္မတက အစိုးရပြန်တမ်းတွင် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍၊ အခါအားလျော်စွာပြင်နိုင်သည်။

၃။ ။ ပြည်ထောင်စုချင်းချင်းသဘောတူစာချုပ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာချုပ်စာတမ်းနှင့်အညီ ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသောပြဋ္ဌာန်းချက်များပါအခွင့်အရေးများ၊ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အလားတူအခွင့်အရေးများ၊ ကင်းလွတ်ခွင့်များကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအား၎င်း၊ ထိုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အရာရှိများအား၎င်း၊ ပေးရန်လိုအပ်သောအခါ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ သည်၊ အစိုးရပြန်တမ်းတွင် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ထိုအမိန့်ကြော်ငြာစာတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းနှင့်၎င်း၊ ထိုအဖွဲ့အစည်း၏ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အရာရှိများနှင့်၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရမည်ဟူ၍၎င်း၊ ထိုဇယားပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အဆိုပါ ပြည်ထောင်စုချင်းချင်း သဘောတူစာချုပ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘောတူစာချုပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာချုပ်စာတမ်းကို အကျိုးသက်ရောက်စေရန်လိုအပ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် သင့်သည်ဟု မိမိဆင်ခြင်သည့် ပြင်ဆင်ချက်များရှိလျှင် ထိုပြင်ဆင်ချက်များနှင့်အညီ အကျိုးသက်ရောက်ရမည်ဟူ၍ ၎င်း ကျေညာနိုင်သည်။ ထိုသို့ကျေညာသောအခါ အဆိုပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်ကျေညာသည့်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်ဆိုင်ရာ၌လည်း အခြားတရားဥပဒေတွင် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲချက်မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတဝှန်းလုံးတွင် တရားဥပဒေကဲ့သို့ အာဏာတည်ရမည်။

နည်းဥပဒေများ ပြုရန်အာဏာ။

၄။ ။ နိုင်ငံတော် သမ္မတ သည်၊ ဤအက်ဥပဒေပါ ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှါ၊ နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၆၅၇ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

THE SCHEDULE.

(See sections 2 and 3.)

Article I.

JURIDICAL PERSONALITY.

Section 1.—The United Nations shall possess judicial personality. It shall have the capacity :

- (a) to contract ;
- (b) to acquire and dispose of immovable and movable property ;
- (c) to institute legal proceedings.

Article II.

PROPERTY, FUNDS AND ASSETS.

Section 2.—The United Nations, its property and assets wherever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except insofar as in any particular case it has expressly waived its immunity. It is, however, understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution.

Section 3.—The premises of the United Nations shall be inviolable. The property and assets of the United Nations, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation and any other form of interference, whether by executive, administrative, judicial or legislative action.

Section 4.—The archives of the United Nations, and in general all documents belonging to it or held by it, shall be inviolable wherever located.

Section 5.—Without being restricted by financial controls, regulations or moratoria of any kind,

- (a) the United Nations may hold funds, gold or currency of any kind and operate accounts in any currency ;
- (b) the United Nations shall be free to transfer its funds, gold or currency from one country to another or within any country and to convert any currency held by it into any other currency.

Section 6.—In exercising its rights under section 5 above, the United Nations shall pay due regard to any representations made by the Government of any Member insofar as it is considered that effect can be given to such representations without detriment to the interests of the United Nations.

Section 7.—The United Nations, its assets, income and other property shall be :

- (a) exempt from all direct taxes ; it is understood, however, that the United Nations will not claim exemption from taxes which are, in fact, no more than charges for public utility services ;
- (b) exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the United Nations for its official use. It is understood, however, that articles imported under such exemption will not be sold in the country into which they were imported except under conditions agreed with the Government of that country ;
- (c) exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on import and exports in respect of its publications

Section 8—While the United Nations will not, as a general rule, claim exemption from excise duties and from taxes on the sale of movable and immovable property which form part of the price to be paid, nevertheless when the United Nations is making important purchases for official use of property on which such duties and taxes have been charged or are chargeable, Members will, whenever possible make appropriate administrative arrangements for the remission or return of the amount of duty or tax.

Article III.

FACILITIES IN RESPECT OF COMMUNICATIONS.

Section 9.—The United Nations shall enjoy in the territory of each Member for its official communications treatment not less favourable than that accorded by the Government of that Member to any other Government including its diplomatic mission in the matter of priorities, rates and taxes on mails, cables, telegrams, radiograms, telephotos, telephone and other communications ; and press rates for information to the press and radio. No censorship shall be applied to the official correspondence and other official communications of the United Nations.

Section 10.—The United Nations shall have the right to use codes and to despatch and receive its correspondence by courier or in bags, which shall have the same immunities and privileges as diplomatic couriers and bags.

Article IV.

THE REPRESENTATIVES OF MEMBERS.

Section 11.—Representatives of Members to the principal and subsidiary organs of the United Nations and to conferences convened by the United Nations, shall, while exercising their functions and during their journey to and from the place of meeting, enjoy the following privileges and immunities :

- (a) immunity from personal arrest or detention and from seizure of the personal baggage, and, in respect of words spoken or written and all acts done by them in their capacity as representatives, immunity from legal process of every kind ;
- (b) inviolability for all papers and documents ;
- (c) the right to use codes and to receive papers or correspondence by courier or in sealed bags ;
- (d) exemption in respect of themselves and their spouses from immigration restrictions, aliens registration or national service obligations in the state they are visiting or through which they are passing in the exercise of their functions ;
- (e) the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to representatives of foreign governments on temporary official missions ;
- (f) the same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic envoys, and also
- (g) such other privileges, immunities and facilities not inconsistent with the foregoing as diplomatic envoys enjoy, except that they shall have no right to claim exemption from customs duties on goods imported (otherwise than as part of their personal baggage) or from excise duties or sales taxes,

Section 12.—In order to secure, for the representatives of Members to the principal and subsidiary organs of the United Nations and to conferences convened by the United Nations, complete freedom of speech and independence in the discharge of their duties, the immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts done by them in discharging their duties shall continue to be accorded, notwithstanding that the persons concerned are no longer the representatives of Members.

Section 13.—Where the incidence of any form of taxation depends upon residence, periods during which the representatives of Members to the principal and subsidiary organs of the United Nations and to conferences convened by the United Nations are present in a state for the discharge of their duties shall not be considered as periods of residence.

Section 14.—Privileges and immunities are accorded to the representatives of Members not for the personal benefit of the individuals themselves, but in order to safeguard the independent exercise of their functions in connection with the United Nations. Consequently a Member not only has the right but is under a duty to waive the immunity of its representative in any case where in the opinion of the Member the immunity would impede the course of justice, and it can be waived without prejudice to the purpose for which the immunity is accorded.

Section 15.—The provisions of sections 11, 12 and 13 are not applicable as between a representative and the authorities of the state of which he is a national or of which he is or has been the representative.

Section 16.—In this article the expression "representatives", shall be deemed to include all delegates, deputy delegates, advisers, technical experts and secretaries of delegations.

Article V.

OFFICIALS.

Section 17.—The Secretary-General will specify the categories of officials to which the provisions of this Article and Article VII shall apply. He shall submit these categories to the General Assembly. Thereafter these categories shall be communicated to the Government of all Members. The names of the officials included in these categories shall from time to time be made known to the Governments of Members.

Section 18.—Officials of the United Nations shall :

- (a) be immune from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity ;
- (b) be exempt from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the United Nations ;
- (c) be immune from national service obligations ;
- (d) be immune, together with their spouses and relatives dependent on them, from immigration restrictions and alien registration ;
- (e) be accorded the same privileges in respect of exchange facilities as are accorded to the officials of comparable ranks forming part of diplomatic missions to the Government concerned ;
- (f) be given, together with their spouses and relatives dependent on them, the same repatriation facilities in time of international crisis as diplomatic envoys ;
- (g) have the right to import free of duty their furniture and effects at the time of first taking up their post in the country in question.

Section 19.—In addition to the immunities and privileges specified in section 18, the Secretary-General and all Assistant Secretaries-General shall be accorded in respect of themselves, their spouses and minor children, the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic envoys, in accordance with international law.

Section 20.—Privileges and immunities are granted to officials in the interests of the United Nations and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive the immunity of any official in any case where, in his opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the United Nations. In the case of the Secretary-General, the Security Council shall have the right to waive immunity.

Section 21.—The United Nations shall co-operate at all time with the appropriate authorities of Members to facilitate the proper administration of justice, secure the observance of police regulations and prevent the occurrence of any abuse in connection with the privileges, immunities and facilities mentioned in this Article.

Article VI.

EXPERTS ON MISSIONS FOR THE UNITED NATIONS.

Section 22. Experts (other than officials coming within the scope of Article V) performing missions for the United Nations shall be accorded such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions during the period of their missions, including the time spent on journeys in connection with their missions. In particular they shall be accorded :

- (a) immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage ;
- (b) in respect of words spoken or written and acts done by them in the course of the performance of their missions, immunity from legal process of every kind. This immunity from legal process shall continue to be accorded notwithstanding that the persons concerned are no longer employed on missions for the United Nations ;
- (c) inviolability for all papers and documents ;
- (d) for the purpose of their communications with the United Nations, the right to use codes and to receive papers or correspondence by courier or in sealed bags ;
- (e) the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to representatives of foreign governments on temporary official missions ;
- (f) the same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic envoys.

Section 23.—Privileges and immunities are granted to experts in the interests of the United Nations and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive the immunity of any expert in any case where, in his opinion, the immunity would impede the course of justice and it can be waived without prejudice to the interests of the United Nations.

Article VII.

UNITED NATIONS LAISSEZ-PASSER.

Section 24.—The United Nations may issue United Nations laissez-passer to its officials. These laissez-passer shall be recognized and accepted as valid travel documents by the authorities of Members, taking into account the provisions of section 25.

Section 25.—Applications for *visas* (where required) from the holders of the United Nations laissez-passer, when accompanied by a certificate that they are travelling on the business of the United Nations, shall be dealt with as speedily as possible. In addition, such persons shall be granted facilities for speedy travel.

Section 26.—Similar facilities to those specified in section 25 shall be accorded to experts and other persons who, though not the holders of the United Nations laissez-passer, have a certificate that they are travelling on the business of the United Nations.

Section 27.—The Secretary-General, Assistant Secretaries-General and Directors travelling on the United Nations laissez-passer on the business of the United Nations shall be granted the same facilities as are accorded to diplomatic envoys.

Section 28.—The provisions of this article may be applied to the comparable officials of specialized agencies if the agreements for relationship made under Article 63 of the Charter so provide.

Article VIII

SETTLEMENT OF DISPUTES.

Section 29.—The United Nations shall make provisions for appropriate modes of settlement of :

- (a) disputes arising out of contracts or other disputes of a private law character to which the United Nations is a party ;
- (b) disputes involving any official of the United Nations who by reason of his official position enjoys immunity, if immunity has not been waived by the Secretary-General.

Section 30.—All differences arising out of the interpretation or application of the present convention shall be referred to the International Court of Justice, unless in any case it is agreed by the parties to have recourse to another mode of settlement. If a difference arises between the United Nations on the one hand and a Member on the other hand, a request shall be made for an advisory opinion on any legal question involved in accordance with Article 96 of the Charter and Article 65 of the statute of the Court. The opinion given by the Court shall be accepted as decisive by the parties.

PART III—CONSTITUTION.

အပိုင်း ၃—စွဲစည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေဆိုင်ရာ။

A.—EXECUTIVE.

က။ — အုပ်ချုပ်မှု။

THE PENSIONS ACT.

[INDIA ACT XXIII, 1871.] (8th August, 1871.)

I.—PRELIMINARY.

1-2

*

*

*

*

*

Interpreta-
tion-section.

3. In this Act, the expression "grant of money or land-revenue" includes anything payable on the part of Government in respect of any right, privilege, perquisite or office.

II.—RIGHTS TO PENSIONS.

Bar of suits
relating to
pensions.

4 Except as hereinafter provided, no Civil Court shall entertain any suit relating to any pension or grant of money or land-revenue conferred or made by the British or any former Government, whatever may have been the consideration for any such pension or grant, and whatever may have been the nature of the payment, claim or right for which such pension or grant may have been substituted.

Claims to be
made to Col-
lector or
other autho-
rized officer.

5. Any person having a claim relating to any such pension or grant may preter such claim to the Collector of the District or Deputy Commissioner or other officer authorized in this behalf by the President of the Union ; and such Collector, Deputy Commissioner or other officer shall dispose of such claim in accordance with such rules as the Chief Revenue authority may, subject to the general control of the President of the Union, from time to time prescribe in this behalf.

Civil Court
empowered
to take cog-
nizance of
such claims.

6. A Civil Court, otherwise competent to try the same, shall take cognizance of any such claim upon receiving a certificate from such Collector, Deputy Commissioner or other officer authorized in that behalf that the case may be so tried, but shall not make any order or decree in any suit whatever by which the liability of Government to pay any such pension or grant as aforesaid is affected directly or indirectly.

7.

*

*

*

*

*

III.—MODE OF PAYMENT.

Payment to
be made by
Collector
or other
authorized
officer.

8. All pensions or grants by Government of money or land-revenue shall be paid by the Collector or the Deputy Commissioner or other authorized officer, subject to such rules as may, from time to time, be prescribed by the Chief Controlling Revenue authority

9. Nothing in sections 4 and 8 shall affect the right of a grantee of land-revenue, whose claim to such grant is admitted by Government, to recover such revenue from the persons liable to pay the same under any law for the time being in force for the recovery of the rent of land.

Saving of rights of grantees of land-revenue.

10 The President of the Union may, with the consent of the holder, order the whole or any part of his pension or grant of money or land-revenue to be commuted for a lump sum on such terms as may seem fit.

Commutation of pensions.

IV.—MISCELLANEOUS.

¹ 11. No pension granted or continued by any Government in India or Pakistan or by the Government of the Union of Burma on political considerations, or on account of past services or present infirmities or as a compassionate allowance,

Exemption of pension from attachment

and no money due or to become due on account of any such pension or allowance,

shall be liable to seizure, attachment or sequestration by process of any Court in the Union of Burma, at the instance of a creditor, for any demand against the pensioner, or in satisfaction of a decree or order of any such Court.

12. All assignments, agreements, orders, sales and securities of every kind made by the person entitled to any pension, pay or allowance mentioned in section 11, in respect of any money not payable at or before the making thereof, on account of any such pension, pay or allowance, or for giving or assigning any future interest therein, are null and void.

Assignments, etc., in anticipation of pension, to be void.

13. Whoever proves to the satisfaction of the President of the Union that any pension is fraudulently or unduly received by the person enjoying the benefit thereof shall be entitled to a reward equivalent to the amount of such pension for the period of six months.

Reward to informers.

14. The Chief Controlling Revenue authority may, with the consent of the President of the Union, from time to time make rules consistent with this Act respecting all or any of the following matters :—

Power to make rules.

- (1) the place and times at which, and the person to whom, any pension shall be paid ;
- (2) inquiries into the identity of claimants ;
- (3) records to be kept on the subject of pensions ;
- (4) transmission of such records ;
- (5) correction of such records ;
- (6) delivery of certificates to pensioners ;
- (7) registers of such certificates ;
- (8) reference to the Civil Court, under section 6, of persons claiming a right of succession to, or participation in, pensions or grants of money or land-revenue payable by Government ;

and generally for the guidance of officers under this Act.

All such rules shall be published in the Gazette, and shall thereupon have the force of law.

¹ See also s. 60 (g) of the Code of Civil Procedure.

ဆွေတော်မျိုးတော်၊ သက်ကြီးကရုဏာတော်ကြီးအက် ဥပဒေ။

[၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၇။] (၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်။)

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အမည်နှင့် အာ
ဏာ ၁ စတည်
ရန်မူ၊

၁။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဆွေတော်မျိုးတော်၊ သက်ကြီးကရုဏာ
တော်ကြီး အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည်၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍
အာဏာတည်ရမည်ဖြစ်၊ မြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတဝှန်းလုံး၌ သက်ဆိုင်ရမည်။

အဓိပ္ပါယ် ဖော်
ပြချက်။

၂။ ။ဤအက်ဥပဒေတွင်၊ အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏အဓိပ္ပါယ်
နှင့်ဖြစ်စေ မဆန့်ကျင်လျှင်—

- ° (က) “ဆွေတော်မျိုးတော်” ဆိုသည်မှာ၊ မင်းတုန်းမင်း၊ သီပေါမင်း၊ အိမ်ရှေ့မင်း၊
ဘိုးတော်ဘုရားနှင့် ရွှေဘိုမင်းတို့မှဆင်းသက်လာသော ဆွေဆက်မျိုးနွယ်မှ
ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကိုဆိုလိုသည်။
- (ခ) “အိမ်ရှေ့မင်း” ဆိုသည်မှာ၊ ကနောင်မင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မင်းဒတ်မင်
ကိုဆိုလိုသည်။
- (ဂ) “မြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား” ဆိုသည်မှာ၊ မြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏
ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ၌ဖော်ပြထားသော နိုင်ငံသားကို
ဆိုလိုသည်။
- (ဃ) “ကရုဏာတော်ကြီးရှိသူ” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ကရုဏာ
တော်ကြီး ရရှိသူကိုဆိုလိုသည်။
- (င) “ကရုဏာတော်ကြီး” ဆိုသည်မှာ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်၊ သက်ကြီး ကရု
ဏာ တော်ကြီးကိုဆိုလိုသည်။
- ° (စ) “မုဆိုးမ” ဆိုသည်မှာ—

(၁) မင်းတုန်းမင်း၊ သီပေါမင်း၊ အိမ်ရှေ့မင်း၊ ဘိုးတော်ဘုရားနှင့် ရွှေဘိုမင်း
တို့၏ သားတော်၊ မြေးတော်နှင့် မြစ်တော်တို့အနက်၊ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊
ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့မှတိုင်မီ အိမ်ထောင်ပြုကြသော သားတော်၊ မြေးတော်
နှင့် မြစ်တော်တို့၏ မုဆိုးမများ။

(၂) မင်းတုန်းမင်း၊ သီပေါမင်း၊ အိမ်ရှေ့မင်း၊ ဘိုးတော်ဘုရားနှင့် ရွှေဘိုမင်း
တို့၏ သားတော်၊ မြေးတော်နှင့် မြစ်တော်တို့အနက်၊ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊
ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့ကျော်လွန်မှ အိမ်ထောင်ပြုကြသော သားတော်၊
မြေးတော်နှင့် မြစ်တော်တို့၏ မုဆိုးမများဖြစ်သည်ဖြစ်၊ မိမိကိုယ်တိုင်က
လည်း၊ မင်းတုန်းမင်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် သီပေါမင်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ်
အိမ်ရှေ့မင်းမှ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘိုးတော်ဘုရားမှ၊ သို့တည်းမဟုတ်
ရွှေဘိုမင်းမှ ဆင်းသက်လာသော ဆွေဆက်မျိုးနွယ်ဖြစ်သူ မုဆိုးမ
များကိုဆိုလိုသည်။

၃။ ။ဤအက်ဥပဒေ၌ အောက်ပါဆွေတော် မျိုးတော်များသာလျှင်၊ အကျုံးဝင်၍ အကျိုးခံစားခွင့် အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိစေရမည်။

- (က) မင်းတုန်းမင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သီပေါမင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ရှေ့မင်း၏ သားတော်သမီးတော်များ။
- (ခ) မင်းတုန်းမင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သီပေါမင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ရှေ့မင်း၏ မြေးတော်များ။
- °(ဂ) မင်းတုန်းမင်း၏၊ သို့တည်းမဟုတ် သီပေါမင်း၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ရှေ့မင်း၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ဘိုးတော်ဘုရား၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေဘိုမင်း၏ မြစ်တော်များ။

ခြင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် အဆိုပါဆွေတော်မျိုးတော်များမှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒုတိယနှစ်ပတ်လည် လွှတ်လပ်ရေးနေ့ဖြစ်သော ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အသက် လေးဆယ်ငါးနှစ်ပြည့်ပြီးသူများနှင့် အသက်လေးဆယ်ငါးနှစ် ကျော်လွန်ပြီးသူများသာ ဖြစ်စေရမည်။

၄။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အစိုးရက လစဉ်ကရုဏာတော်ကြေးများကို အောက်ပါ ကရုဏာ တော် နှုန်းထားအတိုင်းပေးရမည်။ ကြေးနှုန်းထား။

- (က) မင်းတုန်းမင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သီပေါမင်း၏ သားတော် သမီးတော်များ အား၊ တဦးလျှင်တလ ကရုဏာတော်ကြေး ငါးရာကျပ်ကျစီ။
- (ခ) မင်းတုန်းမင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သီပေါမင်း၏မြေးတော်များအား၊ တဦးလျှင် တလကရုဏာတော်ကြေး နှစ်ရာငါးဆယ်ကျပ်ကျစီ။
- (ဂ) မင်းတုန်းမင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သီပေါမင်း၏ မြစ်တော်များအား၊ တဦးလျှင် တလကရုဏာတော်ကြေး နှစ်ရာကျပ်ကျစီ။
- (ဃ) အိမ်ရှေ့မင်း၏ သားတော် သမီးတော်များအား၊ တဦးလျှင်တလ ကရုဏာ တော်ကြေး လေးရာကျပ်ကျစီ။
- (င) အိမ်ရှေ့မင်း၏ မြေးတော်များအား၊ တဦးလျှင်တလ ကရုဏာတော်ကြေး နှစ်ရာကျပ်ကျစီ။
- (စ) အိမ်ရှေ့မင်း၏ မြစ်တော်များအား၊ တဦးလျှင်တလ ကရုဏာတော်ကြေး တရာငါးဆယ်ကျပ်ကျစီ။
- ၂(ဆ) ဘိုးတော်ဘုရား၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွှေဘိုမင်း၏ မြစ်တော်များအား၊ တဦး လျှင် ကရုဏာတော်ကြေး ကျပ်တရာကျစီ။

၅။ ။(၁) ဆွေတော်မျိုးတော်များ ပင်စင်အက်ဥပဒေ (The Political Pensions Act) ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိနိုင်ခဲ့သော မုဆိုးမများအား၊ မိမိတို့၏လျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြပါရှိသောမိမိတို့၏ အကြောင်းချင်းရာများကို ထောက်ထား၍သင့်တော်သော ထောက်ပံ့ငွေ ပေးသင့်လျှင် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အစိုးရက ပေးနိုင်သည်။ ဆွေတော် မျိုး တော်မှကျန်ရစ် သော မုဆိုးမ များ။

° ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃၀ အရ၊ အစားထည့်သွင်းသည်။
၂ အထက်ပါဥပဒေအရထည့်သွင်းသည်။

(၂) အထက်ပါပုဒ်မခွဲအရတင်သွင်းသော လျှောက်လွှာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အစိုးရက စုံစမ်းစစ်ဆေးစေရမည်။

(၃) အဆိုပါ လျှောက်လွှာများနှင့်အတူ သက်သေခံအထောက်အထားများပူးတွဲပါ ရှိရမည်။

အမြတ်တော် ၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ ပေးသော ကရုဏာတော်ကြေးများပေါ်၌ အမြတ်တော်ခွန် ခွန် ကင်းလွတ် ပေးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိရမည်။
ခြင်း။

၇။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ ကရုဏာတော်ကြေးရရှိသူ အနိစ္စရောက်လျှင်၊ အနိစ္စရောက်သူ အတွက် သင်္ဂြိုဟ်ရန်မိမိ၏ ရသင့်ရသိုက်သော လစဉ်ကရုဏာတော်ကြေး၏သုံးဆမြစ်သောထောက်ပံ့ ငွေကိုပေးရမည်။

အကျိုးခံစားခွင့် ၈။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ အောက်ပါ ဆွေတော်မျိုးတော်များမှာ အကျိုးခံစားနိုင်ခွင့် မရရှိနိုင်သူများ။ မရှိစေရ။

- (က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ပြင်ပ၊ နိုင်ငံခြားအရပ်ဒေသများ၌ အမြဲနေထိုင်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေကို၎င်း၊ အဆိုပါ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသောနိုင်ငံတော် အစိုးရ ကို၎င်း၊ သစ္စာစောင့်ထိန်းသူမဟုတ်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် စွန့်လွှတ်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆုံးရှုံးသူ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဃ) ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့ကျော်လွန်မှ မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းသား၊ မဟုတ်သူနှင့် အိမ်ထောင်ပြုသူ၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (င) ရာဇဝတ်မှုတခုခုကျူးလွန်သဖြင့် ခြောက်လအောက်မနည်းသောထောင်ဒဏ် စီရင်ခြင်းခံရဘူးသောသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သောရာဇဝတ်မှု တခုခုအတွက် အပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်း ခံရဘူးသူ။

၉။ ။ ဤအက်ဥပဒေသည်၊ ဆွေတော်မျိုးတော်များ ပင်စင်အက်ဥပဒေ (The Political Pensions Act) ၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဆွေတော်မျိုးတော်များ ပင်စင်အက်ဥပဒေ (ပြင်ဆင်ချက်) တချက်လွှတ်ဥပဒေအရ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်ပင်စင်လစာငွေရထိုက်သူတို့အား၊ အဆို ပါ အက်ဥပဒေနှင့် တချက်လွှတ်ဥပဒေများ မချပ်သိမ်းမီ၊ သို့တည်းမဟုတ် မကုန်ဆုံးမီ၊ မိမိတို့တရား သဖြင့်ရထိုက်သည့် ကျန်ရှိသောဆွေတော်မျိုးတော် ပင်စင်လစာငွေထုတ်ယူခြင်းတို့ကိုဖြစ်စေ၊ အုပ်ချုပ် မှုဆိုင်ရာအမိန့်အရ၊ ကရုဏာတော်ကြေးရထိုက်သူတို့အား၊ မိမိတို့တရားသဖြင့်ရထိုက်သည့် ကျန်ရှိသော ဆွေတော်မျိုးတော် ထုတ်ယူခြင်းကိုဖြစ်စေ တားမြစ်သည်ဟုမမှတ်ယူရ။

၁၀။ ။ နိုင်ငံတော် သမ္မတ က အောက်ပါကိစ္စများအတွက် နည်းဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းနိုင် သည်။

- (က) ပုဒ်မ ၅ အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် နည်းလမ်းကိုပြဋ္ဌာန်းရန်ကိစ္စ။
- (ခ) ယေဘုယျအားဖြင့် ဤအက်ဥပဒေပါ ကိစ္စများကိုဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ။

THE PUBLIC ACCOUNTANTS DEFAULT ACT.

[INDIA ACT XII, 1850] (22nd March, 1850.)

1. Every public accountant shall give security for the due discharge of the trusts of his office, and for the due account of all moneys which shall come into his possession or control by reason of his office. Public Accountants to give security.
2. In default of any Act having special reference to the office of any public accountant, the security given shall be of such amount and kind, and with such sureties (regard being had to the nature of the office), as shall be required by any rules made, or to be made from time to time, by the authority by which each public accountant is appointed to his office, subject to the approval of the President of the Union. Amount and kind of security, and with what sureties.
3. For the purposes of sections 1 and 2 of this Act the expression "Public Accountant" means any person who as Official Assignee or Trustee is entrusted with the receipt, custody or control of any moneys or securities for money, or the management of any lands belonging to any other person or persons; and for the purposes of sections 4 and 5 of this Act the expression shall also include any person who, by reason of any office held by him in the service of the Government of the Union of Burma, is entrusted with the receipt, custody or control of any moneys or securities for money, or the management of any lands belonging to the Government. "Public Accountant" defined.
4. The person or persons at the head of the office to which any public accountant belongs may proceed against any such public accountant and his sureties for any loss or defalcation in his accounts, as if the amount thereof were an arrear of land-revenue due to Government. Prosecution of accountants and sureties.
5. All Regulations and Acts for the recovery of arrears of land-revenue due to Government and for recovery of damages by any person wrongfully proceeded against for any such arrear shall apply, with such changes in the form of procedure as are necessary to make them applicable to the case, to the proceedings against and by such public accountant. Enactments applied to proceedings by and against accountants.

THE PUBLIC SERVANTS INQUIRIES ACT.

[INDIA ACT XXXVII, 1850.] (1st November, 1850.)

1. * * * *
2. Whenever the President of the Union shall be of opinion that there are good grounds for making a formal and public inquiry into the truth of any imputation of misbehaviour by any person in the service of the Government not removable from his appointment without the sanction of the President of the Union, he shall cause the substance of the imputations to be drawn into distinct articles of charge, and shall order a formal and public inquiry to be made into the truth thereof. Articles of charge to be drawn out for public inquiry into conduct of certain public servants.
3. The inquiry may be committed either to the Court, Board or other authority to which the person accused is subordinate, or to any other person or persons, to be specially appointed by the President of the Union commissioners for the purpose; notice of which commission shall be given to the person accused ten days at least before the beginning of the inquiry. Authorities to whom inquiry may be committed. Notice to accused.

Conduct of
Government
prosecution.

4. When the President of the Union shall think fit to conduct the prosecution, he shall nominate some person to conduct the same on his behalf.

Charge by
accuser to be
written and
verified.
Penalty for
false accusa-
tion.
Institution
of inquiry
by President.

5. When the charge shall be brought by an accuser, the President of the Union shall require the accusation to be reduced to writing, and verified by the oath or solemn affirmation of the accuser; and every person who shall wilfully and maliciously make any false accusation under this Act, upon such oath or affirmation, shall be liable to the penalties of perjury, but this enactment shall not be construed to prevent the President of the Union from instituting any inquiry which he shall think fit, without such accusation on oath or solemn affirmation as aforesaid.

Security
from accuser
left by
President
to prosecute.

6. Where the imputations shall have been made by an accuser, and the President of the Union shall think fit to leave to him the conduct of the prosecution, the President of the Union before appointing the commission shall require him to furnish reasonable security that he will attend and prosecute the charge thoroughly and effectually, and also will be forthcoming to answer any counter-charge or action which may be afterwards brought against him for malicious prosecution or perjury or subornation of perjury, as the case may be.

Power of
President
to abandon
prosecution
and to allow
accuser to
continue it.

7. At any subsequent stage of the proceedings the President of the Union may, if he think fit, abandon the prosecution, and in such case may, if he think fit, on the application of the accuser, allow him to continue the prosecution, if he is desirous of so doing, on his furnishing such security as is hereinbefore mentioned.

Powers of
commis-
sioners.

8. The commissioners shall have the same power of punishing contempts and obstructions to their proceedings as is given to civil and criminal Courts by the Code of Criminal Procedure, and shall have the same powers for the summons of witnesses, and for compelling the production of documents, and for the discharge of their duty under the commission, and shall be entitled to the same protection as the District Judge, except that all process to cause the attendance of witnesses or other compulsory process, shall be served through and executed in Rangoon by the [City Civil Court]¹ and elsewhere by the District Court in whose jurisdiction the witness or other person resides, on whom the process is to be served. When the commission has been issued to a Court, or other person or persons having power to issue such process in the exercise of their ordinary authority, they may also use all such power for the purposes of the commission.

Their pro-
tection.
Serve of
their process.

Powers of
Court, etc.,
acting under
commission.

Penalty for
disobedience
to process.

9. All persons disobeying any lawful process issued as aforesaid for the purposes of the commission shall be liable to the same penalties as if the same had issued originally from the Court or other authority through whom it is executed.

Copy of
charge and
list to be
furnished to
accused.

10. A copy of the articles of charge, and list of the documents and witnesses by which each charge is to be sustained, shall be delivered to the person accused at least three days before the beginning of the inquiry, exclusive of the day of delivery and the first day of the inquiry.

Procedure at
beginning of
inquiry.

11. At the beginning of the inquiry the prosecutor shall exhibit the articles of charge to the commissioners, which shall be openly read, and the person accused shall thereupon be required to plead "guilty" or "not guilty" to each of

¹ Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

them, which pleas shall be forthwith recorded with the articles of charge. If the person accused refuses, or without reasonable cause neglects, to appear to answer the charge either personally or by his counsel or agent, he shall be taken to admit the truth of the articles of charge.

Non-appearance of accused and admission of charge.

12. The prosecutor shall then be entitled to address the commissioners in explanation of the articles of charge, and of the evidence by which they are to be proved : his address shall not be recorded.

Prosecutor's right of address,

13. The oral and documentary evidence for the prosecution shall then be exhibited ; the witnesses shall be examined by or on behalf of the prosecutor and may be cross-examined by or on behalf of the person accused. The prosecutor shall be entitled to re-examine the witnesses on any points on which they have been cross-examined, but not on any new matter without leave of the commissioners, who also may put such questions as they think fit.

Evidence for prosecution and examination of witnesses. Re-examination by prosecutor.

14. If it shall appear necessary before the close of the case for the prosecution, the commissioners may in their discretion allow the prosecutor to exhibit evidence not included in the list given to the person accused, or may themselves call for new evidence ; and in such case the person accused shall be entitled to have, if he demand it, an adjournment of the proceedings for three clear days before the exhibition of such new evidence, exclusive of the day of adjournment and of the day to which the proceedings are adjourned.

Power to admit or call for new evidence for prosecution. Accused's right to adjournment.

15. When the case for the prosecution is closed, the person accused shall be required to make his defence, orally or in writing, as he shall prefer. If made orally, it shall not be recorded ; if made in writing, it shall be recorded, after being openly read, and in that case a copy shall be given at the same time to the prosecutor.

Defence of accused. To be re-corded only when written.

16. The evidence for the defence shall then be exhibited, and the witnesses examined, who shall be liable to cross-examination and re-examination and to examination by the commissioners according to the like rules as the witnesses for the prosecution.

Evidence for defence, and examination of witnesses.

17.

*

*

*

*

*

18. The commissioners or some person appointed by them shall take notes of all the oral evidence, which shall be read aloud to each witness by whom the same was given, and, if necessary, explained to him in the language in which it was given, and shall be recorded with the proceedings.

Notes of oral evidence.

19. If the person accused makes only an oral defence, and exhibits no evidence, the inquiry shall end with his defence ; if he records a written defence, or exhibits evidence, the prosecutor shall be entitled to a general oral reply on the whole case, and may also exhibit evidence to contradict any evidence exhibited for the defence, in which case the person accused shall not be entitled to any adjournment of the proceedings, although such new evidence were not included in the list furnished to him.

Inquiry when closed with defence. Prosecutor when entitled to reply and give evidence. Accused not entitled to adjournment.

20. When the commissioners shall be of opinion that the articles of charge or any of them are not drawn with sufficient clearness and precision, the commissioners may, in their discretion, require the same to be amended, and may thereupon, on the application of the person accused, adjourn the inquiry for a

Power to require amendment of charge and to

adjourn.
Reasons
for refusing
adjournment
to be re-
corded.

reasonable time. The commissioners may also, if they think fit, adjourn the inquiry from time to time on the application of either the prosecutor or the person accused, on the ground of sickness or unavoidable absence of any witness or other reasonable cause. When such application is made and refused, the commissioners shall record the application, and their reasons for refusing to comply with it.

The Report
of commis-
sioners' pro-
ceedings.

21. After the close of the inquiry the commissioners shall forthwith report to the President of the Union their proceedings under the commission, and shall send with the record thereof their opinion upon each of the articles of charge separately, with such observations as they think fit on the whole case.

Power to
call for
further evi-
dence or
explanation.
Inquiry into
additional
articles of
charge.
Reference of
report of
special com-
missioners.
Final orders.

22. The President of the Union, on consideration of the report of the commissioners, may order them to take further evidence, or give further explanation of their opinions. He may also order additional articles of charge to be framed, in which case the inquiry into the truth of such additional articles shall be made in the same manner as is herein directed with respect to the original charges. When special commissioners have been appointed, the President of the Union may also, if he thinks fit, refer the report of the commissioners to the Court or other authority to which the person accused is subordinate, for their opinion on the case; and will finally pass such orders thereon as appear just and consistent with his powers in such cases.

23-24.

* * * * *

Saving of
power of
removal
without
inquiry
under Act.

25. Nothing in this Act shall be construed to affect the authority of the President of the Union for suspending or removing any public servant for any cause without an inquiry under this Act.

နိုင်ငံတော်သမတ (လစာနှင့်စရိတ်ငွေများ) အက်ဥပဒေ။

[၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၁။] (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်။)

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် သမတ ရရှိအပ်သော လစာနှင့် စရိတ်ငွေများကို တရားဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်သည် ဖြစ်သောကြောင့် အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အမည်တို့နှင့်
စတင်အတည်
ဖြစ်သည့်နေ့။

၁။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော်သမတ (လစာနှင့် စရိတ်ငွေများ) အက်ဥပဒေဟု ခေါ်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှစ၍ အာဏာဖြစ်သည် ဟု မှတ်ယူရမည်။

နိုင်ငံတော်သမ
တ၏လစာငွေ။

၂။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်သမတ အား၊ လစဉ်လစာငွေ ၅,၀၀၀ ပေးရမည်။ ဤလစာအပေါ်၌ အခွန်မကောက်ရ။

နိုင်ငံတော်သမ
တအားပေးရ
မည့်စရိတ်ငွေ
များ။

၃။ ။ လစာအပြင်၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်သမတအား၊ ဤအက်ဥပဒေ၏ပဌမဇယား၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော စရိတ်ငွေများကို ပေးရမည်။

၄။ ။နိုင်ငံတော် သမ္မတသည်၊ ရာထူးလက်ရှိ ကာလအတွင်းတွင်၊ အစိုးရကပေးသော တင်တယ်စွာဆင်ယင်မှုမီးမံထားသည့် အစိုးရအိမ်တော်နှင့် အစိုးရယာဉ်ရထားကို အခမဲ့ နေထိုင်သုံး နဲ့ပိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ ထို့ပြင်ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ပြင်ဆင်မွမ်းမံရေးအတွက် နိုင်ငံတော် သမ္မတ၌ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ပုဂ္ဂလိကတာဝန်မရှိစေရ။

နိုင်ငံတော်သမ္မ တသည်အိမ် တော်အစရှိ သောပစ္စည်း များကိုအခမဲ့ သုံးစွဲခွင့်ရှိခြင်း။

၅။ ။နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ရာထူးဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ်တရားများကိုလွယ်ကူချောမော စွာ သမ္မတဂုဏ်ကြက်သရေဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် နှစ်စဉ် ပြည်ထောင်စု အခွန်တော်ငွေထဲမှ ဤ အက်ဥပဒေ၏ ဒုတိယဇယားတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ကိစ္စများအတွက် စရိတ်ငွေထားရှိရမည်။ ထိုစရိတ်ငွေများသည် ထိုနှစ်အတွက် နိုင်ငံတော်သမ္မတက မိမိ၏သဘောအတိုင်း သုံးစွဲရန်လိုအပ် သည်ဟု ယူဆသော စရိတ်ငွေဖြစ်ရမည်။ ထိုဇယားတွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော အများဆုံး သုံးပိုင်ခွင့်စရိတ်ငွေထက်လည်းမပိုရ။

နိုင်ငံတော်သမ္မ တအားပေးရန် ခြံသောအိမ် တော်မှဆိုင်ရာ စရိတ်နှင့်အခြား စရိတ်ငွေများ။

၆။ ။ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဌာန်းချက်များသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၆၄ အရ၊ ခန့်အပ်သော နိုင်ငံတော်ဦးသျှောင်အဖွဲ့နှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

အက်ဥပဒေ သည်နိုင်ငံတော် ဦးသျှောင်အဖွဲ့ နှင့်မသက်ဆိုင် ခြင်း။

၇။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ၊ တိုင်းပြည်ရှိ လွှတ်တော်က ရွေးကောက် တင်မြှောက်သော နိုင်ငံတော် ယာယီ သမ္မတသည်၊ နိုင်ငံတော် ယာယီ သမ္မတအဖြစ်ဖြင့် အကျိုးအမြတ်ရှိသောရာထူး၌ထားရန်နေသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထမ်းရွက်ခဲ့သည် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် တရပ်ရပ်၏ အမတ်အဖြစ်ဖြင့် အရွေးခံရန် သော်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သောအမတ်အဖြစ်ဖြင့် တည်နေရန်သော်၎င်း အရည်အချင်းပျက်ယွင်းခြင်းမရှိစေ ရ၊ အရည်အချင်းပျက်ယွင်းခြင်းရှိခဲ့သည်ဟူ၍လည်းမမှတ်ယူရ။

ရာထူး၌ထား ရွက်ခြင်း ကြောင့်ပါလီ မန်အမတ်ဖြစ် ရန်အရည်အ ချင်းပျက်ယွင်း ခြင်းမရှိရ။

ပဌမဇယား။

[ပုဒ်မ ၃ ကို ကြည့်။]

ရာထူးလက်ခံသောအခါ ရရှိမည့် စရိတ်ငွေများ။

- ၁။ ဝတ်စားတန်ဆာများ—
(ပဌမအကြိမ်ခန့်ထားသောအခါ၌) ... ကျပ် ၁၀,၀၀၀။
- ၂။ ဝတ်စားတန်ဆာများ—
(ပြန်၍ရွေးကောက်သောအခါ) ... ကျပ် ၅,၀၀၀။

^၁ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၆၆ အရထည့်သွင်းသည်။

ဒုတိယဇယား။

[ပုဒ်မ ၅ ကိုကြည့်။]

အချို့ကိစ္စများအတွက် တုန့်ကျဲမည် နှစ်စဉ်အများဆုံးသုံးပိုင်ခွင့်ရှိသောငွေ။

၁။ ဧည့်ခံစရိတ်	ကျပ်	၂၄,၀၀၀။
၂။ တိုင်းခန်းလှည့်လည်စရိတ်	ကျပ်	၆၀,၀၀၀။

နိုင်ငံတော် သမ္မတတံဆိပ်တော် အက်ဥပဒေ။

[၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂။] (၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်။)

ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်သမ္မတတံဆိပ်တော်နှင့်တကွ ထိုတံဆိပ်တော်နှင့်သက်ဆိုင်သော ကိစ္စများအလို့ငှါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့် အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အမည်ကိုနှင့်
အက်ဥပဒေစ
တင်အတည်ဖြစ်
ခြင်း။

- ၁။ ။(က) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ တံဆိပ်တော် အက်ဥပဒေဟု ခေါ်ရမည်။
- (ခ) ဤအက်ဥပဒေသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ စတင်အတည်ဖြစ်သည့်နေ့မှ စ၍ အာဏာတည်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

နိုင်ငံတော်သမ
တတံဆိပ်
တော်။

- ၂။ ။နိုင်ငံတော်သမ္မတအတွက် ရာထူးတံဆိပ်တော် တခုရှိရမည်။ ဤအက်ဥပဒေတွင် “နိုင်ငံတော်သမ္မတတံဆိပ်တော်” ဟုခေါ်ရမည်။

နိုင်ငံတော်သမ
တတံဆိပ်တော်
ကိုထိန်းသိမ်း
စောင့်ရှောက်
ခြင်းနှင့်အသုံးပြု
ခြင်း။

- ၃။ ။နိုင်ငံတော်သမ္မတ (နိုင်ငံတော်ယာယီသမ္မတလည်းပါဝင်သည်) သည်၊ ရာထူး၌ ရှိသော အခါတိုင်း၌၎င်း၊ ရှိနေသမျှကာလအတွင်း၌၎င်း၊ အောက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အကျိုး သက်ရောက်ရမည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ—
- (က) နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ တံဆိပ်တော်ကို ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်ရမည်။
- (ခ) နိုင်ငံတော်သမ္မတ တံဆိပ်တော် ခပ်နှိပ်ရန်လိုအပ်သော အမိန့်စာလွှာမျိုးတွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတတံဆိပ်တော်ခပ်နှိပ်ရမည်။ ထိုစာလွှာမျိုးမှအပ အခြားစာလွှာများတွင် မခပ်မနှိပ်ရ။
- (ဂ) နိုင်ငံတော် သမ္မတတံဆိပ်တော်ကို၊ ဤပုဒ်မအရ စာလွှာတခုတွင် ခပ်နှိပ်သော အခါ၊ခိုင်လုံကြောင်း ထောက်ခံသည့် အနေနှင့် ထိုစာလွှာတွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏လက်မှတ်ရေးထိုးပါရှိရမည်။

၁ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်။ ။(မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၄၂ တွင် ကြည့်။)

၄။ ။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၄ အရ၊ ဖွဲ့စည်း ထားသော နိုင်ငံတော် ဦးဆောင်အဖွဲ့သည်၊ နိုင်ငံတော်သမတ၏ အာဏာများနှင့် အလုပ်ဝတ်တရားများကို သုံးစွဲသော ရွက်သောအခါတိုင်း၌၎င်း၊ သုံးဆောင်ရွက်နေသမျှကာလအတွင်း၌၎င်း၊ အောက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ သည် အကျိုးသက်ရောက်ရမည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ—

နိုင်ငံတော်ဦး
ဆောင်အဖွဲ့က
နိုင်ငံတော်သမ
တတံဆိပ်တော်
ကိုထိန်းသိမ်း
စောင့်ရှောက်
ခြင်းနှင့်အသုံးပြု
ခြင်း။

- (က) အဆိုပါ နိုင်ငံတော်ဦးဆောင်အဖွဲ့သည်၊ နိုင်ငံတော် သမတတံဆိပ်တော်ကို ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်ရမည်။
- (ခ) နိုင်ငံတော် သမတတံဆိပ်တော်ကို အဆိုပါ နိုင်ငံတော် ဦးဆောင်အဖွဲ့က ပြုလုပ်သော အမိန့်စာလွှာများတွင် ခပ်နှိပ်ရမည်။ အခြားစာလွှာများတွင် မခပ်မနှိပ်ရ။
- (ဂ) နိုင်ငံတော် သမတတံဆိပ်တော်ကို ဤပုဒ်မအရ၊ စာလွှာတခုတွင် ခပ်နှိပ်သော အခါ၊ ဟုတ်မှန်ကြောင်း သက်သေဖြစ်စေရန် ထိုစာလွှာတွင် အဆိုပါ နိုင်ငံတော် ဦးဆောင်အဖွဲ့က အနည်းဆုံးအဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦး၏လက်မှတ်များနှင့် အဆိုပါ နိုင်ငံတော်ဦးဆောင်အဖွဲ့မှ ထိုကိစ္စအလို့ငှါ အခွင့်အာဏာလွှဲအပ်ထားခြင်းခံရသော အဆိုပါ နိုင်ငံတော်ဦးဆောင်အဖွဲ့၏ အတွင်းဝန်၏ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအရာရှိတဦး၏လက်မှတ်များရေးထိုးပါရှိရမည်။

၅။ ။ နိုင်ငံတော် သမတတံဆိပ်တော်ကို အစိုးရရုံးတော်များနှင့် တရားရုံးတော်များက အသိအမှတ်ပြုရမည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတော် သမတတံဆိပ်တော် ခပ်နှိပ်ထားသော အမိန့်တိုင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခန့်အပ်လွှာတိုင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် စာချွန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာလွှာတိုင်းသည်၊ ထိုသို့ခပ်နှိပ်သောတံဆိပ်တော်၌ ဤအက်ဥပဒေနှင့်အညီ ဟုတ်မှန်ကြောင်း သက်သေပါရှိလျှင်၊ ထိုအမိန့်တိုင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ခန့်အပ်လွှာတိုင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စာချွန်တိုင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားစာလွှာတိုင်းကို အတည်ယူရမည်။ နောက်ထပ်သက်သေပြရန်မလို။

နိုင်ငံတော်သမ
တတံဆိပ်တော်
ကိုအစိုးရရုံး
တော်များနှင့်တ
ရားရုံးတော်များ
ကအသိအမှတ်
ပြုရန်။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရ (အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများ၏ လစာငွေများ) အက်ဥပဒေ။*

[၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄။] (၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၂ ခု ရက်။)

ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများအား ပေးရန်ရှိသော လစာငွေများနှင့် စရိတ်ကြေးငွေများကို တရားဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ (အဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီး များ၏ လစာငွေများ) အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

၂။ ။ * * * * *

* မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၀၇ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။
၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂ အရ ပယ်ဖျက်သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် အခြားဝန်ကြီး များအားလုံး အပ်သောလ စာငွေများနှင့် စရိတ်ကြေးငွေ များ။

၃။ ။ဝန်ကြီးချုပ်အား၊ လစဉ်လစာငွေ ၂,၃၀၀၊ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်အခြားဝန်ကြီးအသီး သီးအား၊ လစဉ်လစာငွေ ၁,၇၀၀ တို့ကို ပါလီမန်က ပြဋ္ဌာန်းထားသော ငွေများထဲမှ ထုတ်ပေးရမည်။ ထို့ပြင် ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတို့အား၊ တလလျှင် စရိတ်ငွေ ၁,၀၀၀ စီပေးရမည်။

၄။ ။ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် အခြားဝန်ကြီးအသီးသီးအား၊ အစိုးရကပေးသော ဆင်ယင်ပွမ်းမိထားသည့် နေအိမ်တဆောင်စီကို အခမဲ့ သုံးခွင့်ပေးရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် တလ လျှင် ငွေ ၂၅၀ စီကိုပေးရမည်။ ယာဉ်ရထား၊ တစ်စီးစီကိုလည်း လိုအပ်သောစရိတ်နှင့်တကွ အခမဲ့သုံး ခွင့်ပေးရမည်။

၅။ ။ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် အခြားဝန်ကြီးများသည်၊ မိမိတို့၏ ရာထူးလက်ရှိ ကာလအတွင်းတွင် ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်အခြားဝန်ကြီးများ ရာထူးဆိုင်ရာတာဝန်ဝတ်တရား များကို ဆောင်ရွက်အပ်သည်မှတစ်ပါး၊ အတတ်ပညာဖြင့် ဥစ္စာရှာသော မည်သည့် အသက်မွေးမှုမျိုးကို မျှမပြုရ။ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့် ကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်မှု၌မျှ ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုရ။ သို့တည်း မဟုတ် မည်သည့် အလုပ်အကိုင်မျိုးကိုမျှ အခကြေးငွေ ဥစ္စာအတွက် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရ။ ထို့ပြင် မိမိ၏ခင်ပွန်းဖြစ်စေ၊ မိမိနှင့်အတူနေသူများဖြစ်စေ၊ မိမိ၏အုပ်ထိန်းခြင်း မကင်းသူများဖြစ်စေ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလိုငှါ၊ မိမိ၏အပေါ်တွင် ခိုခိုအားထားနေသူများဖြစ်စေ၊ မည်သည့် ကုန် သွယ်ရောင်းဝယ်မှု၌မဆို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ၊ ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုစေရ။

အခကြေးငွေရ ရှိသောအရာရှိ များဖြစ်ခြင်း ကြောင့်၊အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး များသည်ပါလီ မန်အမတ်ဖြစ် ရန်အရည်အ ချင်းပျက်ယွင်း ခြင်းမရှိရ။

၆။ ။ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး၌ဖြစ်စေ၊ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်အခြားဝန်ကြီးရာထူး၌ဖြစ်စေ၊ ထမ်းရွက် နေသည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုသို့ထမ်းရွက်နေသော သူတွင် ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် တရပ်ရပ်၏ * * * * * အမတ် အဖြစ်ဖြင့် အရွေး ခံရန် သော်ငှား၊ ထိုကဲ့သို့သော အမတ်အဖြစ်ဖြင့်တည်နေရန်သော်ငှား၊ အရည်အချင်းပျက်ယွင်းခြင်းမရှိစေရ။

၇။ ။ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်အခြားဝန်ကြီးအသီးသီးမှာ၊မိမိ၏တာဝန်ဝတ်တရား များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊နိုင်ငံတော် သမ္မတက နည်းဥပဒေများဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်း အတိုင်း၊ခရီးသွားလာ နိုင်ခွင့်ရှိသည်ပြင်၊ သတ်မှတ်ထားသည့် နှုန်းများအတိုင်း ခရီးစရိတ်များလည်း ရခွင့်ရှိရမည်။

^၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၂ အရ ပယ်ဖျက်သည်။
^၂ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၂၄ အရ ထည့်သွင်းသည်။

ပါလီမန်အတွင်းဝန်များ အက်ဥပဒေ။*

[၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၅။] (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၂၁ ရက်။)

ပါလီမန် အတွင်းဝန်များ ခန့်ထားခြင်းနှင့် ထိုအတွင်းဝန်တို့၏ လစာငွေများကို တရား ဥပဒေ ဖြင့် သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ အောက်ပါ အတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်း လိုက်သည်။

၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ပါလီမန်အတွင်းဝန်များ အက်ဥပဒေဟု ခေါ် အမည်တို့ ရမည်။

၂။ ။ ဝန်ကြီးချုပ်က အမည်တင်သွင်းလျှင် ပါလီမန်အမတ်များထဲမှ * * * * * ဝန်ကြီးချုပ်က လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသော အမတ်ဦးရေကို ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဝန်ကြီး များအတွက် ပါလီမန်အတွင်းဝန်များ အဖြစ်ဖြင့်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတက အခါကာလ အားလျော်စွာ ခန့်ထားရမည်။ ထိုပါလီမန် အတွင်းဝန်တို့သည် အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဝန်ကြီးများအား တာဝန်ဝတ်တရားဆောင်ရွက်ကြရာတွင် ကူညီကြရန်ဖြစ်သည်။

၃။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားခြင်းခံရသူတိုင်းသည်၊ * * * * * ပါလီမန်အ တွင်းဝန်များရာ ထူးမှရပ်စဲခြင်း၊ ပါလီမန်အမတ်အဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိအားအမည်တင်သွင်းသော ဝန်ကြီးချုပ်သည် ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သော်၊ မိမိ၏ရာထူးမှရပ်စဲရမည်။

(၂) ဝန်ကြီးချုပ်သည်၊ လုံလောက်သော အကြောင်းအချက်များရှိသည်ဟု ထင်မြင်လျှင် မည်သည့် ပါလီမန် အတွင်းဝန်ကိုမဆို ရာထူးမှနှုတ်ထွက်ရန် တောင်းဆိုနိုင်သည်။ တောင်းဆိုချက် အတိုင်း ပါလီမန်အတွင်းဝန်က မလိုက်နာခဲ့သော် နိုင်ငံတော် သမ္မတသည် ဝန်ကြီးချုပ်က အကြံပေး လျှင်၊ ထိုပါလီမန်အတွင်းဝန်ကို ရာထူးမှရပ်စဲစေရမည်။

၄။ ။ ပါလီမန်၏ ငွေများထဲမှ ပါလီမန် အတွင်းဝန် တဦးလျှင် လစဉ်လစာကျပ် ငွေ ၁,၀၀၀ ပေးရမည်။ * * * * * ပါလီမန်အ တွင်းဝန်များ အားပေးရန် လ စာငွေများ။ ၊ ထို့ပြင် ပါလီမန် အတွင်းဝန် အသီးသီးအား၊ တလလျှင် ကျပ်ငွေ ၁၅၀ ထက်မပိုသည့် ငှားရမ်းခပေးရသော နေအိမ်တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ခန်းတွင် အခမဲ့နေထိုင်ခွင့်ပြု ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် တလလျှင် ကျပ်ငွေ ၁၅၀ စီပေးရမည်။ ယာဉ်ရထား တစီးစီကိုလည်း လိုအပ်သောစရိတ်နှင့်တကွ၊ အခမဲ့သုံးပိုင်ခွင့်ပေးရမည်။

၅။ ။ ပါလီမန်အတွင်းဝန်ရာထူး၌ ထမ်းရွက်နေသည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုထမ်းရွက်နေ သောသူတွင် ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏၊ * * * * * ရာထူးလက်ခံ ခြင်းကြောင့်၊ ပါ လီမန်အမတ် ဖြစ်ရန်အရည် အချင်းပျက် ယွင်းခြင်းမရှိစေရ။

* မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၀၀ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၃ အရ ပယ်ဖျက်သည်။

၂ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၅၉ အရ ထည့်သွင်းသည်။

နိုင်ငံတော်စာရင်းစစ်ချုပ်အက်ဥပဒေ။

[၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၇။] (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်။)

နိုင်ငံတော်စာရင်းစစ်ချုပ် ရာထူးဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များကို တရားဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အမည်တို့နှင့် အာဏာတည်သည့်နေ့။

၁။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၅ ရက်နေ့မှစ၍ အတည်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။
(၂) ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှစ၍ အတည်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

နိုင်ငံတော်စာရင်းစစ်ချုပ်ရာထူးဆိုင်ရာစည်းကမ်းချက်များ။

၂။ ။ (၁) နိုင်ငံတော် စာရင်းစစ်ချုပ်အား၊ လစဉ်လစာငွေ ၁,၀၀၀ ကေးရမည်။
(၂) နိုင်ငံတော် စာရင်းစစ်ချုပ်ရာထူးဆိုင်ရာ အခြား စည်းကမ်းချက်များသည် ဤကိစ္စအတွက် နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြုသောနည်းဥပဒေများဖြင့် သတ်မှတ်သည်စည်းကမ်းချက်များဖြစ်ရမည်။

နိုင်ငံတော်စာရင်းစစ်ချုပ်၏တာဝန်ဝတ်တရားများ။

၃။ ။ နိုင်ငံတော်စာရင်းစစ်ချုပ်သည် ပြည်ထောင်စု၏ငွေစာရင်းများ၊ ထိုပြည်ထောင်စုတစ်စိတ်တဒေသအဖြစ်ပါဝင်သော ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်များ၏ ငွေစာရင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤအက်ဥပဒေအရာရှိတည်းမဟုတ် တည်ဆဲတရားဥပဒေဖြင့် ဖြစ်စေ၊ တည်ဆဲတရားဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ပြုသောနည်းဥပဒေများဖြင့် သတ်မှတ်သောတာဝန်ဝတ်တရားအားလုံးကို ဆောင်ရွက်ရမည်အပြင်၊ ထိုကဲ့သို့သော အာဏာများကိုလည်းသုံးစွဲရမည်။

ပြည်ထောင်စု၏ငွေစာရင်းများကိုထားရှိသောနည်း။

၄။ ။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်ထောင်စု၌ တစ်စိတ်တဒေသအဖြစ်ပါဝင်သော ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်များ၏ ငွေစာရင်းများကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အတည်ပြုချက်ကိုယူ၍ နိုင်ငံတော် စာရင်းစစ်ချုပ်ကသတ်မှတ်သောပုံစံအတိုင်းထားရှိရမည်။

နိုင်ငံတော်အလံအက်ဥပဒေ။ °

[၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၆၀။] (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်။)

နိုင်ငံတော်အလံ၊ တံခွန်၊ ရဲလံ၊ သို့တည်းမဟုတ် တလေးကိုအလွဲသုံးသူများနှင့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်အလံ၊ တံခွန်၊ ရဲလံ၊ သို့တည်းမဟုတ်တလေးကိုဂုဏ်သိမ်းပျက်ပြားအောင် ပြုသော၊ ဆုတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးသော၊ အဆင်းသဏ္ဌာန် ပျက်ပြားအောင်ပြုသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား တနည်းနည်းဖြင့် မထိမဲ့မြင် ပြုသောသူများကို ပြစ်ဒဏ်စီရင်နိုင်ရန် အလိုငှါ၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်—

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အမည်။

၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၅ ရက်နေ့မှစ၍ အတည်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်။

၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေ၌ ‘‘အလံ’’ ဆိုသည့် စကားရပ်တွင်၊ မည်သည့် အရာဝတ္ထုဖြင့်မဆို ပြုလုပ်၍၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်အရာဝတ္ထုပေါ်တွင်မဆို ဖော်ပြ၍၊ ဖြစ်စေ၊ အလံအချပ်အခြေခံဥပဒေ

° မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၄၀၁ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

အရ ခြွင်းထားသည့် နိုင်ငံတော်အလံသဘော သက်ရောက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် တည်ဆဲဥပဒေ အရ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိုင်ငံတော်တံခွန်၊ ရဲလံ၊ သို့တည်းမဟုတ် တလေးသဘော သက်ရောက်သော အလံ၊ တံခွန်၊ ရဲလံ၊ သို့တည်းမဟုတ် တလေးအရွယ် အစားအမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ထိုအလံ၊ တံခွန်၊ ရဲလံ၊ သို့တည်းမဟုတ် တလေးတခု၏ရုပ်ပုံ၊ သို့တည်းမဟုတ် သဏ္ဌာန်ဖြစ်စေ၊ ထိုအလံ၊ တံခွန်၊ ရဲလံ၊ သို့တည်းမဟုတ်တလေး၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်စေပါဝင်သည်။ ထို့ပြင် စေ့ငှ သေချာစွာ မကြည်သော သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက၊ သာမန်ကြည့်ရုံမျှဖြင့် နိုင်ငံတော်အလံ၊ တံခွန်၊ ရဲလံ၊ သို့တည်းမဟုတ်တလေးဖြစ် သည်ဟု ယုံကြည်လောက်အောင် အရောင်များ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြယ်များဖြင့် တနည်းနည်းဖော်ပြ ထားသည့် ထိုအလံ၊ တံခွန်၊ ရဲလံ၊ သို့တည်းမဟုတ်တလေး၏ရုပ်ပုံ၊ သို့တည်းမဟုတ် သဏ္ဌာန်ဖြစ်စေ၊ ယင်းသို့ ဖော်ပြထားသည့် ထိုအလံ၊ တံခွန်၊ ရဲလံ၊ သို့တည်းမဟုတ် တလေး၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်စေ ပါဝင်သည်။

၃။ ။မည်သူမဆို ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအတွင်း၌—

- (က) ခင်းကျင်းဆင်ယင်ပြသရန်အလို့ငှါ၊ အလံအပေါ်တွင်မည်သည့်စာလုံး၊ မည်သည့် ပြစ်ဒဏ်၊ ဂဏန်း၊ မည်သည့်အမှတ်အသား၊ မည်သည်ရုပ်ပုံ၊ မည်သည်ပုံစံ၊ မည်သည့် ရေးဆွဲသောပုံကိုမဆို၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့် ကြော်ငြာအမျိုးအစား ကိုမဆို၊ တနည်းနည်းနှင့်ရေးသားခြယ်လယ်ပြုလုပ်ထားရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထားရှိစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ထိုအလံပေါ်တွင် စာလုံး၊ ဂဏန်း၊ အမှတ်အသား၊ ရုပ်ပုံ၊ ပုံစံ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရေးဆွဲထားသောပုံ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကြော်ငြာအမျိုးအစားတခုခုကိုပုံနှိပ်၍၊ ဆေးခြယ်၍၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားတနည်းနည်းဖြင့် ထားရှိဖြစ်စေ၊ စာလုံး၊ ဂဏန်း၊ အမှတ်အသား၊ ရုပ်ပုံ၊ ပုံစံရေးဆွဲထားသော ပုံတခုခုကို၊ အလံနှင့်ပူးတွဲ ဆက်စပ် တွယ်ကပ်၍ဖြစ်စေ၊ ထိုအလံကို အများမြင်သာအောင်ပြထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြထားစေလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) ကြော်ငြာရန်၊ အများသတိပြုမိစေရန်၊ မွမ်းမံခြယ်လယ်ရန်၊ အမှတ်အသားပြုရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်ပစ္စည်း တခုနှင့်တခု ကွဲပြားခြားနားစေရန်၊ အလံ၏ ပုံသဏ္ဌာန်ကိုပုံနှိပ်၊ ဆေးခြယ်၊ ပူးတွဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားတနည်းနည်းဖြင့် ထားရှိသည်—
- (၁) ကုန်စည်ပစ္စည်းတစုံတရာကိုဖြစ်စေ၊
- (၂) ကုန်စည်ပစ္စည်းတစုံတရာထားသိုရာစည်၊ သေတ္တာ စသည်များကိုဖြစ်စေ၊
- (၃) ကုန်စည်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အသုံးပြုသည့် အရာဝတ္ထု တစုံတရာကိုဖြစ်စေ ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ရောင်းချလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ်ရောင်းချရန်သော်၎င်း၊ အများမြင်သာအောင်သော်၎င်း၊ ခင်းကျင်း ဆင်ယင် ပြသထားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်ပေးကမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းချရန်အတွက်သော်၎င်း၊ ပေးကမ်းရန် အတွက်သော်၎င်း၊ အခြား ကိစ္စတစုံတရာအတွက်သော်၎င်း၊ လက်ရှိထားလျှင်၊

ထိုသူသည် ၆ လထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေငါးရာထက် မပိုသောငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရမည်။

၄။ ။မည်သူမဆို ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်း၌ လူအများရွေ့တွင် အလံတစုံတခုကို ဆုတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးလျှင်၊ အဆင်းသဏ္ဌာန် ပျက်ပြားအောင်ပြုလျှင်၊ ဂုဏ်သိမ် ဖျက်ပြား အောင်ပြုလျှင်၊

မလေးစားလျှင်၊ ခြေဖြင့်နှင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နှုတ်အမူအရာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်အမူအရာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မထိမဲ့မြင်ပြုလျှင်၊ ထိုသူသည် အလုပ်ကြမ်းဖြင့်တနှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေတထောင်ထက် မပိုသောငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရမည်။

၅။ ။နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ အလံနှင့်စပ်သည့် ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရန် နည်းဥပဒေများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိုကိစ္စအရပ်ရပ်တွင် နိုင်ငံတော်အလံအသုံးပြုခြင်းနှင့် လွှင့်ထူခြင်းများလည်းပါဝင်သည်။

နိုင်ငံ တော်သမတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်မှု အက်ဥပဒေ။^၂

[၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၇။] (၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၂ ရက်။)

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၆ အရ၊ နိုင်ငံတော်သမတရာထူးအတွက် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းကို အက်ဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သည်ဖြစ်၍ အောက်ပါအတိုင်းအက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော်သမတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်မှု အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

၂။ ။ဤအက်ဥပဒေတွင် အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဖြစ်စေ၊ မဆန့်ကျင်လျှင်—

- (က) “နိုင်ငံတော်သမတ” ဆိုသည်စကားရပ်တွင် ယာယီနိုင်ငံတော် သမတနှင့် အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၆၄ အရဖွဲ့စည်းအပ်သော နိုင်ငံတော်ဦးဆောင်အဖွဲ့လည်း ပါဝင်သည်။
- (ခ) “နိုင်ငံတော်သမတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲ” ဆိုသည်မှာ၊ နိုင်ငံတော်သမတ၏ ရာထူးတွင် ထမ်းရွက်စေရန်အလို့ငှါ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးအားရွေးကောက်တင်မြှောက်ရန် ကျင်းပသော ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲကို ဆိုလိုသည်။
- (ဂ) “နိုင်ငံတော်သမတ၊ ပဌမအကြိမ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲ” ဆိုသည်မှာ၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၆ အရ၊ ပဌမဆုံးအကြိမ်ကျင်းပသော နိုင်ငံတော်သမတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲကို ဆိုလိုသည်။
- (ဃ) “နိုင်ငံတော်သမတ သာမန်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲ” ဆိုသည်မှာ၊ လက်ရှိ ရာထူးထမ်းရွက်လျက်ရှိသော နိုင်ငံတော်သမတ၏ ရာထူးသက်တမ်းကုန်ဆုံးအံ့ဆဲတွင်၊ နိုင်ငံတော်သမတအသစ်တဦးကို အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၅၃ အရ၊ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရန်အလို့ငှါ ကျင်းပသော နိုင်ငံတော်သမတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲကိုဆိုလိုသည်။
- (င) “နိုင်ငံတော်သမတ၊ အထူးရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲ” ဆိုသည်မှာ၊ နိုင်ငံတော်သမတ၏ ရာထူးသက်တမ်းအလိုအလျောက် ကုန်ဆုံးသဖြင့် ကျင်းပရ

^၂ ဤအက်ဥပဒေအရ နည်းဥပဒေများကို၊ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၈၄ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။
^၂ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၃၄၃ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

သော နိုင်ငံတော်သမ္မတ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ပွဲမှ တပါး၊ အခြား အကြောင်းကြောင့် ကျင်းပရသောနိုင်ငံတော်သမ္မတရွေးကောက်တင်မြှောက် ပွဲကို ဆိုလိုသည်။

- (စ) “စိစစ်ရာရုံး” ဆိုသည်မှာ၊ အမည်တင်သွင်းလွှာများကိုစိစစ်ရန်အလို့ငှါ၊ ပုဒ်မ ၃ အရ အမိန့်ဖြင့်သတ်မှတ်သည့် စိစစ်ရာရုံးကိုဆိုလိုသည်။

၃။ ။(၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲ မကျင်းပမီ၊ နိုင်ငံတော်သမ တသည်၊ ရက်သတ်မှတ်သည့်အမိန့်ဘုခေါ်သောအမိန့်ကိုထုတ်ပြန်၍၊ အောက်ပါတို့ကိုသတ်မှတ်ရမည်။

- (က) အရွေးခံသူများ၏ အမည်တင်သွင်းလွှာများကို လက်ခံရန် နောက်ဆုံးနေ့ရက်။
- (ခ) အမည်တင်သွင်းလွှာများကို လက်ခံရန်သတ်မှတ်သည် နောက်ဆုံးနေ့ရက်တွင် လူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယက၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိနာယကမရှိလျှင်၊ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက အမည်တင်သွင်းလွှာများကိုစိစစ်ရာရုံး။
- (ဂ) နိုင်ငံတော်သမ္မတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရန် အလို့ငှါ၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏ တွဲဘက်ညီလာခံကျင်းပရန်နေ့ရက်။

(၂) နိုင်ငံတော်သမ္မတ ပဌမအကြိမ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲ ကျင်းပရန်အလို့ငှါ၊ ဤပုဒ်မအရ ရက်သတ်မှတ်သည့်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ရာတွင်၊ အခြေခံဥပဒေအခန်း ၆ အရ၊ ဖွဲ့စည်း သောပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်အနက်၊ နောက်ကျစည်းဝေးသော ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ် တော်အစည်းအဝေးစတင်ကျင်းပသည်နေ့မှ၊ ခုနစ်ရက်အောက်မနည်း၊ ဆယ်ရက်ထက်မပို သောနေ့ အတွင်း၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏တွဲဘက်ညီလာခံကိုကျင်းပရန်သတ်မှတ်ရမည်။

(၃) နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဘာမန်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရန်အလို့ငှါ၊ လက်ရှိ သမ္မတ၏ရာထူးသက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီသုံးလအတွင်းတွင်၊ ဤပုဒ်မအရရက်သတ်မှတ်သည့်အမိန့်ကို ထုတ် ပြန်ရမည်။ လက်ရှိရာထူးထမ်းရွက်လျက်ရှိသော နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ရာထူးသက်တမ်းကုန်ဆုံးလျှင် ကုန်ဆုံးခြင်း၊ အသစ်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသောနိုင်ငံတော်သမ္မတက၊ ရာထူးကိုလက်ခံထမ်း ရွက်နိုင်စေရန်ကိုအဓိကထား၍၊ ဤပုဒ်မအရ နေ့ရက်များကိုသတ်မှတ်ရမည်။

(၄) နိုင်ငံတော်သမ္မတ ရာထူးလစ်လပ်သောအခါ၌၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ အထူးရွေး ကောက်တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရန်အလို့ငှါ၊ ဤပုဒ်မအရ ရက်သတ်မှတ်သည့်အမိန့်ကို လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာထုတ်ပြန်ရမည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ အထူးရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ရာထူးလစ်လပ်သောနေ့မှ ရက်ပေါင်းခြောက်ဆယ် အတွင်းတွင် ပြီးမြောက်နိုင်စေရန်၊ ဤပုဒ်မအရ နေ့ ရက်များသတ်မှတ်ရမည်။

(၅) ရက်သတ်မှတ်သည့်အမိန့်ကို ထုတ်ပြီးသောအခါ၊ လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ အမိန့်ပြန်တမ်းတွင်ကျေညာရမည်။

၄။ ။(၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲအတွက် အမည်တင်သွင်းလွှာ အသီးသီးသည်၊ အောက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်ညီညွတ်စေရမည်။

- (က) ထိုအမည်တင်သွင်းလွှာသည်၊ ဤအက်ဥပဒေ ပဌမအသားတွင် ဖော်ပြထား သည့် ပုံစံနှင့်ညီညွတ်ရမည်။
- (ခ) ထိုအမည်တင်သွင်းလွှာတွင်၊ အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူ၏ အမည်၊ အသက်၊ နေရပ်၊ မွေးဖွားရာအရပ်၊ အလုပ်အကိုင်၊ မိဘနှစ်ပါးအမည်နှင့် မွေးဖွားရာ အရပ်၊ ထို့ပြင် အမည်တင်သွင်းလွှာပုံစံတွင်ဖော်ပြထားသည့် အခြားလိုအပ် ချက်များ ပါရှိစေရမည်။

- (ဂ) အမည်တင်သွင်းလွှာ အသီးသီးတွင် သုံးဆယ်အောက်မနည်းသော ပါလီမန် အမတ်များ၏ ကိုယ်တိုင်ရေးထိုးသော လက်မှတ်များပါရှိစေရမည်။
- (ဃ) အမည်တင်သွင်းလွှာ အသီးသီးကို လူမျိုးစုလွှတ်တော် အတွင်းဝန်သို့ ပေးအပ်ရမည်။

(၂) ပါလီမန်အမတ်တစ်ဦးသည်၊ အမည်တင်သွင်းလွှာ နှစ်ခုတွင်သော်၎င်း၊ နှစ်ခုထက်ပိုသော အမည်တင်သွင်းလွှာများတွင်သော်၎င်း၊ အမည်တင်သွင်းသူအဖြစ်ဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော်၊ ပါလီမန်အတွင်းဝန်က ရှေးဦးစွာရရှိသော အမည်တင်သွင်းလွှာတွင်ပါသည် ထိုအမတ်၏လက်မှတ်ကိုသာလျှင်၊ တရားဝင်လက်မှတ်ဟုမှတ်ယူရမည်။ ကျန်အခြားသော အမည်တင်သွင်းလွှာများတွင်ပါသည် ထိုအမတ်၏လက်မှတ်များကို တရားဝင်လက်မှတ်ဟုအယူမရှိရ။

၅။ ။(၁) လူမျိုးစုလွှတ်တော်အတွင်းဝန်သည်၊ အမည်တင်သွင်းလွှာများကိုရရှိလျှင် ရရှိခြင်း၊ အမှတ်စဉ်ရေးထိုးရမည်။ အမည် တင်သွင်းလွှာများကို လက်ခံရန် သတ်မှတ်ထားသည့် နောက်ဆုံးနေ့မှန်းတည် ၁၂ နာရီအချိန်မတိုင်မီ လက်ခံရရှိသော အမည်တင်သွင်းလွှာအသီးသီးကို ထိုသို့အမှတ်စဉ်ရေးထိုးရမည်။

(၂) အမည်တင်သွင်းလွှာများတွင် အတွင်းဝန်က ရေးထိုးထားသော အမှတ်စဉ်များသည်၊ ထိုအစဉ်အတိုင်းအတွင်းဝန်က ထိုအမည်တင်သွင်းလွှာများကို ရရှိကြောင်းအပြီးအပြတ် သက်သေခံဖြစ်စေရမည်။

(၃) အတွင်းဝန်သည်၊ အမည်တင်သွင်းလွှာကိုရရှိသောအခါ၊ ချက်ခြင်း အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူထံ မိမိအား အမည်တင်သွင်းထားကြောင်း အကြောင်းကြားစာ တစောင်ကို အမည်တင်သွင်းလွှာတွင်ပါသည် လိပ်စာအတိုင်း စာတိုက်မှတဆင့် ပို့ရမည်။ အတွင်းဝန်က အကြောင်းကြားစာကိုပေးပို့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူက အကြောင်းကြားစာကိုမရခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ အမည်တင်သွင်းလွှာများကိုစိစစ်ဆုံးဖြတ်ရာရုံးထို့ အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ မိမိလွှဲအပ်သော ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်စေ၊ လာရောက်ရန်၊ ဤအက်ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားသည်တဝန်မှကင်းလွတ်ခွင့်မရှိစေရ။

(၄) အတွင်းဝန်သည် အမည်တင်သွင်းလွှာ အသီးသီးကို အမှတ်စဉ်ရေးထိုးပြီးနောက် လူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယကသတင်းသွင်းရမည်။

၆။ ။(၁) အမည်တင်သွင်းလွှာများကို လက်ခံရန်သတ်မှတ်ထားသော နောက်ဆုံးနေ့ရက်မှန်းတည် ၁၂ နာရီအချိန်တွင် လူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယကသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုနာယကမရှိလျှင်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ ရက်သတ်မှတ်သည်အမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသော ရုံးသို့တက်ရောက်၍၊ အမည်တင်သွင်းလွှာအားလုံးကို အမှတ်စဉ်အတိုင်းစိစစ်ပြီး၊ နောက်တဆက်တည်းဖြစ်သော အောက်ပုဒ်မအရ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ ဆုံးဖြတ်ရန်လွှဲအပ်ခြင်းမရှိလျှင်၊ မည်သူသည်တရားနည်းလမ်းအတိုင်းအမည်တင်သွင်းခြင်းခံရ၍ အရွေးခံသူဟုဆုံးဖြတ်၍ကျေညာရမည်။

(၂) အမည်တင်သွင်းလွှာများကို လက်ခံရန် သတ်မှတ်သည် နောက်ဆုံးနေ့မှန်းတည် ၁၂ နာရီအချိန်ကျော်လွန်လျှင် မည်သည့်အမည်တင်သွင်းလွှာကိုမျှလက်မခံရ။

(၃) အမည်တင်သွင်းလွှာတွင် အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူ၏အမည်၊ အသက်၊ နေရပ်စသောလိုအပ်ချက်များပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မှန်ကန်စွာဖော်ပြထားခြင်းများမရှိစေကာမူ၊ အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူသည်၊ မည်သူဖြစ်သည်ဟု သေချာစွာသိနိုင်လောက်အောင် အကြောင်းလုံလောက်စွာပါရှိလျှင်၊ ထိုအမည်တင်သွင်းလွှာကိုမပယ်ရ။

(၄) အမည်တင်သွင်းလွှာနှင့် ပတ်သက်၍ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာအားလုံးကိုလူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယက၊ သို့တည်းမဟုတ် သို့နာယကမရှိလျှင်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက တဆက်တည်းဖြစ်သောအောက် ပုဒ်မ ၇ အရ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ဆုံးဖြတ်ရန်လွှဲအပ်ခြင်းမရှိလျှင်၊ ထိုပြဿနာများကိုဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ ထိုအဆုံးအဖြတ်သည်အပြီးအပြတ် ဖြစ်ရမည်ဖြစ်။ မည်သည့်တရားရုံးတော်သို့မျှအယူခံဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

၇။ ။ (၁) လူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယကသည်၊ သို့တည်းမဟုတ်နာယကမရှိလျှင်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် မိမိ၏သဘောအလျောက်ဖြစ်စေ၊ အခွင့်ခံသူကလွှဲအပ်သော ကိုယ်စားလှယ်က၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါလီမန်အမတ်တဦးဦးက တောင်းဆိုသောအခါတွင်ဖြစ်စေ၊ အမည်တင်သွင်းလွှာနှင့်ပတ်သက်၍ပေါ်ပေါက်သမျှသော ပြဿနာဟူသရွေ့ကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ဆုံးဖြတ်ရန်လွှဲအပ်ရမည်။

(၂) အခွင့်ခံသူ၏အမည်၊ အသက်၊ နေရပ် စသည့် လိုအပ်ချက်များသည်၊ အမည်တင်သွင်းလွှာတွင်ပြည့်စုံသည်၊ မပြည့်စုံသည်၊ မှန်ကန်သည်၊ မမှန်ကန်သည်နှင့်ပတ်သက်၍ ပေါ်ပေါက်သောပြဿနာများကို လူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယက ကသော်၎င်း၊ ထိုနာယကမရှိလျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကသော်၎င်း၊ ဆုံးဖြတ်၍လိုအပ်ချက်များ မပြည့်စုံဘဲသဘောရှိလျှင်၊ ထိုအမည်တင်သွင်းလွှာကိုပယ်နိုင်သည်။

(၃) အမည်တင်သွင်းလွှာနှင့်ပတ်သက်၍ ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာအရပ်ရပ်ကိုလူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယက ကသော်၎င်း၊ ထိုနာယက မရှိလျှင်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကသော်၎င်းမဆုံးဖြတ်မီဖြစ်စေ၊ ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက်မှဖြစ်စေ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ ဆုံးဖြတ်ရန်လွှဲအပ်နိုင်သည်။

(၄) သက်ဆိုင်ရာအခွင့်ခံသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိလွှဲအပ်သော ကိုယ်စားလှယ်နှင့်မိမိ၏လွှတ်တော်ရှေ့နေ၊ ထို့ပြင်လွှဲအပ်ရန်တောင်းဆိုသူရှိလျှင်၊ ထိုသူနှင့် ထိုသူ၏လွှတ်တော်ရှေ့နေတို့သည် အမည်တင်သွင်းလွှာကိုစိစစ်၍ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ လွှဲအပ်သည့်နေ့မှ သုံးရက်မြောက်သောနေ့နံနက် ၁၁ နာရီအချိန်တွင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့လာရောက်ရမည်။

လွှဲအပ်သောပြဿနာအရပ်ရပ်ကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကြားနာဆုံးဖြတ်၍ လွှဲအပ်သည်နေ့မှစ၍ ဆယ်ရက်အတွင်း၊ ထိုအဆုံးအဖြတ်ကို လူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယကထံသို့ ပေးပို့ရမည်။

၈။ ။ (၁) အခွင့်ခံသူကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ မိမိလွှဲအပ်သော ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်စေ မိမိ၏အမည်တင်သွင်းလွှာကို စိစစ်သောအခါတွင်၊ စိစစ်ရာရုံးသို့တက်ရောက်ရမည်ဖြစ်။ မိမိ၏အမည်တင်သွင်းလွှာနှင့်ပတ်သက်၍၊ လူမျိုးစုလွှတ်တော် နာယကကဖြစ်စေ၊ ထိုနာယကမရှိလျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကဖြစ်စေ တောင်းဆိုသောအကြောင်းအရာများကို ထုတ်ဖော်တင်ပြရမည်။

(၂) အခွင့်ခံသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိလွှဲအပ်သော ကိုယ်စားလှယ်သည် မိမိ၏အမည်တင်သွင်းလွှာကို စိစစ်သောအခါတွင် စိစစ်ရာရုံးသို့ တက်ရောက်ရန် ပျက်ကွက်လျှင်သော်၎င်း၊ တောင်းဆိုသော အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို ထုတ်ဖော်တင်ပြရန် ပျက်ကွက်လျှင်သော်၎င်း ထိုအခွင့်ခံသူ၏ အမည်တင်သွင်းလွှာကိုပယ်နိုင်သည်။

(၃) အခွင့်ခံသူ၏အမည်တင်သွင်းလွှာကို စိစစ်ရာရုံးသို့မိမိလွှဲအပ်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် တက်ရောက်နိုင်ရန်အခွင့်ခံသူက၊ တဦးတယောက်သောသူကို၊ ဤဥပဒေဒုတိယဇယားတွင်ပါရှိသော ပုံစံဖြင့်လွှဲအပ်ရမည်။

၉။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရန်အလို့ငှါ ကျင်းပသောပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏တွဲဘက်ညီလာခံတွင် ခံဆန္ဒပေးခြင်းကိုစတင်မပြုလုပ်မီ မည်သည့်အချိန်တွင်မဆိုအခွင့်ခံသူသည်၊ မိမိ၏အမည်တင်သွင်းလွှာကိုစာဖြင့် လူမျိုးစုလွှတ်တော် အတွင်းဝန်ထံသို့

အကြောင်းကြား၍ ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ အတွင်းဝန်သည်၊ ထိုအကြောင်းကြားစာကို ရရှိလျှင်ရရှိခြင်း၊ လူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယက၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုနာယကမရှိလျှင် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ တင်ပြရမည်။

၁၀။ ။အမည်တင်သွင်းလွှာများကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်၍ အားလုံးကိုပယ်လိုက်သောကြောင့် ဖြစ်စေ၊ အမည်တင်သွင်းလွှာအားလုံးကို နုတ်သိမ်းသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အရွေးခံသူ သေဆုံးသော ကြောင့်ဖြစ်စေ အရွေးခံသူတဦးမျှမကျန်ရှိသောအခါတွင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတရွေးကောက် တင်မြှောက် ပွဲနှင့် ပတ်သက်သည်အစီအစဉ်များကို အသစ်တဖန်ထပ်မံပြုလုပ်ရမည်။ ယခင်ကထုတ်ပြန်ကျေညာခဲ့ သော ရက်သတ်မှတ်သည်အမိန့်သည် ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူရမည်အပြင်၊ ရက်သတ်မှတ် သည်အမိန့်ကို အသစ်တဖန်ထုတ်ပြန်ကျေညာရမည်။

၁၁။ ။အမည်တင်သွင်းလွှာများကို စိစစ်ရာတွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များသည်၊ တက် ရောက်နိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

- (က) အရွေးခံသူ။
- (ခ) အရွေးခံသူကလွှဲအပ်သောကိုယ်စားလှယ်။
- (ဂ) အရွေးခံသူ၏တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ။
- (ဃ) ပါလီမန်အမတ်များ။

၁၂။ ။(၁) ရက်သတ်မှတ်သည်အမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသောနေ့၌ ကျင်းပသော ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏ တွဲဘက်ညီလာခံတွင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတရွေးကောက်တင်မြှောက် ပွဲနှင့်ပတ်သက်သည်ကိစ္စကိုသာလျှင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏ ထိုတွဲဘက်ညီလာခံတွင်၊ လူမျိုးစုလွှတ်တော် နာယကသည်၊ သို့တည်းမဟုတ်ထိုနာယကမရှိလျှင်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ ထိုညီလာခံ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြစ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၃) တွဲဘက်ညီလာခံ စတင်ကျင်းပသောအခါဥက္ကဋ္ဌသည်၊ တရားနည်းလမ်းအတိုင်း အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရ၍ အရွေးခံသူ၏အမည်၊ သို့တည်းမဟုတ်အမည်များကို ညီလာခံသို့ကျေညာ ရမည်။

၁၃။ ။(၁) တရားနည်းလမ်းအတိုင်း အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရ၍ အရွေးခံသူတဦး တည်းသာရှိလျှင်၊ ထိုသူသည်နိုင်ငံတော်သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခံရသူဖြစ်သည်ဟု ဥက္ကဋ္ဌကကျေညာရမည်။ တရားနည်းလမ်းအတိုင်း အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရ၍ အရွေးခံသူတဦးထက် ပိုလျှင်၊ တွဲဘက်ညီလာခံတွင်တက်ရောက်ကြသော ပါလီမန်အမတ်များသည်၊ လျှို့ဝှက်သော မဲဆန္ဒ ဝေးစနစ်ဖြင့် မဲဆန္ဒဝေးစနစ်။

(၂) နိုင်ငံတော်သမ္မတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲအတွက် မဲဆန္ဒကို မဲလက်မှတ်ဖြင့် ပေးရမည်။ ထိုမဲလက်မှတ်သည် ဤအက်ဥပဒေတော်ယဇယားတွင် ဖော်ပြသည်ပုံစံနှင့်ကိုက်ညီနိုင်သမျှ ကိုက်ညီစေ၍ အရွေးခံသူအလီးသီး၏အမည်၊ မိဘအမည်၊ နေရပ်နှင့်အလုပ်အကိုင်များကို ဖော်ပြ ရမည်။

(၃) မဲလက်မှတ်တွင် အရွေးခံသူတို့၏ အမည်များကို အကွာရာစဉ်အတိုင်း စီစဉ်၍ ထည့်သွင်းရမည်။ ထို့ပြင်မဲလက်မှတ်ပေါ်တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲအတွက် တံဆိပ်သော်ဌာန်း၊ ဥက္ကဋ္ဌ၏လက်မှတ်သော်ဌာန်း ပါရှိစေရမည်။

(၄) မဲဆန္ဒပေးလိုသောအမတ်သည်၊ တွဲဘက်ညီလာခံတွင်အတွင်းဝန်အဖြစ်ဆောင်ရွက်သောအရာရှိထံမှ မဲလက်မှတ်တစောင်ကို ထိုမဲလက်မှတ်၏လက်ခံဖြတ်ပိုင်းတွင် လက်မှတ်ရေးထိုး၍ တောင်းယူရမည်။

(၅) မဲဆန္ဒပေးသောအမတ်သည်၊ မိမိလက်မှတ်တွင် မိမိမဲဆန္ဒပေးလိုသောအရွေးခံသူတဦး၏အမည်နှင့် ယှဉ်လျက်ရှိသောဇယားကွက်တွင် ကြက်ခြေအမှတ်အသားရေးရမည်။ ထိုမဲလက်မှတ်ကိုနိုင်ငံတော်သမ္မတရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲအတွက် ထားရှိသောမဲပုံးတွင် ထည့်ရမည်။

(၆) မဲဆန္ဒရေတွက်ရာတွင် အောက်ပါမဲလက်မှတ်မျိုးကို ထည့်သွင်း ရေတွက်ခြင်း မပြုရ။

- (က) နိုင်ငံတော်သမ္မတရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲအတွက်တံဆိပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥက္ကဋ္ဌ၏ လက်မှတ်မပါသောမဲလက်မှတ်။
- (ခ) ကြက်ခြေခတ်ရန် ပြထားသော ဇယားကွက်တွင် ကြက်ခြေအမှတ်ရေးသားထားခြင်းမရှိသောမဲလက်မှတ်။
- (ဂ) အရွေးခံသူနှစ်ဦး၊ သို့တည်းမဟုတ် အရွေးခံသူနှစ်ဦးထက် ပိုသောအမည်များနှင့် ယှဉ်တွဲလျက်ရှိသောဇယားကွက်များတွင် ကြက်ခြေအမှတ်အသားများရေးသားထားသောမဲလက်မှတ်။
- (ဃ) မည်သည့်အရွေးခံသူအတွက် ရေးသားထားသည် ကြက်ခြေဟုမဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် ကြက်ခြေပါသောမဲလက်မှတ်။
- (င) မည်သည့်အမတ်က ဝေးသောမဲဆန္ဒဟု သိနိုင်လောက်အောင် ဖော်ပြသည့် အမှတ်အသား၊ သို့တည်းမဟုတ် အရေးအသားပါရှိသည့်မဲလက်မှတ်။

၁၄။ ။(၁) အရွေးခံသူနှစ်ဦးသာရှိလျှင်၊ မဲအရေအတွက်ပို၍ ရသောသူကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသူဟု ကျေညာရမည်။ ထိုအရွေးခံသူအသီးသီး ရရှိသော မဲအရေအတွက်မှာတူညီနေလျှင်၊ ဥက္ကဋ္ဌကအနိုင်မဲပေး၍ ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် အနိုင်ရသူကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသူဟုကျေညာရမည်။

(၂) အရွေးခံသူ နှစ်ဦးထက်ပိုလျှင်၊ ပဌမမဲရွေးရာတွင် ထိုသူတို့အနက် တဦးသောသူသည် ကျန်သူများ၌ရရှိသော မဲအရေစုပေါင်းထက်ပိုသော မဲအရေအတွက်ရရှိပါက၊ ထိုသူကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသူဟု ကျေညာရမည်။ ထိုသို့မဲပိုရသူမရှိလျှင်၊ မဲအနည်းဆုံးရသူအားရွေးကောက်ပွဲမှပယ်၍ ကျန်အရွေးခံသူများအတွက် ထပ်မံမဲပေးခြင်းပြုရမည်။ မဲအနည်းဆုံးရသောသူများ၏ မဲအရေအတွက်ချင်းတူညီနေလျှင်၊ ထိုသူတို့အနက်မှမဲအများဆုံးရသူကိုချန်ထားပြီးလျှင်၊ ကျန်သူများကိုပယ်ရမည်။ ထိုသို့ထပ်မံမဲပေးရာတွင် အရွေးခံသူသုံးဦးသော် ၎င်း၊ ထိုထက်ပိုလျှင်သော်၎င်း၊ မဲအရချင်းတူနေလျှင်၊ တယောက်ယောက်ကိုချန်ထားရန်ကိစ္စအတွက်၊ ဥက္ကဋ္ဌသည် မဲချဆုံးဖြတ်ရမည်။ ဤနည်းအားဖြင့် အရွေးခံသူတယောက်သည်၊ ကျန်သူအားလုံး ရရှိသော မဲအရေစုပေါင်းထက်ပိုသော မဲအရေအတွက်ကိုရသည်အထိ ထပ်၍ထပ်၍မဲပေးရမည်။ အရွေးခံသူနှစ်ယောက်တည်းသာကျန်သည်အခါ၌၊ ပုဒ်မခွဲ(၁) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ၊ မဲဆန္ဒပေး၍အနိုင်ရသူကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသူဟု ကျေညာရမည်။

၁၅။ ။ဤအက်ဥပဒေအရကျင်းပသော နိုင်ငံတော်သမ္မတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲပြီးမြောက်သောအခါ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသူကို လျှပ်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ အမိန့်ပြန်တမ်းတွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာရမည်။

မဋ္ဌမဇာယာ။

(ပုဒ်မ ၄။)

အမည်တင်သွင်းလွှာပုံစံ။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲ။

အရွေးခံသူ၏ အမည် _____

အရွေးခံသူ၏ အသက် _____

အရွေးခံသူ၏ နေရပ် _____

အရွေးခံသူ၏ မွေးဖွားရာအရပ် _____

အရွေးခံသူ၏ အလုပ်အကိုင် _____

အရွေးခံသူ၏ အဘအမည်နှင့်မွေးဖွားရာအရပ် _____

အရွေးခံသူ၏ အမိအမည်နှင့်မွေးဖွားရာအရပ် _____

အောက်တွင် လက်မှတ် ရေးထိုးသော ပါလီမန် အမတ်များသည်၊ အဆက် ဖော်ပြပါ အား၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲတွင် အရွေးခံသူ အဖြစ် အမည်တင်သွင်းပါသည်။ အဆိုပါအမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူသည်၊ ရွေးကောက်တင်မြှောက် ခြင်းခံရလျှင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ရာထူးကို လက်ခံဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူသည်ဟု သိရှိပြီး ဖြစ်ပါကြောင်း။

အမှတ်စဉ်။	အမတ်အမည်။	လွှတ်တော်အမည်။	လက်မှတ်။
၁			
၂			
၃			
၄			

ဒုတိယဇယား။

(ပုဒ်မ ၈။)

လွှဲအပ်သောကိုယ်စားလှယ်စာပုံစံ။

နိုင်ငံတော်သမတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲ။

ကျွန်ုပ်အရွေးခံလူ

သည်

အား၊ ကျွန်ုပ်၏အမည်တင်သွင်းလွှာကို စိစစ်ရာ၌သို့ ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်စားတက်ရောက်၍ ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသမျှကိစ္စတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ပါကြောင်း။

(လက်မှတ်)

အသိသက်သေနှစ်ဦး၏လက်မှတ်။

တတိယဇယား။

(ပုဒ်မ ၁၃။)

မဲလက်မှတ်ပုံစံ။

နိုင်ငံတော်သမတရွေးကောက်
တင်မြှောက်ပွဲ။

နိုင်ငံတော်သမတရွေးကောက်
တင်မြှောက်ပွဲ။

အမှတ်စဉ် _____
အမတ်၏အမည် _____
အမတ်၏မဲဆန္ဒနယ် _____
လွှတ်တော်၏အမည် _____
အမတ်၏လက်မှတ် _____
နေ့စွဲ _____

အရွေးခံသူ။	ကြက်ခြေ။
အရွေးခံလူအမည် _____	
မိဘအမည် _____	
နေရပ် _____	
အလုပ်အကိုင် _____	
အရွေးခံသူအမည် _____	
မိဘအမည် _____	
နေရပ် _____	
အလုပ်အကိုင် _____	
အရွေးခံသူအမည် _____	
မိဘအမည် _____	
နေရပ် _____	
အလုပ်အကိုင် _____	
အရွေးခံသူအမည် _____	
မိဘအမည် _____	
နေရပ် _____	
အလုပ်အကိုင် _____	

ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့ အက်ဥပဒေ။

[၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၂၃။] (၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်။)

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၁ အရ၊ ပြည်ထောင်စု၊ နိုင်ငံဝန်ထမ်းများ ခန့်ထားရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအစိုးရကို ကူညီရန်၎င်း၊ ရာထမ်းမှုထမ်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းသေဂပ်မှုကိစ္စများတွင် အကြံဉာဏ်ပေးရန်၎င်း၊ တရားဥပဒေပြဋ္ဌာန်း၍ ရာထူးဝန်အဖွဲ့ကိုထားရှိရန်လိုအပ်သည်ပြင်၊ ထိုရာထူးဝန်အဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ထိုအဖွဲ့၏အာဏာနှင့်အလုပ်ဝတ်တရားများ၊ ထို့ပြင် ထိုအဖွဲ့ဝင်တို့၏ ရာထူးအလုပ်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များကို၊ ပါလီမန်၏ အက်ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း ၁။

စကားရိုး။

အမည်နှင့်စတင် ၁။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု ရာထူးဝန်အဖွဲ့ အက်ဥပဒေ အာဏာတည် ဟု ခေါ်ရမည်။
သည့်နေ့ရက်။ (၂) ဤအက်ဥပဒေသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကျေညာ၍ သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက် ။ တွင် စတင်အာဏာတည်ရမည်။

အဓိပ္ပါယ် ၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေတွင်၊ အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဖော်ပြချက်။ ဖြစ်စေ၊ မဆန့်ကျင်လျှင်—
(က) “အဖွဲ့” ဆိုသည်မှာ၊ ပုဒ်မ ၄ အရ ဖွဲ့စည်းထားသည်ရာထူးဝန်အဖွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။
(ခ) “အစိုးရ” ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ အစိုးရအဖွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။
(ဂ) “ရာထူးဝန်” ဆိုသည်မှာ၊ ရာထူးဝန်အဖွဲ့ဝင် ရာထူးဝန်ကို ဆိုလိုသည်ပြင်၊ ထိုအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ မပါဝင်ကြောင်း အတိအလင်း ဖော်ပြထားခြင်း မရှိလျှင်၊ ထိုအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌပါဝင်သည်။
(ဃ) “နိုင်ငံဝန်ထမ်းအဖွဲ့များ” ဆိုသည်တွင်၊ ကုန်းတပ်၊ ရေတပ်နှင့် လေတပ်များမှ တပါး အခြားပြည်ထောင်စုအစိုးရ အမှုထမ်းအားလုံးပါဝင်သည်။

အက်ဥပဒေနှင့် ၃။ ။ (၁) အခြားနည်းဖြင့် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်မဟုတ်လျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေ မသက်ဆိုင် သည် အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည် ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။
ယောပုဂ္ဂိုလ် များ။ (က) နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားဝန်ကြီးများ၊ တရားလွှတ်တော် တရားဝန်ကြီးချုပ်နှင့် တရားလွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးများ။
(ခ) နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်နှင့်အခြားဥပဒေအရာရှိများ။
(ဂ) နိုင်ငံတော်စာရင်းစစ်ချုပ်။
(ဃ) ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးများ။
(င) နိုင်ငံခြားဝန်ထမ်းအဖွဲ့ခွဲ (က) ဆိုင်ရာ ပဌမတန်းနှင့် ဒုတိယတန်းအရာရှိများ။

၁။ ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ အာဏာတည်သည်။ ။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၅၇၁ တွင်ကြည့်။)

- (စ) အထူးစုစမ်းစစ်ဆေးမှုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်လူကြီးများ။
- (ဆ) အမှုထမ်းဝန်၊ လွှဲအပ်ပစ္စည်းစီမံရေးဝန်၊ လူငွေပိုင်ပစ္စည်းထိန်းဝန်နှင့် ဝစ္စည်းထိန်းဝန်။
- (ဇ) နိုင်ငံတော်သမတ၏အပါးတော် ရာထမ်း မှုထမ်းများ။
- (ဈ) ပြည်ထောင်စုပါလီမန်အရာရှိများ။
- (ည) ပြည်ထောင်စုစစ်ရဲ။
- (ဋ) သူကောင်းဖြစ် ရာထမ်းမှုထမ်းများ။
- (ဌ) အခများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စရိတ်များကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥာဏ်ပူဇော်ခကို သာရရှိသူများ။
- (ဍ) ဝန်ကြီးများ၏အတွင်းရေးအဖွဲ့တွင်းဝန်များ။
- (ဎ) နိုင်ငံတော်သမတက၊ ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မသက်ဆိုင်စေရဟု အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသည့်အရာရှိများ၊ သို့တည်းမဟုတ် အရာရှိ အတန်းအစား၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုထမ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုထမ်းအတန်းအစား။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည်၊ နိုင်ငံတော်သမတက၊ ချင်းပိသေသတိုင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရမည်ဟု သီးခြားအမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ကျေညာခြင်းမပြုလျှင် ထိုတိုင်းနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

အခန်း ၂။

ရာထူးဝန်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ရာထူးဝန် များ၏ ရာထူးအလုပ်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များ။

၄။ ။ (၁) နိုင်ငံတော်သမတ က၊ ခန့်ထားသည့် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အခြားနှစ်ဦးအောက်မနည်း လေးဦးထက်မပိုသည့် ရာထူးဝန်များပါဝင်သော ရာထူးဝန်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရှိရမည်။ သို့ရာတွင် ထိုရာထူးဝန်များအနက် အနည်းဆုံးတဦးသည်၊ မိမိအားခန့်ထားသည့်နေ့ရက်၌ အမှုထမ်းရွက်ခြင်းမှအငြိမ်းစားယူပြီးဖြစ်ရမည်။ အငြိမ်းစားမယူမီက ရွေးချယ်ခံအဆင့်အတန်းတွင်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံဝန်ထမ်းအဖွဲ့တစ်ခုတွင် အလားတူ ရာထူးအဆင့်အတန်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အမြဲတန်းရာထူး၌ အနည်းဆုံး ငါးနှစ်ထမ်းရွက်ခဲ့ဘူးသူလည်းဖြစ်ရမည်။

ရာထူးဝန်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ရာထူးသက်တမ်း။

(၂) ရာထူးဝန်သည်၊ မိမိ၏ရာထူးကို လက်ခံသည့်နေ့ရက်မှစ၍ ငါးနှစ်ပြည့်သည်အထိ၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိအသက်ခြောက်ဆယ်ဝါးနှစ် ပြည့်သည်အထိ၊ ထိုရာထူးသက်တမ်း နှစ်ရပ်အနက် အလျင်ပြည်ရာသက်တမ်းအထိသာ ရာထူးတွင်ထမ်းရွက်ရမည်။

သို့ရာတွင် ရာထူးဝန်သည်—

(က) နိုင်ငံတော်သမတထံ ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးဆိုသည့် နုတ်ထွက်စာတင်သွင်း၍ နုတ်ထွက်လျှင်သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ပုဒ်မ ၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ရာထူးမှနုတ်ပယ်ခြင်းခံရလျှင်သော်၎င်း ရာထူးမှရပ်စဲရမည်။

(၃) ရာထူးဝန်မှာ၊ မိမိ၏ရာထူးသက်တမ်း စေ့ကန်သည့်အခါ၊ ထိုရာထူးတွင်ပြန်လည်ခန့်ထားခံနိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။ သို့သော်လည်း ရာထူးဝန်သည်၊ မိမိရာထူးမှရပ်စဲသောအခါ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏၊ သို့တည်းမဟုတ်ပြည်နယ်များ၏အစိုးရလက်အောက်တွင် နောက်ထပ်ရာထူးယူနိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

အရည်အချင်း
ပျက်ယွင်းခြင်း။

၅။ ။ရာထူးဝန်တစ်ဦးဦးသည်—

- (က) မိမိ၏တာဝန်ဝတ်တရားများကိုတာဝန်စဉ်မစွမ်းမဆောင်နိုင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) လူခွဲအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ကျေညာခြင်း ခံရလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားမဟုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဃ) ရာထူးထမ်းရွက်နေဆဲကာလအတွင်း၊ မိမိ၏ရာထူးနှင့်သက်ဆိုင်သော တာဝန်
ဝတ်တရားများမှအပ၊ အခြားလစာရ အလုပ်တခုခုကို လုပ်ကိုင်လျှင်၊ သို့တည်း
မဟုတ်
- (င) တရားဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသည့် ကုမ္ပဏီ၏အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖြင့် အခြားအဖွဲ့ဝင်
များနည်းတူ၊ အကျိုးခံစားရသူအဖြစ်မှတပါး၊ အစိုးရကဖြစ်စေ၊ အစိုးရအတွက်
ဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်သည့် ပဋိညာဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘောတူစာချုပ် တခုခုတွင်
တနည်းနည်းဖြင့် ပတ်သက်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးသက်ဆိုင်သူဖြစ်လျှင်၊
သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်လာလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပဋိညာဉ်၊ သို့တည်းမဟုတ်
ထိုသဘောတူစာချုပ်နှင့် ဖြစ်ပွားသည့် အကျိုးအမြတ်အစွန်းများတွင် ဖြစ်စေ၊
လစာစရိတ်ကြေးငွေတွင် ဖြစ်စေ၊ တနည်းနည်းဖြင့် ပါဝင် ခံစားလျှင်၊ သို့တည်း
မဟုတ်
- (စ) စိတ်ပေါ့သွပ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် မစွမ်းမသန်သည့်အကြောင်းကြောင့် ရာထူး
တွင်ဆက်လက်ထမ်းရွက်ရန် မသင့်လျော်ဟု နိုင်ငံတော်သမ္မတ ကထင်မြင်လျှင်၊
သို့တည်းမဟုတ်
- (ဆ) မိမိ၏ ရာထူးအဆင့်အတန်းနှင့် မသင့်လျော်သော အပြုအမူကို ပြုမူသည်ဟုနိုင်ငံ
တော်သမ္မတ ကထင်မြင်လျှင်

ထိုရာထူးဝန်ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ရာထူးမှနှုတ်ပယ်ရမည်။

ရာထူးဝန်အဖြစ်
ခန့်ထားခြင်းခံရ
သည့်နိုင်ငံဝန်
ထမ်း၏အခွင့်
အရေး။

၆။ ။ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံဝန်ထမ်း အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သောမည်သည့် အရာရှိကိုမဆို၊ ရာထူးဝန်
အဖြစ်ခန့်ထားလျှင်၊ ထိုအရာရှိ၏ လက်ရှိအခွင့်အရေး အားလုံးနှင့်ရရှိမည့် အခွင့်အရေးအားလုံးကို
သက်မှတ်ရန်ကိစ္စအလို့ငှါ၊ ထိုရာထူးဝန်အဖြစ်ဖြင့် အမှုထမ်းရွက်ခြင်းသည်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံဝန်ထမ်း
အဖွဲ့တွင် အမှုထမ်းရွက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟုယူဆရမည်။

ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ရာထူး
ဝန် ခေတ္တ ခန့်
ထားခြင်း။

၇။ ။(၁) ဥက္ကဋ္ဌမကျန်းမာလျှင်သော်၎င်း၊ ရာထူးမှ ခေတ္တချထားခြင်း ခံရလျှင်သော်၎င်း၊
အခွင့်ယူသဖြင့်အလုပ်ခွင်တွင် မရှိလျှင်သော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ထိုဥက္ကဋ္ဌမကျန်းမာသည့်
အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ရာထူးမှခေတ္တချထားခြင်းခံရသည့်အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ယင်းသို့ အလုပ်ခွင်တွင်မရှိ
သည့်အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အခြားရာထူးဝန်များထဲမှ တဦးဦးကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်ခန့်ထား
ရမည်။

(၂) ရာထူးဝန်တစ်ဦးဦးမကျန်းမာလျှင်သော်၎င်း၊ ရာထူးမှခေတ္တချထားခြင်းခံရလျှင်သော်၎င်း၊
အခွင့်ယူသဖြင့် အလုပ်ခွင်တွင် မရှိလျှင်သော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ ထိုရာထူးဝန်မကျန်းမာ
သည့်အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ရာထူးမှခေတ္တချထားခြင်း ခံရသည့်အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ယင်းသို့ အလုပ်ခွင်
တွင်မရှိသည့်အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ တဦးတယောက်သောသူကို ရာထူးဝန်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ရန်ခန့်ထား
နိုင်သည်။

သိက်နာရန်
နည်းလမ်းများ
နှင့်အဖွဲ့၏လုပ်
ငန်းများ။

၈။ ။ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ရာထူးဝန်အဖွဲ့သည် နိုင်ငံ
တော်သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်ကို ကြိုတင်ရယူ၍၊ မိမိတို့လိုက်နာရမည့် နည်းလမ်းများနှင့်အဖွဲ့က
ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများကို သတ်မှတ်ရန်စည်းမျဉ်းဥပဒေများပြုလုပ်နိုင်သည်။

၉။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရသဘောရှိခြင်းဆောင်ရွက်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်ရန် ကြံ တရားစွဲဆိုခြင်း ရှယ်သည်ကိုစွဲအတွက် မည်သည့်ရာထူးဝန်ကိုမျှ တရားမမှုဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်စေ၊ အခြားတရားမှု ကိုတားမြစ် ခင်းဖြစ်စေ မစွဲဆိုရ။

၁၀။ ။ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အခြားရာထူးဝန်များသည် ဤအက်ဥပဒေအရပြုလုပ်ထားသည့်နည်းဥပဒေ လစာနှင့်စရိတ် များတွင်သက်မှတ်ထားသောလစာ၊ စရိတ်ကြေးငွေမှတစ်ပါး အခြားမည်သည့်လစာ၊ စရိတ်ကြေးငွေ၊ ကြေးခွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် စရိတ်ငွေများကိုမျှမရရှိစေရ။

၁၁။ ။ ရာထူးဝန်တစ်ဦးသည်—

ရာထူး လစ်လပ် ခြင်း။

- (က) ရာထူးသက်တမ်းစေ့ကုန်သော်၊
- (ခ) သေဆုံးသော်၊
- (ဂ) ရာထူးမှနှုတ်ပယ်ခြင်းခံရသော်၊
- (ဃ) နိုင်ငံတော်သမတထံသို့ ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုး၍ နုတ်ထွက်စာတင်သွင်းခြင်း အားဖြင့်ရာထူးမှနှုတ်ထွက်သော်၊
- (င) အခွင့်အာဏာရှိသူက ပေးသည့်ခွင့်ပြုချက်နှင့်မှတစ်ပါး၊ တာဝန်ဝတ်တရား ဆောင် ရွက်ရန် ၁၄ ရက်တဆက်တည်း မလာမရောက်ဘဲနေခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့် ဆယ်နှစ်လအတွင်းမဆို ရက်ပေါင်း ၂၀ ရက်မျှ မလာမရောက်ဘဲ နေခဲ့ သော်

ထိုရာထူးဝန်၏နေရာသည် ထိုအခါလစ်လပ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း ၃။

အာဏာများနှင့်အလုပ်ဝတ်တရားများ။

၁၂။ ။ (၁) နိုင်ငံဝန်ထမ်းအဖွဲ့များနှင့် မြို့ပြဆိုင်ရာ ရာထူးများတွင်ခန့်ထားရန် နည်းလမ်း အဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်း များနှင့်၎င်း၊ ထိုသို့ခန့်ထားရာ၌ လိုက်နာရမည့်မူများနှင့်၎င်း၊ စပ်လျဉ်းသည့် ကိစ္စအရပ်ရပ်တွင် တိုင်ပင်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များသည် အဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရမည်။

(၂) နိုင်ငံဝန်ထမ်းအဖွဲ့ အောက်တန်းရာထူးနှင့် အထက်တန်းရာထူးများတွင် ခန့်ထားမည့် သူများနှင့်ပတ်သက်၍၊ သင့်တော်သည် မသင့်တော်သည်ကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင် များသည် အဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရမည်။

သို့ရာတွင် ခြောက်လထက်မပိုသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ခေတ္တခန့်ထားခြင်း ဖြစ်လျှင်၊ ရာထူးဝန်အဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရန် မလိုအပ်စေရ။

၁၃။ ။ အဖွဲ့မှာနိုင်ငံဝန်ထမ်း အောက်တန်းရာထူးနှင့် အထက်တန်းရာထူးများတွင် ခန့်ထား စာမေးပွဲကျင်းပ ရန်အတွက် စာမေးပွဲများကျင်းပရန် တာဝန်ရှိစေရမည်။

၁၄။ ။ (၁) ရာထမ်းမှုထမ်းများအား နိုင်ငံဝန်ထမ်းအောက်တန်းရာထူးမှ အထက်တန်း ရာထူးသို့၎င်း၊ အထက်တန်းရာထူးမှ ရွေးချယ်ခံအဆင့်အတန်းသို့၎င်း၊ အမြဲတန်း ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးရန် ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံဝန်ထမ်းတဖွဲ့မှ အခြားတဖွဲ့သို့အမြဲတန်း ရွှေ့ပြောင်းပေးရန်ဖြစ်စေ သင့်တော်သည်၊ မသင့်တော်သည်ကို သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များသည် အဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရမည်။

ရာထူးတိုးမြှင့် ခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်း ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း ၍အဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်ခြင်း။

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၅ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

(၂) ရာထမ်းမှုထမ်းများအား၊ ခေတ္တရာထူးတိုးမြှင့်ပေးရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း တဖွဲ့မှ အခြားတဖွဲ့သို့ ယာယီရွှေ့ပြောင်းပေးရန် သင့်တော်သည်၊ မသင့်တော်သည်ကိုလည်း၊

(က) ရာထူးခေတ္တမလစ်လပ်မီကဖြစ်စေ၊ လစ်လပ်သည် အခါကဖြစ်စေ၊ အဆိုပါ ရာထူးသည် ခြောက်လထက်ကျော်လွန်၍ လစ်လပ်လိမ့်မည်ဟုသိလျှင်၊ ထိုရာထူး တွင် မခန့်ထားမီ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရာထူးသို့မရွှေ့ပြောင်းမီ၊

(ခ) ခေတ္တလစ်လပ်သည့်ရာထူးသို့ တိုးမြှင့်၍ဖြစ်စေ၊ ရွှေ့ပြောင်း၍ဖြစ်စေ ထိုရာထူးတွင် ခန့်ထားပြီးနောက် မည်သည့်အခါမဆို၊ ထိုရာထူးသည် ခြောက်လထက် ကျော် လွန်၍လစ်လပ်လိမ့်မည်ဟုသိလျှင်၊ ထိုသို့သိသည်နှင့်တပြိုင်နက်

အဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရမည်။

သို့ရာတွင် ရာထမ်း မှုထမ်းတဦးအား၊ လစ်လပ်သောရာထူးသို့ ခေတ္တတိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခေတ္တရွှေ့ပြောင်းခြင်းသည်၊ ခြောက်လထက်မပိုသည် ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ဖြစ်လျှင် အဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရန် မလိုအပ်စေရ။

စည်းကမ်းသေ
ဝင်မှုနှင့်စစ်
လျဉ်း၍အဖွဲ့နှင့်
ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်
ခြင်းနှင့်အဖွဲ့က
အကြံဉာဏ်
ပေးရမည့်
တာဝန်။

° ၁၅။ ။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များနှင့်ယေဘုယျအားဖြင့် သက်ဆိုင်သည့် စည်းကမ်းသေဝင်မှု ကိစ္စအားလုံးတွင် အဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်ရမည်။ အဖွဲ့မှ ထိုကိစ္စများတွင် အစိုးရအားအကြံဉာဏ် ဝေး ရမည်တာဝန်ရှိသည်။

စည်းကမ်းသေ
ဝင်မှုနှင့်စစ်
လျဉ်း၍ အဖွဲ့နှင့်
ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်
ခြင်း။

° ၁၆။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ လိုအပ်သည်အတိုင်း အဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ပြီးနောက် ခန့်ထား သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးသည့် အစိုးရရာထမ်းမှုထမ်းကို၊ အဖွဲ့နှင့်ကြိုတင်မတိုင်ပင်ဘဲ ရာထူးမှ အမြဲထုတ်ပယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးမှနှုတ်ပယ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးမှလျှော့ ချခြင်းမပြုရ။ ထို့ပြင် အဆိုပါရာထမ်းမှုထမ်းအပေါ်တွင် ထိုသို့ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်တခုခုနှင့် စစ်လျဉ်း ရှိသော်လည်း၊ အခြားဖြစ်ဒဏ်တခုခုနှင့်စစ်လျဉ်း၍သော်လည်း တင်သွင်းသောအယူခံလွှာ၊ သို့တည်း မဟုတ်အသနားခံလွှာအားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ကိစ္စတွင်လည်းအဖွဲ့နှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက် ၁။ ။ (က) အစမ်းခန့်ထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြား အတွင်း အစမ်း ခန့်ထားသူအား ရာထူးမှထွက်စေခြင်းသည်၎င်း၊

(ခ) ပဋိညာဉ်စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ခန့်ထားသူ အား ရာထူးမှထွက်စေခြင်းသည်၎င်း၊

(ဂ) ပဋိညာဉ်စာချုပ်ဖြင့် မဟုတ်ဘဲ၊ အခြားနည်းဖြင့် ယာယီရာထူး တွင်ခန့်ထားသူအား ခန့်ထားသည့် ကာလ အပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးသည်အခါ ရာထူးမှထွက်စေခြင်းသည်၎င်း

ဤပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ်သဘောအရ ရာထူးမှအမြဲတန်းထုတ်ပယ်သည် ဟူ၍သော်၎င်း၊ ရာထူးမှနှုတ်ပယ် သည်ဟူ၍သော်၎င်း မမှတ်ယူရ။

ရှင်းလင်းချက် ၂။ ။မိမိရာထူးထက် မြင့်သောရာထူးတွင် ခေတ္တဝင်ရောက် ထမ်းရွက်သည့် အစိုးရ ရာထမ်းမှုထမ်းတဦး မိမိ၏အမြဲတန်းရာထူးသို့ ပြန်ရောက်ခြင်းသည် ဤပုဒ်မ၏ အဓိပ္ပါယ် သဘောအရ ရာထူးလျှော့ကျသည်ဟု မမှတ်ယူရ။

၁၇။ ။မြို့ပြဆိုင်ရာဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့်အစိုးရအမှုထမ်းရွက်နေသူ၊ သို့တည်းမဟုတ်ထမ်းရွက်ခဲ့ သူကဖြစ်စေ၊ ထမ်းရွက်နေသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထမ်းရွက်ခဲ့သူအတွက်ဖြစ်စေ၊မိမိ၏တာဝန်ဝတ်တရား များကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ပြုလုပ်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုသည်သဘော သက်ရောက်သော အပြုအမူ များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဆိုသည့်အမှုများတွင် မိမိကုန်ကျသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်ကျမည့်စိတ်ကို၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အခွန်တော်ငွေများမှ ထုတ်ပေးရန်တောင်းဆိုသောအခါ၊ ရာထူးဝန်အဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရမည်။

၁၈။ ။ဤအက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊အက်ဥပဒေ စတင်အာဏာတည်သည့်အချိန် တွင်၊ အစိုးရအမှုထမ်းရွက်လျက်ရှိသူ အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ရမည်။ ထိုအမှုထမ်းရွက်သူများကို၊ ဤ အက်ဥပဒေနှင့်အညီ အဖွဲ့ကိုညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ပြီးမှ နိုင်ငံဝန်ထမ်းအဖွဲ့တွင် ခန့်ထားသည်ဟု၊ သို့တည်း မဟုတ် အမြဲတန်းရာထူးတိုးမြှင့်ပေးသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း ၄။

အရပ်ရပ်။

၁၉။ ။အဖွဲ့သည်၊ မိမိဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ နိုင်ငံတော်သမတထံ အစီရင်ခံစာ၊ နှစ်စဉ်အစီရင်ခံစာတင်သွင်းရမည်။

၂၀။ ။နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ဤအက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအကျိုးသက်ရောက်စေရန်၊ နည်းဥပဒေ နည်းဥပဒေများ ဝ ပြုနိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် ထိုနည်းဥပဒေများသည်အောက်ပါတို့ကိုပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း။

- (က) ရာထူးဝန်များ၏ လစာသတ်မှတ်ခြင်း။
- (ခ) ရာထူးဝန်များအား၊ အခွင့်ပေးခြင်း။
- (ဂ) ရာထူးဝန်များအား၊ ပင်ရှင်လစာငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အထူးဆုငွေပေးခြင်း။
- (ဃ) ရာထူးဝန်များအား၊ ခရီးစရိတ်ပေးခြင်း။

မီးသတ်ဝန်ထမ်း နှင့် မီးသတ်အဖွဲ့အက်ဥပဒေ။

[၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၂၆။] (၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်။)

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။(၁)ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မီးသတ် ဝန်ထမ်း နှင့် မီးသတ် အဖွဲ့ အက်ဥပဒေဟု ခေါ်ရမည်။

^၁ ဤအက်ဥပဒေအရ နည်းဥပဒေများကို မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၅၇၂ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတ က အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်သည့်အရပ်ဒေသများတွင်၊ ယင်းသို့ သတ်မှတ်သည်နေ့ရက်များ၌ အာဏာတည်ရမည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ ဤအက်ဥပဒေကို အဆိုပါအရပ်ဒေသတခုခုမှ ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။

(၃) ဤအက်ဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတ က ချင်းစီသေသတိုင်းနှင့်သက်ဆိုင်ရမည်ဟု သီးခြားအမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ ကျေညာခြင်းမပြုချင်း၊ ထိုတိုင်းနှင့်မသက်ဆိုင်စေရ။

၂။ ဤအက်ဥပဒေတွင်၊ အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏အဓိပ္ပါယ်နှင့်ဖြစ်စေ မဆန့်ကျင်ဘက်—

- (က) “မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့” ဆိုသည်မှာ၊ ပုဒ်မ ၃ အရ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက၊ ဖွဲ့စည်းသည့် (၁) ဗဟိုမီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၊ (၂) ခရိုင် မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၊ (၃) မြို့နယ် မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် (၄) ရန်ကုန်မြို့ မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ အသီးသီးတို့ကို ဆိုလိုသည်။
- (ခ) “မီးသတ်အဖွဲ့” ဆိုသည်မှာ၊ တည်ဆဲတရားဥပဒေ တခုခုအရ ဖွဲ့စည်းထားသည့် မီးသတ်အဖွဲ့၊ သို့တည်းမဟုတ် စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် မည်သည့်မီးသတ်အဖွဲ့ကိုမဆို၊ ဆိုလိုသည်။
- (ဂ) “ညွှန်ကြားရေးဝန်” ဆိုသည်မှာ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ က၊ ပုဒ်မ ၅ (၁) အရ ခန့်ထားသည့် မီးသတ်ဝန်ထမ်းညွှန်ကြားရေးဝန်ကို ဆိုလိုသည်။
- (ဃ) “မီးသတ်ဝန်ထမ်း” ဆိုသည်မှာ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ က၊ ခန့်အပ်ထားသော မီးသတ်ဌာနပြန်တမ်းဝင်အရာရှိများနှင့် ညွှန်ကြားရေးဝန်က ခန့်ထားသော ပြန်တမ်းဝင်မဟုတ်သော အရာရှိများအားလုံးကို ဆိုလိုသည်။
- (င) “မီးသတ်အာဏာပိုင်” ဆိုသည်မှာ၊ မီးသတ်ဝန်ထမ်း ညွှန်ကြားရေးဝန်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးဝန်၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေး ဝန်များ၊ ခရိုင် မီးသတ် အရာရှိများ၊ မီးသတ်စစ်ဆေးရေးမှူးများ၊ လက်ထောက် ခရိုင် မီးသတ်အရာရှိများနှင့် မီးသတ်အဖွဲ့တာဝန်ခံဗိုလ်များပါဝင်သည်။
- (စ) “ခရိုင်” ဆိုသည်မှာ၊ အခွန်နှင့်အရပ်ရပ် စီရင်အုပ်ချုပ်မှုအလို့ငှါ၊ ခရိုင်အဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေအရ ခရိုင်အဖြစ်ဖွဲ့စည်းထားသည့် အရပ်ဒေသကိုဆိုလိုသည်။
- (ဆ) “မြို့နယ်” ဆိုသည်မှာ၊ အခွန်နှင့်အရပ်ရပ်စီရင်အုပ်ချုပ်မှုအလို့ငှါ၊ မြို့နယ်အဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤ အက်ဥပဒေအရ မြို့နယ်အဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ဒေသကို ဆိုလိုသည်။ ထိုစကားရပ်တွင် မြို့များ အက်ဥပဒေအရမြို့ဟုအဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြထားသည့်အရပ်ဒေသ၊ သို့တည်းမဟုတ်

^၁ ဤအက်ဥပဒေသည်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း (၁) ပြည်နယ်များ၊ (၂) သီးခြားခရိုင်၊ (၃) ကျောက်ဖြူခရိုင်၊ (၄) နာဂတောင်တန်းခရိုင်နှင့် (၅) မော်လိုက်ခရိုင်များမှအပ ကျန်ဒေသများတွင် (ရန်ကုန်မြို့အပါအဝင်)၊ ၁၉၅၄ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ အာဏာတည်သည်။ ။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၇ တွင်ကြည့်။)

မြို့နီဖီပါယ် အက်ဥပဒေအရ ကျေညာထားသည့် မြို့မ ဟူသော အရပ်ဒေသလည်း ပါဝင်သည်။

(ဇ) “မိုးသတ်ကိရိယာ” ဆိုသည်မှာ၊ မိုးသတ်ရာ၌အသုံးပြုသည့်မိုးသတ်စက်များ၊ အသက်ကယ်ဆယ်ရန် ကိရိယာများနှင့် အခြား ကိရိယာတန်ဆာ အရာဝတ္ထုဟူသမျှကို ဆိုလိုသည်အပြင်၊ ထိုစကားရပ်တွင် မော်တော်ကား၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ နောက်တွဲမီး စက် စသည့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်များလည်း ပါဝင်သည်။

(ဈ) “ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့်ဝတ္ထုပစ္စည်း” ဆိုသည်မှာ၊ ဝါး၊ ကော်ဖြင့်လုပ်သော ကုန်ပစ္စည်း၊ မီးသွေး၊ ရုပ်ရှင်ကော်ပြား၊ ကျောက်မီးသွေး၊ အုန်းဆီ၊ ဓနိ၊ သက်ငယ်၊ ဝါးကပ်၊ ဝါးထရုံ၊ ကျူထရုံ၊ ဂနီလျှော်၊ ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်၊ မြက်ခြောက်၊ ကောက်ရိုး၊ မီးခြစ်၊ ဓါတ်ဆီ၊ ဆီအမျိုးမျိုးနှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ က၊ အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့် အခြား ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို ဆိုလိုသည်။

(ည) “ပေါက်ကွဲစေတတ်သည့်ဝတ္ထုပစ္စည်း” ဆိုသည်မှာ၊ ယမ်း၊ ယမ်းဘီလူး၊ ယမ်းသွင်းခွမ်း၊ ပေါက်ကွဲစေတတ်သည့်ယမ်း၊ ပြဒါးဆား၊ အခြားသတ္တုဆား၊ ရောင်စုံမီးယမ်းနှင့်လောင်ဆီ၊ ထို့ပြင် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းများနှင့်အလားတူသည်ဖြစ်စေ၊ မတူသည်ဖြစ်စေ၊ ပေါက်ကွဲစေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မီးရှူးမီးပန်းများကဲ့သို့ ပေါက်ကွဲစေရန် ရည်ရွယ်၍ အသုံးပြုသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်သည့် အခြား ဓါတ်ဝတ္ထုပစ္စည်း ဟူသမျှကို ဆိုလိုသည်။ ထိုစကားရပ်တွင် နှင်းခွဲအထိမ်းအမှတ်၊ မီးရှူးမီးပန်း၊ စနက်၊ ခုန်း၊ စနက်ခွဲ၊ စနက်မောင်း၊ ယမ်းတောင့်၊ ခဲယမ်း မီးကျောက် အမျိုးမျိုးနှင့် အထက်တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ပေါက်ကွဲစေတတ်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းဖြစ်အောင် ပြုပြင်စီမံထားသည့် ဝတ္ထုပစ္စည်း ဟူသမျှလည်း ပါဝင်သည်။

(ဋ) “အလုပ်ရုံ” ဆိုသည်မှာ၊ အလုပ်သမားပေါင်း တဆယ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထို့ထက်ပိုမိုသည့် အလုပ်သမားများလုပ်နေသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွန်ခဲ့သည့်ဆယ်နှစ်လအတွင်း မည်သည့်ရက်တွင်မဆို လုပ်နေခဲ့သည်ပြင်၊ ပြုလုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်အတိုင်းလုပ်သောအစိတ်အပိုင်းတခုခုတွင်၊ အားအကူအညီဖြင့် လုပ်နေသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သာမန်အားဖြင့် လုပ်သည်အဆောက်အအုံတခုခုနှင့်တကွ ဥပစာကိုပါ ဆိုလိုသည်။ ထို့ပြင် အလုပ်ရုံ ဆိုသည်တွင် အလုပ်သမားပေါင်း နှစ်ဆယ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုထက်ပိုမိုသည့် အလုပ်သမားများလုပ်နေသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်လအတွင်း မည်သည့်ရက်တွင်မဆို လုပ်နေခဲ့သည်ပြင်၊ ပြုလုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်အတိုင်းလုပ်သည့် အစိတ်အပိုင်းတခုခုတွင်၊ အားအကူအညီမရှိဘဲလုပ်နေသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သာမန်အားဖြင့် ယင်းသို့လုပ်သည့် အဆောက်အအုံတခုခုနှင့်တကွ ဥပစာလည်းပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် သတ္တုတွင်း အက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့်သတ္တုတွင်း မပါဝင်ချေ။

(ဌ) “ပွဲလမ်းသဘင်” ဆိုသည်မှာ၊ လူများဝင်ကြွေးပေး၍ ဝင်ရောက် ကြည့်ရှုခွင့်ရသော ပြပွဲ၊ ပြိုင်ပွဲ၊ အငြိမ်း၊ ပြဇာတ်၊ ရုပ်ရှင်၊ ဇာတ်ပွဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားပျော်ပွဲနှင့်ပွဲများပါဝင်သည်။

- (၃) “နည်းဥပဒေ” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သောနည်းဥပဒေကို ဆိုလိုသည်။
- (၅) “မီးသတ်အစည်းအရုံး” ဆိုသည်မှာ၊ နည်းဥပဒေအရ၊ ဖွဲ့စည်းသောမီးသတ် အစည်းအရုံးကို ဆိုသည်။

၃။ ။ (၁) နိုင်ငံတော်သမ္မတ သည်၊ မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် မီးသတ်အဖွဲ့များအားကြီးကြပ်ရန်အလို့ငှါ၊ ဗဟိုမီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဒုတိယမီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ မြန်မာမီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များနှင့် ရန်ကုန် မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင်ဖော်ပြထားသည့် မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့အသီးသီးတို့၏ အချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးတို့မှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ က ပြုသည့်နည်းဥပဒေများအရဖြစ်ရမည်။

(၃) မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ အသီးသီးသည်၊ အောက်ပါ ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

- (က) သက်ဆိုင်ရာမီးသတ်အဖွဲ့များအား ကြီးကြပ်ရန်ကိစ္စ။
 - (ခ) သက်ဆိုင်ရာ မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များအတွက် လိုအပ်သော ပညာသင်ကြားလေ့ကျင့်ရေးကို ညွှန်ကြားရန်ကိစ္စ။
 - (ဂ) သက်ဆိုင်ရာ မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များ၏ စည်းကမ်းသေဝပ်ရေးကိစ္စ။
 - (ဃ) သက်ဆိုင်ရာ မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များ၏ ဆင်တူ အဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်ရေးကိစ္စ။
 - (င) မီးဘေးလုံခြုံရေး၊ မီးငြိမ်းသတ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်ကိစ္စ အောင်မြင်စေရန် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများနှင့်သော်ငှား၊ သက်ဆိုင်ရာ ဒေသန္တရအဖွဲ့များနှင့်သော်ငှား စီစဉ်ဆက်သွယ်၍ ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ။
 - (စ) မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စီမံ ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် အကြံဉာဏ်ပေးချက် များကို အခါအားလျော်စွာ နိုင်ငံတော် သမ္မတ ထံ အစီရင်ခံရန်ကိစ္စ။
 - (ဆ) နိုင်ငံတော်သမ္မတ က မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် မီးသတ်အဖွဲ့များကြီးကြပ်မှုအတွက် နည်းဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်သည့် အခြားကိစ္စများ။
- (၄) ဗဟိုမီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့တွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်ရမည်။
- (က) နိုင်ငံတော်အစိုးရအတွင်းဝန်ချုပ် (ဥက္ကဋ္ဌ) ။
 - (ခ) နိုင်ငံတော် ရဲမှူးချုပ်ကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယရဲမှူးချုပ်ထက် အဆင့်အတန်းမငယ်သော ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်တဦး။
 - (ဂ) အလုပ်ရုံများဆိုင်ရာ အင်စပက်တော်ချုပ် ။
 - (ဃ) ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန အတွင်းဝန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယအတွင်းဝန်ထက်မငယ်သော ဌာနဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်တဦး။
 - (င) မီးသတ်ဝန်ထမ်းညွှန်ကြားရေးဝန် (အတွင်းရေးမှူး) ။
 - (စ) မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ မီးသတ်အစည်းအရုံးကြီး၏ ကိုယ်စားလှယ်တဦး။
 - (ဆ) နိုင်ငံတော်သမ္မတ က ခန့်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တဦး။

(၅) ခရိုင်မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့တွင် အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်ရမည်။

- (က) ခရိုင်ဝန် (ဥက္ကဋ္ဌ)။
- (ခ) ခရိုင်ရဲဗိုလ်မှူး။
- (ဂ) ခရိုင်ရုံးစိုက်ရာမြို့မှ မြို့နီစီပါယ်ဥက္ကဋ္ဌ။
- (ဃ) ခရိုင်မီးသတ်အရာရှိ (အတွင်းရေးမှူး)။
- (င) ခရိုင်မီးသတ်အစည်းအရုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦး။
- (စ) နိုင်ငံတော်သမတက ခန့်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး။
- (ဆ) မြို့နီစီပါယ်မီးသတ်အရာရှိချုပ်ရှိလျှင် ထိုအရာရှိ။

(၆) မြို့နယ်မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့တွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်ရမည်။

- (က) မြို့ပိုင် (ဥက္ကဋ္ဌ)။
- (ခ) မြို့နယ်တွင် တိုက်ပိုင်ရဲအရာရှိ ရှိလျှင် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်၊ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်မရှိလျှင် ဌာနာပိုင်ရဲအရာရှိ။
- (ဂ) မြို့နယ်ရုံးစိုက်ရာမြို့မှ မြို့နီစီပါယ်ရှိလျှင် မြို့နီစီပါယ်ဥက္ကဋ္ဌ။
- (ဃ) မြို့နယ်မီးသတ် အစည်းအရုံးမှ ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦး (တဦးဦး— အတွင်းရေးမှူး)။
- (င) နိုင်ငံတော်သမတက ခန့်အပ်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး။

(၇) ရန်ကုန်မြို့ မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့တွင် အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်ရမည်။

- (က) ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး (ဥက္ကဋ္ဌ)။
- (ခ) ရန်ကုန်ရဲဗိုလ်ချုပ်။
- (ဂ) ရန်ကုန်မြို့နီစီပါယ်မင်းကြီး။
- (ဃ) ဒုတိယမီးသတ် ညွှန်ကြားရေးဝန် (အတွင်းရေးမှူး)။
- (င) ရန်ကုန်မြို့လုံးဆိုင်ရာ မီးသတ်အစည်းအရုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦး။
- (စ) ရန်ကုန်မြို့နီစီပါယ်မီးသတ်အရာရှိချုပ်။
- (ဆ) နိုင်ငံတော်သမတက ခန့်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး။

(ဝ) မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖြင့် ခန့်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် နိုင်ငံတော်သမတက၊ သတ်မှတ်သောစရိတ်ကြေးငွေများ ရရှိနိုင်သည်။

၄။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေ စတင် အာဏာတည်သည့်နေ့တွင် ညွှန်ကြားရေးဝန်ထုပ်မှ မီးသတ်လုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာ၍၊ မီးသတ်အဖွဲ့အားလုံးနှင့်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များကိုကြီးကြပ်ရမည်။

(၂) ခရိုင် မီးသတ်အရာရှိသည်၊ ခရိုင် မီးဘေး လုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာ၍၊ ခရိုင်အတွင်းရှိ မီးသတ်အဖွဲ့အားလုံးနှင့် မြို့နယ်မီးဘေး လုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များကို ကြီးကြပ်ရမည်။

(၃) ဒုတိယမီးသတ် ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ ရန်ကုန်မြို့ မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာ၍၊ ရန်ကုန်မြို့ရှိ မီးသတ်အဖွဲ့အားလုံးကို ကြီးကြပ်ရမည်။

(၄) မြို့နယ်မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးသည်၊ မြို့နယ်မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာ၍၊ မြို့နယ်အတွင်းရှိ မီးသတ်အဖွဲ့အားလုံးကို ကြီးကြပ်ရမည်။

၅။ ။ (၁) နိုင်ငံတော်သမတက ခန့်ထားသည့် ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ နိုင်ငံတော်သမတ၏ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာ၍၊ မီးသတ်ဝန်ထမ်းများကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ရမည်။

(၂) နိုင်ငံတော် သမတသည်၊ မိမိသင့်သည်ဟုထင်မြင်သည့် အရေအတွက်ရှိသော ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးဝန်များ၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးဝန်များနှင့် ခရိုင်မီးသတ်အရာရှိများကို ခန့်ထားနိုင်သည်။

(၃) ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ နိုင်ငံတော်သမတ၏ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာ၍၊ မီးသတ်စစ်ဆေးရေးမှူးများ၊ လက်ထောက်ခရိုင်မီးသတ်အရာရှိများနှင့် အခြားပြန်တမ်းဝင်မဟုတ်သည့်အရာရှိများကို ခန့်ထားနိုင်သည်။

၆။ ။ ဗဟိုမီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့သည်၊ နိုင်ငံတော် သမတ၏ ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာ၍၊ အောက်ပါ ကိစ္စများအတွက် ၎င်းကသင့်သည်ဟု ထင်မြင်သည့် သာမန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အထူးအမိန့်များကို အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ဆင့်နိုင်သည်။—

(က) သင့်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်မီးသတ်ကိရိယာများကို မီးသတ်အဖွဲ့များအား ပေးအပ်ရေးကိစ္စ။

(ခ) မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များ နေထိုင်ရန်နှင့် မီးသတ်ကိရိယာများထားရှိရန်ဌာနများကို ဆောက်လုပ်ပေးရေးကိစ္စ၊ သို့တည်းမဟုတ် စီမံပေးရေးကိစ္စ၊ သို့တည်းမဟုတ် ငှားရမ်းပေးရေးကိစ္စ။

(ဂ) မီးလောင်ကြောင်းအကြောင်းကြားသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် မီးလောင်သည့်အခါ သက်စွန့် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် မီးလောင်သည့်အခါ မီးသတ်အဖွဲ့ကိုထိရောက်စွာပိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်သူများအား ဆုလာဘ်များပေးရေးကိစ္စ။

(ဃ) မီးလောင်ကြောင်းအချက်ပေးလျှင်ပေးခြင်း၊ လိုအပ်သော မီးသတ်ကိရိယာများနှင့်တကွ၊ မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များအလျင်အမြန် သွားရောက်ငြိမ်းသတ်ရေးကိစ္စ။

(င) မီးသတ်ရေးကိစ္စမှတစ်ပါး၊ အခြားကိစ္စများတွင် မိမိသင့်သည်ဟု ထင်မြင်သည့် စည်းကမ်းချက်များအရ၊ မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များကို လိုအပ်သည့်မီးသတ်ကိရိယာများနှင့်တကွ လုပ်ကိုင်ရန်ခိုင်းစေရေးကိစ္စ။

(စ) ယေဘုယျအားဖြင့် မီးသတ်အဖွဲ့များကို တာဝန်ကျပြန်အောင်နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အခြေအနေ၌ ထားရှိရေးကိစ္စ။

၇။ ။ (၁) မီးလောင်သည့်အခါ မီးလောင်သည့် နေရာတွင်ရှိသော ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်မီးသတ်အရာရှိသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်ရောက်ရှိလာသော မီးသတ်အဖွဲ့များ၏ အကြီးဆုံးတာဝန်ခံအရာရှိသည်။—

(က) မီးသတ်ရာသို့လာရောက်၍ မီးသတ်အဖွဲ့အား၊ နည်းလမ်းတကျ၊ မီးသတ်ခြင်း မပြုနိုင်လောက်အောင် အနှောင့်အရှက်ဖြစ်စေသူများကို ဖယ်ရှားနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဖယ်ရှားရန် မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်တဦးဦးအားအမိန့်ပေးနိုင်သည်။

- (ခ) မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ မိမိအမိန့်ကိုလိုက်နာ၍၊ မီးသတ် အဖွဲ့ဝင်များကဖြစ်စေ၊ မီးသတ်ရန်ကိစ္စအလို့ငှါ၊ မည်သည့်အဆောက်အအုံဥပစာများကိုမဆို အပျက်အစီးနည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် ဖောက်၍၊ ဝင်ရောက် ဖြတ်သန်းသွားနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဖြိုဖျက်နိုင်သည်။
- (ဂ) မီးလောင်သည့်နေရာတွင် ရေအားပိုမိုသန်လာအောင် အခြား မည်သည့်အရပ်ဒေသတွင်မဆို ရှိသည့် ပြွန်မ ပြွန်များကို ပိတ်ထားစေနိုင်သည်။
- (ဃ) ယေဘုယျအားဖြင့် အသက်နှင့် စည်းစိမ်ကိုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်လိုမည်ထင်သည်စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေး ဝန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်မီးသတ်အရာရှိသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်ရောက်ရှိလာသော မီးသတ်အဖွဲ့များ၏ အကြီးဆုံးတာဝန်ခံအရာရှိသည်၊ မီးလောင်သည်အခါ မီးလောင်သည့်နေရာ၌မရှိလျှင်၊ မီးလောင်သည့်နေရာသည် မိမိတာဝန်ယူရသည့် နယ်နိမိတ်အတွင်းဖြစ်ခဲ့သော်၊ ထိုနယ်နိမိတ်အတွင်း တာဝန်ယူရသည့် သက်ဆိုင်ရာမီးသတ်အဖွဲ့၏မီးသတ်တာဝန်ခံအရာရှိက ကြီးကြပ်ရမည်။

(၂) ဤပုဒ်မအရ အပ်နှင်းသည့် အာဏာကိုဖြစ်စေ၊ အလုပ်ဝတ်တရားကိုဖြစ်စေ၊ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပစ္စည်းတခုခုပျက်စီးလျှင်၊ ယင်းသို့ပျက်စီးခြင်းသည် မီးအာမခံစာချုပ် အဓိပ္ပါယ်အလို့ငှါ မီးလောင်ကျွမ်း၍ ပျက်စီးခြင်းဖြစ်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

(၃) မီးလောင်သည့်အခါ မီးလောင်သည့် နေရာတွင်ရှိသော ညွှန်ကြား ရေးဝန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးဝန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်မီးသတ်အရာရှိသည်၊ သို့တည်းမဟုတ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်ရောက်ရှိလာသော မီးသတ်အဖွဲ့များ၏ အကြီးဆုံး တာဝန်ခံအရာရှိသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၇ (၁) ခြွင်းချက်တွင် ဖော်ပြထားသောမီးသတ်တာဝန်ခံအရာရှိသည်၊ မီးသတ်အဖွဲ့ဝင် တဦးဦးကို၊ သို့တည်းမဟုတ်တဦးထက်ပိုသောမီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များကို အလွမ်းဝေးသောနေရာတွင်၊ မိမိ၏ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ရန်အမိန့်စာဖြင့်ရွေးချယ်၍ တာဝန်လွှဲအပ်နိုင်သည်။ အဆိုပါအဖွဲ့ဝင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့ဝင်များသည် ဤပုဒ်မအရ၊ ညွှန်ကြားရေးဝန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးဝန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးဝန်၊ သို့တည်းမဟုတ်ခရိုင်မီးသတ်အရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်ရောက်ရှိလာသော မီးသတ်အဖွဲ့များ၏ အကြီးဆုံးတာဝန်ခံအရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၇ (၁) ခြွင်းချက်တွင်ဖော်ပြထားသော မီးသတ်တာဝန်ခံအရာရှိကိုယ်တိုင် ရရှိသည့်အာဏာများကိုပင် အခါအားလျော်စွာရရှိစေရမည်။

၈။ ။ မည်သည့်မီးသတ်အာဏာပိုင်၊ သို့တည်းမဟုတ်မည်သည့်ရဲအရာရှိ၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်မဆို မိမိ၏တာဝန်ဝတ်တရားများကို နည်းလမ်းတကျဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်ဟု သဘောရိုးဖြင့် ယုံကြည်၍ ဆောင်ရွက်သည့်အတွက်ကြောင့် ပျက်စီးနစ်နာခြင်းကိုလျော်ကြေးပေးရမည့် တာဝန်မရှိစေရ။

၉။ ။ (၁) မည်သည့်အရပ်ဒေသတွင်မဆို မီးလောင်လျှင်၊ ထိုအရပ်ဒေသရှိ မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များထဲတွင် ရာထူးအကြီးဆုံးဖြစ်သောအရာရှိသည်၊ မီးလောင်သည့်အကြောင်းရင်းကို စုံစမ်း၍

မီးလောင်ရာအရပ်တွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံ စာဖြင့် အစီရင်ခံရမည်။ အဆိုပါရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ မီးလောင်သည့်အကြောင်းအရာများကိုထပ်မံစစ်ဆေးရန်သင့်သည် ဟု မိမိထင်မြင်လျှင် သက်သေများဆင်ခေါ်၍ ထပ်မံစစ်ဆေးရမည်။

(၂) အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင် ဖော်ပြထားသည်။ မီးလောင် သည် အကြောင်းရင်းစုံစမ်းချက် အစီရင်ခံစာများ၊ သို့တည်းမဟုတ်ထပ်မံ စစ်ဆေးချက်များနှင့် အဆိုပါ ကိစ္စများနှင့်စပ်သွင်း၍၊ ထင်မြင်ချက်နှင့်တကွ မိတ္တူများကို မိုးသတ် ညွှန်ကြားရေးဝန်နှင့် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနအတွင်းဝန်ထံသို့ပေးပို့ရမည်။

၁၀။ ။ တည်ဆဲတရားဥပဒေတခုခုအရ—

- (က) ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့် အရာဝတ္ထုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ပေါက်ကွဲ စေတတ်သည့်အရာဝတ္ထုကိုထားရှိရန်၊ သိုလှောင်ရန်၊ လက်ရှိထားရန်၊ အသုံးပြုရန်၊ ပြုလုပ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းချရန်လိုင်စင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွင့်အမိန့်လိုအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ဖွဲ့လမ်းသဘင်ကျင်းပရန် လိုင်စင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွင့်အမိန့် လိုအပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) ဒုန်းလွှတ်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မီးပန်း မီးရှူးကိုဖြစ်စေ၊ ဒုန်းကိုဖြစ်စေရောင်းချ ရန်လိုင်စင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွင့်အမိန့်လိုအပ်လျှင်

အဆိုပါ လိုင်စင်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခွင့်အမိန့်ကို ထုတ်ပေးနိုင်ခွင့် အာဏာရှိသူက၊ သက်ဆိုင်ရာ မိုးသတ်အာဏာပိုင်များထံမှ အကြံဉာဏ်တောင်းယူ၍ ထုတ်ပေးရမည်။

၁၁။ ။ အခြားတည်ဆဲတရားဥပဒေများတွင်မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ မိုးသတ်အာဏာပိုင် သည်၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သည့်အရာဝတ္ထု၊ သို့တည်းမဟုတ်ပေါက်ကွဲစေတတ်သည့် အရာဝတ္ထု ထားရှိသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် သိုလှောင်ထားသည့် အလုပ်ရုံတခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ်ဖွဲ့လမ်းသဘင် ကျင်းပရာ နေရာတခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆောက်အအုံတခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် နေရာတခုခုကို ကြည်ရှုစစ်ဆေးရမည်။ အဆိုပါအလုပ်ရုံတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ်အဆောက်အအုံတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နေရာတွင်မီးဘေးမှ ကာကွယ်ရန်ကြိုတင်ပြုလုပ်ထားသော စီမံချက်များလုံလောက်စွာရှိမရှိကို၊ လိုင်စင် ထုတ်ပေးခွင့်ရသည့် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်ထံအစီရင်ခံရမည်။

၁၂။ ။ မိုးသတ်အာဏာပိုင်နှင့် မိုးသတ်အဖွဲ့ဝင်အားလုံးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်း ချက်များနှင့်အညီဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေအရပြုသောနည်းဥပဒေများနှင့်အညီဖြစ်စေ၊ ဆောင်ရွက်သော အခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်သည့် သဘောသက်ရောက်သော အပြုအမူများကိုပြုသောအခါ၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁ ၏အဓိပ္ပါယ်အရ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများဖြစ်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

၁၃။ ။ မည်သူမဆို မိုးသတ်အာဏာပိုင်တဦးဦးအား၊ သို့တည်းမဟုတ် မိုးသတ်အဖွဲ့ဝင် တဦးဦးအား၊ မီးလောင်ဘဲနှင့် မီးလောင်သည်ဟုလမ်းဘေးမီးလွန် ခလုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ စကားပြော ကြေးနန်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အခြားတနည်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း၊ တမင်သက်သက်အချက်ပေးလျှင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ပေးစေလျှင်၊ နှစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်ငါးရာထိငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရမည်။

၁၄။ ။(၁) နိုင်ငံတော် သမတသည်၊ ဤအက်ဥပဒေပါ ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှါ၊ နည်းဥပဒေများကို ပြုနိုင်သည်။

(၂) အထက်ပါအာဏာ၏ ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ အဆိုပါ နည်းဥပဒေ များတွင် အထူးအားဖြင့်—

(က) ညွှန်ကြားရေးဝန်၏အာဏာများနှင့် တာဝန်ဝတ်တရားများကိုသတ်မှတ်ခြင်း၊

(ခ) မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် မီးငြိမ်းသတ်ရေးစီမံချက်များ၊

(ဂ) မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ အသီးသီးတို့အချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေး၊

(ဃ) မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့အသီးသီးတို့၏ အစည်းအဝေးများတွင် လိုက်နာရန် စည်းကမ်းများ၊

(င) ပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မ ၃ (ဝ) အရ၊ ပေးမည့်စရိတ်ကြေးငွေများ၊

(စ) ပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မ ၃ (၁) (ဆ) အရ၊ သတ်မှတ်သည့်ကိစ္စများကိုပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

(၃) မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် မီးငြိမ်းသတ်ရေး အတွက် ပုဒ်မ ၃ (၂)၊ အပိုဒ် (ခ) အရ၊ ပြုလုပ်သော နည်းဥပဒေကို၊ မလိုက်နာသူအား သုံးလထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တရာထိ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ စီရင်ခြင်းခံရမည်ဟု နိုင်ငံတော်သမတက ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

၁၅။ ။အခြားတည်ဆဲ တရားဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ဤ အက်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သမျှ ပျက်ပြယ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၆။ ။၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မီးသတ်ဝန်ထမ်းအဖွဲ့ အက်ဥပဒေကိုဤအက်ဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်း လိုက်သည်။

B.—LEGISLATURE.

ခါ—ဥပဒေပြုမှု။

THE ANTI-BOYCOTT ACT.

[BURMA ACT V, 1922.] (24th June, 1922.)

WHEREAS it is expedient to protect all persons in the exercise of their lawful rights against those who seek to bring improper pressure to bear on them for the furtherance of political purposes ; it is hereby enacted as follows:—

Preamble.

1. This Act shall extend to such areas as the President of the Union may, by notification, direct.

Extent.

2. A person shall be deemed to boycott another who—

(a) refuses to let or use or occupy any house or land, or to deal with, work for hire or do business with another person, or to render to

Definition of "boycott".

him or receive from him any customary service, or refuses to do any of the said things on the terms on which such things would commonly be done in the ordinary course of business, or

- (b) abstains from such social, professional or business relations as he would, having regard to existing customs in the community, ordinarily maintain with such other person, or
- (c) in any way injures, annoys or interferes with such other person in the exercise of his lawful rights.

Punishment
for boycot-
ting.

3. Whoever, in consequence of any person having done any act which he was legally entitled to do or of his having omitted to do any act which he was legally entitled to omit to do, or with intent to cause any person to do any act which he is not legally bound to do or to omit to do any act which he is legally entitled to do, or with intent to cause harm to such person in body, mind, reputation or property, or in his business or means of living, boycotts such person or any person in whom such person is interested, shall be punished with imprisonment which may extend to six months or with fine or with both :

Provided that no offence shall be deemed to have been committed under this section if the Court is satisfied that the accused person has not acted at the instigation of or in collusion with any other person or in pursuance of any conspiracy or of any agreement or combination to boycott

Punishment
for instiga-
ting or pro-
moting a
boycott.

4. Whoever—

- (a) publicly makes or publishes or circulates a proposal for, or
- (b) makes, publishes or circulates any statement, rumour or report with intent to, or which he has reason to believe to be likely to, cause, or
- (c) in any other way instigates or promotes,

the boycotting of any person or class of persons, shall be punished with imprisonment which may extend to two years or with fine or with both.

Explanation.—An offence under this section shall be deemed to have been committed although the person affected or likely to be affected by any action of the nature referred to herein is not designated by name or class but only by his acting or abstaining from acting in some specified manner.

Punishment
for threaten-
ing a
boycott.

5. Whoever, in consequence of any person having done any act which he was legally entitled to do or of his having omitted to do any act which he was legally entitled to omit to do, or with intent to cause any person to do any act which he is not legally bound to do, or to omit to do any act which he is legally entitled to do, threatens to cause such person, or any person in whom such person is interested, to be boycotted shall be punished with imprisonment for a term which may extend to two years or with fine or with both.

Saving in
certain
cases.

6. No offence shall be deemed to have been committed under sections 3, 4 or 5 if the Court is satisfied that the accused has not acted for the furtherance of a political purpose or from political motives.

Saving of
certain acts.

7. Nothing in this Act shall be deemed to make unlawful—

- (a) any act done by any person for *bonâ fide* religious purposes in accordance with the tenets, or with the established religious custom or usage, of the religious body to which such person belongs, or
- (b) any act done in the furtherance of a *bonâ fide* labour dispute, or
- (c) any act done in the ordinary course of business competition, including the promotion of indigenous industries.

Explanation.—Nothing in this section shall be deemed to make lawful any act punishable under or prohibited by any enactment for the time being in force or any act amounting to an actionable wrong.

8. (1) In any case in which a person has been convicted of an offence under this Act the Magistrate may, in lieu of or in addition to any sentence passed thereunder, require such person to execute a bond, with or without sureties, to be of good behaviour for such period, not exceeding one year as the Magistrate thinks fit. Power to demand security.

(2) The provisions of Chapter XLII of the Code of Criminal Procedure shall apply to all bonds taken under this section.

9. (1) No Magistrate shall take cognizance of an offence punishable under this Act unless upon complaint made by order of or under authority from the President of the Union, which order or authority shall not be given after the lapse of more than three months from the date on which the offence is alleged to have been committed. Bar to jurisdiction.

(2) No offence punishable under this Act shall be triable except by a Subdivisional Magistrate, a Magistrate of the first class or a Magistrate specially empowered by the President of the Union in this behalf.

10. Notwithstanding anything in the Code of Criminal Procedure to the contrary, an offence punishable under this Act shall be deemed for the purposes of Chapter XIV thereof to be cognizable : Offences under the Act to be cognizable.

Provided that no measures shall be taken for the arrest of a person suspected of the commission of an offence except under the orders of the District Magistrate.

— — — — —

ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်နယ်ကောင်စီ သဘာပတိနှင့် ဒုတိယ သဘာပတိရာထူးကို အကျိုးအမြတ်ရှိသောရာထူးမျိုးမှ ခွင်းချက်ပြုသည့် အက်ဥပဒေ။

[၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၉။] (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်။)

၁။ ။ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှစ၍ အာဏာတည်ခဲ့သည် ဟုမှတ်ယူရမည်။

၂။ ။ဤအက်ဥပဒေ၌—

- (က) ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဆိုသည်မှာ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ၊ ပြည်နယ်များ၌ဖွဲ့စည်းထားသောအစိုးရ (ကက်ဘီနက်) အဖွဲ့ဝင်များကိုဆိုလိုသည်။
- (ခ) ပြည်နယ်ကောင်စီသဘာပတိနှင့် ဒုတိယသဘာပတိဆိုသည်မှာ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ၊ ဖွဲ့စည်းထားသည့် ပြည်နယ်ကောင်စီက ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသောသဘာပတိနှင့် ဒုတိယသဘာပတိများကိုဆိုလိုသည်။
- (ဂ) ၎င်းပြင်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ၊ ရွေးကောက်ပွဲများပြုလုပ်၍ ပြည်နယ်အစိုးရ (ကက်ဘီနက်) အဖွဲ့ဝင်၊ ပြည်နယ်ကောင်စီသဘာပတိနှင့် ဒုတိယသဘာပတိများကို၊ မရွေးကောက်မတင်မြှောက်မီ အချိန်ကာလအတွင်း၊ ပြည်နယ် ယာယီ အစိုးရ (ကက်ဘီနက်) အဖွဲ့ဝင်၊ ပြည်နယ် ယာယီ ကောင်စီ သဘာပတိနှင့် ဒုတိယသဘာပတိများလည်းပါဝင်သည်။

၃။ ။ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်နယ်ကောင်စီသဘာပတိများနှင့် ဒုတိယသဘာပတိများတို့သည်၊ ၎င်းတို့၏ရာထူးကိုလက်ခံဆောင်ရွက်၍ ဥပဒေအရသတ်မှတ်ထားသော လစာစရိတ်နှင့် အခြားကြေးငွေများကို ယူငြားသော်လည်း၊ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ အမတ်အဖြစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ခြင်းခံနိုင်သည့်အရည်အချင်း၊ သို့မဟုတ် လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ အမတ်အဖြစ်ဖြင့် တည်မြဲနိုင်သည့်အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းခြင်းမရှိဘဲယူဆရမည်။

ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံးအက်ဥပဒေ။^၁

[၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၅၆။] (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်။)

ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံးအတွက် ဥပဒေတရပ် ပြဋ္ဌာန်းရန်လိုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေတရပ်ပြဋ္ဌာန်းသည်။

၁။ ။ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံး အက်ဥပဒေဟု ခေါ်ရမည်။

၂။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံး အုပ်ချုပ်ရေး အတွက် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ တဖွဲ့ ရှိစေရမည်။ ဤအက်ဥပဒေတွင်၊ အဆိုပါအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို၊ အဖွဲ့ဟုဖော်ပြထားသည်။

၃။ ။(၁) အဖွဲ့တွင်အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်စေရမည်။

- (က) ပါလီမန်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ။
- (ခ) ဘဏ္ဍာရေးဌာနဝန်ကြီး။
- (ဂ) ပြည်ထဲရေးဌာနဝန်ကြီး။
- (ဃ) တရားဌာနဝန်ကြီး။
- (င) ပါလီမန်ကရွေးချယ်သည့်အမတ်တဦး။

(၂) ပါလီမန်လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ အဖွဲ့၏သဘာပတိဖြစ်၍၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်အတွင်းဝန်သော်၎င်း၊ ဒုတိယအတွင်းဝန်သော်၎င်း၊ တဦးဦးသည်၊ အဖွဲ့၏အတွင်းရေးမှူးဖြစ်ရမည်။

၄။ ။အဖွဲ့သည် အစိုးရပြန်တမ်းဝင်အရာရှိများဖြစ်ကြသော ပါလီမန်လွှတ်တော်အတွင်းဝန်၊ ဒုတိယအတွင်းဝန်၊ လက်ထောက်အတွင်းဝန်များနှင့် အခြားအရာရှိများကိုခန့်ထားရမည်။

၅။ ။အဖွဲ့၏အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကို မထိခိုက်စေဘဲ၊ ပါလီမန် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံးနှင့်ပတ်သက်၍၊ လုံးဝထာဝန်ခံအုပ်ချုပ်မှုအခွင့်အာဏာရှိရမည်။

၆။ ။အဖွဲ့သည်၊ အောက်ပါကိစ္စများကိုစီမံခန့်ခွဲ ဆောင်ရွက်ရမည်။

- (က) အရာရှိအရာထမ်း၊ အမှုထမ်းအရေအတွက်နှင့် လစာနှုန်းများကန့်သတ်ခြင်း။
- (ခ) အမှုထမ်းစည်းကမ်းချက်များပြုလုပ်ခြင်း။
- (ဂ) ထောက်ပံ့ကြေးပေးခြင်းနှင့် စရိတ်ကြေးငွေများပေးခြင်း။

^၁ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၂၂၄ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

- (ဃ) ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံးအတွက် အသုံးစရိတ်ရ-သုံးခန့်မှန်းခြေငွေကန့်သတ်ခြင်း။
- (င) ပါလီမန်လွှတ်တော် အမတ်များလစာနှင့် စရိတ်များပေးရေးအတွက် ရ-သုံးခန့်မှန်းခြေငွေကန့်သတ်ခြင်း။

၇။ ။ (၁) ပါလီမန်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကိုမထိခိုက်စေဘဲ၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်အတွင်းဝန်သည်၊ အစိုးရပြန်တမ်းဝင် အရာရှိမဟုတ်သော ပါလီမန်ရုံးဆိုင်ရာ ကျန်ရာထမ်းမှုထမ်းများကို ခန့်ထားရမည်။

(၂) ပါလီမန်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကိုမထိခိုက်စေဘဲ၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်အတွင်းဝန်သည်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တွင်ပါရှိသော မိမိ၏အာဏာများကို ပါလီမန်လွှတ်တော်အစိုးရပြန်တမ်းဝင် အခြားအရာရှိများသို့စည်းကမ်းချက်များဖြင့် ခွဲဝေလွှဲအပ်နိုင်သည်။

၈။ ။ ပါလီမန်လွှတ်တော်အတွင်းဝန်သည်၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်အမတ်များ၏ လစာနှင့် စရိတ်များအပြင်၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံးတခုလုံး၏ ရ-သုံးခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်းကို ဘဏ္ဍာရေးဌာနနှင့် တိုင်ပင်၍ ရေးဆွဲပြီးလျှင်၊ အဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက်ကို ရယူရန်တင်သွင်းရမည်။

၉။ ။ ဘဏ္ဍာရေးဌာနနှင့်တိုင်ပင်၍ အဖွဲ့ကအတည်ပြုပြီးသော ခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းကို ဘဏ္ဍာရေးဌာနသည်၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်သို့တင်ပြရန်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ရ-သုံးခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်းတွင် ထည့်တင်ရမည်။

၁၀။ ။ ^၁ [အဖွဲ့သည် ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများနှင့်အောက်ဖော်ပြပါကိစ္စများကို] ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှါ နည်းဥပဒေများပြုလုပ်နိုင်သည်။

- (က) အဖွဲ့အစည်းအဝေးကျင်းပရန်နည်းဥပဒေများ။
- (ခ) အဖွဲ့အစည်းအဝေးတွင် အစည်းအဝေးထမြောက်ရန်၊ အနည်းဆုံးတက်ရောက်ရမည့်အဖွဲ့ဝင်လူဦးရေ။
- (ဂ) ပါလီမန်လွှတ်တော် အစိုးရပြန်တမ်းဝင်အရာရှိများနှင့် ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံး ရာထမ်းမှုထမ်းများနုတ်ပယ်ရေး၊ ထုတ်ပစ်ရေး၊ အပြစ်ဒဏ်ပေးရေး၊ အခြားစည်းကမ်းသေဝပ်မှုအရေးများကို သတ်မှတ်သည်နည်းလမ်းများ။
- (ဃ) ပါလီမန်လွှတ်တော်အရာရှိများ၏အမိန့်များကိုအယူခံနိုင်ရေးသတ်မှတ်သည်နည်းလမ်းများ။

၁၁။ ။ အဖွဲ့ဝင်နေရာများ လစ်လပ်နေစေကာမူ အဖွဲ့၏လုပ်ငန်း ဆောင်တာများကို ဆောင်ရွက်ရန်အဖွဲ့တွင်အာဏာရှိရမည်။

၁၂။ ။ အဖွဲ့သည်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ နည်းလမ်းကျနစွာဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်သော ပါလီမန်လွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏ အစိုးရပြန်တမ်းဝင် အရာရှိများဖြစ်ကြသော အတွင်းဝန်များ၊ ဒုတိယအတွင်းဝန်များ၊ လက်ထောက်အတွင်းဝန်များနှင့် အခြား အရာထမ်း အမှုထမ်းများခန့်ထား

^၁ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၁၀ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

^၂ အထက်ပါဥပဒေအရ ထည့်သွင်းသည်။ ၎င်းပြင် ပုဒ်မ ၁၁ မှ ၁၄ ကို ပုဒ်မ ၁၂ -မှ ၁၅ ဟု ပြန်လည်အမှတ်စဉ်သည်။

ခြင်းကိစ္စနှင့် အသုံးစရိတ်ကိစ္စတို့ကိုလည်း ပြုလုပ်သတ်မှတ်ရမည်။ ဤသတ်မှတ်ခြင်းသည် ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်အတွက် ဖွဲ့စည်းသောအဖွဲ့က မိမိတို့၏လွှတ်တော်နှင့်ဝတ်သက်သော ကိစ္စများအတွက် သတ်မှတ်သည့် အချိန်ကာလအထိသာ အတည်ဖြစ်စေရမည်။

၁၃။ ။ (၁) ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ နည်းလမ်းကျနစွာ ဖွဲ့စည်းသော လွှတ်တော်နှစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ၊ ပုဒ်မ ၃ အရ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်း၍ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်အတွက် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သော အဖွဲ့တဖွဲ့စီရှိရမည်။

- (က) သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့မဟုတ်နာယက။
- (ခ) ဘဏ္ဍာရေးဌာနဝန်ကြီး။
- (ဂ) ပြည်ထဲရေးဌာနဝန်ကြီး။
- (ဃ) တရားဌာနဝန်ကြီး။
- (င) သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်မှရွေးချယ်ခန့်ထားသောအမတ်တဦး။

(၂) သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့မဟုတ်နာယကသည်၊ အဖွဲ့၏သဘာပတ်ဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော် အတွင်းဝန်သော်၎င်း၊ ဒုတိယအတွင်းဝန်သော်၎င်း၊ တဦးဦးသည်အဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်ရမည်။

(၃) ဤပုဒ်မအရ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့များသည် သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်နှင့်ပတ်သက် သောကိစ္စများကိုဆောင်ရွက်ရာ၌ ဤအက်ဥပဒေများတွင် ဖော်ပြပါရှိသောအဖွဲ့၏ အာဏာများနှင့် အခွင့်အရေးများကို သုံးစွဲခံစားရမည်။

၁၄။ ။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏ဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့မဟုတ်နာယကသည်၊ မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သောလွှတ် တော်နှင့် ပတ်သက်သောကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြပါရှိသောပါလီမန် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ အာဏာများနှင့် အခွင့်အရေးများကို သုံးစွဲခံစားရမည်။

၁၅။ ။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏ အတွင်းဝန်တို့သည်၊ မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော လွှတ်တော် နှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဤအက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြပါရှိသော ပါလီမန်လွှတ် တော်အတွင်းဝန်၏အာဏာများနှင့် အခွင့်အရေးများကို သုံးစွဲခံစားရမည်။

ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲအက်ဥပဒေ။ °

[၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၆၅။] (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်။)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ၊ ဖွဲ့စည်းရမည် ဖြစ်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစုလွှတ်တော်တို့အတွက်၊ ရွေးကောက်ပွဲများကို ကျင်းပရန် လိုအပ်သည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

° မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၂၇၀ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

အခန်း ၁။

အပိုင်း ၁။

အဓိပ္ပါယ်ပိုင်းခြားဖော်ပြချက်။

- ၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေကို၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပါလိမန်ရွေးကောက်ပွဲအက်ဥပဒေ ဟုခေါ်ရမည်။
- ၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေ၌ အခြားနည်း အထင်အရှား ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထောက်ထားရန်မလိုလျှင်—
- (က) “ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ” ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် သမ္မတကို ဆိုလိုသည်။
 - (ခ) “ အခြေခံဥပဒေ ” ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို ဆိုလိုသည်။
 - (ဂ) “ ကချင်အမျိုးသား ”၊ သို့တည်းမဟုတ် “ ချင်းအမျိုးသား ”၊ သို့တည်းမဟုတ် “ ကရင်အမျိုးသား ” ဆိုသည်မှာ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဤအက်ဥပဒေ၏ကိစ္စ အလို့ငှါ ကချင်လူမျိုးဟုသော်၎င်း၊ ချင်းလူမျိုးဟုသော်၎င်း၊ ကရင်လူမျိုးဟု သော်၎င်း အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ဖော်ပြကျေညာသော လူမျိုးတွင် ပါဝင်သည့်သူကို ဆိုလိုသည်။
 - (ဃ) “ ရွေးကောက်ပွဲ ” ဆိုသည်မှာ၊ ပါလိမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော် တရပ်ရပ်အတွက် အမတ်နေရာတစ်ခုကို သော်၎င်း၊ အများကိုသော်၎င်း ဖြည့်သွင်းရန် ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲကို ဆိုလိုသည်။

အပိုင်း ၂။

ပါလိမန်ဖွဲ့စည်းပုံ။

- ၃။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် အမတ်နေရာနှစ်ရာငါးဆယ်ရှိရမည်။ ထိုနေရာနှစ်ရာငါးဆယ် ကို အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ရမည်။
- (က) နှစ်ဆယ့်ငါးနေရာကို ရှမ်းပြည်နယ်မှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖြည့်သွင်းရမည်။
 - (ခ) ခုနစ်နေရာကို ကချင်ပြည်နယ်မှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖြည့်သွင်းရမည်။
 - (ဂ) ခြောက်နေရာကို ချင်းပိသေသတိုင်းမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖြည့်သွင်းရမည်။
 - (ဃ) နှစ်နေရာကို ကရင်နီပြည်နယ်မှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖြည့်သွင်းရမည်။
 - (င) နေရာနှစ်ဆယ်ကို ကရင်အမျိုးသားများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖြည့်သွင်းရမည်။
 - (စ) နေရာတရာကိုးဆယ်ကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျန်နယ်မြေများမှ (ကရင် အမျိုးသားများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ မဟုတ်သော) ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖြည့်သွင်းရမည်။

၄။ ။ လူမျိုးစုံလွှတ်တော်၏ အမတ်နေရာ အနုရအတွက်သည် အခြေခံ ဥပဒေရှိ ခုတိယ ဖဿား၌ သတ်မှတ်ထားသည့် အတိုင်းဖြစ်ရမည်။

အပိုင်း ၃။

မဲဆန္ဒနယ်များသတ်မှတ်ရေး။

၅။ ။ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော် အမတ်များကို ရွေးကောက်ရန်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံရှိ နယ်မြေများကို၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ရေးဆွဲထားသော နည်းဥပဒေများ၌ သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း၊ နယ်မြေဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်များ အဖြစ်ခွဲရမည်။

၆။ ။ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပ၍ ဖြည်သွင်းရမည်ဖြစ်သော ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်အမတ် နေရာများကို၊ မဲဆန္ဒနယ်အသီးသီးအတွက် အမတ်တနေရာဖြစ်စေ၊ တနေရာထက်ပို၍ ဖြစ်စေ သတ်မှတ် ပြီးလျှင်၊ နေရာချပေးရမည်။

၇။ ။ဤအက်ဥပဒေအရ ရေးဆွဲထားသော နည်းဥပဒေများရှိ ဇယားများတွင် ဖော်ပြထား သည့် မြို့နယ်နယ်နိမိတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအုပ်ချုပ်ရေးနယ်၏၊ နယ်နိမိတ်ကို ပြောင်းခဲ့သော်၊ ထိုမြို့နယ်နယ်နိမိတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုခရိုင်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအုပ် ချုပ်ရေးနယ်နှင့် သက်ဆိုင်သော ဇယားပါ ရည်ညွှန်းချက်သည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက သတ်မှတ်သော နေ့ရက်မှစ၍၊ သို့တည်းမဟုတ် နေ့ရက်များမှစ၍၊ ဤအက်ဥပဒေ၏ ကိစ္စအားလုံး အလို့ငှါသော်၎င်း၊ သီးခြားကိစ္စများ အလို့ငှါသော်၎င်း၊ နယ်နိမိတ် ပြောင်းခြင်းခံရသော ထိုမြို့နယ်နယ်နိမိတ်၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုခရိုင်နှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအုပ်ချုပ်ရေးနယ်နှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

၈။ ။မဲဆန္ဒနယ်၏ နယ်နိမိတ်ကြောင်းသည် လူသွားလမ်းဖြစ်ခဲ့သော်၊ ထိုနယ်နိမိတ်ကြောင်း ကို လူသွားလမ်း၏ အလယ်ကြောင်းမဟုတ်ဟူ၍ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိလျှင်၊ လူသွားလမ်း၏ အလယ် ကြောင်းဟူ၍ မှတ်ယူရမည်။

အပိုင်း ၄။

အမတ်ဖြစ်ရန်အရည်အချင်းများ။

၉။ ။အသက် နှစ်ဆယ်တနှစ်ပြည့်သည်လည်းဖြစ်၍—

- (က) အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၇၄ အရ အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းခြင်း မရှိသည်လည်းဖြစ်၍၊
- (ခ) ဤအက်ဥပဒေ၌ သီးခြား ဖော်ပြ ထားသော မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သည် အခြားအရည် အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းဖြစ်၍၊
- (ဂ) ဤအက်ဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ အရည်အချင်းပျက်ယွင်းခြင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော

နိုင်ငံသားတိုင်းသည်၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ အမတ်နေရာအတွက် အခွင့်ခံနိုင်ရမည်။

၁၀။ ။ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ အမတ်အဖြစ် အရွေးခံရသော သူသည်၊ မိမိ နှင့် သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော် သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသောအခါ၊ အမတ်အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံလျှင်၊ နောက်ထပ် အမတ်အဖြစ် အရွေးခံနိုင်ခွင့်ရှိရမည်။

၁၁။ ။သာသနာရေးဆိုင်ရာရဟန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သာသနာ့ဝန်ထမ်းဟူသမျှသည်၊ ပါလီ မန် ဆိုင်ရာလွှတ်တော် တရပ်ရပ် ၏ အမတ်အဖြစ်အရွေးခံစေရမူ၊ အမတ်အဖြစ်နှင့်လည်း ဤမခန ဓေရ။

° ခြင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ အမတ်တဦးသည် သက်ဆိုင်ရာ ပါလီမန်လွှတ်တော် ညီလာခံမရှိမှီက ဥပသမ္မတရဟန်း အဖြစ်သော်၎င်း၊ ရှင်သာမဏေ အဖြစ်သော်၎င်း၊ ခံယူခြင်းကို ဤပုဒ်မက မည်သည့်အခါမျှ တားမြစ်သည်ဟု မှတ်ယူခြင်းမရှိစေရ။

၁၂။ ။ ပါလီမန် ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် တရပ်ရပ်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲတွင်၊ မဲပေးနိုင်ခွင့် မရှိသော သူသည် ပါလီမန် အမတ်အဖြစ် အရွေးခံနိုင်ခွင့် မရရှိစေရ။

အပိုင်း ၅။

မဲစာရင်းအရာရှိနှင့် ရွေးကောက်ပွဲတာဝန်ခံအရာရှိများ။

၁၃။ ။ မဲဆန္ဒနယ်များအတွက် မဲစာရင်းများကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ခန့်ထားသော အရာရှိများကပြုလုပ်ရမည်။

သို့ရာတွင် မဲစာရင်းအရာရှိများသည် မဲစာရင်းများကို ပြုလုပ်ရာတွင် မိမိသင်တော်သည်ထင်မြင်သော သူများကို သတ်မှတ်ထားသော ချုတ်ချယ်ချက်စည်းကမ်းများနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။

၁၄။ ။ မဲဆန္ဒနယ်များ၌ ရွေးကောက်ပွဲများအတွက်၊ ရွေးကောက်ပွဲတာဝန်ခံ အရာရှိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်သူသည်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ဝန်ထမ်း အရာရှိသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်အစိုးရဝန်ထမ်း အရာရှိသော်၎င်း ဖြစ်ရမည်။

အပိုင်း ၆။

အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ။

၁၅။ ။ (၁) ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် စပ်သည့် ရှိ၊ အမတ်အဖြစ် အရွေးခံရန် အမည်တင်သွင်းရမည့် နေ့ရက်များအတွက်၎င်း၊ အမည်တင်သွင်းလွှာများကို ကြည်ရှုစစ်ဆေးရမည့်နေ့ရက်များအတွက်၎င်း၊ မဲပေးရမည့်နေ့ရက်များ အတွက်၎င်း၊ အခြားကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရမည့် နေ့ရက်များအတွက်၎င်း၊ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပြီးမရှိခင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ထိုနေ့ရက်များကိုသတ်မှတ်ရမည်။

(၂) သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မကို အကြောင်းပြု၍ ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် ရက်ကန့်သတ်ခြင်းကို နည်းဥပဒေများဖြင့် မပြုရဟု အဓိပ္ပာယ်မကောက်ယူရ။

၁၆။ ။ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် တရပ်ရပ်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲတွင်၊ တနေရာထက်ပို၍ အရွေးခံရသောသူသည်၊ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်သော အချိန်အတွင်းတွင်၊ အမတ်တနေရာမှတပါး၊ ကျန်နေရာများမှ နုတ်ထွက်ခြင်းပြုခဲ့သော်၊ သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကသော်၎င်း၊ နာယက ကသော်၎င်း၊ မိမိ၏သဘောအတိုင်း သတ်မှတ်သော အမတ်တနေရာမှတပါး၊ ကျန်အမတ်နေရာအားလုံး လစ်လပ်သည်ဟု ကျေညာရမည်။

၁၇။ ။ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲတခု၌ အရွေးခံသူများရရှိသော မဲအရေအတွက်ချင်း တူညီနေသောအခါ၊ မဲတခုဖြည့်လိုက်ခြင်းအားဖြင့်၊ အရွေးခံသူတဦးဦးသည် အရွေးခံရသူဟု ကျေညာခြင်းကို ခန့်ခွင့်ရှိခဲ့သော်၊ ထိုဖြည့်မဲကို ရွေးကောက်ပွဲတာဝန်ခံ အရာရှိသည်၊ မိမိဆုံးဖြတ်သောနည်းအတိုင်း မိမိ၏မျက်မှောက်တွင် မဲချကာပေးရမည်။

အခန်း ၂။

မဲဆန္ဒပေးခွင့်။

၁၈။ ။ဤအက်ဥပဒေတွင် ဒေသတခုခု၌ သာမန်အားဖြင့် နေထိုင်သောသူများကို ရည်ညွှန်းသောအခါ၊ ထိုရည်ညွှန်းချက်သည်၊ ထိုသူတဦးဦးကိုယ်တိုင် ရန်ကုန်ခါ နေထိုင်ရာဖြစ်သောဒေသ၌ နေအိမ်အဆင်သင့် ထားရှိသော သူနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

၁၉။ ။ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်များအတွက် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရန် မဲဆန္ဒနယ်အသီးသီးအတွက်၊ မဲစာရင်းတခုစီရှိရမည်။

၂၀။ ။မဲဆန္ဒနယ်အတွက် ထားရှိသည့် မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်နေသော သူတိုင်းသည်၊ ထိုမဲဆန္ဒနယ်တွင် မဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိရမည်။

၂၁။ ။မဲစာရင်းပြုလုပ်ခြင်း၊ အခါကာလအားလျော်စွာ မဲစာရင်းတခုလုံးကို သော်၎င်း၊ တစိတ်တဒေသကိုသော်၎င်း စစ်ဆေးပြင်ဆင်ခြင်းတို့ကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ သတ်မှတ်သောနေ့ရက်တွင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၂။ ။အခြေခံဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်လုံး၏ ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် မဲဆန္ဒရှင်များ၏ အရည်အချင်းများသည် အတူတူပင်ဖြစ်စေရမည်။

၂၃။ ။ဤအက်ဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲနိုင်ငံသားတိုင်းသည် မဲဆန္ဒနယ်တနယ်တွင် သာမန်အားဖြင့်နေထိုင်သူလည်းဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်သမ္မတ သတ်မှတ်သော နေ့ရက်တွင် အသက်တဆယ်ရှစ်နှစ် ပြည့်သူလည်းဖြစ်လျှင်၊ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်နိုင်သော အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။

၂၄။ ။စိတ်ပေါ့သွပ်၍၊ စိတ်ပေါ့သွပ်သည်ဟု အခွင့်အာဏာရ တရားရုံး၏ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံနေရသောသူကို၊ မဲစာရင်း၌ မထည့်မသွင်းရ။ ရွေးကောက်ပွဲ၌လည်း မဲမပေးစေရ။

၂၅။ ။ဤအက်ဥပဒေရှိ အခန်း ၅ အရ၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် စပ်လျဉ်းသော အခြားပြစ်မှုများကြောင့်၎င်း၊ မဲပေးနိုင်ခွင့် အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းနေသူကို၊ မဲစာရင်း၌ မထည့်မသွင်းရ။ ရွေးကောက်ပွဲ၌လည်း မဲမပေးစေရ။ ထိုသို့အရည်အချင်းပျက်ယွင်းနေသော သူ၏အမည်ကို မဲစာရင်းမှထုတ်ပယ်ရမည်။

၂၆။ ။အခွင့်အာဏာရရုံးတော်၏ အမိန့်စီရင်ချက်အရ ထောင်ဒဏ်ခံနေရသော သူသည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးနိုင်ခွင့် မရရှိစေရ။

၂၇။ ။ သာသနာရေးဆိုင်ရာရဟန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သာသနာဝန်ထမ်းဟူသမျှကို ပါလိမ္မော် လွှတ်တော်များဆိုင်ရာ ရွေးကောက်ပွဲ မဲစာရင်း၌ မထည့်သွင်းရ။ ရွေးကောက်ပွဲ၌လည်း မဲမပေးစေရ။

၂၈။ ။ မည်သူမဆို မဲဆန္ဒနယ် တနယ်၌သာလျှင် မဲပေးခွင့်ရှိသည်။ ထိုတနယ်မှအပ အခြား မဲဆန္ဒနယ်များတွင် မဲပေးခွင့်မရှိစေရ။ မဲစာရင်းတခုမှတစ်ပါး၊ အခြားမဲစာရင်းများတွင် အမည်မပါ မဝင်နိုင်စေရန် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ သတ်မှတ်ထားခြင်းရှိလျှင်၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း လိုက်နာရမည်။

၂၉။ ။ မည်သူမဆို မဲဆန္ဒတနယ်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲတွင် တကြိမ်ထက်ပို၍ မဲပေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲများကို တချိန်တည်းကျင်းပနေစဉ် တနယ်ထက်ပိုသော မဲဆန္ဒနယ်များ အတွက် မဲပေးလျှင်၊ ထိုသူအား အလုပ်မဲဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကြမ်းနှင့်ဖြစ်စေ တနှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ် ငွေဒဏ် နှစ်ရပ်လုံးအပြစ်ပေးရမည်။

သို့ရာတွင် မဲဆန္ဒတနယ်အတွက် အမတ် တနေရာထက်ပို၍ ဖြည့်သွင်းရန်ရှိလျှင်၊ မဲဆန္ဒရှင်သည်၊ ဖြည့်သွင်းရမည့် အမတ်နေရာ အသီးသီးအတွက်၊ တမဲစီသာရခွင့်ရှိရမည်။ သို့ရာတွင် အမတ်အရွေး ခံသူ တဦးအတွက် တမဲထက်ပို၍ ပေးနိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

အခန်း ၃။

ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်များနှင့်ကုန်ကျစရိတ်များ။

၃၀။ ။ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် အမည်တင်သွင်းသောသူသည်၊ ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ထားသော အချိန်နှင့် စည်းကမ်းတို့ကို လိုက်နာကာ၊ မိမိကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတဦးကို ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ခန့်ထားရမည်။

၃၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေပါ အခန်း ၅ ရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်ရန် အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းသူကို၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ခန့်ရ။

၃၂။ ။ (၁) အရွေးခံသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသူအား ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ခန့်ခြင်းကို ရုပ်သိမ်းလျှင်၊ ရုပ်သိမ်းစာ၌ အရွေးခံသူက လက်မှတ်ထိုးရမည်။ ထိုရုပ်သိမ်းစာသည် ရွေးကောက်ပွဲတာဝန်ခံ အရာရှိထံသို့ တင်သွင်းသောနေ့မှစ၍ အတည်ဖြစ်ရမည်။

(၂) ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီသော်လည်း၊ ရွေးကောက်ပွဲ အချိန်အတွင်း၌ သော်လည်း၊ ရွေး ကောက်ပွဲပြီးသည့်နောက် ဤအက်ဥပဒေပါ ပုဒ်မ ၃၄ ရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီအရွေးခံသူ၏ ရွေးကောက်ပွဲ ဆိုင်ရာကုန်ကျစရိတ် ငွေစာရင်းကို မတင်သွင်းမီသော်လည်း၊ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ခန့်ခြင်းကို ရုပ်သိမ်းခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ် ကွယ်လွန်ခဲ့သော်၊ အရွေးခံသူသည် မိမိကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတဦးကိုဖြစ်စေ ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ချက်ခြင်းခန့်၍၊ ထိုသို့ခန့်ကြောင်းကို ရွေးကောက်ပွဲ တာဝန်ခံအရာရှိထံသို့ စာရေးအကြောင်းကြား ရမည်။

၃၃။ ။ ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ်သည်၊ သက်ဆိုင်ရာရွေးကောက်ပွဲအတွက်၊ နည်းသိမ်း ကျနသော ငွေစာရင်းများကို သီးသန့်၍ ထားရမည်။ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲ ဆိုင်ရာ ကုန်ကျစရိတ်များကို ထိုစာရင်းများ၌ထည့်သွင်းရမည်။

၃၄။ ။(၁) ရွေးကောက်ပွဲပြီးသည့်အခါတိုင်း၊ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်သော အချိန်အတွင်းတွင်၊ အရွေးခံသူ၏ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ကုန်ကျစရိတ်ငွေစာရင်းကို ရွေးကောက်ပွဲတာဝန်ခံ အရာရှိထံသို့ တင်သွင်းရမည်။ ထိုငွေစာရင်းတွင်၊ အရွေးခံသူနှင့် ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်တို့က လက်မှတ်ထိုးရမည်။

(၂) ထိုငွေစာရင်းသည် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော ပုံစံအတိုင်းဖြစ်ရမည့်အပြင်၊ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော အချက်အလက်များလည်း ပါဝင်ရမည်။ ထိုငွေစာရင်းနှင့် အတူတကွ၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့မှောက်တွင် အရွေးခံသူနှင့် ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်တို့က ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော ပုံစံအတိုင်း၊ ကျမ်းသစ္စာဆို၍ မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံချက်များပါရမည်။

၃၅။ ။ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကုန်ကျစရိတ် အများဆုံးနှုန်းထားကို၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရွေးခံသူကိုယ်စား ငွေကြေးစရိတ် ပေးခွင့်ရှိသော ဆောင်ရွက်သူဦးရေနှင့်အဆင့်အတန်းကို၎င်း၊ နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်နိုင်သည်။

အခန်း ၄။

အပိုင်း ၁။

ခိုင်လုံသော ရွေးကောက်ပွဲဟုတ်မဟုတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပေါ်သော ဒွိဟဖြစ်မှုနှင့်အငြင်းပွားမှုများကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း။

၃၆။ ။ဤအခန်း၌၎င်း၊ ဤအက်ဥပဒေရှိ ဇယား၌၎င်း၊ အခြားနည်း အထင်အရှားဖော်ပြထားခြင်းမရှိလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရှေ့နောက်စကားတို့၏အဓိပ္ပါယ်ကိုထောက်ထားရန်မလိုချင်—

“ ကိုယ်စားလှယ် ” တူသောစကားရပ်တွင်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ်ပါဝင်သည့် အပြင်၊ အရွေးခံသူ၏ သိချက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ သဘောတူချက်ဖြင့် သော်၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်ဟု ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့က၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကန့်ကွက်လွှာကို စစ်ဆေးရာတွင် ယူဆလားသောသူလည်းပါဝင်သည်။

“ အရွေးခံသူ ” ဆိုသည်မှာ၊ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူကို ဆိုလိုသည်။ ထိုစကားရပ်၌၊ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရန်စီစဉ်နေခိုက်တွင်၊ အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်မည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသောသူလည်းပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူသည် ထိုသို့ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပြီးနောက် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အရွေးခံသူအဖြစ် အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူဖြစ်ရမည်။

“ ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေး ” ဆိုသည်မှာ၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သော အခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် မပါဝင်မယှဉ်ပြိုင်ဘဲ နေနိုင်သောအခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် အရွေးခံသူအဖြစ်မှ နုတ်သိမ်းနိုင်သောအခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးနိုင်သောအခွင့်အရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲမပေးဘဲနေနိုင်သောအခွင့်အရေးကိုဆိုလိုသည်။

“ အရွေးခံရသူ ” ဆိုသည်မှာ၊ အမတ်အဖြစ်ကျန်စွာအရွေးခံရပြီး ဖြစ်သည်ဟုပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်သောနည်းအတိုင်း၊ ကျေညာခြင်းခံရသော သူကိုဆိုလိုသည်။

“ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှု ” ဆိုသည်မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေရှိ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောပြုကျင့်မှုတစ်ခုခုကိုဆိုလိုသည်။

“ ရှေ့နေ ” ဆိုသည်မှာ၊ သူတပါးအတွက် တရားရုံးသို့ တက်ရောက်အမှုလိုက်လနိုင်ခွင့်ရှိသောသူကိုဆိုလိုသည်။

၃၇။ ။ ရွေးကောက်ပွဲကို ဤအခန်းရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီတင်သွင်းသောရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်လွှာဖြင့်သာ၊ ကန့်ကွက်နိုင်သည်။ အခြားနည်းဖြင့်မကန့်ကွက်ရ။

၃၈။ ။ (၁) အရွေးခံရသူကို ကန့်ကွက်သော ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်လွှာကို၊ မည်သည့်အရွေးခံသူကမဆို၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်မဲဆန္ဒရှင်ကမဆို နှစ်သက်ရာအကြောင်းပြု၍ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဤကိစ္စအလိုငှါ ခန့်ထားသော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ အတွင်းဝန်ထံသို့ တင်သွင်းလျှောက်ထားနိုင်သည်။

(၂) လျှောက်ထားသူသည် မိမိ၏ရွေးကောက်ပွဲ ကန့်ကွက်လွှာတွင် အရွေးခံရသူအား ကန့်ကွက်နိုင်သည်အပြင်၊ အကယ်၍ မိမိက အလိုရှိခဲ့လျှင်၊ မိမိသာ မဲအများဆုံးရ၍ အရွေးခံရသူဖြစ်သည်ဟု ကျေညာစေရန်၊ တောင်းဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့တောင်းဆိုသောအခါ အောက်ပါအကြောင်းပြချက်တရပ်ရပ်ကို အခြေခံပြရမည်။

(က) လျှောက်ထားသူသာလျှင် ခိုင်လုံသော မဲအများဆုံးရသည်မှာ အမှန်ဖြစ်သည်ဟူသောအကြောင်းပြချက်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) အရွေးခံရသူရရှိသော မဲများတွင်၊ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုကြောင့် ရရှိသောမဲမျိုးမပါခဲ့သော်၊ လျှောက်ထားသူသည် ခိုင်လုံသောမဲအများဆုံးကို ရနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်။

၃၉။ ။ (၁) နှစ်စဉ်နှစ်ဖိုးတွင် နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်က လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးများနှင့် လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်ထိုက်သည်အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသောသူများပါဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ် တဆယ် ဦး၏ အမည်များကို နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့တင်သွင်းရမည်။

(၂) ရွေးကောက်ပွဲ ကန့်ကွက်လွှာကို ရရှိသောအခါ၊ ထိုကန့်ကွက်လွှာကို စစ်ဆေးစေရန်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ အထက်ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးကို ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့အဖြစ်ခန့်ရမည်။

သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မခွဲကို အကြောင်းပြု၍ အခြားရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့ဝင်များကိုမခန့်မီ၊ ခုံတော်သဘာပတိကို မခန့်နိုင်ဟု မယူဆစေရ။

(၃) ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ လျှောက်လွှာများနှင့်တကွ၊ မှုခင်းကိစ္စအားလုံးကို ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့က စီမံဆောင်ရွက်ကြရမည်။

(၄) မဲဆန္ဒနယ် ဘနယ်တွင် ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်လွှာတစောင်ထက်ပို၍ တင်သွင်းလျှင်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတသည်၊ ထိုကန့်ကွက်လွှာအားလုံးကို ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်တဖွဲ့တည်းသို့သာ လွှဲအပ်ရမည်။ ခုံတော်အဖွဲ့သည် ထိုကန့်ကွက်လွှာများကိုခွဲ၍ဖြစ်စေ၊ တစုတည်းပြု၍ဖြစ်စေ၊ အစုများပြု၍ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့သဘောအတိုင်း စုစမ်းစစ်ဆေးနိုင်သည်။

(၅) ခန့်ထားပြီးဖြစ်သော ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့ဝင်တဦးသည်၊ ခုံတော်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖြင့် မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် စုံစမ်းစစ်ဆေးနေချိန်တွင် ဆက်လက်၍မဆောင်ရွက်နိုင်

ခဲ့သော်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် အဖွဲ့ဝင်သစ်တဦးကိုခန့်ရမည်။ ထိုသို့ခန့်၍ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသော ခုံတော်အဖွဲ့သည်၊ စုံစမ်း စစ်ဆေးဆဲ ဖြစ်သော ကန့်ကွက်လွှာကို၊ အသစ်ပြန်လည် စစ်ဆေး ရမည်။

သို့ရာတွင် မှတ်တမ်းယူပြီးဖြစ်သော သက်သေထွက်ချက်များသည်၊ တည်မြဲတိုင်းတည်ရမည်ဟု ထိုရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့က ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ ထိုသို့ညွှန်ကြားလျှင်၊ မှတ်တမ်းယူ၍အပြီးသတ် စစ်ဆေးပြီးဖြစ်သောသက်သေများကို တဖန်ပြန်လည်စစ်ဆေးရန်မလို။

(၆) စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းမပြုမီ၊ ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်လွှာနှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရွက် ရမည့်အချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ဤအခန်း၌ပါရှိသော ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ညွှန်းဆိုချက်များသည်၊ ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်သဘာပတိနှင့်လည်းသက်ဆိုင်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

၄၀။ ။ရွေးကောက်ပွဲ ကန့်ကွက်လွှာကို စုံစမ်းစစ်ဆေးနေခိုက်တွင်၊ ခုံတော်အဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ဆောင်ရွက်သူကိုဖြစ်စေ၊ ဆင့်ခေါ်ဆောင်ရွက်စေသော်၊ ထိုသူတို့သည်၊ ခုံတော်အဖွဲ့ရှုံးသို့တက်ရောက်၍၊ ခုံတော်အဖွဲ့က ညွှန် ကြားသည့်အတိုင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၁။ ။(၁) ဤပုဒ်မရှိပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ခုံတော်အဖွဲ့၏သဘော၌—

- (က) အရှေးခံရသူသည် တရားမဲ့ ပြုကျင့်မှုများဖြင့် မဲအများဆုံးကို အရယူသည်ဟု သော်၎င်း၊ ထိုနည်းဖြင့်ပင် သွေးဆောင်၍ယူသည်ဟုသော်၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်အရှုံးသည် တရားမဲ့ ပြုကျင့်မှုများကြောင့်သာ ဖြစ်ရသည်ဟုသော်၎င်း၊ ထင်မြင်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ဤအက်ဥပဒေရှိ ဇယား၌ သီးခြားဖော်ပြထားသော တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုတစ်ခုခုကို၊ အရှေးခံရသူ၏အကျိုးငှါ ပြုသည်ဟုထင်မြင်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) အရှေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် အမည်တင်သွင်းခြင်းကိုမတရားသဖြင့် လက်ခံသောကြောင့် သော်၎င်း၊ မတရားသဖြင့် ငြင်းပယ်သောကြောင့် သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသူသည်အရှေးခံရန် အရည်အချင်းမပြည့်စုံသောကြောင့် သော်၎င်း၊ အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းသောကြောင့်သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားသဖြင့် မဲကိုလက်ခံခြင်း၊ ငြင်းပယ်ခြင်းတို့ကြောင့်သော်၎င်း၊ သို့တည်း မဟုတ် ပျက်ပြယ်သောမဲကို လက်ခံသောကြောင့်သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြေခံဥပဒေ၌ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေ၌ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာပါလီမန် အက်ဥပဒေတစ်ခုခု၌ဖြစ်စေ၊ ပါရှိသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မလိုက်နာသော ကြောင့်သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော ပုံစံအတိုင်း မှန်ကန်စွာ မလိုက်နာသောကြောင့်သော်၎င်း၊ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ မဟုတ်ဟုထင်မြင်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဃ) လွှတ်ပေးလွှတ်ယူခြင်း၊ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေးများကို နှောင့်ရှက်ခြင်းတို့ ကြောင့် လွှတ်လပ်စွာမဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိသော ရွေးကောက်ပွဲမဟုတ်ဟုထင်မြင်သော်

ထိုအရှေးခံရသူအား ရွေးကောက်ခြင်းသည်၊ ပျက်ပြယ်ရမည်။

(၂) ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့က အရှေးခံရသူသည်၊ မိမိ၏ ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ် မဟုတ်သော အခြားကိုယ်စားလှယ်တဦး၏ ပယောဂကြောင့်၊ ဤအက်ဥပဒေရှိဇယား၌ သီးခြားဖော်

ပြထားသော တရားမဲ့ပြုကျင့်မှု တခုခုအတွက်၊ အပြစ်ရှိသည်ဟု အစီရင်ခံသော်လည်း၊ ထိုအစီရင်ခံစာ၌ပင်—

- (က) အရွေးခံသူကသော်၎င်း၊ ထိုသူ၏ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ မည်သည့် တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုကိုမျှ ပြခဲ့သည်မဟုတ်။ အစီရင်ခံစာ၌ပေါ်ပြထားသော တရားမဲ့ ပြုကျင့်မှုသည် အရွေးခံသူ၏ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်၏အမိန့်နှင့် ဆန့်ကျင်ပြီးလျှင်၊ ထိုသူတဦးဦး၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ နှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ အလိုတူညီချက်မရဘဲနှင့်သော်၎င်း၊ ကျူးလွန်ခဲ့သော အမှုသာဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း၊
- (ခ) အရွေးခံသူနှင့် ထိုသူ၏ ရွေးကောက်ပွဲ ကိုယ်စားလှယ်တို့သည် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရာတွင် တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများကို မပြုစေရန်၊ တတ်အားသရွေ့ တားဆီးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်ဟူ၍၎င်း၊
- (ဂ) အစီရင်ခံစာ၌ပေါ်ပြထားသော တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများသည်၊ ရွေးကောက်ပွဲကို မထိခိုက်သော သေးနုတ်အရာမရောက်သည့် အမှုသဘောသာ၊ သို့တည်းမဟုတ် လောကဝတ်ကျေပွန်မှု ထုံးစံသဘောသာဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း၊
- (ဃ) ရွေးကောက်ပွဲသည်၊ အခြားကိစ္စအားလုံးတွင် အရွေးခံသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ် စားလှယ်များ၏ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှု ကင်းရှင်းသည်ဟူ၍၎င်း၊

ထင်မြင်သော်၊ ထိုအရွေးခံရသူအား ရွေးကောက်ခြင်းသည် မပျက်ပြယ်ဟု ထိုခုံတော်အဖွဲ့ကဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

၄၂။ ။(၁) စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးသောအခါ၊ ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့သည်၊ အရွေးခံရသူကိုဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်လွှာတင်၍ မိမိကိုသာအရွေးခံရသူအဖြစ် ကျေညာထိုက်ကြောင်း လျှောက်ထားသူကိုဖြစ်စေ၊ အမတ်အဖြစ် အရွေးခံရသူဖြစ်သည်ဟု အစီရင်ခံရမည်။ ထိုသို့အစီရင်ခံရာတွင် ပုဒ်မ ၄၁ ရှိပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) ထိုအစီရင်ခံစာတွင်၊ ပေးရမည့်စရိတ်အားလုံး၊ စရိတ်ပေးရမည့်သူ၊ စရိတ်ရမည့်သူတို့နှင့် စပ်သျှင်း၍ ခုံထောင်အဖွဲ့၏ထောက်ခံချက်များလည်းပါရှိမည်။

သို့ရာတွင် ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့သည်၊ ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်လွှာသည် သေးနုတ်သိမ်ဖျင်းသည်ဟုသော်၎င်း၊ အနှောင်အရှက်ဖြစ်စေရန် တင်သွင်းသည်ဟုသော်၎င်း ယူဆခဲ့လျှင်၊ လျှောက်ထားသူက အထူးစရိတ်ပေးစေရန်အစီရင်ခံစာ၌ ထောက်ခံနိုင်သည်။

ခုံတော်အဖွဲ့၏အမိန့်အရ တက်ရောက်သော နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်အား၊ ညှိတည်းမဟုတ် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ဆောင်ရွက်သူအား ချုံးတက်စရိတ်ပေးရန် ထောက်ခံနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးနှင့် စပ်သျှင်း၍ အစိုးရကုန်ကျသည့် အခြားစရိတ်များကိုပေးရန် မထောက်ခံရ။

(၃) ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့ဝင်အားလုံးသည် အစီရင်ခံစာတွင် လက်မှတ်သိုး၍ နိုင်ငံတော်သမတထံသို့ဆောင်လွှာတင်ပို့ရမည်။ အစီရင်ခံစာကိုရသောအခါ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ အစီရင်ခံထားသည့်အတိုင်း အမိန့်ထုတ်၍၊ အစီရင်ခံစာကို အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာရမည်။ နိုင်ငံတော်သမတ၏အမိန့်သည် အပြီးသတ်အတည်ဖြစ်ရမည်။

၄၃။ ။တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ကန့်ကွက်လွှာတွင် စွပ်စွဲထားလျှင်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့သည် မိမိတို့၏ အစီရင်ခံစာ၌ အောက်ပါအချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့၏ ထင်မြင်ချက် များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်။

- (က) အရွေးခံသူကသော်၎င်း၊ ထိုသူ၏ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ ထိုသူတဦးဦး၏ အလိုတူညီချက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်းထင်ရှားသည် မထင်ရှားသည်ဟူသောဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ကျူးလွန်သော တရားမဲ့ပြုကျင့်မှု၊
- (ခ) တရားမဲ့ပြုကျင့်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟု ယူဆခြင်းခံရသောသူ အား လုံး၏အမည်များ၊ ထိုသူများက ကျူးလွန်သောတရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများနှင့် ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့က မည်ကဲ့သို့ အရေးယူသည်ဟူသော ထောက်ခံချက်များ။

ထို့ရာတွင် ထုချေနိုင်စေရန်၊ သပ်တင်လုံလောက်သော အခွင့်အရေးကို ခုံတော်အဖွဲ့က ပေးခြင်းမခံရသောသူ၏ အမည်ကိုအစီရင်ခံစာ၌ ဖော်ပြခြင်းမပြုရ။

၄၄။ ။အစီရင်ခံစာ၌ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကန့်ကွက်လွှာနှင့်စပ်လျဉ်းသော အခြားကိစ္စ တရပ်ရပ်၌ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့ဝင်တို့သဘောကွဲလွဲလျှင်၊ များရာ၏သဘောဆန္ဒ အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။ အစီရင်ခံစာသည်၊ များရာ၏ သဘောဆန္ဒ ကိုသာလျှင် ဖော်ပြရမည်။ သဘောကွဲလွဲချက်မှတ်တမ်းတစုံတရာမပါရှိစေရ။

အပိုင်း ၂။

ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့၏အာဏာများ။

၄၅။ ။ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့သည်၊ အမှုစစ်ဆေးသောအခါ၊ အောက်ပါကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအရ တရားရုံးသို့အပ်နှင်းထားသော အာဏာများကိုရရှိရမည်။

- (က) ဆိုင်ရာအကြောင်းအရာနှင့် စာချုပ်စာတမ်းစသည်များကို ဖွင့်လှစ်ထုတ်ဖော်ခြင်း နှင့်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစေခြင်း။
- (ခ) ခုံတော်အဖွဲ့ရုံးသို့ တက်ရောက်စေရန် သက်သေများကို ဆင်ဆိုခြင်းနှင့် တရားစရိတ်များကိုပေးသွင်းတားစေခြင်း။
- (ဂ) စာချုပ်စာတမ်းများကို တင်ပြစေရန်အတင်းအကြပ်ပြုလုပ်ခြင်း။
- (ဃ) သက်သေများကို ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်စေ၍စစ်ဆေးခြင်း။
- (င) ရွှေ့ဆိုင်းခွင့်ပေးခြင်း။
- (စ) ကျမ်းကျိန်လွှာဖြင့် ထွက်ဆိုသောသက်သေထွက်ချက်ကို လက်ခံခြင်း။
- (ဆ) သက်သေများကို စစ်ဆေးရန် အာဏာလွှဲအမိန့်များကို ထုတ်ခြင်း။

ထို့ပြင် ခုံတော်အဖွဲ့သည်၊ အရေးပါသော သက်သေခံချက်များကို ထွက်ဆိုနိုင်မည်ဟုထင်ရသောသူကို၊ မိမိတို့၏ သဘောအတိုင်း ဆင်ဆို၍ စစ်ဆေးနိုင်သည်။ ထိုခုံတော်အဖွဲ့ကို ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၀ နှင့် ၄၈၂ တို့၏ သဘောအတိုင်း၌ သက်ဝင်နေသည်တရားမရုံးဟူ၍ မှတ်ယူရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။သက်သေများကို ရုံးသို့တက်ရောက်စစ်ချိန် ဆင်ဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့၏ စီရင်ခွင့်အာဏာပိုင်နက်သည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံဖြစ်ရမည်။

၄၆။ ။ဤအက်ဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ သက်သေခံအက်ဥပဒေရှိ ဖြဋ္ဌာန်းချက်များသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကိစ္စအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

၄၇။ ။မည်သည့်အက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်၌မဆို ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသောအချက် မည်သို့ပင် ပါရှိနေစေကာမူ၊ မည်သည့်စာချုပ် စာတမ်းကိုမျှ တံဆိပ်ခေါင်းကျနစွာ မကပ်မပါရှိသောကြောင့် သော်၎င်း၊ ကျနစွာမှတ်ပုံတင်ခြင်းမပြုသောကြောင့်သော်၎င်း၊ သက်သေခံအဖြစ်ဖြင့် လက်မခံဘဲမနေရ။

၄၈။ ။(၁) စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် ပေါ်ထွက်သက်သေပြချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးသောမေးခွန်းများကို သက်သေကဖြေဆိုရမည်။ ထိုမေးခွန်းကိုဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့် မိမိသည်ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ်သင့်မည်ဟုသော်၎င်း၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်သင့်မည် အရိပ်နိမိတ်ပေါ်နိုင်သည်ဟုသော်၎င်း၊ သို့ တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ခံရခြင်းနှင့် ဖြစ်စေ၊ ဘဏ္ဍာတော်အဖြစ် ပစ္စည်းအသိမ်းခံရခြင်းနှင့်ဖြစ် စေ တိုက်ရိုက်၊ သို့တည်းမဟုတ် သွယ်ဝိုက်၍ ကြုံတွေ့မည်ဟုသော်၎င်း၊ ကြုံတွေ့မည် အရိပ်နိမိတ်ပေါ် မည်ဟုသော်၎င်း၊ အကြောင်းများရှိစေကာမူ၊ သက်သေက ထိုမေးခွန်းများကို မဖြေဆိုဘဲမနေရ။

သို့ရာတွင်—

(က) ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးခဲ့သူအား၊ မည်သူ့အတွက် မဲပေးခဲ့သည်ကိုထုတ်ဖော်ရန် မနိုင်ရ။

(ခ) မေးသမျှကို မဖြေဆိုဘဲမနေရ၍၊ ဖြေဆိုရသောဖြေဆိုချက်ကြောင့်၊ ထိုသူအား ဖမ်းဆီးခြင်း၊ တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုရ။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုဖြေဆိုချက်ကို အကြောင်း ပြု၍ မူသားသက်သေ ထွက်ဆိုသည်ဟု တရားစွဲဆိုသော ရာဇဝတ်မှုမှအပ အခြားမည်သည့် ရာဇဝတ်မှုခင်းမှာမှ ထိုဖြေဆိုချက်ကို သက်သေခံအဖြစ်အသုံး မပြုရ။

(၂) တရားဥပဒေတခုခုအရသော်၎င်း၊ နည်းဥပဒေတခုခုအရသော်၎င်း၊ တဦးတယောက် သော သူသည်ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းနေလျှင်၊ ထိုအရည်အချင်းပျက်ယွင်းနေ ခြင်းမှပုဒ်မခွဲ (၁) ကိုအကြောင်းပြု၍၊ လွှတ်မြောက်နိုင်သည်ဟုမှတ်ယူရ။

၄၉။ ။အမှုသည်ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ အမှုသည်ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ရန် ခန့်ထားသော ရှေ့နေ ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော် အဖွဲ့ရှေ့မှောက်သို့ လာရောက်နိုင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လျှောက် ထားနိုင်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင် အမှုသည်ကိုယ်တိုင်လာရောက် ရမည်ဟု ခုံတော်အဖွဲ့က ညွှန်ကြားလျှင်၊ အမှုသည် ကိုယ်တိုင်လာရောက်ရမည်။

၅၀။ ။ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့သို့ သက်သေခံရန် တက်ရောက်သောသူအား၊ သင်လျော် သော စရိတ်များကိုပေးရန်၊ ခုံတော်အဖွဲ့က အမိန့်ပေးနိုင်သည်။

၅၁။ ။စုံစမ်းစစ်ဆေးသော အမှုစရိတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ခုံတော်အဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာအရ နိုင်ငံတော်သမတက ချမှတ်သော အမိန့်ကို စရိတ်ငွေပေးရန် ညွှန်ကြားခြင်းခံရသူ နေထိုင်ရာဖြစ်သော

သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာဖြစ်သော နယ်ပယ်အတွင်း မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည် အကြီးဆုံး တရားမရုံးသို့တင်ပြနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူနေထိုင်ရာအရပ်၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာ အရပ်သည် ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖြစ်လျှင်၊ ရန်ကုန်မြို့တော်တရားမရုံးတွင်တင်ပြနိုင်သည်။ ထိုသို့တင်ပြသောအခါ၊ ထိုအမိန့် ကို ထိုတရားရုံးသည်၊ မိမိ၏ရုံးတွင် စစ်ဆေးသော အမှုတွင် စီရင်ငွေပေးရန် ချမှတ်သည့်ဒီကရီကို ဇာရီပြုသော နည်းနာကျင်ထုံးအတိုင်း ဇာရီပြုရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဇာရီပြုစေရမည်။

၅၂။ ။ ရွေးကောက်ပွဲ ကန့်ကွက်လွှာပုံစံကို၎င်း၊ ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းရမည့်အချိန်နှင့် စည်းကမ်းတို့ကို၎င်း၊ အမှု၌အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းရမည့်သူများကို၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက် လွှာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုက်နာရမည် ကျင့်ထုံးကို၎င်း၊ ကန့်ကွက်လွှာများ ရပ်စဲရမည်။ သို့တည်းမ ဟုတ် နတ်သိမ်းနိုင်သည့် အခြေအနေအကြောင်းအရာများကို၎င်း၊ မူလ လျှောက်ထားသူများအစား နောက်ထပ် လျှောက်ထားသူများကို ထည့်နိုင်မည့်အခြေအနေ အကြောင်းအရာများကို၎င်း၊ ကုန်ကျ စရိတ်များအတွက် တင်သွင်းရမည့် အာမခံကိစ္စများကို၎င်း၊ ဤအခန်းရှိပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင် စေဘဲ၊ နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

အခန်း ၅။

တရားမဲ့ပြုကျင်မှုများကြောင့် အရည်အချင်းပျက်ယွင်းခြင်းများ။

၅၃။ ။ တဦးတယောက်သောသူသည်—

- (က) ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေ အခန်း ၉ -က အရ ခြောက်လထက်ပို၍တောင်ဒဏ်ပေးထိုက် သော ပြစ်မှုကြောင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်း ခံရလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဤအက်ဥပဒေရှိပုဒ်မ ၂၉ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) ဤအက်ဥပဒေ အခန်း ၄ အရ စုစမ်း စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ဤအက်ဥပဒေရှိ ဇယား၌ဖော်ပြထားသော တရားမဲ့ပြုကျင်မှုကြောင့် အပြစ်ရှိသည်ဟု အစီရင်ခံ ခြင်းကိုခံရလျှင်

ထိုသူအား၊ အခြေခံဥပဒေနှင့်မဆန့်ကျင်လျှင်၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရသည့်နေ့မှစ၍၊ သို့တည်း မဟုတ် အစီရင်ခံခြင်းကို ခံရသည့်နေ့မှစ၍ ငါးနှစ်ကာလအတွင်း၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် တရပ်ရပ်၏အမတ်ဖြစ်ရန်၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးရန်၎င်း၊ အရည်အချင်းပျက်ယွင်းစေရမည်။

၅၄။ ။ ဤအက်ဥပဒေ အခန်း ၃ နှင့်သက်ဆိုင်သော ရွေးကောက်ပွဲတွင် အရွေးခံသူအဖြစ် ဖြင့် အမည်တင်သွင်းခြင်း ခံရသောသူသည်၊ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ငွေစာရင်းကို တင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်ခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့ကသော်၎င်း၊ အမှုအခင်း တရပ်တွင် တရားရုံးတခုကသော်၎င်း ကုန်ကျစရိတ်ငွေစာရင်းသည် အရေးကြီးသော အချက်တွင် မဟုတ်မမှန်ဖြစ်နေသည်ဟု ယူဆသော်၊ အရွေးခံသူနှင့်တကွ ထိုသူ၏ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်တို့ အား၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၄ (၁) (ဆ) ရှိပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်လျှင်၊ ကုန်ကျစရိတ်ငွေစာရင်း တင်သွင်းရမည့်နေ့မှစ၍ ငါးနှစ်ကာလအတွင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးရန် အရည်အချင်း ပျက်ယွင်း စေရမည်။

၅၅။ ။ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၁-င နှင့် ၁၇၁-စ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရသောသူအား၊ သို့တည်းမဟုတ်ရွေးကောက်ပွဲနှင့် သက်ဆိုင်သောတရားမဲ့ပြုကျင့်မှုကြောင့် ငါးနှစ် အောက်မသျှောသော ကာလအတွင်းရွေးကောက်မှုအခွင့်အရေးကို အသုံးပြုရန် အရည်အချင်းပျက် ယွှင်းသောသူအား၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရသောနေ့မှစ၍၊ သို့တည်းမဟုတ် အသက်ပါအရည် အချင်းပျက်ယွှင်းသောနေ့မှစ၍ ငါးနှစ်ကာလအတွင်း၊အောက်ပါ အခွင့်အရေးတို့ကိုမခံစားစေရ။

- (က) တရားဌာနရာထူးတွင် အခန့်ခံနိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်နေခွင့်။
- (ခ) ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပ၍ ခန့်ရသော၊ ဒေသန္တရ အာဏာပိုင် အဖွဲ့ရာထူးအတွက် အရွေးခံနိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် လစာ မရသော ထိုရာထူးတစ်ခုခု၌ ထမ်းရွက် နေခွင့်။
- (ဂ) ဒေသန္တရ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် အရွေးခံနိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အစည်း အဝေးတက်နိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲပေးနိုင်ခွင့်။
- (ဃ) အများနှင့်ဆိုင်သော ပစ္စည်းထိန်းအဖွဲ့တွင် ပစ္စည်းထိန်း အဖြစ် အခန့်ခံနိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်နေခွင့်။

၅၆။ ။ပါလီမန်အမတ်ဖြစ်ရန်၊သို့တည်းမဟုတ်ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲပေးရန် ဤအခန်းရှိအထက် ကဖော်ပြခဲ့သော ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ အရည်အချင်း ပျက်ယွှင်းနေသူအား၊ ထိုသို့အရည်အချင်း ပျက်ယွှင်းနေသမျှကာလပတ်လုံး၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်မဖြစ်စေရ။

အခန်း ၆။

ရဟန်းခံဝါလတ်လပ်သောအမတ်နေရာများ။

၅၇။ ။(၁)ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်တွင်၊အမတ်တဦးက အခြားအမတ်တဦး အား၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၄ အရ [ဖြစ်စေ၊ဤအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရဖြစ်စေ] ၊အရည်အချင်း ပျက်ယွှင်းနေသည်ကို အကြောင်းပြကာ အမတ်အဖြစ်တည်နေခြင်းကို ကန့်ကွက်လျှင်၊ သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကသော်၎င်း၊လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌမရှိခဲ့သော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကသော်၎င်း၊သို့တည်းမဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နာယက ကသော်၎င်း၊ လွှတ်တော်နာယကမရှိခဲ့သော် ဒုတိယနာယကက သော်၎င်း ထိုကန့်ကွက်ချက်ကို နိုင်ငံတော် သမတထံသို့တင်ပြရမည်။

(၂) ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ အမတ်တဦးသည်၊ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၄ အရ [ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ ဖြစ်စေ] ၊အရည်အချင်း ပျက်ယွှင်းနေသည်ဟု ထိုအ မတ်ကိုရွေးကောက်လိုက်သော မဲဆန္ဒနယ်မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်သောသူတဦးကစွပ်စွဲလိုလျှင်၊ ထိုသူသည် နိုင်ငံတော်သမတထံ သို့သော်၎င်း၊ သမတက လွှဲအပ်သူထံသို့သော်၎င်း ကန့်ကွက်လွှာကိုတင်သွင်း နိုင်သည်။

(၃) အထက် ပုဒ်မခွဲ (၁)နှင့်(၂) တွင်ရည်ညွှန်းသောကန့်ကွက်ချက်ကို သော်၎င်း၊ ကန့် ကွက်လွှာကို သော်၎င်း ရရှိသောအခါ၊ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ဤအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ (၁) နှင့် ဖော်ပြထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ ခန့်ထားသည့်သုံးဦးခံတော်အဖွဲ့သို့ ထိုကိစ္စကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ပေးပို့ရမည်။

၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊အက်ဥပဒေအမှတ် ၄ အရ ထည့်သွင်းသည်။

(၄) ထိုအခါခုံတော်အဖွဲ့သည်၊ ကန့်ကွက်ခြင်း ခံရသောအမတ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့်စွပ်စွဲချက်များကို စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးလျှင်၊ အဖွဲ့၏ထင်မြင်ယူဆချက်ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့ အစီရင်ခံရမည်။

(၅) စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် ခုံတော်အဖွဲ့သည်၊ တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာနိုင်သလောက် လိုက်နာရမည်။

(၆) ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ အမတ်ဘဦးသည် အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၇၄ အရ [ဖြစ်စေ၊ဤအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရဖြစ်စေ] အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းနေသည်ဟု ဤပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းထားသော နည်းမှတစ်ပါး အခြားမည်သည်နည်းနှင့်မျှ ကန့်ကွက်နိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

အခန်း ၇။

အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာဖြဋ္ဌာန်းချက်ချာ။

၅၀။ ။အောက်၌ဖော်ပြထားသော ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤအက်ဥပဒေ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ထိုကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေများ^၁ ကို၊ အခါကာလအားလျော်စွာ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

(က) မဲစာရင်းများကိုပြုလုပ်ခြင်း။

(ခ) ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပခြင်းနှင့် မဲပေးနည်း။

(ဂ) ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် အရွေးခံသူများ ကုန်ကျသောစရိတ်ငွေများ။

(ဃ) မဲဆန္ဒရှင်များ၏ အရည်အချင်းများနှင့်၎င်း၊ မဲစာရင်း ပြုလုပ်ခြင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခြင်း နှင့်၎င်း စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပေါ်လာအပ်သော ခွဲဟုတ်မှု၊အငြင်းပွားမှုများကိုဆုံးဖြတ်ခြင်း။

(င) ဆိုခံသောကိစ္စများ၌ အကျုံးဝင်လျက်ရှိသော အခြားကိစ္စများ။

ဇယား။

တရားပြုကျင့်မှုများ။

(ပုဒ်မ ၃၆။)

၁။ ။ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇၁-ခ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော လာဘ်ပေးလာဘ်သူပြုမှုကို အရွေးခံသူကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ၊ အရွေးခံသူ၏ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်၏ အလိုတူညီချက်ဖြင့် အခြားသူတစ်ဦးကဖြစ်စေ ကျူးလွန်ခြင်း။

^၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄ အရထည့်သွင်းသည်။

^၂ ဤအက်ဥပဒေအရ နည်းဥပဒေများကို မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၄၂၀ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

၂။ ။ ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၁-ဂတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ရွေးကောက်မှုအခွင့်အရေးအနှောင်အရှက်ပြခြင်းကို၊ အရွေးခံသူကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ၊ အရွေးခံသူ၏ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ကိုယ်စားလှယ်၏ အလိုတူညီချက်ဖြင့် အခြားသူတဦးဦးကဖြစ်စေ ကျူးလွန်ခြင်း။

၃။ ။ ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၁-ဆ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော သူတပါးအဟန်ဆောင်ခြင်းကို အရွေးခံသူကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ကိုယ်စားလှယ်က ဖြစ်စေ၊ အရွေးခံသူ၏ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ကိုယ်စားလှယ်၏ အလိုတူညီချက်ဖြင့် အခြားသူတဦးဦးက ဖြစ်စေ ကျူးလွန်ခြင်း။

၄။ ။ မဲဆန္ဒနယ် တနယ်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲတွင် တကြိမ်ထက်ပို၍မဲပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲများကို တချိန်တည်းကျင်းပစဉ် တနယ်ထက်ပိုသော မဲဆန္ဒနယ်များအတွက် မဲပေးခြင်း။

၅။ ။ ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၁-ဆတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသောမဟုတ် မမှန်ပြောဆိုကျေညာခြင်းကို အရွေးခံသူကဖြစ်စေ၊ ထိုသူ၏ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ၊ အရွေးခံသူ၏ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်၏ အလိုတူညီချက်ဖြင့် အခြားသူ တဦးဦးကဖြစ်စေ ကျူးလွန်ခြင်း။

၆။ ။ ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၁-ဇတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ငွေမတရားအကုန်ခံခြင်းကို အရွေးခံသူကသော်၎င်း၊ ထိုသူ၏ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း အလိုတူညီခြင်း။

၇။ ။ ဤအက်ဥပဒေ အခန်း ၃၊ ပုဒ်မ ၃၃ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲကုန်ကုစရိတ် ငွေစာရင်းများကို၊ ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်က ရေးမှတ်ထားရန်ပျက်ကွက်ခြင်း။

၈။ ။ အရွေးခံရသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ကိုယ်စားလှယ်၏ အလိုတူညီချက်ဖြင့်၊ တဦးတယောက်သောသူက မဲပေးချိန်တွင်မရှိမှ၊ မဲလက်မှတ်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲပြားကိုအခြားသူယူဆောင်သွားခြင်း။

၉။ ။ အရွေးခံရသူ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်၏ တိုက်တွန်းချက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသူတို့၏ အလိုတူညီချက်ဖြင့်သော်၎င်း—

- (က) အရွေးခံသူအဖြစ် ပါဝင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် မပါဝင်ဘဲနေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အရွေးခံသူအဖြစ်ကို နုတ်သိမ်းရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ချက်ဖြင့် တဦးတယောက်သောသူက လာဘ်လာဘ လက်ခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လာဘ်လာဘလက်ခံရန် သဘောတူခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) မဲပေးရန်သော်၎င်း၊ မဲမပေးဘဲနေရန်သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲပေးအောင်ဖြစ်စေ၊ မဲမပေးဘဲနေအောင်ဖြစ်စေ မဲဆန္ဒရှင်တဦးဦးကို သွေးဆောင်ရန်သော်၎င်း၊ သွေးဆောင်လိုသဖြင့် ကြံစည်အားထုတ်ရန်သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အရွေးခံသူ၏အဖြစ်ကို နုတ်သိမ်းအောင် အရွေးခံသူ တဦးဦးကို သွေးဆောင်ရန်သော်၎င်း၊ သွေးဆောင်လိုသဖြင့်ကြံစည် အားထုတ်ရန်သော်၎င်း၊ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ချက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တဦးတယောက်သောသူက မိမိအတွက်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးအတွက်ဖြစ်စေ၊ လာဘ်လာဘလက်ခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လာဘ်လာဘလက်ခံရန်သဘောတူခြင်း။

၁၀။ ။အရေးယူလောက်သော အချက်များတွင်မဟုတ်မမှန် ပြုလုပ်ထားသောရွေးကောက်ပွဲကုန်ကျစရိတ်ငွေစာရင်းကိုတင်ပြခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့သောရွေးကောက်ပွဲ ကုန်ကျစရိတ်ငွေစာရင်းကိုဟုတ်မှန်သည်ဟုဝန်ခံခြင်း။

၁၁။ ။မဲပေးရန်တနေရာရာသို့၊ သို့တည်းမဟုတ် တနေရာရာမှ မဲဆန္ဒရှင်တဦးဦးကို တင်ယူပို့ဆောင်သည်အတွက်၊ တဦးတယောက်သောသူအား ငွေပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေဝေးရန်ကတိပြုခြင်း (သို့ရာတွင် မဲဆန္ဒရှင် ကိုယ်တိုင်က မိမိအတွက်ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏အိမ်ထောင်ဘက်အတွက်ဖြစ်စေ ငွေပေးခြင်းကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ငွေပေးရန်ကတိပြုခြင်းကိုမဆိုလို)။

၁၂။ ။အခယူ၍ အငှားပို့သော ယာဉ်တမျိုးမျိုးကို၊ သို့တည်းမဟုတ် တိရစ္ဆာန်ကို၊ ရွေးကောက်ပွဲကိစ္စများအတွက် [မဲပေးသည့်နေ့]⁹ အခပေး၍ဖြစ်စေ အခမပေးဘဲဖြစ်စေ၊ ငှားရမ်းအသုံးပြုခြင်း။

သို့ရာတွင် မဲဆန္ဒရှင်သည် မဲဝေးရာဖြစ်သောနေရာသို့၊ သို့တည်းမဟုတ် နေရာမှ မိမိအတွက် ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏အိမ်ထောင်ဘက်အတွက်ဖြစ်စေ ယာဉ်တမျိုးမျိုးကိုသော်၎င်း၊ တိရစ္ဆာန်ကိုသော်၎င်း အခပေးငှားရမ်းနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သော ယာဉ်များကိုသော်၎င်း၊ တိရစ္ဆာန်ကိုသော်၎င်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁၃။ ။အရွေးခံသူမဟုတ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ် မဟုတ်သော အခြားသူတဦးဦးက မိမိအားဆောင်ရွက်စေရန် စာဖြင့်လှပေးထားသော အခွင့်အာဏာကို အရွေးခံသူထံမှ မရရှိဘဲလျက် အရွေးခံသူ အရွေးခံရအောင်သော်၎င်း၊ အရွေးခံရအောင် အားပေးလိုသောကြောင့်သော်၎င်း၊အစည်းအဝေးကျင်းပ၍ဖြစ်စေ၊ကြော်ငြာစာရွက်စာတမ်း ဖြန့်ချိဝေငှ၍ဖြစ်စေ၊အခြားတနည်းနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ငွေအကုန်အကျခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်ကျရန် အခွင့်ပြုခြင်း။

၁၄။ ။ပုံနှိပ်သူ၊ ထုတ်ဝေသူတို့၏ အမည် နေရပ်မပါမရှိသော ရွေးကောက်ပွဲနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကြော်ငြာစာရွက်စာတမ်း၊ ပိုစတာစသည်တို့ကိုဖြန့်ချိထုတ်ဝေခြင်း။

၁၅။ ။အရွေးခံသူက သော်၎င်း၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲကုန်ကျစရိတ်ငွေစာရင်းကိုတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခြင်း။

၁၆။ ။ဤအက်ဥပဒေနှင့်ဖြစ်စေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့်ဖြစ်စေဆန့်ကျင်၍ အရွေးခံသူက သော်၎င်း၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်ကသော်၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲနှင့်စပ်သည့်—

- (က) ငွေအကုန်အကျခံခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်ကျရန်အခွင့်ပြုခြင်း။
- (ခ) တဦးတယောက်သောသူကို ခန့်ထား၊ ဆောင်ရွက်စေခြင်း။

⁹ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၆ အရ ထည့်သွင်းသည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေ။^၁

[၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၆၂။] (၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်။)

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို ပြင်ရန် အက်ဥပဒေ။

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင် ချက် အက်ဥပဒေဟု ခေါ်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၃ နှင့် ၇ မှတစ်ပါး၊ အခြားပုဒ်မအားလုံးသည်၊ ဤ အက်ဥပဒေကို ထုတ်ပြန်သောနေ့၌ စတင်အာဏာတည်ရမည်။ အဆိုပါ ပုဒ်မ ၃ နှင့် ၇ သည်၊ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၃ အရ၊ ပဌမ အမတ်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပြီးလျှင်၊ ဖွဲ့စည်းသော ပါလီမန်ကို ဖျက်သိမ်းသောနေ့၌ စတင်အာဏာတည်ရမည်။

၂။ ။ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၈ တွင် “ ပုဒ်မ ၁၈၀ ” ဆိုသည့် စကား ရပ်အစား “ပုဒ်မ ၁၈၀ နှင့် ၁၈၀” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ထည့်သွင်းရမည်။

၃။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၃၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင် နောက်ဆုံးဝါကျကို ပယ်ဖျက်ရမည်။

၄။ ။ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၀ နှင့် ၁၀၁ အစား၊ အောက်ပါ ဖြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထည့်သွင်းရမည်။

“၁၈၀။ ။(၁) သံလွင်ခရိုင်ဟု ယခင်ကခေါ်တွင်ခဲ့သောနယ်မြေကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းတွင်၊ ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင် တခု အဖြစ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရ မည်။ ထိုပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်ကို ဤမှ နောင်အတိုတွင် ‘ကရင်ပြည်နယ်’ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။ ပါလီမန်၏ အက်ဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်သော ကရင် အမျိုးသားများ နေထိုင်ကြသည့် သံလွင် ခရိုင်၏ ဆက်စပ် ဒေသများသည် လည်း၊ ထိုပြည်နယ်တွင် ပါဝင်ရမည်။

(၂) ပါလီမန်၏ ကရင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ် အမတ်အားလုံးပါဝင်သည့် ကရင်ပြည်နယ်ကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။

(၃) ပါလီမန်အမတ်အဖြစ်မှရပ်စဲသော ပြည်နယ်ကောင်စီအမတ်သည်၊ ကောင်စီ၌ လည်း ကောင်စီအမတ်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ သို့ရာတွင် ထို ကောင်စီအမတ်သည်၊ မိမိအား ဆက်ခံမည်သူကို ရွေးကောက် တင်မြှောက် ပြီးသည့်တိုင်အောင်၊ မိမိ၏တာဝန်ဝတ်တရားများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။

(၄) ပြည်နယ်ကောင်စီသည်၊ မိမိကိုယ်တိုင် ဥပဒေပြုပိုင်ခွင့်မရှိသောကိစ္စနှင့်သက်ဆိုင် သည့် ဥပဒေများကို ပြုပေးရန်၊ ပါလီမန်သို့ထောက်ခံချက် တင်သွင်းနိုင်သည်။

^၁ မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၈၉၅ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

- (၅) ပြည်နယ် ကောင်စီသည်၊ ဥပဒေကြမ်း တခုကို အတည် ပြုပြီးသော အခါ၊ ထိုဥပဒေကြမ်းကို လက်မှတ်ထိုး၍ ထုတ်ပြန် ကျေညာပေးရန် နိုင်ငံတော် သမတထံသို့တင်သွင်းရမည်။ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ အဆိုပါ ဥပဒေကြမ်း နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မခွဲ (၆) အရ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မေးမြန်း တောင်းဆိုခြင်းမပြုလျှင်၊ ထိုဥပဒေကြမ်းကို တင်သွင်းသည်မှစ၍ တလအတွင်းတွင် လက်မှတ်ထိုးရမည်။
- (၆) နိုင်ငံတော် သမတထံသို့ ပုဒ်မခွဲ (၅) အရ တင်သွင်းသော ဥပဒေကြမ်းသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေကြမ်း၏ တစိတ်တဒေသသည်၊ အခြေခံဥပဒေနှင့်ဆန့် ကျင်သည် မဆန့်ကျင်သည်ဟူသော ပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ပေးရန်၊ နိုင်ငံတော် သမတသည်၊ မိမိ၏သဘောအတိုင်း တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ ထိုဥပဒေကြမ်း ကိုလွှဲအပ်နိုင်သည်။
- (၇) လွှတ်တော်ချုပ် တရားဝန်ကြီးသုံးဦးအောက် မနည်းပါဝင်သောခုံတော်သည်၊ လွှဲအပ်သော ပြဿနာကို စဉ်းစားရမည်။ လွှဲအပ်သော ပြဿနာကို သင် မြတ်လျော်ကန်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း၊ ကြားနာ စစ်ဆေး စဉ်းစားပြီး သောအခါ၊ ထိုပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လွှဲအပ်ပြီးသည်နောက်၊ ရက်ပေါင်း ၃၀ အောက် နောက်မကျစေဘဲ၊ မိမိတို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ တရားရုံးတွင် အထင်အရှားကျေညာရမည်။ ပုဒ်မခွဲ (၆) ၏ကိစ္စ များအလို့ငှါ၊ တရားဝန်ကြီးများရာ၏ဆုံးဖြတ်ချက်သည် တရားလွှတ်တော် ချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ရမည်။
- (၈) ပုဒ်မခွဲ (၆) အရ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ လွှဲအပ်သော ဥပဒေကြမ်းရှိ ပြဋ္ဌာန်း ချက်သည်၊ အခြေခံဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဆုံး ဖြတ်သော ကိစ္စတိုင်း၌၊ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ထိုဥပဒေကြမ်းကို ပြန်လည် စဉ်းစားဆွေးနွေးစေရန် ပြည်နယ်ကောင်စီသို့ပြန်ပို့ရမည်။ ပြည်နယ် ကောင်စီ က လိုအပ်သော ပြင်ဆင်ချက်များကို မပြုလျှင်၊ နိုင်ငံတော် သမတသည်၊ ထိုဥပဒေကြမ်းကို လက်မှတ်မထိုးဘဲငြင်းဆိုရမည်။
- (၉) ထိုသို့ငြင်းဆိုဘွယ်မရှိလျှင်၊ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အဆုံးအဖြတ်ကို ထုတ်ဖော် ကျေညာ ပြီးသည်နောက်၊ လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ ထိုဥပဒေကြမ်းကို လက်မှတ်ထိုး၍ အက်ဥပဒေ ဖြစ်လာကြောင်း ထုတ်ပြန်ကျေညာရမည်။
- (၁၀) ပုဒ်မခွဲ (၅) အရ တင်သွင်းသောဥပဒေကြမ်းကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ မလွှဲ မအပ်ဘဲနှင့်ဖြစ်စေ၊ လွှဲအပ်ပြီးမှဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်သမတက လက်မှတ်ထိုးပြီး ခဲ့လျှင်၊ ပြည်နယ်ကောင်စီက ပြုပြင်ခွင့်မရှိ ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ထိုဥပဒေကြမ်းရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် မခိုင်လုံဟု ငြင်းဆိုခြင်းမပြုရ။
- (၁၁) နိုင်ငံတော်သမတ လက်မှတ်ထိုးသော ပြည်နယ်ကောင်စီ အက်ဥပဒေစာမူတိုင်း ကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏အတွင်းဝန်ရုံး၌မော်ကွန်းတင်ရမည်။ မိတ္တူတိုင်း ကိုလည်း ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးရုံး၌ မော်ကွန်းတင်ရမည်။
- (၁၂) ကရင်ပြည်နယ်ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ အခါကာလ အားလျော်စွာ ပြည်နယ်အကောင်စီကို ဆက်ခေါ်နိုင်သည်။ ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။

သို့ရာတွင် ပြည်နယ်ကောင်စီ၏ ညီလာခံကို နှစ်စဉ်တနှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တကြိမ် ကျင်းပရမည်။ ထိုသို့ကျင်းပသောအခါ၊ ပြည်နယ်ကောင်စီ ညီလာခံတခု၏ နောက်ဆုံး အစည်းအဝေးနှင့် နောက်ထပ် ကျင်းပသော ပြည်နယ်ကောင်စီ ညီလာခံ၏ပဌမအစည်းအဝေးတို့၏အကြားတွင် ၁၂ လခြားမနေစေရ။

ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရ။

- ၁၈၁။ ။ (၁) ဝန်ကြီးချုပ်သည်၊ ကရင်ပြည်နယ် ကောင်စီနှင့် ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်၍၊ ထိုကောင်စီအမတ်များအနက်၊ အမတ်တဦးဦး၏ အမည်ကို တင်သွင်းသော အခါ၊ ထိုသို့အမည်တင်သွင်းခြင်းခံရသောအမတ်ကို နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ အောက်တွင် ‘ ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီး ’ ဟု ခေါ်တွင်ရမည်ဖြစ်သော၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးအဖြစ်ဖြင့် ခန့်သားရမည်။ ထိုသို့ခန့်ထားခြင်း ခံရသော ဝန်ကြီးသည်၊ အခြေခံ ဥပဒေ၏ ကိစ္စများအတွက် ကရင်မြည်နယ် ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်ရမည်။
- (၂) ကရင်ပြည်နယ်ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ ကရင်ပြည်နယ် စီရင်အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စကို တာဝန်ယူ၍ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ၊ ကရင်ပြည်နယ် ဥက္ကဋ္ဌသည် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ လက်အောက်ခံအရာရှိများမှတဆင့်ဖြစ်စေ ပြည်နယ်၏ အုပ်ချုပ်မှုအခွင့်အာဏာကို သုံးစွဲနိုင်ရမည်။
- (၃) ပုဒ်မခွဲ (၄) ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ ယေဘုယျ သဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ၊ ဆိုခဲ့သော အုပ်ချုပ်မှု အခွင့်အာဏာသည်၊ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ရာထမ်းမှုထမ်းများခန့်ထားခြင်း၊ နေရာချခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းပေးခြင်း၊ ထိုရာထမ်းမှုထမ်းများ စည်းကမ်းသေဝပ်ခြင်း ကိစ္စအားလုံးသို့ သက်ရောက်ပြန့်နှံ့ရမည်။
- (၄) အခြေခံဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ပြည်နယ်၏အုပ်ချုပ်မှုအခွင့်အာဏာသည်၊ ပြည်နယ်ကောင်စီက တရားဥပဒေပြုပိုင်သော ကိစ္စများသို့သက်ရောက်ပြန့်နှံ့သည်။ အုပ်ချုပ်မှု အခွင့်အာဏာကို သုံးစွဲရာတွင်၊ ပြည်နယ် ဥက္ကဋ္ဌသည် ကောင်စီ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လိုက်နာရမည်။
- (၅) ပြည်နယ် ဆိုင်ရာ အခြား ကိစ္စအားလုံးတွင် ပြည်နယ် ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ ပြည်နယ် ကောင်စီနှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရမည်။
- (၆) ကရင်ပြည်နယ် ကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် ထင်မြင်ချက်များကို ပြည်နယ် ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ တင်ပြရာတွင် လွယ်ကူစိမ့်သောငှာ၊ ပြည်နယ် ကောင်စီသည် ရွေးကောက်ပွဲပြီးသည်နောက်၊ ပဌမအကြိမ်ကျင်းပသော အစည်းအဝေးတွင်၊ ကောင်စီအမတ်များထဲမှသော်၎င်း၊ ကောင်စီအမတ်မဟုတ်သူများထဲမှသော်၎င်း ရွေးချယ်၍ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရမည်။ ထိုအစိုးရ အဖွဲ့သည်၊ ပြည်နယ်ဥက္ကဋ္ဌကို၊ အလုပ်ဝတ်တရားများဆောင်ရွက်ရာတွင် ကူညီရန်၊ အကြံပေးရန်ဖြစ်သည်။
- (၇) ပြည်နယ်ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ ပြည်နယ်ကောင်စီ၏ သာမန်ညီလာခံ ကျင်းပသောအခါများ၌၊ မိမိဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ငန်းဆောင်တာအကြောင်းကို ပြောကြားရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပြောကြားစေရမည်။ ကရင်ပြည်နယ် ကိစ္စအားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သော အစီရင်ခံစာကို တင်သွင်းရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် တင်သွင်းစေရမည်။ ပြည်နယ်၏ အကျိုးစီးပွား တိုးတက်ရာ ဝိုးတက်ကြောင်းဖြစ်

သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသောစီမံချက်များကို စဉ်းစားဆွေးနွေးစေရန် ပြည်နယ် ကောင်စီအား ထောက်ခံအကြံပေးရမည်။

- (ဂ) ပြည်နယ်ဥက္ကဋ္ဌသည်၊ ဘဏ္ဍာတော်နှစ်တိုင်းတနှစ်အတွက် ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအရ မှန်းခြေ ငွေစာရင်းနှင့် အသုံးမှန်းခြေ ငွေစာရင်းများကို ပြုရမည်။ သို့တည်း မဟုတ် ပြုစေရမည်။ ထိုငွေစာရင်းများကို စဉ်းစားဆွေးနွေးစေရန်၊ ပြည်နယ် ကောင်စီသို့တင်သွင်းရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် တင်သွင်းစေရမည်။
- (ဇ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ အထောက်အပံ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ က သတ်မှတ်သော စည်းကမ်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ပြည်နယ်ကောင် စီသည် ပြည်နယ်၏ဘတ်ဂျက်ကို လက်ခံအတည်ပြုနိုင်ရန်အာဏာရှိမည်။ ထို စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း၊ ပြည်နယ်ကောင်စီက ကျနစွာလိုက်နာကြောင်း၊ နိုင်ငံတော် သမတအား၊ ကျေနပ်နိုင်စေရန် ပြည်နယ်၏ ဘတ်ဂျက်ကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ ဘတ်ဂျက်တွင်ထည့်သွင်းပေါ်ပြရမည်။
- (၁၀) ဤအခြေခံဥပဒေ၏ အခန်း ၁၀ ရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ကရင်ပြည်နယ်နှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။
- (၁၀) အခြေခံဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ပြည်နယ် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်နယ်ကောင်စီ၊ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့တို့၏အာဏာနှင့် တာဝန်ဝတ်တရား များဆိုင်ရာကိစ္စများ၊ ထို့ပြင် ထိုဥက္ကဋ္ဌ၊ ထိုကောင်စီ၊ ထိုအစိုးရ အဖွဲ့တို့ အခင်းချင်း ဆက်ဆံရေးကိစ္စများ၊ ထို့ပြင် ထိုဥက္ကဋ္ဌ၊ ထိုကောင်စီ၊ ထိုအစိုးရ အဖွဲ့တို့နှင့် ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏ ဆက်ဆံရေး ကိစ္စများ ပါဝင်သော ပြည် နယ်၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ကိစ္စအားလုံးကို တရားဥပဒေ ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ရမည်။

ခွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၃ အရ၊ ပဌမ အ မတ်ရှေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပြီးလျှင် ဖွဲ့စည်းသော ပါလီမန်ကို ဖျက်သိမ်းသော နေ့အထိ၊ ကရင် ပြည်နယ် ကောင်စီကို၊ ပါလီမန်ရှိ ကရင်အမျိုးသားများ၏ ကိုယ်စားလှယ် အမတ်အားလုံးဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။ ”

၅။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉၅ ကိုပယ်ဖျက်ရမည်။

၆။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၉၊ ပုဒ်မခွဲ (၅) တွင်ပါရှိသော “ကရင် အမျိုးသားများအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်။

၇။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ၏ ဒုတိယ ဇယားတွင်—

- (က) အပိုဒ်(င) အစား၊ အောက်ပါအပိုဒ်ကိုထည့်သွင်းရမည်။
“ (င) တဆယ်ငါးနေရာကို ကရင်ပြည်နယ်မှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖြည့်သွင်းရမည်။ ”
- (ခ) အပိုဒ် (စ) တွင် “ ငါးဆယ်သုံးနေရာကို ” ဆိုသည့် စကားရပ် အစား၊
“ ခြောက်ဆယ်နှစ်နေရာကို ” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ထည့်သွင်းရမည်။

၈။ ။ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေတွင် “ကရင်နီ၊ ပြည်နယ် ” ဆိုသည့်စကားရပ်ပါရှိသည့်နေရာတိုင်း၌ ထိုစကားရပ်အစား “ ကယားပြည်နယ် ” ဆိုသည့်စကားရပ်ကို ထည့်သွင်းရမည်။

THE CONSTITUTION AMENDMENT ACT, 1951.¹

[Act LXII, 1951.] (7th November, 1951.)

An Act to amend the Constitution of the Union of Burma.

It is hereby enacted as follows :—

1. (1) This Act may be called The Constitution Amendment Act, 1951.
(2) It shall come into force on the date of promulgation except sections 3 and 7 which shall come into force on the date of the dissolution of the Parliament following the first general elections held under section 233 of the Constitution.
2. In section 8 of the Constitution, for the expression "Section 180" the expression "Sections 180 and 181" shall be substituted.
3. In sub-section (1) of section 83 of the Constitution, the last sentence shall be deleted.
4. For the provisions in sections 180 and 181 of the Constitution, the following shall be substituted, namely :—
"180. (1) The territory hitherto known as the Salween District shall form a constituent unit of the Union of Burma and be hereafter known as 'The Karen State'. It shall also include such adjacent areas occupied by the Karens as may be determined by an Act of Parliament.
(2) All the members of the Parliament representing the Karen State shall constitute the Karen State Council.
(3) Any member of the State Council who shall have ceased to be a member of the Parliament shall be deemed to have vacated his seat in the Council, but may continue to carry on his duties until his successor shall have been elected.
(4) The State Council may recommend to the Parliament the passing of any law relating to any matter in respect of which the Council is not competent to legislate.
(5) When a Bill has been passed by the State Council it shall be presented to the President for his signature and promulgation. The President shall sign the Bill within one month from the presentation of the Bill, unless he refers the Bill to the Supreme Court for its decision under sub-section (6).
(6) The President may, in his discretion, refer any Bill presented to him under sub-section (5) to the Supreme Court for decision on the question whether such Bill or any specified provision thereof is repugnant to this Constitution.
(7) The Supreme Court, consisting of not less than three judges, shall consider the question referred to it and after such hearing as it thinks fit, shall pronounce its decision on such question in open Court as soon as may be and in any case not later than thirty days after the date of such reference. The decision of the majority of the judges shall, for the purpose of sub-section (6), be the decision of the Court.
(8) In every case in which the Supreme Court decides that any provision of the Bill, the subject of a reference to the Supreme Court under sub-section (6), is repugnant to this Constitution, the President shall

¹ Published in *Burma Gazette*, 1951, Part I, page 899.

return the Bill to the State Council for reconsideration and shall decline to sign it unless the necessary amendments shall have been made thereto.

- (9) In every other case, the President shall sign the Bill and promulgate the Act as soon as may be after the decision of the Supreme Court shall have been pronounced.
- (10) When the President has signed a Bill presented to him under sub-section (5) whether without or after a reference to the Supreme Court, the validity of any provision of the Bill shall not be called in question on the ground that it was beyond the competence of the State Council.
- (11) The signed text of every Act shall be enrolled for record in the office of the Registrar of the Supreme Court and a copy of the same shall be enrolled for record in the office of the Minister for the Karen State.
- (12) The Head of the Karen State may, from time to time, summon and prorogue the State Council :

Provided that there shall be a session of the State Council once at least in every year so that a period of twelve months shall not intervene between the last sitting of the Council in one session and its first sitting in the next session.

GOVERNMENT OF THE KAREN STATE

181. (1) A member of the Union Government to be known as the Minister for the Karen State shall be appointed by the President on the nomination of the Prime Minister acting in consultation with the Karen State Council from among the members of the Parliament representing the Karen State. The Minister so appointed shall also be the Head of the Karen State for the purpose of this Constitution.
- (2) The Head of the State shall be in charge of the administration of the State ; that is to say, the executive authority of the State shall be exercised by the Head of the State either directly or through officers subordinate to him.
- (3) Without prejudice to the generality of the provisions of sub-section (4), the said executive authority shall extend to all matters relating to recruitment to the State civil services, to postings and transfers and to disciplinary matters relating to these services.
- (4) Subject to the provisions of this Constitution, the executive authority of the State extends to the matters with respect to which the State Council has power to make laws, and in all such matters the decision of the Council shall be binding on the Head of the State.
- (5) The Head of the State shall consult the State Council in all other matters relating to the State.
- (6) In order to facilitate the communication of the decisions and the views of the State Council to the Head of the State, the Council shall at its first meeting after a general election elect from among its members or otherwise a Cabinet of State Ministers to aid and advise the Head of the State in the exercise of his functions.
- (7) The Head of the State shall give or cause to be given an account of his work to the State Council in each ordinary session, present or cause to be presented to the Council a report upon all matters relating to the State, and recommend for the consideration of the Council such measures as he thinks fit for promoting the general welfare.

- (8) The Head of the State shall prepare or cause to be prepared the estimates of the receipts and of the expenditure of the State for each financial year and shall present them or cause them to be presented to the State Council for consideration.
- (9) Subject to any conditions that may be imposed by the Union in respect of any contributions from the Union, the State Council shall have power to approve the budget of the State ; and in order to enable the President to satisfy himself that the conditions have been duly observed, such budget shall be incorporated in the Union budget.
- (10) The provisions of Chapter X of this Constitution shall not apply to the Karen State.
- (11) Subject to the provisions of this Constitution all matters relating to the Constitution of the State including those relating to the powers and duties of the Head of the State, of the State Council and of the Cabinet of State Ministers and their relations to each other and to the Union Government shall be determined by law :

Provided that until the date of the dissolution of the Parliament constituted following the first general elections held under section 233 of the Constitution, the Karen State Council shall be constituted with all the members of the Parliament representing Karens. "

5. Section 195 of the Constitution *shall be deleted*.

6. In sub-section (5) of section 209 of the Constitution, the expression " Karens or " *shall be deleted*.

7. In the Second Schedule to the Constitution,—

(i) for clause (e) the following *shall be substituted*, namely :—

"(e) fifteen seats shall be filled by representatives from the Karen State,"
and

(ii) in clause (f) for the words " fifty-three seats " the words " sixty-two seats " *shall be substituted*.

8. In the Constitution, for the expression " Karenni State " wherever it occurs, the expression " Kayah State " *shall be substituted*.

ပြည်ထောင်စု ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လူမျိုးစုလွှတ်တော် နာယကနှင့် ဒုတိယ
နာယက၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့၏ လစာငွေများ
အက်ဥပဒေ။

[၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၁။] (၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်။)

ဒေသကပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။ ဤအက်ဥပဒေသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ အခန်း ၆ အရ၊ ပဌမဖွဲ့စည်း အာဏာတည်
သော ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပဌမအစည်းအဝေးကျင်းပသည့်နေ့ ၊ တွင် စတင်အာဏာတည်သည်ဟု သည့်နေ့။
မှတ်ယူရမည်။

° ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်။ (မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၂၄
တွင်ကြည့်။)

နာယကနှင့်
ဒုတိယနာယ
က၏ လစာ
များ။

၂။ ။လူမျိုးစုလွှတ်တော် နာယကအား တလလျှင် လစာငွေ ၃,၅၀၀ ပေးရမည်။
ဒုတိယနာယကအား တလလျှင် လစာငွေ ၇၅၀ ပေးရမည်။

ဥက္ကဋ္ဌနှင့်ဒုတိ
ယ ဥက္ကဋ္ဌ၏
လစာများ။

၃။ ။ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား တလလျှင် လစာငွေ ၃,၅၀၀ ပေးရမည်။ ဒုတိယ
ဥက္ကဋ္ဌအား တလလျှင် လစာငွေ ၇၅၀ ပေးရမည်။

နာယကနှင့်
ဥက္ကဋ္ဌ အခြား
အလုပ်အကိုင်
များတွင် ပါဝင်
လုပ်ကိုင်ခြင်း
မပြုရန်။

၄။ ။နာယကနှင့် ဥက္ကဋ္ဌတို့သည် ရာထူးလက်ရှိကာလအတွင်းတွင် မိမိတို့၏ရာထူးများ
ဆိုင်ရာတာဝန်ဝတ်တရားများကို ဆောင်ရွက်အပ်သည်မှတစ်ပါး၊ အတတ်ပညာဖြင့် ဥစ္စာရှာသော
အခြားမည်သည့်အသက်မွေးမှုမျိုးကိုမျှမပြုရ။ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်ကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်မှု၌မျှ
ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုရ။ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမည်သည့်အလုပ်အကိုင်မျိုးကိုမျှ အခကြေးငွေဥစ္စာ
အတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရ။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊
အက်ဥပဒေ
အမှတ် ၃ ကို
ရုပ်သိမ်းခြင်း။

၅။ ။၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် (ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌလစာငွေ) အက်
ဥပဒေ (၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃) ကိုရုပ်သိမ်းသည်။

ပါလီမန် အမတ်များ (လစာနှင့် စရိတ်ကြေးငွေများ) အက်ဥပဒေ။

[၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၅။] (၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်။)

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အာဏာတည်
သည်နေ့။

၁။ ။ဤအက်ဥပဒေသည် ခြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ
အခန်း ၆ အရ၊ ပဌမဖွဲ့စည်းသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ပဌမအစည်းအဝေး ကျင်းပသည့်နေ့တွင်
စတင်အာဏာတည်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အဓိပ္ပာယ်ဖော်
ပြချက်။

၂။ ။ဤအက်ဥပဒေတွင် အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့်
ဖြစ်စေ၊ မဆန့်ကျင်လျှင်—

- (က) “ ညီလာခံ ” ဆိုသည်မှာ၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ ညီလာခံ
ကိုဆိုလိုသည်။
- (ခ) “ အစည်းအဝေး ” ဆိုသည်မှာ၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏ တွဲဖက်
အစည်းအဝေး၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ ရုံးအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
အစည်းအဝေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပါလီမန်၏အလုပ်ဝတ်တရားကို ဆောင်
ရွက်လုပ်ကိုင်ရန် ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော် တရပ်ရပ်ကဖြစ်စေ၊ ပါလီမန်
ဆိုင်ရာလွှတ်တော်နှစ်ရပ်လုံးက တွဲဖက်၍ဖြစ်စေ၊ ခန့်ထားသောကော်မတီ၏၊
သို့တည်းမဟုတ် ဆက်ကော်မတီ၏အစည်းအဝေးကိုဆိုလိုသည်။

° ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်။ ။(မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၂၄
တွင်ကြည့်။)

(ဂ) “အမတ်” ဆိုသည်မှာ၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ အမတ်ကို ဆိုလိုသည်။ သို့ရာတွင်လူမျိုးစု လွှတ်တော်နာယက၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ၊ ပါလီမန်အတွင်းဝန်များ နှင့်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများမပါချေ။

၃။ ။အမတ်တဦးမှာ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား အမတ်များ၏ သည့်အတိုင်း ကျမ်းသစ္စာ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကတိသစ္စာဆို၍ လက်မှတ်ရေးထိုးသည့်နေ့မှစ၍— လစာငွေနှင့် စရိတ်ကြေးငွေ များ။

(၁) တလလျှင် လစာငွေ ၃၀၀ ကျ။

(၂) ညီလာခံ၊ သို့တည်းမဟုတ် အစည်းအဝေး ဆက်လက်ကျင်းပစဉ်အတွင်း ထို ကျင်းပရာဒေသ၌ ရှိနေသည့်အတွက် နေ့တွက်စရိတ်တရက်လျှင် ၂၀၀ ကျ။

(၃) ကျင်းပရန် ဒေသမဟုတ်သည့် အခြားဒေသမှ ညီလာခံသို့၊ သို့တည်းမဟုတ် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရလျှင်၊ စတင်တက်ရောက်သည့် နေ့မတိုင်မီ တရက်အတွက်နှင့် နောက်ဆုံးတက်ရောက်ပြီးသည့်နေ့ နောက်တရက်အ တွက်ပါထည့်သွင်း၍၊ နေ့တွက်စရိတ်တရက်လျှင် ၂၀၀ ကျ။

ရယူခွင့်ရှိရမည်။

ခွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင်လူမျိုးစုလွှတ်တော် ဗဟိုယနာယက၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဗဟိုယ ဥက္ကဋ္ဌ၊ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများ၊ ပြည်နယ်ကောင်စီများ၏သဘာပတိများနှင့် ဗဟိုယသဘာ ပတိများ၊ ချင်းရေးရာကောင်စီ၏သဘာပတိ^၁ [နှင့်ဗဟိုယသဘာပတိတို့] မှာ၊ ဤအက်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် လစာငွေနှင့်နေ့တွက်စရိတ်များကို ရယူခွင့်မရှိစေရ၊ သို့သော်လည်း အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်တဦးဆုံး မှာညီလာခံ၊ သို့တည်းမဟုတ် အစည်းအဝေး ကျင်းပရာဒေသမဟုတ်သည့် အခြားဒေသတွင်နေထိုင် သူဖြစ်လျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေဖြင့်သော်၎င်း၊ ဤအက်ဥပဒေအရပြသော နည်းဥပဒေဖြင့်သော်၎င်း သတ်မှတ်ထားသည့် နေ့တွက်စရိတ်များနှင့် ခရီးစရိတ်များကို ရယူခွင့်ရှိရမည်။

၄။ ။အမတ်တဦးမှာ ပုဒ်မ ၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော လစာနှင့် စရိတ်ကြေးငွေများ ခရီးစရိတ်။ အပြင် ညီလာခံသို့၊ သို့တည်းမဟုတ်အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရန်အလို့ငှါ သွားလာရသည့်ခရီး အတွက်ဤအက်ဥပဒေအရပြသော နည်းဥပဒေများဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည့်နှုန်းအတိုင်း၊ သတ်မှတ် ထားသည့်စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ခရီးစရိတ်ရယူခွင့်ရှိရမည်။

၅။ ။အငြိမ်းစားအစိုးရ အမှုထမ်းတဦးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ပင်စင်ကို မထိ လစာနှင့်စရိတ်ကြေးငွေ ထုတ်ယူသည့်အတွက် ထိုသူ၏ပင်စင်လစာငွေကိုမထိခိုက်စေရ။ ခိုက်စေခြင်း။

၆။ ။ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ရယူခွင့်ရှိသော လစာနှင့်စရိတ်ကြေးငွေ များကို ထိုသို့ရယူခွင့်ရှိသောနေ့ရက်မှစ၍၊ ခြောက်လအတွင်းတောင်းဆိုရမည်။ ခြောက်လကျော်လျှင် လစာငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် စရိတ်ကြေးငွေ တောင်းဆိုခြင်းကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ခွင့်မပြုရ။ လစာနှင့်စရိတ် ကြေးငွေများကို တနှစ်အတွင်း ထုတ်ယူရန်။

၇။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စေ ရန်၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံး အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အသီးသီးသည် သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်နှစ်စပ်လျဉ်း၍၊ နည်းဥပဒေများ^၂ ပြုနိုင်သည်။ နည်းဥပဒေပြု အာဏာများ။

^၁ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၂ အရ ထည့်သွင်းသည်။

^၂ ဤသို့သောနည်းဥပဒေများကို၊ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၄၅၇ နှင့် ၅၄၉ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

(၂) အထက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်၏ယေဘုယျသဘောကိုမထိခိုက်စေဘဲ၊ ပါလီမန်လွှတ်တော် ရုံးအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အသီးသီးသည်၊ အထူးအားဖြင့် အောက်ပါကိစ္စ အားလုံးအတွက်ဖြစ်စေ၊ တခုခု အတွက်ဖြစ်စေ နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည်။

- (က) ပုဒ်မ ၄ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ အမတ်များအားပေးရမည့် ခရီးစရိတ်နှုန်း နှင့် အဆိုပါ ခရီးစရိတ်များကိုထုတ်ယူရာတွင် လိုက်နာရမည့်စည်းကမ်းချက် များသတ်မှတ်ခြင်း။
- (ခ) အသုံးပြုနိုင်သည့် ခရီးလမ်းများသည်၊ တခုထက်ပို၍ရှိလျှင် ခရီးစရိတ်ကို မည်သည့်ခရီးလမ်းအတွက်တောင်း ဆိုရမည့်ဟုသတ်မှတ်ခြင်း။
- (ဂ) နေ့တွက် စရိတ်တောင်းဆိုနိုင်သော ကာလအပိုင်းအခြားကို တွက်စစ်ခြင်း။
- (ဃ) အမတ်များနေထိုင်ရာဒေသ သတ်မှတ်ခြင်း။
- (င) လစာနှင့် နေ့တွက်စရိတ်များ ထုတ်ယူရန်နည်းလမ်းသတ်မှတ်ခြင်း။ ခရီးစရိတ် စာရင်းများ ပြုလုပ်ရန်၊ ထောက်ခံလက်မှတ်ထိုးရန်နှင့် ငွေထုတ်ယူရန် နည်း လမ်းသတ်မှတ်ခြင်း။

၁၉၄၉ ခုနှစ်၊
အက်ဥပဒေ
အမှတ် ၂ ကို
ရုပ်သိမ်းခြင်း။

၈။ ။၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် (ပါလီမန်) အမတ်များ (လစာနှင့်စရိတ် ကြေးငွေများ) အက်ဥပဒေ (၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အမှတ် ၂) နှင့်၎င်းအက်ဥပဒေကို ပြင်ဆင် သည် ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေအားထူးကို ရုပ်သိမ်းသည်။

ခြွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် (ပါလီမန်) အမတ်များ (လစာနှင့်စရိတ်ကြေးငွေများ) အက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ရယူခွင့်ရှိသည့်လစာနှင့် စရိတ် ကြေးငွေများကို အဆိုပါ အက်ဥပဒေအရ၊ ရယူခွင့်ရှိသော နေ့ရက်မှစ၍ တနှစ်အတွင်း ထုတ် ယူနိုင်သည်။

C.—JUDICIAL.

၈—တရားစီရင်မှု။

THE CONTEMPT OF COURTS ACT.

[INDIA ACT XII, 1926.] (1st May, 1926.)

1.

*

*

*

*

Power of
High Court
to punish
contempts of
Court.

2. The High Court shall have and exercise the same jurisdiction, powers and authority, in accordance with the same procedure and practice, in respect of contempts of Courts subordinate to it as it has and exercises in respect of contempts of itself :

Provided that the High Court shall not take cognizance of a contempt alleged to have been committed in respect of a Court subordinate to it where such contempt is an offence punishable under the Penal Code.

3. Save as otherwise expressly provided by any law for the time being in force, a contempt of Court may be punished with simple imprisonment for a term which may extend to six months, or with fine, which may extend to two thousand rupees, or with both : Limit of punishment for contempt of Court.

Provided that the accused may be discharged or the punishment awarded may be remitted on apology being made to the satisfaction of the Court :

Provided further that notwithstanding anything elsewhere contained in any law the High Court shall not impose a sentence in excess of that specified in this section for any contempt either in respect of itself or of a Court subordinate to it.

THE RANGOON CITY CIVIL COURT ACT.

CONTENTS.

CHAPTER I.

PRELIMINARY.

Preamb'le.

Sections.

1.	Short title.	*	*	*	*
2.					
3.	Definitions.				

CHAPTER II.

CONSTITUTION OF THE COURT.

4. City Civil Court established.
5. Court to be deemed under superintendence, etc., of High Court.
6. Appointment of Judges.
7. Appointment of Additional Judges.
8. Rank and precedence of Judges.
9. Performance of duties of absent Judge.
10. Judge or other officer not to practise or trade.

CHAPTER III.

LAW TO BE ADMINISTERED.

11. Questions arising in suits, etc., under Act to be decided according to law administered by High Court.

CHAPTER IV.

JURISDICTION WITH RESPECT TO SUITS.

12. Local limits of jurisdiction of Court.
13. Jurisdiction of Court.
14. Small Cause powers.
15. Transfer of suit by High Court.
16. Saving.

CHAPTER V.

EJECTMENT AND DISTRESSES.

Sections.

17. Application against person occupying property without leave.
18. Bar to proceedings against Judge or officer for issuing, etc, order or summons.
19. Liability of applicant obtaining order when not entitled.
Application for order in such case an act of trespass.
20. Stay of proceedings on occupant giving security.
21. Recovery of possession no bar to suit to try title.
22. Application for distress warrant.

CHAPTER VI.

PROCEDURE.

23. Procedure of Court.

CHAPTER VII.

APPEALS AND REVISIONS.

24. Appeals.
Period of limitation.
25. Revisions.
26. General finality of decrees and orders of Court.

CHAPTER VIII.

FEES AND COSTS.

27. Institution fees.
28. Repayment of half fees on settlement before hearing.

CHAPTER IX.

CONTEMPT OF COURT.

29. Imprisonment or committal of person refusing to answer or produce document.
30. Appeal from orders under section 29.

CHAPTER X.

RULES.

Sections.

- 31. Rules.
- 32. Procedure and practice of Court.

CHAPTER XI.

MINISTERIAL OFFICERS.

- 33. Appointment of Registrar and ministerial officers.
Powers and duties of such officers.
- 34. Registrar may be invested with powers of a Judge in suits not exceeding one hundred and fifty rupees.
- 35. Default of bailiff or other officer in execution of order or warrant.
- 36. Extortion or default of officers.
- 37. Court empowered to summon witnesses, etc.
- 38. Enforcement of order.

CHAPTER XII.

MISCELLANEOUS.

39.40. * * * * *

SCHEDULE I.

RANGOON CITY CIVIL COURT RULES.

PART I.

Preliminary.
Institution of Suits—The Complaint, its Presentation and Admission
Summons—Its Service and the Service of Processes generally.
Appearance.
Daily File and Cause Lists.
Documents filed in Court.
Summons to Witnesses.
Commissions.
Judgments, Orders and Decrees.
Execution Proceedings.
Sale of Attached Moveable Property.
Security to Court.
Bailiff's Commission on Sales of Attached Property.
Applications generally.
Applications to set aside Dismissal Orders or *ex parte* Decrees

PART II.

Summary Procedure in Certain Cases.

PART III.

Miscellaneous.

APPENDIX;

Forms.

**THE RANGOON CITY CIVIL COURT (RECOVERY OF POSSESSION AND
DISTRESS) RULES.**

PART I.

Preliminary.

PART II.

Recovery of Possession of Immoveable Property.

PART III.

Distress Warrants.

APPENDIX I.

Scale of fees to be levied in distresses for house-rent.

APPENDIX II.

Forms.

THE RANGOON CITY CIVIL COURT ACT.

[BURMA ACT VII, 1920.] (25th October, 1922.)

CHAPTER I.

PRELIMINARY.

- Preamble.** ¹ WHEREAS it is expedient to establish a Civil Court for the City of Rangoon, it is hereby enacted as follows :—
- Short title.** ¹ 1. This Act may be called the Rangoon City Civil Court Act.
- 2.** * + * * *
- Definitions** 3. In this Act, unless there is anything repugnant in the subject or context,—
- (a) "Act" includes rules ; * * *
 - (b) * * * * *
 - (c) "City of Rangoon" means the local limits of the ²[ordinary original civil jurisdiction] of the High Court ;
 - (d) "the Court" means the Rangoon [City Civil Court] established under the provisions of this Act ;
 - (e) "Registrar" includes a "Deputy Registrar" ;
 - (f) "Rules" means rules and forms contained in Schedule I or made or prescribed under section 32.

¹ Inserted by Act XV, 1945 which came into force on 1st November 1945.

² Substituted by Act V, 1950.

³ Substituted for the words "Small Cause Court" by Act XV, 1945.

CHAPTER II.

CONSTITUTION OF THE COURT.

4. There shall be established in the City of Rangoon a Court to be called the Rangoon ¹[City Civil Court].

City Civil Court established.

5. The Court shall be deemed to be a Court subject to the superintendence of, and subordinate to, the High Court within the meaning of the Code of Civil Procedure and the Courts Act, and to be a Court subordinate to the High Court within the meaning of section 6 of the Legal Practitioners Act.

Court to be deemed under superintendence, etc., of High Court.

6. (1) There shall be a Chief Judge for the Court and so many other Judges as the President of the Union may, from time to time, determine.

Appointment of Judges.

(2) No person shall be appointed to be a Judge of the Court (other than the Chief Judge ²[and the Second Judge]) unless he is an advocate of the High Court or a judge of a Court of civil judicature of not less than five years standing.

(3) Of the judges (including the Chief Judge) not less than one-third shall be advocates of the High Court.

7. An additional judge or judges may be appointed for a period not exceeding six months whenever the President of the Union thinks it necessary or expedient that such an appointment or appointments should be made.

Appointment of Additional Judges.

8. The Chief Judge, whether permanent or officiating, shall be the first of the Judges in rank and precedence.

Rank and precedence of Judges.

The other Judges shall have rank and precedence as the President of the Union may, from time to time, direct.

9. (1) During any absence of the Chief Judge the President of the Union may appoint any person, having the requisite qualifications, to act as Chief Judge. During any absence of any other Judge or during the period for which any Judge is acting as Chief Judge, the President of the Union may appoint any person, having the qualifications required by section 6, to act as a Judge of the Court.

Performance of duties of absent Judge.

(2) Every person appointed under sub-section (1) of this section shall be authorized to perform the duties of the Chief Judge or a Judge of the Court, as the case may be, until the return of the absent Chief Judge or Judge, or the reversion of the Judge acting as Chief Judge, or until the President of the Union sees cause to cancel the appointment of such acting Chief Judge or Judge, as the case may be.

10. (1) No Judge or other officer appointed under this Act shall, during his continuance as such Judge or officer, either by himself or as partner of any other person, practise or act, either directly or indirectly, as an advocate, attorney, pleader or other legal practitioner, or be concerned, either on his own account or for any other person, or as the partner of any person, in any trade, business or profession.

Judge or other officer not to practise or trade.

(2) Any such Judge or officer so practising, acting or concerned, shall be deemed to have committed an offence under section 168 of the Penal Code.

(3) Nothing contained in sub-section (1) shall be deemed to prohibit any such Judge or officer from being a shareholder in any company ³[incorporated under any law for the time being in force].

¹ Substituted for the words " Small Cause Court " by Act XV, 1945.

² Inserted by Act V, 1950.

³ Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948,

CHAPTER III.

LAW TO BE ADMINISTERED.

Questions arising in suits, etc., under Act to be decided according to law administered by High Court.

11. All questions, other than questions relating to procedure or practice, which arise in suits or other proceedings under this Act in the Court shall be dealt with and determined according to the law for the time being administered by the High Court in exercise of its ordinary original civil jurisdiction.

CHAPTER IV.

JURISDICTION WITH RESPECT TO SUITS.

Local limits of jurisdiction of Court.

12. (1) The Court shall exercise jurisdiction within the City of Rangoon.
(2) Save as expressly provided by this Act or by any other enactment for the time being in force, a suit cognizable by the Court shall not be tried by any other Court having jurisdiction within the same local limits.

Jurisdiction of Court.

¹ 13. Subject to the provisions contained in section 14 and to the provisions of the Code of Civil Procedure the Court shall have jurisdiction to try all suits of a civil nature when the amount or value of the subject-matter does not exceed rupees ten thousand.

Small Cause powers.

² 14. The Court shall have jurisdiction as a Court of Small Causes to try in a summary manner suits not exceeding rupees one thousand in value : provided that the Court in the exercise of its jurisdiction as a Court of Small Causes shall not try suits of the following classes or proceedings arising out of such suits, namely :—

- (a) suits concerning the assessment or collection of revenue ;
- (b) suits concerning any act ordered or done by or under the authority of the President of the Union ³ * * * * ;
- (c) suits concerning any act ordered or done by any Judge or judicial officer in the execution of his office or by any person in pursuance of any judgment or order of any Court or any such Judge or judicial officer ;
- (d) suits for the recovery of immoveable property ;
- (e) suits for the partition of immoveable property ;
- (f) suits for the foreclosure or redemption of a mortgage of immoveable property ;
- (g) suits for the determination of any other right to or interest in immoveable property ;
- (h) suits for the specific performance or rescission of contracts ;
- (i) suits to obtain an injunction ;
- (j) suits for the cancellation or rectification of instruments ;
- (k) suits to enforce a trust ;
- (l) suits for a general average loss and suits on policies of insurance on seagoing vessels ;

¹ Substituted by Act LXXXVII, 1947.

² Substituted by Act XV, 1945.

³ Deleted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

- (m) suits for compensation in respect of collisions on the high seas or in any inland waters ;
- (n) suits for compensation for the infringement of a patent, copyright or trade mark ;
- (o) suits for a dissolution of partnership or for an account of partnership transactions ;
- (p) suits for an account of property and its due administration under the decree of the Court ;
- (q) suits for compensation for libel, slander, malicious prosecution, adultery, seduction or breach of promise of marriage ;
- (r) suits for declaratory decrees ;
- (s) suits for possession of a hereditary office ;
- (t) suits against Sovereign Princes or Ruling Chiefs, or against Ambassadors or Envoys of Foreign States ;
- ¹ (u) suits on foreign judgments ;
- (v) suits the cognizance whereof by the Court is barred by any law for the time being in force.

² 15. The High Court, either of its own motion or on the application of any party, may remove any suit or other proceeding pending before the Court for trial before itself in the exercise of its ordinary original civil jurisdiction.

Transfer of suit by High Court.

16. Nothing in this Chapter shall be deemed to preclude the Court from trying such suit or proceeding as it may from time to time be specially authorized to try by any other enactment.

Saving.

CHAPTER V.

EJECTMENT AND DISTRESSES.

17. (1) When—

- (a) any person has had possession of any immoveable property in the City of Rangoon of which the annual rental value does not exceed ³ [ten thousand rupees], as the tenant or by permission of another person, or of some person through whom such other person claims, and
- (b) such tenancy or permission has determined or been withdrawn, and
- (c) such tenant or occupier or any person holding under or by assignment from him (in this Act called the occupant) refuses to deliver up such property in compliance with a request made to him in this behalf by such other person,

Application against person occupying property without leave.

such other person (in this Act called the applicant) may apply to the Court in accordance with the provisions of this Act for an order ⁴ [of ejectment of the occupant and for delivery of possession of the property].

18. No suit or prosecution shall be maintainable against any Judge or officer of the Court by whom any order was issued in pursuance of section 17 or against any bailiff or other person for any act or omission incidental to the execution thereof by reason only that the applicant was not entitled to the possession of the property.

Bar to proceedings against Judge or officer for issuing, etc., order or summons.

¹ Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

² Substituted by Act XV 1945.

³ Substituted for the words "five thousand rupees" by Act LXXXVII, 1947.

⁴ Substituted by Act XV 1945.

Liability of applicant obtaining order when not entitled. Application for order in such case an act of trespass.

19. (1) Nothing in this Act shall be deemed to protect any applicant obtaining possession of any property under this Act from a suit by any person deeming himself aggrieved thereby, when such applicant was not at the time of applying for an order under section 17 entitled to the possession of such property.

(2) And when the applicant was not, at the time of applying for any such order as aforesaid, entitled to the possession of such property, the application for such order, though no possession is taken thereunder, shall be deemed to be an act of trespass committed by the applicant against the occupant.

Stay of proceedings on occupant giving security.

20. (1) Whenever on an application being made under section 17 the occupant binds himself in a bond, with or without sureties as the Court may direct, and for such amount as the Court thinks reasonable, to institute without delay a suit * * * * against the applicant for compensation for trespass and to pay all the costs of such suit and any compensation which he may be ordered to pay under sub-section (3) in case he does not prosecute the same or in case judgment therein is given for the applicant, the Court shall stay the proceedings on such application until such suit is disposed of.

(2) If the occupant obtains a decree in any suit against the applicant, such decree shall supersede the order (if any) made on an application under section 17.

(3) If the suit referred to in sub-section (1) fails and it appears to the trial Court that there was no reasonable or probable ground for instituting the same, the applicant may apply to such Court and such Court may award to the applicant such compensation as it deems reasonable, not exceeding one thousand rupees or the annual rental value of the property, whichever is less.

Recovery of possession no bar to suit to try title.

21. Recovery of the possession of any immovable property under this Act shall be no bar to the institution of a suit * * * * for trying the title thereto.

Application for distress warrant.

22. (1) Any person claiming to be entitled to arrears of rent of any house or premises ¹[within the city of Rangoon], or his duly constituted attorney, if any, may apply to the Court for a distress warrant in accordance with the provisions of this Act.

(2) Nothing in this section applies—

(a) to any rent due to Government ;

(b) to any rent which has been due for more than twelve months before the application mentioned in sub-section (1) ;

(c) to any rent of house or premises the rent of which exceeds one hundred rupees per month.

CHAPTER VI.

PROCEDURE.

Procedure of Court.

² 23. (1) The procedure prescribed in the Code of Civil Procedure shall, save in so far as is otherwise provided ³* * * * by this Act, be the procedure to be followed by the Court in all suits cognizable by it and in all proceedings arising out of such suits.

¹ The words "in the High Court" were deleted by Act LXV, 1947.

² Substituted for the word "High" by *ibid.*

³ Substituted by Act V, 1950.

⁴ Inserted by *ibid.*

⁵ Substituted by Act XV, 1945.

⁶ The words "by that Code, or" were deleted by Act V, 1950.

(2) The following sections of the Code of Civil Procedure shall not extend to the Court in the exercise of its jurisdiction as a Court of Small Causes, namely :—

Sections 7, 9, 91, 92 ;

Sections 94 and 95 so far as they authorize or relate to—

- (i) orders for the attachment of immoveable property ;
- (ii) the appointment of a receiver of immoveable property ;
- (iii) injunctions ;
- (iv) interlocutory orders referred to in ¹ [clause (c)] of section 94 ;

Sections 96 to 112 inclusive, and 115.

CHAPTER VII.

APPEALS AND REVISIONS.

24. ¹ (1) An appeal shall lie to the High Court—

- (a) from any decree made by the Court in exercise of its ordinary civil jurisdiction when the amount or value of the subject-matter of the suit exceeds two hundred rupees ;
- (b) from any order of the kind specified in clauses (a) to (c) and (w) of Rule 1 of Order XLIII of Schedule I to the Code of Civil Procedure passed by the Court in suits the decree in which are appealable or in proceedings arising therefrom, and
- (c) from any order passed under clauses (g) and (h) of sub-section (1) of section 104 of the said Code.

(2) The period of limitation for an appeal under sub-section (1) shall be thirty days and in the computation thereof and in all other respects the provisions of the Limitation Act shall apply. Appeals.
Period of limitation.

25. The High Court, for the purposes of satisfying itself that a decree or order [which was made in any case by the Court and is not appealable under the provisions of section 24] was according to law, may call for the case and pass such order with respect thereto as it thinks fit. Revisions.

26. Save as otherwise provided by this Act or by any other enactment for the time being in force, every decree and order of the Court shall be final * * General
finality of
decrees and
orders of
Court.

CHAPTER VIII.

FEES AND COSTS.

27. ² (1) * * *

(2) For the purposes of the Court Fees Act an application under section 17 shall be deemed to be a suit of a value equal to the annual rental value of the property in respect of which the application is made. Institution
fees.

¹ Substituted by Act V, 1950

² The words "and conclusive" by Act XV, 1954.

³ Deleted by Act V, 1946.

Repayment
of half fees
on settle-
ment before
hearing.

28. (1) Whenever any suit or proceeding is settled by agreement of the parties before any evidence is recorded, half the amount of all Court fees paid up to that time shall be repaid by the Court to the parties by whom the same have been respectively paid.

(2) Whenever an order for repayment is made under sub-section (1), the Court shall grant to the party entitled to be repaid a certificate authorizing him to receive back from the Collector the amount payable to such party.

CHAPTER IX.

CONTEMPT OF COURT.

Imprison-
ment or
committal
of person
refusing to
answer or
produce
document.

29. If any witness before the Court refuses to answer such questions as are put to him, or to produce any document in his possession or power which the Court requires him to produce, and does not offer any reasonable excuse for such refusal, the Court may sentence him to simple imprisonment, or commit him to the custody of an officer of the Court, for any term not exceeding seven days, unless in the meantime such person consents to answer such questions or to produce such document, as the case may be, after which, in the event of his persisting in his refusal, he may be dealt with according to the provisions of section 480 or 482 of the Code of Criminal Procedure.

Appeal from
orders under
section 29.

30. Any person deeming himself aggrieved by an order under section 29 may appeal to the High Court, and the provisions of the Code of Criminal Procedure relating to appeals shall, so far as may be, apply to appeals under this section.

CHAPTER X.

RULES.

Rules.

31. The rules in Schedule I shall have effect as if enacted in the body of this Act until annulled or altered in accordance with the provisions of section 32.

Procedure
and practice
of Court.

32. The High Court may, from time to time, by rules having the force of law—

- (1) provide for the exercise by one or more of the Judges of the Court of any powers conferred on the Court by this Act or any other enactment for the time being in force ;
- (2) regulate the procedure of the Court in the exercise of its jurisdiction under ¹[this Act] ; and may by such rules (after previous publication thereof) annul, alter or add to all or any of the rules in Schedule I ;
- (3) provide for the delegation to any ministerial officer of the Court of any non-judicial or *quasi*-judicial duties which this Act or the Code of Civil Procedure requires to be performed by a Judge ;

Provided that no rule made under this section shall be inconsistent with the provisions in the body of this Act.

¹ Substituted by Act V, 1950.

CHAPTER XI.

MINISTERIAL OFFICERS.

- 33.** (1) An officer may be appointed to be called the Registrar of the Court, and to be the chief ministerial officer of the Court ; and
- (2) There may also be appointed a Deputy Registrar and as many clerks, bailiffs and other ministerial officers as may be sanctioned by the President of the Union for the administration of justice by the Court and for the exercise and performance of the powers and duties conferred and imposed on it by this Act or any other law for the time being in force.
- (3) The Registrar and other officers so appointed shall exercise such powers and discharge such duties, of a ministerial nature, as the Chief Judge may, from time to time, direct.
- 34.** (1) The President of the Union may invest the Registrar with the powers of a Judge under this Act for the trial of suits in which the amount or value of the subject-matter does not exceed ¹[one hundred and fifty rupees] ²[and for hearing and disposal of execution and other proceedings arising out of such suits].
- (2) Subject to the orders of the Chief Judge, any Judge of the Court may, whenever he thinks fit, transfer from his own file to the file of the Registrar any suit which the latter is competent to try.
- (3) For the purposes of this section an application for possession under section 17 shall be deemed to be a suit.
- 35.** If any bailiff, clerk, or other inferior ministerial officer of the Court, who is employed as such in the execution of any order or warrant, loses, by neglect, connivance or omission, an opportunity of executing such order or warrant, he shall be liable, by order of the Chief Judge, to pay to the person injured by such neglect, connivance or omission, such sum, not exceeding in any case the sum for which the said order or warrant was issued, as, in the opinion of the Chief Judge, appears reasonable.
- 36.** If any clerk, bailiff or other inferior ministerial officer of the Court is charged with extortion or misconduct while acting under colour of its process, or with not duly paying or accounting for any money levied by him under its authority, the Court may inquire into such charge, and may make such order for the repayment or payment of any money so extorted, or of any money so levied as aforesaid, and of damages and costs, by such officer, as it thinks fit.
- 37.** For the purposes of any inquiry under this Chapter, the Court¹ shall have all the powers of summoning and enforcing the attendance of witnesses and compelling the production of documents which it possesses in suits under this Act.
- 38.** Any order under this Chapter for the payment or repayment of money may, in default of payment of the amount payable thereunder, be enforced by the person to whom such amount is payable as if the same were a decree of the Court in his favour.

Appoint-
ment of
Registrar
and minis-
terial officers.

Powers and
duties of
such officers.

Registrar
may be in-
vested with
powers of a
Judge in
suits not
exceeding
one hundred
and fifty
rupees.

Default of
bailiff or
other officer
in execution
of order or
warrant.

Extortion or
default of
officers.

Court em-
powered to
summon
witnesses,
etc.

Enforce-
ment of
order.

¹ Substituted for the words "fifty rupees" by Act LXXXVII, 1947.

² Inserted by Act V, 1950.

CHAPTER XII.

MISCELLANEOUS.

¹ 39-40. * * * *

SCHEDULE 1.

ORDER LIII².

RANGOON CITY CIVIL COURT RULES.

PART I.

Preliminary.

1. These rules may be called the Rangoon City Civil Court Rules and shall apply to all proceedings hereafter to be instituted in the Rangoon City Civil Court, and, as far as may be, to all proceedings that may be transferred to it under section 39 of the Rangoon City Civil Court Act.

2. In these rules unless there be something repugnant in the subject or context,—

- (1) "The Act" means the Rangoon City Civil Court Act.
- (2) "Bailiff" means any Bailiff of the Court.
- (3) "The Code" means so much of the Code of Civil Procedure together with the Schedules and Appendices thereto, as is not expressly or impliedly excluded by the Act or these rules.
- (4) "Prescribed" means prescribed by these or any duly authorized rules or orders or by the Code.
- (5) "Process" includes a summons to a defendant or to a witness, a notice or any other process (not being a warrant) which has to be served through the Court.

3. The procedure to be followed in the Court shall be that laid down in the Code, subject to the provisions of the Act and of these rules.

³ 4. All plaints, written statements, affidavits, petitions and other proceedings presented to the Court shall be in English and written or typewritten or printed, fairly and legibly, and in the prescribed form :

Provided always that in proceedings to which all the parties are Burmans and in which the relief sought does not exceed Rs. 500, all pleadings, petitions and affidavits may be written, typed or printed in Burmese.

5. Written statements, petitions and affidavits, unless filed in Court or before the Registrar, shall be presented to the Chief Clerk or to such other officer as may be appointed in that behalf, in like manner as is hereinafter provided for the presentation of plaints.

¹ Repealed by Act LXXXVII, 1947.

² These rules were made by the High Court in exercise of the powers conferred by s. 122 of the Code of Civil Procedure and s. 32 of the Rangoon City Civil Court Act ; [see High Court Notification No. 1 (Schedule), dated 27th February 1946]

³ See new section 216 of the Constitution of the Union of Burma, which lays down that the official language of the Union shall be Burmese: provided that the use of the English language may be permitted.

6. It is competent for the Chief Clerk to administer oaths to the deponents of affidavits to be filed in Court.

7. Copies of pleadings, petitions and affidavits must be served on the opposite party not less than 48 hours before the date fixed for hearing.

8. Unless the necessary process/fees payable on a plaint or petition are paid within 48 hours from its admission, the suit or petition may be dismissed.

Institution of Suits—The Plaint, its Presentation and Admission.

9. Every suit shall be instituted by the presentation of a plaint.

10. The subject-matter of the plaint shall be divided into paragraphs numbered consecutively and each paragraph shall contain as nearly as may be a single allegation. Where a Burmese or Indian date is given the corresponding English date shall be added. The names, descriptions and places of residence of the parties must be fully set out in the title or the omission to do so must be satisfactorily explained.

11. A plaint shall be presented to the Chief Clerk of the Court or to such other officer as the Chief Judge may from time to time appoint in that behalf. If the plaint be reasonably legible and be properly stamped, signed and verified and otherwise admissible in accordance with the provisions of the Code and of these rules it shall be received and a receipt shall be granted to the person presenting it. A diary form for the suit shall thereupon be opened by such Chief Clerk or other officer, who shall enter therein the name of the person presenting the plaint, the date of presentation and the documents (if any) produced or filed with the plaint.

12. There shall be filed with the plaint as many copies thereof as there are defendants to the suit. And the Chief Clerk or such other officer as aforesaid shall thereupon place the plaint with the diary form before the Registrar for his written order for the admission of the plaint and his direction for summons to issue upon payment of the necessary fees.

13. If it appears to the Registrar that the plaint should for any reason be amended or rejected, the matter shall be placed in the daily cause list on a suitable date before the Registrar for admission and the Registrar shall then deal with the matter in question or (if so desired) place the matter for admission before the Judge to whom such case would ordinarily be assigned.

14. If the person desiring to verify a plaint is not a party to the suit he shall obtain leave from the Registrar to verify and his application in that behalf shall be supported by affidavit showing his connection with the case and how the allegations made come within his knowledge or belief.

15. An agent desiring to institute a suit shall at the time of presenting the plaint produce his power of attorney for the scrutiny of the Chief Clerk or such other officer as aforesaid who shall examine it and note its production in the diary, and the power of attorney shall be returned with a warning that it must be produced on the day of hearing for inspection.

16. (1) When an original document is produced by the plaintiff under Order VII, Rule 14, of the Code, the Chief Clerk shall put thereon his initials and a note of the date of presentation.

(2) If a copy of such document is delivered to be filed with the plaint instead of the original, the Chief Clerk shall compare the copy with the original and certify as to its correctness by endorsement.

17. When a plaint has been admitted it shall be numbered and registered as a suit duly instituted and the Chief Clerk or other officer as aforesaid shall upon receipt of the proper fees issue a summons directed to each defendant.

Summons—Its Service and the Service of Processes generally.

18. The summons to the defendant shall require the defendant or defendants to enter appearance before the Registrar upon a date to be therein mentioned.

19. (1) In all suits for sums not exceeding Rs 150 the summons shall be for final disposal.

(2) In all suits the value of which exceeds Rs. 1,000 the summons shall be for the settlement of issues.

(3) And in all other suits the Registrar shall determine, at the time of issuing the summons, whether it shall be for the settlement of issues only or for the final disposal of the suit; and the summons shall contain a direction accordingly.

20. (1) In all suits in which summons is for the settlement of issues the defendant when he enters appearance shall be given an opportunity of filing a written statement in answer to the plaintiff's claim and the suit shall be assigned to a particular Judge for trial and a date fixed for hearing.

(2) In all other suits a verbal defence may be recorded unless for any reason the Court considers a written statement desirable in the circumstances.

21. Ordinarily the interval between the date of issue of a summons and the day fixed for the appearance of the defendant or defendants shall not be less than—

(a) where all the defendants reside within the local limits of the jurisdiction of the Court—

(1) in suits the value of which exceeds Rs.1,000—fourteen days ;

(2) in all other cases—ten days ;

(b) where any one defendant resides in the Union of Burma but beyond the local limits of the jurisdiction of the Court—twenty-eight days;

(c) where any one defendant resides in India or Pakistan—eight weeks ;

(d) where any one defendant resides out of India or Pakistan and the Union of Burma—three months.

22. Ordinarily a defendant residing within the local limits of the jurisdiction of the Court shall not be deemed to have had sufficient time to appear and answer unless the process was served on him not less than three clear days before the day fixed for appearance.

23. All processes and warrants, except committal and release warrants, shall be signed, sealed and issued by the Chief Clerk. Committal and release warrants and commissions shall be signed by the Judge who ordered their issue or by the Registrar on his behalf.

24. Processes or warrants for service or execution within the local limits of the jurisdiction of the Court shall be delivered for service or execution to the Bailiff, who shall endorse thereon the date of receipt by him. If the person to be served is known to the Bailiff, or to any of his staff, the Bailiff shall cause the process to be served forthwith. If the person to be served is not so known the Bailiff shall require the party applying for the process to provide some person to identify the person to be served and shall fix a time when one of the officers will be ready to proceed to effect service.

25. Processes for service in the Union of Burma but beyond the local limits of the jurisdiction of the Court shall, unless otherwise directed, be sent by post to a Court at the headquarters of a township in which the person to be served resides. If the process is to be served out of the Union of Burma it shall be served in the manner prescribed by Order V, Rules 21, 21A, 25, 25A and 26 of the Code, and if the process has to be sent to any Court having jurisdiction in the place where the defendant resides, the party at whose instance the process is issued shall name such Court.

26. Unless otherwise ordered a second or subsequent process shall not be issued until the previous one has been returned.

27. Proof of service may be made by affidavit. Such affidavits must state fully all particulars which must necessarily be proved before the summons or process can be held to have been duly served. The Bailiff is empowered to administer the oath to the deponents of such affidavits.

28. No summons or other process shall be served or executed on a Sunday, Christmas Day or Good Friday except by the special leave of the Court.

Appearance.

29. If the defendants or any of them do not appear and the Court is satisfied that they have been duly served with the summons the suit shall be heard *ex-parte* as regards such defendants or any of them.

30. If the defendants or any of them do appear and wish to defend the suit, the Registrar shall either direct such defendants or defendant to file a written statement before the Judge to whom such case is assigned for trial, allowing such time as may be reasonable for the purpose, or direct that the case be placed before such Judge the following Court day for orders.

31. Advocates or pleaders instructed to appear and defend on behalf of any one or more defendants in a suit may enter appearance on his or their behalf at any time before the date for appearance by formal notice in writing addressed to the Chief Clerk and may at the same time file written statements in answer to the plaintiff's claim and the case will thereupon be placed for orders before the Registrar.

32. (1) A minor can only enter appearance by his guardian *ad litem*. And the Court shall, upon being satisfied of such incompetence, appoint a proper person to be such guardian upon application made to it either in the name or on behalf of such minor or by the plaintiff.

(2) (a) If on an application by the plaintiff, and after due notice to the proposed guardian and to the minor, the proposed guardian is not appointed, the Court may appoint one of its officers to act as guardian *ad litem*.

(b) In such case no notice need issue save to the officer concerned, and upon his signifying to the Court his consent to act as a guardian the order appointing him shall be made, and he shall thereupon endeavour to get into communication with the minor's natural guardian or relatives with a view to ascertaining what defence should be pleaded in answer to the plaintiff's claim.

(c) The Court may at any time direct the plaintiff or other party having the conduct of the case to pay into Court a sum sufficient to defray such minor's expenses in defending the suit.

(3) The procedure provided for by this rule with regard to minors shall be adopted *mutatis mutandis* with regard to persons of unsound mind.

33. Upon a written statement being filed or a verbal defence recorded the Judge to whom such case is assigned shall fix a date for trial, unless the matter can be disposed of on the pleadings.

34. Subject to the control of the High Court, the Chief Judge may from time to time make such arrangements as he thinks fit for the distribution of the business of the Court among the various Judges thereof. And he may withdraw any suit or proceeding from any Judge and transfer it to himself or to any other Judge for disposal.

Daily File and Cause Lists.

35. All pending cases shall be entered in the daily file under the respective dates fixed for hearing.

36. A daily cause list for each Judge and one for the Registrar shall be prepared from the daily file and shall show the matters for disposal in such order as the Chief Judge shall direct.

37. Cases in the daily list shall be called on in turn in the order in which they appear in the list.

38. The daily cause lists shall be affixed to the Court notice boards daily before the Court opens.

Documents filed in Court.

39. The Chief Clerk is authorized to permit a party or his pleader to inspect in his presence or in the presence of an officer of the Court any document filed in a suit or proceeding in which he is a party or pleader.

40. Subject to the provisions of Order XIII, Rule 9, of the Code, documents filed in Court may be returned after fifteen days from the date of judgment unless the proceedings have in the meanwhile been sent for by the High Court.

41. No document not in the English language shall (unless the Court otherwise orders) be read or received in evidence without an authorized translation thereof :

Provided that in cases in which the pleadings may be in Burmese, translations shall not be required of documents written in the Burmese language.

42. The Bench Clerks shall make and sign the endorsements required by Order XIII, Rules 4 and 6, of the Code, on documents admitted or rejected.

Summons to Witnesses.

43. A party or his pleader may apply for a summons to a witness in any suit or proceeding at any time after its institution and during its pendency. The application shall be presented to the Chief Clerk. If he thinks that for any reason it should not be granted, he shall take the orders of the Registrar on the point.

44. The party applying shall, within twenty-four hours from the time when the application is filed, pay to the Bailiff such sum for the travelling and other expenses of the person or persons summoned as the Bailiff may direct according to the following scale¹—

	Maximum.			Minimum		
	Rs.	A.	P.	Rs.	A.	P.
Soldiers, mariners, labourers, carriers, domestic servants, sircars, etc.	2	0	0	1	2	0
Tradesmen	6	0	0	2	0	0
Merchants, managers of banks, zemindars, gentlemen of property	16	0	0	4	0	0
Auctioneers, brokers, professional accountants	10	0	0	3	0	0
Professional men	16	0	0	4	0	0
Editors, engineers and surveyors	10	0	0	4	0	0
Officers in civil employ drawing not less than Rs. 500 a month, according to rank	16	0	0	6	0	0
Military and naval officers, according to rank	16	0	0	6	0	0
Shroffs, bunnias, schoolmasters, commanders and officers of ships	8	0	0	3	0	0
Articled and other clerks	8	0	0	3	0	0
Police Inspectors, petty officers, military and marine	6	0	0	3	0	0
Customs-house officers and engine-drivers	6	0	0	3	0	0
Godown sircars	3	0	0	1	8	0
Females according to station	6	0	0	1	2	0

In special cases or in cases not provided for in the scale, the Court shall allow such fees as it thinks fit :

Provided—

Firstly,—that in cases to which Government or a Local Authority is a party—

- (a) no payment into Court will be required for the travelling and other expenses of a servant of Government or of a Local Authority who may be required to be summoned at the instance of Government or the Local Authority respectively to give evidence in his official capacity ;
- (b) the amount to be paid into Court for the travelling and other expenses of a servant of Government or of a Local Authority whose salary exceeds Rs. 30 and who may be required to be summoned at the instance of a party other than the Government or the Local Authority respectively to give evidence in his official capacity in a Court situate at a distance of more than five miles from his headquarters shall be equivalent to the travelling and halting allowances admissible under the rules applicable to him in his official capacity.

Secondly,—a servant of Government or of a Local Authority whose salary exceeds Rs. 30 per mensem giving evidence in his official capacity in a suit to which Government or the Local Authority respectively is a party—

- (a) when giving evidence at a place more than five miles from his headquarters shall not receive anything under these rules, but shall be given a certificate of attendance ;
- (b) when giving evidence at a place not more than five miles from his headquarters shall, in cases where the Court considers it necessary, receive under these rules actual travelling expenses, but shall not receive subsistence, special nor expert allowances.

¹ This scale was substituted by High Court Notification No. 3 (Schedule), dated the 8th October 1948.

Thirdly,—a servant of Government or of a Local Authority whose salary does not exceed Rs 30 per mensem giving evidence in his official capacity shall receive his expenses from the Court.

[NOTE.—When the journey has to be performed partly by rail or steam-boat and partly by road or by boat, the fare shall be paid in respect of the former and the mileage or boat allowance in respect of the latter part of the journey.]

Railway servants summoned by the Court as witnesses, and travelling by rail to attend the Court, shall be paid the railway fare to which they are entitled under the rules for the payment of witnesses without regard to the fact that they may have travelled under a pass and not on actual payment of the fares.

45. The Chief Clerk shall issue summonses as soon as possible after the Bailiff has endorsed on the application his receipt for the money paid.

46. Fees paid to witnesses otherwise than through the Bailiff shall be certified to the Court before a witness is examined, and if not so certified shall not be allowed in taxation of costs.

47. In cases where the witnesses reside beyond the local limits of the jurisdiction of the Rangoon City Civil Court, the Bailiff shall remit the expenses of the witnesses by money order to the Court to which the summons is to be sent for service.

48. The Bailiff shall receive all money sent by other Courts as expenses of witnesses and commissions.

49. On receipt of a summons to a witness issued by another Court, the Chief Clerk shall send it to the Bailiff, who shall note on it whether any and, if so, what money has been received as expenses of the witness. If the money received as expenses are sufficient, the Chief Clerk shall then make an order for the issue of the summons.

50. On receiving a commission for the examination of a witness from another Court, the Chief Clerk shall send it to the Bailiff, who shall note on it whether any and, if so, what money has been received as expenses of the witness. If sufficient money has been received, the Chief Clerk shall make an order for the issue of the summons to the witness.

51. Any money received as expenses of witnesses which remains unexpended shall be returned by the Bailiff to the Court of issue, under the orders of the Registrar.

Commissions.

52. The hearing of a suit in which a commission has been issued under Order XXVI of the Code shall be postponed until the return of the commission, unless the Court otherwise directs.

53. An application for commission shall be made promptly after the grounds on which it is asked for are known, and shall be accompanied by an affidavit or affidavits, setting out the facts relied upon as grounds for the issue of the commission, and stating when they first became known to the applicant.

54. In commissions for the examination of witnesses which are addressed to Court and in which the delegation of the Commissioner's duties to an advocate or pleader has not been authorized, the Court or the Registrar shall have power to appoint such advocate or pleader or official of the Court as he may determine to execute the commission.

55. (1) When an order for the issue of a commission to take evidence on interrogatories has been made, the party obtaining the order shall, within seven days from the date thereof, file his interrogatories, and the documents, if any, to accompany the commission, and shall serve a copy of the interrogatories on the other party or his pleader, who shall file his cross-interrogatories, with the documents, if any, to accompany the same, within seven days from such service, and shall serve a copy on the other party or his pleader.

(2) If the commission is for the examination of witnesses *viva voce* the party obtaining the order shall file a list of witnesses, and all necessary papers and documents, within seven days from the date of the order.

56. The party obtaining an order for a commission shall pay the necessary costs of and incident to the same within seven days of the date of the order.

57. On default in the observance of these rules by a party obtaining an order for a commission, the commission shall not issue without leave of the Court, and on default by the opposite party he shall not be allowed to join in the commission without such leave.

Hearing.

58. Proper time must be taken to see that parties are actually joined and that the real points in issue are settled; but when the case has once been set down for trial and the parties with their witnesses are in attendance, the case should be tried the same day and continued from that day to the next and so on until the hearing of evidence is completed, unless there are reasons, which must be recorded in writing, for an adjournment.

Judgments, Orders and Decrees.

59. (1) In all suits of over Rs. 1,000 in value the evidence shall be recorded in manner provided by Order XVIII, Rule 5, and the judgments shall contain the particulars required by Order XX, Rule 4 (2), of the Code.

(2) In all other suits Order XVIII, Rules 5 to 12, shall not apply and judgments shall be in accordance with the provisions of Order XX, Rule 4 (1), of the Code.

60. (1) Except orally delivered judgments taken down in shorthand, judgments and orders shall be pronounced only after they are written. All judgments and orders shall bear the date on which they are delivered.

(2) Decrees shall bear the date of delivery of judgment, and also the date of signature in the hand of a Judge.

(3) If a party or his pleader intimates to the Chief Clerk immediately after a judgment or order has been passed by a Judge that he wishes to see the formal decree or order before it is submitted for signature, he may be allowed to do so, and if there is any disagreement as to the form of decree or order, or the taxing of the costs, the case shall be set down on the daily list, on as early a date as may be convenient, to speak to the minutes of decree.

61. When the Court directs that any decree may be paid by instalments, such instalments shall, in the absence of any direction to the contrary, be paid into Court monthly, and, in default of payment of any one instalment, the whole decree or the balance thereof shall become due.

Execution Proceedings

62. Every application for executing a decree shall be in the prescribed form and shall be presented to the Chief Clerk, or such other officer as the Chief Judge may appoint in that behalf, and the application shall after examination and check by the Execution Clerk, be put up for orders before the Registrar or the Judge who passed the decree with a report endorsed thereon as to whether the requirements of the Code and of these rules have been complied with.

63. Applications under section 39 of the Code to send a decree or order for execution to another Court shall be made by verified petition, and shall be accompanied by a certified copy of the decree or order.

64. The certified copy, together with the other documents mentioned in Order XXI, Rule 6, of the Code, shall be sent by registered post.

65. The process fees prescribed for the warrant of attachment and for the order of sale shall be annexed to every application for execution by attachment and sale of property.

66. In every application for the attachment of moveable property the approximate value of the property sought to be attached shall be stated according to the best of the applicant's belief.

67. In applications for execution by attachment of moveable property it shall be expressly stated whether the property sought to be attached is in the possession of the judgment-debtor or not, and the place where the property is to be found shall be clearly indicated.

68. A warrant issued under Order XXI, Rule 24, of the Code, shall be returnable within one month from the date thereof.

Sale of Attached Moveable Property.

69. As soon as possible after an attachment of moveable property, the Bailiff shall report to the Court the fact of the attachment and shall furnish a list of the articles attached and their approximate value, and shall note if any of them are not liable to attachment or sale.

If any of the articles or things fall within the proviso of Order XXI, Rule 43, of the Code, it shall be so stated in the report and list.

70. The report and list shall be submitted to the Court concerned which shall pass such order for sale as it may think fit, although the decree-holder may not apply for a sale order. A warrant for sale shall be sent to the Bailiff who shall forthwith prepare and issue a proclamation.

71. Every proclamation shall be advertised in a local newspaper or advertiser for at least fifteen days (except in the case of property mentioned in the proviso to Order XXI, Rule 43, of the Code), and no proclamation shall issue until the person applying for sale has deposited with the Bailiff an amount sufficient to defray the expense of advertising.

72. Moveable property falling within the proviso to Order XXI, Rule 43, of the Code, shall be sold as soon as may be convenient after it has been attached. Other moveable property shall be sold on the third Saturday after the day on which the proclamation shall have been affixed on the Court house.

Security to Court.

73. When security is required to be given it shall be taken either in cash or in the form of a bond. Such bond shall be with or without sureties as the Judge may direct, and shall be in favour of the Bailiff of the Court.

74. When sureties are required and persons resident within the jurisdiction of the Court are tendered, the Bailiff shall report whether the principal and sureties possess within the jurisdiction of the Court property of value equal to the amount of the security required.

75. No sureties shall, without the order of the Judge, be accepted unless they make an affidavit or affidavits stating that the property which each of them possesses, or that their properties combined, are equal in value to the amount of the security demanded, over and above any incumbrance to which such properties may be liable, and over and above the amount for which they have previously given security in the Court or in any other Court and for which they are at the time liable as sureties.

76. On the application of the Bailiff summonses may be issued to persons named by him to appear before him or to produce before him documents of title for the purpose of his enquiry into the value of the property of any person tendered as a surety.

Bailiff's Commission on Sales of Attached Property.

77. The Commission to be drawn by the Bailiff on sales of attached property shall be at the rate of 5 per cent.

The fees paid each month shall be drawn and disbursed to the Bailiff at the end of the month under the orders of the Registrar.

Applications generally.

78. All applications arising out of a suit shall bear the number of such suit unless they be applications for execution, for attachment, or arrest before judgment, for removal of attachment, for review of judgment, for sanction to prosecute, or miscellaneous applications which necessitate separate judicial proceedings, or in which the petitioner is not a party to the suit.

79. Every application in writing shall be in the form of a petition signed by the applicant or his recognized agent, or his pleader, and if the Court requires it to be verified shall be verified in the same manner as a plaint.

80. On receiving an application the Court shall (if necessary) direct notice to issue for service on the respondent together with a copy of the application, to be supplied by the applicant. The notice shall be served in the same manner as a summons and shall fix a date for the hearing of the application.

Applications to set aside Dismissal Orders or ex parte Decrees.

81. The Court may, at any time after an application to set aside an order of dismissal or an *ex parte* decree is presented to the Court, put the parties on such terms as to furnishing costs or for security for the amount of the claim and costs by payment into Court or otherwise as it shall think fit.

PART II.

Summary Procedure in Certain Cases.

82. This Part shall apply to suits on negotiable instruments when the value of the subject-matter does not exceed Rupees one thousand.

83. (1) All suits upon bills of exchange, hundis or promissory notes may, in case the plaintiff desires to proceed hereunder, be instituted by presenting a plaint in the form prescribed with the original bill of exchange, hundi or promissory note annexed, together with as many copies thereof as there are defendants to the suit. The summons shall be in Form G in the Appendix and it shall not be necessary to serve a copy of the plaint on the defendant.

(2) In any case in which the plaint and summons are in such forms, respectively, the defendant shall not appear or defend the suit unless he obtains leave from the Court as hereinafter provided so to appear and defend; and in default of his obtaining such leave or of his appearance and defence in pursuance thereof, the allegations in the plaint shall be deemed to be admitted and the plaintiff shall be entitled to a decree—

(a) for any sum not exceeding the sum mentioned in the summons with the interest at the rate specified (if any) to the date of the decree ; and

(b) for such sum for costs as may be prescribed :

Provided that if the plaintiff claims more than such sum fixed for costs, the costs shall be ascertained in the ordinary way.

(3) A decree passed under this rule may be executed forthwith.

Explanation.—For the application of this rule the summons to the defendant shall, unless otherwise ordered by the Court, have been served upon him : —

(a) if he resides and is served within the local limits of the jurisdiction of the Court, at least ten clear days before the returnable date of the summons ;

(b) if he resides and is served without such local limits but in the Union of Burma, at least fifteen clear days before the returnable date of the summons ;

(c) if he resides and is served in India or Pakistan, at least one month before the returnable date of the summons.

84. (1) The Court shall, upon application by the defendant, give leave to appear and to defend the suit upon affidavits which disclose such facts as would make it incumbent on the holder to prove consideration or such other facts as the Court may deem sufficient to support the application.

(2) Leave to defend may be given unconditionally or subject to such terms as to payment into Court, giving security, framing or recording issues or otherwise as the Court thinks fit.

85. After decree the Court may under special circumstances set aside the decree, and, if necessary, stay or set aside execution, and may give leave to the defendant to appear to the summons and to defend the suit, if it seems reasonable to the Court so to do, and on such terms as the Court thinks fit.

86. In any proceeding under this Part the Court may order the bill, hundi or note, on which the suit is founded, to be forthwith deposited with an officer of the Court and may further order that all proceedings shall be stayed until the plaintiff gives security for the costs thereof.

87. The holder of every dishonoured bill of exchange or promissory note shall have the same remedies for the recovery of the expenses incurred in noting the same for non-acceptance or non-payment or otherwise by reason of such dishonour as he has under this Part for the recovery of the amount of such bill or note.

88. Save as provided by this Part the procedure in suits hereunder shall be the same as the procedure in suits instituted in the ordinary manner.

PART III.

Miscellaneous.

89. All acts which may be done by the Court in regard to the appointment or removal of a guardian *ad litem* under Order XXXII, Rules 4 and 11, of the Code or in regard to the substitution or addition of parties to a suit may be done by the Registrar.

90. Any of these rules which require a Judge of the Court to do any act or thing shall be read as applying equally to a Registrar when exercising any of the powers conferred upon him under sub-section (1) of section 34 of the Act or by these rules.

The Registrar is authorized to grant certificates under section 28 of the Act to parties in cases which have been disposed of by him.

91. Whenever any judgment-debtor who has been arrested or whose property has been seized in execution of a decree of the Court, or a decree of another Court transferred to it for execution, offers security to the satisfaction of the Court for payment of the amount which he has been ordered to pay and the costs, the Court may order him to be discharged or the property to be released upon his furnishing such security.

92. Subject to the approval of the High Court, the Court shall frame such forms as it may think necessary for any proceeding before it and may from time to time alter any of such forms.

93. After the disposal of every suit in which a pauper is concerned the Chief Clerk shall send to the Collector of Rangoon a memorandum of the Court-fees due and payable by the pauper.

94. The following portions of Schedule I to the Code shall not extend to the Court, that is to say :—

- (a) Order XLVII, Rules 6 and 7 ; and,
- (b) Order XLIX and L ; and

the following portions of the said Schedule shall not extend to the Court in the exercise of its jurisdiction as a Court of Small Causes, namely—

- (a) so much of the said Schedule as relates to—
 - (i) suits excepted from the cognizance of the Court or the execution of decrees in such suits ;
 - (ii) the execution of decrees against immoveable property or the interest of a partner in partnership property ; and
- (b) Order X, Rule 3 (record of examination of parties), and Order XIV.

95. The forms prescribed in the Appendix, with such variation as the circumstances may require, shall be used for the purposes therein mentioned.

APPENDIX.
FORMS.

A

TABULAR FORM OF APPLICATION FOR EXECUTION—PART I (RULE 62).
IN THE RANGOON CITY CIVIL COURT.

Holder of the Decree in Civil No.

The Petitioner of

RESPECTFULLY SHEWETH—

That your petitioner, the Decree-holder abovenamed, hereby applies for execution of the said Decree upon the Judgment-Debtor, according to the particulars given in accordance with Order XXI, Rule 11 (2), of the Code of Civil Procedure.

Rangoon,

195 .

Petitioner.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
The number of suit.	The names of parties.	The date of the Decree.	Whether any appeal has been preferred from Decree.	Whether any and what adjustment has been made between the parties since the Decree.	Whether any and what previous application has been made for execution of the Decree and with what result.	The amount of the debt or compensation with the interest if any due upon the Decree or relief granted by Decree.	The amount of costs if any awarded.	The name of person against whom enforcement of Decree is sought.	The mode in which the assistance of the Court is sought: whether by the delivery of property specifically decreed, by the arrest and imprisonment of the person named in the application or by the attachment of the property or otherwise.
Civil Number 195						Amount Decreed ... Interest ... Costs ... Subsequent Costs ... Cost of this application ... Total ... Satisfied in part ... TOTAL Rs. ...			

I, the Petitioner do declare that the contents in columns 1 to 10 of this Petition are true to the best of my own knowledge and belief, and I sign this verification at Rangoon, the 195 . day of

Petitioner.

B**SUIT BY PAYEE OF PRO-NOTE AGAINST MAKER (RULE 83).**

(Cause Title.)

Particulars—	Rs.	A.	P.
Principal		
Interest		
Costs		

The Plaintiff abovenamed states as follows :—

1. By a Promissory Note, dated the day of annexed hereto and marked with the letter A and duly executed by the Defendant in Rangoon for value received the Defendant promised to pay to the Plaintiff or order the sum of Rs. on demand together with interest at the rate of per cent per annum.

2. The Defendant has not paid the same or any part thereof (or except the sum of Rs. for principal and Rs. for interest).

3. The sum of Rs. is now due to Plaintiff for principal and Rs. for interest.

The Plaintiff claims judgment for the sum of Rs. and for the costs, etc.

I, A. B., the Plaintiff abovenamed, do solemnly declare that I am personally acquainted with the facts of the case and that the facts stated in this Plaint are true to my knowledge.

(Signed) A. B.,
Plaintiff.

C**SUIT BY ENDORSEE OF A PRO-NOTE AGAINST MAKER AND ENDORSER (RULE 83).**

(Cause Title.)

Particulars—	Rs.	A.	P.
Principal		
Interest		
Costs		

The Plaintiff abovenamed states as follows :—

1. By the pro-note, dated the day of annexed hereto and marked with the letter A, which was, as I am informed by C.D. and truly believe, duly executed by the first Defendant at Rangoon for value received the said first Defendant promised to pay to the second Defendant the sum of Rs. on demand together with interest thereon at the rate of per cent per annum.

2. On the day of 19 , the second Defendant duly endorsed the pro-note to me for valuable consideration.

3. The sum of Rs. is now due to Plaintiff for principal and Rs. for interest.

The Plaintiff claims judgment for the sum of Rs. and for the costs, etc.

I, A. B., the Plaintiff abovenamed, do hereby declare that except as to the matters stated to be on information and belief, which I believe to be true, I am personally acquainted with the facts of this case, and the facts stated in the Plaint are true to my knowledge.

(Signed) A. B.,
Plaintiff.

D

SUIT BY PAYEE OF CHEQUE AGAINST DRAWER (RULE 83).

(Cause Title.)

Particulars—	Rs.	A.	P.
Principal		
Interest		
Costs		

The Plaintiff abovenamed states as follows :—

1. On the day of 19 , the Defendant for value received duly signed and delivered to the Plaintiff the cheque, dated the day of and drawn on the Bank for the sum of Rs. which is annexed hereto and marked with the letter A.
 2. On the day of the said cheque was duly presented to the said Bank and was dishonoured of which due notice was given to the Defendant.
 3. The sum of Rs. is now due to Plaintiff for principal and Rs. for interest.
- The Plaintiff claims judgment for the sum of Rs. and for costs, etc.

E

SUIT BY THE ENDORSEE OF A BILL OF EXCHANGE AGAINST THE ACCEPTOR AND PAYEE (RULE 83).

(Cause Title.)

Particulars—	Rs.	A.	P.
Principal		
Interest		
Costs		
Notarial charges	...		

The Plaintiff abovenamed states as follows :—

1. The Bill of Exchange, dated the day of hereunto annexed and marked with the letter A was drawn by X. Y. of upon the first Defendant for the sum of Rs. payable three months after date with interest at the rate of per cent per annum, and was accepted by the first Defendant and endorsed by the second Defendant to the Plaintiff.
 2. The said bill was duly presented for payment on the day of and was dishonoured and the Plaintiff has incurred the following Notarial charges :—
 3. The sum of Rs. is now due to Plaintiff for principal and Rs. for interest.
- The Plaintiff claims judgment for the sum of Rs. and for costs, etc.

F

SUMMONS (RULE 80).

(Cause Title.)

To A. B. of (address and description of Defendant).

Whereas has instituted a suit against you under Part II of the Rangoon City Civil Court Rules for Rs. balance of principal and interest due to him as the payee (or endorsee or *as the case may be*) of a Pro-note (or Bill of Exchange or hundi or *as the case may be*) of which a copy is hereto annexed, you are hereby summoned to obtain leave from the Court to appear and defend the suit. In default whereof the Plaintiff will be entitled to obtain a decree for the said sum and costs as mentioned below.

Leave to appear may be obtained on an application to the Court supported by affidavit showing that there is a defence to the suit on the merits or that it is reasonable that you should be allowed to appear in the suit.

The day of 19 is fixed for your appearance before the Judge of this Court.

Particulars of Claim.

(As stated in Plaintiff.)

Given under my hand and the seal of the Court this day of 19 .

Chief Clerk.

NOTE.—(1) If you admit the claim you should pay the money into Court together with the costs of the suit to avoid execution of the decree which may be against your person and property or both.

(2) The address for service of Plaintiff is :— (Insert address.)

THE RANGOON CITY CIVIL COURT (RECOVERY OF POSSESSION AND DISTRESS) RULES.¹

PART I.

Preliminary.

1. These rules may be called the Rangoon City Civil Court (Recovery of Possession and Distress) Rules.

2. In these rules unless there be something repugnant in the subject or context :—

- (1) " The Act " means the Rangoon City Civil Court Act.
- (2) " Bailiff " means any Bailiff of the Court.
- (3) " The Code " means so much of the Code of Civil Procedure, together with the Schedules and Appendices thereto, as is not expressly or impliedly excluded by the Act or these or any duly authorized rules.
- (4) " Prescribed " means prescribed by these or any duly authorized rules or orders or by the Code.

¹ These rules were made by the High Court in exercise of the powers conferred by s. 32 (2) of the Rangoon City Civil Court Act; see High Court Notification No. 1 (General), dated the 27th February 1946.

PART II.

Recovery of Possession of Immoveable Property.

3. An application under section 17 of the Act shall be in the form of a plaint in which the applicant shall be the plaintiff and the occupant the defendant and the matter shall be treated as a suit. For the purpose of ascertaining the value of the suit the annual rental value of the property in respect of which the claim is made shall be deemed to be the value of such suit and such annual value shall be stated in the application.

4. When an application has been made under section 17 of the Act, the Court shall by summons call upon the defendant to show cause why he should not be ejected from the property and compelled to deliver it up to the plaintiff.

5. The summons shall be served on the defendant in the manner provided by the Code for the service of summons on a defendant.

6. If the defendant does not appear at the time appointed and show cause to the contrary, the plaintiff shall, if the Court is satisfied that he is entitled to apply under section 17 of the Act, be entitled to an order addressed to the Bailiff directing him to eject the defendant and to give possession of the property to the plaintiff on such a day as the Court thinks fit to name in such order.

7. Any such order shall justify the Bailiff in entering after the hour of eight in the morning and before the hour of six in the afternoon upon the property named therein, with such assistants as he thinks necessary, and giving possession of such property to the Plaintiff, after removing, if necessary, the Defendant and anything found on the property.

8. When the Plaintiff, at the time of applying for any such order as aforesaid, was entitled to the possession of such property, neither he nor any person acting in his behalf shall be deemed, on account of any error, defect or irregularity in the mode of proceeding to obtain possession thereunder, to be a trespasser; but any person aggrieved may institute a suit for the recovery of compensation for any damage which he has sustained by reason of such error, defect or irregularity.

When no such damage is proved, the suit shall be dismissed; and when such damage is proved but the amount of the compensation assessed by the Court does not exceed ten rupees, the Court shall award to the plaintiff no more costs than compensation, unless the Judge who tries the case certifies that in his opinion full costs should be awarded to the plaintiff.

PART III.

Distress Warrants.

9. Every application for a distress warrant under section 22 of the Act shall be accompanied by an affidavit in the prescribed form.

10. The Court may issue a warrant under its seal and returnable within six days, in the prescribed form, addressed to the Bailiff.

The Court may, at its discretion, upon personal examination of the person applying for such warrant, decline to issue the same.

11. Every distress shall be made after sunrise and before sunset, and not at any other time.

¹ As amended by High Court Notification No. 11 (General), dated the 8th October 1947.

12. The Bailiff directed to make the distress may enter any dwelling-house in respect of which the distress is to be effected, and may if necessary, break open any outer or inner door of the property or stable or out-house or any annexe thereof for the purpose of seizing property liable to be seized :

Provided that he shall not enter or break open the door of any room appropriated for the residence of women, which by the usage of the country is considered private.

13. In pursuance of the warrant the Bailiff shall seize the moveable property found in or upon the house or premises mentioned in the warrant and belonging to the person from whom the rent is claimed (hereinafter called the debtor), or such part thereof as may, in the Bailiff's judgment, be sufficient to cover the amount of the said rent, together with the costs of the said distress.

14. The Bailiff may impound or otherwise secure the property so seized in or on the house or premises chargeable with the rent.

15. On seizing any property under Rule 13 the Bailiff shall make an inventory of such property and shall give notice in writing in the prescribed form to the debtor, or to any other person on his behalf in or upon the said house or premises, that such property will be sold pursuant to the provisions of the Act. The date on which the sale will be held shall be stated in the notice and shall be not less than seven days after the date of seizure.

The Bailiff shall, as soon as may be, file in the Court copies of the said inventory and notice.

16. The debtor or any other person alleging himself to be the owner of any property seized, or the duly constituted attorney of such debtor or other person, may apply to the Court to discharge or suspend the warrant, or to release a distrained article, and the Court may discharge or suspend such warrant or release such article accordingly, upon such terms as it thinks just, and may in its discretion give reasonable time to the debtor to pay the rent due from him.

Upon any such application, the costs attending it and attending the issue and execution of the warrant shall be in the discretion of the Court, and shall be paid as the Court directs.

17. If any claim is made to, or in respect of, any property seized under these provisions or in respect of the proceeds or value thereof by any person not being the debtor, the Registrar, upon the application of the Bailiff who seized the property, may issue a summons calling before the Court the claimant and the person who obtained the warrant.

And thereupon any suit which may have been brought in the High Court in respect of such claim shall be stayed and the High Court, on proof of the issue of such summons and of the distraint, may order the plaintiff to pay the costs of all proceedings in such suit after the issue of such summons.

And the Court shall adjudicate upon such claim and make such order between the parties in respect thereof and of the costs of the proceedings as it thinks fit : and such order shall be enforced as if it were an order made in a suit brought in the Court.

The procedure under this rule shall conform, as far as may be, to the procedure in an ordinary suit in the Court.

18. In any case under Rule 16 or 17 the Judge by whom the case is heard may award such compensation by way of damages to the applicant or claimant (as the case may be) as the Judge thinks fit, and may for that purpose make such enquiry as he thinks necessary ;

and the order of the Judge awarding or refusing such compensation shall bar any suit for the recovery of compensation for any damage caused by the distress.

19. In default of any order to the contrary made by the Court or by the High Court, the distrained property shall be sold on the day mentioned in the notice prescribed by rule and the Bailiff shall, on realizing the proceeds, pay the amount thereof into judicial deposit; and such amount shall be applied first in payment of the Bailiff's commission and the costs of the said distress and then in satisfaction of the debt; and the surplus, if any, shall be paid to the debtor.

20. No costs of any distress under these provisions shall be taken or demanded except those mentioned in the scale of fees prescribed in Appendix I to these Rules.

The Chief Judge may apply the sum so obtained as costs towards the payment of the contingent charges and Bailiff's remuneration as appears to the said Judge expedient.

21. The Registrar shall keep a book in which all sums received as costs upon distresses made, and all sums paid as remuneration to the Bailiff, and all contingent charges incurred in respect of such distresses, shall be duly entered.

He shall also enter in the said book all sums realized by sale of the property distrained and paid over to landlords under these provisions.

22. No distress shall be levied for arrears of rent except under these provisions.

23. The forms prescribed in Appendix II, with such variation as the circumstances may require, shall be used for the purposes therein mentioned.

APPENDIX I (RULE 20).

Scale of Fees to be levied in Distresses for House-rent.

Sums sued for.		Affidavit and warrant to distrain.	Order to sell.	Commission.	Total.
(1)		(2)	(3)	(4)	(5)
Rs.	Rs.	Rs. A. P.	Rs. A. P.	Rs. A. P.	Rs. A. P.
1 and under	5 ...	0 4 0	0 8 0	0 8 0	1 4 0
5 and under	10 ...	0 8 0	0 8 0	1 0 0	2 0 0
10 and under	15 ...	0 8 0	0 8 0	1 8 0	2 8 0
15 and under	20 ...	0 8 0	1 0 0	2 0 0	3 8 0
20 and under	25 ...	0 12 0	1 0 0	2 8 0	4 4 0
25 and under	30 ...	1 0 0	1 0 0	3 0 0	5 0 0
30 and under	35 ...	1 0 0	1 0 0	3 8 0	5 8 0
35 and under	40 ...	1 0 0	1 8 0	4 0 0	6 8 0
40 and under	45 ...	1 4 0	2 0 0	4 8 0	7 12 0
45 and under	50 ...	1 8 0	2 0 0	5 0 0	8 8 0
50 and under	60 ...	2 0 0	2 0 0	6 0 0	10 0 0
60 and under	80 ...	2 8 0	2 8 0	6 8 0	11 8 0
80 and under	100 ...	3 0 0	3 0 0	7 0 0	13 0 0
100 and under	1,000 ...	3 0 0	3 0 0	7 per centum	...
Upwards of	1,000 ...	3 0 0	3 0 0	7 per centum on the first one thous- and and two per centum on the re- mainder	...

The above scale includes all expenses except in suits where the tenant disputes the landlord's claim and witnesses have to be summoned, in which case each summons in cases where the amount claimed is Rs. 40 or under must be paid for at four annas each, and twelve annas where the amount claimed is above that amount; and also where peons are kept in charge of property distrained, rupees * two per day must be paid per man.

* As amended by High Court Notification No. 2 (General), dated the 29th March 1946.

APPENDIX II (RULE 23).

FORMS.

A

FORM OF AFFIDAVIT (RULE 9).
IN THE RANGOON CITY CIVIL COURT.

A.B. Plaintiff.
Versus.
C.D. Defendant.
I, A.B. of in the town of make oath (or affirm)
and say that C.D. , of , is justly indebted to
in the sum of Rs. for arrears of rent of the house and premises No. ,
in , due for months, to wit, from to
, at the rate of Rs. per mensem.
Sworn or affirmed before me this day of 19 .
Commissioner for Oaths and Affidavits.

B

FORM OF WARRANT (RULE 10).
IN THE RANGOON CITY CIVIL COURT.

I hereby direct you to distrain the moveable property of C.D., in the house
and premises situate at No. , in for the sum of
rupees, the costs of the distress, according to the provisions of Part III of the
Rangoon City Civil Court (Recovery of Possession and Distress) Rules.
Dated day of 19 . Signed and sealed.
To E.F., Bailiff.

C

FORM OF INVENTORY AND NOTICE (RULE 15).
IN THE RANGOON CITY CIVIL COURT.

(State particulars of property seized.)

Take notice that I have this day seized the moveable property contained
in the above inventory for the sum of rupees being the amount of
months' rent due to A.B. on and that unless you pay
the amount thereof, together with the costs of this distress, or obtain an order
from one of the Judges or the Registrar of the Rangoon City Civil Court to the
contrary, the same will be sold, pursuant to the provisions of Part III of the
Rangoon City Civil Court (Recovery of Possession and Distress) Rules, at (1) (1) Insert
at o'clock on the day of 19 . place.
Dated the day of 19 .

(Signed) E.F.,
Bailiff.

To C.D.

THE BURMA SMALL CAUSE COURTS ACT.

CONTENTS.

CHAPTER I.

PRELIMINARY.

Sections.

- 1—3 * * * *
4. Definition.

CHAPTER II.

CONSTITUTION OF COURTS OF SMALL CAUSES.

5. Establishment of Courts of Small Causes.
6. Judge.
7. Appointment of times of sitting in certain circumstances.
8. Additional Judges.
9. * * *
10. Power to require two Judges to sit as a bench.
11. Decision in case heard by a bench.
12. Registrar.
13. * * *
14. Duties of ministerial officers.

CHAPTER III.

JURISDICTION OF COURTS OF SMALL CAUSES.

15. Cognizance of suits by Courts of Small Causes.
16. Exclusive jurisdiction of Courts of Small Causes.

CHAPTER IV.

PRACTICE AND PROCEDURE.

17. Application of the Court of Civil Procedure.
18. Trial of suits by Registrar.
19. Admission, return and rejection of plaints by Registrar.
20. Passing of decrees by Registrar on confession.
21. Execution of decrees by Registrar.
22. Adjournment of cases by chief ministerial officer.
23. Return of plaints in suits involving questions of title.
24. Appeal from certain orders of Courts of Small Causes.
25. Revision of decrees and orders of Courts of Small Causes.
26. * * * *
27. Finality of decrees and orders.

CHAPTER V.

SUPPLEMENTAL PROVISIONS.

Sections.

28. Subordination of Courts of Small Causes.
29. Seal.
30. Abolition of Courts of Small Causes.
31. Saving of power to appoint Judge of Court of Small Causes to other office.
32. Application of Act to Courts invested with jurisdiction of Court of Small Causes.
33. Application of Act and Code to Court so invested as to two Courts.
34. Modification of Code as so applied.
35. Continuance of proceedings of abolished Courts.
36. * * *
37. Publication of certain orders.

THE SECOND SCHEDULE.—SUITS EXCEPTED FROM THE COGNIZANCE OF A COURT OF SMALL CAUSES.

THE BURMA SMALL CAUSE COURTS ACT.

[INDIA ACT IX, 1887.] (1st July, 1887.)

CHAPTER I.

PRELIMINARY.

1—3.

4. In this Act, unless there is something repugnant in the subject or context, "Court of Small Causes" means a Court of Small Causes constituted under this Act and includes any person exercising jurisdiction under this Act in any such Court. Definition.

CHAPTER II.

CONSTITUTION OF COURTS OF SMALL CAUSES.

5. (1) The President of the Union may, by order in writing, establish a Court of Small Causes at any place in the Union of Burma outside Rangoon. Establishment of Courts of Small Causes.

(2) The local limits of the jurisdiction of the Court of Small Causes shall be such as the President of the Union may define, and the Court may be held at such place or places within those limits as the President of the Union may appoint.

6. When a Court of Small Causes has been established, there shall be Judge appointed, by order in writing, a Judge of the Court :

Provided that if the President of the Union so directs, the same person shall be the Judge of more than one such Court.

7. (1) A Judge who is the Judge of two or more such Courts may, with the sanction of the District Court, fix the times at which he will sit in each of the Courts of which he is Judge. Appointment of times of sitting in certain circumstances.

(2) Notice of the times shall be published in such manner as the High Court from time to time directs.

Additional
Judges.

8. (1) If the President of the Union so directs, there may be appointed, by order in writing, Additional Judges of a Court of Small Causes or of two or more such Courts.

(2) An Additional Judge shall discharge such of the functions of the Judge of the Court or Courts as the Judge may assign to him, and in the discharge of those functions shall exercise the same powers as the Judge.

(3) The Judge may withdraw from an Additional Judge any business pending before him.

(4) When the Judge is absent, the senior Additional Judge may discharge all or any of the functions of the Judge.

9.

*

*

*

*

Power to
require two
Judges to sit
as a bench.

10. The President of the Union, after consultation with the High Court, may, by order in writing, direct that two Judges of Courts of Small Causes or a Judge and an Additional Judge of a Court of Small Causes shall sit together for the trial of such class or classes of suits or applications cognizable by a Court of Small Causes as may be described in the order.

Decision in
case heard
by a bench.

11. (1) If two Judges, or a Judge and an Additional Judge, sitting together under the last foregoing section, differ as to a question of law or usage having the force of law, or in construing a document the construction of which may affect the merits, they shall draw up and refer, for the decision of the High Court, a statement of the facts of the case and of the point on which they differ in opinion, and the provisions of Order XLVI of the Code of Civil Procedure shall apply to the reference.

(2) If they differ on any matter other than a matter specified in sub-section (1), the opinion of the Judge who is senior in respect of date of appointment as Judge of a Court of Small Causes, or, if one of them is an Additional Judge, then the opinion of the Judge sitting with him, shall prevail.

(3) For the purposes of sub-section (2), a Judge permanently appointed shall be deemed to be senior to an officiating Judge.

Registrar.

12. (1) There may be appointed to a Court of Small Causes an officer to be called the Registrar of the Court.

(2) Where a Registrar is appointed, he shall be the chief ministerial officer of the Court.

(3) The President of the Union may, by order in writing, confer upon a Registrar within the local limits of the jurisdiction of the Court the jurisdiction of a Judge of a Court of Small Causes for the trial of suits of which the value does not exceed twenty rupees.

13.

*

*

*

*

Duties of
ministerial
officers.

14. (1) The ministerial officers of a Court of Small Causes shall, in addition to any duties mentioned in this Act or in any other enactment for the time being in force as duties which are or may be imposed on any of them, discharge such duties of a ministerial nature as the Judge directs.

(2) The High Court may make rules, consistent with this Act and with any other enactment for the time being in force, conferring and imposing on the ministerial officers of a Court of Small Causes such powers and duties as it thinks fit, and regulating the mode in which powers and duties so conferred and imposed are to be exercised and performed.

CHAPTER III.

JURISDICTION OF COURTS OF SMALL CAUSES.

15. (1) A Court of Small Causes shall not take cognizance of the suits specified in the second schedule as suits excepted from the cognizance of a Court of Small Causes.

Cognizance
of suits by
Courts of
Small
Causes.

(2) Subject to the exceptions specified in that schedule and to the provisions of any enactment for the time being in force, all suits of a civil nature of which the value does not exceed five hundred rupees shall be cognizable by a Court of Small Causes.

(3) Subject as aforesaid, the President of the Union may, by order in writing, direct that all suits of a civil nature of which the value does not exceed one thousand rupees shall be cognizable by a Court of Small Causes mentioned in the order.

16. Save as expressly provided by this Act or by any other enactment for the time being in force, a suit cognizable by a Court of Small Causes shall not be tried by any other Court having jurisdiction within the local limits of the jurisdiction of the Court of Small Causes by which the suit is triable.

Exclusive
jurisdiction
of Courts
of Small
Causes.

CHAPTER IV.

PRACTICE AND PROCEDURE.

17. (1) The procedure prescribed in the Code of Civil Procedure shall, save in so far as is otherwise provided by that Code or by this Act, be the procedure followed in a Court of Small Causes in all suits cognizable by it and in all proceedings arising out of such suits :

Application
of the Code
of Civil
Procedure.

Provided that an applicant for an order to set aside a decree passed *ex parte* or for a review of judgment shall, at the time of presenting his application, either deposit in the Court the amount due from him under the decree or in pursuance of the judgment, or give security to the satisfaction of the Court for the performance of the decree or compliance with the judgment, as the Court may direct.

(2) Where a person has become liable as surety under the proviso to sub-section (1), the security may be realized in manner provided by section 145 of the Code of Civil Procedure.

18. (1) Suits cognizable by the Registrar under section 12, sub-section (3) shall be tried by him and decrees passed therein shall be executed by him, in like manner in all respects as the Judge might try the suits and execute the decrees, respectively.

Trial of
suits by
Registrar.

(2) The Judge may transfer to his own file, or to that of the Additional Judge if an Additional Judge has been appointed, any suit or other proceeding pending on the file of the Registrar.

19. (1) When the Judge of a Court of Small Causes is absent, and an Additional Judge has not been appointed or, having been appointed, is also absent, the Registrar may admit a plaint, or return or reject a plaint for any reason for which the Judge might return or reject it.

Admission,
return and
rejection of
plaints by
Registrar.

(2) The Judge may, of his own motion or on the application of a party, return or reject a plaint which has been admitted by the Registrar, or admit a plaint which has been returned or rejected by him :

Provided that where a party applies for the return or rejection or the admission of a plaint under this sub-section, and his application is not made at the first

sitting of the Judge after the day on which the Registrar admitted, or returned or rejected, the plaint, the Judge shall dismiss the application unless the applicant satisfies him that there was sufficient cause for not making the application at that sitting.

Passing of
decrees by
Registrar on
confession.

20. (1) If, before the date appointed for the hearing of a suit, the defendant or his agent duly authorized in that behalf appears before the Registrar and admits the plaintiff's claim, the Registrar may, if the Judge is absent, and an Additional Judge has not been appointed or, having been appointed, is also absent, pass against the defendant, upon the admission, a decree which shall have the same effect as a decree passed by the Judge.

(2) Where a decree has been passed by the Registrar under sub-section (1), the Judge may grant an application for review of judgment, and rehear the suit, on the same conditions, on the same grounds and in the same manner as if the decree had been passed by himself.

Execution
of decrees by
Registrar.

21. (1) If the Judge is absent, and an Additional Judge has not been appointed or, having been appointed, is also absent, the Registrar may, subject to any instruction which he may have received from the Judge or, with respect to decrees or orders made by an Additional Judge, from the Additional Judge, make any orders in respect of applications for the execution of decrees and orders made by the Court of which he is Registrar, or sent to that Court for execution, which the Judge might make under this Act.

(2) The Judge, in the case of any decree or order with respect to the execution of which the Registrar has made an order under sub-section (1), or the Additional Judge, in the case of any such decree or order which has been made by himself and with respect to which proceedings have not been taken by the Judge under this sub-section, may, of his own motion, or an application made by a party within fifteen days from the date of the order of the Registrar or of the execution of any process issued in pursuance of that order, reverse or modify the order.

(3) The period of fifteen days mentioned in sub-section (2) shall be computed in accordance with the provisions of the Limitation Act, as though the application of the party were an application for review of judgment.

Adjourn-
ment of
cases by
chief minis-
terial officer.

22. When the Judge of a Court of Small Causes is absent and an Additional Judge has not been appointed or, having been appointed, is also absent, the Registrar or other chief ministerial officer of the Court may exercise from time to time the power which the Court possesses of adjourning the hearing of any suit or other proceeding, and fix a day for the further hearing thereof.

Return of
plaints in
suits in-
volving
questions
of title.

23. (1) Notwithstanding anything in the foregoing portion of this Act, when the right of a plaintiff and the relief claimed by him in a Court of Small Causes depend upon the proof or disproof of a title to immoveable property or other title which such a Court cannot finally determine, the Court may at any stage of the proceedings return the plaint to be presented to a Court having jurisdiction to determine the title.

(2) When a Court returns a plaint under sub-section (1), it shall comply with the provisions of Order VII, rule 10, of the Code of Civil Procedure and make such order with respect to costs as it deems just, and the Court shall, for the purposes of the Limitation Act, be deemed to have been unable to entertain the suit by reason of a cause of a nature like to that of defect of jurisdiction.

24. Where an order specified in clause (f) or clause (h) of sub-section (i) of section 104 of the Code of Civil Procedure is made by a Court of Small Causes, an appeal therefrom shall lie to the District Court on any ground on which an appeal from such order would lie under that section.

Appeal from certain orders of Courts of Small Causes.

25. The High Court, for the purpose of satisfying itself that a decree or order made in any case decided by a Court of Small Causes was according to law, may call for the case and pass such order with respect thereto as it thinks fit.

Revision of decrees and orders of Courts of Small Causes.

26. * * * *

27. Save as provided by this Act, a decree or order made under the foregoing provisions of this Act by a Court of Small Causes shall be final.

Finality of decrees and orders.

CHAPTER V.

SUPPLEMENTAL PROVISIONS.

28. (1) A Court of Small Causes shall be subject to the administrative control of the District Court and to the superintendence of the High Court, and shall—

Subordination of Courts of Small Causes.

(a) keep such registers, books and accounts as the High Court from time to time prescribes, and

(b) comply with such requisitions as may be made by the District Court, the High Court or the President of the Union for records, returns and statements in such form and manner as the authority making the requisition directs.

(2) The relation of the District Court to a Court of Small Causes, with respect to administrative control, shall be the same as that of the District Court to a Civil Court of the lowest grade competent to try an original suit of the value of five thousand rupees.

29. A Court of Small Causes shall use a seal of such form and dimensions as are prescribed by the President of the Union.

Seal.

30. The President of the Union may, by order in writing, abolish a Court of Small Causes.

Abolition of Courts of Small Causes.

31. (1) Nothing in this Act shall be construed to prevent the appointment of a person who is a Judge or Additional Judge of a Court of Small Causes to be also a Judge of any other Civil Court or to be a Magistrate of any class or to hold any other public office.

Saving of power to appoint Judge of Court of Small Causes to other office

(2) When a Judge or Additional Judge is so appointed, the ministerial officers of his Court shall, subject to any rules which the President of the Union may make in this behalf, be deemed to be ministerial officers appointed to aid him in the discharge of the duties of the other office.

32. (1) So much of Chapters III and IV as relates to—

(a) the nature of the suits cognizable by Courts of Small Causes,

(b) the exclusion of the jurisdiction of other Courts in those suits,

(c) the practice and procedure of Courts of Small Causes,

(d) appeal from certain orders of those Courts and revision of cases decided by them, and

Application of Act to Courts invested with jurisdiction of Court of Small Causes.

- (e) the finality of their decrees and orders subject to such appeal and revision as are provided by this Act,

applies to Courts invested with the jurisdiction of a Court of Small Causes so far as regards the exercise of that jurisdiction by those Courts.

(2) Nothing in sub-section (1) with respect to Courts invested with the jurisdiction of a Court of Small Causes applies to suits instituted or proceedings commenced in those Courts before the date on which they were invested with that jurisdiction.

Application
of Act and
Code to
Court so
invested
as to two
Courts

33. A Court invested with the jurisdiction of a Court of Small Causes with respect to the exercise of that jurisdiction, and the same Court with respect to the exercise of its jurisdiction in suits of a civil nature which are not cognizable by a Court of Small Causes, shall, for the purposes of this Act and the Code of Civil Procedure, be deemed to be different Courts.

Modification
of Code as
so applied.

34. Notwithstanding anything in the last two foregoing sections,—

- (a) when in exercise of the jurisdiction of a Court of Small Causes, a Court invested with that jurisdiction sends a decree for execution to itself as a Court having jurisdiction in suits of a civil nature which are not cognizable by a Court of Small Causes, or
- (b) when a Court, in the exercise of its jurisdiction in suits of a civil nature which are not cognizable by a Court of Small Causes, sends a decree for execution to itself as a Court invested with the jurisdiction of a Court of Small Causes,

the documents mentioned in Order XXI, rule 6, of the Code of Civil Procedure shall not be sent with the decree unless in any case the Court, by order in writing, requires them to be sent.

Continuance
of proceed-
ings of
abolished
Courts.

35. (1) Where a Court of Small Causes, or a Court invested with the jurisdiction of a Court of Small Causes, has from any cause ceased to have jurisdiction with respect to any case, any proceeding in relation to the case, whether before or after decree, which, if the Court, had not ceased to have jurisdiction, might have been had therein, may be had in the Court which, if the suit out of which the proceeding has arisen were about to be instituted, would have jurisdiction to try the suit.

(2) Nothing in this section applies to cases for which special provision is made in the Code of Civil Procedure as extended to Courts of Small Causes or in any other enactment for the time being in force.

36. * * * *

Publication
of certain
orders.

37. All orders required by this Act to be made in writing by the President of the Union shall be published in the Gazette.

THE SECOND SCHEDULE.

SUITS EXCEPTED FROM THE COGNIZANCE OF A COURT OF SMALL CAUSES.

(See section 15.)

- (1) A suit concerning any act done or purporting to be done by or under the authority of the President of the Union ;
- (2) a suit concerning an act purporting to be done by any person in pursuance of a judgment or order of a Court or of a judicial officer acting in the execution of his office :

- (3) a suit concerning an act or order purporting to be done or made by any other officer of the Government in his official capacity ;
- (4) a suit for the possession of immoveable property or for the recovery of an interest in such property ;
- (5) a suit for the partition of immoveable property ;
- (6) a suit by a mortgagee of immoveable property for the foreclosure of the mortgage or for the sale of the property, or by a mortgagor of immoveable property for the redemption of the mortgage ;
- (7) a suit for the assessment, enhancement, abatement or apportionment of the rent of immoveable property ;
- ¹ (8) * *
- (9) a suit concerning the liability of land to be assessed to land-revenue ;
- (10) a suit to restrain waste ;
- (11) a suit for the determination or enforcement of any other right to or interest in immoveable property ;
- (12) a suit for the possession of an hereditary office or of an interest in such an office, including a suit to establish an exclusive periodically recurring right to discharge the functions of an office ;
- (13) a suit to enforce payment of cesses or other dues when the cesses or dues are payable to a person by reason of his interest in immoveable property or in an hereditary office or in a shrine or other religious institution ;
- (14) a suit to recover from a person, to whom compensation has been paid under the Land Acquisition Act, the whole or any part of the compensation ;
- (15) a suit for the specific performance or rescission of a contract ;
- (16) a suit for the rectification or cancellation of an instrument ;
- (17) a suit to obtain an injunction ;
- (18) a suit relating to a trust, including a suit to make good out of the general estate of a deceased trustee the loss occasioned by a breach of trust, and a suit by a co-trustee to enforce against the estate of a deceased trustee a claim for contribution ;
- (19) a suit for a declaratory decree, not being a suit instituted under Order XXI, rule 63 or rule 103, of the Code of Civil Procedure ;
- ² (20) a suit instituted under Order XXI, rule 63, of the Code of Civil Procedure, in respect of any immoveable property, or a suit instituted under Order XXI, rule 103, of the said Code ;
- ² (21) a suit to set aside an attachment of any immoveable property by a Court or a revenue authority, or a sale, mortgage, lease, or other transfer of any such property by a Court or a revenue authority or by a guardian ;
- (22) a suit for property which the plaintiff has conveyed while insane ;
- (23) a suit to alter or set aside a decision, decree or order of a Court or of a person acting in a judicial capacity ;
- (24) a suit to contest an award ;
- (25) a suit upon a foreign judgment as defined in the Code of Civil Procedure or upon a judgment obtained in the Union of Burma ;
- (26) a suit to compel a refund of assets improperly distributed under section 73 of the Code of Civil Procedure ;
- (27) a suit to compel a refund by a person to whom an executor or administrator has paid a legacy or distributed assets ;
- (28) a suit for a legacy or for the whole or a share of a residue bequeathed by a testator, or for the whole or a share of the property of an intestate ;

¹ Deleted by Act XVI, 1945,

² Substituted by *ibid*,

(29) a suit—

- (a) for a dissolution of partnership or for the winding up of the business of a partnership after its dissolution ;
- (b) for an account of partnership transactions ; or
- (c) for a balance of partnership account, unless the balance has been struck by the parties or their agents ;

(30) a suit for an account of property and for its due administration under decree ;

(31) any other suit for an account, including a suit by a mortgagor, after the mortgage has been satisfied, to recover surplus collections received by the mortgagee, and a suit for the profits on immoveable property belonging to the plaintiff which have been wrongfully received by the defendant ;

(32) a suit for a general average loss or for salvage ;

(33) a suit for compensation in respect of collision between ships ;

(34) a suit on a policy of insurance or for the recovery of any premium paid under any such policy ;

(35) a suit for compensation—

- (a) for loss occasioned by the death of a person caused by actionable wrong ;

- (b) for wrongful arrest, restraint or confinement ;

- (c) for malicious prosecution ;

- (d) for libel ;

- (e) for slander ;

- (f) for adultery or seduction ;

- (g) for breach of contract of betrothal or promise of marriage ;

- (h) for inducing a person to break a contract made with the plaintiff ;

- (i) for obstruction of an easement or diversion of a water-course ;

- (u) for an act which is, or, save for the provisions of Chapter IV of the Penal Code, would be, an offence punishable under Chapter XVII of the said Code ;

- (j) for illegal, improper or excessive distress, attachment or search, or for trespass committed in, or damage caused by, the illegal or improper execution of any distress, search or legal process ;

- (k) for improper arrest under the Code of Civil Procedure or in respect of the issue of an injunction wrongfully obtained under that Code ; or

- (l) for injury to the person in any case not specified in the foregoing sub-clauses of this clause ;

(36) a suit by a Muhammadan for exigible (*mu'ajjal*) or deferred (*mu'wajjal*) dower ;

(37) a suit for the restitution of conjugal rights, for the custody of a minor, or for a divorce ;

(38) a suit relating to maintenance ;

(39) a suit for arrears of land-revenue, village-expenses or other sums payable to the representative of a village-community or to his heir or other successor in title ;

(40) a suit for profits payable by the representative of a village community or by his heir or other successor in title after payment of land-revenue, village-expenses and other sums ;

(41) a suit for contribution by a sharer in joint property in respect of a payment made by him of money due from a co-sharer, or by a manager of joint property, or a member of an undivided family in respect of a payment made by him on account of the property or family ;

- (3) Rules made under this section otherwise than by the President of the Union shall be subject to the previous approval of the President of the Union.

4.

Saving of certain documents.

5. Nothing in this Act shall be deemed to authorize the destruction of any document which, under the provisions of any law for the time being in force, is to be kept and maintained.

နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်အက်ဥပဒေ။

[၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၆။] (၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်။)

နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ်၏ ရာထူးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချို့ကိစ္စများတွင် တရားဥပဒေဖြင့် စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်း လိုက်သည်။

အမည်တို့နှင့် စတင်အာဏာ တည်မည့်နေ့ ရက်။

၁။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုငံတော် ရှေ့နေချုပ်အက်ဥပဒေ ဟု ခေါ်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှစတင်၍အာဏာ တည်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

နိုင်ငံတော်ရှေ့ နေချုပ်ဌာန။

၂။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွက် “နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ဌာန” ဟူ၍ခေါ် တွင်မည့် ဌာနတခုရှိရမည်။ ထိုဌာနတွင် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၊ လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ က ခန့်အပ်သည့် အခြားဥပဒေအရာရှိများနှင့် ဥပဒေရေးဆွဲရေး အရာရှိများပါဝင် ရမည်။

နိုင်ငံတော် ရှေ့ နေချုပ်နှင့် လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရှေ့ နေချုပ်အတွက် လိုအပ်သော အရည်အချင်း များ။

၃။ ။ မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသား ဖြစ်သောသူ မဟုတ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှတ်တော်ရှေ့နေမဟုတ်သူ၊ ထိုသူအား နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၏ရာထူး၌သော်၎င်း၊ လက်ထောက်နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၏ရာထူး၌သော်၎င်း၊ ခန့်ထားခြင်းမပြုရ။

နိုင်ငံတော်ရှေ့ နေချုပ်၏ တာဝန်ဝတ်တရား များနှင့် အလုပ် ဝတ်တရားများ။

၄။ ။ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်သည်—

(က) နိုင်ငံတော်သမ္မတက မိမိအားမေးမြန်းသော၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှတ်တော်သော ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စများ အားလုံးတွင် တာဝန်နှင့် ဝတ်တရား များကိုဆောင်ရွက်ရမည်။ ထို့ပြင် ထိုကဲ့သို့သော ဥပဒေနှင့်ဆိုင်သည့်အခြား တာဝန်ဝတ်တရားများကိုလည်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) အမှုသည်အဖြစ်ဖြင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရပါဝင်နေသော ရာဇဝတ်မှု၌ဖြစ်စေ၊ တရားမမှု၌ဖြစ်စေ၊ ညွှန်ကြားရမည်။

(ဂ) လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၊ အစိုးရ လွှတ်တော်ရှေ့နေများ၊ ဥပဒေ ရေးဆွဲရေးအရာရှိများနှင့် အစိုးရရှေ့နေများ ခန့်ထားရေးတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရအားအကြံဉာဏ်ပေးရမည်။

- (ဃ) ပြည်ထောင်စု အစိုးရကဖြစ်စေ၊ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများက ဖြစ်စေ မိမိထံသို့ ထင်မြင်ချက်ပေးရန် ပေးပို့သော တရားဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စများတွင် အကြံဉာဏ်ပေးရမည်။
- (င) တည်ဆဲ တရားဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေအရပြုလုပ်သောနည်းဥပဒေ များအရဖြစ်စေ၊ မိမိအား အပ်နှင်းသော အာဏာများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ချထားသော အခြားတာဝန်ဝတ်တရားများကို သုံးစွဲဆောင်ရွက်ရမည်။

၅။ ။ နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်သည်—

- (က) မည်သည့် တရားရုံးတော်၌မဆို၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့် တရားရုံးတော်၌ မဆို၊ အစိုးရအားတရားစွဲဆိုသောသူအတွက် အမှုလိုက်လဲဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အကြံဉာဏ်ပေးခြင်းမပြုရ။
- (ခ) မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်တွင် အစိုးရက အကြံဉာဏ်ကို တောင်းဆိုရန်အကြောင်း ရှိသော ကိစ္စများနှင့်စပ်သည့် မည်သူတစ်ဦး တယောက်အားမျှ ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သောအကြံဉာဏ်ကို မပေးရ။
- (ဂ) နိုင်ငံတော် သမ္မတ ထံမှ စာဖြင့်ရေးသော သဘောတူညီချက်ကို မရရှိဘဲ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတခုခုတွင် စာတူ (ပါတနာ) တဦးအဖြစ် ပါဝင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုမ္ပဏီတခုခုတွင် ဒါရိုက်တာ လူကြီးအဖြစ်ကိုလက်ခံခြင်း မပြုရ။

နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်သည် အစိုးရအားတရားစွဲဆိုသော အမှုသည်အတွက်လိုက်လဲဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရ။ ထို့ပြင် အခြား။

၆။ ။ နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်၏လစဉ်လစာငွေမှာ နှစ်ထောင်ငါးရာ (၂,၅၀၀) ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်၏လစာငွေ။

၇။ ။ နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်သည်၊ မိမိ၏တာဝန်ဝတ်တရားကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်၊ ခရီးသွားလာခြင်းအတွက် ခရီးစရိတ်များနှင့် နေထွက်စရိတ်များကို " [လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးတဦး] ရရှိသည့်နှုန်းအတိုင်းရခွင့်ရှိရမည်။ ထို့ပြင် တည်ဆဲဥပဒေအရ၊ ပါလီမန်အမတ်များစရိတ်ကြေးငွေရသည့်နည်းတူ၊ နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်သည်လည်း၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်သို့ တက်ရောက်ရသောအခါ၌ဖြစ်စေ၊ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏ ကော်မတီအစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ရသောအခါ၌ ဖြစ်စေ စရိတ်ကြေးငွေရခွင့်ရှိရမည်။

နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်အား ပေးရမည့်စရိတ်ကြေးငွေ။

၈။ ။ နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်ရာထူး၌ ထမ်းရွက်နေသည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုသို့ထမ်းရွက်နေသောသူတွင်၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်တရပ်ရပ်၏၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်၏ အမတ်အဖြစ်ဖြင့် အရွေးခံရန်သော်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သောအမတ်အဖြစ်ဖြင့် တည်နေရန်သော်၎င်း အရည်အချင်းပျက်ယွင်းခြင်းမရှိစေရ။

အရည်အချင်းပျက်ယွင်းခြင်းကိုယ်စားခြင်း။

၉။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ဤအက်ဥပဒေရှိပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကျိုးသက်ရောက်စေရန်လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများကိုပြုနိုင်သည်။

၁ ခဉ်း ၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၅၄ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

နိုင်ငံတော် ရှေ့
နေချုပ်မရှိမီက
ခေတ္တ နိုင်ငံ
တော် ရှေ့နေ
ချုပ်က ဆောင်
ရွက်ခြင်း။

၁၀။ ။ ဤအက်ဥပဒေဖြင့် သို့တည်းမဟုတ် အခြားတည်ဆဲ တရားဥပဒေ တရပ်ရပ်ဖြင့်၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်အား ဆောင်ရွက်ရန်အပ်နှင်းထားသည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် အလုပ်ဝတ်တရားများကို၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ရာထူး လစ်လပ်လျှင် သော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ် အလုပ်ခွင်၌ မရှိသောကြောင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် မကုန်းမောသော ကြောင့်၊ မဆောင်ရွက်နိုင်လျှင်သော်၎င်း၊ ခေတ္တနိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ကဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ။

[၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၈။] (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်။)

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေအရ တည်ထောင်အပ်သော တရားလွှတ်တော်ချုပ်နှင့် တရား လွှတ်တော်တို့ဆိုင်ရာ ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်ပြီဖြစ်သောကြောင့်၊ အောက်ပါ အတိုင်းအက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အပိုင်း ၁။

စကားမျိုး။

အမည်နှင့်အာ
ဏာတည်သော
နေ့ရက်။

၁။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။
(၂) ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၃၀၉ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၉ ရက်နေ့ (၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့) မှစ၍ အာဏာတည်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

အဓိပ္ပါယ်ဖော်
ပြချက်။

၂။ ။ ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထောက်ထားရန် မလိုလျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေ၌ ပါရှိသည်—
“အခြေခံဥပဒေ” ဟူသောစကားသည်၊ တည်ဆဲဖြစ်သော ခြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကိုဆိုလိုသည်။
“တရားလွှတ်တော်” ဆိုသည်မှာ—
(၁) အခြေခံ ဥပဒေစတင်အာဏာ မတည်မီက ပြုခဲ့သောကိစ္စများနှင့် သက်ဆိုင် လျှင်၊ ရန်ကုန်မြို့တိုက်ကုတ်လွှတ်တော်ကိုဆိုလိုသည်။
(၂) အခြေခံဥပဒေ စတင်အာဏာတည်ပြီးမှ ပြုခဲ့သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုရန် ရှိသောကိစ္စများနှင့် သက်ဆိုင်လျှင်၊ အခြေခံဥပဒေအရ တည်ထောင်သော တရားလွှတ်တော်ကိုဆိုလိုသည်။

၁ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၅၄ အရထည့်သွင်းသည်။

အပိုင်း ၂။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်။

၃။ ။တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်ဖြင့်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သော အခြားတရားဝန်ကြီး အရေအတွက်ဖြင့်၎င်း ဖွဲ့စည်းရမည်။ သို့ရာတွင် တရားဝန်ကြီး အရေအတွက်ကို တိုးတက်သားရှိရန်၊ ပါလီမန်၏တွဲဖက်အစည်းအဝေးကမထောက်မခံ မပြဋ္ဌာန်းသမျှကာလပတ်လုံး၊ တရားဝန်ကြီးလေးဦးထက်ပို၍မထားရှိရ။

တရားလွှတ်
တော်ချုပ်ဖွဲ့
စည်းပုံ။

၄။ ။တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည်ခေတ်ကွန်းရုံးဖြစ်၍၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်းရှိ တရားရုံး အားလုံးကိုကြီးကြပ်ကြည့်ရှုနိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏ မြို့တော် တွင် ရုံးစိုက်ရမည့်အပြင်၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ပြီးနောက် နိုင်ငံတော် သမ္မတ က အခါကာလအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သောနေရာ၌လည်း သို့တည်းမဟုတ် နေရာများ၌ လည်း ရုံးစိုက်ရမည်။

တရားလွှတ်
တော်ချုပ်ရုံး
စိုက်ရာဌာန။

၅။ ။တရားလွှတ်တော်က—

- (က) တရားဥပဒေတခုခုသည် အခြေခံဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ခိုင်လုံသည် မခိုင် လုံသည်ဟူသော ပြဿနာမျိုး ပေါ်ပေါက်ပါဝင်နေသည် အမှုဖြစ်သည်ဟု ထောက်ခံခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) မူလတရားရုံးတွင်အငြင်းအခုံဖြစ်၍၊အယူခံဝင်သောအခါ၌လည်းဆက်လက်အငြင်း အခုံဖြစ်သောအမှု၏တန်ဖိုးသည်၊ ငွေတသောင်းအောက်မနည်း ဖြစ်ခဲ့သည့် အပြင်၊ ဖြစ်ဆဲပင်ဟု၊ ထောက်ခံခဲ့သော် သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) စီရင်ချက်သည် သို့တည်းမဟုတ် ဒီကရီသည် သို့တည်းမဟုတ် အပြီးသတ်အမိန့် သည်၊ အထက်နည်းတူ တန်ဖိုးရှိသောပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တောင်းဆို ချက်နှင့် သို့တည်းမဟုတ် ပြဿနာနှင့်သက်ဆိုင်နေသည်ဟု ထောက်ခံခဲ့သော်

အချို့အမှုများ
တွင် တ ရား
လွှတ်တော်မှ
အယူခံဝင်နိုင်
ခြင်း။

ထို့ပြင် အပိုဒ်(က) ၌ဖော်ပြထားသည် အမှုမျိုးမှတဝါး၊ အခြားအမှုများတွင် အယူခံ ဝင်သည့်စီရင်ချက်သည် သို့တည်းမဟုတ် ဒီကရီသည်၊သို့တည်းမဟုတ် အပြီးသတ်အမိန့်သည် အနီးဆုံး ဖြစ်သော အောက်ရုံး၏စီရင်ချက်ကို အတည်ပြုသည့်ကိစ္စတွင်၊တရားလွှတ်တော်က၊အယူခံမှု၌ အရေး ယူလောက်သော ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာပေါ်ပေါက် ပါဝင်နေသည်ဟုလည်း၊ ထောက်ခံ ခဲ့သော်—

ပုဒ်မ ၂.၀ ရှိပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံဝင်ခြင်း ပြုအပ်သည်မှတစ်ပါး၊ တရားမမှုရာဇဝတ်မှု သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမှုတွင် အခြေခံဥပဒေစတင်အာဏာမတည်ဒီကဖြစ်စေ၊ တည်ပြီးမှဖြစ်စေ တရားလွှတ်တော်ကချမှတ်လိုက်သောစီရင်ချက်ကို၊ ဒီကရီကို၊ သို့သည်းမဟုတ် အပြီး သတ်အမိန့်ကိုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ အယူခံဝင်နိုင်ခွင့်ရှိရမည်။

၆။ ။ပုဒ်မ ၅ တွင်မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ တရားမမှု ရာဇဝတ်မှု သို့တည်းမဟုတ် အခြား အမှုတွင် အခြေခံဥပဒေ စတင်အာဏာမတည်ဒီကဖြစ်စေ၊ တည်ပြီးမှဖြစ်စေ တရားရုံးတစ်ရပ်က ချမှတ်သော စီရင်ချက်ကို၊ ဒီကရီကို၊ သို့တည်မဟုတ် အပြီးသတ်အမိန့်ကိုအယူခံဝင်ရန်၊ တရားလွှတ် တော်ချုပ်သည် မိမိ၏သဘောအတိုင်းအခွင့်ထူးပေးနိုင်သည်။

အခွင့်ထူးအရ၊
မည်သည့်အမှု၌
မဆိုအယူခံဝင်
ခြင်း။

အယူခံဝင်သ
ဖြင့်ချမှတ်သော
အမိန့်ကိုဖာရီပြု
ခြင်း။

၇။ ။(၁) တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ချမှတ်လိုက်သော အမိန့်ကို ဖာရီပြုလိုသူတိုင်းသည် တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ အယူခံဝင်ခဲ့သော တရားရုံးတွင်၊ လျှောက်ထားရမည်။ ဖာရီပြုလိုသည့် အယူခံ ဒီကရီ၏ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်၏တာဝန်ခံ မိတ္တူတစ်စောင်သည် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ ပါရှိရမည်။

(၂) တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ အယူခံဝင်ခဲ့သောအဆိုပါတရားရုံးသည်၊ ပဌမဒီကရီကိုချမှတ် ခဲ့သောအောက်ရုံးသို့၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ အမိန့်ကိုပေးပို့ရမည်။ အမှုသည်တစ်ဦးဦးကလျှောက် ထားလျှင်၊ အဆိုပါတရားရုံးသည်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏အမိန့်ကို ဖာရီပြုရန်လိုအပ်သော ညွှန်ကြား ချက်များကိုလည်း၊ ထုတ်ပြန်ရမည်။ ထို့ပြင်တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏အမိန့်ကို ပေးပို့ခြင်းခံရသော အောက်ရုံးသည်၊ မိမိ၏မူလဒီကရီကို ဖာရီပြုရာတွင်သုံးစွဲသောနည်းနှင့် အညီ၎င်း၊ သတ်မှတ်သော ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ၎င်း၊ ပေးပို့လိုက်သောအမိန့်ကို ဖာရီပြုရမည်။

တရားလွှတ်
တော်ချုပ်၏ ဒီ
ကရီများအမိန့်
များကိုအတည်
ဖြစ်အောင်ပြု
ခြင်း။

၈။ ။ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတဝှမ်းလုံးတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်အားလုံးနှင့် တရားစီရင်ရေး အာဏာပိုင်အားလုံးတို့သည် တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

စာချုပ်စာတမ်း
ထုတ်ဖော်တင်
ပြခြင်း၊ အစ
ရှိသည်တို့နှင့်
စပ်လျဉ်း၍ ချ
မှတ်သော
တရားလွှတ်
တော်ချုပ်၏
အမိန့်များ။

၉။ ။မည်သူ့ကိုမဆို ရုံးတော်သို့လာရောက်စေရေးအတွက်၎င်း၊ စာချုပ်စာတမ်း ထုတ်ဖော် တင်ပြစေရေးအတွက်၎င်း ရုံးတော်ကိုမလေးမခံပြုသဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်အပြစ်ပေးခြင်း အတွက်၎င်း တရားလွှတ်တော်ချုပ်၌၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တဝှမ်းလုံးအတွက်အမိန့်ချရန်၊ အာဏာရှိသည်။ ထိုကဲ့ သို့သော အမိန့်များကို၎င်း၊ အမှုနှင့်ပတ်သက်သည့် တရားစရိတ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသော အမိန့်များကို ၎င်း ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ ရုံးအားလုံးနှင့်အာဏာပိုင်အားလုံးတို့သည်၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် နည်း လမ်းကုန်စွာချမှတ်သော အမိန့်များကိုသို့၊ အာဏာတည်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရမည်။

တရားရုံးတော်
နည်းဥပဒေ
များ။

၁၀။ ။(၁) အခြေခံဥပဒေအရသော်၎င်း၊ တည်ဆဲအခြားတရား ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ မိမိအားလုံးအပ်ထားသော စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့် ကြီးကြပ်ကြည့်ရှုပိုင်ခွင့် အာဏာများကို ပိုမိုထိ ရောက်စွာ သုံးစွဲနိုင်အောင်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည်၊ အခြေခံဥပဒေနှင့်၎င်း၊ ဤအက်ဥပဒေနှင့် ၎င်း ကိုက်ညီသောနည်းဥပဒေများကို၊ အခါကာလအားလျော်စွာ ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

(၂) ထို့ပြင်အထက်ကဖော်ပြခဲ့သော အာဏာ၏ ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ၊ အထူးအားဖြင့် တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည်၊ အောက်ပါတို့အတွက် နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည်။

- (က) ယေဘုယျအားဖြင့်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ကျင့်ထုံးများကို သတ်မှတ်ရေး။
- (ခ) တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရမည့် အချိန်အပိုင်း အခြားသတ်မှတ်ရေး။
- (ဂ) တရားလွှတ်တော်ချုပ်၌ ကြားနာသောအမှုများနှင့် ပတ်သက်သည့်တရားစရိတ် များ သတ်မှတ်ရေး။
- (ဃ) တရားလွှတ်တော်ချုပ်၌ ကြားနာသောအမှုများအတွက် ပေးဆောင်ရမည့်အခွန် တော်များ သတ်မှတ်ရေး။
- (င) အာမခံပေးရေးနှင့် အမှုဆိုင်းငံ့ထားရေး။

(စ) တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ထင်မြင်ချက်တွင် သိမ်ဖျင်းသည်ဟူ၍ သော်၎င်း၊ အနှောင့်အရှက်ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်သည်ဟူ၍သော်၎င်း၊ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာစေလိုသဖြင့် ပြုသည်ဟူ၍သော်၎င်း၊ ယူဆခြင်းခံရသော အယူခံမှုများကို အဆောတလျင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ရေး။

(ဇ) အယူခံမှုများကို လက်ခံရန်သော်၎င်း၊ အယူခံအခွင့်ထူး ပေးရန်သော်၎င်း၊ အာမခံပေးရန်သော်၎င်း၊ အခြားကြားဖော်ကလျောက်လွှာများနှင့် အထွေထွေလျှောက်လွှာများကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန်သော်၎င်း၊ တရားဝန်ကြီးတဦးဖြစ်စေ၊ တဦးထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ သီးခြားဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ရုံးထိုင်ကြရမည်ဟု၊ ဤပုဒ်အရသတ်မှတ်ထားသောနည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

(င) အမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားသူကြီးအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ လွှတ်တော်ရှေ့နေ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တနည်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ကျိုးသက်ဝင်နေသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းအမှုတွင်တရား စီရင်ထိုက်သောတရားဝန်ကြီးများမှတစ်ပါး၊ ပုဒ်မခွဲ

(၃) အရသတ်မှတ်ထားသော နည်းဥပဒေများရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီးအားလုံးသည် မည်သည့်အမှုကိုမဆို စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန်၊ ရုံးထိုင်နိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ မည်သည့်အမှုကိုမဆို သုံးဦးအောက်နည်းသော တရားဝန်ကြီးများက စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုရ။

(၅) အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ ၌သော်၎င်း ဤအုပ်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ ၏ ခြွင်းချက်၌သော်၎င်း ဖော်ပြထားသော တရားဝန်ကြီးမျိုးပါဝင်နိုင်သည့် လွှတ်တော်ချုပ် တရားဝန်ကြီးများရာ၏ စီရင်ချက်သည်၊ လွှတ်တော်ချုပ်၏စီရင်ချက်ဖြစ်ရမည်။ ထိုစီရင်ချက်ကို နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်က ညွှန်ကြားသောတရားဝန်ကြီးက ချမှတ်ရမည်။

၁၁။ ။နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်သည် လွှတ်တော်ချုပ် ဆိုင်ရာအရာရှိများကို ခန့်ထားရမည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ၏ကြိုတင်သဘောတူချက်အရ၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်သည် ထိုအရာရှိများ၏ လစာများကို၎င်း၊ ရာထူးဆိုင်ရာစည်းကမ်းချက်များကို၎င်း သတ်မှတ်ရေးအတွက်၊ လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများကိုပြုနိုင်သည်။

လွှတ်တော်ချုပ် ဆိုင်ရာ အရာရှိများ ခန့်ထားခြင်း။

ခြွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်က ညွှန်ကြားသော ကိစ္စများတွင်၊ ရာထူးဝန်အဖွဲ့ကို မတိုင်ပင်ဘဲ၊ မည်သူ့ကိုမျှတရားလွှတ်တော်ချုပ်ဆိုင်ရာ ရာထူးတွင်မခန့်ထားစေရန်၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်က မိမိ၏သဘောအတိုင်းပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

၁၂။ ။မြန်မာပြည်အတွက် အယူခံရုံးအဖြစ်ဖြင့် တရားဥပဒေအရ အပ်နှင်းထားသောစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို သုံးစွဲခဲ့သည့်ဗြိတိသျှဘုရင်မင်းမြတ်၏ ပရိမီကောင်စီရှိ တရားစီရင်ရေးကော်မီတီသို့ ရောက်ရှိ၍၊ အခြေခံဥပဒေအာဏာတည်အဆဲဆဲ ကာလကမပြီးပြတ်သေးသော အယူခံမှုများလျှောက်လွှာများ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမူခင်းများအားလုံးကို၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်တွင် လျှောက်တင်စွဲဆိုဘိသကဲ့သို့၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဆက်လက်ကြားနာစီရင်ရမည်။

ပရိမီကောင်စီတွင် ဗြိတိသျှဘုရင်မင်းမြတ်သော့သောအမှုများ။

အပိုင်း ၃။

တရားလွှတ်တော်။

၁၃။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် တရားလွှတ်တော်တရပ်ရှိရမည်။ ထိုတရားလွှတ်တော်ကို လွှတ်တော် တရားဝန်ကြီးချုပ်ဖြင့်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ က သတ်မှတ်သော အခြားတရားဝန်ကြီး

တရားလွှတ်တော် တည်ထောင်ခြင်း။

အရေအတွက်ဖြင့်၎င်း ဖွဲ့စည်းရမည်။ သို့ရာတွင် တရားဝန်ကြီး အရေအတွက် တိုးတက်ထားရှိရန်၊ ပါလီမန်၏ ဟွဲဖက်အစည်းအဝေးက မထောက်ခံ မပြဋ္ဌာန်းသမျှကာသပတ်သုံး၊ တရားဝန်ကြီးဆယ် ဦးလက်ပို၍ မထားရှိရ။

တရားလွှတ်တော်၏ တရားမမူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ။

၁၄။ ။ နိုင်ငံတော်သမတ က အခါကာလအားလျော်စွာ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်သော ဒေသများတွင်၊ တရားလွှတ်တော်၌၊ သာမန်တရားမ မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိ၍၊ ထိုအာဏာကို သုံးစွဲနိုင်ရမည်။ ထိုကဲ့သို့သောဒေသများကို သတ်မှတ်ခြင်း မပြုသေးလျှင်၊ အခြေခံ ဥပဒေအာဏာ တည်ဆဲဆဲကာလက ရန်ကုန်မြို့၌ ဟိုက်ကုတ်လွှတ်တော်၏ သာမန်တရားမ မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ပြန်နံ့ရာဖြစ်သော ဒေသများတွင်၊ တရားလွှတ်တော်၌၊ တရားမ မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိ၍၊ ထိုအာဏာကိုသုံးစွဲနိုင်ရမည်။

၁၅။ ။ မြေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမရွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အမှုမျိုးတွင်၊ ထိုကဲ့သို့သော မြေဖြစ်စေ ပစ္စည်းဖြစ်စေ တရားလွှတ်တော်၏ သာမန်တရားမ မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ပြန်နံ့ရာဖြစ်သော ဒေသများတွင် တည်ရှိနေခဲ့သော်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားအမှုများအားလုံးတွင် အမှုစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်းသည် ဆိုခဲ့သော ဒေသများတွင် လုံးလုံးသျှားသျှားပေါ်ပေါက်ခဲ့သော်၎င်း၊ တရားလွှတ်တော်၏ ခွင့်ပြုချက်ကို တင်ကြိုရရှိပြီးဖြစ်လျှင်လည်း တစိတ်တဒေသမျှပေါ်ပေါက်ခဲ့သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် တရားခံသည် အမှုစတင်စွဲဆိုသောအခါက ဆိုခဲ့သောဒေသများ၌ နေထိုင်ခြင်းသော်၎င်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းသော်၎င်း၊ မိမိကိုယ်ကို ကိုယ်ကျိုးအမြတ်အစွန်းအတွက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းသော်၎င်း ပြုခဲ့သော်၊ တရားလွှတ်တော်၌၊ သာမန်တရားမ မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို သုံးစွဲရာတွင်၊ မည်သည့်အမှုမျိုးကိုမဆို လက်ခံစစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်နိုင်သောအာဏာရှိရမည်။

ခြွင်းချက်။ - သို့ရာတွင် တရားလွှတ်တော်သည် ရန်ကုန်၌ ရုံးထိုင်လျှင်၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အတွင်းသို့ ကျရောက်နေသော အမှုများအပေါ်တွင်၊ မူလတရားစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာမရှိစေရ။ ထို့ပြင် အခြားတနေရာရာ၌ ရုံးထိုင်လျှင်လည်း၊ ထိုနေရာရှိတရားမရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအတွင်းသို့ ကျရောက်နေသော အမှုများအပေါ်တွင်၊ မူလတရားစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာမရှိစေရ။

တရားမမူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အထူးအာဏာ။

၁၆။ ။ အမှုသည်နှစ်ဦးနှစ်ဘက်တို့၏ သဘောတူညီချက်အရသော်၎င်း၊ တရားမျှတစွာစီရင်ရေးအလို့ငှါသော်၎င်း၊ တရားလွှတ်တော်ကအမှုတခုခုကို လက်အောက်ခံရုံး တရုံးရုံးမှရွှေ့ယူစစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ တရားလွှတ်တော်သည်၊ ထိုသို့ရွှေ့ယူ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်သင့်သည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်များကို၊ တရားလွှတ်တော်၏အမှုတွဲ၌ မှတ်တမ်းတင်ပြီးလျှင်၊ လက်အောက်ခံရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအတွင်းသို့ ကျရောက်နေသော အမှုကို၊ တရားမမူလ စီရင်ပိုင်ခွင့်အထူး အာဏာရရုံးအဖြစ်ဖြင့်၊ ရွှေ့ယူစစ်ဆေးဆုံးဖြတ်နိုင်ရမည်။

သာမန်ရာဇဝတ်မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ။

၁၇။ ။ တရားလွှတ်တော်၌၊ သာမန်တရားမ မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ပြန်နံ့ရာဖြစ်သော ဒေသများတွင်၊ သာမန်ရာဇဝတ်မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိရမည်။ ထိုကဲ့သို့သောစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကိုသုံးစွဲရာတွင်၊ တရားဥပဒေအရ ရုံးတော်သို့တင်သွင်းခြင်းခံရသောသူများကို၊ စစ်ဆေးရန်အာဏာရှိရမည်။

ရာဇဝတ် မူလစီရင်ပိုင်ခွင့် အထူးအာဏာ။

၁၈။ ။ တရားလွှတ်တော်၌၊ လက်အောက်ခံရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ပိုင်နက် အတွင်းရှိ နေရာများတွင် နေထိုင်သောသူများအား စီရင်နိုင်သော ရာဇဝတ်မူလ စီရင်ပိုင်ခွင့် အထူးအာဏာရှိရမည်။ ထို့ပြင် ထိုကိစ္စအတွက် အစိုးရက အထူးတာဝန်လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော ရာဇဝတ်တရား

သူကြီး တဦးဦးကဖြစ်စေ အခြားအရာရှိတဦးဦးကဖြစ်စေ တင်ပြသောစွဲချက်အရရုံးတော်သို့ တင်သွင်းခြင်းခံရသောသူများကို၊ တရားလွှတ်တော်၏သဘောအတိုင်းစစ် ဆေးရန်အခွင့်အာဏာရှိရမည်။

၁၉။ ။ (၁) အခြေခံဥပဒေအတည်မဖြစ်မီက ရန်ကုန်မြို့ရှိဟိုက်ကုတ်လွှတ်တော်သုံးစွဲနိုင်ခဲ့သော တရားမနှင့် ရေကြောင်းစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ အားလုံးသည်၊ တရားလွှတ်တော်၌ ရှိရမည် ဖြစ်၍၊ ထိုအာဏာများကိုသုံးစွဲနိုင်ရမည်။

ရေကြောင်း စီရင် ပိုင်ခွင့် အာဏာ။

(၂) အခြေခံ ဥပဒေအတည်မဖြစ်မီက ရေကြောင်းတရားရုံးအဖြစ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ ရေကြောင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သို့တည်းမဟုတ် ရေကြောင်းသို့ ပန်းပစ္စည်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် အခြားရုံးအဖြစ်ဖြင့် သော်၎င်း ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဟိုက်ကုတ်လွှတ်တော်က သုံးစွဲနိုင်သော ရာဇဝတ်စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအားလုံးသည် တရားလွှတ်တော်၌ရှိရမည်ဖြစ်၍၊ ထိုအာဏာများကို သုံးစွဲနိုင်ရမည်။

၂၀။ ။ မူလစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကိုသုံးစွဲ၍ဖြစ်စေ၊ (ပြင်ဆင်စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာမပါမဝင်သော) အယူခံစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို သုံးစွဲ၍ဖြစ်စေ ချမှတ်လိုက်သည့် လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီး တဦး၏စီရင်ချက်ကို တရားလွှတ်တော်၌ အယူခံဝင်နိုင်ရမည်။

လွှတ် တော် တရားဝန်ကြီးများ ၏ စီရင်ချက်များကို တရားလွှတ် တော်၌ အ ယူ ခံ ဝင် ခြင်း။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ဒုတိယကိစ္စမျိုးတွင်၊ အယူခံဝင်ရန်သင့်တော်သော အမှုဖြစ်သည် ဟု တရားဝန်ကြီးကဖော်ပြရမည်။

၂၁။ ။ တရားလွှတ်တော်သည်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်မှတစ်ပါး၊ ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ ကျန်တရားမရုံး အားလုံးမှ အယူခံဝင်နိုင်ရာဖြစ်သော အယူခံတရားရုံးဖြစ်ရမည်။

အခြား တရားမရုံးများမှအယူခံဝင်ခြင်း။

၂၂။ ။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးတဦး ဖြင့်သော်၎င်း၊ တဦးထက်ပိုသော တရားဝန်ကြီးများဖြင့်သော်၎င်း၊ ဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးတွင်၊ ရာဇဝတ်မှု၌ ချမှတ်လိုက်သောအပြစ်ဒဏ် စီရင်ချက်မှ သော်၎င်း၊ အမိန့်မှသော်၎င်း၊ တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

ရာဇဝတ်ရေးရာများတွင် မူလဘက်မှအယူခံဝင်ခြင်း။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် အဆိုပါ တရားရုံးသည် ဥပဒေအချက်အလက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလွှတ်တော်၏ထင်မြင်ချက်ကို ရယူနိုင်စေရန်၊ ညွှန်းနိုင်သည်။

၂၃။ ။ တရားလွှတ်တော်သည်၊ လက်အောက်ခံ ရာဇဝတ်တရားရုံးများမှ၎င်း၊ တည်ဆဲဥပဒေအရကျေညာချက်ဖြင့် တရားလွှတ်တော်ကို အယူခံတရားရုံးဟု အသိအမှတ်ပြုရသော အခြားတရားရုံးအားလုံးမှ၎င်း၊ အယူခံတက်ခိုင်သော ရာဇဝတ်အယူခံရုံးဖြစ်ရမည်။

ရာဇဝတ်မှုအယူခံများ။

၂၄။ ။ တရားလွှတ်တော်သည်၊ အယူခံစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ လက်အောက်ရှိ ရာဇဝတ်ရုံးများကတင်ပြနိုင်သည့်အမှုကြားနာရေးရုံးနှင့် ပြင်ဆင်ရေးရုံးဖြစ်ရမည်။ ထို့ပြင် တရားဥပဒေနှင့်အညီ တရားသူကြီးကသော်၎င်း၊ အခြားအာဏာပိုင်ကသော်၎င်း၊ တင်ပြသော အမှုအားလုံးကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် သို့တည်းမဟုတ် တရားဥပဒေအရ ပြင်ဆင်ခွင့်အာဏာအတွင်းသို့ ကျရောက်သော အမှုအားလုံးကိုပြင်ဆင်နိုင်ရန်၊ တရားလွှတ်တော်၌အာဏာရှိရမည်။

တင်ပြသောအမှုများကိုကြားနာခြင်းနှင့်ရာဇဝတ် မူများကို ပြင်ဆင်ခြင်း။

၂၅။ ။ တရားလွှတ်တော်သည်၊ လက်အောက်ခံတရားရုံးတရပ်မှ၊ တူညီသောစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသည့် အခြားလက်အောက်ခံ တရားရုံးတရပ်သို့သော်၎င်း၊ အဆင့်အတန်းမြင့်သော စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် အခြားလက်အောက်ခံ တရားရုံးတရပ်သို့သော်၎င်း၊ ရာဇဝတ်မူလမှုကိုဖြစ်စေ၊ အယူခံမှုကိုဖြစ်စေ၊ ပြောင်းပေးနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ရာဇဝတ်မှုတခုသည် သာမန်အားဖြင့် အရာရှိတဦး၏

ရာဇဝတ်မူလမှုကိုတရားရုံးသို့ပြောင်း

ပေးနိုင်သော အာဏာ။ သို့တည်းမဟုတ် တရားရုံးတရပ်၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအတွင်း၌ ရှိနေသော်လည်း၊ ထိုအမှုကို စုစမ်းစစ်ဆေးနိုင်ခွင့်ရှိသော အခြားအရာရှိတဦးဦးကသော်၎င်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အခြားတရားရုံးတရပ်ရပ်ကသော်၎င်း၊ တင်ကျုံးစုံစမ်းစစ်ဆေးစေရန်၊ ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

လွှတ်တော်ရှေ့နေများ။^၁ ၂၆။ ။(၁) တည်ဆဲတရားဥပဒေအရ လွှတ်တော်ရှေ့နေ၏အဖြစ်ဖြင့် စာရင်းတင်သွင်းပြီးဖြစ်သည်ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ၊ အမှုသည်များကိုယ်စား၊ တရားလွှတ်တော်တွင် ရှေ့နေလိုက်နိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါအမှုသည်များကိုယ်စား၊ တရားလွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ထားသော နည်းဥပဒေများ၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် အညီ ထိုကဲ့သို့သော နည်းဥပဒေများ၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ လျှောက်လဲနိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ်လျှောက်လဲဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိရမည်။

(၂) ပုဒ်မခွဲ(၁) အရလွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ်ဖြင့် အခွင့်ပြုခြင်း သို့တည်းမဟုတ်စာရင်းတင်သွင်းခြင်းမခံရသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အမှုသည်ကိုယ်စား၊ ဆောင်ရွက်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် လျှောက်လဲစေရန်အခွင့်မပြုရ။ သို့ရာတွင်အမှုသည်တဦးကိုကား မိမိအတွက်ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏တွဲဖက်အမှုသည်အတွက်ဖြစ်စေ၊ ရုံးတော်သို့ တက်ရောက်နိုင်စေရန် သော်၎င်း၊ လျှောက်လဲနိုင်စေရန် သော်၎င်း၊ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်သော်၎င်း၊ အခွင့်ပြုရမည်။

ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်နိုင်သော အာဏာများ။ ၂၇။ ။တရားလွှတ်တော်သည်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတွင် မိမိ၏အယူခံစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအတွင်း၌ တည်ရှိနေသော တရားရုံးအားလုံးကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိရမည်။ အထူးအားဖြင့်အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- (က) အစီရင်ခံစာရင်းများတောင်းဆိုခြင်း။
- (ခ) တရားရုံးများတွင်ဆောင်ရွက်သည် နည်းနာကျင်စဉ်များကို သတ်မှတ်ရေးအတွက် အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေများ ပြုလုပ်ထုတ်ဆင့်ခြင်းနှင့်ပုံစံများပြဋ္ဌာန်းခြင်း။
- (ဂ) တရားရုံးအရာရှိများက စာအုပ်များ၊ ရေးသွင်းမှတ်သားချက်များ၊ ငွေစာရင်းများ ထားရှိရမည့် ပုံစံများကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်း။

ခြွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင်ဆိုခဲ့သောနည်းဥပဒေများ၊ ပုံစံများ၊ စာရင်းအင်းများသည် တည်ဆဲဖြစ်သော တရားဥပဒေများနှင့် ညီညွတ်စေရမည်။

နည်းဥပဒေများကိုပြဋ္ဌာန်းနိုင်သောအာဏာ။ ၂၈။ ။(၁)တရားလွှတ်တော်သည်၊ အခြေခံဥပဒေနှင့် ဤအက်ဥပဒေအရ ပေးအပ်ထားသော စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ပိုမိုထိရောက်စွာ သုံးစွဲနိုင်စေရန်၊ အခြေခံဥပဒေနှင့်၎င်း၊ တရားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ တည်ဆဲတရားဥပဒေများနှင့်၎င်း၊ ညီညွတ်သောနည်းဥပဒေများကို၊ အခါကာလအားလျော်စွာပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

(၂) အထူးအားဖြင့် အထက်ကဖော်ပြခဲ့သောအာဏာ၏ ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ အဆိုပါနည်းဥပဒေများဖြင့်—

- (က) (ရေကြောင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ မှုခင်းများ ပါဝင်သော) တရားမမှု အားလုံးနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ တရားလွှတ်တော်၏ကျင့်ထုံးများကိုယေဘုယျအားဖြင့် သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- (ခ) တရားလွှတ်တော်အတွက် တံဆိပ်တော်သတ်မှတ်၍၊ ထိုတံဆိပ်တော်အသုံးပြုခြင်း နှင့်ထိန်းသိမ်းခြင်းတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

^၁ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၈ အရ ပြင်ဆင်သည်။

- (ဝ) လွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ရှေ့နေအဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ သင်တော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအား လက်ခံရေးအတွက် အရည်အချင်းများကို ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။
- (ဆ) တရားလွှတ်တော်အတွင်းဝန်သို့ဖြစ်စေ၊ တရားလွှတ်တော်အခြားအရာရှိ တဦးဦး သို့ဖြစ်စေ၊ တရားစီရင်ရေးတာဝန်ဝတ်တရားများကိုသော်၎င်း၊ တရားစီရင်ရေး သက်ဝင်သောတာဝန်ဝတ်တရားများကိုသော်၎င်း၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် မသက်ဆိုင်သော တာဝန်ဝတ်တရားများကိုသော်၎င်း၊ လွှဲအပ်နိုင်သည်။
- (င) တရားလွှတ်တော်တွင် စွဲဆိုသောအမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကောက်ခံအပ်သော ချီးခွန် တော်များကိုသော်၎င်း၊ အခြားအခွန်တော်များကိုသော်၎င်း၊ သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- (စ) တရားလွှတ်တော်တွင် စွဲဆိုသောအမှုများနှင့် ပတ်သက်သည့် တရားစရိတ်များကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- (ဆ) အခြားတရားဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ တရားဥပဒေအရ တရားလွှတ်တော်တွင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုသော စည်းကမ်းသတ် အချိန်အပိုင်း အခြားကိုသတ်မှတ်နိုင်သည်။

(၃) တရားလွှတ်တော်၏ မူလ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကိုသော်၎င်း၊ အယူခံစီရင်ပိုင်ခွင့်ကိုသော်၎င်း၊ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးတဦးကဖြစ်စေ တဦးထက်ပိုသောတရားဝန်ကြီးများကဖြစ်စေ သုံးစွဲရာတွင်၊ အလုပ်ဝတ်တရားကို ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် တရားလွှတ်တော်က ဤပုဒ်မအရ နည်းဥပဒေများကို ပြုနိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ တရားဝန်ကြီးနှစ်ဦးဖြစ်စေ၊ နှစ်ဦးထက် ပို၍ဖြစ်စေ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော တွဲဖက်ရုံး၌၊ ထိုတရားဝန်ကြီးများမှာ အချက်အလက်တခုခုအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဘောကွဲနေသော ကိစ္စမျိုးတွင်၊ ထိုသို့သဘောကွဲသော အချက်အလက်ကို၊ တရားဝန်ကြီးအများစု ဟူ၍ရှိနေပါက၊ တရားဝန်ကြီးများရာ၏ထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရမည်။ သို့ရာတွင် သဘော ကွဲသောတရားဝန်ကြီးအရေအတွက်ချင်း တူညီနေပါက၊ ထိုတရားဝန်ကြီးများသည် သဘောကွဲ သော အချက်အလက်ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ထိုအချက်အလက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခြားတရားဝန်ကြီးတဦး ကသော်၎င်း၊ တဦးထက်ပိုသော အခြားတရားဝန်ကြီးများကသော်၎င်း ကြားနာစေရမည်။ ရှေးဦးစွာ ကြားနာကြသော တရားဝန်ကြီးများလည်းပါဝင်သည့် တရားဝန်ကြီးများရာ၏ ထင်မြင်ချက်အတိုင်း၊ ထိုအချက်အလက်ကိုဆုံးဖြတ်ရမည်။

၂၉။ ။ (၁) ပါလီမန်က ပြဋ္ဌာန်းထားသော နည်းဥပဒေများနှင့်၎င်း၊ ကန့်သတ်ချက် တရားလွှတ် စည်းကမ်းများနှင့်၎င်း မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးချုပ်သည် တရားစီရင်မှုအုပ်ချုပ်ရေး တော် မှုထမ်း အတွက်၎င်း၊ တရားလွှတ်တော်သို့ ပေးအပ်ထားသော အာဏာအားလုံးနှင့် အခွင့်အာဏာအားလုံး ရာထမ်းများခန့် ကို ကျနစွာသုံးစွဲ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက်၎င်း၊ လိုအပ်သလောက် စာရေးစာချိများနှင့် အခြား ခြင်း။ မှုထမ်းရာထမ်းများကို ခန့်ထားနိုင်သည်။

(၂) ဤပုဒ်မအရ တရားလွှတ်တော်မှုထမ်းရာထမ်းများ၏ ရာထူးအလုပ်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်း များကိုသတ်မှတ်ကာ၊ တရားလွှတ်တော်သည် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ တင်ကြံခွင့်ပြုချက်ကိုယူ၍၊ လိုအပ် သောနည်းဥပဒေများကို ပြုနိုင်သည်။

၃၀။ ။ အခြေခံဥပဒေရှိပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်၎င်း၊ ဤအက်ဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်၎င်း၊ ခြွင်းချက်များ။ တည်ဆဲတရားဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်၎င်း၊ မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ တရားလွှတ်တော်၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာသည်၎င်း၊ တရားလွှတ်တော်က 'လိုက်နာ ဘျင်လုံးရန်ရှိသောတရားဥပဒေသည်၎င်း၊ ရုံးတော် နည်းဥပဒေများကို ပြုရန်အာဏာနှင့်တရားဝန်ကြီးတဦးတည်းဖြစ်စေ တွဲဖက်၍ဖြစ်စေ ရုံးထိုင်သော

ကိစ္စများအတွက် သတ်မှတ်ရန် အာဏာရှိလည်း ပါဝင်သော တရားလွှတ်တော် တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာ တရားဝန်ကြီးများ၏ အာဏာအသီးသီးရှိသည်။ အခြေခံဥပဒေအာဏာတည်အဆဲဆဲ ကာလက ရှိသည်အတိုင်းပင်ဖြစ်ရမည်။

မပြီးပြတ်သေးသောအမှုများ။ ၃၁။ ။ အခြေခံဥပဒေအာဏာတည်အဆဲဆဲကာလက၊ တရားဥပဒေအရ အပ်နှင်းခြင်းခံရသော စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို သုံးစွဲဆောင်ရွက်သည်ရန်ကုန်မြို့ဟိုက်ကုတ်လွှတ်တော်တွင် မပြီးပြတ်သေးသောအမှုများ၊ အယူခံမှုများ၊ ပြင်ဆင်မှုများ၊ လျှောက်လွှာများ၊ ပြန်လည်စဉ်းစားမှုများ၊ ဇာရီမှုများနှင့် အခြားမူခင်းများအားလုံးကို ဥပဒေအရ ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြထားသော အခြားပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ တရားလွှတ်တော်၌ လျှောက်တင်စွဲဆိုဘိသကဲ့သို့ တရားလွှတ်တော်က ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင်ရမည်။

အပိုင်း ၄။

အထွေထွေ။

တရားဝန်ကြီးများ၏လစာနှင့်စရိတ်များ။ ၃၂။ ။ (၁) နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်သည်၊ တလလျှင် လစာငွေ ၃,၅၀၀ မိရခွင်ရှိရမည်။ လွှတ်တော်ချုပ် တရားဝန်ကြီးများသည် တလလျှင်လစာငွေ ၃,၀၀၀ မိရခွင်ရှိရမည်။ (၂) လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးချုပ်သည်၊ တလလျှင် လစာငွေ ၃,၀၀၀ မိရခွင်ရှိရမည်။ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးများသည်၊ တလလျှင် လစာငွေ ၂,၅၀၀ မိရခွင်ရှိရမည်။ (၃) နိုင်ငံတော်သမတသည် နည်းဥပဒေများပြုကာ၊ လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီးများနှင့် လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးများအတွက်၊ ခွင့်လစာများပါဝင်သောစရိတ်များကို၎င်း၊ အငြိမ်းစားပင်ရှင်ငွေများကို၎င်း၊ လျော်ကြေးငွေများကို၎င်း၊ ဆုငွေများကို၎င်း သတ်မှတ်နိုင်သည်။

လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီးများ၏ရာထူးစဉ်။ ၃၃။ ။ (၁) နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်သည် အခြားတရားဝန်ကြီး အားလုံး၏ ရှေ့ဆောင်ဖြစ်ရမည်။ လွှတ်တော်ချုပ် အခြားတရားဝန်ကြီးများသည် လွှတ်တော်ချုပ် ရာထူးသက်အနုအရင်ကိုလိုက်၍ရာထူးစဉ်ရှေ့နောက်ဖြစ်ရမည်။

လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးများ၏ရာထူးစဉ်။ (၂) လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးချုပ်သည် လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးအားလုံး၏ ရှေ့ဆောင်ဖြစ်ရမည်။ လွှတ်တော်အခြားတရားဝန်ကြီးများသည် လွှတ်တော်ရာထူးသက် အနုအရင်ကိုလိုက်၍ရာထူးစဉ်ရှေ့နောက်ဖြစ်ရမည်။

တရားဝန်ကြီးများ အငြိမ်းစားယူသောအသက်။ ၃၄။ ။ အခြေခံဥပဒေ၌ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီးများသည် အသက်ခြောက်ဆယ်ငါးနှစ်အရွယ်တိုင်အောင်ရာထူး၌တမ်းရွက်ခွင့်ရှိသည်။ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးများသည် အသက်ခြောက်ဆယ်အရွယ်တိုင်အောင်ရာထူး၌တမ်းရွက်ခွင့်ရှိသည်။

ခြင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင်နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်က စာဖြင့်ရေး၍ဖိတ်ကြားခဲ့သော်၊ လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီးရာထူးမှ အငြိမ်းစားယူပြီးဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်က သတ်မှတ်ဖော်ပြသောလွှတ်တော်ချုပ်တရားရုံးတွင်၊ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နေစဉ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌၊ လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီး၏ အာဏာနှင့်အခွင့်အရေးအားလုံးရှိရမည်အပြင်၊ လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီး၏တာဝန်ဝတ်တရားအားလုံးကိုလည်းဆောင်ရွက်ရမည်။

* ထို့ပြင် လွှတ်တော်ချုပ် တရားဝန်ကြီးတဦးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးတဦးသည်၊ အဖြစ်စားယူရမည်အသက်မပြည့်မီ မည်သည့်အခါတွင်မဆို နိုင်ငံတော် သမတ ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အငြိမ်းစားယူနိုင်သည်။

၃၅။ ။အကျိုးအမြတ်ရသော အခြားမည်သည့်ရာထူး၊ သို့တည်းမဟုတ်လုပ်ငန်း၌မျှ လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီးသည်၎င်း၊ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးသည်၎င်း၊ မထမ်းရွက်ရ။

၃၆။ ။(၁) တရားမခရိုင်တရားသူကြီးအဖြစ်ခန့်အပ်ခြင်း၊ နေရာချထားခြင်း၊ ရာထူးတိုးမြှင့်ခြင်းတို့ကို၊ နိုင်ငံတော်သမတသည် နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်၊ လွှတ်တော် တရားဝန်ကြီးချုပ်တို့နှင့်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ပြုရမည်။

တရားမခရိုင်တရားသူကြီးများ ခန့်အပ်ခြင်းနှင့် နေရာချထားခြင်း။

(၂) ငါးနှစ်အောက်မနည်းသော လွှတ်တော်ရှေ့နေသက်တမ်းမရှိလျှင်၎င်း၊ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးချုပ်နှင့်တိုင်ပင်၍ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်က ထောက်ခံခြင်းမပြုလျှင်၎င်း၊ အစိုးရ၏တရားဌာန ရာထူးတခုခုတွင် ထမ်းရွက်ဆဲမဟုတ်သောသူအား၊ တရားမခရိုင်တရားသူကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းမပြုစေရ။

(၃) “တရားမခရိုင်တရားသူကြီး” ဟူသောစကားရပ်တွင် တရားမခရိုင်နှင့်စက်ရှင်တရားသူကြီး၊ စက်ရှင်တရားသူကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမဗုံးတရားသူကြီးချုပ်နှင့် ဒုတိယတရားသူကြီး၊ ရာဘက်တရားမခရိုင်တရားသူကြီး၊ ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီးတို့ပါဝင်ရမည်။

၃၇။ ။(၁) တရားမခရိုင်တရားသူကြီး လက်အောက်ခံဖြစ်သော တရားမတရားသူကြီး ရာထူးများတွင် ဝင်ရောက်ထမ်းရွက်လိုသောသူများ ပါဝင်သည့်ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အတွက်၊ လိုအပ်သော အရည်အချင်း အဆင့်အတန်း သတ်မှတ်သည်နည်းဥပဒေများကိုပြုမီ၊ နိုင်ငံတော်သမတသည်တရားလွှတ်တော်အားတိုင်ပင်ရမည်။

အခြားတရားမတရားသူကြီးများ ခန့်အပ်ခြင်း၊ နေရာချထားခြင်းနှင့် ရာထူးတိုးမြှင့်ခြင်း။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁) ၌ဖော်ပြခဲ့သော တရားမတရားသူကြီးများအား၊ နေရာချထားခြင်း၊ ရာထူးတိုးမြှင့်ခြင်း၊ အခွင့်ပေးခြင်းတို့ကို တရားလွှတ်တော်၏ လက်တွင်း၌ထားရှိရမည်။ သို့ရာတွင်ထိုသူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားလွှတ်တော်သည်တည်ဆဲနည်းဥပဒေများအရ၊ ထိုသူတို့၏ရာထူးအလုပ်ဆိုင်ရာစည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီပြုမူဆောင်ရွက်အပ်သည်မှတစ်ပါး၊ တရားလွှတ်တော်အား အခြားနည်းပြုမူဆောင်ရွက်စေရန် အခွင့်အာဏာပေးထားသည်ဟု၊ ဤပုဒ်မရှိစကားကြောင့် အဓိပ္ပါယ်မကောက်ယူရ။

THE UNION JUDICIARY ACT.

[Act VIII, 1948.] (4th January, 1948.)

WHEREAS it is expedient to make provision for certain matters relating to the Supreme Court and the High Court established by the Constitution ;
It is hereby enacted as follows :—

PART I.

PRELIMINARY.

- 1. (1) This Act may be called the Union Judiciary Act, 1948.
(2) It shall be deemed to have come into force from the fourth day of January 1948.

Title and commencement.

* ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၀ အရ ထည့်သွင်းသည်။

Definitions.

2. In this Act, unless the context otherwise requires,—

“ Constitution ” means the Constitution of the Union of Burma as in force for the time being ;

“ High Court ” means—

(i) as respects anything done before the commencement of the Constitution, the High Court of Judicature at Rangoon ;

(ii) as respects anything done or to be done after the commencement of the Constitution, the High Court established by the Constitution.

PART II.

THE SUPREME COURT.

Constitution of the Supreme Court.

3. The Supreme Court shall consist of the Chief Justice of the Union and such number of other Judges as the President may deem necessary, but unless and until a resolution in this behalf is passed by the Union Parliament at a joint sitting recommending an increase in the number of Judges, the number of puisne Judges shall not exceed four.

Seat of the Supreme Court.

4. The Supreme Court shall be a Court of Record and shall have supervision over all Courts in the Union. It shall sit in the capital city of the Union and at such other place or places as the President may, after consultation with the Chief Justice of the Union from time to time, appoint.

Appeal from the High Court in certain cases.

5. Save where an appeal lies to the High Court itself under the provisions of section 20, an appeal shall lie to the Supreme Court from the judgment, decree, or final order of the High Court (whether passed before or after the commencement of the Constitution) in any civil, criminal, or other case, if the High Court certifies—

- (a) that the case involves a question as to the validity of any law having regard to the provisions of the Constitution, or
- (b) that the amount or value of the subject-matter of the dispute in the Court of first instance and still in dispute on appeal was and is not less than ten thousand rupees, or
- (c) that the judgment, decree, or final order involves directly or indirectly some claim or question respecting property of the like amount or value

and, where the judgment, decree, or final order appealed from affirms the decision of the Court immediately below in any case other than the one referred in clause (a), if the High Court further certifies that the appeal involves some substantial question of law.

Appeal by special leave from any Court in any case.

6. Notwithstanding anything contained in section 5, the Supreme Court may, in its discretion, grant special leave to appeal from any judgment, decree, or final order of any Court (whether passed before or after the commencement of the Constitution) in any civil, criminal or other case.

Execution of order on appeal.

7. (1) Whoever desires to obtain execution of any order of the Supreme Court shall apply by petition, accompanied by a certified copy of the decree or order made in appeal and sought to be executed, to the Court from which the appeal to the Supreme Court was preferred.

(2) Such Court shall transmit the order of the Supreme Court to the Court which made the first decree appealed from, and shall (upon the application of either party) give such directions as may be required for the execution of the

same, and the Court to which the said order is so transmitted shall execute it accordingly, in the manner and according to the provisions applicable to the execution of its original decrees.

8. All authorities, civil and judicial, throughout the Union shall act in aid of the Supreme Court.

Enforcement of decrees and orders of Supreme Court.

9. The Supreme Court shall, as respects the whole of the Union, have power to make any order for the purpose of securing the attendance of any person, the discovery or production of any document or the investigation or punishment of any contempt of Court; and any such orders and any orders of the Supreme Court as to the costs of and incidental to any proceedings therein, shall be enforceable by all Courts and authorities in every part of the Union as if they were orders duly made by such Courts or authorities themselves.

Orders of the Supreme Court as respects discovery, etc.

10. (1) The Supreme Court may, from time to time, make rules consistent with the Constitution and this Act, for the purpose of enabling it more effectively to exercise the jurisdiction and the power of supervision conferred upon it by or under the Constitution or any other law for the time being in force.

Rules of Court.

(2) In particular, and without prejudice to the generality of the foregoing power, the Supreme Court may, from time to time, make rules—

- (a) for regulating generally the practice and procedure of the Court;
- (b) as to the time within which appeals to the Court are to be entered;
- (c) as to the costs of and incidental to any proceedings in that Court;
- (d) as to the fees to be charged in respect of proceedings therein;
- (e) as to the grant of bail and stay of proceedings; and
- (f) providing for the summary determination of any appeal which appears to the Court to be frivolous or vexatious or brought for the purpose of delay.

(3) Rules made under this section may provide that one or more than one Judge as may be specified, shall sit for the purpose of admitting appeals, granting special leave to appeal or granting bail, or for the purpose of disposing of other interlocutory or miscellaneous applications.

(4) Subject to the provisions of any rules made under sub-section (3), all Judges of the Supreme Court (save such as may be disqualified by reason of some personal interest or some part which they have already taken as Judge, advocate or otherwise in or in relation to the case) shall be entitled to sit for the disposal of any case, and no case shall be decided by less than three Judges.

(5) The decision of the majority of the Judges of the Court (including any such Judge as is mentioned in section 146 of the Constitution or in the proviso to section 34 of this Act) shall be the decision of the Court and shall be pronounced by such one of the Judges as the Chief Justice shall direct.

11. Appointments to the staff of the Supreme Court shall be made by the Chief Justice of the Union who may, with the previous approval of the President, frame such rules as may be necessary for regulating their emoluments and other conditions of service:

Appointments to staff of Supreme Court.

Provided that the Chief Justice of the Union may, in his discretion, require that in such cases as he may direct no person shall be appointed to any office connected with the Court save after consultation with the Public Service Commission.

Proceedings
pending in
the Judicial
Committee.

12. All appeals, applications or other proceedings whatsoever pending immediately before the commencement of the Constitution before the Judicial Committee of His Britannic Majesty's Privy Council in the exercise of any jurisdiction vested in it by law as the appellate Court for Burma shall be continued and concluded in the Supreme Court as if the same had been instituted in the Supreme Court.

PART III.

THE HIGH COURT.

Establish-
ment of the
High Court.

13. There shall be a High Court for the Union consisting of the Chief Justice of the High Court and such number of other Judges as the President may fix ; but unless and until a resolution in this behalf is passed by the Union Parliament at a joint sitting recommending an increase in the number of Judges, the number of puisne Judges shall not exceed ten.

Original civil
jurisdiction
of the High
Court.

14. The High Court shall have and exercise ordinary original civil jurisdiction within such local limits as may from time to time be declared by the President and until such local limits shall be so declared, within the limits of the ordinary original civil jurisdiction of the High Court of Judicature at Rangoon immediately before the commencement of the Constitution.

15. The High Court in the exercise of its ordinary original civil jurisdiction shall have power to receive, try and determine suits of every description if, in the case of suits for land or other immovable property such land or property shall be situated, or in all other cases if the cause of action shall have arisen either wholly or, in case the leave of the High Court shall have been first obtained, in part within the local limits of the ordinary original civil jurisdiction of the High Court, or if the defendant at the commencement of the suit shall dwell or carry on business, or personally work for gain within such limits :

Provided that if the High Court sits in Rangoon it shall not have such original jurisdiction in cases falling within the jurisdiction of the Rangoon City Civil Court ; and if it sits in any other place it shall not have such original jurisdiction in cases falling within the jurisdiction of any other Court of civil judicature in such place.

Extra-
ordinary
original civil
jurisdiction.

16. The High Court shall have power to remove and to try and determine, as a Court of extraordinary civil jurisdiction, any suit being or falling within the jurisdiction of any Court subordinate thereto, when the High Court may think proper to do so, either on the agreement of the parties to that effect, or for purposes of justice, the reasons for so doing being recorded on the proceedings of the High Court.

Ordinary
original cri-
minal
jurisdiction.

17. The High Court shall have ordinary original criminal jurisdiction within the local limits of its ordinary original civil jurisdiction ; and in the exercise of such jurisdiction shall have power to try all persons brought before it in due course of law.

Extra-
ordinary

18. The High Court shall have extraordinary original criminal jurisdiction over all persons residing in places within the jurisdiction of any Court subordinate

- thereto and shall have authority to try at its discretion any such persons brought before it on a charge preferred by any Magistrate or other officer specially empowered by the Government in that behalf. original criminal jurisdiction.
19. (1) The High Court shall have and exercise all such civil and maritime jurisdiction as might have been exercised by the High Court of Judicature at Rangoon had the Constitution not come into operation. Maritime and admiralty jurisdiction.
- (2) The High Court shall have and exercise all such criminal jurisdiction as might have been exercised by the High Court of Judicature at Rangoon as a Court of Admiralty or otherwise in connection with maritime matter or matters of prize had the Constitution not come into operation.
- 20 An appeal shall lie to the High Court from the judgment of a single Judge of the High Court sitting in the exercise of its original jurisdiction or in the exercise of its appellate jurisdiction, not including revisional jurisdiction ; provided that in the latter case the Judge declares that the case is a fit one for appeal. Appeals to High Court from Judges of the Court.
21. The High Court shall be a Court of Appeal from all the civil Courts of the Union other than the Supreme Court. Appeals from other civil Courts.
22. Subject to the provisions contained in the Code of Criminal Procedure, there shall be no appeal to the High Court from any sentence or order passed or made in any criminal trial before the Court or original criminal jurisdiction, which may be constituted by one or more Judges of the High Court : Appeals from the original side in criminal matters.
- Provided that any such Court may reserve any point or points of law for the opinion of the High Court.
23. The High Court shall be a Court of Criminal Appeal from the criminal Courts subordinate thereto and from all other Courts for which the High Court shall be declared to be a Court of appeal by any law for the time being in force. Appeals from criminal cases.
24. The High Court shall be a Court of reference and revision from the criminal Courts subject to its appellate jurisdiction, and shall have power to hear and determine all such cases as may be referred to it by any Judge or other authority in accordance with law ; or to revise all such cases as are subject to revision under any law. Hearing of referred cases and revision of criminal trials.
25. The High Court may transfer any criminal case or appeal from one subordinate Court to any other subordinate Court of equal or superior jurisdiction, and also direct the preliminary investigation or trial of any criminal case by any officer or Court otherwise competent to investigate or try it, though such case belongs in ordinary course to the jurisdiction of some other officer or Court. Power to transfer criminal case from one Court to another.
- ¹ 26. (1) Persons enrolled to be Advocates under the law for the time being in force shall be entitled to appear for the suitors of the High Court, and to plead or to act or to plead and act for the said suitors, according as the High Court may by its rules and directions determine, and subject to such rules and directions. Advocates.
- (2) No person who is not admitted or enrolled as an Advocate under the provisions of sub-section (1) shall be allowed to act or to plead for any suitor, except that any suitor shall be allowed to appear, plead or act on his own behalf or on behalf of a co-suitor.

Powers of
superinten-
dence.

27. The High Court has superintendence over all Courts in the Union for the time being subject to its appellate jurisdiction and may, in particular, do any of the following things :---

- (a) call for returns ;
- (b) make and issue general rules and prescribe forms for regulating the practice and proceedings of such Courts ;
- (c) prescribe forms in which books, entries and accounts shall be kept by the officers of any such Courts :

Provided that such rules, forms and tables shall not be inconsistent with any law for the time being in force.

Power to
make rules.

28. (1) The High Court may, from time to time, make rules consistent with the Constitution and any other law for the time being in force applicable to the High Court for the purpose of enabling it more effectively to exercise the jurisdiction conferred upon it by or under the Constitution and this Act.

(2) In particular and without prejudice to the generality of the foregoing power, such rules may—

- (a) regulate the practice and procedure of the Court generally in respect of all civil proceedings including proceedings in its admiralty jurisdiction ;
- (b) prescribe a seal for the Court and regulate its use and custody ;
- (c) prescribe the qualifications for admission of proper persons to be advocates or pleaders ;
- (d) delegate to the Registrar or any other officer of the Court any judicial, quasi-judicial or non-judicial duties ;
- (e) prescribe the Court fees or other fees that may be leviable in respect of any proceedings in the High Court ;
- (f) regulate the costs of and incidental to any proceeding in the High Court ;
- (g) subject to the provisions of any other law, regulate the time within which any action permitted by law may be taken in the High Court.

(3) Rules may be made under this section for the performance by the High Court of its functions in the exercise of its original or appellate jurisdiction by any Judge or Judges thereof :

Provided that where a Court is composed of two or more Judges and the Judges are divided in opinion as to the decision to be given on any point, such point shall be decided according to the opinion of the majority of the Judges, if there be a majority, but, if the Judges shall be equally divided, they shall state the point upon which they differ and the case shall then be heard upon that point by one or more of the other Judges and the point shall be decided according to the opinion of the majority of the Judges who have heard the case including those who first heard it.

Appointment
to staff of
High Court.

29. (1) The Chief Justice of the High Court may, subject to such rules and restrictions as may be prescribed by the Parliament, appoint so many and such clerks and other ministerial officers as may be found necessary for the administration of justice and the due execution of all the powers and authorities granted to the High Court.

(2) The High Court may frame such rules as may be necessary with the previous approval of the President, prescribing the terms and conditions of service of all persons appointed to the staff of the High Court in pursuance of this section.

Savings.

30. Subject to the provisions of the Constitution and to the provisions of this Act or any other law for the time being in force, the jurisdiction of and the law to

be administered in the High Court and the respective powers of the Judges thereof in relation to the administration of justice in the Court, including any power to make rules of Court, and to regulate the sittings of the Court and of members thereof sitting alone or otherwise, shall be the same as immediately before the commencement of the Constitution.

31. All suits, appeals, revisions, applications, reviews, executions and other proceedings whatsoever pending immediately before the coming into operation of the Constitution in the High Court of Judicature at Rangoon in the exercise of any jurisdiction vested in it by law, shall, subject to any other provision that may be expressly made by law, be continued and concluded in the High Court as if the same had been instituted in the High Court.

Pending Proceedings.

PART IV.

MISCELLANEOUS.

32. (1) The Chief Justice of the Union shall be entitled to receive a salary of Rs. 3,500 and each of the other Judges of the Supreme Court to Rs. 3,000 per month.

Salaries and Allowances of Judges.

(2) The Chief Justice of the High Court shall be entitled to receive a salary of Rs. 3,000 and each of the other Judges of the High Court to Rs. 2,500 per month.

(3) The President may by rule fix the allowances including leave allowances, retiring pensions, compensations and gratuities of the Judges of the Supreme Court and the High Court.

33. (1) The Chief Justice of the Union shall take precedence over all other Judges and the other Judges of the Supreme Court shall take precedence according to the seniority of their appointment.

Precedence amongst Judges of the Supreme Court.

(2) The Chief Justice of the High Court shall take precedence over all other Judges of the High Court and the other Judges of the High Court shall take precedence according to the seniority of their appointment.

Precedence amongst Judges of the High Court.

34. Subject to the provisions of the Constitution, every Judge of the Supreme Court and every Judge of the High Court shall hold office until he attains the age of sixty-five years and sixty years, respectively :

Age of retirement of Judges.

Provided that any person who has retired from service as a Judge of the Supreme Court may, on the request in writing by the Chief Justice of the Union, attend such sittings of the Supreme Court as the Chief Justice may specify ; and such person, while so attending, shall have all the powers and privileges and discharge all the duties of a Judge of the Supreme Court :

¹ Provided further that every Judge of the Supreme Court or of the High Court may, with the consent of the President, retire at any time before he attains the age of compulsory retirement.

35. No Judge of the Supreme Court or of the High Court shall hold any other office or position of emolument.

36. (1) Appointments of persons to be, and the posting and promotion of District Judges shall be made by the President in consultation with the Chief Justice of the Union and the Chief Justice of the High Court.

Appointments and postings of District Judges.

(2) A person not already holding a judicial office in the service of the Government shall not be eligible to be appointed a District Judge, unless he has

¹ Inserted by Act XXVIII, 1954.

been an advocate for not less than five years and unless he is recommended by the Chief Justice of the Union in consultation with the Chief Justice of the High Court.

(3) The expression " District Judge " includes District and Sessions Judge, Sessions Judge, Chief Judge and Second Judge of the City Civil Court, Rangoon, Additional District Judge and Additional Sessions Judge.

Postings and promotion of other judicial officers.

37. (1) The High Court shall be consulted before rules are made by the President defining the standard of qualifications to be attained by persons desirous of entering a service consisting of persons intended to fill civil judicial posts subordinate to that of District Judge.

(2) The posting and promotion of, and the grant of leave to, persons referred to in sub-section (1) shall be in the hands of the High Court, but nothing in this section shall be construed as authorizing the High Court to deal with any such person otherwise than in accordance with the condition of his service prescribed under any rules for the time being in force.

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားရုံးများ အက်ဥပဒေ။

[၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၅၅။] (၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်။)

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း တရားရုံးများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေကို စုစည်း၍ ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း ၁။

စကားချိုး။

အမည်တို့သည် ရာနယ်အဝန်းနှင့်စတင်အာဏာတည်သည် နေ့ရက်။

၁။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၅၁ ပြည့်နှစ်၊ တရားရုံးများ အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။
(၂) ဤအက်ဥပဒေသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သို့သော် လည်း နိုင်ငံတော်သမတသည် နယ်မြေတစ်ခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ခရိုင်တစ်ခုခုကို အမိန့်ထုတ်ပြန် ကျေညာခြင်းဖြင့် ဤအက်ဥပဒေအာဏာတည်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်စေနိုင်သည်။

(၃) ဤအက်ဥပဒေသည်၊ နိုင်ငံတော်သမတက အမိန့်ထုတ်ပြန်ကျေညာ၍ သတ်မှတ်သည့် နေ့ ၊ တွင်အာဏာတည်ရမည်။

အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်။

၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေတွင်၊ အကြောင်းအရာနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဖြစ်စေ မဆန့်ကျင်လျှင်—

(က) “ ရန်ကုန်မြို့တော် ” ဆိုသည်မှာ၊ ရန်ကုန်မြို့နယ်အတွင်း အက်ဥပဒေ၊ ဆဋ္ဌမဇယား တွင်သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားသည့် နယ်နိမိတ်များအတွင်း ပါဝင်သည့် အရပ်ဒေသကိုဆိုလိုသည်။

(ခ) “ တရားလွှတ်တော် ” ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားလွှတ်တော်ကို ဆိုလိုသည်။

° ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တဝှမ်းလုံးတွင် အာဏာတည်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၇၇ တွင်ကြည့်။

- (ဂ) “တန်ဖိုး” ဆိုသည်မှာ၊ တရားမမှုလမှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ အယူခံမှုနှင့်ဖြစ်စေ စပ်လျဉ်း၍ အသုံးပြုသည့်အခါ၊ ထိုတရားမမှုလမှု၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံမှု၏ အချင်းဖြစ် ငွေပေါင်းကိုဖြစ်စေ၊ အချင်းဖြစ်အကြောင်းပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးကိုဖြစ်စေဆိုလိုသည်။
- (ဃ) “နိုင်ငံတော်သမတ” ဆိုသည်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်သမတ ကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း ၂။

တရားလွှတ်တော်၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ။

၃။ ။တရားလွှတ်တော်၏ သာမန်တရားမ မူလစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာတည်ရာ နယ်နိမိတ်များ သည်၊ ရန်ကုန်မြို့တော်နှင့် နိုင်ငံတော်သမတက အခါကာလအားလျော်စွာ ကျေညာသော အခြားနယ် နိမိတ်များဖြစ်ရမည်။

တရားလွှတ်
တော်၏သာမန်
တရားမမူလစီ
ရင်ပိုင်ခွင့်အာ
ဏာ။

၄။ ။(၁) ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေတွင် မည်သို့ပင် ပါရှိစေကာမူ၊ ရန်ကုန်မြို့တော်နှင့် တကွ၊ နိုင်ငံတော်သမတက ပုဒ်မ ၃ အရကျေညာသော အခြားနယ်နိမိတ်များအတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာသုံးစွဲသည့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများသည်၊ စက်ရှင်တရားရုံးသို့ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းခံစေရန် လွှဲအပ်တင်ပို့ရမည့် ရာဇဝတ်တရားခံများကို၊ တရားလွှတ်တော်သို့ လွှဲအပ်တင်ပို့ရမည်။

တရားလွှတ်
တော်၏သာမန်
ရာဇဝတ်မူလစီ
ရင်ပိုင်ခွင့်အာ
ဏာ။

(၂) ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေတွင် မည်သို့ပင် ပါရှိစေကာမူ၊ ရန်ကုန်မြို့တော်နှင့် တကွ၊ နိုင်ငံတော်သမတက ပုဒ်မ ၃ အရကျေညာသောအခြားနယ်နိမိတ်များအတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို သုံးစွဲသည့် တရားရုံးများကဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများကဖြစ်စေ၊ ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ် စီရင်ချက် များမူ၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်များမှ ထိုဥပဒေအရ စက်ရှင်တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရမည့် အယူခံမှုများ သည်၊ တရားလွှတ်တော်တွင်သာ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်။ စက်ရှင်တရားရုံးတွင် အယူခံဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

အခန်း ၃။

တရားရုံးများ တည်ထောင်ခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း။

၅။ ။(၁) တရားလွှတ်တော်၊ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စမော် တော်ရုံးများ အက်ဥပဒေအရ တည်ထောင်သည့် စမော်ကော်ရုံးများ၊ တည်ဆဲအခြား ဥပဒေတခုခုအရ တည်ထောင်သည့် တရားရုံးများအပြင်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင်၊ အောက်ပါအဆင့် အတန်းများ အတိုင်း တရားမရုံးများရှိစေရမည်။

တရားရုံးအဆင့်
အတန်းများ။

- (က) ခရိုင်တရားမရုံး၊
- (ခ) ရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံး။
- (ဂ) နယ်ပိုင်တရားမရုံးနှင့်
- (ဃ) မြို့နယ်တရားမရုံး။

(၂) ပုဒ်မခွဲ (၁) ပါစာရင်းတွင် ဖော်ပြထားသည့် တရားရုံးအသီးသီးသည်၊ ထိုစာရင်း၌ ဖော်ပြထားသော အထက်အောက် အစီအစဉ်အတိုင်း အဆင့်အတန်းရှိစေရမည်ပြင်၊ ထိုအစီအစဉ် အတိုင်းပင် လက်အောက်ခံဖြစ်စေရမည်။

၆။ ။တရားလွှတ်တော်၏ ယေဘုယျ ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ခြင်းကို လိုက်နာ၍၊ ခရိုင်တရားမရုံး ကြီးကြပ်အုပ် ချုပ်ခြင်း၊ မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနယ်နိမိတ်အတွင်းရှိအခြား တရားရုံးအသီးသီးကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ရမည်။

ခြင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မပါ အချက်တခုခုကြောင့် တရားလွှတ်တော်အား သော်လည်းကောင်း၊ ခရိုင်တရားမရုံးအားသော်လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သို့ခရိုင်တရားမရုံး၏ ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ခြင်း ခံရသည့် တရားရုံးတရပ်ရပ်က ချမှတ်၍ အခြားနည်းအားဖြင့် အယူခံ ဝင်ခွင့်မရှိသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခွင့်မရှိသော စီရင်ချက်တခုခုကို အမှားအမှန်ဝေဖန်ရန် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာပေးအပ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်မကောက်ယူရ။

နယ်မြေအပိုင်း အခြား။

၇။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေပါ ကိစ္စများအလို၌၊ နိုင်ငံတော်သမတ သည်၊ ရန်ကုန်မြို့တော်နှင့်တကွ၊ နိုင်ငံတော်သမတ က ပုဂံမဉ္ဇူ အရကောညာသော အခြားနယ်နိမိတ်များကို ချန်လှပ်၍ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံကို မိမိသင့်တော်သည့် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း တရားမခရိုင်များ ပိုင်းခြားရမည့် မြင်ထုတ်တရားမခရိုင်အသီးသီးကို တရားမနယ်ပိုင်နယ်များ ပိုင်းခြား၍ တရားမနယ်ပိုင် နယ်အသီးသီးကို၊ တရားမမြို့နယ်များပိုင်းခြားရမည်။

(၂) နိုင်ငံတော်သမတ သည်၊ ဆိုခဲ့သည့်တရားမခရိုင်များ၊ တရားမနယ်ပိုင်နယ်များနှင့် တရားမမြို့နယ်များ၏ နယ်နိမိတ်များကိုဖြစ်စေ၊ ထိုခရိုင်များ၊ နယ်ပိုင်နယ်များနှင့် မြို့နယ်များ၏အရေအတွက်ကိုဖြစ်စေ ပြောင်းလဲနိုင်သည်။

တရားရုံးများ တည်ထောင်ခြင်း။

၈။ ။(၁) နိုင်ငံတော် သမတ သည်၊ အောက်ပါအတိုင်း တရားရုံးများကို တည်ထောင်ရမည်။

- (က) တရားမခရိုင်အသီးသီးအတွက်၊ ခရိုင်တရားမရုံးတရုံးစီ။
- (ခ) တရားမနယ်ပိုင် နယ်အသီးသီးအတွက်၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံးတရုံးစီ။
- (ဂ) တရားမမြို့နယ် အသီးသီးအတွက်၊ မြို့နယ်တရားမရုံးတရုံးစီ။

(၂) နိုင်ငံတော်သမတ သည်၊ မည်သည့်တရားမခရိုင်အတွက်မဆို၊ ရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံးတရုံးကို တည်ထောင်နိုင်သည်။

တရားရုံးများ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ။

ခရိုင်၊ နယ်ပိုင် နယ်နှင့်မြို့နယ် တရားရုံးများ၏ တရားမမူလစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ။

၉။ ။တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စမော်ကော်ရုံးများ အက်ဥပဒေနှင့်တည့်ဆဲ အခြားဥပဒေတခုခုရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ—

- (က) မြို့နယ်တရားမရုံးသည်၊ ထန်ဘိုးငွေကထောင်ထက် ဓပိုသည့်တရားမ မူလမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မူလမှုခင်းကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာရှိစေရမည်။

ခြင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော် သမတ သည်၊ အမိန့်ထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းဖြင့်၊ မြို့နယ်တရားမရုံးအား၊ ထန်ဘိုးငွေ ငါးထောင် ထက်မပိုသည့် တရားမမူလမှုများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မူလမှုခင်းများကို စီရင်စေရန် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာတိုး၍ ပေးနိုင်သည်။

- (ခ) နယ်ပိုင်တရားမရုံးသည်၊ ထန်ဘိုးငွေ ငါးထောင် ထက်မပိုသည့် တရားမမူလမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မူလမှုခင်းကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာရှိစေရမည်။

ခြင်းချက်။ ။သို့ရာတွင်၊ နိုင်ငံတော်သမတ သည်၊ အမိန့်ထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းဖြင့်၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံးအား၊ ထန်ဘိုးငွေ တသောင်းထက် မပိုသည့် တရားမမူလမှုများကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မူလမှုခင်းများကို စီရင်စေရန်၊ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာတိုး၍ ပေးနိုင်သည်။

- (ဂ) ရာဘက် ခရိုင်တရားမရုံးသည်၊ ထန်ဘိုးငွေ တသောင်းငါးထောင် ထက်မပိုသည့် တရားမမူလမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မူလမှုခင်းကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာရှိစေရမည်။

ခြင်းချက်။ ။သို့ရာတွင်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ သည်၊ အမိန့်ထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းဖြင့်၊ ရာဘက် ခရိုင်တရားမရုံးအား၊ တန်ဖိုးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကန့်သတ်ခြင်းမရှိဘဲ၊ တရားမမှုလမှုများကို၊ သို့တည်း မဟုတ် မူလမှုခင်းများကို စီရင်စေရန် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာတိုး၍ ပေးနိုင်သည်။

(ဃ) ခရိုင်တရားမရုံးသည်၊ တန်ဖိုးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကန့်သတ်ခြင်းမရှိဘဲ တရားမ မူလ မှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မူလမှုခင်းကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာရှိစေရမည်ပြင်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ယေဘုယျ စကားရပ်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၊ အပိုဒ် ၁၉ တွင် အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြပါရှိသည့်အထိုင်း၊ တရားမခရိုင်တရားသူကြီး၏ ရုံးဖြစ်သည်ဟု ဖွတ်ယူရမည်။

၁၀။ ။နိုင်ငံတော်သမ္မတ သည်၊အမိန့်ထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းဖြင့်၊ခရိုင်တရားမရုံးသို့သော်လည်း၊ ရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံးသို့ သော်လည်း၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံးသို့ သော်လည်း၊ မြို့နယ်တရားမရုံးသို့ သော်လည်း၊ ထိုတရားရုံးစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် နယ်နိမိတ်အတွင်းဖြစ်စေ၊ ထိုနယ်နိမိတ်အတွင်း၌ သီးခြားသတ်မှတ် ထားသည့် အရပ်ဒေသတခုခု အတွင်း၌ဖြစ်စေ ဖြစ်ပွားသည့် အမှုများတွင်၊ တန်ဖိုးငွေ ၄၀၀ ရာ ထက် မပိုစေဘဲ သင့်တော်သည့် ထင်မြင်သည့် တန်ဖိုးငွေ အရေအတွက်အထိ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စမော် ကော်ရုံးများ အက်ဥပဒေအရ၊ စမော်ကော်ရုံးစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာများကို အပ်နှံနိုင်သည်။

အချို့ တရားရုံး များအားစမော် ကော် ရုံး အာ ဏာများ အပ် နှံခြင်း။

၁၁။ ။(၁) တရားမကျင့်ထံ့ဥပဒေ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စမော်ကော်ရုံးများ အက်ဥပဒေ၊ ရန်ကုန်မြို့တော်တရားမရုံး အက်ဥပဒေနှင့်တည့်သ် အခြားဥပဒေတခုခုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့် ကျင်စေဘဲ၊ အောက်တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်းအယူခံ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရရှိသည့် တရားရုံး များသည်၊ မိမိတို့လက်အောက်ခံ တရားရုံးများက မူလစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာများကိုသုံးစွဲ၍၊ချမှတ်သည့် ဒီကရီများနှင့်အမိန့်များဆိုင်ရာ အယူခံမှုများကိုကြားနာရန် အာဏာရှိစေရမည်။

တရားရုံးများ၏ အယူခံစီရင်ပိုင် ခွင့်အာဏာ။

(က) အပိုဒ် (ဂ) ရှိပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ မြို့နယ်တရားမရုံးက ချမှတ် သည့် ဒီကရီကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကို ခရိုင်တရားမရုံးတွင် အယူခံဝင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

(ခ) နယ်ပိုင်တရားမရုံးက ချမှတ်သည့် ဒီကရီကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကို ခရိုင် တရားမရုံးတွင်အယူခံဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

ခြင်းချက်။ ။သို့ရာတွင်နိုင်ငံတော်သမ္မတ သည်၊ အမိန့်ထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းဖြင့် သတ်မှတ် ထားသောနယ်ပိုင်တရားမရုံးက ချမှတ်သည့်မူလဒီကရီနှင့် အမိန့်များကို တရားလွှတ်တော်တွင် အယူ ခံဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။ ထိုသို့ပြဋ္ဌာန်းသည့်အချက်တွင်၊ အဆိုပါသတ်မှတ်ထားသည့် တရားရုံးကချမှတ်သောအဆိုပါဒီကရီကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကို၊ အဆိုပါအမိန့်ထုတ်ပြန်ကျေညာ ချက် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး၊ တရားလွှတ်တော်တွင် အယူခံဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်။ ထို့ပြင် တန်ဖိုးငွေ၄၀၀ထောင်ထက်ပိုသည့် တရားမမှုလမှုတွင်ဖြစ်စေ၊ မူလမှုခင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ချမှတ် သည့်ဒီကရီကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကိုတရားလွှတ်တော်တွင် အယူခံဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(ဂ) တန်ဖိုးငွေ၄၀၀ရာထက်မပိုသည့် တရားမမှုလမှုတွင်ဖြစ်စေ၊ မူလမှုခင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ချမှတ်သည့်ဒီကရီကို၊ သို့တည်းမဟုတ်အမိန့်ကိုရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံး၌ အယူခံ ဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(ဃ) ရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံးက ချမှတ်သည့်ဒီကရီကို၊သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကိုတရား လွှတ်တော်တွင် အယူခံဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(င) ခရိုင်တရားမရုံးက ချမှတ်သည့်ဒီကရီကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကိုတရားလွှတ် တော်တွင်အယူခံဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(၂) တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)၊ အပိုဒ် (၈) တွင်သီးခြားဖော်ပြသည့် အမိန့်ကို၊ ခရိုင်တရားမရုံးက စမော်ကော်ရုံးစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကိုသုံးစွဲ၍ ချမှတ်သည်အခါ၊ တရား လွှတ်တော်၌အယူခံဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

စည်းကမ်းသတ် ကာလအပိုင်း အခြား။

၁၂။ ။ ပုဒ်မ ၁၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)၊ အပိုဒ် (က) နှင့် (ခ) အရခရိုင်တရားမရုံးတွင်၎င်း၊ ဆိုခဲ့ သည့်ပုဒ်မခွဲ၏အပိုဒ် (ဂ) အရရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံးတွင်၎င်း၊ အယူခံဝင်ခွင့်ရသည့် ကာလအပိုင်း အခြားသည်၊ အယူခံဝင်သောဒီကရီကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကိုချမှတ်သည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ခြောက်ဆယ်ဖြစ်ရမည်။

စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း။

ခရိုင်တရားမရုံး ၏ အမှု လွှဲ ပြောင်းနိုင်သည့် အာဏာ။

၁၃။ ။ (၁) တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၄ အရအမှုကိုပြန်၍နုတ်သိမ်းနိုင်သော၊ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်သော၊ လွှဲပြောင်းနိုင်သောအာဏာများအပြင်၊ ခရိုင်တရားမရုံးသည်၊ မိမိထံတွင် ဖြစ်စေ၊ မိမိလက်အောက်ခံတရားရုံးတရပ်ရပ်တွင်ဖြစ်စေ ဆိုသည့်အမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုအမျိုး အစားကို၊ ခရိုင်တရားမရုံး၏ ရာဘက်တရားသူကြီးကဖြစ်စေ၊ ထိုခရိုင်တရားမရုံး၏ လက်အောက်ခံ အခြားတရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ထိုလက်အောက်ခံတရားရုံး၏ရာဘက်တရားသူကြီးကဖြစ်စေ၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ စစ်ဆေးစီရင်ရမည်ဟု အမိန့်စာဖြင့်ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မအရ ဆင့်ဆို ချက်သည်၊ မည်သည့်တရားရုံးကိုမျှ၊ ထိုတရားရုံး၏ငွေကြေးအကန့်အသတ်ရှိသောစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ထက်ပိုသောအာဏာကိုအပ်နှံသည့်ဟုမယူဆရ။

(၂) ဤပုဒ်မအရ၊ စမော်ကော်ရုံးတရပ်ရပ်ပြန်၍နုတ်သိမ်းသည့်အမှုတခုခုကို စစ်ဆေးစီရင် သောတရားရုံးသည်၊ ထိုအမှုကိုစွဲအလို့ငှါ၊ စမော်ကော်ရုံးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ခရိုင်တရားမရုံး ကအာဏာများ ကိုလွှဲအပ်ခြင်း။

၁၄။ ။ ခရိုင်တရားမရုံးသည်၊ တရားလွှတ်တော်၏ အခွင့်အမိန့်ကို ကြိုတင်ရယူပြီးလျှင်၊ ဤအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ နှင့်တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ ခရိုင်တရားမရုံးသို့ အပ်နှံထား သည့်အာဏာများကို၊ ထိုတရားမရုံးခရိုင်အတွင်းရှိ ရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ နယ်ပိုင်တရားမ ရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာဖြင့်လွှဲအပ်နိုင်သည်။ ထိုရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုနယ် ပိုင်တရားမရုံးသည်၊ အဆိုပါအာဏာများကို၊ ထိုခရိုင်တရားမရုံး စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်နိမိတ်အတွင်း သတ်မှတ်ထားသည့် ထိုခရိုင်၏အစိတ်အပိုင်း၌အကြောင်းအားလျော်စွာ သုံးစွဲနိုင်သည်။

တရားသူကြီး များသည်၊ မိမိ ကိုယ်ကျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အမှုများကို မစီ ရင်ရခြင်း။

၁၅။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ တည်ထောင်သည့် တရားရုံး၏ တရားသူကြီးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဘက်တရားသူကြီးသည်၊ ကိုယ်တိုင်အမှုသည်ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် မိမိကိုယ် ကျိုးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် တရားမမှုလမျှကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမူခင်း ကိုကြားနာခြင်းသော်၎င်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသော်၎င်း မပြုရ။

(၂) အဆိုပါတရားမမှုလမျှသည်၊ သို့တည်းမဟုတ်အယူခံမှုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား မူခင်းသည်၊ လက်အောက်ခံတရားရုံး၏ တရားသူကြီးထံရောက်လျှင်၊ ထိုတရားသူကြီးသည် ထိုအမှု ဆိုင်ရာအမှုတွဲကို၊ အမှုလွှဲပြောင်းနိုင်သောအာဏာရှိသည့် ဆိုင်ရာအထက်တရားရုံးသို့ မည်သည့် အကြောင်းများကြောင့် တင်ပို့ရကြောင်း အစီရင်ခံစာနှင့်တကွ ချက်ခြင်းတင်ပို့ရမည်။ ထိုအခါ ထိုအထက်တရားရုံးသည်၊ ထိုအမှုကိုကြားနာဆုံးဖြတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် အခြားတရားရုံးသို့ လွှဲပြောင်းရမည်။

(၃) အဆိုပါတရားမမှုလမျှသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံမှုသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြား မူခင်းသည်၊ လက်အောက်ခံတရားရုံး၏ရာဘက်တရားသူကြီးထံရောက်လျှင်၊ ထိုအမှုဆိုင်ရာအမှုတွဲကို၊

ထိုလက်အောက်ခံတရားရုံး၏ တရားသူကြီးထံချက်ခြင်းပေးပို့ရမည်။ ထိုတရားသူကြီးက ထိုအမှုကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ရမည်။

လက်အောက်ခံတရားရုံးများ၏ တရားသူကြီးများနှင့် အခြားအမှုထမ်းများ ခန့်ထားခြင်း။

၁၆။ ။(၁) ရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံးများ၏တရားသူကြီးများကို၊ ထို့ပြင် ထိုတရားရုံးများ တရားသူကြီး တွင်ရာဘက်တရားသူကြီးများရှိလျှင်၊ ထိုရာဘက်တရားသူကြီးများကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ က နိုင်ငံတော် များခန့်ထား ခြင်း။ တရားဝန်ကြီးချုပ်၊ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးချုပ်တို့နှင့် တိုင်ပင်ပြီးလျှင် ခန့်ထားရမည်။ နယ်ပိုင် တရားမရုံးများနှင့် မြို့နယ်တရားမရုံးများ၏တရားသူကြီးများကို၊ ထို့ပြင် ထိုတရားရုံးများတွင် ရာဘက် တရားသူကြီးများရှိလျှင်၊ ထိုရာဘက်တရားသူကြီးများကို၊ လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးများက၊ လွှတ်တော် ချုပ်တရားဝန်ကြီးများနှင့် တိုင်ပင်ပြီးလျှင်ခန့်ထားရမည်။ သို့ရာတွင် လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးများက ခန့်ထားရမည့်နယ်ပိုင်တရားမရုံးနှင့် မြို့နယ်တရားမရုံးများ၏ တရားသူကြီးနှင့် ရာဘက်တရားသူကြီး အားလုံး၏အရေအတွက်သည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ကအခါကာလအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့်အရေ အတွက်ထက်မပိုစေရ။

(၂) ရာဘက်တရားသူကြီးအဖြစ် ခန့်ထားခြင်းခံရသည့်အရာရှိသည်၊ မိမိကို ခန့်ထားရာ ဖြစ်သောတရားရုံး၏စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့် ထိုတရားရုံးဆိုင်ရာ တရားသူကြီး၏အာဏာများကိုသုံးစွဲ ရမည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့သုံးစွဲရာ၌ ထိုရာဘက်တရားသူကြီးကဖြစ်စေ၊ ထိုရာဘက် တရားသူကြီးနှင့် အဆင့်အတန်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးတူညီသောအရာရှိများကဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးကြားနာ ဆုံးဖြတ် နိုင်သည့်တရားမမှုလမှုအမျိုးအစားနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံမှုအမျိုးအစားနှင့်စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ ထိုအမှုများ၏ တန်ဖိုးနှင့်စပ်လျဉ်း၍သော်၎င်း၊ တရားလွှတ်တော်ကထုတ်ဆင့်သော ယေဘုယျအမိန့် ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အထူးအမိန့်ကို နာခံရမည်ဖြစ်ပြီး၊ တရားရုံးဆိုင်ရာအလုပ်များကို ခွဲဝေချထား ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ထိုတရားရုံးဆိုင်ရာတရားသူကြီး၏ အုပ်ချုပ်ခြင်းကိုလည်းခံယူရမည်။

(၃) အရာရှိတစ်ဦးကို၊ တရားရုံးတစ်ရုံးတွင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးထက်ပိုသော တရားရုံးများတွင် ဖြစ်စေ၊ ရာဘက်တရားသူကြီးအဖြစ်ခန့်ထားနိုင်သည်။ တရားရုံးတစ်ရုံးတွင် တရားသူကြီးဖြစ်သူအရာရှိ ကိုလည်း၊ အခြားတရားရုံးတစ်ရုံးတွင်ဖြစ်စေ၊ အများတွင်ဖြစ်စေ၊ ရာဘက် တရားသူကြီး အဖြစ် ခန့်ထားနိုင်သည်။

၁၇။ ။(၁) ခရိုင်တရားမရုံး၊ ရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံး၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံးနှင့် မြို့နယ် တရားမရုံးဆိုင်ရာအမှုထမ်းများကို၊ တရားမခရိုင်တရားသူကြီးက ခန့်ထားရမည်။ တရားရုံးဆိုင်ရာ အမှုထမ်းများ ခန့်ထားခြင်း။

(၂) ဤပုဒ်မအရခန့်ထားရာတွင်၊ ဤကိစ္စအတွက်တရားလွှတ်တော်က နိုင်ငံတော်သမ္မတ ၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယူ၍၊ အမိန့်ထုတ်ပြန် ကျေညာချက်ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသည့် နည်းဥပဒေများကို လိုက်နာရမည်။

အခန်း ၄။

ထပ်ဖြည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ။

၁၈။ ။တရားမရုံးအသီးသီးသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ က အမိန့်ထုတ်ပြန် ကျေညာခြင်းဖြင့် ရုံးဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားသောနေရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် နေရာများတွင်ရုံးထိုင်ရမည်။ ထိုသို့ညွှန်ကြားခြင်းမရှိခဲ့ နေရာ။ ဆိုင်ရာတရားမရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်နယ်နိမိတ်အတွင်း နေရာတစ်ခုခုတွင် ရုံးထိုင်ရမည်။ ရုံးဆိုင်ရာ နေရာ။

တံဆိပ်။ ၁၉။ ။တရားရုံးအသီးသီးသည်၊ မိမိထုတ်ဆင့်သည့်သမ္မာန်စာ၊ ဝရမ်းစာစသည်ဆင့်စာများ၊ အမိန့်များနှင့်မိမိချမှတ်သည့်ဒီကရီများပေါ်တွင် တံဆိပ်ခပ်နှိပ်ရန် တရားလွှတ်တော်က ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ပုံစံနှင့် ဝမာဏရှိသောတံဆိပ်ကို အသုံးပြုရမည်။

အလုပ်ပိတ်ရက်နှင့် ရက်ရှည်ရုံးပိတ်ရက်များ။ ၂၀။ ။(၁) တရားလွှတ်တော်ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သည့် တရားရုံးများအတွက် နှစ်စဉ် အလုပ်ပိတ်ရက်များသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ နာမတော်တူညီချက်ဖြင့် တရားလွှတ်တော်ကသတ်မှတ်သည်အတိုင်းဖြစ်ရမည်။

(၂) တရားလွှတ်တော်သည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အခွင့်အမိန့်ကိုရယူ၍၊ တရားလွှတ်တော်ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သည့် တရားရုံးများကို၊ တနှစ်လျှင် ခြောက်သိတင်းထက်မပိုသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ရုံးထိုင်ခြင်းကိုရွှေ့ဆိုင်းထားစေရန် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(၃) ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မခွဲ(၂)အရ သတ်မှတ်ထားသည့် နေ့ရက်တရက်ရက်တွင်၊ တရားရုံးတရပ်ရပ်ကပြုသည့် တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်မှုသည်၊ ထိုနေ့ရက်တွင် ပြုသည့်ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိစေရ။

ရှေ့နေများ။ ၂၁။ ။ဤအက်ဥပဒေအာဏာ တည်အဆဲဆဲကာလက၊ တရားလွှတ်တော်လက်အောက်ခံ ဖြစ်သော တရားရုံးတရပ်ရပ်တွင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးများတွင်ဖြစ်စေ ရှေ့နေလိုက်ခွင့်ရသူသည်၊ ရှေ့နေများအက်ဥပဒေ (Legal Practitioners Act) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်၎င်း၊ ထိုအက်ဥပဒေအရပြုထားသောနည်းဥပဒေများနှင့်၎င်း မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ဤအက်ဥပဒေအရတည်ထောင်၍ ဆိုခဲ့သည့်တရားရုံးနှင့်အလားတူသော တရားရုံးတွင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးများတွင်ဖြစ်စေ ရှေ့နေလိုက်ခွင့်ရှိရမည်။

ဇွန်သိမ်းသည့် တရားရုံးများ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာဆက်လက်တည်ခြင်း။ ၂၂။ ။(၁) အကြောင်းတခုခုကြောင့်၊ အမှုတခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ တရားရုံးတရပ်ရပ်၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရပ်စဲသည်အခါ၊ အကယ်၍ထိုတရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ မရပ်စဲသော်၊ ထိုတရားရုံးတွင် ထိုအမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စီရင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည့် မှုခင်းကိစ္စကို ထိုတရားရုံး၏ အလုပ်တာဝန်များလွှဲအပ်ခြင်းခံရသော တရားရုံးတွင်စီရင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(၂) ပုဒ်မခွဲ(၁)တွင်ပါရှိသည့်အချက်တခုခုသည်၊ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ နှင့် အမိန့်အမှတ် ၄၇၊ နည်းဥပဒေ ၂ အရဖြစ်စေ၊ တည်ဆဲအခြားတရားဥပဒေ တရပ်ရပ်အရဖြစ်စေ၊ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အမှုများနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်မကောက်ယူရ။

အခန်း ၅။

မပြီးပြတ်သေးသောမှုခင်းနှင့် ပြီးပြတ်သော မှုခင်းများအတွက်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ။

မပြီးပြတ်သေးသည့်မှုခင်းများ။ ၂၃။ ။(၁) ဤအက်ဥပဒေ စတင်အာဏာတည်သည်နေ့၌၊ ပြည်ထောင်စုခြံနိမာနိုင်ငံအတွင်း၊ ခရိုင်တရားရုံးမှတစ်ပါး၊ အခြားတရားရုံးတရပ်ရပ်တွင်မပြီးပြတ်သေးသည့် မှုခင်းအသီးသီးကို၊ အမှုစွဲဆိုရင်းတရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာနှင့်တူညီသော စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို၊ ဤအက်ဥပဒေအရ သုံးစွဲကျက်ရှိသည့်တရားရုံးသို့ လွှဲပြောင်းသည်ဟုပုဂံယူရမည်။ ထိုကဲ့သို့သောမှုခင်းကို လွှဲပြောင်းခြင်းခံရသည့်တရားရုံးကလည်း၊ ထိုမှုခင်းကို မိမိ၏ရုံးတွင်စွဲဆိုထားဘိသကဲ့သို့ စစ်ဆေးကြားနာဆုံးဖြတ်ရမည်။ သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မ၌ပါရှိသောအချက်တခုခုကြောင့်တရားမမှုလမှု၏၊ သို့တည်းမဟုတ်အယူခံမှု၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမှုခင်းတခုခု၏ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းသတ် ကာလ အပိုင်းအခြားကို၊ တိုးချဲ့သည်ဟုအဓိပ္ပါယ်မကောက်ယူရ။

(၂) ဤအက်ဥပဒေစတင် အာဏာတည်သည့်နေ့၌၊ ခရိုင်တရားမ ရုံးဝန်ထောက်ထံတွင် မပြီးပြတ်ရှိနေသေးသော လျှောက်လွှာအားလုံးသည် ခရိုင်တရားမရုံးတွင် မပြီးပြတ်ရှိနေသည်ဟုမှတ် လူရမည်။

၂၄။ ။ဤအက်ဥပဒေ စတင်အာဏာမတည်မီက ချက်သော်လည်း၊ အယူခံမဝင်ရသေး ပြီး ပြတ် သော သည့်ဒီကရီများ၊ အမိန့်များကို ပုဒ်မ ၁၁ အရ အယူခံမှုကြားနာပိုင်ခွင့် ရှိသည့်တရားရုံးတွင် အယူ မှခင်းများကို အ ခံဝင်ခွင့်ရှိစေရမည်။ သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မ၌ ပါရှိသော အချက်တခုခုကြောင့်၊ တရားမမှုလမှု၏၊ လူခံဝင်ခြင်း။ သို့တည်းမဟုတ် အယူခံမှု၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမှခင်းတခုခု၏ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းသတ်ကာလ အပိုင်းအခြားကို၊ တိုးချဲ့သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်မကောက်ယူရ။

အခန်း ၆။

အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ။

၂၅။ ။(၁) တရားလွှတ်တော်သည် အမိန့်ထုတ်ပြန် ကျေညာခြင်းဖြင့် အောက်ပါ အကြောင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ဤအက်ဥပဒေနှင့်၎င်း၊ တည်ဆဲအခြားဥပဒေများနှင့်၎င်း၊ ညီညွတ်သော နည်းဥပဒေများကိုပြုနိုင်သည်။

တ ရား လွှတ် တော် ၏ နည်း ဥပ ဒေ ပြု နိုင် သောအာဏာ။

- (က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံရှိတရားရုံးများတွင်၊ မည်သူတို့အားလျှောက်လွှာရေးသူ များ၏ အလုပ်ကိုလုပ်ကိုင်ရန်ခွင့်ပြုရမည်ဟုပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ထိုလျှောက်လွှာရေးသူ များ၏ အလုပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဤအပိုဒ်အရပြုသည့်နည်း ဥပဒေများကို ကျူးလွန်လျှင်၊ မည်သည် အာဏာပိုင်က စစ်ဆေးစီရင်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းခြင်း။
- (ခ) တရားလွှတ်တော်က ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သည့် တရားရုံးများကိုသွားရောက်စစ်ဆေး ရန်နှင့် ထိုတရားရုံးများ၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို စီမံအုပ်ချုပ်ရန်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း။
- (င) တရားလွှတ်တော်ရှိ တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ အရာရှိများနှင့် အခြားအမှုထမ်းများ၊ ထို့ပြင် တရားလွှတ်တော်က ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သည့် တရားရုံးများရှိ တရားစီရင်မှု ဆိုင်ရာ အရာရှိများနှင့် အခြားအမှုထမ်းများ အလုပ်ဝတ်ဘရားဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုတိုးတက်စေရန်၎င်း၊ ထိုအရာရှိများနှင့် အမှုထမ်းများ စည်ကမ်း သေဝပ်မှုရှိစေရန်၎င်း ရည်ရွယ်၍၊ သင်တော်သည်ထင်မြင်သည့် ကိစ္စအားလုံးကို စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ခြင်း။

(၂) မည်သူမဆို၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)၊ အပိုဒ် (က) အရပြုသားသည် နည်းဥပဒေတခုကို ကျူး လွန်လျှင်၊ ငါးဆယ်ထိငွေဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရမည်။

၂၆။ ။၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ တရားရုံးများအက်ဥပဒေကို၊ ဤအက်ဥပဒေကရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။ ရုပ်သိမ်းခြင်း။

အထူးတရားမရုံး အက်ဥပဒေ။^၁

[၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၇၃။] (၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်။)

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အထူးတရားမရုံး အက်ဥပဒေဟုခေါ်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ က အာဏာတည်ခြင်းမှရပ်စဲရမည်ဟု အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ ဆင်ဆိုသည့်နေ့တိုင်အောင် အာဏာတည်ရမည်။ ယင်းသို့အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ခြင်းအားဖြင့် ဤအက်ဥပဒေ အာဏာတည်ခြင်းမှရပ်စဲသောအခါ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ယေဘုယျစကားရပ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ ရှိ အက်ဥပဒေရုပ်သိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အကျိုးသက်ရောက်ရမည်။

၂။ ။ ဤအက်ဥပဒေတွင်—

(က) “အထူးတရားမရုံး” ဆိုသည်မှာ၊ ပုဒ်မ ၃ အရဖွဲ့စည်းသည့် အထူးတရားမရုံးကိုဆိုလိုသည်။

(ခ) “နိုင်ငံတော်ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့” ဆိုသည်မှာ၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော် ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့ဆိုင်ရာအမိန့် (State Agricultural Marketing Board Order, 1947) အရ ဖွဲ့စည်းထားသည့် နိုင်ငံတော်ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။

၃။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ သည်၊ အထူးတရားမရုံးတခုကိုဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ ထိုတရားမရုံးတွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတ ကခန့်ရမည် အဖွဲ့ဝင်သုံးဦးပါဝင်ရမည်။ အထူးတရားမရုံး၏ နာယကသည် လွှတ်တော်ချုပ်တရားဝန်ကြီးတဦးဖြစ်ရမည်။ အခြားအဖွဲ့ဝင်များကို လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးများထဲမှ ဖြစ်စေ၊ တရားမခရိုင်တရားသူကြီးအဖြစ်ဖြင့် အနည်းဆုံး နှစ်နှစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများထဲမှ ဖြစ်စေ၊ လွှတ်တော်ရှေ့နေအဖြစ်ဖြင့်အနည်းဆုံးဆယ်နှစ်အမှုလိုက်လဲဆောင်ရွက်ခဲ့သူများထဲမှဖြစ်စေ ခန့်ရမည်။

၄။ ။ အထူးတရားမရုံးမှာ၊ နိုင်ငံတော်ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့အား စွဲဆိုရန်ရှိသော စပါး၊ ဆန်၊ ဆန်ကွဲနှင့် ဖွန့်များရောင်းချသည့်အတွက် ရရန်ရှိသည့် တန်ဖိုးငွေများနှင့် မတ်သက်၍ တရားမမှုလမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် စပါး၊ ဆန်၊ ဆန်ကွဲနှင့် ဖွန့်များရောင်းချသည့်အတွက် ရရန်ရှိသည့် တန်ဖိုးငွေများနှင့် ပတ်သက်၍ အခြားမူလမှုခင်းကိုသာလျှင်စစ်ဆေးစီရင်ရန် အာဏာရှိရမည်။ ထိုကဲ့သို့သော တရားမမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မူခင်းကိုအခြားဘည်ဆဲ တရားဥပဒေများတွင်၊ နယ်နိမိတ်ဆိုင်ရာ၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုတန်ဖိုးဆိုင်ရာများ၊ မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ အထူးတရားမရုံးတွင်စွဲဆိုနိုင်ရမည်။

၅။ ။ တရားလွှတ်တော်က တရားမမှုလမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမူလ မူခင်းစစ်ဆေးစီရင်သည့်အခါ၊ ရရှိသုံးစွဲသော အာဏာအားလုံးကို အထူးတရားမရုံးသည် ရရှိသုံးစွဲနိုင်ရမည်။ ဤအက်ဥပဒေတွင် အတည့်အလင်းပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြုသည့် အချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အထူးတရားမရုံးသည် တရားမမှုလမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမူလမှုခင်းစစ်ဆေးစီရင်သည့်အခါ၊ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာနိုင်သမျှလိုက်နာရမည်။

^၁ ဤအက်ဥပဒေကို မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အပိုင်း ၁၊ စာမျက်နှာ ၇၇ တွင်ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

၆။ ။တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅-က၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) တွင်မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ၊ အမှုသည်တဦးဦးသည် မဟုတ်မမှန်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် အနှောင်အရှက်ဖြစ်စေသော တောင်းဆိုချက်တခုခုကို တင်သွင်းလျှင်၊ အထူးတရားမရုံးသည် ထိုပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင် ဖော်ပြထားသော အာဏာများကိုသုံးစွဲလျက်၊ ထျော်ကြေးအဖြစ်ဖြင့်သုံးတောင်အထိ ယင်းသို့တင်သွင်းသူကစီရင်ငွေပေးဆောင်ရမည် ဟုအမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၇။ ။ (၁) အထူးတရားမရုံးသည်၊ နာယက ကသတ်မှတ်သည် နေရာနှင့်အချိန်တွင် ရုံးထိုင်ရမည်။

(၂) အထူးတရားမရုံး၏ အဖွဲ့ဝင်တဦးဦးသည်၊ တရားမမှုလမှုတခုခုကို ဖြစ်စေ၊ အခြားမူလမှုခင်း တခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း မပြုနိုင်လျှင်၊ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ပုဒ်မ ၃ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲထိုအဖွဲ့ဝင်၏နေရာတွင် အခြားသူတဦးကိုခန့်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ထိုအဖွဲ့ဝင်သစ်ကို အမှုစတင်စစ်ဆေးသည့်နေ့မှစ၍ ခန့်ဘိသကဲ့သို့ ထိုတရားမမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် မူခင်းကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၃) အထူးတရားမရုံး၏ အဖွဲ့ဝင်များ အချင်းချင်း သဘောကွဲလွဲသည်အခါ၊ အဖွဲ့ဝင်များရာ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်အတိုင်းဆုံးဖြတ်ရမည်။

၈။ ။ (၁) အထူးတရားမရုံးမှာ၊ အမှုစစ်ဆေးခြင်းကို တရားမြှောင်မှန်ရေး အကျိုးငှါ ရွှေ့ဆိုင်းရန်လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသည့်အခါမှတပါး၊ အခြားမည်သည့် အကြောင်းကိစ္စအတွက်မျှ၊ အမှုစစ်ဆေးခြင်းကို ရွှေ့ဆိုင်းရန်တာဝန်မရှိစေရ။

(၂) သက်သေတဦးဦး၏ အစစ်ခံချက်သည် အရာရောက်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟူ၍ယူဆလျှင်၊ အထူးတရားမရုံးသည် ထိုသက်သေကို ဆင်ခေါ်ရန်ငြင်းဆိုနိုင်သည်။

(၃) အခြားတည်ဆဲ တရားဥပဒေတခုခုတွင် မည်သို့ပင် ပါရှိစေကာမူ၊ အထူးတရားမရုံးသည်၊ မိမိစစ်ဆေးသည်သက်သေအသီးသီး၏ အစစ်ခံချက်ကိုအကျဉ်းချုပ်ရေးမှတ်ထားရမည်။

(၄) ဤအက်ဥပဒေအရ၊ အထူးတရားမရုံးက ချမှတ်သောဒီကရီကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကို မည်သည့်တရားရုံးတွင်မျှ အယူခံဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

၉။ ။ ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ အထူးတရားမရုံး၌စွဲဆိုသော တရားမမှုလမှုများနှင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားမူလမှုခင်းများနှင့်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။

၁၀။ ။ အမှုသည် တဦးဦးက လျှောက်ထားသည်အခါ၊ အထူးတရားမရုံးသည် အမှုသည်များအား နှိုတစ်စာပေးပြီးလျှင်၊ ထိုသူတို့အနက် ကြားနာစေလိုသူတို့၏ လျှောက်လဲချက်များကို ကြားနာပြီးနောက်သော်၎င်း၊ နှိုတစ်စာမပေးဘဲ မိမိအလိုအလျောက်သော်၎င်း၊ အခြားမည်သည့် တရားရုံးတွင်မဆို မပြီးပြတ်ရှိနေသေးသည် နိုင်ငံတော်ကောက်ပဲလီးနှံရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် တရားမမှုလမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမူလမှုခင်းကို မည်သည့်အခြေအနေတွင်မဆို နုတ်သိမ်းပြီးလျှင်၊ ၎င်းကိုစစ်ဆေးစီရင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် စီရင်ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

သို့ရာတွင် အထူးတရားမရုံးက ဤပုဒ်မအရ၊ တရားမမှုလမှုတခုခုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမူလမှုခင်းတခုခုကို နုတ်သိမ်းခြင်းမပြုမီ၊ ထိုတရားမမှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ မူခင်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ စပ်လျဉ်း၍ ဝေးဆောင်ပြီးဖြစ်သော ရုံးခွန်တော်ကို၊ ပုဒ်မ ၉ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်ကြောင့်ပြန်ပေးရန်လိုသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်မကောက်ယူရ။

၁၁။ ။ အထူးတရားမရုံးကချမှတ်သော ဒီကရီကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ကို၊ အကယ်၍ ဤအက်ဥပဒေအာဏာမတည်ခဲ့ပါမူ၊ ထိုဒီကရီနှင့် သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်နှင့် လက်ဆိုင်သော တရားမမှုလမှုကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားမူလ မှုခင်းကို စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိမည့်တရားမရုံးတွင်သာလျှင်၊ တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ဖော်ပြနိုင်ရမည်။

၁၂။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်ရန် ကြံရွယ်သည့် ကိစ္စအတွက်၊ အထူးတရားမရုံးအဖွဲ့ဝင် တဦးဦးအား၊ တရားမမှုဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်စေ၊ အခြားမှုခင်းဖြစ်စေ မစွဲဆိုရ။

(၂) ဤအက်ဥပဒေတွင် အတည်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည် အတိုင်းမှတစ်ပါး၊ ဤအက်ဥပဒေအရဆောင်ရွက်သည့် သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်ရန် ကြံရွယ်သည့် ကိစ္စကြောင့် ဖြစ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကိစ္စကြောင့် ဖြစ်ရန်အကြောင်းရှိသော ပျက်စီးနစ်နာမှုအတွက် အစိုးရအား၊ တရားမမှုဖြစ်စေ၊ အခြားမှုခင်းဖြစ်စေ မစွဲဆိုရ။

D.—THE POLICE SERVICES.

ဃ—ရဲအမှုထမ်းဆိုင်ရာ။

THE RANGOON POLICE ACT.

CONTENTS.

PART I.

PRELIMINARY.

Sections.

1. Extent.
2. Repeal.
3. Act not to apply to Burma police unless serving under Commissioner of Police.
4. Effect of alteration of limits of Rangoon Town.
5. Interpretation clause.

PART II

CONSTITUTION, REGULATION AND POWERS OF THE POLICE.

6. Superintendence in the President.
7. Appointment of superior officers.
8. Powers of Commissioner of Police.

Sections.

- 8A. Power of Superintendent to issue warrant for search, etc., of common gaming-house.
9. General constitution of the Rangoon police-force.
10. Control and rules for government of the Rangoon police-force.
11. Appointment, promotion and posting of police-officers of subordinate ranks.
12. Vesting of powers, functions and privileges of a police-officer.
13. Responsibilities, etc., of police-officer under suspension.
14. Police-officers not to engage in other employment.
15. Police-officer always on duty.
16. Duties of a police-officer.
17. Police-officers to give two months' notice of resignation.
18. On ceasing to be a police-officer every person to give up certificate and equipment.
Penalty for refusing to do so.
19. Obtaining employment or release by false pretences.
20. Penalties for offences against this Act by a police-officer.
21. * * * * *

PART III.

SPECIAL PROVISIONS FOR ADDITIONAL POLICE AND DISTURBED AREAS.

22. Additional police-officers employed at the cost of individuals.
23. Appointment of additional force in the neighbourhood of railway and other works.
24. Quartering punitive police in disturbed or dangerous areas.
25. Awarding compensation to sufferers from misconduct of inhabitants.
26. Recovery of moneys payable under sections 22, 23, 24 and 25.

SPECIAL POLICE-OFFICERS.

27. Special police-officers.
28. Powers of special police-officers.
29. Punishment for refusing to serve.

PART IV.

PROVISIONS FOR THE PRESERVATION OF PEACE AND ORDER AND
FOR OTHER PURPOSES.

Provisions against Thieves and Vagabonds.

30. Apprehension and punishment of reputed thieves and others.
31. Penalty for possession of property suspected to be stolen.

Sections.

- 31A. Power to require security for good behaviour on conviction under section 30 or 31.
- 31B. Power to give prohibition for prevention of disorder.
Penalty for contravention of a prohibition.

Powers of Entry and Inspection.

- 32. Power for police to enter pawnshops, licensed lodging-houses and places of resort of loose or disorderly characters.
- 33. Powers of police-officer deputed to enter and seize false weights and measures.
- 34. Admission of police to places of public resort.

Additional Powers to Arrest.

- 35. Apprehension of offenders by private persons, if name, etc., unknown.
- 36. Punishment for resisting lawful arrest by private persons.
- 36A. Police-officer may arrest without warrant on view of certain offences if name, etc., unknown.

Regulation of Crowds, Traffic, etc.

- 37. Regulation of public assemblies and processions, and licensing of the same
- Music and torches in streets.
- 38. Powers with regard to assemblies or processions violating conditions of license.
- 39. Power to keep order on public roads, etc.
- 40. Penalty for disobeying orders issued under the last three sections.
- 40A. Levy of fees from private persons for employment of police in special cases.
- 41. Punishment for certain offences on roads and public places :—
 - (1) Driving elephant or wild animal :
 - (2) Driving a vehicle without sufficient lights :
 - × (3) Riding or driving otherwise than on the left side of road :
 - (4) Furious riding or driving :
 - (5) Exposing horses for sale, training animals, and cleaning or repairing vehicles :
 - (6) Negligence in driving cattle :
 - (7) Leaving cart, etc., without control :
 - (8) Obstructing thoroughfare by vehicle or animal :
 - (9) Obstructing foot-way by vehicle or animal :
 - (10) Exposing goods :
 - (11) Beating drums, etc. :
 - (12) Illuminations :
 - (13) Bathing in public :
 - (14) Being drunk and incapable :
 - (15) Indecent exposure of person :
 - (16) B-having in disorderly manner, etc. :
 - (17) Neglecting to fence dangerous places :
 - (18) Flying kites or playing foot-ball.
- 41A. Punishment for unlicensed playing of mechanical music in connection with trade or business.

Sections.

- 41B. Penalty for begging or seeking for alms.
- 41C. Removal of convicted beggars.
- 41D. Power to demand security.
- 42. Penalty for lighting bonfires, sending up fire-balloons, or discharging guns or fire-works.
- 43. Penalty for affixing bills.
- 43A-43C. * * * * *
- 43D. Imprisonment for non-payment of fine, where substantive sentence of fine only has been passed for certain offences.
- 44. License fees.

Protection of Unclaimed and Lost Property.

- 45. Unclaimed property.
- 46. Commissioner of Police may proclaim property.
- 47. Power to sell perishable property.
- 48. Disposal of property should no claimant appear.
- 49. Intestate's property under two hundred rupees in value.

Destruction of Stray Dogs.

- 50. Power to destroy stray dogs.

PART V.

LIMITATION OF PROCEEDINGS.

- 51. Limitation of prosecutions.
- 52. Notice of civil action.
- 53. Sanction of Commissioner of Police required for prosecution for certain offences under Act.
- 54. Plea that act was done under warrant,

PART VI.

POWER TO MAKE RULES.

- 55. Power of President to make rules.

FORM.

THE RANGOON POLICE ACT.

[BURMA ACT IV, 1899.] (15th June, 1899.)

PART I.

PRELIMINARY.

- Extent. 1. This Act extends to the Town of Rangoon.¹
- Repeal. 2. (1) Except as provided in section 48 of the Police Act, and in section 3 of this Act, the Police Act shall cease to take effect within the limits of Rangoon Town.
(2) Subject to the provisions of section 3 of this Act, the police-force employed in the cantonment of Rangoon shall, for the purposes of this Act, be deemed to be part of the police establishment constituted under this Act.
- Act not to apply to Burma police unless serving under Commissioner of Police. 3. (1) Notwithstanding anything in this Act, the Police Act shall apply to all military and civil police-officers of the general police district of the Union of Burma stationed or employed within the limits of Rangoon Town, for the purposes of the organization, regulation and control of such police and of the discharge by them, within such limits, of police functions connected with the administration of any parts of the Union of Burma beyond such limits.
(2) Subject to any orders which the President of the Union may make in this behalf, any such police-officer may discharge any functions of a police-officer in Rangoon Town and shall, while so discharging any functions not provided for in sub-section (1), be deemed to be a member of the police establishment constituted under this Act and be vested with the powers, functions and privileges and be subject to the liabilities of a police-officer appointed under this Act.
- Effect of alteration of limits of Rangoon Town. 4. In the event of the limits of Rangoon Town being altered at any time hereafter,—
(a) this Act shall be deemed to extend to any area thereby included within such limits from the date of such inclusion ; and
(b) this Act shall cease to be operative within, and the Police Act shall extend to, any area thereby excluded from Rangoon Town from the date of such exclusion,
unless it be otherwise expressly provided in the notification or enactment altering such limits.
- Interpretation clause. "Cattle" "Police." 5. In this Act, unless there is anything repugnant in the subject or context,—
(1) "Cattle" includes (besides horned cattle) elephants, camels, horses, asses, mules, sheep, goats and swine :
(2) "Police" includes—
(a) all persons appointed under this Act : and
(b) any member of any other police establishment so far as may be necessary for the purposes of sub-section (2) of section 3 of this Act, or of section 48 of the Police Act :
- "Shop." (3) "Shop" includes dwelling-house and warehouse or other place of business, or place where business is transacted :
- "Subordinate ranks." 2 (3A) "Subordinate ranks" of the police-force means members of the police-force below the rank of the Superintendent :

¹ For a definition of this expression, see the Burma General Clauses Act, s. 2 (49).² Inserted by Act VII, 1945.

- (4) "Vehicle" includes every description of wheeled conveyance except perambulators and other conveyances designed for the carriage of children. "Vehicle."

PART II.

CONSTITUTION, REGULATION AND POWERS OF THE POLICE.

6. The superintendence of the police in Rangoon Town shall vest in, and * * * ¹ shall be exercised by, the President of the Union. Superintendence in the President.

7. The President of the Union shall appoint a Commissioner of Police for Rangoon Town, and in him shall be vested the administration of the police of that town subject to the direct control of the President of the Union. Appointment of superior officers.

The President of the Union may * * * ¹ appoint so many Superintendents of Police as he thinks fit.

8. The Commissioner of Police—

Powers of Commissioner of Police.

- (1) shall have the powers of a Magistrate so far as may be necessary for the purposes of preserving the peace, preventing crime, and detecting, apprehending and detaining offenders in order to their being brought before a Magistrate and so far as may be necessary for the performance of the duties assigned to the Commissioner of Police by this Act ;
- (2) shall perform the duties and exercise the powers of the Deputy Commissioner under the Towns Act ;
- (3) shall likewise exercise the full powers conferred on the District Superintendent of Police by any law or regulation in force in Rangoon Town ;
- (4) may, when the holder of a license granted under the Arms Act is within the limits of Rangoon Town, cancel or suspend such license, if, for reasons to be recorded in writing, he deems it necessary to do so for the security of the public peace ;
- (5) may, whenever sanction is necessary under section 29 of the Arms Act for the institution of proceedings in respect of an offence under section 19, clause (f), of the said Act, give such sanction, notwithstanding anything contained in such sections ; and
- (6) may do any acts which a Magistrate is authorized or required to do under the Lunacy Act.

8A. Every Superintendent of Police may exercise the powers conferred on a District Superintendent of Police by sections 6 and 6A of the Gambling Act.

Power of Superintendent to issue warrant for search, etc., of common gaming-house.

9. ²(1) The Rangoon police-force shall be a separate police establishment and shall consist of such number of officers and men, and shall be constituted in such manner, and the members of such force shall receive such pay as shall from time to time be ordered by the President of the Union * * * ¹. General constitution of the Rangoon police-force.

¹ Deleted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

² Section 9 was renumbered as sub-section (1) of section 9 and sub-section (2) inserted by Act VII, 1945.

¹ (2) Every police-officer appointed under this Act shall make and subscribe an oath according to the form set out in Schedule I to this Act, and shall receive on his appointment a certificate in the form set out in Schedule II to this Act under the seal of the Commissioner of Police.

Control, and rules for the government of the Rangoon police-force.

² 10. The police-force shall be under the exclusive direction and control of the Commissioner of Police who may, subject to the previous approval of the President of the Union, frame such orders and rules as he shall deem expedient relative to the organization, classification and distribution of the police-force, the places at which members of the force shall reside, and the particular services to be performed by them; their inspection, the description of arms, accoutrements and other necessities to be furnished to them; the collecting and communicating by them of intelligence affecting the public peace; and all such other orders and rules relative to the police-force as the Commissioner of Police shall deem expedient for preventing abuse or neglect of duty, and for rendering the force efficient in the discharge of its duties.

Appointment, promotion and posting of police-officers of subordinate ranks.

² 11. (1) Subject to the control of the President of the Union, the appointment, promotion and posting of all police-officers of the subordinate ranks shall be made by the Commissioner of Police, who may at any time suspend, reduce, remove or dismiss any such officer whom he thinks remiss or negligent in the discharge of his duty or unfit for the same; or may award to any such police-officer who discharges his duty in a careless or negligent manner, or who by any act of his own renders himself unfit for the discharge thereof, any one or more of the punishments prescribed by rules made under sub-section (2).

(2) Subject to the previous approval of the President of the Union, the Commissioner of Police may make rules,—

- (a) prescribing the punishments which may be awarded to a police-officer of the subordinate ranks under sub-section (1);
- (b) delegating his powers under sub-section (1) in respect of police-officers of such rank or ranks as may be prescribed to any police-officer not below the rank of Inspector;
- (c) prescribing the procedure to be followed in inquiries into the conduct of police-officers of the subordinate ranks;
- (d) prescribing the cases in which and the authorities to whom a police-officer of the subordinate ranks shall be entitled to appeal from an order which is to his disadvantage;

Provided that no such officer shall be entitled to more than one appeal in respect of the same order.

Vesting of powers, functions and privileges of a police-officer.

12. Every police-officer appointed under section 7 shall, by virtue of his appointment, and every police-officer holding a certificate under [section 9]² shall, by virtue of such certificate, be vested with the powers, functions and privileges of a police-officer.

Such certificate or appointment shall cease to have effect when the person named in it ceases for any reason to be a police-officer.

Responsibilities, etc., of police-officer under suspension.

13. A police-officer shall not, by reason of being suspended from office, cease to be a police-officer. During the term of such suspension the powers, functions and privileges vested in him as a police-officer shall be in abeyance, but he shall continue subject to the same responsibilities, discipline and penalties and to the same authorities as if he had not been suspended.

¹ Inserted by Act VII, 1945.

² Substituted by *ibid.*

14. No police-officer shall engage in any employment or office whatever, other than his duties under this Act, unless expressly permitted in writing by the Commissioner of Police to do so.

Police-officers not to engage in other employment.

15. Every police-officer shall, for the purposes of this Act, be considered to be always on duty, and may at any time be employed as a police-officer in any part of Rangoon Town.

Police-officer always on duty.

16. It shall be the duty of every police-officer promptly to obey and execute all orders and warrants lawfully issued to him by any competent authority, and to take lawful measures for—

Duties of a police-officer.

- (1) collecting and communicating intelligence affecting, and otherwise preserving, the public peace ;
- (2) preventing the commission of offences and public nuisances ;
- (3) detecting and bringing offenders to justice ;
- (4) apprehending persons whom he is legally authorized to apprehend, and for whose apprehension sufficient ground exists ;
- (5) regulating processions and assemblies in public places ;
- (6) regulating the traffic upon public thoroughfares and removing obstructions therefrom ;
- (7) preserving order and decorum in public places, in places of public resort and in assemblies for public amusements ;
- (8) protecting unclaimed or lost property, and finding the owners thereof ;
- (9) taking charge of and impounding stray animals ;
- (10) inspecting weights and measures and instruments for weighing ;
- (11) assisting in the protection of life and property at fires ;
- (12) protecting public property from loss or injury ;
- (13) attending the criminal Courts and keeping order therein ;
- (14) escorting and guarding prisoners to and from prisons and places of detention ; and
- (15) executing warrants of arrest, and serving summonses and notices whenever specially directed by a Magistrate to do so.

17. No police-officer appointed under section 11 shall be at liberty to withdraw himself from the duties of his office, unless expressly allowed to do so by the Commissioner of Police, nor without the leave of the Commissioner of Police to resign his office unless he shall have served continuously for at least eighteen months in the police-force and unless he shall have given to his superior officer notice in writing, for a period of not less than two months, of his intention to resign.

Police-officers to give two months' notice of resignation.

18. Every person, who ceases to be a police-officer appointed under section 11, shall forthwith deliver up to the Commissioner of Police or to a Superintendent of Police his certificate and the clothing, accoutrements, appointments, and other articles which have been supplied to him for the execution of his duty.

On ceasing to be a police-officer every person to give up certificate and equipment.

If he neglects or refuses to do so, he shall be liable, on conviction, to imprisonment for a term which may extend to six months, or to a fine not exceeding two hundred rupees, or to both.

Penalty for refusing to do so.

Obtaining
employment
or release by
false
pretences.

¹ 19. Any person who knowingly makes a false statement or uses a false document for the purpose of obtaining for himself or any other person employment or release from employment as a police-officer shall be liable to imprisonment which may extend to three months, or to fine which may extend to one hundred rupees, or to both.

Penalties
for offences
against this
Act by a
police-officer.

20. Any police-officer who—

- (a) shall engage in any employment or office contrary to the provisions of section 14 ;
- (b) shall withdraw himself from the duties of his office contrary to the provisions of section 17 ;
- (c) being absent on leave shall fail, without reasonable cause, to report himself for duty on the expiration of such leave ;
- (d) shall be guilty of any violation of duty, or wilful breach or neglect of any rule or lawful order made by competent authority ;
- (e) shall be guilty of cowardice ; or
- (f) shall offer any unwarrantable personal violence to any person in his custody ;

shall be liable, on conviction, to imprisonment for a term which may extend to three months, or to fine not exceeding three months' pay or to both.

21. * * * * *

PART III.

SPECIAL PROVISIONS FOR ADDITIONAL POLICE AND DISTURBED AREAS.

Additional
police-
officers
employed
at the cost of
individuals.

22. It shall be lawful for the Commissioner of Police, on the application of any person showing the necessity thereof, to depute or appoint any additional number of police-officers to keep the peace at any place within his jurisdiction. Such force shall be exclusively under the orders of the Commissioner of Police and shall be at the charge of the person making the application :

Provided that it shall be lawful for the person on whose application such deputation or appointment shall have been made, on giving one month's notice in writing to the Commissioner of Police, to require that the police-officers so deputed or appointed shall be withdrawn ; and such person shall be relieved from the charge of such additional force from the expiration of such notice.

Appoint-
ment of
additional
force in the
neighbour-
hood of
railway and
other works.

23. Whenever any railway, canal or other public work, or any manufactory or commercial concern shall be carried on or be in operation in any part of Rangoon Town, and it shall appear to the Commissioner of Police that the employment of an additional police-force in such place is rendered necessary by the behaviour or reasonable apprehension of the behaviour of the persons employed upon such work, manufactory or concern, it shall be lawful for the Commissioner of Police, with the consent of the President of the Union, to appoint or depute such additional force to such place, and to employ the same so long as such necessity shall continue, and to make orders, from time to time, upon the person having the control or custody of the funds used in carrying on such work, manufactory or concern, for the payment of the extra force so rendered necessary, and such person shall thereupon cause payment to be made accordingly.

¹ Substituted by Act VII, 1945.

24. (1) It shall be lawful for the President of the Union, by proclamation to be notified in the Gazette and in such other manner, if any, as the President of the Union shall direct, to declare that any area has been found to be in a disturbed or dangerous state, or that, from the conduct of the inhabitants of such area or of any class or section of them, it is expedient to increase the number of police.

Quartermen
punitive
police in
disturbed or
dangerous
areas.

(2) It shall thereupon be lawful for the Commissioner of Police, with the sanction of the President of the Union, to employ any police-force in addition to the ordinary fixed complement to be quartered in the area specified in such proclamation as aforesaid.

(3) Subject to the provisions of sub-section (5) of this section, the cost of such additional police-force shall be borne by the inhabitants of such area described in the proclamation.

(4) The District Magistrate, after such inquiry as he may deem necessary, shall apportion such cost among the inhabitants who are, as aforesaid, liable to bear the same, and who shall not have been exempted under the next succeeding sub-section. Such apportionment shall be made according to the Magistrate's judgment of the respective means within such area of such inhabitants.

(5) It shall be lawful for the President of the Union by order to exempt any persons or class or section of such inhabitants from liability to bear any portion of such cost.

(6) Every proclamation issued under sub-section (1) of this section shall state the period for which it is to remain in force, but it may be withdrawn at any time or continued from time to time for a further period or periods as the President of the Union may in each case think fit to direct.

Explanation.—For the purposes of this and the next succeeding section, "inhabitants" shall include persons who themselves or by their agents or servants occupy or hold land or other unmoveable property within such area, and landlords who themselves or by their agents or servants collect rents direct from occupiers in such area, notwithstanding that they do not actually reside therein.

25. (1) If, in any area in regard to which any proclamation notified under the last preceding section is in force, death or grievous hurt, or loss of or damage to property has been caused by or has ensued from the misconduct of the inhabitants of such area, or any class or section of them (whether before or during the period for which the proclamation is in force) in the course of the disturbed conditions to which the proclamation relates, it shall be lawful for any person who claims to have suffered injury from such misconduct to make, within one month from the date of the injury or such shorter period as may be prescribed, an application for compensation to the District Magistrate.

Awarding
compensation
to sufferers
from miscon-
duct of inha-
bitants.

(2) It shall thereupon be lawful for the District Magistrate, with the sanction of the President of the Union, after such enquiry as he may deem necessary, and whether any additional police-force has or has not been quartered in such area under the last preceding section, to—

- (a) declare the persons to whom injury has been caused by, or has ensued from, such misconduct ;
- (b) fix the amount of compensation to be paid to such persons and the manner in which it is to be distributed among them ; and
- (c) assess the proportion in which the same shall be paid by the inhabitants of such area, other than the applicant, who shall not have been exempted from the liability under the next succeeding sub-section :

Provided that the Magistrate shall not make any declaration or assessment under this sub-section unless he is of opinion that such injury as aforesaid has arisen from a riot or unlawful assembly within such area and that the person who suffered the injury was himself free from blame in respect of the occurrences which led to such injury.

(3) It shall be lawful for the President of the Union, by order, to exempt any persons or class or section of such inhabitants from liability to pay any portion of such compensation.

(4) Every declaration or assessment made or order passed by the District Magistrate under sub-section (2) shall be subject to revision by the President of the Union, but save as aforesaid shall be final.

(5) No civil suit shall be maintainable in respect of any injury for which compensation has been awarded under this section.

Recovery of
moneys pay-
able under
sections 22,
23, 24 and 25.

26. (1) All moneys payable under sections 22, 23, 24 and 25 shall be recoverable by the District Magistrate as a fine, or by a suit in any competent Court.

(2) All moneys paid or recovered under sections 22, 23, and 24 shall form part of the revenues of the Union of Burma.

(3) All moneys paid or recovered under section 25 shall be paid by the District Magistrate to the persons to whom and in the proportions in which the same are payable under that section.

SPECIAL POLICE-OFFICERS.

Special
police-
officers.

27. The Commissioner of Police may of his own authority appoint special police-officers to assist the police-force on any temporary emergency.

Powers of
special
police-
officers.

28. Every special police-officer so appointed shall have the same powers, privileges and protection, and shall be liable to perform the same duties, and shall be amenable to the same penalties, and be subordinate to the same authorities, as the ordinary officers of police.

Punishment
for refusing
to serve.

29. If any person, being appointed a special police-officer under section 27, shall, without sufficient excuse, neglect or refuse to serve as such, or to obey any lawful order or direction, he shall be liable, on conviction, to a fine not exceeding fifty rupees for every such neglect or refusal or disobedience.

PART IV.

PROVISIONS FOR THE PRESERVATION OF PEACE AND ORDER AND FOR OTHER PURPOSES.

Provisions against Thieves and Vagabonds.

Apprehen-
sion and
punishment
of reputed
thieves and
others.

30. (a) Any person found armed with any dangerous or offensive instrument whatsoever, and who is unable to give a satisfactory account of his reasons for being so armed ;
- (b) any reputed thief found between sunset and sunrise lying or loitering in any bazaar, street, road, yard, thoroughfare or other place. who shall not give a satisfactory account of himself ;
- (c) any person found between sunset and sunrise having his face covered or otherwise disguised and who is unable to give a satisfactory account of himself ;
- (d) any person found within the precincts of any dwelling-house or other building whatsoever, or in any back-drainage space, or on board any vessel, without being able satisfactorily to account for his presence therein ; and

(e) any person having in his possession, without lawful excuse, any implement of house-breaking,

may be taken into custody by any police-officer without a warrant, and shall be liable to imprisonment which may extend to three months.

31. Whoever has in his possession or conveys in any manner anything which may reasonably be suspected to be stolen property as defined in section 410 of the Penal Code shall, if he fails to account satisfactorily for his possession of the same, be punished with imprisonment which may extend to three months, or with fine, or with both.

Penalty for possession of property suspected to be stolen.

31A. (1) Whenever any person is convicted of an offence under section 30 or section 31 before the High Court, or the Court of the District Magistrate or of a Subdivisional Magistrate or Magistrate of the first class,

Power to require security for good behaviour on conviction under section 30 or 31.

and it is deemed necessary to require such person to execute a bond for his good behaviour,

the convicting Court may, at the time of passing sentence on such person, and the High Court may, on appeal or in exercise of its revisional powers, order him to execute a bond, with or without sureties, for his good behaviour during such period not exceeding one year, and for such amount, as it thinks fit to fix :

Provided—

firstly, that the amount of such bond shall be fixed with due regard to the circumstances of the case and shall not be excessive ; and

secondly, that when the person so convicted is a minor, the bond shall be executed only by his sureties.

(2) If the conviction is set aside on appeal or otherwise, the bond so executed shall become void.

(3) The provisions of sections 120 to 126, 514 and 515 of the Code of Criminal Procedure shall apply in the case of any security so required under this section :

Provided that the imprisonment for failure to give the security so required shall always be rigorous.

31B. (1) The Commissioner of Police may, by a notification publicly promulgated or addressed to individuals,—

Power to give prohibition for prevention of disorder.

(a) prohibit the carrying of *das* of a kind exempted from the provisions of the Arms Act, bludgeons, loaded sticks, hunting crops, clasp-knives of a specified size, or other offensive instruments, in any public place ;

(b) whenever and for such time as he shall consider necessary for the preservation of the public peace or safety, prohibit—

(i) the carrying, collection and preparation of stones or other missiles or instruments or means of casting or impelling missiles ;

(ii) the exhibition of persons or of corpses, or figures or effigies, in any public place ;

(iii) the public utterance of cries, singing of songs, playing of music ; and

(iv) the delivery of harangues, the use of gestures or mimetic representations and the preparation, exhibition or dissemination of pictures, symbols, placards or of any other object or thing when such action, object or thing may be of a nature to outrage morality or decency, or, in the opinion of the Commissioner of Police, may probably inflame religious animosity or hostility between different classes, or incite to the commission of an offence, to a disturbance of the public peace or to resistance to or contempt of the law or of a lawful authority.

Penalty for
contraven-
tion of a
prohibition.

(2) Whoever contravenes a prohibition under this section shall be punished with imprisonment for a term which may extend to three months or with fine which may extend to one hundred rupees, or with both.

Powers of Entry and Inspection.

Power for
police to
enter pawn-
shops,
licensed
lodging-
houses and
places of
resort of
loose or
disorderly
characters.

32 It shall be lawful for every police-officer, for any of the purposes mentioned in section 16, without a warrant to enter and inspect any pawn-shop, licensed lodging-house, public-house or bar, and any place of resort of loose or disorderly characters.

Powers of
police officer
deputed to
enter and
seize false
weights and
measures.

33. (1) It shall be lawful for any police-officer, generally or specially deputed to that duty by the Commissioner of Police, to enter without a warrant any shop for the purpose of inspecting the weights and measures and instruments for weighing kept or used therein ; and

to seize any weight, measure or instrument for weighing which he may have reason to believe is false or, within the limits of the City of Rangoon, not in accordance with bye-laws made by the Municipal Corporation for prescribing the standard weights and measures to be used within the municipality.

(2) The police-officer making a seizure under sub-section (1) shall forthwith give information of such seizure to the Magistrate having jurisdiction ; and

if such weights, measures or instruments shall be found by the Magistrate to be false, they shall be destroyed.

Admission of
police to
places of
public resort.

34. Police-officers on duty shall have free admission to all places of public resort and assemblies for public amusement while open to any of the public.

Additional Powers to Arrest.

Apprehen-
sion of
offenders by
private
persons if
name, etc.,
unknown.

35. Whoever—

(a) commits an offence on or with respect to the person or property of another ; or

(b) in committing any offence described in this Act, injures or damages the person or property of another,

may, if his name and address be unknown, be apprehended by the person injured or by any person using the property to which the injury may be done, or by the servant of either of such persons, or by any person authorized by or acting in aid of him ;

and may be detained until he gives his name and address, and satisfies such person that the name and address so given are correct, or until he can be delivered into the custody of a police-officer.

Punishment
for resisting
lawful arrest
by private
persons.

36. If any person, lawfully apprehended under the last preceding section, shall assault or forcibly resist the person by whom he shall be so apprehended, or any person acting in his aid, he shall be liable to a fine not exceeding two hundred rupees.

Police-officer
may arrest
without
warrant on
view of

36A. (1) Any police-officer may arrest without a warrant any person committing in his view any of the offences described or referred to in this Act, if the name and address of such person be unknown to such police-officer and cannot be ascertained by him then and there.

(2) When the true name and residence of such person have been ascertained, he shall be released on his executing a bond, with or without sureties, to appear before a Magistrate if so required; provided that, if such person is not resident in the Union of Burma, the bond shall be secured by a surety or sureties resident in the Union of Burma.

certain offences, if name, etc., unknown.

(3) Should the true name and residence of such person not be ascertained within twenty-four hours from the time of arrest or should he fail to execute the bond, or, if so required, to furnish sufficient sureties, he shall forthwith be forwarded to the nearest Magistrate having jurisdiction.

Regulation of Crowds, Traffic, etc.

37. (1) The Commissioner of Police may, as occasion requires, direct the conduct of all assemblies and processions on the public roads, streets and thoroughfares, and prescribe the routes by which, and the times at which, such processions may pass.

Regulation of public assemblies and processions, and licensing of the same.

(2) He may also, on being satisfied that it is intended by any persons or class of persons to convene or collect an assembly in any such road, street or thoroughfare, or to form a procession which would, in his judgment if uncontrolled, be likely to cause a breach of the peace, require, by general or special notice that the persons, convening or collecting such assembly or directing or promoting such procession¹ [shall apply for and obtain a license.]

(3) On such application being made, he may issue a license specifying the names of the licensees, and defining the conditions on which alone such assembly or such procession is to be permitted to take place, and otherwise giving effect to this section.

(4) He may also regulate the extent to which music, torches or other naked lights may be used in the streets on the occasions of festivals and ceremonies.

Music and torches in streets.

38. (1) Any Magistrate, or the Commissioner of Police or a Superintendent or Inspector of Police, or any police-officer in charge of a station, may stop any procession which violates the conditions of a license granted under the last preceding section, and may order it or any assembly which violates any such conditions as aforesaid to disperse.

Powers with regard to assemblies or processions violating conditions of license.

(2) Any procession or assembly which neglects or refuses to obey any order given under sub-section (1) shall be deemed to be an unlawful assembly within the meaning of section 141 of the Penal Code.

39. Any police-officer may, subject to the general or special orders of the Commissioner of Police, give all proper orders and directions to any persons for the purpose of—

Power to keep order on public roads, etc.

(a) keeping order on the public roads, streets, thoroughfares and landing-places, and at all other places of public resort; and

(b) preventing obstructions on the occasions of assemblies and processions on the public roads and streets, or in the neighbourhood of places of worship during the times of public worship, and in any case when any road, street, thoroughfare or landing-place may be thronged or may be liable to be obstructed.

¹ Substituted by Act VII, 1945.

Penalty for disobeying orders issued under the last three sections.

40. Every person opposing or not obeying the orders issued under the last three preceding sections, or violating the conditions of any license granted by the Commissioner of Police for the use of music, torches or naked lights, or for the conduct of assemblies and processions, ¹ [shall be liable to a fine not exceeding two hundred rupees, or to imprisonment for a term not exceeding three months, or to both.]

Levy of fees from private persons for employment of police in special cases.

40A. When police-officers are specially deputed on the application of any person for the purpose of preserving order or regulating the traffic at any public or private entertainment, meeting or other assembly, fees may be levied from the person at whose request or on whose behalf they are so deputed in accordance with a scale to be prescribed by the Commissioner of Police, and such fees shall be disposed of in such manner as the President of the Union may direct.

Punishment for certain offences on roads and public places.

41. Whoever, within such limits as shall be, from time to time, and in respect of any of the following offences, defined by the Commissioner of Police, in any public street, road, thoroughfare or place of public resort, commits any of the following offences, shall be liable to fine which shall not exceed fifty rupees, or to imprisonment not exceeding eight days, or to both:—

Driving elephant or wild animal.

(1) Whoever drives, rides or leads any elephant or wild animal without the permission of the Commissioner of Police :

Driving a vehicle without sufficient lights.

(2) Whoever drives or otherwise propels any vehicle of any description between half an hour after sunset and half an hour before sunrise, without sufficient and proper lights :

Riding or driving otherwise than on the left side of road.

(3) Whoever, without reasonable cause, rides, drives or otherwise propels any vehicle or cattle otherwise than on the left or near side of the road so as to cause any obstruction, inconvenience, risk, danger or damage to any person :

Furious riding or driving.

(4) Whoever rides or drives or otherwise propels any vehicle or cattle recklessly or furiously :

Exposing horses for sale, training animals, and cleaning or repairing vehicles.

(5) Whoever, to the obstruction, inconvenience, risk, danger or damage of any person—

- (a) exposes for show, hire or sale any horse or other animal; or
- (b) cleans or dresses any horse or other animal, or cleans any carriage or other conveyance ; or
- (c) makes or repairs any part of any cart or carriage except in cases of accident where repairs on the spot are necessary ; or
- (d) trains or breaks any horse or other animal ;

except in such places and at such times as may be allowed by the Commissioner of Police :

Negligence in driving cattle.

(6) Whoever, by negligence or ill-usage in driving cattle, causes any mischief to be done by such cattle, or in anywise misbehaves himself in the driving, management or care of such cattle so as to cause mischief or obstruction :

Leaving cart, etc., without control.

(7) Whoever, being in charge of a cart, carriage or horse, leaves it at such a distance as not to have the same under due control :

- (8) Whoever causes any cart or truck, with or without horses or cattle, to remain or stand longer than may be necessary for loading or unloading, except at places lawfully appointed for the purpose ; or leaves any cart, carriage or truck, or fastens any horse or other animal, so as to cause any obstruction in any thoroughfare ; or leads thereon more cattle than two at once : Obstructing thoroughfare by vehicle or animal.
- (9) Whoever leads or rides any horse or other animal, or draws, drives or otherwise propels any vehicle, upon any foot-way, or fastens any animal so that it can stand across or on any foot-way : Obstructing foot-way by vehicle or animal.
- (10) Whoever causes obstruction or inconvenience to any person by placing any goods on the streets or foot-way, whether for sale or otherwise, longer than is necessary for loading or unloading, except as permitted under the City of Rangoon Municipal Act : Exposing goods.
- (11) Whoever beats a drum, tom-tom or gong, or blows a horn, shell or trumpet, or sounds any brass or other metal instrument or utensil to the annoyance of any person, except at such times and places as shall be, from time to time, allowed by the Commissioner of Police : Beating drums, etc.
- (12) Whoever, without the consent of the Commissioner of Police, puts up any post or other thing on the side of any public street for the purpose of fixing lamps or illuminations unless authorized to do so under the City of Rangoon Municipal Act : Illuminations.
- (13) Whoever bathes or washes himself in any public place not set apart for such purpose : Bathing in public.
- (14) Whoever is found drunk or riotous or incapable of taking care of himself : Being drunk and incapable.
- (15) Whoever wilfully and indecently exposes his person or eases himself in a place not set apart for the purpose : Indecent exposure of person.
- (16) Whoever behaves in a disorderly manner or uses any abusive, insulting or obscene words or gestures whereby a breach of the peace or a public nuisance may be caused : Behaving in disorderly manner, etc.
- (17) Whoever neglects to fence in or protect any excavation, well or other dangerous place or structure over which he has control : Neglecting to fence dangerous places.
- (18) Whoever flies kites or plays foot-ball or other games. Flying kites or playing foot-ball.

41A. Save as provided by the Cinematograph Act, whoever, without a license issued by the Commissioner of Police or otherwise than in accordance with such conditions as may from time to time be imposed by him, plays or operates or permits to be played or operated in furtherance of or in connection with or in the pursuance of his trade or business any mechanical instrument or any device for the production of music or of the sound of the human voice or of other sounds shall be liable to a fine which shall not exceed rupees one hundred or to imprisonment not exceeding eight days, or to both :

Provided that nothing in this section shall apply to the playing or operating of such instruments or devices by professional musicians or actors for the purposes of *bonâ fide* rehearsals in the pursuance of their profession.

41B. Whoever—

- (i) begs or applies for alms; or
- (ii) seeks for or obtains alms by means of any false statement or pretence ; or

Penalty for begging or seeking for alms.

(iii) exposes or exhibits any sore, wound, bodily ailment or deformity with the object of exciting charity or of obtaining alms, shall be punishable with fine which may extend to fifty rupees, or with imprisonment which may extend to one month, or with both.

Removal of convicted beggars.

41C. (1) The Commissioner of Police may direct any person who has been twice convicted of an offence under section 41B to remove himself to such place by such route and within such time as he may prescribe.

(2) If any person so directed under sub-section (1) fails or refuses to remove himself within the time specified, the Commissioner of Police may cause such person to be arrested and removed in police custody to such place as he may in each case direct.

(3) If any person who has been directed to remove himself or has been removed under the foregoing sub-sections returns to any place within Rangoon Town without the permission in writing of the Commissioner of Police, he shall be punished with imprisonment for a term which may extend to two years, or with fine, or with both.

Power to demand security.

41D. Whenever the District Magistrate or a Subdivisional Magistrate receives information that any person within the town of Rangoon lives wholly or in part by importing crippled or diseased beggars or on the proceeds of the beggary of others, he may deal with such person as nearly as may be as if the information received about him was of the description mentioned in section 109 of the Code of Criminal Procedure ; and for the purposes of any proceeding under this section the fact that a person lives as aforesaid may be proved by evidence of general repute or otherwise.

Penalty for lighting bonfires, sending up fire-balloons, or discharging guns or fire-works.

42. Whoever, within such times and limits as shall be, from time to time defined by the Commissioner of Police,—

(a) sets fire to or burns any straw or other matter to the risk or damage of any person ; or

(b) sends up any fire-balloon ; or

(c) in or near any public street, road or thoroughfare lights any bonfire, or wantonly discharges any fire-arm or air-gun, or lets off or throws any fire-work,

shall be liable to fine which shall not exceed fifty rupees, or to imprisonment for a term not exceeding eight days, or to both.

Penalty for affixing bills.

43. Whoever, without the consent of the owner or occupier, affixes or authorizes the affixing of any poster, advertisement or notice against or upon any building, wall, fence or property, or writes upon, defaces or marks any such building, wall, fence or property with chalk or paint or in any way whatsoever, and

whoever does the like upon any public property of any description without the permission of the person in charge of such property,

shall be liable to a fine which shall not exceed fifty rupees, or to imprisonment for a term not exceeding eight days, or to both.

43A-43C.

*

*

*

*

Imprisonment for non-payment of fine, where substantive sentence of fine only has been passed for certain offences.

43D. Notwithstanding anything contained in section 65 of the Penal Code, any person sentenced to fine only as a substantive sentence for any offence under sections 41, 41A, 41B, 42 or 43 may be imprisoned in default of payment of such fine for any period not exceeding the maximum term of imprisonment fixed for such offence.

44. For every license granted by the Commissioner of Police under this Act, License fees, there shall be levied a fee of two rupees.

Protection of Unclaimed and Lost Property.

45. It shall be the duty of every police-officer to take charge of all unclaimed property and furnish an inventory thereof to the Commissioner of Police. Unclaimed property.

46. The Commissioner of Police may proclaim the property and issue a proclamation specifying the articles of which it consists and requiring any person who has any claim thereto to appear and establish his right to the same within six months from the date of such proclamation. Commissioner of Police may proclaim property.

47. If the person entitled to the possession of such property is unknown or absent and the property is subject to a speedy and natural decay, or the Commissioner of Police is of opinion that its sale would be for the benefit of the owner, the Commissioner of Police may at any time direct it to be sold, and shall hold the net proceeds of such sale in deposit until the expiration of six months from the date of the proclamation under section 46. Power to sell perishable property.

48. (1) If no person shall within the period allowed claim such property, it may, if not already sold, be sold under the orders of the Commissioner of Police. Disposal of property should no claimant appear.
(2) The sale-proceeds of property sold under the provisions of sub-section (1) or of section 47, to which no claim has been established, shall be at the disposal of Government.

49. (1) Whenever any person dies intestate in Rangoon Town leaving moveable property therein, the total value of which is under two hundred rupees, and the property is, in the absence of any person entitled thereto, taken charge of by the police for the purpose of safe custody, it shall be lawful for the Commissioner of Police to order the said property to be delivered, without letters of administration having been taken out, to any person claiming to be entitled to the whole or any part thereof: Intestate's property under two hundred rupees in value.

Provided that he shall be satisfied of the title of the claimant :

Provided also that the Commissioner of Police may, before making any order under this section, take security for the due administration and distribution of the property.

(2) Nothing contained in sub-section (1) shall affect the right of any person to recover the whole or any part of such property from the person to whom it may have been delivered pursuant to such order.

Destruction of Stray Dogs.

50. The Commissioner of Police may by public notice appoint, from time to time, certain periods within which any dogs found straying may be destroyed, and ten days after the issue of such notice any dog found straying, without a collar or other mark of ownership, beyond the enclosure of the house of his owner may be destroyed by such person and in such manner as the Commissioner of Police may direct. Power to destroy stray dogs.

PART V.

LIMITATION OF PROCEEDINGS.

Limitation
of prosecu-
tions.

51. All criminal proceedings against any person which may be lawfully brought for anything done or intended to be done under the provisions of this Act, or under the general police-powers hereby given, shall be commenced within three months after the act complained of shall have been committed, and not otherwise.

Notice of
civil action.

52. No suit shall be instituted in any civil Court against any person for anything done or intended to be done under the provisions of, or under the general police-powers given by, this Act, unless notice in writing of such suit and of the cause thereof shall have been given to the defendant or to the Commissioner of Police one month at least before the commencement of such suit:

Provided always that no suit shall in any case lie where such person shall have been prosecuted criminally for the same act.

Sanction of
Commis-
sioner of
Police re-
quired for
prosecution
for certain
offences
under Act.

53. No Court shall take cognizance of an offence punishable under section 20, clause (a), (b), (c) or (e) or section 29 without the previous sanction of the Commissioner of Police.

Plea that act
was done
under
warrant.

54. When any action or prosecution shall be brought, or any proceedings held, against any police-officer for any act done by him in such capacity, it shall be lawful for him to plead that such act was done by him under the authority of a warrant issued by a Magistrate.

Such plea shall be proved by the production of the warrant directing the act and purporting to be signed by such Magistrate, and the defendant shall thereupon be entitled to a decree in his favour notwithstanding any defect of jurisdiction in such Magistrate. No proof of the signature of such Magistrate shall be necessary unless the Court shall see reason to doubt its being genuine :

Provided always that any remedy which the party may have against the authority issuing such warrant shall not be affected by anything contained in this section.

PART VI.

POWER TO MAKE RULES.

Power of
President to
make rules.

55. The President of the Union may, from time to time, by notification, make rules consistent with this Act—

- (a) to regulate the procedure to be followed by Magistrates and police-officers in the discharge of any duty imposed upon them by or under this Act ;
- (b) to prescribe the time, manner and conditions within and under which claims for compensation under section 25 are to be made, the particulars to be stated in such claims, the manner in which the same are to be verified, and the proceedings (including local enquiries if necessary) which are to be taken consequent thereon ; and
- (c) generally for giving effect to the provisions of this Act.

SCHEDULE I.¹

(See section 9.)

I have read (or had read over to me) Chapter III of the Police Act, 1945, and on being appointed * under the said Act, I do hereby ^{swear} solemnly affirm that I will truly and faithfully [maintain the Constitution of the Union]² and discharge all powers and duties vested in me faithfully and according to law.

SCHEDULE II.

(See section 9.)

A.B. has been appointed a member of the police-force under the Police Act, 1945, and is vested with the powers, functions and privileges of a police-officer.

Commissioner of Police,
Rangoon.

THE POLICE (INCITEMENT TO DISAFFECTION) ACT.

[INDIA ACT XXII, 1922] (28th November, 1922.)

1. This Act shall extend to such parts of the Union of Burma as the President of the Union may, by notification, direct.³ Extent.

2. In this Act, the expression "member of a police-force" means any person appointed or enrolled for the performance of police duties under any enactment in force in the Union of Burma * * * Definition.

3. Whoever intentionally causes or attempts to cause, or does any act which he knows is likely to cause, disaffection towards * * * the Government established by law in the Union of Burma * * * amongst the members of a police-force, or induces or attempts to induce, or does any act which he knows is likely to induce, any member of a police-force to withhold his services or to commit a breach of discipline, shall be punished with imprisonment which may extend to six months, or with fine which may extend to two hundred rupees, or with both. Penalty for causing disaffection, etc.

Explanation.—Expressions of disapprobation of the measures of the Government with a view to obtain their alteration by lawful means, or of disapprobation of the

* Here enter the rank to which appointed.

¹ Substituted by Act VII, 1945.

² Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

³ This Act came into force in Burma on 28th November, 1922 (Burma Gazette, 1922, Part I, p 1057).

⁴ Deleted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

administrative or other action of the Government, do not constitute an offence under this section unless they cause, or are made for the purpose of causing, or are likely to cause disaffection.

Saving of acts done by police associations and other persons for certain purposes.

4. Nothing shall be deemed to be an offence under this Act which is done in good faith —

- (a) for the purpose of promoting the welfare or interests of any member of a police-force by inducing him to withhold his services in any manner authorised by law; or
- (b) by or on behalf of any association formed for the purpose of furthering the interests of members of a police-force as such, where the association has been authorised or recognised by the Government and the act done is done under any rules or articles of the association which have been approved by the Government.

Sanction to trial of offences by subordinate Courts.

5. No Court shall proceed to the trial of any offence under this Act except with the previous sanction, or on the complaint, of the District Magistrate or, in the case of the town of Rangoon, of the Commissioner of Police.

Trial of cases.

6. (1) No Court inferior to that of a Magistrate of the first class shall try any offence under this Act.

(2) Notwithstanding anything contained in Chapter XXII of the Code of Criminal Procedure, no offence under this Act shall be triable summarily.

THE DISPOSAL OF POLICE OFFICERS' ESTATES ACT.

[BURMA ACT VIII, 1922.] (7th October, 1922.)

Extent.

¹1. This Act shall apply only to the estates of such persons or class of persons who die while serving in the Burma Military or Civil Police Forces as the President of the Union may, by notification, specify.

Definitions.

2. In this Act, unless there is anything repugnant in the subject or context,—

- (a) "Committee" means a Committee constituted under this Act;
- ²(b) * "next-of-kin" means the person nominated by the deceased as his heir or the person designated by him as the person to whom his estate might be delivered in the event of the nominated heir being untraceable or dead: provided that the name of the person so nominated or designated has been entered in an official document maintained for that purpose;
- (d) "prescribed" means prescribed by rules made under this Act.

Appointment of Committee.

3. The President of the Union may make rules for the appointment of one or more Committees throughout the Union of Burma for the purpose of disposing, in accordance with the provisions of this Act, of the estate of any person to whom this Act applies.

¹ Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

² Omitted by *ibid.*

4. On the death of any such person, a Committee shall, as soon as possible and in the manner prescribed,—

Duties of Committee when a death occurs.

- (a) secure and make an inventory of all such moveable property of the deceased as is situated in the Union of Burma (hereinafter referred to as the said property); and
- (b) publish a notice in the prescribed form calling upon all creditors of the deceased to lay their claims, with all evidence in support thereof, before the Committee within the period prescribed.

5. The Committee shall, in regard to the said property, be deemed to have all the rights and powers and be subject to all the liabilities of a person holding letters of administration thereto.

Powers and liabilities of Committee.

6. (1) In the event of any person claiming, during the period prescribed, to be entitled by succession to the said property, the Committee may at their discretion (after such enquiry as they think necessary)—

Disposal of claims.

- (a) make over the residue thereof in their hands to such person, or
- (b) direct such claimant to produce probate or letters of administration in respect thereof.

(2) On the grant of probate or letters of administration to the estate of the deceased the Committee shall hand over the residue thereof in their hands to the executor or administrator, as the case may be.

7. If within the period prescribed in that behalf—

Winding-up of estate.

- (a) no person has made a claim under section 6, sub-section (1), or
- (b) every person making a claim under that section and required to obtain probate or letters of administration has failed to take reasonable steps to obtain the same,

the Committee shall proceed to wind up the estate, and make up and publish an account of the same in the manner prescribed; and (i) shall, if the identity of the next-of-kin of the deceased has been ascertained and he is still alive, forward the residue of the estate to him in the manner prescribed; or (ii) may, in all other cases at their discretion, either forward the residue to the person who is, in their opinion, best entitled thereto, or realize the saleable assets and deposit the cash in the Treasury and articles of sentimental value with the Bailiff of the High Court or the District Court.

8. On the handing over of the residue of the estate to a claimant under section 6, sub-section (1), or to a person producing probate or letters of administration under section 6, sub-section (2), or on the disposal thereof under section 7, the Committee shall be deemed to be discharged as administrators of the estate and (except in respect of acts already committed by them) shall be no longer subject to any liabilities in regard thereto.

Discharge of Committee.

9. No suit shall be maintainable against the Committee or against any member of the Committee in respect of anything lawfully and without negligence done under this Act or any rule made thereunder.

Indemnity for acts done in good faith.

10. (1) The President of the Union may make rules—

Power to make rules.

- (a) prescribing the constitution, jurisdiction and procedure of Committees appointed under section 3;
- (b) prescribing the periods within which creditors or others must make claims;

(c) prescribing the form of notice and of accounts ; and

(d) generally for carrying out the purposes of this Act.

Publication
of rules.

(2) All such rules shall be published in the Gazette and shall thereupon have the same effect as if enacted in this Act.

THE POLICE ACT, 1945

CONTENTS.

Sections.

1. Short title and commencement.
2. Interpretation Clause.
3. Constitution of the force.
4. Inspector-General of Police, and Deputy and Assistant Inspectors-General.
5. District and Assistant and Deputy Superintendents of Police.
6. Grades of police-officers.
7. Appointment, dismissal and posting of Deputy Superintendents.
8. Appointment, dismissal, etc., of police-officers of subordinate ranks.
9. Oaths to be taken by, and certificates to be given to police-officers.
10. Surrender of certificate and equipment.
11. Responsibilities, etc., of police-officers under suspension.
12. Police-officer not to resign without leave or two months' notice, and not engage in other employment.
13. Power of Inspector-General to make rules.
14. Village police-officer.
15. Employment of police-officers in any part of the Union of Burma.
16. Authority to be exercised by police-officers.
17. Police-officers always on duty and may be employed anywhere.
18. Duties of a police-officer.
19. Admission of police-officers on duty to places of public resort.
20. Police-officers to take charge of unclaimed property, and be subject to Magistrate's order as to disposal.
21. Magistrate may detain property and issue proclamation.
22. Confiscation of property if no claimant appears.
23. Appointment of additional force in the neighbourhood of railway and other works.
24. Additional police-officers employed at cost of individuals.
25. Quartering of additional police in disturbed or dangerous districts.
26. Awarding compensation to sufferers from misconduct of inhabitants or persons interested in land.
27. Special police-officers.
28. Special police reserve officers.
29. Rules relating to special police reserve officers.
30. Powers of special police and special police reserve officers.
31. Regulation of public assemblies and processions and licensing of same.
32. Powers with regard to assemblies and processions violating conditions of licence.
33. Police to keep order on public roads, etc.

Sections.

34. Offences on roads and public places.
35. Apprehension and punishment of reputed thieves and others.
36. Penalty for possession of property suspected to be stolen.
37. Power to require security for good behaviour on conviction under section 35 or 36.
38. Power to give prohibition for prevention of disorder.
39. Unlicensed playing of mechanical music in connection with trade or business.
40. Penalty for begging or seeking for alms.
41. Removal of convicted beggars.
42. Penalty for failure to surrender clothing, etc.
43. Penalties for neglect of duty, etc.
44. Obtaining employment or release by false pretences.
45. Penalty for refusing to act as special police-officer, etc.
46. Penalty for disobeying orders regarding public assemblies, processions, etc.
47. Penalty for contravention of section 34.
48. Penalty for contravention of a prohibition under section 38.
49. Penalty for contravention of section 39.
50. Recovery of moneys payable under sections 23, 24, 25 and 26 and disposal of same when recovered.
51. Rewards to police as informers to form part of the revenues of the Union of Burma.
52. Limitation of criminal proceedings.
53. Notice of civil suits.
54. Plea that act was done under warrant.
55. Police-station officers to keep diary.
56. Power to make rules.
57. * * *

THE POLICE ACT, 1945.¹

[BURMA ACT VI, 1945.] (19th March 1946.)

WHEREAS it is expedient to amend and re-enact the law relating to the police in order to make it a more efficient instrument for the prevention and detection of crime :

* * * * 2 It is hereby enacted as follows :—

CHAPTER I.**PRELIMINARY.**

1. (1) This Act may be called the Police Act, 1945.
- (2) It shall come into force on such date as the President of the Union may, by notification, direct² :

Provided that the President of the Union may, by notification, direct that all or any of the provisions of this Act shall not apply to any local area specified in the notification :

Short title
and
commence-
ment

¹ Published in Home Department Notification No. 107, dated the 14th August 1945.

² Omitted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

³ The Act has been applied to the whole of the Tenasserim area, See Home Dept. Notification No. 303, dated the 19th March 1946. Section 34 has been extended to certain towns and local areas, See same Dept. Notification No. 422, dated the 22nd May 1947.

Provided further that the provisions of sections 35 to 41, inclusive, shall extend only to those towns or other local areas to which these sections or any of them are specially extended by the President of the Union by notification.¹

Interpretation Clause.

2. In this Act, unless there is anything repugnant in the subject or context,—

- (i) the word "police" shall include all persons who shall be enrolled under this Act ;
- (ii) the words "general police-district" shall mean the Union of Burma except any place to which this Act does not extend ;
- (iii) the word "cattle" shall, besides horned cattle, include elephants, camels, horses, asses, mules, sheep, goats and swine ;
- (iv) the words "District Superintendent" and "District Superintendent of Police" shall include any Assistant or Deputy Superintendent of Police or other person appointed by general or special order of the President of the Union to perform all or any of the duties of a District Superintendent of Police in any district ;
- (v) the word "property" shall include any moveable property, money or valuable security ; and
- (vi) references to the subordinate ranks of the police shall be construed as references to members of the police below the rank of Deputy Superintendent.

CHAPTER II.

CONSTITUTION AND REGULATION OF THE POLICE.

Constitution of the force.

3. The entire police establishment, except the police establishment constituted under the Rangoon Police Act, shall, for the purposes of this Act, be deemed to be one police-force, and shall be formally enrolled ; and shall consist of such number of officers and men, and shall (subject to the provisions of section 6) be constituted in such manner, and the members of such force shall receive such pay, as shall from time to time be ordered by the President of the Union * * *

Inspector-General of Police, and Deputy and Assistant Inspectors-General.

4. (1) The superintendence and administration of the police throughout the general police-district shall, subject to the control of the President of the Union, * * * *² be vested in an officer to be styled the Inspector-General of Police.

(2) The President of the Union may appoint so many Deputy Inspectors-General of Police and Assistant Inspectors-General of Police as he may deem fit, to assist the Inspector-General in the superintendence and administration of the Police. Such Deputy and Assistant Inspectors-General shall be subordinate to and under the control of the Inspector-General, and shall exercise and discharge such duties, powers and functions as the President of the Union may, by order, vest in or impose upon them.

District and Assistant and Deputy Superintendents of Police.

5. (1) The administration of the police of each district shall be vested in a District Superintendent of Police, who shall be solely responsible for the administration of the police-force of the district, but in matters affecting the responsibility of the District Magistrate for the peace and good order of the district shall be subject to the control of the District Magistrate.

¹ For a list of towns and local areas to which sections 35 to 41 have been extended, See Home Dept. Notification No. 421, dated the 22nd May 1947.

² Deleted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

(2) If any difference of opinion arises between the District Magistrate and the District Superintendent of Police as to whether any matter is or is not a matter affecting the responsibility of the District Magistrate for the peace and good order of the District, the dispute shall be referred by the District Magistrate to the President of the Union, whose decision thereon shall be final.

(3) The President of the Union may appoint in any district one or more Assistant or Deputy Superintendents of Police, as he may deem fit, to assist the District Superintendent of Police in the exercise and discharge of his duties, powers and functions. Such Assistant or Deputy Superintendents shall exercise and discharge such of the duties, powers and functions of the District Superintendent of Police as may be conferred or imposed upon them by general or special order of the Inspector-General, and they shall be subordinate to and under the control of the District Superintendent.

(4) Nothing in this section shall be deemed to authorize the District Magistrate to exercise any control over the internal management and discipline of the police-force.

6. (1) There shall be the following grades of police-officers subordinate to District Superintendents, Assistant Superintendents and Deputy Superintendents, namely :—

Grades of police-officers.

- (i) Inspectors ;
- (ii) Sub-Inspectors ;
- (iii) Station-writers ;
- (iv) Head Constables ;
- (v) Constables.

(2) Each grade of officer mentioned in the list in sub-section (1) shall be of a lower grade than the grade mentioned immediately above it, and shall be subordinate to the grades above it in the said list.

7. (1) The appointment and promotion of Deputy Superintendents of Police shall be made by the President of the Union, who may at any time suspend, reduce, remove or dismiss any Deputy Superintendent whom he thinks remiss or negligent in the discharge of his duty or unfit for the same.

Appointment, dismissal and posting of Deputy Superintendents.

(2) The posting of Deputy Superintendents of Police shall be made by the Inspector-General, subject to the control of the President of the Union.

8. (1) Subject to the control of the President of the Union, the appointment, promotion and posting of all police-officers of the subordinate ranks shall be made by the Inspector-General, and he may at any time suspend, reduce, remove or dismiss any such police-officer whom he thinks remiss or negligent in the discharge of his duty or unfit for the same ; or may award to any such police-officer who discharges his duty in a careless or negligent manner, or who by any act of his own shall render himself unfit for the discharge thereof, any one or more of the punishments prescribed by rules made under the provisions of sub-section (2).

Appointment, dismissal, etc., of police-officers of subordinate ranks.

(2) Subject to the previous approval of the President of the Union the Inspector-General may make rules :—

- (a) prescribing the punishments which may be awarded to a police-officer of the subordinate ranks under sub-section (1) ;
- (b) delegating his powers under sub-section (1), in respect of police-officers of such rank or ranks as may be prescribed, to any police-officer not below the rank of Inspector ;
- (c) prescribing the procedure to be followed in inquiries into the conduct of police-officers of the subordinate ranks ;

- (d) prescribing the cases in which and the authorities to whom a police-officer of the subordinate ranks shall be entitled to appeal from an order which is to his disadvantage :

Provided that no such officer shall be entitled to more than one appeal in respect of the same order.

Oaths to be taken by, and certificates to be given to police-officers.

9. Every police-officer appointed under this Act shall make and subscribe an oath according to the form set out in Schedule I to this Act, and shall receive on his appointment a certificate in the form set out in Schedule II under the seal of the Inspector-General, or such other officer as the Inspector-General may appoint in this behalf, by virtue of which the person holding such certificate shall be vested with the powers, functions and privileges of a police-officer.

Such certificate shall cease to have effect whenever the person named in it ceases for any reason to be a police-officer.

Surrender of certificate and equipment.

10. Every person who ceases to be a police-officer shall forthwith deliver up to the District Superintendent of the district in which he is serving at the time when he so ceases to be a police-officer the certificate granted to him under section 9 and the clothing, accoutrements, appointments and other articles which have been supplied to him for the execution of his duty.

Responsibilities, etc., of police-officers under suspension.

11. A police-officer shall not by reason of being suspended from office cease to be a police-officer. During the term of such suspension the powers, functions and privileges vested in him as a police-officer shall be in abeyance, but he shall continue subject to the same responsibilities, discipline and penalties as if he had not been suspended.

Police-officer not to resign without leave of two months' notice, and not to engage in other employment.

12. (1) No police-officer shall be at liberty to withdraw himself from the duties of his office, unless expressly allowed to do so by the District Superintendent or by some other officer authorized by the District Superintendent to grant such permission, or, without the leave of the District Superintendent, to resign his office, unless he shall have served continuously for at least eighteen months in the police-force in the Union of Burma and unless he shall have given to the District Superintendent notice in writing, for a period of not less than two months, of his intention to resign.

(2) No police-officer shall engage in any employment or office whatever other than his duties under this Act, unless expressly permitted to do so in writing by the Inspector-General.

Power of Inspector-General to make rules.

13. The Inspector-General of Police may, from time to time, subject to the approval of the President of the Union, frame such order and rules as he shall deem expedient relative to the organization, classification and distribution of the police-force, the places at which the members of the force shall reside, and the particular services to be performed by them ; their inspection, the description of arms, accoutrements and other necessities to be furnished to them ; the collecting and communicating by them of intelligence and information ; and all such other orders and rules relative to the police-force as the Inspector-General shall, from time to time, deem expedient for preventing abuse or neglect of duty, and for rendering such force efficient in the discharge of its duties.

Village police officer.

14. Nothing in this Act shall affect any village police-officer unless such officer shall be enrolled as a police-officer under this Act. When so enrolled, such officer shall be bound by the provisions of section 16.

No village police-officer shall be enrolled without his consent.

15 Notwithstanding anything contained in this Act or in the Rangoon Police Act, but subject to any general or special orders which the President of the Union may make in this behalf, a member of the police-force of any part of the Union of Burma may discharge the functions of a police-officer in any other part of the Union of Burma, and shall, while so discharging such functions, be deemed to be a member of the police-force of such other part and be vested with the privileges, powers and functions, and be subject to the liabilities, of a member of the police-force of such other part.

Employment of police-officers in any part of the Union of Burma.

CHAPTER III.

POWERS AND DUTIES OF POLICE-OFFICERS.

16. Police-officers enrolled under this Act shall not exercise any authority except the authority provided for a police-officer under this Act and any other law for the time being in force.

Authority to be exercised by police-officers.

17. Every police-officer shall, for all purposes, be considered to be always on duty, and may at any time be employed as a police-officer in any part of the general police-district.

Police-officers always on duty and may be employed anywhere.

18. It shall be the duty of every police-officer promptly to obey and execute all orders and warrants lawfully issued to him by any competent authority, and to take lawful measures—

Duties of a police-officer.

- (i) to collect and communicate intelligence affecting the public peace ;
- (ii) to prevent the commission of offences and public nuisances ;
- (iii) to detect and bring offenders to justice ;
- (iv) to apprehend all persons whom he is legally authorized to apprehend and for whose apprehension sufficient ground exists ;
- (v) to regulate processions and assemblies in public places ;
- (vi) to regulate the traffic upon public thoroughfares and remove obstructions therefrom ;
- (vii) to preserve order and decorum in public places, in places of public resort and in assemblies for public amusements ;
- (viii) to protect unclaimed or lost property and to find the owners thereof ;
- (ix) to take charge of and impound stray animals ;
- (x) to assist in the protection of life and property at fires ;
- (xi) to protect public property from loss or injury ;
- (xii) to attend criminal Courts and assist the Magistrates in keeping order therein ;
- (xiii) to execute warrants of arrest and serve summonses and notices wherever specially directed by a Magistrate to do so.

It shall be lawful for every police-officer, for any of the purposes mentioned in this section, without warrant to enter and inspect any pawnshop, drinking-shop, gaming-house or other place of resort of loose and disorderly characters.

19. Police-officers shall in the performance of their duties have free admission to all places of public resort and assemblies for public amusement while open to any section of the public.

Admission of police-officers on duty to places of public resort.

Police-officers to take charge of unclaimed property, and be subject to Magistrate's orders as to disposal.

20. It shall be the duty of every police-officer to take charge of all unclaimed property, and to furnish an inventory thereof to the District Magistrate, and he shall be guided as to the disposal of such property by such orders as he shall receive from the District Magistrate.

Magistrate may detain property and issue proclamation.

21. (1) The District Magistrate may detain any such property as is referred to in section 20, and issue a proclamation, specifying the articles of which it consists, and requiring any person who has any claim thereto to appear and establish his right to the same within six months from the date of such proclamation.

(2) The provisions of section 525 of the Code of Criminal Procedure shall be applicable to property referred to in this section.

Confiscation of property if no claimant appears.

22. (1) If no person shall within the period allowed claim such property, or the proceeds thereof, if sold, it may, if not already sold under sub-section (2) of the last preceding section, be sold under the orders of the District Magistrate.

(2) The sale-proceeds of property sold under the preceding sub-section, and the proceeds of property sold under section 21, to which no claim is established shall be at the disposal of the Government.

CHAPTER IV.

SPECIAL PROVISIONS FOR ADDITIONAL POLICE AND DISTURBED AREAS.

Appointment of additional force in the neighbourhood of railway and other works.

23. Whenever any railway, canal or other public work, or any manufactory or commercial concern shall be carried on, or be in operation in any part of the Union of Burma, and it shall appear to the Inspector-General that the employment of an additional police-force in such place is rendered necessary by the behaviour or reasonable apprehension of the behaviour of the persons employed upon such work, manufactory or concern, it shall be lawful for the Inspector-General, subject to the control of the President of the Union, to depute such additional force to such place, and to employ the same so long as such necessity shall continue, and to make orders, from time to time, upon the person having the control or custody of the funds used in carrying on such work, manufactory or concern, for the payment of the extra force so rendered necessary, and such person shall thereupon cause payment to be made accordingly.

Additional police-officers employed at cost of individuals.

24. (1) Subject to the control of the President of the Union, the Inspector-General of Police, and any Deputy Inspector-General or Assistant Inspector-General, may, on the application of any person showing the necessity thereof, depute any additional number of police-officers to keep the peace at any place within the general police-district, and for such time as shall be deemed proper, and such force shall be exclusively under the orders of the District Superintendent of Police of the district in which the said force is serving. Such force shall be at the charge of the person making the application:

Provided that it shall be lawful for the person on whose application such deputation shall have been made, on giving one month's notice in writing to the Inspector-General, Deputy Inspector-General or Assistant Inspector-General, as the case may be, to require that the police-officers so deputed shall be withdrawn, and such person shall be relieved from the charge of such additional force from the expiration of such notice.

(2) Subject to the control of the District Magistrate, a District Superintendent of Police may exercise the powers conferred on the Inspector-General by sub-section (1) within the limits of his district.

25. (1) The President of the Union may, by proclamation to be published in the Gazette and in such other manner as the President of the Union shall direct, declare that any area specified in the proclamation has been found to be in a disturbed or dangerous state, or that, from the conduct of the inhabitants of such area or of any class or section of such inhabitants, it is expedient to increase the number of police.

Quartering of additional police in disturbed or dangerous districts.

(2) On the issue of such a proclamation, the Inspector-General of Police, or any other police-officer authorized by the President of the Union in this behalf, may, with the sanction of the President of the Union, employ any police-force in addition to the ordinary fixed complement, to be quartered in the area specified in such proclamation as aforesaid.

(3) Subject to the provisions of sub-section (5) of this section, the cost of such additional police-force shall be borne by the inhabitants of the area specified in the proclamation.

(4) The District Magistrate, after such enquiry as he may deem necessary, shall apportion such cost among the inhabitants who are, as aforesaid, liable to bear the same and who shall not have been exempted under the next succeeding sub-section. Such apportionment shall be made according to the Magistrate's judgment of the respective means within such area of such inhabitants.

(5) The President of the Union may, by order in writing, exempt any person or class or section of such inhabitants from liability to bear any portion of such cost.

(6) Every proclamation issued under sub-section (1) shall state the period for which it is to remain in force, but it may be withdrawn at any time or continued from time to time for a further period or periods, as the President of the Union may in each case think fit to direct.

Explanation.—For the purposes of this section and of section 26, "inhabitants" shall include persons who themselves or by their agents or servants occupy or hold land or other immovable property within such area, and landlords who themselves or by their agents or servants collect rents direct from tenants or occupiers in such area, notwithstanding that they do not actually reside therein.

26. (1) If, in any area in regard to which any proclamation published under section 25 is in force, death or grievous hurt or loss of, or damage to, property has been caused by or has ensued from the misconduct of the inhabitants of such area, or any class or section of them, any person, being an inhabitant of such area, who claims to have suffered injury from such misconduct may make, within one month from the date of the injury or such shorter period as may be prescribed, an application for compensation to the District Magistrate of the district within which such area is situated.

Awarding compensation to sufferers from misconduct of inhabitants or persons interested in land.

(2) Thereupon the District Magistrate may, with the sanction of the President of the Union, after such enquiry as he may deem necessary, and whether any additional police-force has or has not been quartered in such area under section 25,—

(a) declare the persons to whom injury has been caused by or has ensued from such misconduct ;

(b) fix the amount of compensation to be paid to such persons and the manner in which it is to be distributed among them ; and

- (c) assess the proportion in which the same shall be paid by the inhabitants of such area (other than the applicant) who shall not have been exempted from liability to pay under sub-section (3) :

Provided that the District Magistrate shall not make any declaration or assessment under this sub-section unless he is of opinion that such injury as aforesaid has arisen from a riot or unlawful assembly within such area, and that the person who suffered the injury was himself free from blame in respect of the occurrences which led to such injury.

(3) The President of the Union may, by order in writing, exempt any persons or class or section of such inhabitants from liability to pay any portion of such compensation.

(4) Every declaration or assessment made or order passed by the District Magistrate under sub-section (2) shall be subject to revision by the President of the Union, but save as aforesaid shall be final.

(5) No civil suit shall be maintainable in respect of any injury for which compensation has been awarded under this section.

Special
police-
officers.

27. When it shall appear that any unlawful assembly, or riot or disturbance of the peace has taken place, or may be reasonably apprehended, and that the police-force ordinarily employed for preserving the peace is not sufficient for its preservation and for the protection of the inhabitants and the security of property in the place where such unlawful assembly or riot or disturbance of the peace has occurred, or is apprehended, any police-officer not below the rank of Inspector may apply to the nearest Magistrate to appoint so many of the residents of the neighbourhood as such police-officer may require to act as special police-officers for such time and within such limits as he shall deem necessary; and the Magistrate to whom such application is made shall, unless he sees cause to the contrary, comply with the application.

Special
police
reserve
officers.

28. (1) The District Magistrate may, on the application of the District Superintendent of Police, appoint so many of the inhabitants of the district as the District Superintendent may require to be special police reserve officers, notwithstanding that a breach of the public peace has not taken place or is not reasonably apprehended :

Provided that no person shall be appointed as a special police reserve officer against his will.

(2) Every special police reserve officer may be called out by the District Superintendent of the district in which he resides, for training or for the protection of its inhabitants and the security of property therein, and for the general preservation of the public peace therein; but no such officer shall be employed for any other purpose without his consent and the District Magistrate's permission in writing.

Rules
relating to
special police
reserve
officers.

29. The Inspector-General of Police may, subject to the control of the President of the Union, frame such orders and rules as he shall deem expedient relating to the organization, conditions of appointment and service, duties, discipline, arms, accoutrements and clothing of the special police reserve officers appointed under section 28, and generally for the purpose of rendering such officers efficient in the discharge of their duties and for preventing abuse of power or neglect of duty.

Powers of
special
police

30. Every special police-officer appointed under section 27, and every special police reserve officer who has been called out under sub-section (2) of section 28, shall have the same powers, privileges and protection, be amenable to the same

penalties, be subordinate to the same officers of police, and be liable to perform the same duties in connection with the preservation of the public peace and the protection of life and property in the district in which he resides, as the ordinary officers of police. and special police reserve officers.

CHAPTER V.

MAINTENANCE OF LAW AND ORDER.

31. (1) The District Superintendent or any Assistant or Deputy Superintendent of Police, may, as occasion requires, direct the conduct of all assemblies and processions on the public roads, or in the public streets or thoroughfares, and prescribe the routes by which, and the times at which, such processions may pass. Regulation of public assemblies and processions and licensing of same.

(2) The District Superintendent or any Assistant or Deputy Superintendent may also, on being satisfied that it is intended by any persons or class of persons to convene or collect an assembly in any such road, street or thoroughfare, or to form a procession, which would, in his opinion, be likely to cause a breach of the peace if uncontrolled, require by general or special notice that the persons convening or collecting such assembly or directing or promoting such procession shall apply for and obtain a licence.

(3) On such application being made, he may issue a licence specifying the names of the licensees and defining the conditions on which alone such assembly or such procession is to be permitted to take place and otherwise giving effect to this section.

(4) The District Superintendent or any Assistant or Deputy Superintendent may also regulate, by the issue of a licence or otherwise, the extent to which music may be used in the streets on the occasion of festivals and ceremonies.

32. (1) Any Magistrate or District Superintendent or Assistant or Deputy Superintendent of Police, or Inspector or officer in charge of a police-station, may stop any procession which violates the conditions of a licence granted under section 31 and may order it or any assembly which violates any such condition as aforesaid to disperse. Powers with regard to assemblies and processions violating conditions of licence.

(2) Any procession or assembly which neglects or refuses to obey any order given under sub-section (1) shall be deemed to be an unlawful assembly.

33. It shall be the duty of the police to keep order on the public roads, and in the public streets, thoroughfares, bathing and landing places, and at all other places of public resort, and to prevent obstruction on the occasions of assemblies and processions on the public roads and in the public streets, or in the neighbourhood of places of worship during the time of public worship, and in any case when any road, street, thoroughfare, bathing or landing place may be thronged or may be liable to be obstructed. Police to keep order on public roads, etc.

34. No person shall, on any road or in any open place or street or thoroughfare within the limits of any local area to which this section has been extended, commit any of the following acts to the obstruction, inconvenience, annoyance, risk, danger or damage of the residents or passers-by, namely :— Offences on roads and public places.

(1) riding or driving any cattle recklessly or furiously or training or breaking any horse or other cattle ;

(2) slaughtering any cattle or cleaning any carcase ;

(3) wantonly or cruelly beating or torturing any animal ;

- (4) keeping any cattle or conveyance of any kind standing longer than is required for loading or unloading or for taking up or setting down passengers or leaving any conveyance in such a manner as to cause, any inconvenience or danger to the public ;
- (5) exposing any goods for sale ;
- (6) throwing or placing any dirt, filth, rubbish, or any stones or building materials, or constructing any cow-shed, stable or similar structure, or causing any offensive matter to run from any house, factory, dungheap or other place ;
- (7) being found drunk or riotous or incapable of taking care of himself, or behaving in a disorderly manner or using any abusive, insulting or obscene words or gestures whereby a breach of the peace or a public nuisance may be caused ;
- (8) wilfully and indecently exposing his person, or any offensive deformity or disease or committing nuisance by easing himself, or by bathing or washing in any tank or reservoir not being a place set apart for that purpose ; or
- (9) neglecting to fence in or duly protect any well, tank or other dangerous place or structure.

Apprehension and punishment of reputed thieves and others.

- 35.** (a) Any person found armed with any dangerous or offensive instrument whatsoever, who is unable to give a satisfactory account of his reasons for being so armed ;
- (b) any reputed thief found between sunset and sunrise remaining or loitering in any bazaar, street, road, yard, thoroughfare or other place, who is unable to give a satisfactory account of himself ;
- (c) any person found between sunset and sunrise having his face covered or otherwise disguised, who is unable to give a satisfactory account of himself ;
- (d) any person found within the precincts of any dwelling-house or other building whatsoever, or in any back-drainage space, or on board any vessel, without being able satisfactorily to account for his presence therein ; and
- (e) any person having in his possession, without lawful excuse, any implement of house-breaking,

may be taken into custody by any police-officer without a warrant, and shall be punishable on conviction with imprisonment for a term which may extend to three months.

Penalty for possession of property suspected to be stolen.

36. Whoever has in his possession or conveys in any manner anything which may reasonably be suspected to be stolen property, as defined in section 410 of the Penal Code, may be taken into custody by any police-officer without a warrant, and shall, if he fails to account satisfactorily for his possession of the same, be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months, or with fine, or with both.

Power to require security for good behaviour on conviction under section 35 or 36.

37. (1) Whenever any person is convicted of an offence under section 35 or section 36, and it is deemed necessary to require such person to execute a bond for his good behaviour, the convicting Court at the time of passing sentence on such person, or an appellate Court on appeal, or the High Court in exercise of its revisional powers, may order such person to execute a bond, with or without sureties, for his good behaviour during such period not exceeding one year, and for such amount, as it thinks fit to fix :

Provided that—

- (i) the amount of such bond shall be fixed with due regard to the circumstances of the case and shall not be excessive ; and
- (ii) when the person so convicted is a minor, the bond shall be executed only by his sureties.

(2) If the conviction is set aside on appeal or otherwise, the bond so executed shall become void.

(3) The provisions of sections 120 to 126A, inclusive, and 514, 514A, 514B, 515 of the Code of Criminal Procedure shall apply in the case of any security so required under this section :

Provided that the imprisonment for failure to give the security so required shall always be rigorous.

38. The District Magistrate may, by an order in writing publicly promulgated or addressed to individuals,—

Power to give prohibition for prevention of disorder.

- (a) prohibit the carrying of *dhas* of a kind exempted from the provisions of the Arms Act, bludgeons, loaded-sticks, hunting crops, clasp-knives of a specified size, or other offensive instruments, in any public place ;
- (b) whenever and for such time as he shall consider necessary for the preservation of the public peace or safety, prohibit—
 - (i) the carrying, collection and preparation of stones or other missiles or instruments or means of casting or impelling missiles ;
 - (ii) the exhibition of persons or of corpses, or figures or effigies, in any public place ;
 - (iii) the public utterance of cries, singing of songs and playing of music ;
 - and
 - (iv) the delivery of harangues, the use of gestures or mimetic representations, and the preparation, exhibition or dissemination of pictures, symbols, placards, or of any other object or thing, when such action, object or thing may be of a nature to outrage morality or decency, or, in the opinion of the District Magistrate, may probably inflame religious animosity or hostility between different classes, or incite to the commission of an offence, to a disturbance of the public peace, or to resistance to or contempt of the law or of any lawful authority.

39. Save as provided by any other law for the time being in force, no person shall, without a licence issued by the District Superintendent of Police or otherwise than in accordance with such conditions as may from time to time be imposed by him, play or operate or permit to be played or operated, in furtherance of or in connection with or in pursuance of his trade or business, any mechanical instrument or any device for the production of music or of the sound of the human voice or of other sounds :

Unlicensed playing of mechanical music in connection with trade or business

Provided that nothing in this section shall apply to the playing or operating of such instruments or devices by professional musicians or actors for the purposes of *bonâ fide* rehearsals in the pursuance of their profession.

40. Whoever—

- (i) begs or applies for alms for himself, or
- (ii) seeks for or obtains alms by means of any false statement or pretence, or

Penalty for begging or seeking for alms,

(iii) exposes or exhibits any sore, wound, bodily ailment or deformity with the object of exciting charity or of obtaining alms, shall be punishable with fine which may extend to fifty rupees, or with imprisonment which may extend to one month, or with both.

Removal of convicted beggars.

41. (1) The District Magistrate may direct any person who has been twice convicted of an offence under section 40 to remove himself to such place by such route and within such time as he may prescribe.

(2) If any person so directed under sub-section (1) fails or refuses to remove himself within the time specified, the District Magistrate may cause such person to be arrested and removed in police custody to such place as he may in each case direct.

(3) If any person who has been directed to remove himself or has been removed under the foregoing sub-sections returns to any place from which he was directed to remove himself or was removed, without the permission in writing of the District Magistrate, he shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to two years, or with fine, or with both.

CHAPTER VI.

PENALTIES.

Penalty for failure to surrender clothing, etc.

42. Every person, having ceased to be a police-officer under this Act, who shall not forthwith deliver up the certificate granted to him under section 9 and the clothing, accoutrements, appointments and other articles, which shall have been supplied to him for the execution of his duty, shall be punishable with fine not exceeding two hundred rupees, or with imprisonment for a term which may extend to six months, or with both.

Penalties for neglect of duty, etc.

43. Any police-officer who—

- (a) shall withdraw himself from the duties of his office contrary to the provisions of sub-section (1) of section 12 ;
- (b) shall engage in any employment or office contrary to the provisions of sub-section (2) of section 12 ;
- (c) being absent on leave shall fail, without reasonable cause, to report himself for duty on the expiry of such leave ;
- (d) shall be guilty of any violation of duty or wilful breach or neglect of any rule or order made by a competent authority ;
- (e) shall be guilty of cowardice ; or
- (f) shall offer any unwarrantable personal violence to any person in his custody ;

shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months, or with fine not exceeding three months' pay, or with both.

Obtaining employment or release by false pretences.

44. Any person who knowingly makes a false statement or uses a false document for the purpose of obtaining for himself or any other person employment or release from employment as a police-officer shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months, or with fine not exceeding one hundred rupees, or with both.

Penalty for refusing to act as special police-officer, etc.

45. Any person appointed as a special police-officer, or any special police reserve officer being called out under sub-section (2) of section 28, who, without sufficient excuse, neglects or refuses to act as such, or to obey such rule, order or direction as may be given to him for the performance of his duties, shall be punishable with fine not exceeding fifty rupees for every such neglect, refusal or disobedience.

46. Every person opposing or not obeying any order issued under section 31, 32 or 33, or violating the conditions of any licence granted by a District Superintendent or Deputy or Assistant Superintendent of Police for the use of music, or for the conduct of assemblies and processions, shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months, or with fine not exceeding two hundred rupees, or with both.

Penalty for disobeying orders regarding public assemblies, processions, etc.

47. Any person committing any act prohibited by section 34 shall be punishable with fine not exceeding fifty rupees or with imprisonment not exceeding eight days ; and it shall be lawful for any police-officer to take into custody, without a warrant, any person who within his view commits any of the acts specified in the said section :

Penalty for contravention of section 34.

Provided that, notwithstanding anything contained in section 65 of the Penal Code, any person sentenced to fine under this section may be imprisoned in default of payment of such fine for any period not exceeding eight days.

48. Whoever contravenes a prohibition under section 38 shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months, or with fine not exceeding one hundred rupees, or with both.

Penalty or contravention of a prohibition under section 38.

49. Whoever plays or operates, or permits to be played or operated, any mechanical instrument or device, in contravention of the provisions of section 39, shall be punishable with fine not exceeding one hundred rupees, or with imprisonment not exceeding eight days, or with both.

Penalty for contravention of section 39.

CHAPTER VII.

MISCELLANEOUS.

50. (1) All moneys payable under sections 23, 24, 25 and 26 shall be recoverable by the District Magistrate in the manner provided by sections 386 and 387 of the Code of Criminal Procedure for the recovery of fines, or by suit in any competent Court.

Recovery of moneys payable under sections 23, 24, 25 and 26 and disposal of same when recovered.

(2) All moneys paid or recovered under sections 23, 24 and 25 shall form part of the revenues of the Union of Burma.

(3) All moneys paid or recovered under section 26 shall be paid by the District Magistrate to the persons to whom and in the proportions in which the same are payable under that section.

51. All sums paid for the service of process by police-officers, and all rewards, forfeitures and penalties, or shares of rewards, forfeitures and penalties, which, by law, are payable to informers shall, when the information is laid by a police-officer, form part of the revenues of the Union of Burma,

Rewards to police as informers to form part of the revenues of the Union of Burma.

52. All criminal proceedings against any person which may be lawfully brought for anything done or intended to be done under the provisions of this Act, or under the general police powers hereby given, shall be commenced within three months after the act complained of shall have been committed and not otherwise,

Limitation of criminal proceedings.

Notice of
civil suits.

53. No suit shall be instituted in any civil Court against any person for anything done or intended to be done under the provisions of, or under the general police powers given by this Act, unless notice in writing of such suit and of the cause thereof shall have been given to the defendant, or to the District Superintendent of Police to whom the defendant is subordinate, one month at least before the commencement of such suit :

Provided that no suit shall in any case lie where any such person shall have been prosecuted criminally for the same act.

Plea that act
was done
under
warrant.

54. When any suit or criminal prosecution is brought against any police-officer for any act done by him in such capacity, it shall be lawful for him to plead that such act was done by him under the authority of a warrant issued by a Magistrate.

Such plea shall be proved by the production of the warrant directing the act and purporting to be signed by such Magistrate, and the suit shall thereupon be dismissed or the accused shall be discharged, as the case may be, notwithstanding any defect of jurisdiction in the Magistrate who issued the warrant :

Provided always that any remedy which the party may have against the authority issuing such warrant shall not be affected by anything contained in this section.

Police-
station
officers to
keep diary.

55. It shall be the duty of every officer in charge of a police-station to keep a general diary in such form as shall, from time to time, be prescribed by the President of the Union, and to record therein all complaints and charges preferred, the names of complainants, the names of all persons arrested, the offences charged against them and the weapons or property that shall have been taken from their possession or otherwise.

The District Magistrate shall be at liberty to call for and inspect such diary.

Power to
make rules.

56. (1) The President of the Union may make rules to carry into effect the provisions of this Act.

(2) In particular, and without prejudice to the generality of the foregoing power, the President of the Union may make rules to provide for all or any of the following matters, namely :—

- (a)** directing the submission of such returns by the Inspector-General and other police-officers as to him shall seem proper, and prescribing the forms in which such returns shall be made ;
 - (b)** regulating the procedure to be followed by Magistrates and police-officers in the discharge of any duty imposed upon them by or under this Act ;
 - (c)** prescribing the time, manner and conditions within and under which claims for compensation under section 26 are to be made, the particulars to be stated in such claims, the manner in which the same are to be verified, and the proceedings (including local inquiries, if necessary) which are to be taken consequent thereon ;
 - (d)** prescribing the form in which general diaries shall be kept ; and
 - (e)** prescribing the fee for any licence that may be granted under this Act.
- (3)** All rules made under this Act shall be published in the Gazette.

¹ Deleted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

SCHEDULE I.

(See section 9.)

I have read (or had read over to me) Chapter III of the Police Act, 1945, and on being appointed*
 under the said Act, I do hereby ^{swear} solemnly affirm that I will truly and faithfully
¹ [maintain the Constitution of the Union] and discharge all powers and duties vested in me faithfully and according to law.

SCHEDULE II.

(See section 9.)

A. B. has been appointed a member of the police-force under the Police Act 1945, and is vested with the powers, functions and privileges of a police-officer.

THE UNION MILITARY POLICE ACT.

[BURMA ACT II, 1948.] (2nd January, 1948.)

It is hereby enacted as follows :—

PART I.

1. This Act may be called the Union Military Police Act.
2. It shall come into force on such date as the President of the Union may, by notification, direct.
3. This Act applies to the Union Military Police Force and persons attached to, employed with or following, the Force, wherever they may be.

SUPERINTENDENCE AND COMMAND.

- 4 The superintendence and general administration of the Force shall be exercised subject to the control of the President of the Union by the Inspector-General of Police.
5. The President of the Union may appoint so many officers as he may deem fit, to assist the Inspector-General in the superintendence and administration of the Force. Such officers shall be subordinate to and under the control of the Inspector-General, and shall exercise and discharge such duties, powers and functions as the President of the Union by order, vest in or impose upon them.

* Here enter the rank to which appointed.

¹ Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

6 Except as respects magisterial powers, orders passed by any authority under this Act shall be subject to revision by such other authority as the President of the Union may by rule or order prescribe.

7. The President of the Union may invest any officers of the Force with any or all of the powers of the Police and may define the circumstances in which such powers may be exercised. As respects the exercise of such powers every such officer shall have the privileges and protection afforded by law to police officers.

MEMBERS OF THE FORCE.

8. The term "Member of the Force" shall mean any person who is enrolled under this Act and is a rifleman or a public follower or a Non-Commissioned Officer of the rank of Lance-Corporal, Corporal or Sergeant or of the rank of Warrant Officer I or Warrant Officer II.

ENROLMENT.

9. Any person who is qualified for enrolment in the Force in accordance with such conditions as the President of the Union may prescribe may apply to a Commandant, or any other enrolling officer appointed for this purpose by the Inspector-General, to be enrolled as a member of the Force subject to the provisions of this Act.

10. The enrolment paper shall be in a form prescribed by the President of the Union setting forth—

- (a) questions (to which the answers of the applicant shall be recorded) ascertaining the qualifications of the applicant, and
- (b) a statement (to be read and explained to the applicant and signed by him) that, on enrolment, the applicant will become a member of the Force and will be subject to the provisions of this Act, that he will be liable for service in the Union of Burma and adjacent countries, and that he will not be entitled to obtain his discharge from the Force for three years, or if on active service, or if the members of the Force are for the time being less than nine-tenths of the sanctioned strength.

11. (1) The applicant for enrolment shall present himself to the enrolling officer.

(2) The enrolling officer (after warning the applicant of the punishment provided by this Act for the offence of giving false answers on enrolment) shall put to the applicant each question on the enrolment paper and record on the paper the answer to each question and (if satisfied that the applicant is qualified for enrolment) shall read and explain (or cause to be read and explained) to the applicant the statement on the enrolment paper.

(3) The enrolling officer shall take the signature of the applicant on the enrolment paper as assenting thereto, and shall authenticate the entries in the prescribed manner; and shall inform the applicant that he has become a member of the Force.

12. Notwithstanding the foregoing provisions, every person who has for the space of six months been in receipt of Union Military Police pay and been borne on the rolls of any Union Military Police battalion, shall be deemed to have been duly enrolled in the Union Military Police as from the date on which his name was first borne on the rolls.

13. A member of the Force shall not be entitled to obtain his discharge for three years from the date of enrolment and in the case of Specialist personnel five years from the date of enrolment.

14. (1) At any time after the expiration of his period of service, any member of the Force who is not on active service shall, on application in routine manner, be entitled, after the expiration of two months from the date of application, to be discharged by the Commandant of his unit unless the members of the unit have fallen below nine-tenths of the sanctioned strength.

(2) Any member of the Force who is not on active service may be discharged at any time by the Inspector-General.

14A. No member of the Force or person attached to or employed with the Force shall, during a period of war, be entitled to claim his discharge.

GENERAL PROVISIONS.

15. No member of the Force may accept or hold any employment or office other than under this Act except with the written permission of the Inspector-General.

16. The Inspector-General of Police shall make rules (subject to the approval of the President of the Union) for the subdivision into grades of any of the ranks mentioned in section 8 and for the promotion and appointment to any of such ranks.

17. (1) Orders and rules may be issued and made by the Inspector-General of Police (subject to the approval of the President of the Union) relating to—

the places at which members of the Force shall reside, and the particular services to be performed by them, the description of arms, accoutrements and other necessities to be furnished to them, and their inspection,

the collection and communication of information by members of the Force, and

the efficiency of the Force and preventing neglect of duty or abuse of powers.

(2) Orders and rules may be issued and made by the President of the Union relating to—

the pay, allowances, pension, leave and other conditions of service of the personnel of the Force,

the organization, classification and distribution of the Force,

the employment of the Force on military service, and

the operation of military law in the case of personnel of the Force serving with any military force.

ESTATES OF DECEASED.

18. The provisions of the Disposal of Police Officers' Estates Act shall apply to the estates of persons serving in the Force.

POLICE POWERS.

19. (1) Every member of the Force (except public followers) shall have the powers of a police officer appointed under section 8 of the Police Act, 1945, and shall, in the exercise of such powers, have the privileges and protection afforded by law to police officers.

(2) Orders and rules relating to the exercise of police-powers by members of the Force may be issued and made by the Inspector-General, subject to the approval of the President of the Union.

COLLECTIVE FINES.

20. Whenever any weapon or part of a weapon forming part of the equipment of a company, garrison of a post, or other unit is lost or stolen, the Inspector-General may, on the report of a Court of Enquiry, impose a collective fine on the members of the Force composing such unit or upon such of them as, in his judgment, should be held responsible for such loss or theft.

PART II.

UNION MILITARY POLICE DISCIPLINE.

21. This part applies (where appropriate) to every member of the Force and every person, who, on active service, in camp, on the march or at any post specified by the President of the Union in this behalf, is employed with or following any portion of the Force.

22. (a) "Active service", as applied to a person subject to this Act, means the time during which such person is attached to, or forms part of, a force which is engaged in operations against any enemy, or is engaged in military operations in, or is on the line of march to, a country or place wholly or partly occupied by an enemy, or is in military occupation of any foreign country; it also includes service at an outpost other than an outpost in permanent occupation;

(b) "enemy" includes all armed mutineers, armed rebels, armed rioters, pirates and any person in arms against whom it is the duty of a person subject to this Act to act;

(c) the expressions "assault", "criminal force", "fraudulently", "reason to believe" and "voluntarily causing hurt" have the meanings assigned to them, respectively, in the Penal Code;

(d) "superior officer" as respects any member of the Force includes any person of higher rank in the Police, and as respects any member of the Force other than a rifleman includes any member of the Force of longer service or higher grade in the same rank.

23. (1) A Commandant, or an officer of the Force commanding a separate detachment or an outpost or in temporary command at the headquarters of a district or battalion during the absence of the aforesaid officers may, without an order from a Magistrate and without a warrant, cause to be arrested any person subject to this Act who has been concerned in any offence under this Act or against whom reasonable complaint has been made or credible information has been received or reasonable suspicion exists of having been so concerned, and may cause the person so arrested to be confined in the quarter-guard or such other place as he may consider suitable.

(2) For the purpose of the detention of the person arrested and investigation of a case punishable on conviction under this Act the member of the Force for the time being in immediate charge of the place or station where the person arrested is detained in Force custody shall, except in cases speedily disposed of under section 43 or 44, be deemed to be an officer in charge of a police-station acting under the Code of Criminal Procedure and shall be bound by the provisions of sections 61, 62 and 167 of that Code.

(3) Notwithstanding anything contained in the Code of Criminal Procedure, no officer or Court shall be bound to release on bail any person arrested and confined under the powers conferred by this section.

24. (1) The Inspector-General, Commandants and officers officiating in such appointments shall have the powers of a Magistrate of the first class and may try any offences under this Act; provided that the President of the Union may impose limits upon the exercise of such powers.

(2) The President of the Union may invest any officers of the Force with like powers.

(3) Where an offence under this Act is committed at any place outside the Union of Burma and cannot adequately be dealt with at that place the offender shall, on return to the Union of Burma, be dealt with by the appropriate Court in the Union of Burma having local jurisdiction at the place to which he returns.

OFFENCES PUNISHABLE ON TRIAL AND CONVICTION.

25. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) shamefully abandons or delivers up any garrison, fortress, post or guard committed to his charge, or which it is his duty to defend; or
- (b) in presence of an enemy, shamefully casts away his arms or ammunition, or intentionally uses words or any other means to induce any person subject to Military or Union Military Police law to abstain from acting against the enemy, or to discourage such person from acting against the enemy, or misbehaves in such a manner as to show cowardice; or
- (c) directly or indirectly holds correspondence with, or communicates intelligence to, the enemy, or any person in arms against the State, or who, coming to the knowledge of any such correspondence or communication, omits to disclose it immediately to his commanding or other superior officer; or
- (d) treacherously makes known the watch-word to any person not entitled to receive it; or
- (e) directly or indirectly assists or relieves with money, victuals or ammunition, or knowingly harbours or protects any enemy or person in arms against the State; or
- (f) in time of war or during any military operation, intentionally occasions a false alarm in action, camp, garrison or quarters, or spreads reports calculated to create alarm or despondency; or
- (g) being a sentry in time of war or alarm, or over any prisoner, treasure, magazine or dockyard, sleeps upon his post, or quits it without being regularly relieved or without leave; or
- (h) in time of action, leaves his commanding officer or his post or party to go in search of plunder; or
- (i) in time of war, quits his guard, picquet, party or patrol, without being regularly relieved or without leave; or
- (j) in time of war or during any military operation, uses criminal force to, or commits an assault on, any person bringing provisions or other necessities to the camp or quarters of any part of the forces, or forces a safe, or guard, or breaks into any house or any other place for plunder, or plunderers, injures or destroys any field, garden or other property of any kind;

shall, on conviction, be liable to suffer transportation which may extend to life, or such less punishment as is provided in this Act.

26. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) strikes, or forces or attempts to force, any sentry ; or
- (b) in time of peace, intentionally occasions a false alarm in camp, garrison or cantonment ; or
- (c) being a sentry, or on guard, plunders or wilfully destroys or injures any property placed under charge of his guard ; or
- (d) being a sentry, in time of peace, sleeps upon his post, or quits it without being regularly relieved or without leave ;

shall, on conviction, be punished with imprisonment, which may extend to two years, or with such less punishment as is provided in this Act.

27. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) begins, excites, causes or joins in any mutiny ; or
- (b) being present at any mutiny, does not use his utmost endeavour to suppress the same ;
- (c) knowing or having reason to believe in the existence of any mutiny, or of any intention to mutiny, or of any conspiracy against the State, does not, without delay, give information thereof to his commanding or other superior officer ; or
- (d) uses or attempts to use criminal force to, or commits an assault on, his superior officer, whether on or off duty, knowing or having reason to believe him to be such ; or
- (e) disobeys the lawful command of his superior officer ;

shall, on conviction, be punished with transportation, which may extend to life, or with such less punishment as is provided in this Act.

28. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) is grossly insubordinate or insolent to his superior officer in the execution of his office, or
- (b) refuses to superintend or assist in the making of any field-work or other, military work of any description ordered to be made either in quarters or in the field,

shall, on conviction, be liable to suffer imprisonment, which may extend to two years, or such less punishment as is provided in this Act.

29. Any person subject to this Act who deserts or attempts to desert the service shall, on conviction, be liable to suffer imprisonment or such less punishment as is provided in this Act.

30. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) knowingly harbours any deserter, or who knowing, or having reason to believe, that any other person has deserted, or that any deserter has been harboured by any other person, does not without delay give information thereof to his own or some other superior officer, or use his utmost endeavours to cause such deserter to be apprehended ; or
- (b) knowing, or having reason to believe, that a person is a deserter, procures or attempts to procure the enrolment of such person ; or
- (c) without having first obtained a regular discharge from the battalion to which he belongs, enrolls himself in the same or any other battalion ; or
- (d) absents himself without leave, or without sufficient cause overstays leave granted to him ; or

- (e) being on leave of absence and having received information from proper authority that the battalion or the portion of a battalion or any department to which he belongs has been ordered on active service, fails, without sufficient cause, to rejoin without delay ; or
- (f) without sufficient cause fails to appear at the time fixed at the parade or place appointed for exercise or duty ; or
- (g) when on parade or on the line of march, without sufficient cause or without leave from his superior officer, quits the parade or line without leave ; or
- (h) in time of peace, quits his guard, picquet or patrol without being regularly relieved or without leave ; or
- (i) without proper authority is found two miles or more from camp or outpost ; or
- (j) without proper authority is absent from his lines after tattoo, or from camp or outpost after retreat-beating ;

shall, on conviction, be liable to suffer imprisonment, which may extend to two years, or such less punishment as is provided in this Act.

31. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) dishonestly misappropriates or converts to his own use any money, provisions, forage, arms, clothing, ammunition, tools, instruments, equipments or Union Military stores of any kind, the property of Government entrusted to him ; or
- (b) dishonestly receives or retains any property in respect of which an offence under clause (a) has been committed, knowing or having reason to believe the same to have been dishonestly misappropriated or converted ; or
- (c) wilfully destroys or injures any property of Government entrusted to him ; or
- (d) commits theft in respect of any property of Government, or of any Force mess, band or institution, or of any person subject to this Act ; or
- (e) dishonestly receives or retains any such property as is specified in clause (d) knowing or having reason to believe it to be stolen ; or
- (f) does any other thing with intent to defraud, or to cause wrongful gain to one person or wrongful loss to another person ; or
- (g) malingers or feigns or produces disease or infirmity in himself, or intentionally delays his cure or aggravates his disease or infirmity ; or
- (h) with intent to render himself or any other person unfit for service, voluntarily causes hurt to himself or any other person ; or
- (i) commits any offence of a cruel, indecent or unnatural kind or attempts to commit any such offence and does any act towards its commission ;

shall, on conviction, be punished with imprisonment, which may extend to seven years, or with such less punishment as is provided in this Act.

32. Any person subject to this Act who is in a state of intoxication, whether on duty or off duty shall, on conviction, be punished with imprisonment, or with such less punishment as is provided in this Act.

33. Any person subject to this Act who, without proper authority, releases any State prisoner, enemy or person taken in arms against the State, placed under his charge, or who negligently suffers such prisoner, enemy or person to escape shall, on conviction, be punished with transportation or with such less punishment as is provided in this Act.

34. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) being in command of a guard, picquet, or patrol, neglects duly to post a sentry at the appointed time and place ; or
- (b) being in command of a guard, picquet, or patrol, refuses to receive any prisoner or person duly committed to his charge ; or
- (c) without proper authority releases any prisoner or person placed under his charge, or negligently suffers any such prisoner or person to escape ; or
- (d) being in Force custody, leaves such custody before he is set at liberty by proper authority ;

shall, on conviction, be liable to suffer imprisonment or such less punishment as is provided in this Act.

35. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) commits extortion, or without proper authority extorts from any person, carriage, portage or provisions ; or
- (b) commits house-breaking for the purpose of plundering or plunders ; or
- (c) designedly or through neglect kills, injures, makes away with, ill-treats or loses his horse or animal used in the public service ; or
- (d) makes away with, or is concerned in making away with, his arms, ammunition, equipment, instruments, tools, clothing or Force necessities ; or
- (e) loses by neglect anything mentioned in clause (d) ; or
- (f) wilfully injures anything mentioned in clause (d) or any Government property or that of any Force band, institution, mess or belonging to any person subject to this Act ; or
- (g) sells, pawns, defaces or destroys any medal or decoration granted to him ;

shall, on conviction, be liable to suffer imprisonment or such less punishment as is provided in this Act.

36. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) makes a false accusation against any person subject to this Act, knowing such accusation to be false ; or
- (b) in making any complaint, knowingly makes any false statement affecting the character of any person subject to this Act, or knowingly and wilfully suppresses any material fact ; or
- (c) obtains or attempts to obtain for himself, or for any other person, any pension, allowance or other advantage or privilege by a statement which is false, and which he either knows or believes to be false or does not believe to be true, or by making or using a false entry in any book or record or by making any document containing a false statement, or by omitting to make a true entry or document containing a true statement ; or
- (d) knowingly furnishes a false return or report of the number or state of any men under his command or charge, or of any money, arms, ammunition, clothing, equipments, stores or other property in his charge, whether belonging to such men or Government or to any

person in or attached to the Force, or who, through design or culpable neglect, omits or refuses to make or send any return or report of the matters aforesaid ;

shall, on conviction, be punished with imprisonment, which may extend to five years, or such less punishment as is provided in this Act.

37. Any person having become subject to this Act who is discovered to have made a wilfully false answer to any question set forth in the prescribed form of enrolment which has been put to him by the enrolling officer before whom he appears for the purpose of being enrolled shall, on conviction, be punished with imprisonment, which may extend to three years, or with such less punishment as is provided in this Act.

38. Any person subject to this Act who commits any of the following offences, that is to say,—

- (a) being of the rank of Warrant Officer, behaves in a manner unbecoming his position and character ; or
- (b) strikes or otherwise ill-treats any person subject to this Act being his subordinate in rank or position ; or
- (c) being in command at any post or on the march, and receiving a complaint that any one under his command has beaten or otherwise maltreated or oppressed any person, or has disturbed any fair or market, or committed any riot or trespass, fails to have due reparation made to the injured person or to report the case to the proper authority ; or
- (d) by defiling any place of worship, or otherwise, intentionally insults the religion or wounds the religious feelings of any person ; or
- (e) attempts to commit suicide and does any act towards the commission of such offence ; or
- (f) being below the rank of a Warrant Officer, directly or indirectly accepts or obtains, or agrees to accept or attempts to obtain, for himself or for any other person, any gratification as a motive or reward for procuring the enrolment of any person in the service ; or
- (g) gambles or induces any other member of the Force to gamble ; or
- (h) neglects to obey any general or other orders ; or
- (i) is guilty of any act or omission which, though not specified in this Act, is prejudicial to good order and Force discipline ;

shall, on conviction, be punished with imprisonment, which may extend to two years, or with such less punishment as is provided in this Act.

PENAL DEDUCTIONS.

39. The following penal deductions may be made from the pay and allowances of a person subject to this Act, that is to say,—

- (a) all pay and allowances for every day of absence either on desertion or without leave and for every day of imprisonment awarded by a criminal Court, or under this Act ;
- (b) all pay and allowances for every day whilst he is in custody on a charge for an offence of which he is afterwards convicted by a criminal Court or on a charge of absence without leave for which he is afterwards awarded imprisonment under this Act ;
- (c) all pay and allowances for every day on which he is in hospital on account of sickness or other cause certified by the proper medical officer attending on him at the hospital to have been caused by an offence under this Act committed by him ;
- (d) all pay and allowances ordered to be forfeited under this Act ;

- (e) any sum ordered to be stopped under this Act ;
- (f) any sum required to make good such compensation for any expenses caused by him, or for any loss or damage or destruction done by him to any arms, ammunition, equipment, clothing, instruments, battalion necessaries or military decoration, or to any building, or property, as may be awarded by his commanding officer ;
- (g) any sum required to pay a fine awarded by a criminal Court or under this Act :

Provided that the total deductions from the pay and allowances of a person subject to this Act made under clauses (e) to (g) shall not (except in the case of a person sentenced to dismissal or whose sentence involves dismissal) exceed in any one month one-half of his pay and allowances for that month.

Explanation.—For the purpose of clauses (a) and (b)—

- (i) absence or custody for six consecutive hours or upwards, whether wholly in one day or partly in one day and partly in another, may be reckoned as absence or custody for a day ;
- (ii) absence or custody for twelve consecutive hours or upwards may be reckoned as absence or custody for the whole of each day during any portion of which the person was absent or in custody, and any absence or custody for less than a day may be reckoned as absence or custody for a day if such absence or custody prevented the absentee from fulfilling any force duty which was thereby thrown upon some other person.

PUNISHMENTS.

40. Punishments may be inflicted in respect of offences committed by persons subject to this Act, and convicted of an offence, according to the scale following, that is to say,—

- (a) transportation for life or for any period exceeding seven years ;
- (b) imprisonment (with or without solitary confinement) for any term not exceeding fourteen years ;
- (c) dismissal from the service ;
- (d) removal from the service ;
- (e) fine ;
- (f) the punishments mentioned in section 44 ;
- (g) reduction in the case of a Warrant Officer to a lower rank ;
- (h) reduction of a Non-Commissioned Officer to a lower grade or to the ranks ;
- (i) forfeiture in the case of Warrant Officers and Non-Commissioned Officers of seniority of rank ;
- (j) in the case of Warrant Officers and Non-Commissioned Officers reprimand and severe reprimand ;
- (k) forfeiture of service for the purpose of promotion, increased pay, pension or other purpose ;
- (l) forfeiture, in the case of any one dismissed from the service, of all arrears of pay, allowances and any public money due at the time of dismissal ;
- (m) stoppages of pay and allowances to make good any damage done in committing the offence of which he is convicted :

Provided that in the case of Warrant Officers the trial under this Act and the punishments provided for in this section can only be carried out with the approval of the Inspector-General.

41. Where in respect of any offence under this Act there is specified a particular punishment or such less punishment as is in this Act mentioned, there may be awarded in respect of that offence instead of such particular punishment (but subject to the other provisions of this Act as to the punishments and regard being had to the nature and degree of the offence) any one punishment lower in the above scale than the particular punishment.

42. A Non-Commissioned Officer sentenced by a Court to transportation or imprisonment or dismissal from the service shall be deemed to be reduced to the ranks.

SUMMARY PUNISHMENT.

43. (1) A Commandant of the Union Military Police, may summarily award to any Warrant Officers and Non-Commissioned Officers or other persons subject to this Act, any of the following punishments for the commission of any offence against discipline of the Force, which is not otherwise provided for in this Act, or which is not of a sufficiently serious nature to call for a trial, that is to say,—

(a) to Non-Commissioned Officers or Riflemen—

- (i) reprimand ;
- (ii) severe reprimand ;
- (iii) reduction to a lower rank or grade ;
- (iv) removal from any office of distinction or special emolument ;
- (v) stoppages of pay and allowances to make good any damage done to the property of Government or the Force ;
- (vi) admonition ;
- (vii) forfeiture of pay for absence without leave ;
- (viii) fine up to one month's pay ;
- (ix) stoppage of special pay or allowances for a period not exceeding three months to make good any loss or damage or on account of inefficiency, slackness, or other sufficient reason ;

(b) to Non-Commissioned Officers only—

- (i) reprimand ;
- (ii) severe reprimand ;
- (iii) reduction to a lower rank ;
- (iv) reduction to a lower grade ;
- (v) reduction to a lower place in the rank or grade in which he is serving ;
- (vi) reduction to the ranks ;

(c) to Riflemen—

- (i) extra-guards, picquets or patrols ;
- (ii) confinement to the lines for any period not exceeding 30 days carrying with it punishment drill not exceeding 15 days, and thereafter fatigue duty ;
- (iii) imprisonment to the extent of 28 days in the quarter-guard or such other place as may be considered suitable, with forfeiture of all pay and allowances during its continuance ;

(d) to public Followers—

- (i) admonition ;
- (ii) forfeiture of pay for absence without leave ;
- (iii) fine up to one month's pay ;
- (iv) reduction to a lower grade where two or more grades exist ;
- (v) confinement to the lines for any period not exceeding 30 days carrying with it fatigue duty ;

(vi) imprisonment to the extent of 28 days in the quarter-guard or such other place as may be considered suitable, with forfeiture of all pay and allowances during its continuance ;

(2) Any of the above punishments may be awarded separately or in combination with any one or more of the others, but the carrying out of imprisonment must precede confinement to the lines, and no award or awards including imprisonment and confinement to the lines shall exceed 30 consecutive days. When an award includes imprisonment and a minor punishment, the latter will take effect at the termination of the imprisonment.

(3) Suspension may be awarded to any Warrant Officer or Non-Commissioned Officer as a preliminary to an enquiry, but it shall not be awarded as a substantive punishment.

(4) (a) An officer of the Force commanding a separate detachment or an outpost or in temporary command at the headquarters of a district or battalion during the absence of the aforesaid officers may, when in temporary command at Battalion Headquarters or when on detached duty, exercise the powers specified in sub-section (1).

(b) Subject to confirmation or revision by the Battalion Commandant, the powers specified in sub-section (1) may be exercised by officers when in temporary command at Battalion Headquarters or when on detached duty.

(c) An officer who is not in independent command may, if authorized by his Battalion Commandant, award to any Rifleman confinement to the lines for periods not exceeding ten days, and extra-guards not exceeding four in number.

(5) Commandants may authorize Warrant Officers to exercise the powers specified in clause (c) of sub-section (1) in respect of Riflemen under their command.

FIELD PUNISHMENT.

44. Any person subject to this Act not above the rank of Rifleman, who, while on active service, commits any offence, may, in lieu of any punishment to which he is liable thereunder, be subjected to such field punishment other than flogging as may be directed by rules to be made by the President of the Union and such field punishment shall be of the character of personal restraint or of hard labour but shall not be of a nature to cause injury to life or limb.

PLACE OF IMPRISONMENT.

45. A person sentenced under this Act to imprisonment for a period not exceeding three months shall, when he is also dismissed or removed from the Force, be imprisoned in the nearest or such other jail as the President of the Union may, by general or special order, direct, but when he is not also dismissed or removed from the Force he may, if the convicting officer or Deputy Commissioner so directs, be confined in the quarter-guard or such other place as the convicting officer or the Deputy Commissioner may consider suitable.

DISCRETIONARY POWERS.

46. Notwithstanding anything contained in this Act relating to conviction and punishment, the Inspector-General may dismiss or remove from the service any member of the Force.

REPEAL OF PREVIOUS ACTS.

47. The Military Police Act and the Burma Frontier Force Act are hereby repealed.

E.—PRISONS.

ငါး—အကျဉ်းဌာနဆိုင်ရာ။

THE PRISONS ACT.

CONTENTS.

CHAPTER I.

PRELIMINARY.

Sections.

1-2.	*	*	*	*
3.	Definitions.			

CHAPTER II.

MAINTENANCE AND OFFICERS OF PRISONS.

4. Accommodation for prisoners.
5. Inspector-General.
6. Officers of prisons.
7. Temporary accommodation for prisoners.

CHAPTER III.

DUTIES OF OFFICERS.

Generally.

8. Control and duties of officers of prisons.
9. Officers not to have business dealings with prisoners.
10. Officers not to be interested in prison-contracts.

Superintendent.

11. Superintendent.
12. Records to be kept by Superintendent.

Medical Officer.

13. Duties of Medical Officer.
14. Medical Officer to report in certain cases.
15. Report on death of prisoner.

*Jailer.**Sections.*

16. Jailer.
17. Jailer to give notice of death of prisoner.
18. Responsibility of Jailer.
19. Jailer to be present at night.
20. Powers of Deputy and Assistant Jailers.

Subordinate Officers.

21. Duties of gate-keeper.
22. Subordinate officers not to be absent without leave.
23. Convict officers.

CHAPTER IV.

ADMISSION, REMOVAL AND DISCHARGE OF PRISONERS.

24. Prisoners to be examined on admission.
25. Effects of prisoners.
26. Removal and discharge of prisoners.

CHAPTER V.

DISCIPLINE OF PRISONERS.

27. Separation of prisoners.
28. Association and segregation of prisoners.
29. Solitary confinement.
30. Prisoners under sentence of death.

CHAPTER VI.

FOOD, CLOTHING AND BEDDING OF CIVIL AND UNCONVICTED CRIMINAL PRISONERS.

31. Maintenance of certain prisoners from private sources.
32. Restriction on transfer of food and clothing between certain prisoners.
33. Supply of clothing and bedding to civil and unconvicted criminal prisoners.

CHAPTER VII.

EMPLOYMENT OF PRISONERS.

34. Employment of civil prisoners.
35. Employment of criminal prisoners.
36. Employment of criminal prisoners sentenced to simple imprisonment.

CHAPTER VIII.

HEALTH OF PRISONERS.

Sections.

- 37. Sick prisoners.
- 38. Record of directions of Medical Officers.
- 39. Hospital.

CHAPTER IX.

VISITS TO PRISONERS.

- 40. Visits to civil and unconvicted criminal prisoners.
- 41. Search of visitors.

CHAPTER X.

OFFENCES IN RELATION TO PRISONS.

- 42. Penalty for introduction or removal of prohibited articles into or from prison and communication with prisoners.
- 43. Power to arrest for offence under section 42.
- 44. Publication of penalties.

CHAPTER XI.

PRISON-OFFENCES.

- 45. Prison-offences.
- 46. Punishment of such offences.
- 47. Plurality of punishments under section 46.
- 48. Award of punishments under sections 46 and 47.
- 49. Punishments to be in accordance with foregoing sections.
- 50. Medical Officer to certify to fitness of prisoner for punishment.
- 51. Entries in punishment-books
- 52. Procedure on committal of heinous offence.
- 53. Whipping.
- 54. Offences by prison subordinates.

CHAPTER XII.

MISCELLANEOUS.

- 55. Extramural custody, control and employment of prisoners.
- 56. Confinement in irons.
- 57. Confinement of prisoners under sentence of transportation in irons.

Sections.

- 58. Prisoners not to be ironed by Jailer except under necessity.
- 59. Power to make rules.
- 60. * * * *
- 61. Exhibition of copies of rules.
- 62. Exercise of powers of Superintendent and Medical Officer.

THE PRISONS ACT.

[INDIA ACT IX, 1894.] (1st July, 1894.)

CHAPTER I.

PRELIMINARY.

1-2.

* * * *

Definitions.

3. In this Act—

- (1) "prison" means any jail or place used permanently or temporarily under the general or special orders of the President of the Union for the detention of prisoners, and includes all lands and buildings appurtenant thereto, but does not include—
 - (a) any place for the confinement of prisoners who are exclusively in the custody of the police ;
 - (b) any place specially appointed by the President of the Union under section 541 of the Code of Criminal Procedure ; or
 - (c) any place which has been declared by the President of the Union, by general or special order, to be a subsidiary jail ;
- (2) "criminal prisoner" means any prisoner duly committed to custody under the writ, warrant or order of any Court or authority exercising criminal jurisdiction, or by order of a Court-martial ;
- (3) "convicted criminal prisoner" means any criminal prisoner under sentence of a Court or Court-martial, and includes a person detained in prison under the provisions of Chapter VIII of the Code of Criminal Procedure ;
- (4) "civil prisoner" means any prisoner who is not a criminal prisoner ;
- (5) "remission system" means the rules for the time being in force regulating the award of marks to, and the consequent shortening of sentences of, prisoners in jails ;
- (6) "history-ticket" means the ticket exhibiting such information as is required in respect of each prisoner by this Act or the rules thereunder ;
- (7) "Inspector-General" means the Inspector-General of Prisons ;
- (8) "Medical Subordinate" means an Assistant Surgeon, Apothecary or qualified Hospital Assistant ; and
- (9) "prohibited article" means an article the introduction or removal of which into or out of a prison is prohibited by any rule under this Act.

CHAPTER II.

MAINTENANCE AND OFFICERS OF PRISONS.

4. The President of the Union shall provide, for the prisoners in the Union of Burma, accommodation in prisons constructed and regulated in such manner as to comply with the requisitions of this Act in respect of the separation of prisoners. Accommodation for prisoners.

5. An Inspector-General shall be appointed for the Union of Burma, and shall exercise, subject to the orders of the President of the Union, the general control and superintendence of all prisons situated in the Union of Burma. Inspector-General.

6. For every prison there shall be a Superintendent, a Medical Officer (who may also be the Superintendent), a Medical Subordinate, a Jailer and such other officers as the President of the Union thinks necessary. Officers of prisons.

7. Whenever it appears to the Inspector-General that the number of prisoners in any prison is greater than can conveniently or safely be kept therein, and it is not convenient to transfer the excess number to some other prison, Temporary accommodation for prisoners.

or whenever from the outbreak of epidemic disease within any prison, or for any other reason, it is desirable to provide for the temporary shelter and safe custody of any prisoners,

provision shall be made, by such officer and in such manner as the President of the Union may direct, for the shelter and safe custody in temporary prisons of so many of the prisoners as cannot be conveniently or safely kept in the prison.

CHAPTER III.

DUTIES OF OFFICERS.

Generally.

8. All officers of a prison shall obey the directions of the Superintendent ; all officers subordinate to the Jailer shall perform such duties as may be imposed on them by the Jailer with the sanction of the Superintendent or be prescribed by rules under section 59. Control and duties of offices of prisons.

9. No officer of a prison shall sell or let, nor shall any person in trust for or employed by him sell or let, or derive any benefit from selling or letting, any article to any prisoner or have any money or other business dealings directly or indirectly with any prisoner. Officers not to have business dealings with prisoners.

10. No officer of a prison shall, nor shall any person in trust for or employed by him, have any interest, direct or indirect, in any contract for the supply of the prison ; nor shall he derive any benefit directly or indirectly, from the sale or purchase of any article on behalf of the prison or belonging to a prisoner. Officers not to be interested in prison-contracts.

Superintendent.

11. (1) Subject to the orders of the Inspector-General, the Superintendent shall manage the prison in all matters relating to discipline, labour, expenditure, punishment and control. Superintendent.

(2) Subject to such general or special directions as may be given by the President of the Union, the Superintendent of a prison other than a central prison shall obey all orders not inconsistent with this Act or any rule thereunder which may be given respecting the prison by the District Magistrate, and shall report to the Inspector-General all such orders and the action taken thereon.

Records to be kept by Superintendent.

12. The Superintendent shall keep, or cause to be kept, the following records :—

- (1) a register of prisoners admitted ;
- (2) a book showing when each prisoner is to be released ;
- (3) a punishment-book for the entry of the punishments inflicted on prisoners for prison-offences ;
- (4) a visitors' book for the entry of any observations made by the visitors touching any matters connected with the administration of the prison ;
- (5) a record of the money and other articles taken from prisoners ;

and all such other records as may be prescribed by rules under section 59.

Medical Officer.

Duties of Medical Officer.

13. Subject to the control of the Superintendent, the Medical Officer shall have charge of the sanitary administration of the prison, and shall perform such duties as may be prescribed by rules made by the President of the Union under section 59.

Medical Officer to report in certain cases.

14. Whenever the Medical Officer has reason to believe that the mind of a prisoner is, or is likely to be, injuriously affected by the discipline or treatment to which he is subjected, the Medical Officer shall report the case in writing to the Superintendent, together with such observations as he may think proper.

This report, with the orders of the Superintendent thereon, shall forthwith be sent to the Inspector-General for information.

Report on death of prisoner.

15. On the death of any prisoner, the Medical Officer shall forthwith record in a register the following particulars, so far as they can be ascertained, namely :—

- (1) the day on which the deceased first complained of illness or was observed to be ill ;
- (2) the labour, if any, on which he was engaged on that day ;
- (3) the scale of his diet on that day ;
- (4) the day on which he was admitted to hospital ;
- (5) the day on which the Medical Officer was first informed of the illness
- (6) the nature of the disease ;
- (7) when the deceased was last seen before his death by the Medical Officer or Medical Subordinate ;
- (8) when the prisoner died ; and
- (9) (in cases where a post-mortem examination is made) an account of the appearances after death ;

together with any special remarks that appear to the Medical Officer to be required.

Jailer.

Jailer.

16. (1) The Jailer shall reside in the prison, unless the Superintendent permits him in writing to reside elsewhere.

(2) The Jailer shall not, without the Inspector-General's sanction in writing, be concerned in any other employment.

17. Upon the death of a prisoner, the Jailer shall give immediate notice thereof to the Superintendent and the Medical Subordinate. Jailer to give notice of death of prisoner.

18. The Jailer shall be responsible for the safe custody of the records to be kept under section 12, for the commitment warrants and all other documents confided to his care, and for the money and other articles taken from prisoners. Responsibility of Jailer.

19. The Jailer shall not be absent from the prison for a night without permission in writing from the Superintendent; but, if absent without leave for a night from unavoidable necessity, he shall immediately report the fact and the cause of it to the Superintendent. Jailer to be present at night.

20. Where a Deputy Jailer or Assistant Jailer is appointed to a prison, he shall, subject to the orders of the Superintendent, be competent to perform any of the duties, and be subject to all the responsibilities, of a Jailer under this Act or any rule thereunder. Powers of Deputy and Assistant Jailers.

Subordinate Officers.

21. The officer acting as gate-keeper, or any other officer of the prison, may examine anything carried in or out of the prison, and may stop and search or cause to be searched any person suspected of bringing any prohibited article into or out of the prison, or of carrying out any property belonging to the prison, and, if any such article or property be found, shall give immediate notice thereof to the Jailer. Duties of gate-keeper.

22. Officers subordinate to the Jailer shall not be absent from the prison without leave from the Superintendent or from the Jailer. Subordinate officers not to be absent without leave.

23. Prisoners who have been appointed as officers of prisons shall be deemed to be public servants within the meaning of the Penal Code. Convict officers.

CHAPTER IV.

ADMISSION, REMOVAL AND DISCHARGE OF PRISONERS.

24. (1) Whenever a prisoner is admitted into prison, he shall be searched and all weapons and prohibited articles shall be taken from him. Prisoners to be examined

(2) Every criminal prisoner shall also, as soon as possible after admission, be examined under the general or special orders of the Medical Officer, who shall enter or cause to be entered in a book, to be kept by the Jailer, a record of the state of the prisoner's health, and of any wounds or marks on his person, the class of labour he is fit for if sentenced to rigorous imprisonment, and any observations which the Medical Officer thinks fit to add. on admission.

(3) In the case of female prisoners the search and examination shall be carried out by the matron under the general or special orders of the Medical Officer.

25. All money or other articles in respect whereof no order of a competent Court has been made, and which may with proper authority be brought into the prison by any criminal prisoner or sent to the prison for his use, shall be placed in the custody of the Jailer. Effects of prisoners.

Removal and discharge of prisoners.

26. (1) All prisoners, previously to being removed to any other prison, shall be examined by the Medical Officer.

(2) No prisoner shall be removed from one prison to another unless the Medical Officer certifies that the prisoner is free from any illness rendering him unfit for removal.

(3) No prisoner shall be discharged against his will from prison, if labouring under any acute or dangerous distemper, nor until, in the opinion of the Medical Officer, such discharge is safe.

CHAPTER V.

DISCIPLINE OF PRISONERS.

Separation of prisoners.

27. The requisitions of this Act with respect to the separation of prisoner are as follows :—

(1) in a prison containing female as well as male prisoners, the females shall be imprisoned in separate buildings, or separate parts of the same building, in such manner as to prevent their seeing, or conversing or holding any intercourse with, the male prisoners ;

(2) in a prison where male prisoners under the age of eighteen are confined, means shall be provided for separating them altogether from the other prisoners and for separating those of them who have arrived at the age of puberty from those who have not ;

(3) unconvicted criminal prisoners shall be kept apart from convicted criminal prisoners ; and

(4) civil prisoners shall be kept apart from criminal prisoners.

Association and segregation of prisoners.

28. Subject to the requirements of the last foregoing section, convicted criminal prisoners may be confined either in association or individually in cells or partly in one way and partly in the other.

Solitary confinement.

29. No cell shall be used for solitary confinement unless it is furnished with the means of enabling the prisoner to communicate at any time with an officer of the prison, and every prisoner so confined in a cell for more than twenty-four hours, whether as a punishment or otherwise, shall be visited at least once a day by the Medical Officer or Medical Subordinate.

Prisoners under sentence of death.

30. (1) Every prisoner under sentence of death shall, immediately on his arrival in the prison after sentence, be searched by, or by order of, the Jailer and all articles shall be taken from him which the Jailer deems it dangerous or inexpedient to leave in his possession.

(2) Every such prisoner shall be confined in a cell apart from all other prisoners, and shall be placed by day and by night under the charge of a guard.

CHAPTER VI.

FOOD, CLOTHING AND BEDDING OF CIVIL AND UNCONVICTED CRIMINAL PRISONERS.

Maintenance of certain prisoners from private sources.

31. A civil prisoner or an unconvicted criminal prisoner shall be permitted to maintain himself, and to purchase or receive from private sources at proper hours food, clothing, bedding or other necessities, but subject to examination and to such rules as may be approved by the Inspector-General.

32. No part of any food, clothing, bedding or other necessities belonging to any civil or unconvicted criminal prisoner shall be given, hired or sold to any other prisoner; and any prisoner transgressing the provisions of this section shall lose the privilege of purchasing food or receiving it from private sources, for such time as the Superintendent thinks proper.

Restriction on transfer of food and clothing between certain prisoners.

33. (1) Every civil prisoner and unconvicted criminal prisoner unable to provide himself with sufficient clothing and bedding shall be supplied by the Superintendent with such clothing and bedding as may be necessary.

Supply of clothing and bedding to civil and unconvicted criminal prisoners.

(2) When any civil prisoner has been committed to prison in execution of a decree in favour of a private person, such person, or his representative, shall, within forty-eight hours after the receipt by him of a demand in writing, pay to the Superintendent the cost of the clothing and bedding so supplied to the prisoner; and in default of such payment the prisoner may be released.

CHAPTER VII.

EMPLOYMENT OF PRISONERS.

34 (1) Civil prisoners may, with the Superintendent's permission, work and follow any trade or profession.

Employment of civil prisoners.

(2) Civil prisoners finding their own implements, and not maintained at the expense of the prison, shall be allowed to receive the whole of their earnings; but the earnings of such as are furnished with implements or are maintained at the expense of the prison shall be subject to a deduction, to be determined by the Superintendent, for the use of implements and the cost of maintenance.

35. (1) No criminal prisoner sentenced to labour or employed on labour at his own desire shall, except on an emergency with the sanction in writing of the Superintendent, be kept to labour for more than nine hours in any one day.

Employment of criminal prisoners.

(2) The Medical Officer shall from time to time examine the labouring prisoners while they are employed, and shall at least once in every fortnight cause to be recorded upon the history-ticket of each prisoner employed on labour the weight of such prisoner at the time.

(3) When the Medical Officer is of opinion that the health of any prisoner suffers from employment on any kind or class of labour, such prisoner shall not be employed on that labour but shall be placed on such other kind or class of labour as the Medical Officer may consider suited for him.

36. Provision shall be made by the Superintendent for the employment (as long as they so desire) of all criminal prisoners sentenced to simple imprisonment; but no prisoner not sentenced to rigorous imprisonment shall be punished for neglect of work excepting by such alteration in the scale of diet as may be established by the rules of the prison in the case of neglect of work by such a prisoner.

Employment of criminal prisoners sentenced to simple imprisonment.

CHAPTER VIII.

HEALTH OF PRISONERS.

37. (1) The names of prisoners desiring to see the Medical Subordinate or appearing out of health in mind or body shall, without delay, be reported by the officer in immediate charge of such prisoners to the Jailer.

Sick prisoners.

(2) The Jailer shall, without delay, call the attention of the Medical Subordinate to any prisoner desiring to see him, or who is ill, or whose state of mind or body appears to require attention, and shall carry into effect all written directions given by the Medical Officer or Medical Subordinate respecting alterations of the discipline or treatment of any such prisoner.

Record of
directions of
Medical
Officers.

38. All directions given by the Medical Officer or Medical Subordinate in relation to any prisoner, with the exception of orders for the supply of medicines or directions relating to such matters as are carried into effect by the Medical Officer himself or under his superintendence, shall be entered day by day in the prisoner's history-ticket or in such other record as the President of the Union may by rule direct, and the Jailer shall make an entry in its proper place stating in respect of each direction the fact of its having been or not having been complied with, accompanied by such observations, if any, as the Jailer thinks fit to make, and the date of the entry.

Hospital.

39. In every prison a hospital or proper place for the reception of sick prisoners shall be provided.

CHAPTER IX.

VISITS TO PRISONERS.

Visits to civil
and uncon-
victed
criminal
prisoners.

40. Due provision shall be made for the admission, at proper times and under proper restrictions, into every prison of persons with whom civil or unconvicted criminal prisoners may desire to communicate, care being taken that, so far as may be consistent with the interests of justice, prisoners under trial may see their duly qualified legal advisers without the presence of any other person.

Search of
visitors.

41. (1) The Jailer may demand the name and address of any visitor to a prisoner, and, when the Jailer has any ground for suspicion, may search any visitor, or cause him to be searched, but the search shall not be made in the presence of any prisoner or of another visitor.

(2) In case of any such visitor refusing to permit himself to be searched, the Jailer may deny him admission; and the grounds of such proceeding, with the particulars thereof, shall be entered in such record as the President of the Union may direct.

CHAPTER X.

OFFENCES IN RELATION TO PRISONS

Penalty for
introduction
or removal
of prohibited
articles into
or from
prison and
communica-
tion with
prisoners.

42. Whoever, contrary to any rule under section 59, introduces or removes, or attempts by any means whatever to introduce or remove, into or from any prison, or supplies or attempts to supply to any prisoner outside the limits of a prison, any prohibited article,

and every officer of a prison who, contrary to any such rule, knowingly suffers any such article to be introduced into or removed from any prison, to be possessed by any prisoner, or to be supplied to any prisoner outside the limits of a prison,

and whoever, contrary to any such rule, communicates or attempts to communicate with any prisoner,

and whoever abets any offence made punishable by this section,

shall, on conviction before a Magistrate, be liable to imprisonment for a term not exceeding six months, or to fine not exceeding two hundred rupees, or to both.

43. When any person, in the presence of any officer of a prison, commits any offence specified in the last foregoing section, and refuses on demand of such officer to state his name and residence, or gives a name or residence which such officer knows, or has reason to believe, to be false, such officer may arrest him, and shall without unnecessary delay make him over to a police-officer, and thereupon such police-officer shall proceed as if the offence had been committed in his presence.

Power to
arrest for
offence under
section 42.

44. The Superintendent shall cause to be affixed, in a conspicuous place outside the prison, a notice in English and the vernacular setting forth the acts prohibited under section 42 and the penalties incurred by their commission.

Publication
of penalties.

CHAPTER XI.

PRISON-OFFENCES.

45. The following acts are declared to be prison-offences when committed by a prisoner :—

Prison-
offences

- (1) such wilful disobedience to any regulation of the prison as shall have been declared by rules made under section 59 to be a prison-offence ;
- (2) any assault or use of criminal force ;
- (3) the use of insulting or threatening language ;
- (4) immoral or indecent or disorderly behaviour ;
- (5) wilfully disabling himself from labour ;
- (6) contumaciously refusing to work ;
- (7) filing, cutting, altering or removing handcuffs, fetters or bars without due authority ;
- (8) wilful idleness or negligence at work by any prisoner sentenced to rigorous imprisonment ;
- (9) wilful mismanagement of work by any prisoner sentenced to rigorous imprisonment ;
- (10) wilful damage to prison-property ;
- (11) tampering with or defacing history-tickets, records or documents ;
- (12) receiving, possessing or transferring any prohibited article ;
- (13) feigning illness ;
- (14) wilfully bringing a false accusation against any officer or prisoner ;
- (15) omitting or refusing to report, as soon as it comes to his knowledge, the occurrence of any fire, any plot or conspiracy, any escape, attempt or preparation to escape, and any attack or preparation for attack upon any prisoner or prison-official ; and
- (16) conspiring to escape, or to assist in escaping, or to commit any other of the offences aforesaid.

46. The Superintendent may examine any person touching any such offence, and determine thereupon, and punish such offence by—

Punishment
of such
offences.

- (1) a formal warning ;

Explanation.—A formal warning shall mean a warning personally addressed to a prisoner by the Superintendent and recorded in the punishment-book and on the prisoner's history-ticket ;

- (2) change of labour to some more irksome or severe form for such period as may be prescribed by rules made by the President of the Union ;
- (3) hard labour for a period not exceeding seven days in the case of convicted criminal prisoners not sentenced to rigorous imprisonment ;
- (4) such loss of privileges admissible under the remission system for the time being in force as may be prescribed by rules made by the President of the Union ;
- (5) the substitution of gunny or other coarse fabric for clothing of other material, not being woollen, for a period which shall not exceed three months ;
- (6) imposition of handcuffs of such pattern and weight, in such manner and for such period, as may be prescribed by rules made by the President of the Union ;
- (7) imposition of fetters of such pattern and weight, in such manner and for such period, as may be prescribed by rules made by the President of the Union ;
- (8) separate confinement for any period not exceeding three months ;

Explanation.—Separate confinement means such confinement with or without labour as secludes a prisoner from communication with, but not from sight of, other prisoners, and allows him not less than one hour's exercise per diem and to have his meals in association with one or more other prisoners ;

- (9) penal diet,—that is, restriction of diet in such manner and subject to such conditions regarding labour as may be prescribed by the President of the Union :

Provided that such restriction of diet shall in no case be applied to a prisoner for more than ninety-six consecutive hours, and shall not be repeated except for a fresh offence nor until after an interval of one week ;

- (10) cellular confinement for any period not exceeding fourteen days :

Provided that after each period of cellular confinement an interval of not less duration than such period must elapse before the prisoner is again sentenced to cellular or solitary confinement ;

Explanation.—Cellular confinement means such confinement with or without labour as entirely secludes a prisoner from communication with, but not from sight of, other prisoners ;

- (11) penal diet as defined in clause (9) combined with cellular confinement ;
- (12) whipping, provided that the number of stripes shall not exceed thirty :

Provided that nothing in this section shall render any female or civil prisoner liable to the imposition of any form of handcuffs or fetters, or to whipping.

Plurality of
punishments
under sec-
tion 46.

47. (1) Any two of the punishments enumerated in the last foregoing section may be awarded for any such offence in combination, subject to the following exceptions, namely :—

- (1) formal warning shall not be combined with any other punishment except loss of privileges under clause (4) of that section ;
- (2) penal diet shall not be combined with change of labour under clause (2) of that section, nor shall any additional period of penal diet awarded singly be combined with any period of penal diet awarded in combination with cellular confinement ;
- (3) cellular confinement shall not be combined with separate confinement, so as to prolong the total period of seclusion to which the prisoner shall be liable ;

- (4) whipping shall not be combined with any other form of punishment except cellular and separate confinement and loss of privileges admissible under the remission system ;
- (5) no punishment shall be combined with any other punishment in contravention of rules made by the President of the Union.
- (2) No punishment shall be awarded for any such offence so as to combine, with the punishment awarded for any other such offence, two of the punishments which may not be awarded in combination for any such offence.

48. (1) The Superintendent shall have power to award any of the punishments enumerated in the two last foregoing sections, subject, in the case of separate confinement for a period exceeding one month, to the previous confirmation of the Inspector-General.

Award of punishments under sections 46 and 47.

(2) No officer subordinate to the Superintendent shall have power to award any punishment whatever.

49. Except by order of a Court of Justice, no punishment other than the punishments specified in the foregoing sections shall be inflicted on any prisoner, and no punishment shall be inflicted on any prisoner otherwise than in accordance with the provisions of those sections.

Punishments to be in accordance with foregoing sections.

50. (1) No punishment of penal diet, either singly or in combination, or of whipping, or of change of labour under section 46, clause (2), shall be executed until the prisoner to whom such punishment has been awarded has been examined by the Medical Officer, who, if he considers the prisoner fit to undergo the punishment, shall certify accordingly in the appropriate column of the punishment-book prescribed in section 12.

Medical Officer to certify to fitness of prisoner for punishment.

(2) If he considers the prisoner unfit to undergo the punishment, he shall in like manner record his opinion in writing and shall state whether the prisoner is absolutely unfit for punishment of the kind awarded, or whether he considers any modification necessary.

(3) In the latter case he shall state what extent of punishment he thinks the prisoner can undergo without injury to his health.

51. (1) In the punishment-book prescribed in section 12 there shall be recorded, in respect of every punishment inflicted, the prisoner's name, register number and the class (whether habitual or not) to which he belongs, the prison-offence of which he was guilty, the date on which such prison-offence was committed, the number of previous prison-offences recorded against the prisoner, and the date of his last prison-offence, the punishment awarded, and the date of infliction.

Entries in punishment-books.

(2) In the case of every serious prison-offence, the names of the witnesses proving the offence shall be recorded, and, in the case of offences for which whipping is awarded, the Superintendent shall record the substance of the evidence of the witnesses, the defence of the prisoner, and the finding with the reasons therefor.

(3) Against the entries relating to each punishment the Jailer and Superintendent shall affix their initials as evidence of the correctness of the entries,

52. If any prisoner is guilty of any offence against prison-discipline which by reason of his having frequently committed such offences or otherwise, in the opinion of the Superintendent is not adequately punishable by the infliction of any punishment which he has power under this Act to award, the Superintendent may forward such prisoner to the Court of the District Magistrate or of any Magistrate

Procedure on committal of heinous offence.

of the first class having jurisdiction, together with a statement of the circumstances, and such Magistrate shall thereupon inquire into and try the charge so brought against the prisoner, and, upon conviction, may sentence him to imprisonment which may extend to one year, such term to be in addition to any term for which such prisoner was undergoing imprisonment when he committed such offence, or may sentence him to any of the punishments enumerated in section 46 :

Provided that any such case may be transferred for inquiry and trial by the District Magistrate to any Magistrate of the first class : and

Provided also that no person shall be punished twice for the same offence.

Whipping.

53. (1) No punishment of whipping shall be inflicted in instalments, or except in the presence of the Superintendent and Medical Officer or Medical Subordinate.

(2) Whipping shall be inflicted with a light ratan not less than half an inch in diameter on the buttocks, and in case of prisoners under the age of sixteen it shall be inflicted, in the way of school discipline, with a lighter ratan.

Offences by prison subordinates.

54. (1) Every Jailer or officer of a prison subordinate to him who shall be guilty of any violation of duty or wilful breach or neglect of any rule or regulation or lawful order made by competent authority, or who shall withdraw from the duties of his office without permission or without having given previous notice in writing of his intention for the period of two months, or who shall wilfully overstay any leave granted to him, or who shall engage without authority in any employment other than his prison-duty, or who shall be guilty of cowardice, shall be liable, on conviction before a Magistrate, to fine not exceeding two hundred rupees, or to imprisonment for a period not exceeding three months, or to both.

(2) No person shall under this section be punished twice for the same offence.

CHAPTER XII.

MISCELLANEOUS.

Extramural custody, control and employment of prisoners.

55. A prisoner, when being taken to or from any prison in which he may be lawfully confined, or whenever he is working outside or is otherwise beyond the limits of any such prison in or under the lawful custody or control of a prison-officer belonging to such prison, shall be deemed to be in prison and shall be subject to all the same incidents as if he were actually in prison.

Confinement in irons.

56. Whenever the Superintendent considers it necessary (with reference either to the state of the prison or the character of the prisoners) for the safe custody of any prisoners that they should be confined in irons, he may, subject to such rules and instructions as may be laid down by the Inspector-General with the sanction of the President of the Union, so confine them.

Confinement of prisoners under sentence of transportation in irons.

57. (1) Prisoners under sentence of transportation may, subject to any rules made under section ¹ [59], be confined in fetters for the first three months after admission to prison.

(2) Should the Superintendent consider it necessary, either for the safe custody of the prisoner himself or for any other reason, that fetters should be retained on any such prisoner for more than three months, he shall apply to the

¹ Substituted for the figure "60" by Act II, 1945.

Inspector-General for sanction to their retention for the period for which he considers their retention necessary, and the Inspector-General may sanction such retention accordingly.

58. No prisoner shall be put in irons or under mechanical restraint by the Jailer of his own authority, except in case of urgent necessity, in which case notice thereof shall be forthwith given to the Superintendent.

Prisoners
not to be
ironed by
Jailer except
under
necessity.

59. The President of the Union may make rules consistent with this Act—

Power to
make rules.

- (1) defining the acts which shall constitute prison-offences ;
- (2) determining the classification of prison-offences into serious and minor offences ;
- (3) fixing the punishments admissible under this Act which shall be awardable for commission of prison-offences or classes thereof ;
- (4) declaring the circumstances in which acts constituting both a prison-offence and an offence under the Penal Code may or may not be dealt with as a prison-offence ;
- (5) for the award of marks and the shortening of sentences ;
- (6) regulating the use of arms against any prisoner or body of prisoners in the case of an outbreak or attempt to escape ;
- (7) defining the circumstances and regulating the conditions under which prisoners in danger of death may be released ;
- (8) for the classification of prisons, and description and construction of wards, cells and other places of detention ;
- (9) for the regulation by numbers, length or character of sentences, or otherwise, of the prisoners to be confined in each class of prisons ;
- (10) for the government of prisons and for the appointment of all officers appointed under this Act ;
- (11) as to the food, bedding and clothing of criminal prisoners and of civil prisoners maintained otherwise than at their own costs ;
- (12) for the employment, instruction and control of convicts within or without prisons ;
- (13) for defining articles the introduction or removal of which into or out of prisons without due authority is prohibited ;
- (14) for classifying and prescribing the forms of labour and regulating the periods of rest from labour ;
- (15) for regulating the disposal of the proceeds of the employment of prisoners ;
- (16) for regulating the confinement in fetters of prisoners sentenced to transportation ;
- (17) for the classification and the separation of prisoners ;
- (18) for regulating the confinement of convicted criminal prisoners under section 28 ;
- (19) for the preparation and maintenance of history-tickets ;
- (20) for the selection and appointment of prisoners as officers of prisons ;
- (21) for rewards for good conduct ;
- (22) for regulating the transfer of prisoners whose term of transportation or imprisonment is about to expire ;
- (23) for the treatment, transfer and disposal of criminal lunatics or recovered criminal lunatics confined in prisons ;
- (24) for regulating the transmission of appeals and petitions from prisoners and their communications with their friends ;
- (25) for the appointment and guidance of visitors of prisons ;

- (26) for extending any or all of the provisions of this Act and of the rules thereunder to subsidiary jails or special places of confinement appointed under section 541 of the Code of Criminal Procedure, and to the officers employed, and the prisoners confined, therein ;
- (27) in regard to the admission, custody, employment, dieting, treatment and release of prisoners ; and
- (28) generally for carrying into effect the purposes of this Act.

60. * * * *

Exhibition
of copies
of rules.

61. Copies of rules under section 59, so far as they affect the government of prisons, shall be exhibited, both in English and in the vernacular, in some place to which all persons employed within a prison have access.

Exercise of
powers of
Superinten-
dent and
Medical
Officer.

62. All or any of the powers and duties conferred and imposed by this Act on a Superintendent or Medical Officer may in his absence be exercised and performed by such other officer as the President of the Union may appoint in this behalf either by name or by his official designation.

THE PRISONERS ACT.

CONTENTS.

PART I.

PRELIMINARY.

Sections.

- 1. * * * *
- 2. Definitions.

PART II.

GENERAL.

- 3. Officers in charge of prisons to detain persons duly committed to their custody.
- 4. Officers in charge of prisons to return writs, etc., after execution or discharge.

PART III.

- 5--13. * * * *

PART IV.

Sections.

14. * * *
15. Power for officers in charge of prisons to give effect to sentences of certain Courts.
16. Warrant of officer of such Court to be sufficient authority.
17. Procedure where officer in charge of prison doubts the legality of warrant sent to him for execution under this Part.
18. * * *

PART V.

- 19—27. * * *

PART VI.

REMOVAL OF PRISONERS.

28. * * *
29. Removal of prisoners.
30. Lunatic prisoners how to be dealt with.
31. * * *

PART VII.

PERSONS UNDER SENTENCE OF TRANSPORTATION.

32. Appointment of places for confinement of persons under sentence of transportation and removal thereto.

PART VIII.

DISCHARGE OF PRISONERS.

33. Release, on recognizance, by order of High Court, of prisoner recommended for pardon.

PART IX.

PROVISIONS FOR REQUIRING THE ATTENDANCE OF PRISONERS AND OBTAINING THEIR EVIDENCE.

Attendance of Prisoners in Court.

34. * * *
35. Power for civil Courts to require appearance of prisoner to give evidence.
36. District Judge in certain cases to countersign orders made under section 35.

Sections.

37. Power for certain criminal Courts to require attendance of prisoner to give evidence or answer to charge.
38. Order to be transmitted through Magistrate of the district or subdivision in which person is confined.
39. Procedure where removal is desired of person confined more than one hundred miles from place where evidence is required.
40. * * * *
41. Prisoner to be brought up.
42. Power to President to exempt certain prisoners from operation of this Part.
43. Officer in charge of prison when to abstain from carrying out order.

Commissions for Examination of Prisoners.

44. Commissions for examination of prisoners.
45. * * * *
46. Commission how to be directed.

Service of Process on Prisoners.

47. Process how served on prisoners.
48. Process served to be transmitted at prisoner's request.

Miscellaneous.

49. * * * *
50. Deposit of costs.
51. Power to make rules under this Part.
52. Power to declare who shall be deemed officer in charge of prison.

THE FIRST SCHEDULE.

THE SECOND SCHEDULE.

THE PRISONERS ACT

[IND A ACT III, 1900.] (2nd February, 1900.)

PART I.**PRELIMINARY.****1** * * * ***Definitions.**

2. In this Act, unless there is anything repugnant in the subject or context,—
 - (a) "Court " includes any officer lawfully exercising civil, criminal or revenue jurisdiction ; and
 - (b) "prison " includes any place which has been declared by the President of the Union, by general or special order, to be a subsidiary jail.

PART II.

GENERAL.

3. The officer in charge of a prison shall receive and detain all persons duly committed to his custody, under this Act or otherwise, by any Court, according to the exigency of any writ, warrant or order by which such person has been committed, or until such person is discharged or removed in due course of law.

Officers in charge of prisons to detain persons duly committed to their custody.

4. The officer in charge of a prison shall forthwith, after the execution of every such writ, order or warrant as aforesaid, other than a warrant of commitment for trial, or after the discharge of the person committed thereby, return such writ, order or warrant to the Court by which the same was issued or made, together with a certificate, endorsed thereon and signed by him, showing how the same has been executed, or why the person committed thereby has been discharged from custody before the execution thereof.

Officers in charge of prisons to return writs, etc., after execution or discharge.

PART III.

5—13.

PART IV.

14.

¹ 15. Officers in charge of prisons may give effect to any sentence or order or warrant for the detention of any person passed or issued by any Court or tribunal acting, whether within or without the Union of Burma, under the general or special authority of the President of the Union.

Power for officers in charge of prisons to give effect to sentences of certain Courts.

16. A warrant under the official signature of an officer of such Court or tribunal as is referred to in section 15 shall be sufficient authority for holding any person in confinement, or for sending any person for transportation, in pursuance of the sentence passed upon him.

Warrant of officer of such Court to be sufficient authority.

17. (1) Where an officer in charge of a prison doubts the legality of a warrant or order sent to him for execution under this Part, or the competency of the person whose official seal or signature is affixed thereto to pass the sentence and issue the warrant or order, he shall refer the matter to the President of the Union, by whose order on the case he and all other public officers shall be guided as to the future disposal of the prisoner.

Procedure where officer in charge of prison doubts the legality of warrant sent to him for execution under this Part.

(2) Pending a reference made under sub-section (1), the prisoner shall be detained in such manner and with such restrictions or mitigations as may be specified in the warrant or order.

² 18.

*

*

*

*

¹ Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

² Deleted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

PART V ¹.¹ 19—27. * * * *

PART VI.

REMOVAL OF PRISONERS.

28. * * * *

Removal of
prisoners.¹ 29. (1) * * * *

(2) The President of the Union and (subject to the orders of the President of the Union) the Inspector-General of Prisons may, by general or special order, provide for the removal of any prisoner confined as aforesaid in a prison in the Union of Burma to any other prison in the Union of Burma, or to any lunatic asylum in the Union of Burma for the purpose of observation as to the mental condition of any such prisoner.

Lunatic
prisoners
how to be
dealt with.

30. (1) Where it appears to the President of the Union that any person detained or imprisoned under any order or sentence of any Court is of unsound mind, the President of the Union may, by a warrant setting forth the grounds of belief that the person is of unsound mind, order his removal to a lunatic asylum or other place of safe custody within the Union of Burma, there to be kept and treated as the President of the Union directs during the remainder of the term for which he has been ordered or sentenced to be detained or imprisoned, or, if on the expiration of that term it is certified by a medical officer that it is necessary for the safety of the prisoner or others that he should be further detained under medical care or treatment, then until he is discharged according to law.

(2) Where it appears to the President of the Union that the prisoner has become of sound mind, the President of the Union shall, by a warrant directed to the person having charge of the prisoner, if still liable to be kept in custody, remand him to the prison from which he was removed, or to another prison within the Union of Burma, or, if the prisoner is no longer liable to be kept in custody, order him to be discharged.

(3) The provisions of section 31 of the Lunacy Act shall apply to every person confined in a lunatic asylum under sub-section (1) after the expiration of the term for which he was ordered or sentenced to be detained or imprisoned ; and the time during which a prisoner is confined in a lunatic asylum under that sub-section shall be reckoned as part of the term of detention or imprisonment which he may have been ordered or sentenced by the Court to undergo.

¹ (4) * * * *

31. * * * *

PART VII.

PERSONS UNDER SENTENCE OF TRANSPORTATION.

Appointment
of places for
confinement
of persons
under sen-
tence of
transporta-
tion and
removal
thereto.

32. (1) The President of the Union may appoint places within the Union of Burma to which persons under sentence of transportation shall be sent ; and the President of the Union or some officer duly authorized in this behalf by the President of the Union, shall give orders for the removal of such persons to the places so appointed, except when sentence of transportation is passed on a person already undergoing transportation under a sentence previously passed for another offence.

¹ Deleted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

¹ (2) In any case in which the President of the Union is competent under sub-section (1) to appoint places within the Union of Burma and to order the removal thereto of persons under sentence of transportation, the President of the Union may appoint such places in any State outside the Union of Burma by agreement with the Government of that State, and may by like agreement give orders or duly authorize some officer to give orders for the removal thereto of such persons.

PART VIII.

DISCHARGE OF PRISONERS.

33. The High Court may, in any case in which it has recommended to ² [the President of the Union] the granting of a free pardon to any prisoner, permit him to be at liberty on his own recognizance.

Release, on recognizance, by order of High Court, of prisoner recommended for pardon

PART IX.

PROVISIONS FOR REQUIRING THE ATTENDANCE OF PRISONERS AND OBTAINING THEIR EVIDENCE.

Attendance of Prisoners in Court.

34. * * * *

35. Subject to the provisions of section 39, any civil Court may, if it thinks that the evidence of any person confined in any prison within the local limits of the appellate jurisdiction of the High Court is material in any matter pending before it, make an order in the form set forth in the first schedule, directed to the officer in charge of the prison.

Power for civil Courts to require appearance of prisoner to give evidence.

36. (1) Where an order under section 35 is made in any civil matter pending—

- (a) in a Court subordinate to the District Judge, or
- (b) in a Court of Small Causes,

it shall not be forwarded to the officer to whom it is directed, or acted upon by him, until it has been submitted to, and countersigned by,—

- (i) the District Judge to which the Court is subordinate, or
- (ii) the District Judge within the local limits of whose jurisdiction the Court of Small Causes is situate.

District Judge in certain cases to countersign orders made under section 35

(2) Every order submitted to the District Judge under sub-section (1) shall be accompanied by a statement, under the hand of the Judge of the subordinate Court or Court of Small Causes, as the case may be, of the facts which in his opinion render the order necessary, and the District Judge may, after considering such statement, decline to countersign the order.

¹ Amended by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

² Substituted by *ibid.*

Power for certain criminal Courts to require attendance of prisoner to give evidence or answer to charge.

37. Subject to the provisions of section 39, any criminal Court may, if it thinks that the evidence of any person confined in any prison within the local limits of the appellate jurisdiction of the High Court is material in any matter pending before it, or if a charge of an offence against such person is made or pending, make an order in the form set forth in the first or second schedule, as the case may be, directed to the officer in charge of the prison :

Provided that if such criminal Court is inferior to the Court of a Magistrate of the first class, the order shall be submitted to, and countersigned by, the District Magistrate to whose Court such criminal Court is subordinate or within the local limits of whose jurisdiction such criminal Court is situated.

Order to be transmitted through Magistrate of the district or subdivision in which person is confined.

38. Where any person, for whose attendance an order as in this Part provided is made, is confined in any district other than that in which the Court making or countersigning the order is situate, the order shall be sent by the Court by which it is made or countersigned to the District or Subdivisional Magistrate within the local limits of whose jurisdiction the person is confined, and that Magistrate shall cause it to be delivered to the officer in charge of the prison in which the person is confined.

Procedure where removal is desired of person confined more than one hundred miles from place where evidence is required.

39. (1) Where a person is confined in a prison more than one hundred miles distant from the place where any Court, subordinate to the High Court, in which his evidence is required, is held, the Judge or presiding officer of the Court in which the evidence is so required, shall, if he thinks that such person should be removed under this Part for the purpose of giving evidence in such Court, and if the prison is within the local limits of the appellate jurisdiction of the High Court to which such Court is subordinate, apply in writing to the High Court, and the High Court may, if it thinks fit, make an order in the form set forth in the first schedule, directed to the officer in charge of the prison.

(2) The High Court making an order under sub-section (1) shall send it to the District or Subdivisional Magistrate within the local limits of whose jurisdiction the person named therein is confined, and such Magistrate shall cause it to be delivered to the officer in charge of the prison in which the person is confined.

40.

* * * *

Prisoner to be brought up.

41. Upon delivery of any order under this Part to the officer in charge of the prison in which the person named therein is confined, that officer shall cause him to be taken to the Court in which his attendance is required, so as to be present in the Court at the time in such order mentioned, and shall cause him to be detained in custody in or near the Court until he has been examined or until the Judge or presiding officer of the Court authorizes him to be taken back to the prison in which he was confined.

Power to President to exempt certain prisoners from operation of this Part.

42. The President of the Union may, by notification in the Gazette, direct that any person or any class of persons shall not be removed from the prison in which he or they may be confined ; and thereupon, and so long as such notification remains in force, the provisions of this Part, other than those contained in sections 44 to 46, shall not apply to such person or class of persons.

Officer in charge of prison when to abstain from carrying out order.

43. In any of the following cases, that is to say,—

(a) where the person named in any order made under section 35, section 37 or section 39 appears to be, from sickness or other infirmity, unfit to be removed, the officer in charge of the prison in which he is confined shall apply to the District or Subdivisional Magistrate within the local limits of whose jurisdiction the prison is situate and if such Magistrate, by writing under his hand, declares himself to be of

- opinion that the person named in the order is, from sickness or other infirmity, unfit to be removed ; or
- (b) where the person named in any such order is under committal for trial ; or
 - (c) where the person named in any such order is under a remand pending trial or pending a preliminary investigation ; or
 - (d) where the person named in any such order is in custody for a period which would expire before the expiration of the time required for removing him under this Part and for taking him back to the prison in which he is confined ;

the officer in charge of the prison shall abstain from carrying out the order, and shall send to the Court from which the order has been issued a statement of the reason for so abstaining :

Provided that such officer as aforesaid shall not so abstain where—

- (i) the order has been made under section 37 ; and
- (ii) the person named in the order is confined under committal for trial, or under a remand pending trial or pending a preliminary investigation, and does not appear to be, from sickness or other infirmity, unfit to be removed ; and
- (iii) the place, where the evidence of the person named in the order is required, is not more than five miles distant from the prison in which he is confined.

Commissions for Examination of Prisoners.

44. In any of the following cases, that is to say,—

- (a) where it appears to any civil Court that the evidence of a person confined in any prison within the local limits of the appellate jurisdiction of the High Court who, for any of the causes mentioned in section 42 or section 43, cannot be removed, is material in any matter pending before it ; or
- (b) where it appears to any such Court as aforesaid that the evidence of a person confined in any prison so situate and more than ten miles distant from the place at which such Court is held, is material in any such matter ; or
- (c) where the District Judge declines, under section 36, to countersign an order for removal ;

Commissions for examination of prisoners.

the Court may, if it thinks fit, issue a commission, under the provisions of the Code of Civil Procedure, for the examination of the person in the prison in which he is confined.

45. * * * *

46. Every commission for the examination of a person issued under section 44 shall be directed to the District Judge within the local limits of whose jurisdiction the prison in which the person is confined is situate, and the District Judge shall commit the execution of the commission to the officer in charge of the prison, or to such other person as he may think fit.

Commission how to be directed.

Service of Process on Prisoners.

47. When any process directed to any person confined in any prison is issued from any criminal or revenue Court, it may be served by exhibiting to the officer in charge of the prison the original of the process and depositing with him a copy thereof.

Process how served on prisoners.

Process served to be transmitted at prisoner's request.

48. (1) Every officer in charge of a prison upon whom service is made under section 47 shall, as soon as may be, cause the copy of the process deposited with him to be shown and explained to the person to whom it is directed, and shall thereupon endorse upon the process and sign a certificate to the effect that such person as aforesaid is confined in the prison under his charge and has been shown and had explained to him a copy of the process.

(2) Such certificate as aforesaid shall be *prima facie* evidence of the service of the process, and, if the person to whom the process is directed requests that the copy shown and explained to him be sent to any other person and provides the cost of sending it by post, the officer in charge of the prison shall cause it to be so sent.

Miscellaneous.

49. * * * *

Deposit of costs.

50. No order in any civil matter shall be made by a Court under any of the provisions of this Part until the amount of the costs and charges of the execution of such order (to be determined by the Court) is deposited in such Court :

Provided that, if upon any application for such order it appears to the Court to which the application is made that the applicant has not sufficient means to meet the said costs and charges, the Court may pay the same out of any fund applicable to the contingent expenses of such Court, and every sum so expended may be recovered by the Government from any person ordered by the Court to pay the same, as if it were costs in a suit recoverable under the Code of Civil Procedure.

Power to make rules under this Part.

51. (1) The President of the Union may make rules—

- (a) for regulating the escort of prisoners to and from Courts in which their attendance is required and for their custody during the period of such attendance ;
- (b) for regulating the amount to be allowed for the costs and charges of such escort ; and
- (c) for the guidance of officers in all other matters connected with the enforcement of this Part.

(2) All rules made under sub-section (1) shall be published in the Gazette, and shall, from the date of such publication, have the same force as if enacted by this Act.

Power to declare who shall be deemed officer in charge of prison.

52. The President of the Union may declare what officer shall, for the purposes of this Part, be deemed to be the officer in charge of a prison.

THE FIRST SCHEDULE.

(See sections 35 and 37.)

Court of

To the officer in charge of the (state name of prison).

You are hereby required to produce , now a prisoner in , under safe and sure conduct before the Court of at on the day of next by of the clock in the forenoon of the same day, there to give evidence in a matter now pending before the said Court, and after the said has

then and there given his evidence before the said Court, or the said Court has dispensed with his further attendance cause him to be conveyed under safe and sure conduct back to the prison.

The

day of

A.B.

(Countersigned) C.D.

THE SECOND SCHEDULE.

(See section 37.)

Court of

To the officer in charge of the (state name of prison).

You are hereby required to produce , now a prisoner in , under safe and sure conduct before the Court of at on the day of next by of the clock in the forenoon of the same day, there to answer a charge now pending before the said Court, and after such charge has been disposed of or the said Court has dispensed with his further attendance cause him to be conveyed under safe and sure conduct back to the said prison.

The

day of

A.B.

(Countersigned) C.D.

THE IDENTIFICATION OF PRISONERS ACT.

[INDIA ACT XXXIII, 1920.] (9th September, 1920.)

1. * * * *

2. In this Act, unless there is anything repugnant in the subject or context,— Definitions,

- (a) "measurements" include finger impressions and foot-print impressions ;
- (b) "police officer" means an officer in charge of a police-station, a police officer making an investigation under Chapter XIV of the Code of Criminal Procedure, or any other police officer not below the rank of sub-inspector ;
- (c) "prescribed" means prescribed by rules made under this Act ; and
- (d) "specimen" of a person's handwriting means such words or figures or both, written by that person, as may be sufficient for the comparison of that person's handwriting with another.

3. Every person who has been—

- (a) convicted of any offence punishable with rigorous imprisonment for a term of one year or upwards, or of any offence which would render him liable to enhanced punishment on a subsequent conviction, or

Taking of measurements, etc. of convicted persons.

(b) ordered to give security for his good behaviour under section 118 of the Code of Criminal Procedure, or

(c) ordered to remove himself or cause to be removed from the Union of Burma under section 3 or 17 of the Foreigners Act,

shall, if so required, allow his measurements and photograph to be taken by a police officer in the prescribed manner.

Taking of measurements, etc., of non-convicted persons.

4. Any person who has been arrested in connection with an offence punishable with rigorous imprisonment for a term of one year or upwards shall, if so required by a police officer, allow his measurements to be taken in the prescribed manner.

Taking of specimen of handwriting.

4A. Any person who has been arrested in connection with an offence punishable with imprisonment for a term of six months or upwards shall, if so required by a police officer, furnish a specimen of his handwriting or signature in the prescribed manner :

Provided that if the person refuses to comply with such requisition he shall be taken before a Magistrate of the first class for an order determining whether, in the circumstances of the case, the requisition is reasonable ; and if the Magistrate determines that the requisition is not reasonable, no further action shall be taken.

Power of Magistrate to order a person to be measured or photographed.

5. If a Magistrate is satisfied that, for the purposes of any investigation or proceeding under the Code of Criminal Procedure, it is expedient to direct any person to allow his measurements or photograph to be taken or to furnish a specimen of his handwriting or signature, he may make an order to that effect, and in that case the person to whom the order relates shall be produced or shall attend at the time and place specified in the order and shall comply with the order :

Provided that no order shall be made directing any person to be photographed or to furnish a specimen of his handwriting or signature except by a Magistrate of the first class :

Provided, further, that no order shall be made under this section unless the person has at some time been arrested in connection with such investigation or proceeding.

Resistance to the taking of measurements, etc.

6. (1) If any person who under this Act is required to allow his measurements or photograph to be taken resists or refuses to allow the taking of the same, it shall be lawful to use all means necessary to secure the taking thereof.

(2) Resistance to or refusal to allow the taking of measurements or photographs or to furnish a specimen of his handwriting or signature under this Act shall be deemed to be an offence under section 186 of the Penal Code.

Destruction of photographs and records of measurements, etc., on acquittal.

7. Where any person who, not having been previously convicted of an offence punishable with rigorous imprisonment for a term of one year or upwards, has had his measurements taken or has been photographed in accordance with the provisions of this Act is released without trial or discharged or acquitted by any Court, all measurements and all photographs (both negatives and copies) so taken shall, unless the Court or (in a case where such person is released without trial) the District Magistrate or Subdivisional Officer for reasons to be recorded in writing otherwise directs, be destroyed or made over to him.

Power to make rules.

8. (1) The President of the Union may make rules for the purpose of carrying into effect the provisions of this Act.

(2) In particular, and without prejudice to the generality of the foregoing provisions, such rules may provide for--

- (a) restrictions on the exercise of powers under this Act ;
- (b) the places at which measurements and photographs may be taken ;
- (c) the nature of the measurements that may be taken ;
- (a) the method in which any class or classes of measurements shall be taken ;
- (e) the dress to be worn by a person when being photographed under section 3 ;
- (f) the preservation, safe custody, destruction and disposal of records of measurements and photographs ; and
- (g) the manner in which specimens of handwriting or signatures shall be furnished.

9. No suit or other proceeding shall lie against any person for anything done or intended to be done, in good faith, under this Act or under any rule made thereunder. Bar of suits.

THE YOUNG OFFENDERS ACT.

CONTENTS.

PART I.

Sections.

1.	*	*	*	*
2.	Definitions.			
3.	*	*	x	*
4.	Jurisdiction in the case of juveniles.			
5.	*	*	*	*

PART II.

- 6. Training schools established by President.
- 7. Places certified as training schools.
- 8. Combined schools.
- 9. Custody of persons under 16.
- 10. Courts empowered to deal with persons under 16.
- 11. Procedure when Court is not empowered.
- 12. Conduct of proceedings concerning persons under 16.
- 13. Appeals.
- 14. Finding as to age.
- 15. Restrictions of sentences in respect of persons under 16.
- 16. Substitutes for imprisonment of persons under 16.

Sections.

17. First offenders.
18. Conviction not to be a disqualification in case of person under 16.
- 18A. Sending to a training school of persons between 14 and 16 who fail to furnish security.
19. Bar to security orders against persons under 14.
20. Protection of persons under 14 from circumstances conducive to crime.
21. Uncontrollable children under 14.
22. Liability of parent or guardian of persons under 16.
23. Custody orders in respect of persons under 16.
24. Order sending person under 16 to a training school.
25. Borstal schools for reception of persons between 16 and 19.
26. Power to amend orders.
27. Bonds.
28. Investigation of character and circumstances.
29. Transfers from prisons to training schools.
30. Transfer between senior and junior schools and from a training school to a prison.
31. Inter-action with India or Pakistan.
32. Boarding out.
33. License to live out.
Emergency parole license.
Ordinary parole license.
34. Discharge
35. Inspectors.
36. Inspection of private institutions.
37. Penalty for obstructing Inspector.
38. Arrest of fugitives.
39. Rules under Part II.

PART III.

40. Ill-treatment of persons under 16.
41. Encouraging begging by person under 16.
42. Permitting person under 16 to frequent brothel.
43. Encouraging seduction of girl.
44. Custody of person in respect of whom an offence is committed or likely to be committed.
45. Search warrant.
46. Bond by parent or guardian.
47. Power to make custody order or send person to training school.
48. Compensation for frivolous information.

THE YOUNG OFFENDERS ACT. ¹

[BURMA ACT III, 1930.] (5th April, 1930.)

WHEREAS it is expedient to provide for the training and care of young persons who are by their circumstances likely to enter upon a life of crime, for the custody, trial, and control of young persons who have committed offences, and for the punishment of offences against young persons ;

It is hereby enacted as follows :—

PART I.

1. * * * *

2. In this Act, unless there is anything repugnant in the subject or context,— Definitions.

- (a) a " person under (a specified age) " means an individual who has not attained that age,
- (b) a " person between (specified ages) " means an individual who has attained the lesser age but has not attained the greater,
- (c) " guardian " means a person having the actual control or charge of another,
- (d) " training school " means a school established or certified under this Act being a " junior school " if for the reception of persons under 14, a " senior school " if for the reception of persons between 14 and 16, and a " borstal school " if for the reception of persons between 16 and 21,
- (e) " prescribed " means prescribed by rules made under this Act, and
- (f) " brothel " means any house, room or place which the occupier or person in charge thereof habitually allows to be used by any other person for the purposes of prostitution.

3. * * * *

4. Notwithstanding anything contained in section 29B of the Code of Criminal Procedure, any offence, other than one punishable with death or transportation for life, committed by any person who at the date when he appears or is brought before the Court is under the age of sixteen years, may be tried by any Magistrate empowered to exercise all or any of the powers conferred on Courts by Part II of this Act. Jurisdiction in the case of juveniles.

5. * * * *

PART II.

6. The President of the Union may establish and maintain one or more training schools for the reception of persons dealt with under this Part and shall appoint, for each such school, a Superintendent and a Committee of Visitors who shall be the managers of the school and responsible for the conduct thereof in the prescribed manner. Training schools established by President.

¹ Part I of this Act was applicable to the whole of Burma from the date of its enactment (Section 1) and by notification No. 230, dated the 21st July, 1931 (*Burma Gazette*, 1931, Part I, p. 573) sections 6 to 20 and 22 to 48 of this Act were extended to the whole of Burma and to all classes of persons therein.

* Section 5 of this Act, now deleted by the Burma Laws (Adaptation) Act, 1940, said that when sections 15 and 16 have been applied to any local area the provisions of the Reformatory Schools Act, 1897 (India Act VIII, 1897) except section 15, shall cease to be applicable to such area. Section 15 of that Act is, by its terms, inapplicable to Burma. The Reformatory Schools Act, 1897, is, therefore, no longer law in Burma.

Places
certified as
training
schools.

7. (1) If the President of the Union is satisfied that any institution is fit for the reception of persons dealt with under this Part and has a governing body fit to be the managers of the school and to conduct it in the prescribed manner, the President of the Union may certify such institution to be a training school of a specified class or classes.

(2) The managers of a training school certified under sub-section (1) may decline to receive any person under this Part; but having received any such person, the managers shall be deemed to have undertaken to teach, train, lodge, clothe and feed him in proper manner until he is duly discharged or transferred.

(3) The President of the Union may, by notice served on the managers of any such school, prohibit for such time as may be specified in the notice the reception in such school of persons sent to a training school under this Part.

(4) The managers of any such school may, after six months' notice in writing given to the President of the Union, surrender the certificate of the school.

(5) The President of the Union may withdraw the certificate of any such school by notice of withdrawal served on the managers.

(6) No person shall be received into any such school under this Part after notice has been given of surrender or withdrawal of the certificate of the school; but the obligation of the managers in respect of the persons detained in the school shall, except in so far as the President of the Union may otherwise direct, continue until such persons are discharged or transferred by the President of the Union.

Combined
schools.

8. The President of the Union may direct that any training school shall be a junior school, a senior school or a borstal school or any two of such schools combined.

Custody of
persons
under 16.

9. (1) If any person under arrest appears to the officer in charge of the police-station to which he is brought, or to the Court before which he is brought, to be under 16 he shall (notwithstanding the provisions of section 497, sub-section (1), of the Code of Criminal Procedure), be released on bail unless such officer or Court believes, for reasons to be recorded, that such release would defeat the ends of justice or would bring such person into association with any reputed criminal.

(2) When any such person is not released on bail he shall be detained in custody in the manner prescribed.

Courts em-
powered to
deal with
persons
under 16.

10. The powers and duty conferred and imposed on Courts by this Part may be exercised and performed by any of the Courts hereunder mentioned, in original, appellate and revisional jurisdiction, in cases within their powers and jurisdictions as defined by other laws:—

- (a) the High Court,
- (b) Courts of Session,
- (c) District and Additional District Magistrates,
- (d) Subdivisional Magistrates, and
- (e) Magistrates or Benches of Magistrates having first class powers authorized by the President of the Union to exercise powers under this Part either generally or as to specified matters, areas or persons.

Explanation.—Nothing in this section shall be deemed to limit the exercise by any Court of the jurisdiction conferred on it by any other law except in so far as such jurisdiction is expressly limited by this Act.

Procedure
when Court
is not em-
powered.

11. When any Court not empowered under this Part is of opinion that any person brought before it or tried by it should be dealt with under this Part, it shall record such opinion and submit its proceedings and forward the person to the nearest Magistrate so empowered having jurisdiction in the case: and such

Magistrate may continue the proceedings or commence them anew as he thinks fit, and may pass any order which he might have passed if the person had originally been brought before or tried by him.

12. Every Court trying or holding an inquiry against any person under 16 who is not dealt with jointly with any person of the age of 19 or more shall, whenever practicable, sit in a building or room other than that in which the ordinary sittings of the Court are held or on days or times other than those on or at which such sittings are held ; and, except by leave of the Court, no person other than the members and officers of the Court, the parties to the case and their pleaders, and other persons directly concerned with the case shall be present during such proceedings.

Conduct of proceedings concerning persons under 16.

13. In addition to the right of appeal provided in ordinary course by the Code of Criminal Procedure, every person affected by an order made under this Part, except on a finding as to age under 14 or an order under section 11, by any Court subordinate to a Court of Session, may appeal therefrom to the Court of Session, but subject to any time-limit prescribed for the presentation of such appeals.

Appeals.

14. When any person is brought before any Court empowered under this Part in circumstances indicating that, by reason of his age, he should be dealt with by such Court under this Part, the Court shall, after making such inquiry as it may deem sufficient, record a finding as to the age of such person ; and such finding shall be final.

Finding as to age.

15. (1) Notwithstanding anything contained in any other law, no person under 16 shall be sentenced to death or transportation, and no person under 16 shall be sentenced to imprisonment except by a Court empowered under this Part and on the certificate of the Court that the offence is so serious or the offender is of so unruly or depraved a character that the methods of dealing with him provided by this Part are not suitable.

Restriction of sentences in respect of persons under 16.

(2) If any person under 16 is convicted by any Court empowered under this Part of an offence which, by any other law, is punishable with death or transportation only, the Court may, on certificate as aforesaid, sentence him to imprisonment for not more than 10 years.

16. If any person under 16 is convicted by any Court empowered under this Part of an offence punishable with death, transportation or imprisonment, and is not sentenced to imprisonment on a certificate under section 15, the Court may—

Substitutes for imprisonment of persons under 16.

- (a) discharge him after due admonition ; or
- (b) sentence him to fine ; or
- (c) sentence him to whipping, if such sentence may be legally imposed under any other law ; or
- (d) by an order, hereinafter called a " custody order ", commit him to the custody of his parent or guardian or an adult relative (if any such person can be found who in the opinion of the Court is fit to be the custodian) or to the custody of any trustworthy person : provided that (in the case of a custody order made under this clause) the custodian shall if the Court so orders execute a bond, with or without sureties as the Court shall think fit, to be responsible for the good behaviour of the person so entrusted to him according to the conditions of the bond for a period not exceeding twelve months ; or
- (e) order him to be sent to a training school ; or
- (f) use the powers specified in clauses (b) and (d) combined.

First offenders.

17. (1) When any person under 16 is convicted of an offence punishable with fine only and is sentenced to fine, the Court may add a sentence of whipping in default of payment of fine unless action against his parent or guardian under sub-section (3) of section 22 is practicable.

(2) If in any case such as is described in sub-section (1) the offender has previously undergone a sentence of whipping passed under that sub-section, he may, in default of payment of fine, be sent to a training school for a period of two years.

Conviction not to be a disqualification in case of person under 16.

18. Where a person under 16 is convicted of any offence and is not sentenced to imprisonment on certificate under section 15, the conviction shall not have effect under section 75 of the Penal Code or section 565 of the Code of Criminal Procedure, or operate as a disqualification for office or election under any law.

Sending to a training school of persons between 14 and 16 who fail to furnish security.

18A. Where any person between 14 and 16 has failed to furnish security in pursuance of any order made against him under Chapter VIII of the Code of Criminal Procedure, or any of the provisions of that Chapter as applied by any law to persons who earn a livelihood by unlawful means, the Court shall order him to be sent to a training school, and he shall be detained until he furnishes the security ordered, or until two years shall expire : provided that, if the Court certifies that such person is of so unruly or depraved a character that he ought not to be sent to a training school, the Court may commit him to prison according to law.

Bar to security orders against persons under 14.

19. No person under 14 shall be dealt with under Chapter VIII of the Code of Criminal Procedure, or under any of the provisions of that Chapter as applied by any law to persons who earn a livelihood by unlawful means.

Protection of persons under 14 from circumstances conducive to crime.

20. (1) If any Court has reason to believe that any person under 14, within the local limits of its jurisdiction—

- (a) has neither parent nor guardian nor home, or
- (b) has no legitimate means of subsistence, or
- (c) has a parent or guardian who, by reason of criminal or drunken habits or insanity or disease or other cause, is unfit to exercise proper guardianship, or
- (d) frequents the company of any reputed criminal, prostitute, or brothel-keeper, or
- (e) is otherwise likely to fall into bad association or to be exposed to moral danger or to enter upon a life of crime,

the Court may, by a summons directed to the parent or guardian of such person or a warrant to be executed in the prescribed manner by a police-officer not below the rank of Sub-Inspector, cause such person to be produced in Court.

(2) Any person authorized in this behalf in the prescribed manner may, without warrant, arrest and bring before any Court, to be dealt with under this section, any person under 14 whom he has reasons to believe to be in circumstances such as are described in sub-section (1).

(3) When any person is brought before any Court under this section, the Court shall inquire into the case and, if satisfied by evidence of repute or otherwise that such person is in circumstances such as are described in this section, the Court may order him to be sent to a junior school, or make a custody order for him to be detained in custody for any period up to the age of 16

Uncontrollable children under 14.

21. Where the parent or guardian of a person under 14 proves to a Court that he is unable to control such person and satisfies the Court that he desires such person to be sent to a junior school, the Court may, if after inquiry it thinks fit so to deal with such person, order him to be sent to a junior school.

22. (1) In any trial or proceedings in which any person under 16 is to be dealt with under this Part, the Court may, in so far as it deems reasonable, cause the parent or guardian of such person, or both the parent and the guardian, to attend at all stages of the trial or proceedings.

Liability of parent or guardian of person under 16.

(2) No order under this Part shall be made against any parent, guardian or other person without giving him an opportunity of being heard, unless his absence is due to failure, without reasonable cause, to attend the Court on being duly required so to do.

(3) If a Court convicting any person under 16 of any offence is of opinion that a fine would be a suitable punishment, whether with or without any other punishment, the Court may, and if such person is under 12 shall, order that the fine shall be paid by the parent or guardian, unless the Court is satisfied that the parent or guardian cannot be found or has not conducted to the commission of the offence by neglecting to exercise due care of the person convicted.

(4) If a person under 16 is convicted of any offence, the Court may, in addition to or in substitution for any other sentence or order which the Court may pass, direct the parent or guardian of such person to pay compensation for any loss or damage caused by such person in the commission of the offence and any costs of the trial which the Court may deem reasonable.

(5) Any Court which makes an order sending any person under 16 to a training school or committing him to custody may, at the time of making the order or thereafter, direct that such payments as the Court may deem reasonable for his maintenance shall be made by the person who, from the evidence in the case or after such further inquiry as the Court may deem reasonable, appears to be responsible for such maintenance, and the Court may vary any maintenance order made in respect of the person first mentioned under section 488 of the Code of Criminal Procedure, provided that the Court may, at any time on proof of change of circumstances, vary any order made under this sub-section or cancel such order or substitute therefor any other order of like nature.

(6) All moneys ordered to be paid by a parent or guardian or other person under this section shall be recoverable in the manner provided by the Code of Criminal Procedure for the recovery of fines: provided that imprisonment shall not be awarded in default of payment.

And the Court may at any time order that any such moneys shall be payable in instalments covering a period not exceeding six months.

(7) Any moneys recovered under this section may be applied, under the direction of the Court, in the manner described in sections 545 and 546A, and subject to the provisions of section 54, of the said Code.

23. (1) A custody order shall take effect over the right of parent or guardian to have the custody of the person in respect of whom the order is made, and the custodian named in the order shall have a right, equal to and in supersession of the right of the parent or guardian, to exercise discipline and control over such person.

Custody orders in respect of persons under 16.

(2) It shall be deemed to be a condition of the bond, if any, executed by the custodian under a custody order, that he shall feed, clothe and house in suitable manner the person committed to his custody, and shall cause him to be brought up in accordance with his religion as ascertained by the Court and mentioned in the order.

(3) In the event of a custodian failing to observe or perform the conditions of any bond executed by him in pursuance of a custody order, the Court which made the order may, in addition to or in substitution for enforcing the penalty of the bond, cancel the custody order and substitute therefor any other order which the Court might have passed in its stead.

Order sending person under 16 to a training school.

24. Every order sending a person under 16 to a training school shall specify—

- (a) the school by name, being such as in the opinion of the Court is best suited to the age, religion and class of such person : provided that a person under 12 shall be sent to a junior school and a person between 12 and 14 shall, on conviction, be sent to a senior school, unless the Court, for reasons to be recorded, thinks fit to send him to a junior school ; and
- (b) the period for which the person shall be detained in the school subject to the provisions of this Part for dealing with person so detained : provided that the period shall be such as the Court deems proper for his training, being not less than two years and not extending beyond the age of (i) 16, in the case of a person sent to a junior school, and (ii) 18, in the case of a person sent to a senior school.

Borstal schools for reception of persons between 16 and 19.

25. (1) In any trial against any person between 16 and 19 where a sentence of imprisonment would ordinarily be passed, the Court may, instead of passing such sentence, direct that such person shall be sent to a Borstal school for a period of not less than two years and not extending beyond the age of 21 :

Provided that the President of the Union may, by notification,¹ declare that any ages other than 19 and 21 shall be substituted therefor in this section.

(2) * * * *

(3) When any person between 16 and 19 has failed to furnish security in pursuance of any order made against him under Chapter VIII of the Code of Criminal Procedure or any of the provisions of that Chapter, as applied by any law to persons who earn a livelihood by unlawful means, the Court shall order him to be sent to a Borstal school, and he shall be detained until he furnishes the security ordered, or until two years shall expire : provided that, if the Court certifies that such person is of so unruly or depraved a character that he ought not to be sent to a Borstal school, the Court may commit him to prison according to law.

Power to amend orders.

26. Without prejudice to the powers of Courts of appeal and revision, any custody order may be amended by the Court which made the order in respect of the person named as custodian and in respect of such matters of detail as may be prescribed.

Bonds.

27. The provisions of sections 513, 514, 514A and 516 of the Code of Criminal Procedure shall, so far as may be, apply to bonds taken under this Part.

Investigation of character and circumstances.

28. For the purpose of determining the sentence or order which a Court ought to pass or make under this Part against any person tried by or brought before it, the Court shall, after recording its finding on the facts of the case, have regard to the character of the person and the circumstances in which he is living as disclosed by the facts of the case or, on further inquiry, by any other evidence whether based upon direct knowledge, or information, or general repute.

Transfers from prisons to training schools.

29. Notwithstanding the requirements of sub-section (1) of section 401 of the Code of Criminal Procedure as to the acceptance of the conditions for the suspension of sentences, the President of the Union may direct—

- (a) that any person under 16 who is undergoing transportation or imprisonment under the sentence or order of any Court in the Union of Burma shall be sent to a senior school for any period not extending beyond the end of his sentence ; or

¹ By Judicial Department Notification No. 124, dated the 9th April, 1934, the age of 23 has been substituted for the age of 21.

- (b) that any person of an age suitable for Borstal training who is sentenced to transportation or imprisonment, or is ordered to undergo imprisonment, or is undergoing transportation or imprisonment under the sentence or order of any Court in the Union of Burma, shall be sent to a Borstal school for any period not extending beyond the end of his sentence.

30. The President of the Union may order—

- (a) that any person detained in a senior school shall be transferred to another senior school ; or
- (b) that any person under 14 detained in a senior school shall be transferred to a junior school ; or
- (c) that any person over 12 detained in a junior school shall be transferred to a senior school ; or
- (d) that any person detained in a training school shall be transferred to a prison.

Transfer between senior and junior schools, and from a training school to a prison.

31. (1) The President of the Union, acting with the managers of any senior school, may consent to the transfer to that school of any person under 16 in respect of whom an order has been made by proper authority in any part of India or Pakistan of the nature of an order under this Part directing him to be sent to a training school.

Inter-action with India or Pakistan.

(2) The President of the Union may order any person under 16 to be transferred from any senior school to any school of like nature in India or Pakistan in respect of which arrangements in this behalf have been made between the President of the Union and the appropriate Government in India or Pakistan.

32. (1) Any person under 10 who is detained in a training school may, with the consent of the Chief Inspector of Training Schools appointed under this Part, be placed by the managers under the care of any suitable person outside the school.

Boarding out.

(2) Every person so boarded out shall, except in so far as may be prescribed, be subject to the authority of the managers as if he were in the training school, and may be recalled by them whenever they think fit.

33. (1) The managers of any training school may, by license, permit any person detained in the school for any period to live outside the school for the remainder of the period with any trustworthy person named in the license and on the prescribed conditions : provided that such license shall not, except with the sanction of the Chief Inspector of Training Schools, be granted before 18 months of the period have expired.

License to live out.

(2) The managers of any training school may, by an emergency parole license, permit any person detained in the school for any period to visit his parent or near relative who may be seriously ill.

Emergency parole license.

(3) The managers of any training school may, by an ordinary parole license, grant any person detained in the school, who is considered fit to be discharged on license under sub-section (1), leave of absence for any period which the manager consider necessary.

Ordinary parole license.

(4) Every such license shall be revoked by the managers if the person named in the license so requires or if the managers for any other reason deem it advisable to revoke it, and on such revocation the person so licensed shall return to the training school and if he delays in so doing the period for his detention shall be extended to cover such delay.

34. The President of the Union may order that any person detained in any training school, or licensed out or committed to custody under this Part shall be discharged either absolutely or subject to conditions.

Discharge.

Inspectors.

35. (1) The President of the Union may appoint a person to be Chief Inspector of Training Schools and such other persons as may be necessary to act as his deputy and assistants as may be prescribed.

(2) Every training school shall be inspected by a duly appointed Inspector at least once a year, and the managers of the school shall give the Inspector access to every part of the school and to all papers, registers and accounts, at all reasonable hours.

(3) Where any training school is for the reception of girls only, the inspection shall, where practicable, be made by the Chief Inspector or by a Woman Inspector.

(4) The President of the Union may appoint any registered medical practitioner to inspect any training school and report on the health of the inmates and the sanitary condition of the school.

Inspection of
Private insti-
tutions.

36. The President of the Union may authorize any person to inspect any institution for the reception of poor persons under 16 which is supported wholly or partly by voluntary contributions and which does not come within any other scheme of inspection by Government :

Provided that, where such institution is carried on in accordance with the principles of any religious denomination, the managers may require that the Inspector shall be a person of that denomination, and where the institution is for the reception of girls only the Inspector shall be a woman.

Penalty for
obstructing
Inspector.

37. Whoever obstructs an Inspector in the execution of his duties under this Part shall be punishable with fine not exceeding fifty rupees.

Arrest of
fugitives.

38. (1) Where any person who is ordered or is required by this Part to be detained in a training school or in custody avoids or escapes from such detention, he may be apprehended by or under the authority of the managers of the school or the custodian, as the case may be, and such managers or custodian may apply to a Court for the arrest of the fugitive and for such order on the parent or guardian to produce the fugitive as the Court, after such inquiry as it may deem necessary, finds suitable to the circumstances of the case.

(2) Whoever, without reasonable excuse, fails to comply with an order for the production of a fugitive under this section shall be punishable with fine not exceeding fifty rupees.

(3) Whoever knowingly assists or induces directly or indirectly any person to avoid or escape from detention or custody under this Part, or to commit any breach of any license under which he was released from such detention shall, on conviction, be punishable with imprisonment which may extend to two months or with fine which may amount to two hundred rupees, or with both.

Rules under
Part II.

39. (1) The President of the Union may make rules generally for the purpose of carrying into effect the provisions of this Part.

(2) In particular, and without prejudice to the generality of the foregoing provision, the President of the Union may make rules for all or any of the following matters, namely :—

(a) the appointment and remuneration of the managers of training schools established by Government ; the conditions to be satisfied before any place is certified as a training school ; the manner in which a training school shall be conducted ; and the circumstances in which the certificate of a training school may be withdrawn ;

(b) the place and manner of custody of persons under 16 who are under arrest ;

(c) subject to the local limits of the jurisdictions of Courts, the time, place and mode of trial of persons under 16 ;

(d) the time-limit for appeals from orders under this part ;

- (e) the persons by whom and the manner in which the arrest of persons under 14 may be made under section 20 ;
- (f) the conditions of bonds to be executed in pursuance of custody orders ;
- (g) the matters in respect of which custody orders may be amended by a Court ;
- (h) the transfer of persons from one training school to another, or to a prison ; their boarding out and licensing to live outside the training schools ; the grant of emergency and ordinary parole licenses ; and the care of persons discharged from training schools ;
- (i) the appointment, remuneration and duties of Inspectors of Training Schools and of private institutions.

PART III.

40. (1) Whoever, being the parent or guardian of a person under 16, abandons, exposes, or wilfully neglects or ill-treats such person in a manner likely to cause unnecessary suffering or injury to the health of such person, shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to six months or with fine which may extend to two hundred rupees, or with both.

Ill-treatment of persons under 16.

(2) For the purpose of this section, injury to health includes injury to or impairment of any function of the body or mind, and a parent or guardian being legally liable to maintain a person under 16 shall be deemed to neglect or ill-treat him if he fails to provide him with such food, clothing, medical aid and lodging as would, in the opinion of the Court which hears the case, be suitable to his condition in life.

(3) Nothing in this section shall be deemed to affect the right of a parent or guardian to administer reasonable punishment to a person in his charge.

41. Whoever for his own profit causes, or being the parent or guardian allows, any person under 16 to beg in any public place shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months or with fine which may extend to one hundred rupees or with both.

Encouraging begging by person under 16.

42. Whoever, being the parent or guardian of any person between 14 and 16, allows that person to reside in or frequent a brothel shall be punishable with imprisonment which may extend to two years or with fine which may extend to one thousand rupees or with both.

Permitting person under 16 to frequent brothel.

43. (1) Whoever, being the parent or guardian of a girl under 16, causes or encourages the prostitution of the girl, or causes or encourages anyone other than her husband to have sexual intercourse with her, shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three years or with fine, or with both.

Encouraging seduction of girl.

(2) For the purposes of sub-section (1) the parent or guardian shall be deemed to have caused or encouraged the mischief therein mentioned if it has occurred after he has knowingly allowed the girl to consort with any prostitute or person of like character.

44. In any case in which a police-officer not below the rank of Sub-Inspector, or a person authorized in this behalf in the prescribed manner, is of opinion that an offence under this Part has been, or is likely to be, committed in relation to any person under 16, he may cause such person to be placed in safety in such manner as the President of the Union may, by rule, prescribe : provided that such person shall not, without an order of a Court empowered under Part II, be detained for more than twenty-four hours in addition to the time necessary to produce him before such Court.

Custody of person in respect of whom an offence is committed or likely to be committed.

Search
warrant.

45. In any case in which any Court empowered under Part II has reason to believe that an offence under this Part has been or is likely to be committed in relation to any person under 16 within its jurisdiction, the Court may cause the production of such person by a search warrant and the provisions of the Code of Criminal Procedure shall apply to such warrant as if it were under section 100 of the said Code.

Bond by
parent or
guardian.

46. (1) If any Court empowered under Part II, after such inquiry as the Court thinks reasonable, is of opinion that a person under 16 is allowed by the parent or guardian to be in circumstances conducive to the commission of an offence under this Part, the Court may, after giving the parent or guardian an opportunity of being heard, require such parent or guardian to enter into a bond with or without sureties to exercise proper care to prevent the commission of any such offences in relation to such person, and in default of his furnishing such security the Court may order him to suffer simple imprisonment for a term which may extend to six months or to pay a fine which may extend to one hundred rupees.

(2) The provisions of sections 513, 514, 514A and 516 of the Code of Criminal Procedure shall, so far as may be, apply to bonds taken under this section.

Power to
make cus-
tody order
or send
person to
training
school.

47. Where the parent or guardian of a person under 16 is convicted of offence under this Part or under Chapter XVI of the Penal Code in relation to such person the Court shall have power (in addition to powers of sentencing the offender) to make a custody order in respect of such person or to send him to a training school as if he were dealt with under Part II.

Compens-
ation for
frivolous
information.

48. If in any case dealt with under this Part the Court is of opinion that the case was instituted without reasonable cause or on frivolous information given by any person not empowered under section 44, the Court, after calling upon him to show cause, may order that he shall pay such compensation not exceeding one hundred rupees as the Court may deem reasonable to the person against whom the case was instituted or the information given, and such compensation shall be recoverable as a fine under the Code of Criminal Procedure.

THE STATE PRISONERS REGULATION.

[BENGAL REGULATION III, 1818.] (16th September, 1875).*

Preamble.

1. WHEREAS reasons of State, embracing the due maintenance of the alliances formed [with foreign powers and the security of the Union of Burma]¹ and from internal commotion, occasionally render it necessary to place under personal restraint individuals against whom there may not be sufficient ground to institute any judicial proceeding, or when such proceeding may not be adapted to the nature of the case, or may for other reasons be unadvisable or improper ;

and whereas it is fit that, in every case of the nature herein referred to, the determination to be taken should proceed immediately from the authority of the President of the Union ;

and whereas the ends of justice require that, when it may be determined that any person shall be placed under personal restraint otherwise than in pursuance of some judicial proceeding, the grounds of such determination should from time to time come under revision, and the person affected thereby should at

* The repealed section 8 of the Burma Laws Act, 1898, said that this Regulation shall, *mutatis mutandis*, be deemed to extend to Lower Burma with effect from 16th September, 1875 ; and by section 4 (1) of the said Act and the Schedule thereto (now repealed) this Regulation also became applicable to Upper Burma.

¹ Substituted by the Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948.

all times be allowed freely to bring to the notice of the President of the Union all circumstances relating either to the supposed grounds of such determination, or to the manner in which it may be executed ;

and whereas the ends of justice also require that due attention be paid to the health of every State prisoner confined under this Regulation, and that suitable provision be made for his support according to his rank in life and to his own wants and those of his family ;

It is enacted as follows :—

2. *First*.—When the reasons stated in the preamble of this Regulation may seem to the President of the Union to require that an individual should be placed under personal restraint, without any immediate view to ulterior proceedings of a judicial nature, a warrant of commitment under the authority of the President of the Union shall be issued to the officer in whose custody such person is to be placed.

Proceedings for placing persons under restraint as State prisoners.

Second.—The warrant of commitment shall be in the following form :—

Form of warrant.

“ To the [*here insert the officer's designation*].

“ Whereas the President of the Union, for good and sufficient reasons, has seen fit to determine that [*here insert the State prisoner's name*] shall be placed under personal restraint at [*here insert the name of the place*], you are hereby required and commanded, in pursuance of that determination, to receive the person above named into your custody, and to deal with him in conformity to the orders of the President of the Union, and the provisions of the State Prisoners Regulation.”

Third.—The warrant of commitment shall be sufficient authority for the detention of any State prisoner in any fortress, jail or other place within the Union of Burma.

Authority of warrant

3. Every officer in whose custody any State prisoner may be placed shall on the first of January and first of July of each year, submit a report to the President of the Union on the conduct, the health and the comfort of such State prisoner in order that the President of the Union may determine whether the orders for, his detention shall continue in force or shall be modified.

Officers having custody of State prisoners to submit periodical reports.

4. When any State prisoner is placed in custody, the President of the Union will instruct a Judge or some other public officer, not being the person in whose custody the prisoner is placed, to visit the prisoner at stated periods and to submit a report to the President of the Union regarding the health and treatment of the prisoner.

State prisoners in custody by whom to be visited.

5. The officer in whose custody any State prisoner may be placed is to forward, with such observations as may appear necessary, every representation which such State prisoner may from time to time be desirous of submitting to the President of the Union.

Representations by State prisoners to be submitted to President.

6. Every officer in whose custody any State prisoner may be placed shall as soon after taking such prisoner into his custody as may be practicable report to the President of the Union whether the degree of confinement to which he may be subjected appears liable to injure his health, and whether the allowance fixed for his support be adequate to the supply of his own wants and those of his family, according to their rank in life.

Report to President regarding confinement, etc., of prisoners.

7. Every officer in whose custody any State prisoner may be placed shall take care that the allowance fixed for the support of such State prisoner is duly appropriated to that object.

Appropriation of allowance for support.

INDEX TO VOLUME I.

အတွဲ ၁ ၏အညွှန်း။

	PART	PAGE
Accountants Default Act, Public	III-A	75
(Adaptation of Laws) Order, 1948, Union of Burma	I	12
Anti-boycott Act	III-B	107
Burma Extradition Act	II	30
Burma General Clauses Act	I	1
Burma Immigration (Emergency Provisions) Act	II	39
Burma Indemnity and Validating Act, 1945	I	10
Burma Laws Act	I	9
Burma Laws (Adaptation) Act, 1940	I	10
Burma Passport Act	II	29
Burma Small Cause Courts Act	III-C	170
City Civil Court Act, Rangoon	III-C	139
Constitution Amendment Act, 1951	III-B	135
Contempt of Courts Act	III-C	138
Court Act, Rangoon City Civil	III-C	139
Courts Act, Contempt of	III-C	138
Destruction of Records Act	III-C	179
Disposal of Police Officers' Estates Act	III-D	228
Extradition Act, Burma	II	30
Foreign Recruiting Act	II	38
Foreign Relations Act	II	37
Foreigners Act	II	23
Foreigners Act, Registration of	II	27
General Clauses Act, Burma	I	1
Identification of Prisoners Act	III-E	281
Immigration (Emergency Provisions) Act, Burma	II	39
Immoveable Property (Restriction) Act, Transfer of	II	44
(Incitement to Disaffection) Act, Police	III-D	227
Indemnity and Validating Act, 1945, Burma	I	10
Judicial Officers Protection Act	III-C	179
Judiciary Act, Union	III-C	191
Laws Act, Burma	I	9
Laws (Adaptation) Act, Burma	I	10
Military Police Act, Union	III-D	245
Offenders Act, Young	III-E	283
Passport Act, Burma	II	29
Pensions Act	III-A	70
Police Act, 1945	III-D	230
Police Act, Rangoon	III-D	208
Police (Incitement to Disaffection) Act	III-D	227
Police Officers' Estates Act, Disposal of	III-D	228
Present War Termination (Definition) Act, 1946	II	39
Prisons Act	III-E	257
Prisoners Act	III-E	272
Prisoners Act, Identification of	III-E	281
Prisoners Regulation, State	III-E	294
Protection Act, Judicial Officers	III-C	179
Public Accountants Default Act	III-A	75
Public Servants Inquiries Act	III-A	75
Rangoon City Civil Court Act	III-C	139
Rangoon Police Act	III-D	208
Records Act, Destruction of	III-C	179
Registration of Foreigners Act	II	27
Small Cause Courts Act, Burma	III-C	170
State Prisoners Regulation	III-E	294
Transfer of Immoveable Property (Restriction) Act	II	44
Union of Burma (Adaptation of Laws) Order, 1948	I	12
Union Judiciary Act	III-C	191
Union Military Police Act	III-D	245
War Termination (Definition) Act, 1946, Present	II	39
Young Offenders Act	III-E	283

	အပိုင်း။	စာမျက်နှာ။
ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ (အခွင့်အရေးများနှင့်ကင်းလွတ်ခွင့်များ) အက်ဥပဒေ	...	၂
ကရုဏာတော်ကြေးအက်ဥပဒေ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်သက်ကြီး	...	၃-က
ဆက်ပီတီများအက်ဥပဒေ၊ စုစည်းရေး	...	၁
ကင်းလွတ်ချမ်းသာခွင့်နှင့် တည်မြဲရေးအက်ဥပဒေ၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်	...	၁
စာရင်းစစ်ချုပ်အက်ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော်	...	၃-က
စိုက်ပျိုးရေးကော်မီတီများအက်ဥပဒေ	...	၁
ဆွေတော်မျိုးတော်သက်ကြီးကရုဏာတော်ကြေး အက်ဥပဒေ	...	၃-က
တရားဥပဒေများဆက်လက်၍ အာဏာတည်စေမှုအက်ဥပဒေ၊ သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည့်	...	၁
တရားဗိသုဒ္ဓိရေးအက်ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စု	...	၃-ဂ
တရားရုံးများအက်ဥပဒေ၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်	...	၃-ဂ
တံဆိပ်တော်အက်ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ	...	၃-က
နိုင်ငံတော်စာရင်းစစ်ချုပ် အက်ဥပဒေ	...	၃-က
နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ် အက်ဥပဒေ	...	၃-ဂ
နိုင်ငံတော် သမ္မတ (လစာနှင့်စရိတ်ငွေများ) အက်ဥပဒေ	...	၃-က
နိုင်ငံတော် သမ္မတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်မှု အက်ဥပဒေ	...	၃-က
နိုင်ငံတော် သမ္မတ တံဆိပ်တော်အက်ဥပဒေ	...	၃-က
နိုင်ငံတော် အလံအက်ဥပဒေ	...	၃-က
နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ	...	၂
နိုင်ငံသားအဖြစ် (ရွေးချယ်ရေး) အက်ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ	...	၂
နိုင်ငံအတွင်းနေထိုင်သူများ မှတ်ပုံတင်ရေးအက်ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ	...	၂
ပါလီမန်ဆိုင်ရာလူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယကနှင့် ဒုတိယနာယက၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့်		
ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့၏ လစာငွေအက်ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စု	...	၃-ခ
ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲအက်ဥပဒေ	...	၃-ခ
ပါလီမန်လွှတ်တော်ရုံး အက်ဥပဒေ	...	၃-ခ
ပါလီမန်အတွင်းဝန်များအက်ဥပဒေ	...	၃-က
ပါလီမန်အမတ်များ (လစာနှင့်စရိတ်ကြေးငွေများ) အက်ဥပဒေ	...	၃-ခ
ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ	...	၃-ဂ
ပြည်ထောင်စုပါလီမန်ဆိုင်ရာ လူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယကနှင့် ဒုတိယနာယက၊ ပြည်သူ့		
လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့၏ လစာငွေအက်ဥပဒေ	...	၃-ခ
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေ	...	၂
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် (ရွေးချယ်ရေး) အက်ဥပဒေ	...	၂
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများမှတ်ပုံတင်ရေး အက်ဥပဒေ	...	၂
ပြည်ထောင်စု ရာထူးဝန်အဖွဲ့ အက်ဥပဒေ	...	၃-က
ပြည်ထောင်စုအစိုးရ (အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများ၏လစာများ) အက်ဥပဒေ	...	၃-က
ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်နယ်ကောင်စီသဘာပတိနှင့် ဒုတိယ သဘာပတိ ရာထူးကို		
အကျိုးအမြတ်ရှိသောရာထူးမျိုးမှ ခွင်းချက်ပြုသည့်အက်ဥပဒေ	...	၃-ခ
ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်	...	၃-ခ
ဘာသာပြန်ဥပဒေနှင့် ဥပဒေဝေဟာရများအက်ဥပဒေ၊ မြန်မာ	...	၁
မီးသတ်ဝန်ထမ်းနှင့် မီးသတ်အဖွဲ့အက်ဥပဒေ	...	၃-က
မှတ်ပုံတင်ရေးအက်ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများ	...	၂
မြန်မာဘာသာပြန်ဥပဒေနှင့် ဥပဒေဝေဟာရများအက်ဥပဒေ	...	၁
ရာထူးဝန်အဖွဲ့အက်ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စု	...	၃-က
ရုံးများအက်ဥပဒေ၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ တရား	...	၃-ဂ
ရုံးအက်ဥပဒေ၊ အထူးတရားမ	...	၃-ဂ

	အပိုင်း။	စာချက်နံပါတ်။
ရှေ့နေချုပ် အက်ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော်	၃-ဂ	၁၀၀
ရွေးကောက်တင်မြှောက်မှုအက်ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ	၃-က	၈၆
ရွေးကောက်ပွဲအက်ဥပဒေ၊ ပါလီမန်	၃-ခ	၁၁၂
လစာငွေအက်ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စု ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လူမျိုးစုလွှတ်တော်နှင့် ဒုတိယသမ္မတ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့၏	၃-ခ	၁၃၅
(လစာနှင့်စရိတ်ငွေများ) အက်ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ	၃-က	၇၅
(လစာနှင့်စရိတ်ကြေးငွေများ) အက်ဥပဒေ၊ ပါလီမန်အမတ်များ	၃-ခ	၁၃၆
ဝန်ကြီးများ၏လစာများအက် ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ဝင်	၃-က	၈၁
သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည့်တရားဥပဒေများ ဆက်လက်၍အာဏာတည်စေမှု	၁	၁၇
သမ္မတ တံဆိပ်တော်အက်ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော်	၃-က	၈၀
သမ္မတ ရွေးကောက်တင်မြှောက်မှု အက်ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော်	၃-က	၈၆
သမ္မတ (လစာနှင့်စရိတ်ငွေများ) အက်ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော်	၃-က	၇၈
အကျိုးအမြတ်ရှိသောရာထူးမျိုးမှ ခြွင်းချက်ပြုသည့် အက်ဥပဒေ၊ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်နယ်ကောင်စီသဘာပတိနှင့် ဒုတိယသဘာပတိတို့ရာထူးကို	၃-ခ	၁၀၉
အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ	၃-ခ	၀၂၉
(အခွင့်အရေးများနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်များ) အက်ဥပဒေ၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့	၂	၆၄
အတွင်းဝန်များ အက်ဥပဒေ၊ ပါလီမန်	၃-က	၈၃
အထူးတရားမရုံးအက်ဥပဒေ	၃-ဂ	၂၀၆
(အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများ၏ လစာများ) အက်ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ	၃-က	၈၁
ဥပဒေနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာများအက်ဥပဒေ၊ မြန်မာဘာသာပြန်	၁	၁၄

CORRIGENDA

Page 3.—Section 2, clause (29), marginal caption, *for* “imm able” *read* “immoveable”.

Page 4.—Section 2, clause (60), first line, *for* “sub-seccion” *read* “sub-section”, and *for* “secttion” *read* “section”.

Page 9.—Section 13, sub-section (3), first line, *for* “enactmen” *read* “enactment”.

Page 24.—Section 5, sixth line, *for* “no ification” *read* “notification”.

Page 35.—Section 17, sub-section (1), second line, *insert* a closing round bracket “)” after the word “not”.

Page 42.—Section 10, second line, *for* “reas nably” *read* “reasonably”.

Page 43.—Section 15, sub-section (2), second line, *for* “f ils” *read* “fails”.

Page 65.—Section 1, first line, *for* “judicial” *read* “juridical”.

Page 66.—Section 8, third line, *for* “imovable” *read* “immovable”.

Page 66.—Section 11, clause (a), first line, *for* “the i” *read* “their”.

Page 71.—Section 9, marginal caption, *for* “Sa ing” *read* “Saving”.

Page 78.—Section 22, fifth line, *for* “d rected” *read* “directed”.

Page 139.—Contents, section 11, first line, *for* “aw” *read* “law”.

Page 143.—Section 5, marginal caption, *for* “deeme ” *read* “deemed”.

Page 147.—Second foot-note, *insert* the words “were deleted” between the words “conclusive” and “by”; and *for* “1954” *read* “1945”.

Page 150.—Third foot-note, *for* “new” *read* “now”.

Page 170.—Contents, section 17, *for* “Court” *read* “Code”.

Page 174.—Section 21, sub-section (2), fifth line, *for* “an” *read* “on”.

Page 193.—Section 9, first line, *for* “powe ” *read* “power”.

Page 194.—Section 13, last line, *for* “exceed ” *read* “exceed”.

Page 195.—Section 22, third line, *for* “or” *read* “of”.

Page 214.—Section 12, fifth line, *for* “pers n” *read* “person”.

Page 220.—Section 36, third line, *for* “sh ll” *read* “shall”.

Page 229.—Section 7, seventh line, *for* “identity o ” *read* “identity of”.

Page 230.—Contents, section 12, first and second lines, *insert* “to” after “not” and before “engage”.

Page 240.—Section 37, third line, *for* “coviting” *read* “convicting”.

Page 242.—Section 41, sub-section (3), third line, *for* “rem ved” *read* “removed”.

Page 248.—Section 23, sub-section (2), last line, *for* “sec ions” *read* “sections”.

Page 261.—Section 7, marginal caption, *for* “Temporayr” *read* “Temporary”.

Page 262.—Section 15, clause (5), *insert* a semi-colon (;) at the end of the clause.

Page 276.—Section 30, sub-section (3), first line, *for* “Lunacp Act” *read* “Lunacy Act”.

Page 277.—Section 32, sub-section (2), sixth line, *for* “fficer” *read* “officer”.

Page 286.—Section 7, marginal caption, *for* “raining” *read* “training”.

Page 290.—Section 27, first line, *for* “Crimina ” *read* “Criminal”.

Page 291.—Section 33, sub-section (1), fifth line, *for* “Inspect r” *read* “Inspector”.

Page 291.—Section 33, sub-section (3), second and third lines, *for* “dischargeds” *read* “discharged”; and *for* “manager” *read* “managers”.

Page 295.—Section 3, *insert* a comma after “prisoner” in third line, and *delete* the comma after “for” in fourth line.

အမှားပြင်ချက်များ

စာမျက်နှာ ၄၇။ ။ပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ(၂)၊ စာကြောင်းရေ ၂ တွင်၊ “ကြားနား” အစား “ကြားနာ” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၄၈။ ။ပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ(၂)၊ စာကြောင်းရေ ၁ တွင်၊ “ကြားနား” အစား “ကြားနာ” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၆၁။ ။ပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ(၁)၊ စာကြောင်းရေ ၂ တွင်၊ “တဝှမ်းလုံး” အစား “တဝှန်းလုံး” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၇၂။ ။ပုဒ်မ ၂၊ အပိုဒ်(ခ)၊ စာကြောင်းရေ ၁ တွင်၊ “မင်းဒတ်မင်” အစား “မင်းဒတ်မင်း” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၇၄။ ။ပုဒ်မ ၉၊ စာကြောင်းရေ ၆ တွင်၊ “ရက်သည်” အစား “ရထိုက်သည်” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၈၂။ ။ပုဒ်မ ၃၊ စာကြောင်းရေ ၁ တွင်၊ “အစိုးရအဝင်အဖွဲ့ခြားဝန်ကြီး” အစား “အစိုးရအဖွဲ့ဝင်အခြားဝန်ကြီး” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၉၇။ ။ပုဒ်မ ၁၂၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)၊ စာကြောင်းရေ ၁ တွင်၊ “နည်းလမ်း” အစား “နည်းလမ်း” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၉၈။ ။ပုဒ်မ ၁၆၊ စာကြောင်းရေ ၃ နှင့် ၄ တွင်၊ “လျှောချ” အစား “လျှောချ” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၁၀၂။ ။ပုဒ်မ ၂၊ အပိုဒ် (၁) တွင်၊ “ဆိုသည်” အစား “ဆိုလိုသည်” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၁၁၉။ ။ပုဒ်မ ၃၉၊ ပုဒ်မခွဲ (၄)၊ စာကြောင်းရေ ၂ တွင်၊ “နိုင်ငံတော်သမ္မတ” အစား “နိုင်ငံတော်သမ္မတ” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၁၃၇။ ။ပုဒ်မ ၄၊ စာကြောင်းရေ ၁ တွင်၊ “စရိတ်ကြေးငွေများ” အစား “စရိတ်ကြေးငွေများ” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၁၉၈။ ။ပုဒ်မ ၁၊ စာကြောင်းရေ ၁ တွင်၊ “တရားရုံးများအက်ဥပဒေ” အစား “တရားရုံးများအက်ဥပဒေ” ဟု ဘတ်ပါ။

စာမျက်နှာ ၂၀၀။ ။ပုဒ်မ ၉၊ အပိုဒ် (၈)၊ စာကြောင်းရေ ၁ တွင်၊ “မပိုသည်” အစား “မပိုသည်” ဟု ဘတ်ပါ။